1934
229
282
br. 365

BIBLIOTEKA BISKUPSKOG SJEMENIŠTA
DUBROVNIK

BIBLIOTEKA BISKUPSKOG SJEMENIŠTA
DUBROVNIK

SALEZIJANSKI VJESNIK

GLASILO HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

BIBLIOTEKA BISKUPSKOG SJEMENIŠTA
DUBROVNIK

1934

MARIJA POMOĆNICA KRŠĆANA

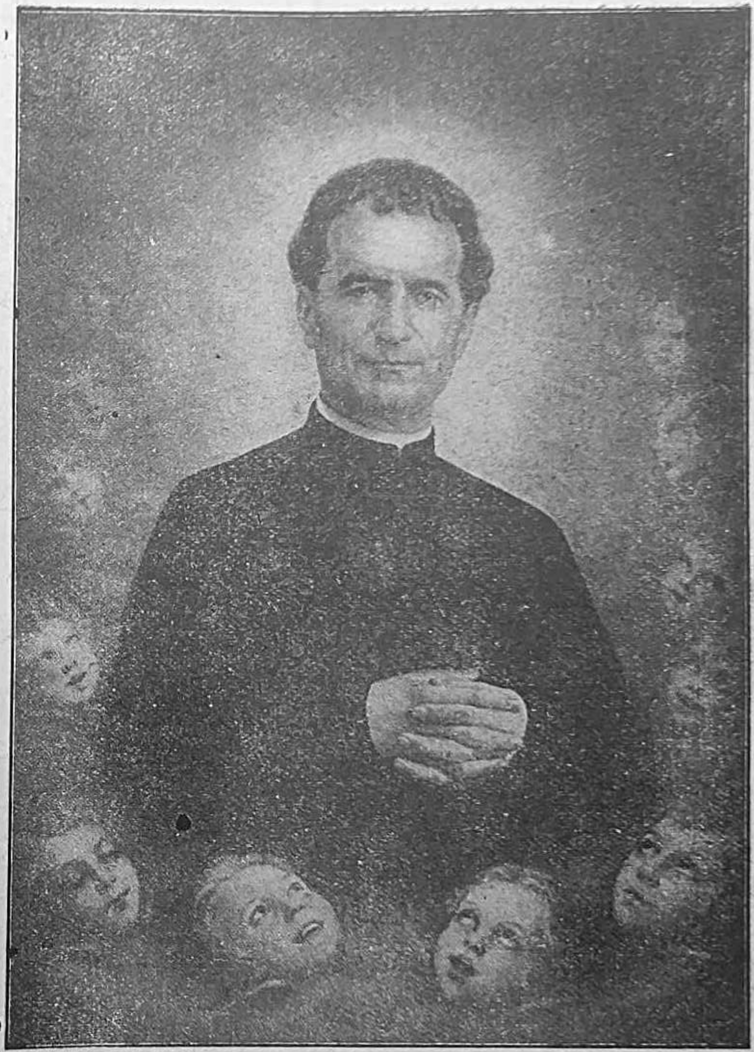

SV. IVAN BOSKO

SV. OTAC PAPA PIJO XI

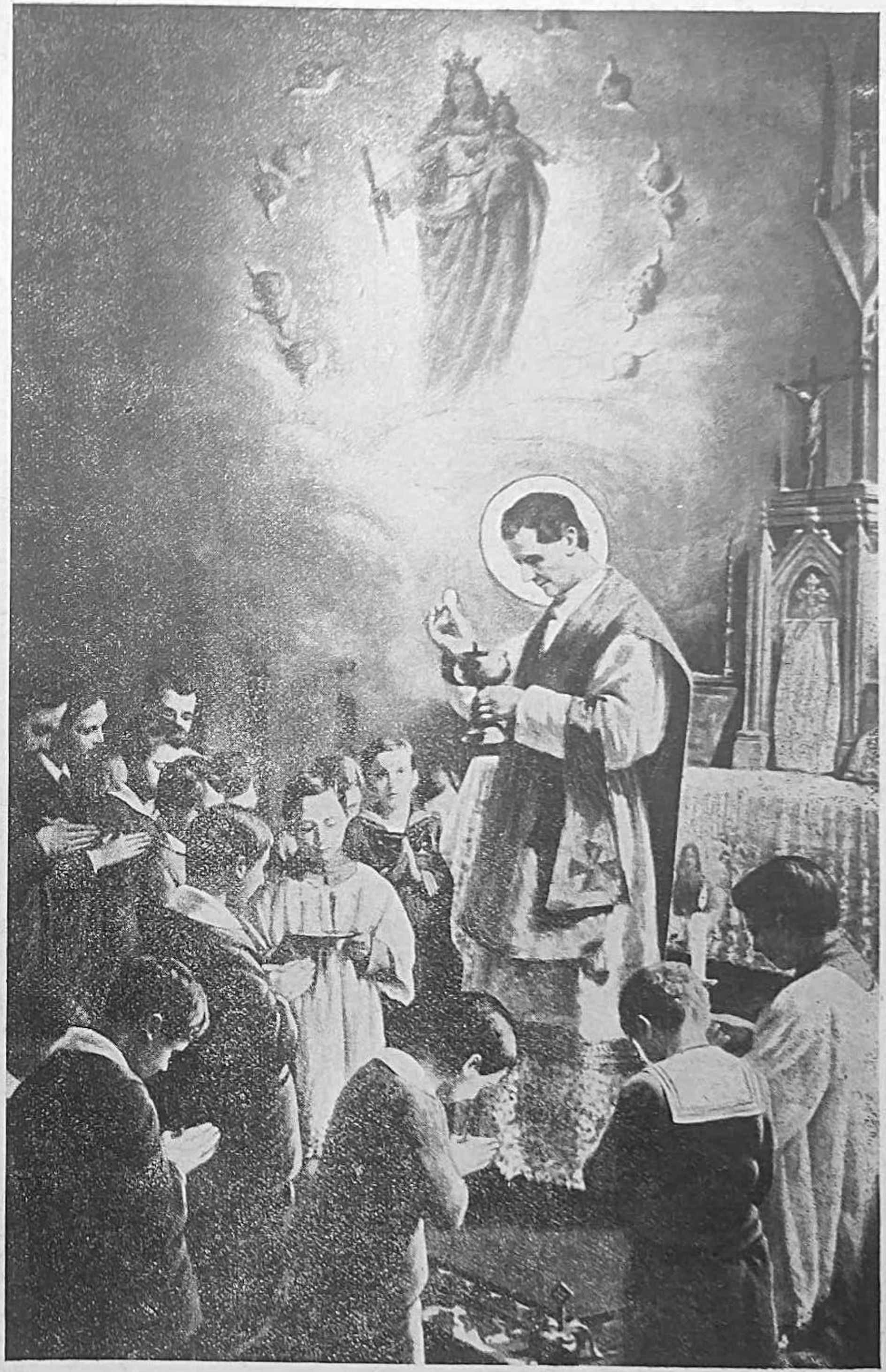

† Kardinal Petar Gaspari

Zbor kardinala kat. Crkve izgubio je dne 18. XI. 1934. jednog od najuglednijih i najvrijednijih svojih članova, koji je ujedno bio ličnost poznata svemu kulturnom svijetu, Petra Gasparija. Kosa smrti pokosila je vrijednog starca u 82. godini života, ne dopustiv mu, da dovrši zakonik za istočni obred katoličke Crkve.

Kardinal Petar Gasparri bio je pokrovitelj salezijanske družbe. Mnogo dobra je učinio za procvat Don Boskovih pothvata. Bio je velik dobrotvor i salezijanski suradnik. Preporučamo i našem salezijanskom suradništvu, da se i ono sjeti u molitvama salezijanskog suradnika kardinala Petra Gasparija.

KARDINAL PETAR GASPARI NA MRTVAČKOM ODRU

† Dr Ivan Starčević, biskup senjski

Pokojni biskup je rođen u Mrkoplju, romantičnom mjestu Gorskog Kotara, 7. ožujka 1877. U rodnom je mjestu svršio osnovnu školu. Nižu je gimnaziju pohađao u Senju kao pitomac biskupskog konvikta, a višu na Rijeci i Zagrebu, gdje je maturirao kao pitomac nadbiskupskog liceja. Teološke

nauke je započeo na bogoslovnom učilištu u Senju, a nastavio i završio na sveučilištu u Budimpešti, kamo je bio poslan od svojih poglavara kao vrlo nadaren i odličan teolog. God. 1906. je promoviran na čast doktora teologije. Godine 1900. je bio zaređen za svećenika po zagrebačkom nadbiskupu dru Jurju Posiloviću. Kao mlad svećenik nastupa svoju prvu službu u Senju, u svojstvu katehete na gradskim pučkim školama, a podjedno vrši službu docenta pedagogije na bogoslovnom učilištu. Već slijedeće godine 1901., imenova ga biskup dr A. Maurović svojim tajnikom i bilježnikom duhovnog stola. Godine 1905. napušta na neko vrijeme ovu službu i polazi na biskupsko sjemenište kao duhovnik bogoslovne mladeži i profesor dogmatike. Kada je godine 1908. umro senjski biskup dr Maurović, preuzima još i službu tajnika senjskog vikara. Godine 1909. imenova ga sv. Otac Pijo X. tajnim komornikom, a biskup R. Vučić začasnim prisjednikom duhovnog stola s pravom na ljubičasti pojas. Godine 1910. polazi opet definitivno u kurijalnu službu kao direktor nadbiskupske kancelarije, rastajući se teško od bogoslovne mladeži, kao njihov duhovni vođa, dok je službu profesora dogmatike zadržao sve do 1915. Od godine 1910. do 1912. desna je ruka bolesnom biskupu Vučiću u upravi prostranih biskupija. Godine 1914. imenova ga biskup Vučić u znak priznanja kanonikom stolnog kaptola senjskog. Iza smrti biskupa Vučića 1915. dolazi za biskupa senjskog dr J. Marušić, koji ga je također postavio na odgovornu službu ravnatelja biskupske kancelarije. Godine 1918. imenova ga i dekanom stolnog dekanata, da sarađuje i nadzire pastoralni kler. Za njegov odlični i spremni rad predloži ga biskup dr Marušić sv. Stolici na visoko odlikovanje Apostolskim protonotarom godine 1922. Kada je biskup dr Marušić godine 1930. teško obolio, imenova ga svojim generalnim vikarom, a po smrti biskupa dra Marušića izglasaše mu članovi kaptola senjskog i modruškog povjerenje, kad ga na dan zaštitnika biskupije, dne 23. travnja 1930., na kaptolskoj sjednici u Novom, izabraše prvim kapitularnim vikarom biskupije senjsko i modruške. U ovoj službi provizornog glavara biskupije zateče ga visoko odlikovanje biskupom senjskim i modruškim. Preuzvišeni gospodin bio je odličan salezijanski suradnik i gojio vruću želju, da duhovni sinovi Don Boska što prije dođu u njegovu biskupiju. Neka počiva u miru! Suradnici i suradnice! Molimo za pokoj duše sal. suradnika biskupa Ivana!

SADRŽAJ

Str.

Misli bl. Iv. Boska za Novu Godinu . . 1
Pismo vrhovnog glavara sal. suradništvu 2
Crtice iz života sv. Iv. Boska 3, 24, 48, 108, 130, 163, 202
Govor sv. Oca o bl. Iv. Bosku 6
Sveti Otac o mučeništvu 7
Sveti Franjo Saleski 8, 28, 55, 114, 144, 170
Diljem salezijanskog svijeta 8, 28, 56, 144, 143, 170
Dragocjena ostavština 12
Dominik Savio u novoj slavi 13
Moderna odgoja 14, 39, 64 128
Blaženi Ivan Bosko vjeran Papi i narodu 15
Milosti Marije Pomoćnice 17, 38, 61, 120, 154, 179
Sa obronka Karmela 17
Salezijanske misije 18, 43, 86, 121, 155, 184
† Biskup dr Dominik Premuš 21
Riječ vrh. glavara prijateljima novoga sveca 22
„Treba uvijek moliti i nigda ne prestati" 23
Sv. Otac proglašuje bl. Iv. Boska za sveca 35
Što mogu naši mali ? 37
Dva čuda po zagovoru sv. Iv. Boska 38
Tri mučenika misionara D. I. proglašeni blaženima 40
San Ivana Boska — (pjesmica) . . . 45
Ivan Bosko Svetac 47
Pohod Pija XI. sv. Iv. Bosku god. 1883. 52
Sv. Ivan Bosko i Papa 54
Tri Uskrsa 1846, 1858 i 1934., . . . 62
Sv. Ivan Bosko „Utemeljitelj" . . . 63
Duhovni život sv. Iv. Boska 66
Nadnaravno kod sv. Iv. Boska 68
Veličanstveno djelo kršćanskog odgoja 69
Marija Pomoćnica u životu i djelima sv. Iv. Boska 73
Kćeri Marije Pomoćnice 74
Sv. Iv. Bosko i knjiga 75
Sv. Iv. Bosko i mladež 76

Str.

Sv. Iv. Bosko pisac 77
Sv. Iv. Bosko i radnička mladež . . . 78
Odgojni sistem 78
Zaključak Sv. Godine u Rimu . . . 79
U Rim i u Rimu 80
Putem slave 84
Poganin pred raspelom 85
Preuzv. g. dr. Al. Stepinac, nadb. koadjutor 98
Izjava dr A. Bauera i dr A. Stepinca o katoličkoj štampi 99
Zahvalnost sv. Iv. Boska 100
Sv. Iv. Bosko prorok 102
Sv. Ivanu Bosku (pjesmica) 103
Sv. Ivan Bosko, apologeta 104
Dragocjena kapela sv. moći 105
Pred pojavom Tvojom (pjesmica) . . 107
Ocu beskućnika (pjesmica) 129
Ko kroti zvjerad svjetskog prevrata ? . 139
Nasljedovati Don Boska Sveca . . . 104
Besnena noć 142
Junaci ljubavi prema bližnjemu . . . 148
Mali ministranti u Madrasu 149
Sv. Iv. Bosko Apostol sveć. zvanja . . 150
Posljedice dobre odgoje 151
Tri riječi 152
Nešto iz povijesti 153
Majke našega sveca 153
† Viteški kralj Aleksandar I. Ujedinitelj 161
Sv. Iv. Bosko (Pjesmica) 162
Roditeljima u odgajanju djece . . . 174
Sv. Iv. Bosko i Papa Leon XIII. . . 175
U duhu obitelji 175
Don Boskova velika ljubav prema Papi 177
Pred neoskvrnjenom Pomoćnicom (pjesmica) 179
Visoki gost u nadb. konviktu Salezijanaca 180
Sv. Iv. Bosko i napuljski kralj Franjo II. 181
Sv. Iv. Bosko i njegov odgojni sustav 182
Glasovi štampe o knjizi Don Boska . . 193
Na omotu: O salezijanskom suradništvu i o sv. Ivanu Bosku.

Uprava i Uredništvo, Zagreb, Vlaška 38 Poštarina plaćena u gotovu

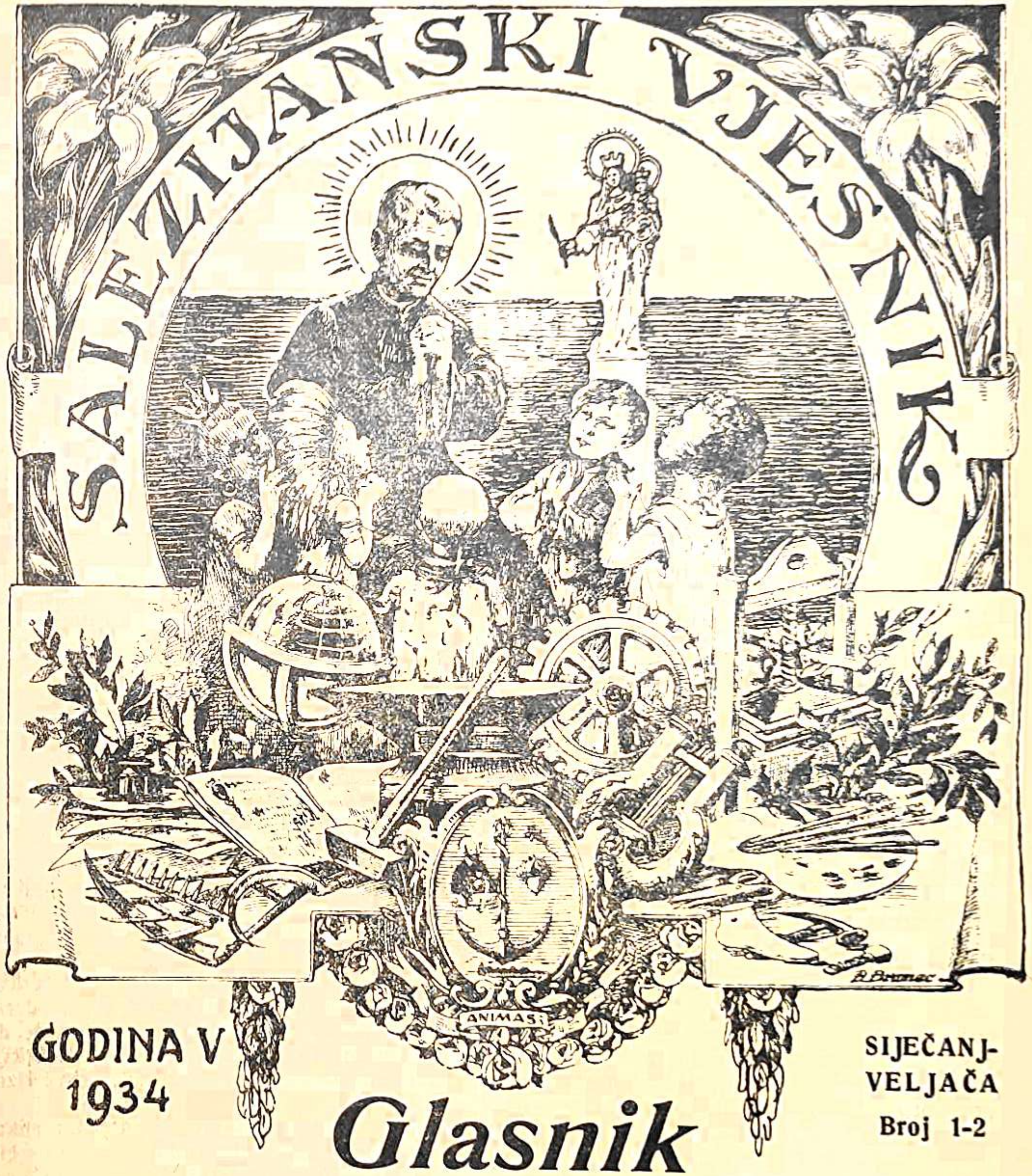

GODINA V 1934

SIJEČANJ-VELJAČA Broj 1-2

Glasnik hrvatskog salezijanskog suradništva

SADRŽAJ: Misli bl. Iv. Boska za Novu Godinu — Pismo vrhovnoga glavara Petra Rikaldonea — Crtice iz života bl. Iv. Boska — Govor sv. Oca o bl. Iv. Bosku — Sv. Franjo Saleski — Diljem salezijanskog svijeta — Dragocijena ostavština — Dominik Savio u novoj slavi — Moderna odgoja — Bl. Iv. Bosko vjeran Papi i narodu — Milosti Marije Pomoćnice — Sa obronka Karmela — Salezijanske misije.

U upravi „Salezijanskog Vjesnika" možete naručiti knjižice „Vjeri i izobrazbi u riječi i slici": 1. Bl. Iv. Bosko, kratak životopis, cijena 2 Din — 2. Čudesa Majke Božje Bistričke, u štampi. — 3. Sv. Terezija od Djeteta Isusa, cijena 2 Din — 4. Salezijanska Družba, cijena 2 Din — 5. Razglednice Marije Pomoćnice komad 50 para — 6. Molitve za vježbu dobre smrti komad 50 para.

Za naslovnu sliku

Slika prikazuje svećenika u kolu petero djece. Svatko će na prvi pogled raspoznati, da je to bl. Iv. Bosko. — Bl. Ivan Bosko među djecom!

Drugačija slika, t. j. takova, koja toga modernoga sveca ne bi prikazivala u kolu mladeži, ne bi bila vjerna slika njegova života i njegova rada. Svaki svetac odlikovao se nečim osobitim. Sv. Franjo Asiški siromaštvom, sv. Vinko Paulski ljubavlju prema bijednu i potrebnu. Bl. Iv. Bosko, svetac naših dana, ističe se ljubavlju prema mladeži. Za mladež je kucalo njegovo široko srce od kolijevke pa do groba. Djeca su bila njegovi posebni prijatelji, zjenica njegova oka. Zato nije čudo, ako svi slikari nastoje, da na svojim slikama stave toga svećenika u doticaj s mladeži.

Na slici Blaženik uči djecu moliti. To je bilo prvo, s čime je bl. Iv. Bosko htio, da koristi mladeži. S molitvom. S katoličkim odgojem. Toga joj naime i najviše treba.

Današnje moderno društvo malo mari, da se djeca, taj najnježniji i najplemenitiji cvijetak ljudskoga društva odgoji u strahu i ljubavi Božjoj u plemenitosti osjećanja i težnje. Moderna se odgoja za sve skrbi samo ne za to. Puna je nadutih slavospjeva znanosti i umjetnosti čarobna i prikupljiva kad želi, da uzbudi strasti, brižna i skrbna, kad jača i krepča zdravlje i mišice. Ali malo ima smisla za to, da u djeci ojača i okrijepi volju, oplemeni čuvstva i ulije poštovanje do auktoritete. Mi se zaista divimo toj odgoji, koja se s toliko žrtava skrbi za zdravlje i snagu naše mladeži. To je zbilja čovječno i lijepo. Ali nam je žao kad je gledamo, kako to dragocjeno zdravlje, što ga je eto stekla s toliko žrtava, daje u ruke i na raspolaganje svojemu dragomu mezimčetu, što ga je odgojila bez volje i srca, bez smisla za lijepo i plemenito i bez čuvstva za svaku odgovornost, da ono to isto zdravlje za par godina rastoči i uništi ne brzdajući svojih strasti i neurednih nagnuća. Današnje novine s nekim užasom i s nekim licemjerskim sažaljenjem donašaju pune hrpe dječinjih i dječačkih zločina. Neće da priznadu, da ti zločini nisu ništa drugo, nego razumljiva posljedica moderne liberalne odgoje. Današnje moderne, lijepo opremljene bolnice, ne znadu što bi počele s nesretnim mladićima i djevojkama, koji su već u svojoj ranoj mladosti izgubile dragocjeno zdravlje. Ali neće da priznadu, da je tomu krivo nemoralno štivo, kino, kazalište i neučvršćena volja mladih ljudi, da se odupru napastima. To je ekonomija liberalne odgoje!

Pravu i svestransku odgoju, koja se opire na razum i volju, može pružiti samo Crkva katolička, a u Crkvi u prvom redu svećenik Božji. Stoljeća su to već dokazala. Ali moderni odgojitelji toga neće da priznadu. Oni vole sve drugo nego Crkvu i svećenika. Oni radije vide, da čovječanstvo stenje u vlastitoj nemoći i nesposobnosti, mržnji i ratu, nego li da dopuste Crkvi, neka ga ona ojača i okrijepi svojim spasonosnom naukom. Odgojom u duhu kat. Crkve i zapovijedi Božjih, je htio bl. Iv. Bosko da koristi mladeži.

Ko je podupirao bl. Iv. Boska u radu oko mladeži? I na to nam pitanje odgovara slika. To je bila Marija Pomoćnica, mila i draga njegova suradnica. „Bez milosti Majke Božje ne bih bio smogao ama baš ništa," govorio je i ponavljao bl. Iv. Bosko, svakomu, tko ga je pitao o razlozima njegovih uspjeha. Stoga je Blaženik bio Mariji osobito odan i zahvalan. Njegov život, ako ga promatramo u ovoj luči, u luči ljubavi prema nebeskoj Majci, jest sličan pravomu romanu punu ganutljivih i čarobnih prizora. Imena Marije Pomoćnice i bl. Iv. Boska, apostola današnje mladeži, tijesno su međusobno povezana, tako, da ne možemo izgovoriti jedno, a da ne pomislimo u isto vrijeme i na drugo.

Kako je dakle umjesno, da uz lik bl. Iv. Boska stoji na vidnom mjestu i lik njegove nebeske Pomoćnice!

Salezijanski Vjesnik

GLASNIK HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

Godina V | Siječanj-Veljača | Broj 1—2

MISLI BL. IV. BOSKA ZA NOVU GODINU

Ko želi da spasi dušu svoju, mora imati na pameti vječnost, u srcu Boga, a svijet pod nogama.

*

Svaki trenutak tvog života korak je za vječnost.

*

O vječnosti! Ti jedina zaslužuješ, da si predmet mojih misli i staranja. Zašto sam dosada zaboravljao na tebe?

*

Sjeti se, da se trpljenja u životu, koja se podnose iz ljubavi prema Bogu, promijene na samrti u ruže.

*

Ne mislite, da je najsretniji dan onaj, u kojem Vas je mučila grižnja savjesti i bojazan pred sudom Božjim.

*

Neznatna su za nas mučenja i trpljenja, kada se sjetimo Božje nagrade.

*

Ako želimo, da nam je dobro, bilo u materijalnom bilo u duhovnom pogledu, starajmo se goruće širiti slavu Božju.

*

Ko se brine za siromake, zaziva na sebe blagoslov Božji u svom životu i zaštitu Djevice Marije na umoru.

*

Sve je prolazno na tom svijetu, ali zahvalnost prema onima, koji nam dobro čine, nikada se ne smije zaboraviti.

Pismo Vrhovnoga glavara Petra Rikaldonea

Duhovna pobuda vrhovnog glavara za godinu 1934

Don Bosko neka nas potakne, da se posvetimo čistoćom života!

Velezaslužni suradnici, vrle suradnice!

Vraćam se iz Rima pun ugodnih uspomena i slatkih osjećaja pa ne mogu drugo, nego da to isto, što napunja moju dušu, prelijem i u Vaša srca.

Još mi i sada zvone u ušima ljubazne riječi velikoga Pape, kako je sa svoga uzvišenoga prijestola slavio našega blaženoga Osnivača. Sveti nam je Otac tako živo predočio njegov lik: svu veličinu njegova uma i srca, sav njegov ogromni rad i život, vas prožet duhom Božjim i tako plodan za ljudsko društvo.

Toplu Papinu riječ prenio je tisak cijeloga svijeta. Ta je njegova riječ donijela u srce svakoga Salezijanca, svake Kćeri Marije Pomoćnice, svakoga suradnika i suradnice veliku radost i veselje i uzbudila u svima iskrenu želju, da se što svečanije proslavi taj veliki muž, koji je, kako kaže Papin dekret, jedan od najvećih svetaca, što ih je Bog ikada pozvao. On je kao div koji leti putem svoga života.

Papina riječ i njegov čin neka tješi i sve one, koji podupiru djelo, što ga je taj veliki svetac započeo, i sudjeluju s njime. I nad njih će se naime toga dana izliti žarko svijetlo, koje će zasvijetliti nad glavom bl. Boska, ta oni su njegovi pomagači, njegovi suradnici.

NOVI ZAVODI U G. 1933.

I ove godine, hvala Bogu, Salezijanci i Kćeri Marije Pomoćnice ne samo da su očuvali svoje stare zavode, u kojima je toliko gojenaca i gojenica našlo kršćansku odgoju i toliko sirota svoje sklonište, nego su unatoč nestašice sredstava i svjetovne krize djelo bl. Iv. Boska još više proširili.

Hvala Bogu, zvanja smo dobili i ove godine lijep broj. Lanjske godine obratio sam se na velikodušna srca, da mi u odgoji zvanja priskoče u pomoć, i nisam se prevario u svojoj nadi.

U Italiji nam je grofica Gromis, a u Francuskoj druga odlična gospođa, koja u svojoj skromnosti želi, da ne objavljamo njezina imena, ostaviše u baštinu svaka svoju vilu i tako htjedoše ovjekovječiti uspomenu na svoj rod.

Osnivati i uzdržavati domove, gdje se odgajaju zvanja, svakako je jedan od najvažnijih i najpotrebitijih posala. Bl. Iv. Bosko više je puta rekao, da je to najbolji način, kako možemo dobro upotrijebiti suvišak od svoga imutka.

U Pijemontu smo otvorili zavod za katehiste u našim misijama i to baš uz rodnu kućicu bl. Iv. Boska, u Beki. U Kastelnuovo di don Bosko otvorili smo novo sjemenište za bogoslove. U novom gradu Littoria primili smo na želju sv. Oca župu, gdje se obećava plodonosan rad. U Vieux Hèrvele u Belgiji otvorili smo novo sjemenište za bogoslove. U Belgijskom Kongu otvorili smo novi zavod za gubave i novu misijsku stanicu u Kambikila. U Slovačkoj otvorili smo zavod u Bratislavi, u Francuskoj tri nova zavoda; i to: u Bordo, Gradinjanu, Tononu i Alžer Puil.

U Južnoj Americi, i to u Matto Grosso (Brazilija) nikle su tri nove ustanove: u Lageadu, Poksoremu i u misionu Male Terezije među Indijancima, koji je slavan ne samo zbog znoja i napora naših misionara, nego i zbog mučeničke krvi. U Ekvadoru smo otvorili ratarsku školu u mjestu Kuenki i zavod za Indijance Hivaros. U Paragvaju smo počeli rad s misijama u Puerto Kazado. Osim toga preuzeli smo i još jednu misiju, o kojoj smo već javljali, i to u Gornjem Orinoko u Venezueli, gdje se otvorilo široko i teško polje rada za naše misionare.

U Sjevernoj Americi otvorili smo zavod u Nju Orleanu i Omladinski dom u Tampa.

U Aziji smo unatoč velikih zapreka otvorili zavod u Tokio i Mijakonojo (Japan) te u Tirapatur, Liluč i Vandivaš (Indija).

Sveta godina nije prošla bez osobitog blagoslova i za Kćeri Marije Pomoćnice. U Italiji su znatno proširile svoje djelovanje, i to u Cerignola, Ottaviano, Kolloro, Kasara, S. Giorgio, Brozzolo, Tasantascia, Kampione, Vizola Ticino, La Spezia, Vittorio Veneto, Montebelluno, Mazzarino, S. Stefano, S. Ambrogio Olono, Este, Brescia, Napoli (Napulj). U Poljskoj su otvorile zavod u Rožanemstoku, u Francuskoj u Bordo, u Belgiji u Lovanji i u Alžiru u Boni.

U Americi su preuzele bolnicu u Komodoro Rivadavia (Čubut), u Argentini zavod u Tukuman, u Braziliji u Fortaleza, u Čile u Vinja del Mar, u Kolumbiji u Kali, u Nikaragui u Mosatepe i u Kostariki, a u Udruž. Državama u Ybor City.

Kao što vidite, otvorili smo svega ukupno 54 nova zavoda i ne govoreći o tome, da su se mnogi postojeći također znatno proširili. Iz srca smo za to zahvalni Bogu, djelitelju sviju dobara.

ZA NOVU GODINU

A što kanite učiniti u novoj godini, — pitat ćete nas, velezaslužni suradnici i vrle suradnice. Samo ću vam ovo reći: U novoj godini sve ćemo svoje sile usredotočiti oko proslave našega velikoga Osnivača i Oca. Ali kako? O tome ću Vas obavijestiti u budućem broju sal. Vjesnika. Mogu Vam reći već sada samo to, kako svi žele, da se u crkvu Marije Pomoćnice postavi dostojan oltar bl. Iv. Bosku. S toga svoga prijestola on će i unaprijed i u još većoj mjeri blagosivati svoje suradnike, svoje duhovne sinove i kćeri, sve svoje prijatelje.

Uvjeren sam, da to želite i Vi, i da će ta zamisao naći u svakome od Vas svoga apostola.

Već unaprijed Vam se najtoplije zahvaljujem za svu skrb i oduševljenje, s kojim ćete se latiti da ostvarite tu zamisao.

Neka se obilje Božjega blagoslova izlije na sve Vas, velezaslužni suradnici i suradnice, na Vaše obitelji i na Vaša poduzeća i neka Vas učini dionicima svake i vremene i vječne sreće. Zahvalno Vas pozdravlja

Vaš u Srcu Isusovu

Petar Rikaldone

Crtice iz života blaženog Ivana Boska

Bl. Iv. Bosko gledao je, da njegov pothvat dobije što više radnika i prijatelja. Pape su ga u tome pomagali i preporučivale Blaženika kardinalima, biskupima, svećenstvu i ostalim vjernicima. Papa Pijo IX. izjavio se jednom u pouzdanom krugu:

„Salezijanski suradnici određeni su za to, da mnogo dobra učine crkvi i građanskom društvu. Njihovo djelovanje, osobito oko podizanja i odgoja zalutale mladeži, svremenom će se tako mnogo cijeniti, da ja već vidim pred sobom ne samo mnoge porodice nego čitava mjesta i gradove, koji će postati salezijanskim suradnicima. To je razlog, zašto ih ljubim i tako mnoge zakriljujem."

Leon XIII. reče jednog dana bl. Iv. Bosku: „Ja ne ću biti samo salezijanski suradnik, nego prvi salezijanski suradnik!" A nekom drugom zgodom pridoda: „Kadgod se razgovarate sa salezijanskim suradnicima, kažite im, da ih od sveg srca blagosiljem i da svrha njihovog udruženja stoji u tom, da sačuvaju mladež od propasti, i da svi oni moraju međusobno sačinjavati jedno srce i jednu dušu, da tako pospješuju svrhu, koju si je postavila pobožna družba sv. Franje Sale koga."

I Pijo X. iskazao je ponovno svoje poštovanje salezijanskim suradnicima i upisao se među njih još prije, nego što je postao Papa.

U prisutnosti nadbiskupa di Kalabain održao je bl. Iv. Bosko jedan od prvih sastanaka suradnika, koji je bio početak kasnijeg svečanog internacionalnog kongresa. Blaženik zamolio ga je za blagoslov, ali je nadbiskup otklonio tu želju. A kad se bl. Iv. Bosko nije mogao oduprijeti zahtjevu,

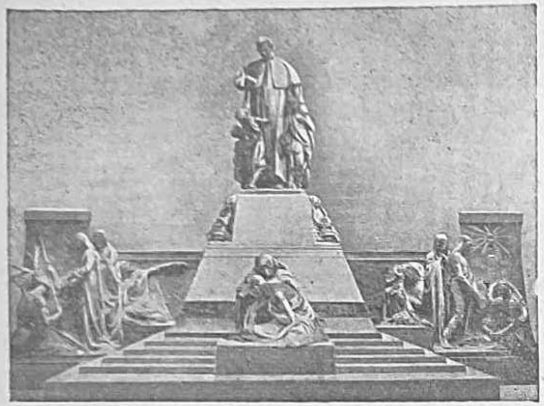

SPOMENIK BL. IV. BOSKU U TURINU

da blagoslovi nazočne, došao je nadbiskup, koji je prije ostavio dvoranu, opet neopažen unutra, te je kleknuo i s ostalima primio Blaženikov blagoslov. Istom tada dao se nasljednik sv. Karla Boromejskog skloniti, da blagoslovi i sa svoje strane apostola mladeži.

A što su suradnici radili i imali raditi, vidi se najbolje iz lista, kojeg je bl. Iv. Bosko njima upravio, kad je bio već blizu smrti. U njemu Blaženik nuka sal. suradnike, da ostanu vjerni salezijanskim pothvatima i misijama. Zahvaljuje im za sva dobročinstva, koja su njemu i njegovim duhovnim sinovima učinili. Nabraja sve njihove zasluge kod podizanja crkava, zavoda, omladinskih domova, kapelica, skloništa itd. Svršava svoj list ovim riječima:

„...Da ste mi zdravo, moji dobročinitelji, vi salezijanski suradnici i suradnice, da ste mi zdravo. Nisam imao priliku, da mnoge od vas lično upoznam, ali to nije ništa. Na drugom svijetu svi ćemo se upoznati i vječno ćemo se radovati dobru, što smo ga s milošću Božjom na zemlji učinili, osobito na boljitak siromašne mladeži."

Ali onaj ne bi posve točno ocijenio savez salezijanskih suradnika, koji bi savjesno svjetovnjake smatrao samo kao oruđe, pomoć i saradnju salezijanskim svećenicima. Znatno zamašnija bijaše misao Blaženikova, njegovih nasljednika i međunarodnih kongresa, koje su suradnici dosad održali. Svi su upoznali u tom mogućnost i izgled za pravu socijalnu moć. Velika četa osoba, što žive u svijetu, koje su voljne posvetiti se vjerskom apostolatu nove vrste, što je u zadnje vrijeme niknuo i nastoji da se što više proširi, i koje drže temeljem kršćanskih nada vjersku, ćudorednu i tjelesnu brigu za mladež, osobito među siromasima. Jedna takova četa, međusobno duševno spojena i prema vani dobro organizovana, a kod toga neprestano tajno obavješćavana o svem onom, što rade bilo gdje poglavari i braća, nije u zbilji samo jedna pobožna uredba, nego je ona jedna sila u svijetu, koja će sve više jačati. Za nju se može sigurno primijeniti riječ „sol zemlje", jer je ona uvijek pripravna, da se podigne na udruženo naprezanje vjerskih neprijatelja i na ravnodušnost onih, koji su skloni dobru.

Mudra i dalekovidna bijaše misao bl. Iv. Boska, da se ne zadovolji s prijateljima, koji bi se razasuli, nego da ih drži na okupu. Jer osim darova, koje je Gospod obećao onima, koji se sakupe u njegovo ime, uči ljudsko iskustvo, da se dandanas može malo učiniti, gdje ne sudjeluje više njih, da se ne može postići nikakav velik cilj bez udruženja, koje je okupila osobita veza i zajednička volja. I u tom je upoznao bl. Iv. Bosko potrebu vremena, te je savezom svojih suradnika priklonio crkvi vojsku, od koje se možemo mnogo nadati.

Od ovog uređaja samo je kratak korak do uredbe za negdašnje gojence njegovih zavoda. Jedna od najvećih zabluda, protiv koje se bl. Iv. Bosko uvijek jako borio, stoji u tom, da se odgoj smatra završen svršetkom školskog vremena, kao da ne bi mladi čovjek, jedva što je ostavio školu ili odgojilište, imao ništa pridodati onome, što je ondje primio. Prema bl. Iv. Bosku imao se čitav život provesti u samoodgoju, pri čem služi starost, zvanje i porodično dužnosti kao nastavak nauka i učenja, gdje se dovršuje ono, što je odgojitelj u nama zasadio. „Budite složni", preporučivao je uvijek svima onima, koji su izašli iz njegovih redova, kadgod ih je vidio sakupljene u svečanim zgodama.

Godine 1870. nastalo je među negdašnjim gojencima turinskog omladinskog doma prvo udruženje pod imenom „Povjerenstvo negdašnjih gojenaca za godišnje izvješćivanje don Boska". Drugo se osnovalo godine 1896. u Parmi, a njegov predsjednik bio je poslanik Micheli. Ovaj primjer slijedila je zatim Faenza, Buenos-Aires, Milano i drugi, tako, da danas nije gotovo ni jedan zavod bez svog udruženja.

U nekim mjestima imadu ona također značaj socijalno gospodarskog saveza za članove i toliko su se razvila, da na pr. udruženje u Buenos-Airesu posjeduje vlastitu kuću i u njenim socijalnim, sportskim, glu-

DIO SPOMENIKA:

SALEZIJANCI MEĐU ISELJENICIMA

mačkim i drugim sekcijama radi preko osam tisuća članova s jednim mjesečnim glasilom.

Ta udruženja, premda su proizišla iz zajedničke misli, postojala su do godine 1908. potpuno neovisna jedna od drugih. Te godine predložilo je udruženje „Ivan Bosko" u Turinu zajedno s „Povjerenstvom negdašnjih gojenaca", da se sva udruženja razasuta po dalekom svijetu priključe jednom savezu. Na dvjema sastancima, 5. i 18. srpnja 1909., prihvaćena su pravila međunarodnog saveza, a kratko iza toga brojio je on već preko stotinu priključenih udruženja, kojima je Pijo X. poslao svoj blagoslov.

Svrhu saveza određuje 3. članak ovako:

a) **održati vezu kršćanskog bratstva među svim negdašnjim salezijanskim gojencima;**

b) **međusobno upoznavanje negdašnjih gojenaca iz različnih gradova, okružja i naroda u svrhu promicanja izmjenične moralne i materijalne potpore (n. pr. pomoću patronata, obavješćivanjem i posredovanjem kod namještavanja kao i u drugim djelima socijalne i moralne potpore);**

c) **brinuti se za uređenje novih društava, udruženja i sličnog među negdašnjim gojencima u različnim gradovima, okružjima i narodnostima;**

d) **širiti u porodicama i društvima Blaženikov duh dobrotvornosti, osobito što se tiče odgoja mladeži;**

e) **štititi i promicati ona javna i privatna poduzeća, koja podupiru ili brane Blaženikova djela.**

Savez je primio javnu svečanu potvrdu na svojem međunarodnom kongresu u Turinu godine 1911. gdje su prisustvovali brojni gojenci iz cijelog svijeta. Ondje se zaključilo, da se godine 1915. prigodom svečanosti Blaženikove stogodišnjice podigne njegov spomenik, na koji imadu uz negdašnje gojence, dakle uz njegovu užu rodbinu, prinositi svi — da se poslužimo riječima poziva: „**koji imadu shvatiti, cijeniti, čuvati i uvećati moć i snagu žrtve, prinesene u ime Božje za boljitak ljudi**".

Misao potječe od negdašnjeg gojenca dr Josipa Michelija, koji nije bio samo poslanik u talijanskom parlamentu, nego što više ministar za poljodjelstvo, koji ne mogući predsjedati kongresu — organizirao je upravo u svom zavodu u Kastelnuovo Monti pomoć za bolesnike od kolere, — predložio je prekrasnu i trajnu uspomenu na junaka ljubavi prema bližnjemu, te je brzojavno podastro prijedlog skupštinarima, koji su ga oduševljeno prihvatili i odmah se dali na posao. Pripravni odbor raspisao je natječaj među umjetnicima sviju narodnosti, od kojih je pobijedio slikar Gaetano Cellini iz Ravene

* * *

23. svibnja 1920. S otkrićem spojio se trodnevni međunarodni kongres djela don Boskovih, njegovih Salezijanaca i sestara Marije Pomoćnice, na kojem je bilo 2500 zastupnika gotovo iz sviju zemalja Evrope i iz Amerike. Predsjedao je turinski nadbiskup, kardinal Richelmy, a Papa je poslao kao posebnog zamjenika seviljskog nadbiskupa, kardinala Soldevilla y Romero. Vrhunac i konac svečanosti bila je posveta spomenika. *Kip,*

DIO SPOMENIKA:

ŠTOVANJE MARIJE POMOĆNICE

koji se uzdiže na trgu pred don Boskovom crkvom Majke Božje, prikazuje ga usred triju siromašnih dječaka, koji se povjerljivo oko njega stišću. Na temelju je postavljeno mnogo sporednih skupina, koje alegorički prikazuju raznovrsnu djelatnost Blaženikovog djela.

Već se oko 9 i po sati napunio ogroman trg, premda je početak svečanosti određen istom za 11 sati. U crkvi Marije Pomoćnice čitalo se prije podne dvije sto misa i podijeljeno je na tisuće pričesti. Onda je bio čitav Turin na nogama. Vojništvo pazi na red. U određen sat pojavljuje se Papin zastupnik u pratnji gradskog nadbiskupa, đenovski vojvoda i vojvotkinja, nadstojnik Taddei kao zastupnik ministra predsjednika, grof Kolegno di Provana mjesto kraljičine majke, don Albera, vrhovni glavar salezijanske družbe, Blaženikov drugi nasljednik, turinski načelnik, senatori, velik broj poslanika, grofova i plemenitaša.

Primjer negdašnjih gojenaca nasljedovali su odmah i drugi. U rujnu 1911. osnovalo se u Turinu udruženje negdašnjih gojenica „Kćeri Marije Pomoćnice Kršćana". Njihov prvi čin bijaše pristup u odbor za spomenik. „I mi hoćemo u broncu i mramoru ovjekovječiti savez naših duša u uspomeni na njega. I mi hoćemo, da dozna čitav svijet, kako duboka je naša zahvalnost prema don Bosku, prema njegovim nasljednicima, prema našim odgojiteljima, koji nastavljaju veliko djelo ljubavi prema bližnjemu i djelo kršćanske izobrazbe."

Govor sv. Oca o bl. Ivanu Bosku

LJUBAV PREMA OTKUPLJENIM DUŠAMA

Dne 19. XI. 1933. na XXIV. nedjelju po Duhovima dao je Sv. Otac Papa u apostolskom dvoru vatikanskom pročitati odluku, kojom se potvrđuju dva čuda bl. Iv. Boska. Na osnovici ćetih čudesa Blaženik biti proglašen Svecem.

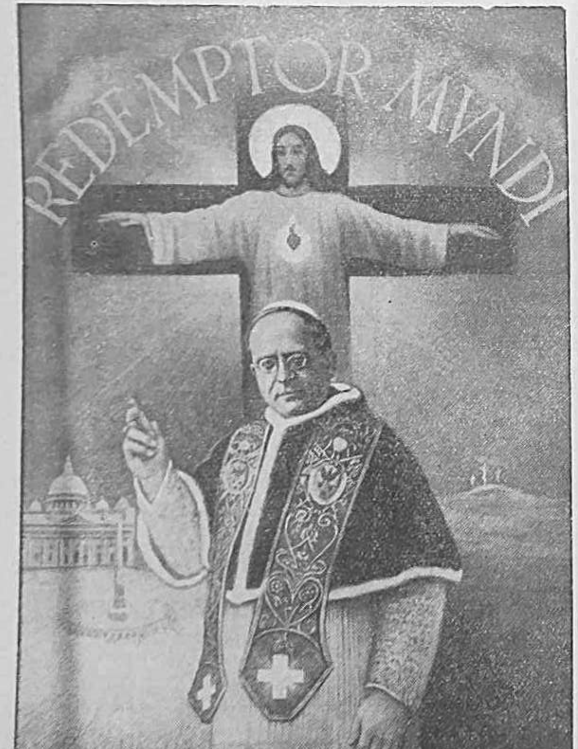

Vrhovni je glavar Salezijanaca D. P. Rikaldone zahvalio srdačno Sv. Ocu u ime Družbe. Na to je sv. Otac u sjajnom govoru ocrtao Blaženika i njegova djela.

— Evo nas treći put poziva don Bosko, sili nas opet, da govorimo o Njemu, kao na spomen, rekao bi: i njemu drag, da se sjetimo davnoga susreta s Blaženikom. Ako je i bio časomičan, opet je ostao u pameti sv. Ocu. Pa što da se rekne nakon onoga, što je već rečeno u Odluci, u govorima, u životopisima, u časopisima o Blaženiku? Ipak je Glavar kršćanstva dao sažeti pregled o svemu, što se vidjelo, čulo, govorilo.

LJUBAV PREMA MALIŠIMA I SIROMASIMA

Može se i mora reći, da je ovaj veličajni stvor Božji u naravskom kao i u nadnaravskom redu izabrani stvor. Ovaj je veličanstveni lik, okrunjen mnogostrukom svjetlošću, sastavljenih od različnih vrednota: od veledušne dobrote, od velikoga uma, od sjajnog, živog pronicavog, snažnog razuma. I da se ograničio samo na put nauka i znanosti, jamačno bi bio ostavio duboki trag, kao što je na tom polju zbilja ostavio tragova. Druga slika. Ovaj je čovjek neprestance, ustrajao djelovao, radio među mališima, među mladićima i starcima. A ipak je napisao vrlo mnogo. Ima zbilja oko stotinu njegovih djela tiskanih. Neka su još za njega živa doživjela bajoslovni broj izdanja, a gdjekoje doseže i milijun primjeraka.

A uz ovaj viši i čudni razum eto ti zlatnoga srca, svojski očinskoga, — a znadu svi, koji su mu se primicali, — to je srce poznavalo sve nježnosti materinskog srca, pogotovu prema mališima, prema siromašnoj djeci, prema najmanjima i najsiromašnijima među siromasima i mališima. Zajedno s tim srcem eto gorostasne volje, neukrocene i neukrotljive, koje nije svladala ni tolika množina djela ni vanredni rad.

ČUDESNA VOJSKA

u službi je toga razuma i takve volje. Radi srećne ćudi, radi tvrdoće siromaštva brzo upoznate, ali još više radi volje i stege, radi prave i hotimične pokore, pokazivalo je to tijelo zbilja divnu i čudesnu otpornost u radu. Dosta bi bilo u kratko spomenuti djelatnost Blaženikovu te vidjeti, kako je On sve dobro radio. Sjedne li pisati, misliš, nema drugog posla. Eto ti nebrojenih stranica, djela, pisama. Sve su to duhovna dobročinstva. Rekao bi, nema drugog posla, nego govoriti, slušati, odgovarati svima. Da, rekao bi, da ima odviše vremena, jer je često držao za svoju dužnost, da radi prijateljski među djecom, da zadovolji osobito najnesrećnije, da im pripovijeda i igra se s njima, kao da nema drugoga zadatka ni posla. Zbilja je čudo, kako je mogao naći toliko vremena, a kako je malo upotrebljavao za prijeko potrebni odmor.

Sve je ovo tako veliko i veličajno. Ali sve kao da iščezava, da se opet pokaže kao uzrok pred svojim učincima, kad se isporedi s djelom Blaženikovim, pogotovu kad se motri razmak od toliko godina: od bekiskih pašnjaka, od prvih skromnih početaka u sv. Filomeni i Valdoku do velikoga današnjeg cvata. Bacimo li zajednički pogled na sinove i kćeri Blaženikove, ima ih 19 tisuća: čitava vojska. A moglo bi se reći: sva u jednom redu, u pravom redu, u prvom redu, sva zabavljena velikim i plodnim poslom. Znamen je Blaženikov znamen njegove redovničke baštine: rad. Nema među Salezijancima nikoga, ko ne bi bio radnik, među Kćerima Marije Pomoćnice, koja ne bi bila radnica. Rad je znak i obilježje ove providnosne vojske. Dokazuju to drugi podaci: 1400 kuća, 80 pokrajina ili nadzorništava, tisuće i tisuće crkava, kapela, gostinjaca, zavoda. Teško je sve izbrojiti. Nekoliko stotina tisuća sadašnjih pitomaca, na milijune mora biti nekadanjih pitomaca. Milijun i po suradnika, što ih je Blaženik zvao duga ruka (longa manus). Don Bosko je govorio, da baš radi toliko suradnika ima tako duge ruke, te može dospjeti na sve. No uza sve je pokret, teško približno iskazati, koliko je dobra učinio i još uvijek čini don Bosko. Dosta bi bilo spomenuti oko 17 pravih misija, a više dva puta toliko pomoćnih misija, gdje sinovi i kćeri don Boskove rade ponosno oko obraćanja nevjernika.

DAJ MI DUŠE!

Beskrajno je, izvanredno dobro samo ova gorljiva uzgoja. Mnogostruka je: građanski, stručni, trgovački, ratarski. A opet je uvijek jedna, ista, kršćanska, posve, duboka, odlična, kršćanska. Djelo je don Boskovo veliko kao i svijet. Pa kako da se odgoneta tajna svega toga čudesnog rada, izvanredna raspruživost, beskrajnoga pothvata, veličajnog pothvata? Sam je Blaženik riješio tu veličanstvenu tajnu onim ustrajnim poklikom: „Da mihi animas, caetera tolle". Daj mi duše, drugo uzmi. On se neprestano molio, neprestano razgovarao s Bogom. Kod njega se obistinila riječ: „Ko radi, moli". Kako se zgodno slaže ova osobna molitva Blaženikova s razvitkom svete Godine. Blaženik je proučavao, dobro razmatrao svetu tajnu i djelo Otkupa, da može izvršiti sav čudesni trud. On je od Boga dobio naročitu zapovijed, posebno poslanstvo, da nastavlja djelo Otkupa, da ga širi, sve obilatije primijenjuje dušama predragocjene plodove. Veličajno je njegovo djelo, ako se misli na duše, što ih je on za života pozvao k Otkupu ili na one, što su ih dobili njegovi sinovi i suradnici. Neke su duše dovedene do pravog duhovnog uskrsnuća, druge zalutale ili zaboravljene povraćene su na put spasenja.

NAUK SV. KRIŽA

Blaženik je dakle duboko razmotrio tajnu Otkupa. „Daj mi duše, a drugo uzmi". A što kaže Otkupitelj? Na Križu se dovršuje Otkup u Krvi i smrti Sina Božjega. A Isus spominje na Križu onu riječ, što je nekad rekao: „Koja korist čovjeku ako dobije čitav svijet, a izgubi dušu svoju?" Tim je označena neprocjenjiva vrijednost duša. Tu nam istu riječ daje o Križu Otkupitelj kao oporuku na samrti napisanu vlastitom Krvlju. On je držao, da mu za svaku pojedinu dušu nije odviše dati svu Svoju Krv i Život, platiti cijenu božansku, beskrajnu. Toj se velikoj riječi, velikoj ljubavi božanskog Otkupitelja tako približio snažni, krepki radnik bl. don Bosko, krepko sredstvo Otkupa za tolike duše.

Na kraju Vrhovni Glavar Crkve blagoslovi sve nazočne po njihovoj nakani, sve sinove i kćeri Blaženikove, sve suradnike i one, što su u onaj čas željeli blagoslov za se i za sve ono, što im je na srcu.

Želiš li osigurati budućnost darovitom i pobožnom mladiću, koji želi postati Salezijanac? — Kako? — Moli za upute! — Koga? — „Upravu Omladinskog doma — Omiška 2 — Zagreb".

SV. OTAC O MUČENIŠTVU

Dne 4. XII. 1933. pročitan je pred sv. Ocem posljednji dekret, kojim se završuje postupak sv. Zbora Obreda, da se Blaženik proglasi Svecem. Nato je pročitan dekret, kojim se priznaju mučenicima isusovački misionari: Rok Gonzalez, Alfons Rodriguez i Ivan del Castillo (Kastiljo). Oni su umrli mučeničkom smrću 1628. u Južnoj Americi. Nakon što je isusovački general o. Ledochowski zahvalio Papi za oba dekreta, prozborio je Glavar Crkve sjajan govor. Evo glavnih misli, što ih izreče

SV. OTAC PAPA

Govorili smo češće o bl. don Bosku, pa sad svrnimo pogled na bl. Mučenike. Kod njih se lako vidi, čemu se moramo diviti. Ali bi mogao ko pitati, što moramo nasljedovati? Jer Crkva neminovno hoće, da vjernici nasljeduju one, kojima se dive. Krvlju svjedočiti za Istinu, koja sve sudi, jest čar, koji nadmašuje najsjajnije, najveličajnije čine ljudske naravi. Kakvu golemu korist dobiva duša, kad se uzdigne k tome najvišem junaštvu! Evo najuzvišenijih primjera vjernosti, strpljivosti, jakosti i za obične prilike u životu.

Ima časova u životu, kad zahtijeva žrtvu vršenje dužnosti, odricanje zabranjenog dobitka, zabave. U tim časovima dovikuju one velike duše svima, što su u otpornoj borbi među dužnošću i užitkom, među dopuštenim i nedopuštenim: „Niste se opirali do krvi". Koliko je njih prolilo krv, da ostanu vjerni Bogu, da ne izgube slast Otkupa!

Kršćanski život, čast kršćanskog imena, odricanje svijeta, koji vrijeđa Boga, ima Kristovu i ljudsku narav — sve to iziskuje žrtvu. No što je to prema onoj žrtvi, što su je prinijeli Mučenici, da ostanu vjerni Bogu? Odreći se nepravednoga dobitka, kojega možda neće otkriti nikakva ljudska pravda, zahtijeva vjernost Stvoritelju. Od mladića i od svih, koji osjećaju dostojanstvo kršćanskog života, zahtijeva se muževna srčanost da prezre ljudski obzir i klone se možda i kazališta što vrijeđaju i ponizuju ljudsko i kršćansko dostojanstvo. Sv. Augustin reče lijepu i duboku riječ: Djevičanstvo se ne poštuje zato, jer se i među djevicama našlo mučenica, već jer djevičanstvo čini mučenice". Ova uzvišena krepost, koju je donio na zemlju, čini se, Krist Gospodar Anđela, svojim primjerom, a odriče se svega, što svijet tako pohlepno traži, rekao bi, da se zbivala često, jer se svijet divi mučenicima. „Čašćenje je mučenika pobuda na mučeništvo", reče sv. Augustin. A mučeništvo je mnogostruko. Koliko mučenika svijet neće nikad upoznati! Koliko je nevinih mučenika nastradalo, da odvrate od svijeta božansku pravednu šibu! Koliko ih je i sada u svijetu, u bijedi i oskudici, u tegobi i naporu, da ostanu dobri muževi, roditelji, radnici, sluge, i da savladaju sve suprotne težnje. To su zbilja mučenici kršćanske misli. Ima ih mnogo, koji provode prividno miran, vedar život, bez tegoba. A opet podnose toliko patnja i žrtava. Dan na dan vrše određene dužnosti, vrše točno, jednolično. Uvijek ista pažnja, isti mar, a bez ikakve zadovoljštine. Nije to krvno mučeništvo, ali je svakako mučeništvo. Divimo se mučenicima osobito, kad ih vidimo na križu, na njihovoj Kalvariji. Ali ta Kalvarija ne pomrča kao Kristova već se sjaji zauvijek u slavi. Za taj se križ pripravljaju mučenici često čednim sredstvima. Gdjekad je to redovito, ustrajno i točno vršenje dužnosti.

I bl. don Bosko pripada ovom kolu. Sav mu je život bio veliko mučeništvo. Mučeništvo rada, koji je morao obaviti već na prvi pogled. Mučeništvo prave neiscrpljive ljubavi, koja je vazda činila duha, volje, srca, snage i za onoga, koji dođe posljednji, nakon svakoga posla. Mučeništvo u tvrdoćama umrtvljenja, skromnoga života, koji je nalikovao neprestanom poslu. Zato pripada bl. don. Bosku mjesto u družbi junaka, koji krvlju zasvjedočiše svoju vjeru... Veselimo se i radujemo s dvjema velikim obiteljima bl. don Boska i sv. Ignacija Lojolskoga. Ovi njihovi velikani poput nekih knjiga ne pripadaju samo jednoj zemlji, nego čovječanstvu. Ponovi se otkupljeno čovječanstvo, Crkva, koju je naučio Isus Krist, njezin Gospodin i Kralj, uzgajati Svece, mučenike za vjeru, uzore i učitelje.

Sv. Franjo Saleski

Jedna duša

Jedna mi je mlada duša pričala, kako je prošla kroz duhovne klance jadikovce, a to joj je pomogla knjiga jednog Sveca. Čujte!

— Ljubila sam Boga i molila sam mu se, jer sam osjećala, da drugujem s njim. Ali me je mučio nemir, zlovolja, koje nisam mogla sebi protumačiti. Odrasla sam u redovničkoj obitelji, pa mogu reći, da je vjera u meni bila naravna i prijeko potrebna. A ipak mi se činilo, da mi nije dovoljan zabitni i čedni život, pa da je to tako ubogi dar Božji! Malo po malo stanem ćutjeti želju, da ga učinim dostojnijim, t. j. da prinosim svaku žrtvu, da tražim svakojako trpljenje, da se dižem do svakakvog motrenja, pa da Bogu dadem, što može dati ljudsko biće. I oćutim, da to nije puka želja, nego prijeka dužnost. Sama sebi prozborim: „Držim li, da i samo malko shvatam Boga, kriva sam, jer Njemu ne prikažem, što mu ljudsko biće može prikazati. Što bolje poznam i ljubim, to više moram dati i trpjeti."

No to mi uvjerenje nije dalo mira, nego veće muke. Na svakom sam koraku, na svaku pomisao gledala žrtvu i odricanje, muku i bol. Volja je čeznula, ali se opirala tjelesna slabost, pažljivost, naklonost drugim bićima, koja su mi radila samo dobro. Gledala sam dva

Diljem salez. svijeta

KATAKOMBE

Razumljivo je, da su nebrojena hodočašća u Rim ove godine oživjela i podzemne prostorije vječnoga grada, t. j. katakombe. Svatko, tko je pohodio Rim, zaželio je, da vidi i katakombe, to tajinstveno zbiralište prvih kršćana za progonstva. Osobito mnogo posjetilaca računaju znamenite katakombe sv. K a l i s t a, koje je sv. Otac poklonio Salezijancima u upravu. Samo se od mjeseca travnja do lipnja darovalo tamo 1450 sv. misa i primilo 12.000 sv. pričesti.

POLJSKA

Uz Njemačku i Italiju najviše iseljenika u Evropi broji Poljska, t. j. oko 8 milijuna. Dosada se za ove iseljenike Poljaci nijesu mnogo zanimali. Tomu je manjku doskočio kardinal Hlond, primas Poljske, veliki sin bl. Iv. Boska. On je osnovao sjemenište za zvanja onih svećenika, koji će se skrbiti

za poljske iseljenike. Radnja oko nove zgrade za sjemenište već napreduje. Dok se ovaj novi zavod ne sagradi, kandidati za ovo zvanje stanuju u zavodu, što im ga je poklonila grofica Potulicka. Zavod već sada broji 20 članova za sv. redove, a 21, koji se usposobljuju u onim strukama, što će im kod njihovog novog apostolata najviše koristiti.

ARGENTINA

U Buenos-Ayresu otvorili su Salezijanci za novu školsku godinu jedan dio ogromnoga sveuč. konvikta. Nove prostorije blagoslovio je Nadbiskup prijestolnice Msgr. Kapello u pratnji biskupa Mgr. Barrere-a i pomoć bisk. Mgr. De Andrea. Novom konviktu kumovao je sam predsjednik republike sa svojom ženom. Svečanosti su prisustvovale i druge odlične ličnosti kao predsjednik kabineta te velik prijatelj Salezijanaca, odlični romanopisac Hugo Wast. Zgrada ima 8 spratova, a opremljena je svim modernim namještajem. Samo dosada izgrađeni dio može nastaniti 500 učenika. Kapela zgrade jest pravi biser umjetnosti.

TURIN

Osobito ove godine je broj hodočasnika u crkvu Marije Pomoćnice u Turinu, gdje se nalaze moći bl. Iv. Boska, izvanredno velik. — Dolaze sa svih strana svijeta, a osobito iz Italije, Francuske, Švicarske, Belgije i Engleske. Zanimljivo je, da uz obične vjernike dolazi mnogo različitih mladenačkih udruženja. Francuski sal. Vjesnik nabraja više tisuća samo francuskih hodočasnika, koji su se putujući u Rim, u više mahova poimence navratili u Turin, da pohode crkvu Marije Pomoćnice i moći bl. Iv. Boska.

U g. 1933. sal. Družba broji 392 svećenika misionara, 344 klerika i 209 laika, t. j. svega skupa 1035 osoba, koje djeluju za obraćenje pogana u 17 misijskih pokrajina, u prostoru od 2.807 294 km.

puta, pa sam morala izabrati: motrenje i razmatranja u samostanskoj sobici ili mučni život u misijama ili u bolnicama.

Mnogo sam se mjeseci tako mučila. Gdjegod mi se činilo, da me je i Bog ostavio i uskratio mi nadahnuće, što sam ga očekivala. Ne znam, koliko bih još bilo potrajalo, da nisam u očinskoj knjižnici našla divnu knjigu, koja me je odmah osvojila. Bio je to U v o d u p o b o ž n i ž i v o t sv. Franje Saleskoga. Začarale su me već prve riječi u Uvodu tako ponizne, ljupke i svečane, da i nehotice osvajaju srce. „Kitničarka je Glicera umjela tako vješto miješati i slagati cvijeće, te je od istoga cvijeća kitila veoma raznolike kitice. Sam se slikar Pauzija zaman s njom takmio. Htio je da poput Glicere naslika raznolike slike, ali nije mogao". Tako i Duh Sveti na razne ruke uči pobožnost. Malo po malo prodru u moje srce snažne, pobudne riječi: „Stvarajući Bog svijet, zapovijedi biljkama, da svaka rađa plod po svojoj vrsti". Tako zapovijeda i kršćanima, koji su žive biljke njegove Crkve, da rađaju plodove pobožnosti, svaki svome staležu i zvanju... Treba pobožnost prilagoditi snazi, prilikama i dužnostima svakoga pojedinca".

Čini mi se, da me je mudri i ljubezni otac, kojemu je Bog dao vlast i prosvijetljenu riječ, uzeo za ruku te me vodio pravom stazom vjere i uči, da Bogu dadem doista mili dar, svoj život. Kad sam pročitala i razmotrila, vratio se u moju dušu željkovani mir a planula još žarča vjera. Shvatit će me, tko pročita Svečevu knjigu.

K n j i g a

Zavoljeli su i zahvaljivali toj knjizi mali i veliki, priproste duše i uzvišeni duhovi. Svetac ju je napisao samo za jednu dušu, koja je zaiskala od njega uputu i savjet, da uzmogne živjeti po zakonu Gospodnjemu. A ta se knjiga poslije silno raširila. Snažni nauk, krasni, žarki osjećaj, dražesni, krepki slog — sve je to stavilo ovu knjigu uz velike knjige kršćanskih mislilaca, što su ih ostavili kao besmrtnu baštinu svoga slavnog života.

Ostavio nam je sv. Franjo i drugu knjigu: R a s p r a v u o l j u b a v i B o ž j o j. U njoj se prosvijetljeno Svečevo srce i uzvišeni duh uzvija k Bogu te se zaustavlja u dubokim razgovorima u prečistim i žarkim razmatranjima. No U v o d u p o b o ž n i ž i v o t je knjiga, koja lakše običnijim riječima prodire u one duše, što se ne mogu odviše uzdizati ni roniti u razmatranje i motrenje. Ovu knjigu mogu pogotovu zavoljeti mladići. Duše će, željne života i znanja, naučiti, kako mogu biti p o b o ž n e t. j. prikazati se Bogu, živeći u svijetu, pa gdje bile i u kojem god staležu.

Onaj, koji je napisao ove pouke tako očinski, krepko i ugodno, poznao je ljude, ljubio ih je, ispovijedao i stišavao njihov nemir. Sve u jednu, bio je veoma velik duhovni otac. A to osjećamo i čitajući, jer nam se čini,

da nam govori živi, topli glas, da nas jaka ruka drži za ruku.

To nas uvjerava, da je pisac dobro poznavao život svoje duše, spremnost na borbu, odricanje, budnost, trpljenje i čežnju. A za svoga se vijeka vježbao u preporučenim krepostima, napose u savršenoj ljubavi, toj prvoj kreposti.

Mladići znadu, da je ovaj Svetac bio veliki biskup. Poznaju naročito, kako je čudesno obraćao krivovjerce. Drugi Sveci ostaju u pameti s licem, što ga uljepša posebice pjesma i legenda: sv. Franjo Asiški, sv. Terezija, sv. Alojzije Gonzaga, mučenici prvih vijekova, osnivači redova.

A mi ćemo pratiti život sv. Franje Saleskoga, i vidjet ćemo, da je bio poput golema plamena ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Vidjet ćemo, da su u njemu cvale divne, razne odlike i mirisne kreposti poput one kite cvijeća, o kojoj govori u „Uvodu u pobožni život."

Cvijet

Neka je majka čekala sedam godina, da joj Bog pošalje dijete, koje će ljubiti, njegovati, uzgajati u kršćanskim krepostima. Sama je ona bila divni uzor. Bila je to grofica Saleski, žena gospodara gradova Nouvelles (Nuvel) i Boisy (Boazi). Petnaesti je vijek obnovio neznabožačke običaje i ćudorednu raspojasanost u svim slojevima. No gospodin su i gospođa Saleski pripadali onim porodicama, koje su se znale oprijeti zlu. A to se zlo pojavilo i pod pogubnim oblikom — krivovjerjem.

Krivovjerci su se hvastali, da će p r e u s t r o j i t i i o b n o v i t i kršćansku katoličku vjeru. A zaslijepljeni, kratkovidni nisu zapažali, da pravim katoličkim porodicama ne treba obnove. One su imale dosta jake zakone, koji su ih vezali, da žive u strahu Božjem. Nije trebalo obnavljati vjere nego ljude.

Saleski su gospodari živjeli zbilja u strahu Božjemu. Plemenština se imena takovih takmila s plemenštinom duše i običaja. Gospođa nije, poput premnogih vršnjakinja, mislila na taštinu i zabave. Dok je na dvoru kraljevna Margareta davala gospođama primjer prepredene pokvarenosti, u susjednoj je Savoji bezazlena i blaga gospođa sklapala veselo ručice svome mališu na prvu molitvu.

Sin čestita i dobra oca i uzorne majke kršćanke, Franjo je gledao samo svete primjere, slušao svete pouke. Gledao je, gdje mu otac vrši dužnosti poštenjaka i plemića ispravno i iskreno, kao što su vršili ljudi mili Bogu u sv. Pismu.

Gledao je u majke sve milje, svu pobožnost i ljubav, kojima je prednjačila blagoslovljena među ženama, Marija. Gledao je mir u kući: među roditeljima, koji su se ljubili i poštovali, među slugama, koji su zadovoljni slušali svoga pravednoga gospodara.

BL. IVAN BOSKO PO FRANCUSKOJ

O v o g a l j e t a održao je Salezijanac i francuski pisac Auffray kolo predavanja o bl. Iv. Bosku, njegovim poduzećima i njegovoj uzgojnoj metodi u četiri najveće francuske bogoslovije: u bogosloviji kat. instituta u Parizu, gdje se mladi svećenici šesnaest narodnosti usavršuju u sveučilišnim naukama i pohađaju glasovitu sorbonsku univerzu; u velikom sjemeništu u Augers-u, u velikom sjemeništu u Clermont-Ferrand-u i u Lionu. Slušatelji su se posvuda živo zanimali za Blaženikov život i rad, a osobito za njegov način odgoje. Budući franc. svećenici hoće, da u modernom svecu bl. Iv. Bosku nađu uporište u borbi protiv ostataka nekadašnjeg jansenističnoga duha.

AMERIKA

Kat. društvo u Americi organiziralo je također i svoju t. zv. „Katoličku uru". Sastoji u tome, da koji odlični govornik održi na radio predavanje o vjeri, kat. crkvi i njezinim idejama. I bl. Ivan Bosko došao je na red. Javnosti ga je pokazao Dr Pavao Turvey, profesor socijologije na vašingtonskom sveučilištu. Dr Turvey pohodio je bio sal. zavod u Turinu i od tamo odnio neizbrisive uspomene na velikoga modernoga odgojitelja. Počeo je potanje poučavati Blaženikovu ličnost, njegovo djelovanje i njegov odgojni način.

TOKIO (JAPAN)

Lanjske godine osnovali smo u Tokio, glavnom gradu Japana svoj Omladinski dom. Svaki dan pohađa ga oko 300 dječaka, a u subotu i nedjelje taj se broj znatno poveća. S početka se ti mladi Japanci ne mogoše s nama sprijateljiti. Mišljahu, da smo mi njihovi neprijatelji — Kinezi. Ali nemalo se uvjeriše, da nije tako. Zabava i druge ugodnosti, što im u zavodu nuđamo, sprijateljiše nas. Pogani su još, ali im se ipak sviđaju predavanja o vjeri i Bogu. Govorili smo im i o bl. Iv. Bosku, koga su odmah uzljubili. Nekoga dječaka pita misionar, ko je bio bl. Iv. Bosko. On odmah ni pet ni šest: „To je bio čovjek, koji je volio djecu."

U NADI...

Dne 2. listopada vlč. g. Dury, Salezijanac, predveo je sv. Ocu holandeske hodočasnike — 75 sal. suradnika i suradnica, koji su došli u Rim, na proslavu Svete Godine. Među ostalim reče sv. Otac ovoj vrloj četici suradnika i ove ugodne riječi: „Don Bosko! Mi smo don Boska dobro poznali i još više mu se divili. Na svoje vlastite oči vidjeli smo, kako su njegove kreposti odsijevale na njegovim djelima. Baš stoga smo veseli, da smo ga mogli proglasiti blaženim, u nadi, da ćemo moći učiniti i više."

Već i naši suradnici mogu znati, na što se odnosi ovaj i više! To je, ako bude tako volja Božja, buduća njegova kanonizacija, t. j. čin, s kojim će sv. Otac proglasiti bl. Iv. Boska svetim.

POBUDNA POSLANICA

Msg. Hanauer, biskup ugarski, uputio je na mladež svoje biskupije lijepu i zanimljivu poslanicu, gdje mladeži stavlja za uzor ljubaznog pitomca bl. Iv. Boska, Dominika Savija. Njegove kreposti, kako je već poznato, sv. Otac proglasio je junačkima. U poslanici preuzv. biskup lijepo razvija misao, što ju je uzeo iz današnjega modernoga života. Vas svijet — a osobito mladež — nekako mrzlično teži za rekordima. A kako ih malo ima, koji bi se trsili doseći rekorde u svetu životu. Dominik Savio, također mlad i malen, pokazao je mladeži, kako se i ona može uspeti na stupanj savršenstva, na koji — nažalost — i mnogi zreli ne dospješe. Dok vijenac natjecatelja u ispraznim stvarima brzo prolazi i vene, dotle vijenac sveca ostaje neuveo i kod Boga i kod ljudi. On je vječno lijep i svjež, zaisti vrijedan, da se za nj borimo.

Treba istaći: dijete je imalo prvu, osnovnu, neizmjernu blagodat Božju: rođeno je u porodici zbilja odanoj Bogu i Njegovu zakonu. No toliko je drugih zapala ta blagodat. A oni su se smijali i smiju čestitom porodičnom miru, pa su prerano, daleko od porodice, trošili u olujama dobro i sreću i postali su žrtvom oluje.

Mali se Franjo rodio 21. kolovoza 1567. Majka ga je učila kršćanski nauk. A jamačno je slatki majčin glas doprinio, te je u malu dušu prodrla vjera i sve kreposti, što se sjaju na suncu vjere: posluh, veledušnost, sklonost na rad i molitvu, ljubav. A ljubav najsvetija je krepost, jer je spletena od drugih kreposti.

Majčina je milina ublažívala strogost očevu. Rijetko je ta strogost bila potrebna. Ali je mali Frane bio gdjekad kažnjen i radi lakih pogrješaka. I to bez otpora i jadikovke. Dječak je bio jak i dobar. Njegov posluh nije bio slabost, nego kršćanska jakost.

Dijete je za prvih godina pratio ljubazni nagovor majčin, strogost očeva i umno vodstvo vrlo naobraženog, svećenika Ivana Deage (Deaž). Sve ga je pratilo i onda kad je započeo nauke u zavodu La Roche (Roš), a kasnije u Annecy (Anesi). Kad mu je bilo jedanaest godina, zaiska i dobi tonsuru.

Bog je već bio progovorio duši svoga malog sluge, koji će postati jednom od najvećih Njegovih sluga. Otac, inače pravedan, nabožan, uman, nije shvatio prerane ozbiljnosti sinove. Sanjario je, da će ga gledati među poglavarima, na sjajnom putu u svijetu, u društvu. Zamišljeno je dijete, gledajući u budućnost, gledalo drugačiji, kud i kamo sjajniji put.

* * *

Kad je mladiću bilo trinaest godina, otprati ga učitelj, časni Deaž s očinskoga grada u Pariz, gdje će se upisati u sveučilište. Mali je pokrajinac imao započeti život, sveučilišnog slušača plemića, u nasladama i sjaju zavodljivog i prijevarnog velikoga grada! Zadrhtalo je tužno srce materinsko!

No, Franjo odlučno izjavi želju, da stupi u Klermonski zavod, kojim su upravljali oci Isusovci. Htio je učiti u redovničkom miru, u pobožnoj i strogoj, posve kršćanskoj školi. Majka zahvali žarko Bogu.

Život je mladićev doista divan, rasvijetljen budnim okom Božjim. Uči on govorništvo, mudroslovlje, bogoslovlje, jezike. Naskoro postaje ponos škole. Postaje najdublji književnik, najučeniji, najpronicaviji mudroslovac. Ne zna se, je li je sjajniji, otvoreniji njegov razum ili je čvršća i stalnija njegova volja. Nauk je lak mladiću, kad mu je drag. A drag mu je, jer ljubi Boga, jer želi što bolje upoznati stvorove s pomoću savršenijega nauka.

Nije dosta. Otac hoće, da mu sin postane potpun plemić. A sin sluša. Daje se na jahanje s mladenačkom gipkošću. Uči mačevanje, uči ples, i usavršuje se potpu-

noma. Svojom kitnošću i udvornošću sve predobiva. Rijetki zapažaju, da on osvaja zapravo svojom krepošću, koja je divna i potpuna, ali priprosta, ponizna, nasmijana, iskrena, udvorna.

Malo ih možda znade, da mladi gospodin poslije jahanja u kićenom društvu ide među ubogare i ponizno, uzbuđen, drhtavom rukom daje, što može dati. Malo ih znade, da mladi gospodin poslije mačevanja s bojovnom vještinom ide među bolje mladiće i govori o božanskoj znanosti o svetim stvarima. Ili se umiješa u lošije, ne bi li ih priveo k Bogu s onom lakoćom i uvjeravanjem, što su bila dana njemu za svega njegova života. Rijetki znadu, da se mladi gospodin nakon plesa zatvara u svoju sobu, pa klekne, razmatra i moli te sebe i sav svoj život prikazuje Bogu.

Sav život Bogu, a obećanje Mariji: da će za svega vijeka sačuvati djevičansku čistoću.

* * *

Ljiljan, što se diže na polju, pun nevinosti i ljepote, mirišući ljubavlju, slaveći Boga — može se porediti s djetinjskim, s dječačkim i mladenačkim vijekom sv. Franje Saleskoga.

Omladinski dom Salezijanaca u Zagrebu

Božićne praznike smo sproveli u znaku betlehemskih jaslica. Kod svake sv. mise je bila naša kapelica dupkom puna i vesele božične pjesme orile su se kao bučenje morskih valova. Najljepše je bilo na Stjepanje, imendan našeg preč. direktora. Već rano ujutru suradnici i suradnice, razna udruženja, sve je hrlilo da izrazi čestitke svečaru.

Poslije podne održana je u kazališnoj dvorani uspjela drama „Garcia Moreno". Tom prilikom se zaista pokazalo koliko simpatija si je znao pridobiti naš direktor već u tako kratkom razmaku vremena.

Dragocijena ostavština

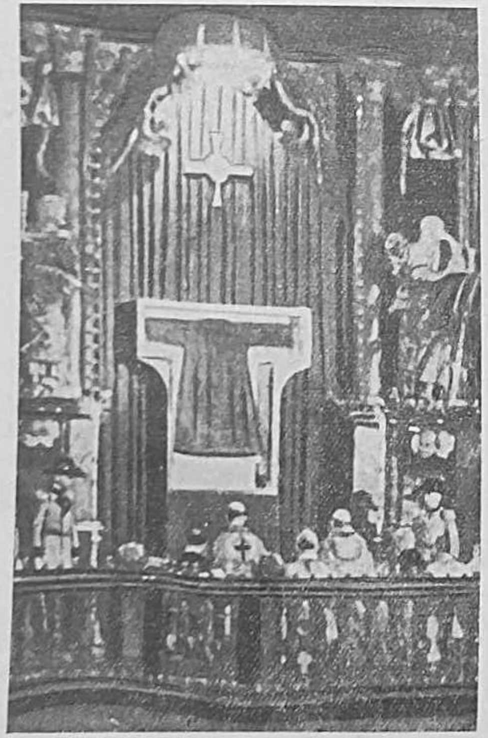

U Rimu i u drugim mjestima ima barem čestimice svetih ostataka, oruđa Muke Gospodnje. Mnogo je toga posijano po svijetu. Osim pravih ostataka čuvaju se i takvi, koji su se samo dotaknuli pravih. U ostalom mi ih ne štujemo radi njih samih, već radi Muke Isusove. Prvo je drvo sv. Križa, koji je našla sv. Jelena — Veli se, da je sv. Jelena našla i čavle, kojima je Isus bio pribijen na križ. Bili su debeli, dugački i čvrsti, da mogu držati tijelo na Križu. — Na onom je istom mjestu bila i ploča, na kojoj je bio natpis: „Isus Nazarećanin, Kralj Židovski". Ulomak se te drvene ploče čuva u Rimu, u crkvi sv. Križa.

U Rimu se još i u nekim mjestima uvelike čuva trnje od trnove krune Isusove.

Kad je Pilat naredio, da se Isus bičuje, svezali su Ga prema predaji za mramorni stup u dvorištu. U Rimu se u crkvi sv. Praksede čuva ulomak toga stupa.

U crkvi se sv. Ivana u Lateranu penju putnici uza stube, t. zv. sv. ljestve (28 stepenica).

Uvelike se časti Veronikin rubac ili slika presv. lica Isusova. Čuva se u basilici sv. Petra u Rimu.

Našivena haljina, suknja ili tunika, za koju se vojnici pod križem ždrepkali, čuva se u Trieru u Njemačkoj. Sv. plahta, kojom je bilo omotano tijelo Isusovo, kad su Ga polagali u grob, čuva se u Turinu u Italiji.

Napokon sv. sulica ili koplje, kojim je vojnik probo mrtvomu Isusu bok, te iz ranjenog Srca potekla krv i voda, a kasnije „potoci smilovanja i ljubavi". Po predaji su tu sv. sulicu bili prisvojili Turci. Sultan Bajazet ju je darovao Papi Inocentu VIII.

Dominik Savio u novoj slavi

U lipnju ove godine bila je u konzistorijalnoj dvorani papine vatikanske palače pročitana odluka o junačkim krepostima Dominika Savija. S time je pitomac bl. Iv. Boska, Dominik Savio dobio naslov „časni".

Ovaj obred vršio se u prisuću Pape i drugih brojnih gostiju: kardinala, biskupa i ostalih visokih crkvenih dostojanstvenika kao i nekoliko poslanika stranih država. Najbrojnije dakako bili su zastupani Salezijanci, Kćeri Marije Pomoćnice, suradništvo i salez. pitomci. Iz mjestanca Mondoni, gdje je umro naš mladi junak, došli su u Rim njegovi rođaci. Najveću pozornost uzbudio je 90-godišnji starčić Ivan Ambre, Dominikov drug iz zavoda bl. Iv. Boska. Bilo mu je 13 godina, kad ga je Blaženik primio u zavod i povjerio Dominiku, da mu bude na uslugu.

RIJEČI SV. OCA

Bl. Iv. Bosko opet se vraća...

„Vraća se, ljubazni sinci, opet među nas velik lik bl. Iv. Boska. Čini mi se, kao da je sam osobno za ruku doveo među nas svoga maloga, ali što kažem maloga, svoga velikoga gojenca, časnoga slugu Božjega, Dominika Savija. Božji su nacrti uistinu čudesni, čudesna je Božja Promisao. Divni je uistinu don Boskov taj povratak, gdje dolazi među nas s prvim i najljepšim plodom svoga odgoja".

Sv. Otac zatim ugotavlja, da je taj povratak bl. Iv. Boska u osobi Dominika Savija za naša vremena uistinu djelo Promisli Božje. Nikada još nije bila mladež i njezina nevinost u tolikoj opasnosti, u kolikoj je danas. Čini se, kao da se vaskolik svijet urotio protiv te mladeži s nakanom, da je unesreći. Svu paklenu vještinu upotrebljava, da se je dočepa: ružne knjige, blatne časopise, pretjeran šport, obožavanje tijela, kino, odgoj nasilja i prezira prema svemu i svima.

DOMINIKOVA SAVRŠENOST

U školi bl. Ivana Boska i po njegovu primjeru brzo se razvijao Dominikov svetački život, život, koji je morao već u 15. godini da presahne, život, kako već rekosmo, maloga, pa ipak velikoga duhovnoga diva. U 15. godini pa je već posjedovao uistinu pravu svetost, u svim njezinim oznakama, i to onima, koje danas osobito moramo isticati i učiniti prikupljivima. Tu njegovu svetost lako označimo ukratko s tri bistvene oznake: čistoćom, pobožnošću i apostolatom.

Bio je zaista čist, kao liljan, kao anđeo. Za tu krepost oduševljavao se kod Majke Božje. Za nju su se brinuli i otac i majka, a kasnije i veliki sluga Božji, bl. Iv. Bosko. Ali najviše se za nju brinuo Dominik sam, tako da možemo reći, da mu je ta briga bila kao prirođena i nužna. Zato se ustavljao svemu, što je moglo potamjeti sjaj njegove čistoće. Čistoća! To je prvi preduvjet za sve ostale darove, znak za najviša zvanja. Čistoća, to je ljubav blažene Gospe, ljubav Sina Božjega i Spasitelja, najljepši miomiris za Srce Božje! Kako li je potrebno, da se ova zastava visoko vije nad današnjom mladeži!

Straža i obrana Dominikove čistoće bila je njegova duboka pobožnost prema presv. Djevici i presv. Olt. sakramentu. K toj pobožnosti duha pridružila se još i molitva tijela, molitva mesa, kako je dobro nazivlju t. j. duh pokore i samozataje. Ko ima u sebi duha pokornosti, taj je stalno uvjeren o tome, od kolike je opasnosti za njegovu nevinost njegovo vlastito tijelo, i za to se već instinktivno, kao janje pred vukom, brani od svega, što bi moglo škoditi njegovoj nevinosti.

DOMINIK KAO APOSTOL

K svemu tome još se pridružio i duh apostolata. Dominik je bio pravi apostol, svagdje i svuda. Baš toga nam danas treba. To smo mladeži već nebrojeno puta preporučivali, a ne zaman. To je prava kat. akcija, sudjelovanje laika i svećenika. Mladež, sabrana pod zastavom Kat. akcije najljepša je nada ne samo za Crkvu, nego i za porodicu, društvo, čovječanstvo. (Tu se sv. Otac opet sjetio bl. Iv. Boska i svoga osobnoga poznanstva s njime, koje mu se duboko usadilo u srce.)

Kratak je bio život Dominikov, ali svejedno plemenit i koristan. Njegova svetost, njegovi svijetli primjeri i kreposti, što ih je zasadila u njegovu dušu ruka Božja, ostat će nam uvijek dokazom njegove veličine.

Po dužem raspravljanju o tome, što znači kršćanski živjeti i kako se je u tom životu odlikovao novi sluga Božji, sv. Otac završio je svoj govor:

„Kod svega toga dakle, ljubazni sinci, želimo zbilja da se od srca radujemo s duhovnom obitelji bl. Iv. Boska, koja je tu tako lijepo zastupana, zaslužno i mnogobrojno zastupana po svim djelovima svijeta — i jučer smo čitali, da Salezijanci opet kane da rašire svoj apostolat u pokrajine, dosada nepoznate i nedohodne — radujemo se s tom obitelji i sa svima onima, koji se za njih zanimaju i podupiru ih bilo molitvama bilo novčanim sredstvima."

„Konačno podjeljujemo iz srca rado svoj apostolski blagoslov svima prisutnima, svakomu napose, a zatim svemu i svakomu: stvarima i osobama, koje svaki od vas ima u mislima i želi, da bi bili blagoslovljeni!"

Imadeš li koju misnu nakanu? Želiš pomoći Omladinskom domu na Knežiji? Na oltaru Marije Pomoćnice može se služiti sv. misa po tvojoj nakani. Tiha sv. misa 10 Din, pjevana 20 Dinara.

Umrli: Troffar Zora iz Virja, Molvarec Roza iz Drenovice (Virje), Perok Kata iz Šemovca (Virje).

Moderna odgoja

(U svijetlu enciklike Pape Pija XI. „O kršćanskoj odgoji mladeži" i u svijetlu salez. načina odgajanja)

Danas je postala lozinkom svega javnoga djelovanja borba. To vrijedi i za školu i odgoju mladeži. Šta više, možemo reći, da je borba za školu i odgoju mladeži kulturna borba našega vijeka.

To je donekle i razumljivo. Danas je već svima postalo jasno, da na mlađima svijet ostaje. Stara čovjeka nije lako osvojiti za nove ideje i odvratiti ga od staroga načina života. To se mnogo lakše postigne kod mladeži.

Nerazumljivo je samo to, da svaki, pozvan i nepozvan, svojata sebi pravo, da odgaja. Najrazličitiji nepozvani odgojitelji danas su izbili na površinu i osnovali sisteme, po kojima odgajaju mladež. Svi ovi moderni sistemi većim su dijelom slabi, pa imamo dužnost, da više puta mislimo o tome, kako nam od njih prijeti opasnost. Ujedno je potrebno, da svi znamo, koja je odgoja prava i komu ćemo lako povjeriti svoju djecu.

U prvom redu navađamo kao opasan za mladež socijalistički sistem odgajanja, koji, iako kod nas ne dolazi do izražaja i javnog djelovanja, ipak je opasan radi svojih ideja. U tom sistemu ne gleda se na odgoju čovjeka kao pojedinca, nego na odgoju isključivo društvenog čovjeka, t. j. čovjeka, čija je jedina dužnost živjeti za dobrobit i procvat društva, zajednice. Pod izlikom, da žele ublažiti bijedu roditelja, ovi odgojitelji djecu otimlju iz obiteljskog kruga i ne dopuštaju, da bi porodica bilo kako na njih utjecala. Uistinu pako čine to za to, jer ne će da bi roditelji djecu odgajali kod kuće, kod kućnog ognjišta i zasebnog porodičnog života. Čovjek po njihovu mišljenju mora se osjećati samo članom velike zajednice čitavoga čovječanstva, a ne članom svoje obitelji. Taj sistem pobija svaki ugled i auktoritet. Ne priznaje Boga, pa dosljedno ni škola, koje bi se osnivale na vjerskoj odgoji. Razumljivo je, da tamo, gdje nema Boga, ne može biti ni govora o kakvim moralnim obaveznostima. Njima je sve slobodno, samo zajednici, čovječanstvu ne smijemo škoditi.

Istina je, rekli bismo i mi, da zajednici ne smijemo škoditi. Ali ne kao da bi nas zajednica s a m a mogla na to obvezati. Osim toga zajednicu moramo samo u toliko pomagati, u koliko ona ne krši naših osobnih prava, što ih imamo po prirodnom zakonu. U toliko naime ima i pravo na opstanak. Pojedinci, osim dužnosti, što ih imadu prema skupnosti, imadu također i prava, koja skupnost mora poštivati. Tako bi svaka skupnost nepravedno radila, kad bi pojedincima oduzimala slobodu savjesti i od njih stvarala robove cjeline.

Slične ciljeve kao socijalizam imadu pred očima i razni drugi odgojni sistemi, budući da iz socijalizma više manje i potječu.

Tako pedagoški naturalizam ili posvema ili djelomice niječe istočni grijeh i potrebu milosti. Svak je sam od sebe kadar, radi svojih prirodnih sposobnosti, da se odgoji u dobra i potpuna čovjeka. Zato moramo pustiti, da se dijete samo i posve slobodno uzgaja. Ono će već znati, što je za njega dobro, što li zlo. Zabraniti moramo samo to, da odgojitelj ne utječe na djecu.

Svatko će odmah uvidjeti, da ovaj sistem u tome griješi, što tvrdi, da je čovjek samo dobar. Istina je, da svaki čovjek ima u sebi dobrih svojstava, ali je neosporivo i to, da se u njemu nalaze uz dobra i slaba svojstva. Zadaća je odgojitelja upravo u tome, da dobra svojstva razvija, a slaba zatire.

Ovu misao, da odgojitelj ne smije na djecu nikako utjecati, nađemo i u t. zv. šatorima i republikama „Prijatelja djece". Pokret „Prijatelja djece" nastao je u Gracu g. 1907. Ti prijatelji djece nama nijesu ništa pouzdani, i kat. odgojitelji moraju pred njima biti na oprezu. Djeca u svojim republikama sama sebi gospodare. Rade, što ih je volja. Je li to dobro ? Jest, kažu t. zv. „Prijatelji djece". Djecu će naime, ako je pustimo, da živi skupa i da radi, što hoće, voditi u njezinu djelovanju čuvstvo uzajamnosti i bratske ljubavi. Na taj način oni će naučiti da zataje sami sebe i da svoje vlastite ugodnosti podrede zahtijevima svoga bližnjega. O Bogu, koji od čovjeka zahtijeva, da zbilja vrši svoje dužnosti prema bližnjemu i to na najsavršeniji način, što je uopće moguć — da ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe — ne će ni da čuju. Grade na tako labavim temeljima tako teške zgrade.

U kolo modernih odgojitelja idu i oni, koji zagovaraju t. zv. seksualnu odgoju. Djecu protiv grijeha treba učvrstiti s time, da joj se razlože i razjasne seksualna pitanja, i to jasno i otvoreno, svima skupa. Osim toga treba ih ispostavljati i opasnostima za grijeh. U tom se posvema razilaze od katoličkih načela, koja nas uče, da je protiv toga grijeha jedini spas baš u bijegu, a ne u traženju opasnosti. Tu zbilja vrijedi, da onaj, koji opasnost traži, da taj u njoj i propadne.

Mješovita odgoja sve se više i više širi na štetu duše i tijela naše mladeži.

Konačno spominjemo tu i težnje nekojih modernih država, koje — da se tako izrazimo — žele da monopoliziraju sav karitativni rad, svu skrb i brigu u korist bližnjega. Čudna stvar! Čini se, da zaviđa svakome, ko želi da čini dobro. Žele da bi to vršile samo one. Pomažu obično društvena udruženja, a pojedince zanemaruju. To im donaša i više koristi. Kod toga svoga karitativnoga rada gledaju samo na materijalne potrebe svojih članova, dok dušu sasvim zanemaruju. Takove države ne će na pr. da bi se obavljao dušobrižnički posao po tamnicama i bolnicama. Mrze na katoličke dobrotvorne zavode i ne dopuštaju, da bi se tamo, gdje se djeca skupljaju, obavljala molitva i služba Božja. Teže za tim, da pod izlikom jedinstvene odgoje i narodnog jedinstva ukinu svaku kat. školu, jer da su samo državne škole kadre da vrše odgojnu zadaću.

Sve ove različite odgojne struje u modernom svijetu ne vode do pravoga cilja.

Blaženi Ivan Bosko vjeran Papi i narodu

Površni ljudi opetovano tvrde smjelo, da pravi pristaša Rima ne može biti dobar građanin. Koliko je himbe u tome, pokazuje nam jedan otsjek iz života bl. Iv. Boska. U tome Božjem čovjeku udružena je ganutljiva vjernost vrhovnoj glavi katoličke Crkve sa gorućom ljubavi domovine. Njegova majka, jednostavna seljakinja iz Pijemonta, ucijepila je sva čuvstva za najranije mladosti u njegovu dušu. I bl. Iv. Bosko razumio je oba skladno združiti i tako svijetu pokazati, da je Svetome Ocu vjeran i da je dobar građanin. Da, da ljubi svoju domovinu, upravo toga radi, jer je Papi vjeran. Njemu je sveta riječ sv. Pavla: „Svako neka bude podložan državnoj vlasti". Ali njemu vrijedi i riječ sv. Petra : „Više treba slušati Boga negoli ljude."

Temeljno razdoblje velikoga djela bl. Iv. Boska započinje za najvećeg političkog meteža. U Italiji nastao je 1870. kada se sjediniše poluotoci. Ratovi, kulturne spletke, silna razuzdanost preduboko je podrovala dušu talijanskog puka. Vlada i zastupnici naroda smatraju u katoličkoj vjeri najveću zapreku, da se narodnosti sjedine. Redovnici se tjeraju, biskupi zatvaraju, pa i progone, pače se ne plaše ni od najvišeg crkvenog autoriteta. Više je godina Sveti Otac kao bjegunac boravio izvan svoje zemlje. Usprkos ovog neprijateljstva spram crkve, Blaženik je poslušan oblasti. Opetovano preporuča svojim gojencima, da oblastima udovoljavaju. On sam utemeljio je u svojoj kući mladenačku četu za obranu, kako je vlada tražila. Jedan klerik, bivši časnik u ratu, preuzeo je vodstvo. Za sve kuće određuje bl. Iv. Bosko posebne molitve i traži, da se sve čini, što je za opće dobro.

Bl. Iv. Bosko je u svim dozvoljenim stvarima državi poslušan. Ali on nije podmukao. On vidi pogibelj, koja će nastati iz ovih opreka među državom i vjerom za obje. Zato diže svoj glas i opominje vlastodršce. Iskreno i živo predočuje pogibelj ministrima Rataciju i Kavuru. O toj iskrenosti svjedoči kratka epizoda. Jedne nedjelje mjeseca travnja 1854. dođe u „Omladinski dom" bl. Iv. Boska nepoznati gospodin. Htio je da sluša pouku u crkvenoj povijesti, o kojoj je Blaženik upravo govorio. U to izlane neki dječačić opasno pitanje za ono doba. „Ako je car Trajan nepravedno radio, kada je Papu Klementa (o kome je Blaženik predavao) u progonstvo poslao, tada je i naša vlada zlo učinila, kada je našega nadbiskupa prognala ?" Blaženik odgovori posve mirno : „Nije primjerno, da govorimo sada o tom, da li je vlada imala pravo ili krivo, što je preuzvišenoga iz zemlje prognala. Iza godina moglo bi se o tome bolje suditi. Ali jedno se je od postanka crkve uvijek potvrdilo, da naime neprijatelji vjere svaki put ruku dignuše na pastire : Pape, biskupe i svećenike, da ostavljene ovčice tim lakše budu plijenom deručih vukova". Kada je naučni sat svršio, sađe sa stola i pođe k nepoznatom posjetniku, te ga zamoli za ime. „Ratacci" bio je odgovor. „Veliki Rataci, poslanik, predsjednik komore, kraljevski državni ministar ?" — „Da, ja sam" — „O" doda Blaženik smijući se : „Tada svakako doskora moram pripraviti svoj svežnjić i putovati u zatvor". — „Nipošto. Pitanje dječačića bilo je doduše zavodljivo, ali odgovorio ne bi bolje nijedan diplomata". Kod drugog susretaja usmijelio se bl. Iv. Bosko ministru bez ikakve bojazni kazati, da je radi neke naredbe protucrkvene izopćen iz crkve.

Bl. Iv. Bosko je osobitom ljubavi odan kraljevskoj porodici. On znade dobro, da su Karlo Albert kao i Viktor Emanuel II. od zlih savjetnika prisiljeni na zakone i naredbe neprijateljske crkvi. On uviđa, da su oba ova vladara zaslijepljena oduševljenjem za jedinstvo, dali se zavesti. Plemenitim suprugama ovih kraljeva iskazuje bl. Iv. Bosko svoje najodanije poštovanje. Kada mu je Bog u snu pokazao kazne, što će stići kraljevski dom, Blaženik je bio duboko potresen. Viktor Emanuel poznaje veoma dobro vjernost bl. Iv. Boska. Njegova je vruća želja, da se s ovim svetim svećenikom sretne, nu Providnost nije to dozvolila.

Koliko ljubi vladajuću kuću, toliko ljubi i puk. Pravom nazivlju bl. Iv. Boska „Muž naroda". Sav njegov rad je služba naroda, osobito njegovo djelo za mladež. Domovini uzgojen naraštaj ćudoredno jak, djedovskim krepostima ukrašen, bit će ures crkve i naroda : t o j e b l.

Iv. Boska narodna ljubav rada. Zauzimati se za prava radnika, za napredak zanatlija i seljaka: to je bl. Iv. Boska narodna ljubav rada. Svoje prave narodne osjećaje i žrtve za domovinu pokazuje bl. Iv. Bosko kada je godine 1854. nastala kolera. Užasno bijesni ova bolest po Italiji, a svagdje manjkaju dovoljne sile za njegovanje. Eto Blaženika s pitomcima sviju svojih zavoda, da služe i njeguju bolesnike.

Ljubav spram domovini i naroda priznavala se svuda bl. Iv. Bosku, pače i kod najmoćnijih. To nam dokazuju prijateljski odnošaji između njega i liberalnih ministara, Kavura i Ratacija i njihovo živo učestvovanje kod njegovih djela. Nije drugi već slobodoumni ministar Rataci, koji preporuča bl. Iv. Bosku, da osnuje vjersku družbu. Ovaj ogorčeni neprijatelj vjerskih redova utvrdio je bl. Iv. Bosku putove do novoga reda. Dalekovidni političar vidio je naime blagoslov, što će ga domovini donijeti djela Blaženika.

Narodni don Bosko jest također svetom Ocu vjerni don Bosko. On je prožet ljubavlju i štovanjem spram vrhovne glave svete Crkve. Ovu ljubav i štovanje ulijeva i svojim sinovima i pitomcima u srce. Ovo poštovanje ne odnosi se samo na osobu, već još više na visoku čast namjesnika Kristova. Opetovano sili ga njegova ljubav, da pođe u Rim, da vidi Svetog Oca. O njegovoj ljubavi i odanosti prema svetoj Stolici pokazuje nam slijedeći događaj: Kardinalski kolegij, odluči graditi crkvu u čast Presvetog Srca u Rimu. Ali nisu znali namaknuti sredstva za to. Tada reče kardinal Alimonda: „Sveti Oče, znadem, kako bismo ovu stvar stavili u kolotečinu. Predajmo je don Bosku."

„Bi li je primio ?!" usklikne Sveti Otac.

„Vjerujem posve stalno. — Poznajem njegovu bezuvjetnu odanost svetoj Stolici."

Bl. Iv. Bosko bio je također Svetom Ocu poslušan kao dijete. Nikad nije bio zlovoljan, kada se oklijevalo s odobrenjem njegove družbe. Neki se, naime, kardinali nisu pouzdavali u moderna poduzeća. Bezazlenošću srca i najdubljom poniznosti pokorava se bl. Iv. Bosko uputama Svetog Oca. Ovako raspoložen vrlo se žalostio, kad je g. 1867. primio od kongregacije za indeks odgovor na neko svoje pismo. Bili su neki netočni izrazi. On se dragovoljno podloži odluci, te ispravi ona mjesta.

Najbolje se očituje poslušnost bl. Iv. Boska u raspri s nadbiskupom Gastaldi iz Turina. Sveti Otac naloži mu, da pođe k nadbiskupu i da ga zamoli za oproštenje. S mjesta učini to bl. Iv. Bosko, premda je očevidno bio u pravu, tako da se i sam nadbiskup čudio poniznosti svećenika. Kada je kasnije Gastaldi pred Svetim Ocem izrazio svoje udivljenje, nasmije se ovaj blago i kaže: „Znadem, da je don Bosko doista ponizan, te moju zapovijed odmah izvrši i tako je samo mogla ova raspra svršiti." Svakako najčasnija svjedodžba za Blaženika.

Kako je bio poslušan, tako je bio i vjeran Svetom Ocu. Ne samo za vedrih dana, nego se u osobitoj mjeri ističe u danima žalosti i tuge. Sveti je Otac u progonstvu. Siromašni bl. Iv. Bosko sakuplja milostinju i šalje ju teško iskušanoj glavi Crkve. Svetom Ocu ima se uzeti svjetska moć! Opet je bl. Iv. Bosko, koji riječju i pismom osuđuje takvu krivicu. Njegov časopis „Katoličko štivo" donosi proglas Blaženika u sedam udivljenja vrijednih točki, u kojima nam se pokazuje Svetom Ocu posvema vjeran. Kod takvih osjećaja, posve je prirodno, da je Sveti Otac često u svojim potrebama i nevoljama pitao za savjet Blaženika. Često je bio jednostavni, bezazleni svećenik turinski, savjetnik namjesnika Kristova. Pače i na Vatikanski koncil bio je pozvan. Sve moguće časti iskazuje mu Papa. Htio ga je imenovati i kardinalom, ali ga je bl. Iv. Bosko svesrdno molio, da to ne učini.

Bl. Iv. Bosko je savjetnik Svetog Oca, posrednik između svjetske vlade i Svete Stolice. Među ostalim raspravljao je bl. Iv. Bosko i o popunjenju i dostojanstvu biskupa s talijanskom vladom. Mnogo je teškoća svladao. Teškoća od vlade i onih prerevnih, koji su bili ljubomorni radi sve većeg utjecaja bl. Iv. Boska. Ipak su rasprave dobrzo napredovale. Sjedinjenje bi se domalo postiglo, kad eto brzojava iz Berlina od kneza Bismarka, koji ga opominje, da se čuva onog svećenika. Tada su rasprave prekinute.

Bl. Iv. Bosko nije osnovano izmirenje između Kvirinala i Vatikana u svome životu postigao, stoga je taj posao u Nebu nastavio. Nekoliko dana prije njegova proglasa blaženim, došlo je do nagodbe.

Ljubav spram Svetog Oca i domovine nijesu njemu protuslovni pojmovi. To pokazuje kao živa „Spomen" slika domoljubnog i Papi vjernog Ivana Boska. Tako i mi katolici, dignimo glavu veselo i slobodno. U životu svetih osobito Iv. bl. Boska upisano je: „Vjeran Svetom Ocu ne znači biti neprijatelj naroda". Katolik je vjeran Papi i domovini, jer zapovijed Gospodina jest njegova uputa: „Dajte caru carevo, a Bogu Božje!"

Crtice iz životopisa bl. Iv. Boska izašle su u Vjesnicima „Blaženi Ivan Bosko" god. 1930, 1931, 1932, i u „Salezijanskom Vjesniku" g. 1933. Naslovi pojedinih članaka: Sveta Majka — Djetinstvo — Početak nauka i apostolata — Tuđi hljeb — Školovanje — Poziv u svećenički stalež — Bl. Iv. Bosko postaje svećenikom — Bl. Iv. Bosko dušobrižnik — Osnutak salezijanskog Omladinskog doma — Promjenljiva sudbina — Otac mladeži — Od Omladinskog doma k skloništu — Od skloništa k obrtničkoj školi — Početak obrtničkih škola — Ko želi dobro upoznati život Blaženika i osvojiti si njegov sistem uzgajanja neka si naruči izašla godišta Vjesnika 1931, 1932, 1933. po 15·— Dinara uvezan u cijelo platno (Godište 1933. može se dobiti i mekani uvez — broširana — uz cijenu od 8 Din). Ko naruči sva tri godišta plati mjesto 45 Dinara samo 36 i poštarinu. Godište I. — 1930. je rasprodano.

Milosti Marije Pomoćnice

Petgodišnji Ivica Mandek bio je nekog dana poslije podne teško ozlijeđen od ždrijebeta. U glavi je osjećao užasne boli. Majka mu nije mogla pomoći, a liječnika u blizini nije bilo. U skrajnoj sili sjeti se majka Marije Pomoćnice Kršćana, te obeća, da će obaviti devetnicu Njoj na čast. Još iste noći obavi molitve za prvi dan. Odmah zatim, prije tako nemirno dijete, umiri se, otvori oči i reče: „Majko, mene više ništa ne boli." Nato slatko zaspi. Drugo jutro bila je čitava glava tako otečena, da uopće nije mogao očiju otvarati, ali Ivica nije više osjećao nikakve boli. Nakon nekoliko dana bio je posve zdrav. Majka se zahvaljuje Mariji Pomoćnici i objavlja primljenu milost.

M. B. iz **R.** pripremala se za hodočašće Mariji Bistričkoj. Na dan odlaska oboli joj godinu i po staro dijete. U neprilici ode k susjedi, da je zapita za savjet, što da učini. Ovoj se prije slično dogodilo, pa joj reče, neka samo ide, a dijete neka preporuči Mariji. Ona tako i učini, a kad se povratila sa hodočašća kući, nađe dijete zdravo.

B. B. iz **R.** imala je kravu, koja se nije mogla oteliti. Ljudi pozvani, da bi pomogli, ostavili su kravu u osvjedočenju, da će poginuti. Gazdarica se obrati devetnicom Mariji Pomoćnici, da bi tako odvratila nesreću od kuće. Treći dan otelila se krava sama, bez ljudske pomoći.

Ivica. — Moj sin je nekoliko vremena bolovao; svi lijekovi nijesu koristili; bolest uvijek je išla na gore. Zavjetovala sam se bl. Ivanu Bosku i Mariji Pomoćnici kršćana na Knežiji. Bila sam uslišana, moj je sin potpunoma ozdravio. Zato se javno zahvaljujem Mariji Pomoćnici i bl. Ivanu Bosku.

Pavla Koprivnjak.

T. i V. L. iz Ivanić Kloštra zahvaljuju se za primljene milosti Mariji Pomoćnici i bl. Iv. Bosku.

Koliko puta si u nevolji — brizi — opasnosti života — opasnosti duše? — Preporuči se Mariji Pomoćnici i bl. Ivanu Bosku — a za dobivenu milost se javno zahvali u Vjesniku.

SA OBRONKA KARMELA (PALESTINA)

Iza Tabora brda, na kom se je Isus Krist pred svoja tri odabrana apostola preobrazio, jest brdo Karmel sa kršćanskog stanovišta najglasovitije.

Sveto Pismo s prorokom Mikejom predočuje nam ga kao boravak najstarijih pustinjaka Starog Zavjeta. Prorok Ilija utaboren na svetom ovom mjestu s kraljem Ahabom i narodom Izraelskim, moleć i proseć pravoga Boga, izazvali su odanle preporodnu kišu nakon duge suše.

Tada je Ilija kao duhovni poglavar odabrao brojne pustinjake Karmelske, koji su sačinjavali „Zbor Proroka". Vrativ se među njih sa Horeba, pripovijeda kršćanska predaja, da je nadahnut odozgora počeo onim pustinjacima tumačiti tajanstveni znak onog providnosnog oblaka, što se pokazao na Karmelu i spustio se, da oplodi poljane Palestinske; onaj je oblak bio slika Bezgrješne Djevice, koja se imala pojaviti i izliti kao spasonosnu kišu na zemlju osušenu od grijeha, Pravednika, obećanog Mesiju. Od onda, veli ista predaja, poticanjem istoga Ilije, posta Karmel vječno utočište štovatelja Marijinih i time dao početak glasovitomu Redu Karmelitskomu. — Dapače poganski pisci Svetonij i Tacit, koji su živjeli u prvom vijeku kršćanstva, pripovijedaju, da je car Vespazijan prije no je započeo rat sa Židovima, htio za savjet pitati na Karmelu proroštvo jednoga Boga bez idola: to jest proroka nasljednika Ilijina i čuvara Marijanske pojave, koji bi ga bio raskuražio u ime Božanstva u njegovom poduzeću.

Druga vrlo časna predaja označuje Karmel kao jedno postajalište svete Obitelji, kad se je vraćala iz progonstva u Egiptu. — Udruge Marijine bile su uvijek na novo pridizane na Karmelu po mnogim kršćanskim hodočasnicima, koje su se ondje pod zaštitom Malteških Vitezova u prošlim vijekovima usudile nastaniti. Nekoji hoće, da je sv. Jelena, majka Konstantinova ondje dala sagraditi Baziliku (veličanstvenu crkvu), koja se je s vremenom porušila. Druge crkve i samostani, koje su pobožni vjernici tamo sagradili bili, imali su istu sudbinu. Karmelitanski Red, vlasnik ove glavice, bio je po više puta od Turaka razvlašten u svom svetom nasljedstvu, a njegove su članove rastjerali i mučili. Ali presveta Gospa bdila je nad stadom i Redom Karmelitanskim, vjernim čuvarom tako slavne predaje, te je mogao svečano i radosno slaviti treće stoljeće ponovnog zauzeća Brda Karmela iza provale saracenske u srednjem vijeku.

Zadnji što su došli u vinograd Gospodnji u Kajfi, sinovi blaženoga Boska, otvorili su ondje pučke škole i srednje te uspijevaju uz bok drugih cvatućih muških i ženskih zavoda svakog reda i obreda.

Kajfa, 1933. **G. R.**, *Salezijanac.*

Koliko si dobio članova za savez salezijanskih suradnika ? — Ni jednoga ? — Nastoj da u godini 1934. barem petoricu upoznaš sa savezom.

Salezijanske misije

OMLADINSKI DOM TEMELJ MISIJSKOG DJELOVANJA U KINI

„Ako su ruže... cvasti će!" — je već sada rečenica, koja hotomično dolazi na usta misionara, koji nije novajlija, kad se štogod podiže, što se čini kao novi dobitak za kraljevstvo Kristovo. Čini mu se novo u životu misije, kad se sastane na svakom koraku sa katekumenima, jer svaki valjani Kinez, s kim se prijateljski izmijene dvije riječi iza što je ispio zdjelicu čaja pa ga se zapita, da li vjeruje u Boga i želi li postati kršćaninom, nikad ne će čisto i bistro odgovoriti ne, već će se barem ugibati odgovoru riječima, te onaj koji je prvi put u boju može misliti, da je predobio jedno srce. Iza kakve svečanosti, kod koje se u sijelu sabralo mnoštvo kršćana, koje je ovamo pozvala dužnost, i pogana, koje je privukla novost i buka što tamo biva, nastojali su da proglase, kako je kraj ili grad onaj već u njihovoj ruci i da je već tu otkupljenje Kine.

U ovom mjesecu, kad pasji dani pritištu u ovim stranama i jer su naši kršćani, većinom seljaci, zaokupljeni radom oko sabiranja prvog i presađivanja drugog riža, otišao sam na odmor u Linčov, da boravim nekoliko vremena među dragom subraćom.

Ovdje me je čekalo ugodno iznenađenje. Mališi vragoljani, koji se već neko vrijeme smatraju kao da našoj kući pripadaju, veoma su se pomnožili pa su ih slijedili i mnogi roditelji, napose na večer u njihovim zabavama u dvorištu našeg prebivališta. Kad se počne mračiti, na dan znak mala četa leti u novi Kak Thiang (dvorana za primanje) da zauzme mjesto: djećaci lijevo, djevojčice desno, muževi i žene na vrhu i na dnu dvorane ili uz sinčića. Veoma je poželjna potpuna rastava al za sada neizvediva radi pomanjkanja mjesta i osoblja za ženski svijet. Koliko bi dobra mogli raditi kad bi imali omladinski dom za djevojčice i žene.

Započinje se pobožnim pjevanjem, svi stoje: naprave znak križa i izmole Zdravo Marijo. Sad biva pouka u kršćanskom nauku prilagođena slušačima. Mislite li, da neko desetak derančića može stajati i slušati propovijed po čitav sat svaku večer? Pa ipak našla su se sredstva, da se ih prikuje za klupe neko vrijeme: katekizam vrši se pjevajuć, opetuje se i u pamet se utiskuju glavne istine, utuve se i čestim pitanjima, na koja odgovaraju svi zajedno. Ne manjka pitanja, koja se tiču starijih koja doduše izazivlju veselost, ali dozivlju ocevima i sinovima u pamet potrebu, da misle na spas duše.

To je večernji posao direktora zavoda, koji se na to daje s mladenačkim žarom. Zabava još nije tim gotova. Pozovu koga drugoga misionara putnika, katehistu, učitelja, da im pripovijeda koju pripovijest ili priču. Odmah nastaje tišina i pozvani pripovijeda koje čudo, evanđeoski koji čin, priču iz života bl. Boska. Pouka svršava sa Zdravo Marijo i s molitvom Djetetu Isusu i Gospi, da se zadobije milost, da budu dobri i da ustraju u vjeri oni sami i cijela obitelj.

Večernja zabava je zaključena iznenađenjem drugu misionaru u Linčovu, gospodinu D. De Amicis: kino, gramofon, razdioba upotrebljenih dopisnica, malo voća iz našeg vrta, no kadgod i štogod manje: obećava se kakva lutrija, za koju će se drugu večer dijeliti listići, treće večeri preporuča se, da se svi sastanu četvrte večeri, kad će biti vučenje toli željkovane lutrije, koja će sastojati iz kakve prazne škatulje ili komadića šećera itd.... stvarčice od nekoliko para, jer nemamo za tu svrhu sredstava.

S istog su razloga stegnute i vanjske igre: jedna lopta crvena koja već traje koju godinu, jer ju rabe samo za kratko vrijeme i napokon toli željeni „muk ma": kineski umjetnik načinio nam je konja bez glave i repa. Ali djećaci svejedno jašu na njem kadgod po tri i četiri.

Treba imati na pameti, da je Linčov danas gradić otvoren novim idejama i ima nekoliko dobro uređenih škola i zabavišta.

Međutim naši su mališi uveli u svoje kuće sličice Pomoćnice, koju su izvjesili nad krevet; nose medalju oko vrata, medalju hoće za sebe i stariji kao i za svoje obitelji. Ovi se odrasli zaustave, te dulje razgovaraju i o našoj nauci, i o duši, hoće da prisustvuju našim sv. činima pa iz saobraćaja sa misionarom mogu crpsti samo koristi.

Misionar ne prepušta se na laku ruku oduševljenju, koje često puta vidi ono čega nije. Radi i protiv nade ponavljajuć još jednom: „ako su ruže... cvasti će."

A da ovaj rad mora ne samo cvasti već i trajne plodove obraćenja donijeti, nadamo se po Mariji Pomoćnici i po blaženom Bosku. Blaženi Otac htio je da ozdravi društvo kršćanskom odgojom mladeži i njezina je odgoja započela, nastavila i izvela po Omladinskom domu i po školi. Način blaženoga Boska ne trpi iznimaka, nego samo dodatke prema raznim narodima, kojima je došao. U samom Linčovu početni Omladinski dom dao nam je lijepi broj gojenaca u školama i lijepi dio pokrštenika; ovih zadnjih godina bili su i jesu naši pitomci koji su bili jaka pripomoć misionaru da privede Kristu čitavu obitelj. Zato pouzdavajuć se u vrijednost ovog načina i u pomoć blaženoga Boska misionar obrađuje ovu ružu koja se raspupila pod okom Marije Pomoćnice, pa i molitvama i zanimanju dobrih, koji nas vole te će poraditi da ruža procvate.

Linčov (Kina) 1933 **Sveć. Petar Parisi**
misionar Salezijanac

VIKRAM — ADYTIA I NJEGOV PRIJESTO.

(Iz ljetopisa stare Indije.)

Sunce vlasti. Istočna mašta vruća kao sunce, koje rasvijetljuje i grije zemlju, voli zaokružiti odličnije osobe svoje povijesti vijencem sjajnih naslova i fantastičnih priča, koje su kao sličice finog mozaika iz kojih iskače živa, veličanstvena i dobro istaknuta slika junaka.

U ostalom zaokruživanje legendama prvih početaka i prvih djela nekog plemena i njegovih junaka bit će, da je to bila potreba starih naroda. Dosta da se sjetimo Grka i Rimljana. Jedan takav junak bio je baš Vikram-Adytia što znači „sunce vlasti".

Chandra-gupta II. Prije spomenuti Vikram-Adytia bio je jedan od tolikih kraljeva iz one dobe, koja se nazivlje „Nova doba Hindu", za koje je Budizam, nadvladan uskrišenjem novog oblika stare vjere Hindu, postepeno iščezavao, dok nije posve iščeznuo, ugasnuo.

Živio je pred neko 1600 godina i bio je veliki junak svoje dobe. Oko njegove osobe cvale su mnogobrojne i često, dražesne priče, koje su djeca indijska na pamet znala kao naša o Kraljeviću Marku, Zrinjskomu i drugima.

Devet dragulja. Vikrama bio je veliki dobrotvor kulture. svoje dobe. Njegova je dobrota i zaštita privlačila sa svih strana Indije pjesnike, književnike i mudrace. Devetorica od ovih bili su tako glasoviti, da su ih nazvali „devet dragulja". Najsjajniji bio je Kalidasa (Kali-das) glasoviti pisac komedije „Sakuntala", „Urvasi" itd. napisane na Sanskrtu, koji se jezik tada podignuo do svoje zlatne dobe. Dvor je kraljevski bio prispodobljen suncu, koje je svoje zrake širilo po cijelom širokom carstvu, rasvijetljujuć najudaljnije zemlje.

Mudri sudac. Vikram bio je ne samo moćan kralj i vojnik, kojemu nema para, nego i glasoviti sudac. Govorilo se je, da nije bilo ni prije ni poslije takvoga suca. Kogod se na nj obratio, bio je zadovoljan, bilo da je osuda bila povoljna ili nepovoljna. Sjedio je na prijestolju zvanom Simhasna, što znači „prijestolje lavova", jer ga je podržavalo dvanaest lavova. Ovog prijestolja i suca nije narod nikad zaboravio. I danas kad se za nekoga hoće reći, da je dobar sudac, veli se, da sjedi na prijestolju Vikramovom ili kako bismo mi kazali: on je Salamun. Poslovica ima svoj početak valjda u ovoj priči.

Priča o prijestolju. Malo vijekova iza smrti Vikramove carstvo se raspade pa i sam grad, u kom je vladao tolikom slavom i mudrošću, te posta kup očajnih ruševina, na kojima je naskoro narasla gusta šuma. Djećaci su tamo pasli krave i zabavljali se igrom oko stabala. Kad ne bi mogli riješiti koju međusobnu raspru, obratili bi se na trećeg svog druga, koji bi im bio sudija i riješavao pitanje. Mališ-sudija sjeo bi na malenu zelenu povišicu a iza toga šaleć se proglasio bi se spremnim, da ih sasluša i riješi njihov slučaj.

Oba pravdaša izlože svoje razloge. Saslušav obje stranke sudac, koji je imao izraz ozbiljan i važan, izreče osudu. No što se dogodi? Govorio je i sudio tako dobro, da su se divili tomu nekoji stariji stanovnici seljani, koji su u blizini radili.

I samim djećacima se je to tako dopalo, da su htjeli igru opetovati svaki dan. I tako su svaki put nastojali, da postave nova pitanja, da uzimlju zadovoljštinu te saslušaju sud nepogrešivog sudije. Učine i taj pokus te bi mijenjali suca, i tako su više puta i najveći bedaci izricali s one povisice osudu najtočnije. To se brzo raz-

TOKIO (JAPANSKA) PRVI MLADIĆI SALEZIJANSKOG OMLADINSKOG DOMA

glasi pa bi i zreliji ljudi dolazili, da pitaju savjet u mladog kravara, koji je najednom postao nepristrani sudac.

Dozna za to i kralj, koji je u svojih mudraca tražio razjašnjenje ove pojave. Jedan od njih odgovori: „Vikrama, veliki kralj, živio je i kraljevao na ovom mjestu, što ga sada pokriva šuma. Veliki Simhasana (prijestol), na kom je on sjedio, dok je sudio mora biti sakriven pod onim humkom, jer glas je oduše onog kravara, ali pamet je od Vikrama, koji govori na usta dječaka."

Kralj je po sebi bio dobar i želio je s narodom vladati kao nekad u starini Vikrama. Toga radi htio je, da se iskopa ono mjesto; sabran je velik broj radnika, koji se dadoše odmah na posao. Nakon jednog dana mučnog posla nađoše napokon veliku mramornu ploču položenu na leđima dvanaest krilatih lavova isto od mramora: bio je to glasoviti prijestol Vikramov.

Kralj ga pođe pogledati i odredi, da ga prenesu u njegov dvor; no bio je tako težak, da ga je pedeset ljudi jedva moglo podignuti. Prenos je bio tegotan i nosači morali su više puta počinuti prije nego li su došli u kraljevu palaču. Napokon su uspjeli i ogromni prijestol bude položen u velikoj sali kraljevskog dvora. Crni mramor bude očišćen i svijetlio je kao staklo.

Dan zatim kralj svečano odjeven hoće da se sjedne na veliki Simhasana; ali jedva što je sjeo prestrašen odskoči, jer su mramorni lavovi počeli da govore glasom, kao da isti izlazi iz najdubljih ponora zemaljskih: „Jesi li dostojan, da sjediš na prijestolju Vikramovom? Nijesi li nastojao, da prisvojiš zemlje i blago drugih kraljeva? Nijesi li počinio ono, što si znao da je nepravedno? Je li srce tvoje tako čisto kao kojeg djeteta? Jesi li dostojan?"

Kralj je znao, da je nastojao da zauzme zemlje i blago drugih kraljeva i da je često puta počinio za što je znao, da nije pravedno bilo; i zato dršćući pred onim prijestolom bio je prisiljen, da ispovijedi: „Nijesam dostojan".

Pripovijeda se, da su tada lavovi stresli sa krilima i podigli se i odnijeli prijestol tako visoko, da se nije mogao više vidjeti.

Tada onaj stari mudrac, koji je bio razjasnio sučev čin, nastojao je da ga utješi veleći mu: „Neboj se kralju. Nijedan kralj, što danas vlada na zemlji, nije dostojan da sjedi na onom velikom prijestolju. Dječak je na njem sjedio, jer je imao čisto srce; no koji je kralj, čije bi srce bilo tako čisto i slobodno od grijeha kao onog nevinog djeteta?"

RODOLJUBLJE JAPANSKOG VOJNIKA

(*Nakon Japansko-Kineskog sukoba*)

Jedan čin, koji će spominjati povijest ove zemlje, kad bude govora o zadnjem ratu kod Šangaja, bit će junaštvo trojice vojnika, koji da spase život svojih drugova sami sebe ubiše na slijedeći način: mrežom opkoljenim Kinezima su napeljali jaku struju; da ih unište tri su vojnika sami od sebe izašli iz svojih šanceva napunjenih bombama, koje se raspuknu, čim su došli blizu mreže i tu nađu smrt; tim su činom otvorili prolaz cijeloj vojsci.

Svi su japanski listovi odmah donijeli njihove slike. Vlada ih svečano proglasi junacima domovine. Njihov pepeo i vojničko odijelo bje smješteno u stakla narodnog muzeja u Tokiju... a njihove su obitelji za nagradu dobile velike svote...

To mi otvara put, da govorim o junaštvu japanskog vojnika i njegovom uzroku.

Zašto su odani caru? Japanski otoci prema njihovoj narodnoj predaji nastali su iz ljubavi dvih božanstva Izanagi i Izanamu. Njihov rod ima to pravo, da budu jedini na svijetu, da ima vladara, koji potiče izravno od božice sunca Amaterasu.

Car je po sebi kralj i svećenik, a naslov mu je „Tenno Heika", što znači Njegova svetost sin neba.

I ovo se mišljenje ne mijenja, uza sve to, što su prošli već vijekovi... U XIV. vijeku pisao je povjesničar Chikafusa... Božansko porijeklo carevo dokazuje se tim, što je naš kralj jedini na svijetu, koji otkad zemlja postoji, sačuvao jednu te istu dinastiju.

U XIX. vijeku pisao je markiz Ito: Car je božanski, svi ga imadu častiti, dapače svi mu moraju žrtvovati i život.

Zašto ne mare izgubiti život u ratu? To proizlazi iz njihove vjere. Šintoizam im veli, da mrtvi ne umiru, dok živu u svijesti živih. Živu kao duhovi i združuju se sa životom živih.

Oni, koji u ratu poginu, bit će časćeni kao „Kamis" (bogovi), bit će ljubljeni i štovani od svega naroda japanskog, sam car će ih častiti, bit će im podignuti spomenici u njihovim rodnim mjestima, a njihove će duhove zazivati da pomognu domovini u slučaju pogibelji.

Junaštvo ili ludost junaštva. Doista ne znam, kako da okrstim slijedeće čine: Jedan časnik oboli, odnesen u bolnicu očajava, što se ne može boriti sa svojom pukovnijom i ubija se pred slikom carevom... Jedan vojnik iz Osake, jer nije držao zapta, nije unapređen, pa nemoguć podnašati ove sramote ubija se... Kapetan Kani bio je ranjen u času navale; kad je ozdravio, vraća se na mjesto, gdje je bio ranjen i ubije se... ostavio je pismo, u kom javlja, da se ubija, jer nije mogao preživjeti sramote, što nije sudjelovao u bitci itd. itd...

Najslavniji slučaj vjernosti caru, daje general Nogui, glasoviti pobjednik u Rusko-japanskom ratu, koji nije mogao podnijeti boli, koju mu je zadala smrt cara Mutsukito pred njegovom slikom proreže si vrat u onom času, kad je kanon davao znak, da krene pratnja, koja je pratila mrtvoga cara. Ubije se zatim i žena generalova nožem u prsa. Danas ove smatraju kao mučenike za carsku obitelj.

Kukolj. I u Japanu ih ima, koji hoće da ponište dobra čuvstva japanska... Komunisti rade agilno, pripravili su urotu, u kojoj je bilo mnogo učitelja i đaka. Od toga dana slobodno se tumači kršćanski moral, što prije nije bilo dozvoljeno, te ga sada smatraju jedinom obranom protiv komunističke najezde.

Beppu 1933

Petar M. Eskurselj,
Misionar Salezijanac

Novo! Novo!

Suradnici i suradnice!

Na Uskrs o. g. bit će proglašen svecem naš bl. otac Don Bosko. Tom zgodom izaći će veliki životopis

novoga sveca Ivana Boska

Napisao je taj životopis jedan od njegovih pitomaca Ivan Krstitelj Lemoyne.

Opseg knjige imat će oko 400 str. u oktavu.

Omogućite nam tisak!

Kako? Čitajte!

Knjiga će stajat uvezana **Din 50·-**
meko vezana **Din 40·-**

Za sve one, koji se pretplate stoji sa dostavom uvezana samo Din 40·-, mekano vezana Din 30·-

---

Svima dajemo još tu pogodnost, da mogu isplaćivati spomenuti iznos u obrocima od Dinara 10·— mjesečno.

Naručite kod:

Uprave salezijanskog suradništva

Zagreb, Vlaška 38

ŠTOŠTA IZ JAPANA

Čaj. Na sjeveru Japana kad bude sve snijegom pokriveno eto djece, da se sa starijima natječu u podizanju umjetničkih kipova. Ne radi se tu o običnim ludorijama, što ih mi činimo. Japanci ne nastoje da prave kakve lavove, utvrde, oni hoće uvijek da naprave kakvo klasično djelo: Daruma.

Naprave veliku kuglu od snijega, na nju postave drugu manju: dva komada ugljena za oči i sve je gotovo.

Eto Daruma! Banzai Daruma! I svi Japanci od prvog do zadnjeg mogu priseći, da je ono baš Daruma. Ne treba se čuditi glasu gospodina Daruma. Dosta je da rečemo, da je živio u Kini i da je rođen u Indiji oko 500 god. Bio je dakle rođak Rafaela Sanzio i Buonarottijev, jer je znao praviti kipove i posljednji sud.

Daruma je stvorio nešto, čega prije njega nije nitko načinio, sjedio je naime kroz devet godina i tako tvrdo, da je ...izgubio noge. Eto zašto na njegovim kipovima nema nogu. Japanci radi simetrije uzimlju mu ruke. Tako svedena na sam trbuh i glavu, obučena u crveno, vidite ga, u svim novinama.

Daruma je i veliki izumitelj kao na pr. kakav Markoni, Edison, Tesla. Daruma je pronašao čaj.

Po japanski se kaže: „Ah! Ah! iznašao je čaj!"

Daruma si je utuvio u glavu, da ne spava. To mu se lako činilo: sjediti će, ništa ne raditi, ništa misliti: no u jednom času rastrešenosti zaboravi, da drži oči otvorene i blaženo zaspi i sniva lijepi san.

Kad se međutim probudi, uvidi, da nije kadar nespavati, rasrdi se i razbijesni i dođe do šaka sa očima; trebalo je temeljitog lijeka: poništiti oči! Al po tom mislio je, da oči nisu baš krive nego veđe. Veđe su, koje su se spustile kao kakav zastor i izazvale san.

Tad uzme škare i cak-cak! Veđe budu skinute i odbačene preko prozora u vrt.

Veđe se posade u dobro nagnojenu zemlju, spuste dva lijepa korena, potjeraju u vis najprije jednu grančicu a onda stabljiku pa grane, dok se ne stvori grm.

Daruma sve je to mirno gledao, a da nije micao s veđama (to nije ni mogao).

— Grm se stvorio u čaj!

Pođe i sabere lišće, metne ga u jednu lakiranu škatulju, na kojoj je bio naslikan zmaj, koji je iz usta rigao vatru.

I od onog dana Daruma nije više spavao.

Japan 1933 **Don Marega Marijo**
Misionar Salezijanac

Svim suradnicima i suradnicama!

Stavljam na srce, da što bolje šire ljubav prema Mariji Pomoćnici kršćana. Jer ona je Majka dobroga savjeta, ona je djeliteljica svih milosti. Sav narod neka što bolje upozna, od kolike je vrijednosti njezin zagovor.

Uzimam ovdje samo nekoliko primljenih milosti. Još u svojim mlađim godinama bila sam bolesna, što sam mislila, da ne će biti bez liječničke pomoći, ali Marija je pomogla i bez liječnika. Poslije mi obolio sin, i kad su svi već mislili, da je nad grobom, Marijina milost je pobijedila. Drugi je sin po Mariji bio primljen u salezijanski dom i sretno položio ispit. I druge mnoge milosti, što sam primila po Mariji, ne mogu sve da nabrajam, nego samo jednu kažem: — budi hvala i slava našoj nebeskoj Majci na svim primljenim milostima i stoga dragi suradnici i suradnice, ponovno stavljam Vam na srce, da budemo svi vjerni štovatelji Marijini. Ne smijemo drijemati, nego svim silama poradimo, da sav katolički narod upozna, što je salezijanski rad i salezijanska družba. Nastojmo, da svaki suradnik i suradnica nađe bar nekoliko novih suradnika. Ali da olakšamo suradništvu na ovom velikom izdatku, što se daje za Vjesnik, koji svaki suradnik prima, a ova teška kriza ne da nam da podmirimo dug za vjesnike, koji terete naše upravništvo.

Bila bi stoga želja, da im tim priskočimo u pomoć, da se svi suradnici i suradnice razdijeljeni po selima i župama složimo u više skupina, a svaka da ima svog povjerenika, koji će primati umanjeni broj Vjesnika i dijeliti ga svim suradnicima ili ga čitati zajednički svima na našim sastancima. Tako na pr. kod nas ima jedanaest suradnika, smanjimo li Vjesnike na pol, tim smo doskočili suradništvu u pomoć, pa tako se svima preporuča. Svaki dobar suradnik to neka učini i neka se brine, da svaki od nas čita Vjesnik, koji je glasilo našega rada.

Jelka Kuhtić, *suradnica*.

Dozvolom nadbiskupskog duhovnog stola. Broj 1385. Zagreb, 17. II. 1930.

„Salezijanski Vjesnik" izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1·50 — Dvomjesečnik „Salezijanski Vjesnik" izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Predstavnik: Josip Tkalec, direktor nadb. konvikta, Vlaška 38 — Odgovorni urednik: Dragutin Brumec, Vlaška 38 — Tisak: „Narodne Prosvjete", Zagreb, Trenkova ul. 1 — Za tiskaru odgovara Rajmund Sušin, Kuhačeva ul. br. 2/II

Uprava i Uredništvo, Zagreb, Vlaška 38 Poštarina plaćena u gotovu

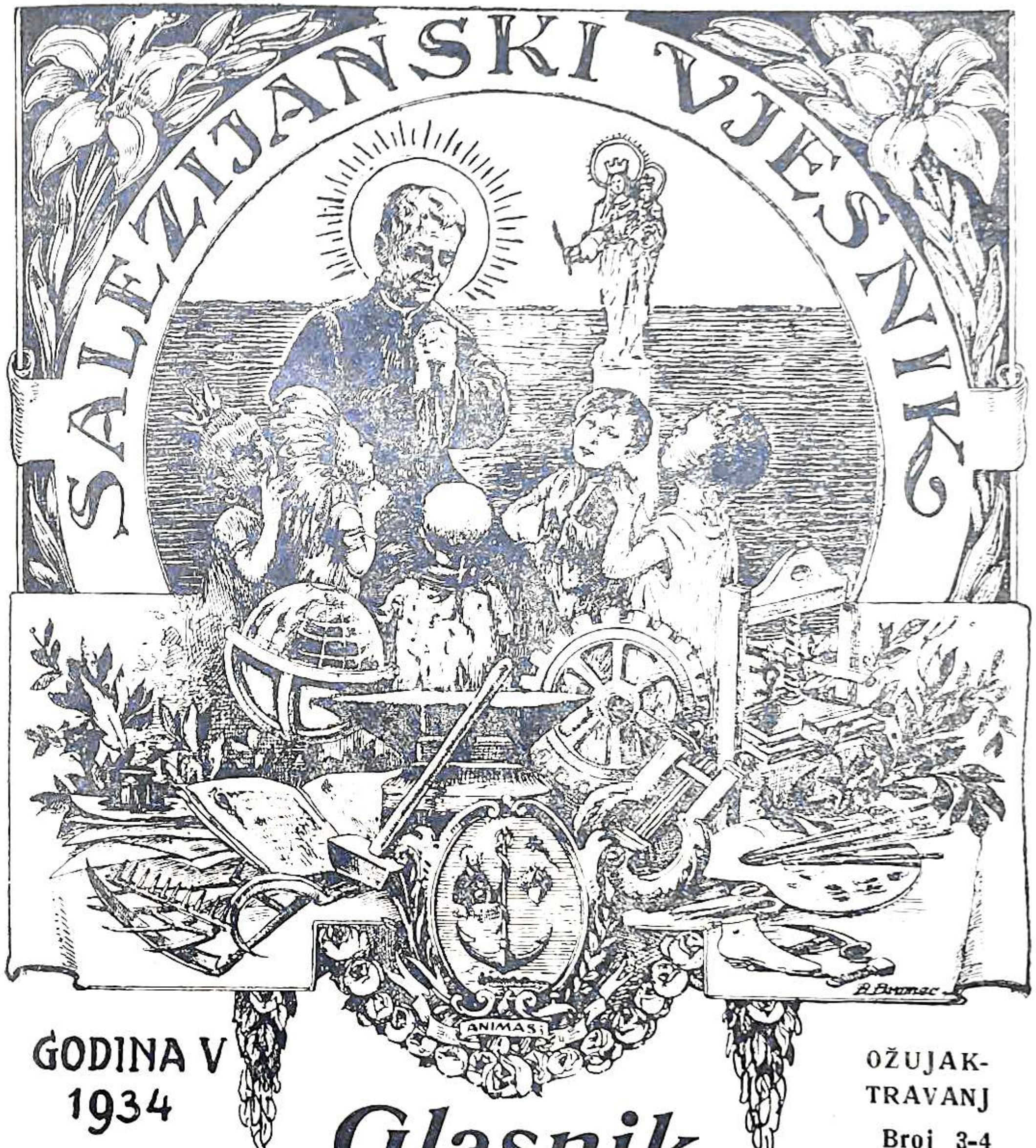

GODINA V 1934

OŽUJAK-TRAVANJ
Broj 3-4

Glasnik hrvatskog salezijanskog suradništva

SADRŽAJ: † Biskup dr. Dominik Premuš — Riječ vrh. glavara prijateljima novoga sveca — „Treba uvijek moliti i nigda ne prestati“ — Crtice iz života blaženog Ivana Boska — Sv. Franjo Saleski — Diljem salezijanskog svijeta — Sv. otac proglašuje blaženog Ivana Boska svecom — Što mogu naši mali — Pobožnost prema Mariji Pomoćnici — Moderna odgoja — Tri mučenika, misionara družbe Isusove proglašena su 28. siječnja 1934. blaženima — Salezijanske misije

Omladinski dom, Omiška 2 — Knežija — Zagreb

Svećenička i redovnička zvanja

Još dok je bl. Ivan Bosko živio, bilo je više mladića, koji su željeli postati svećenicima u domovini ili ići u misije, ali poradi najrazličitijih razloga nisu mogli udovoljiti svojoj želji u pravo doba.

Za takve mladiće, za tako zvana zakašnjela zvanja, zamislio je bl. Ivan Bosko novi pothvat, koji je on nazvao „MARIJINI SINOVI".

Mladići su odmah s veseljem i pouzdanjem počeli moliti za primitak u taj zavod. Oni, koji su se sami mogli uzdržavati ili koji su si sami našli sredstava za uzdržavanje, bili su odmah primljeni. Za ostale trebalo je prije tražiti dobrotvota i našli su se među dobrim i imućnijim suradnicima i suradnicama, koji su obećali potrebitu potporu.

Od takvih mladića postalo je mnogo odličnih svećenika, koji su veoma uspješno radili bilo u Europi, bilo u misijskim pokrajinama.

Sigurno ima i među hrvatskim odraslim mladićima takvih, koji imadu želju velikodušno se posvetiti Bogu: bilo u domovini ili u misijama. Takvi mladići neka se obrate sa molbom na Omladinski dom Salezijanaca u Zagrebu, Omiška 2 (Knežija). Naredne školske godine 1934—1935. primat ćemo mladiće, koji će se prijaviti za I. razred klasične gimnazije.

Mnogopoštovane suradnike i suradnice molimo, da mladiće, koji su zaista dobri po značaju i vladanju, a osim toga i sposobni za učenje, upute na našu adresu.

Mjesečni doprinos (oko 300·— Din) platit će mladići sami, ako mogu. Ako ne mogu, onda molimo dotične suradnike i suradnice, da im idu na ruku, koliko mogu iz ljubavi prema Bogu i prema Mariji Pomoćnici kršćana. Dragi Bog nagradit će ih po zagovoru Majke Božje obilato već ovdje, a osobito poslije smrti u raju.

Ako se nađu dobra zvanja u potpuno siromašnom stanju, kojima suradnici i suradnice onoga mjesta poradi svoga siromaštva nikako ne mogu da pomognu, neka se ipak jave. Ako budemo mi mogli naći koga, da plati za njih, bit će primljeni i oni. (Ovdje u Zagrebu nemamo nego velike dugove na zgradi, stoga nikoga ne možemo da uzdržavamo badava).

Mladići, koji nemaju svećeničkoga zvanja, ali su inače sposobni, osobito ako znadu kakav zanat te imadu dobru volju, da se posvete Bogu u salezijanskoj družbi, neka se isto tako jave ovomu Omladinskomu domu za primitak. Ako žele ići u misije, ugodit će im se, pak će poslije novicijata ići kadgod i kamogod ih budu poslali poglavari.

Oni, koji sami od sebe ne mole da budu poslani u misije, ostat će u domovini i pomoći će svećenicima u najrazličitijim poslovima. U družbi će naći, kako bi običavao govoriti bl. Ivan Bosko, opskrbu, posao i nebo!

Dne 3. veljače usnula je blago u Gospodinu, providena sv. Sakramentima, majka preč. g. direktora nadb. konvikta — KLARA TKALEC. U svojoj dugotrajnoj bolesti darovala je sve svoje trpljenje Isusu za procvat i razvoj salezijanskog djela u Hrvatskoj. Kadgod je mogla, bila je u crkvi i tamo dugo i dugo molila, osobito, da Bog pošalje što više dobrih i svetih svećenika. Vlč. g. direktoru izražamo naše duboko saučešće, a dobroj njegovoj majci od Boga molimo vječni počinak. Preporučamo je salezijanskom suradništvu u molitve.

U ovom broju prilažemo uplatne čekovnice, s molbom, da nam cijenjeni čitaoci Vjesnika pošalju koji milodar za budući svečani broj „Salezijanskog Vjesnika“ u čast svetog Ivana Boska.

Salezijanski Vjesnik

GLASNIK HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

Godina V — Ožujak-Travanj — Broj 3—4

† Biskup dr Dominik Premuš

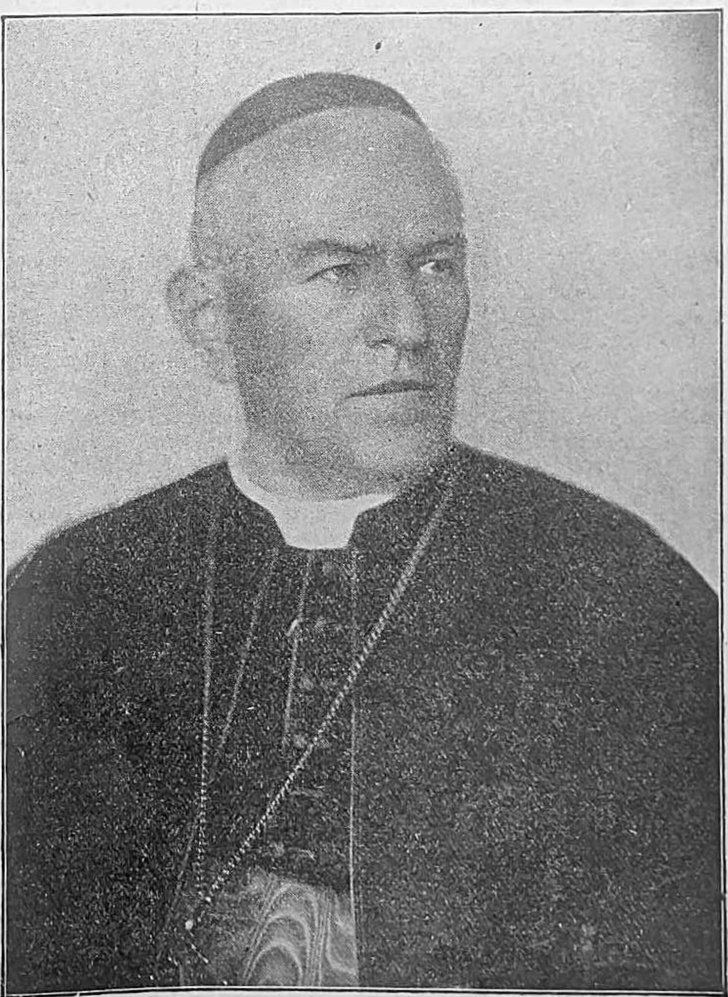

Bolno nas je dojmila smrt biskupa Dra Dominika Premuša, kad nam je u utorak ujutro 27. II. najavilo veliko katedralno zvono tužnu vijest, da dobrog i vrijednog biskupa više nema među živima. Pokojni je biskup bio iskrenim prijateljem Salezijanaca i odlični član salezijanskog suradništva. Veliko zanimanje pokazao je za Omladinski dom, koji je i nekoliko puta posjetio. Volio je onu siromašnu, ali vjeri privrženu mladež i kao na uspomenu svog boravka među njima, dao se u krugu omladine slikati. Tješio je Salezijance, kadgod bi došli k njemu, da mu otkriju svoje poteškoće. Branio, podupirao i bodrio ih je, da ne smalakšu u svom napornom radu. Živo se zauzimao za naše katehete i pratio je s najvećim zanimanjem njihov odgojni rad u školi i u Omladinskom domu.

Preporučamo salezijanskom suradništvu u molitve blagopokojnog biskupa, koji je uvijek riječju i djelom pokazao, kako voli sinove bl. Ivana Boska.

Riječ vrh. glavara prijateljima novoga sveca

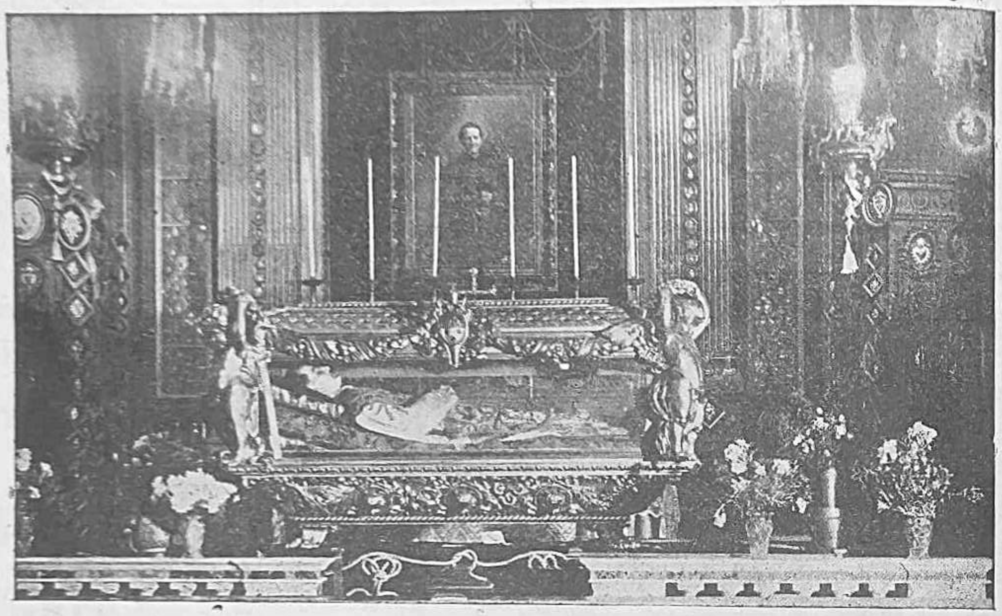

Veselimo se i hvalimo Gospodina!

Prvoga travnja, na dan velikoga uskrsnoga slavlja, bl. Ivan Bosko, osnivač naše družbe, veliki odgojitelj i prijatelj mladeži, bit će proglašen svetim.

Nadošao je napokon onaj dan, kojega smo i mi i Vi, njegovi prijatelji, očekivali s tolikim zanosom već dugi niz godina. Gospodin se evo udostojao, da i pred ljudima proslavi svoga sveca. Radujmo se, da su naše skromne molitve, s kojima smo neprestano podastirali prijesto Božji, bile milostivo primljene i uslišane.

Već sada nam srce klikće od veselja, kad pomislimo na onaj svečani trenutak u Rimu, gdje će vrhovni glavar Crkve namjesnik Isusov na zemlji, proslaviti pred čitavim svijetom, u nazočnosti tisuća i tisuća vjernika, siromašnog, neznatnog svećenika, koji je svoj život posvetio njezi i odgoji mladeži.

Sam Sv. Otac više je puta izjavio, i javno i privatno, kako već dugo želi, da bl. Ivana proglasi svetim i tako ispuni vruću želju i Vašu i našu.

Dok se Rim sprema, da ovaj veseli događaj, koji po ljubaznoj skolonosti Sv. Oca pada baš na dan zaključka ove Svete Godine, proslavi na sam Uskrs i na tri slijedeća pouskrsna dana, dotle će ga Turin proslaviti nedjelju dana kasnije. Turin! To je onaj grad, gdje je novi svetac proživio najveći dio svoga života, to je grad, koji ima sreću, da je postao dionikom i rasadištem svih onih dobrotvornih ustanova, koje su nikle u glavi i srcu velikoga odgojitelja i obogatile već čitavi svijet.

I nehotice se dakle pitamo, ili bolje, pita nas naše zahvalno srce, što da učinimo, e bismo se barem donekle odužili svomu velikomu dobrotvoru. Znam, da ćete otsad još više nego prije nastojati, da nasljedujete novoga sveca u svim onim vrlinama, u kojima se on tako živo odlikovao. Znam, da ćete još više pripomoći, da se njegove dobrotvorne ustanove raširе po čitavom svijetu, da se što više potrebne mladeži smjesti u njegovim odgojnim zavodima, da se s njegovim uzgojnim radom upoznadu svi naši prijatelji i znanci, sve to znam, i vrlo me tješi. Nego ovaj puta još nešto želim, da vam stavim na srce. Progovorit ću Vam u par riječi o bazilici Marije Pomoćnice u Turinu. Kad je bl. Iv. Bosko predložio gradskom načelstvu nacrt nove Marijine crkve, koju je kanio graditi, svi su mu odgovorili, da je prevelik. Mislili su, da obični svećenik kao Don Bosko neće smoći novaca za tako veliko djelo. Ali Don Bosko se pouzdao u Mariju i uspio je. Ko samo donekle pozna njegov život, sjeća se, s kakovom požrtvovnošću

i s kakovim žrtvama gradio je Blaženik novu crkvu. Sve je pobijedila ljubav prema Mariji. Samo jedno, čini se, nije Blaženik predviđao, kad je gradio crkvu. Da će u tako kratko vrijeme njegova velika, uistinu velika crkva, postati tako malena. Ili bolje ćemo reći: ako kažemo, da je predviđao — ta zar nije u posebnoj objavi vidio nad vratima nove crkve proročanske riječi: Tu je moja kuća, iz nje će se proširiti moja slava — samo da se u ono vrijeme nije usudio da započne građenjem veće crkve nego je bila baš potrebna. Mislio je valjda: već će se Promisao pobrinuti, da je proširi, ako bude trebalo. Ovaj čas, kad bi trebalo, da se proširi, već je nadošao. O tome smo već dugo svi bili uvjereni. Zato smo uvjereni, da je želja i bl. Ivana Boska i vas svijuu, ako započnemo s proširenjem Marijine bazilike mi.

Osim toga potrebno je i živo želimo, da u novoj, proširenoj crkvi stavimo na dostojno mjesto i oltar našemu novomu svecu.

Kamen temeljac za novu proširenu baziliku položit će se dne 12. travnja. Molim dakle sve, koji mogu, da nas podupru u tom radu.

Ljubav, koju gojite prema bl. Iv. Bosku, za mene je siguran jamac, da ćemo srećno uspjeti u poslu, što smo ga preduzeli.

Izvolite primiti svi najiskrenije znakove zahvalnosti i odanosti od

Vašega u Srcu Isusovu

Petra Rikaldone-a.

„Treba uvijek moliti i nigda ne prestati"

(Iz božićnjeg govora Svetog Oca Pape Pija XI)

„Uistinu, ova je godina, to se zaista može reći, bila godina Otkupljenja. I to ne samo Otkupljenja, koje smo poslije devetnaest stoljeća spominjali i proslavili, već Otkupljenja obnovljenog, nanovo izvršenog u mnogim dušama u tako obilnoj mjeri. I doista, mogli smo biti svjedoci tolikih lijepih, velikih i tako svetih činjenica. Sveta Godina još nije zaključena. A ovo što je dosad izvršeno, može nam biti jamstvo budućega. I Mi pozdravljamo već unaprijed sa svom Našom očinskom ljubavlju nove hodočasnike, koji se već najavljuju i već se veselimo s njima i s Našim dragim sinovima okupljenim oko Nas u ovom dragom času ovih novih duhovnih radosti, koje Nam je Božanska Dobrota pripravila i koje nam pripravlja kao nastavak onih, koje Nam je već udijelila u uzdizanju ove svetosti, koja se vazda i obilato preporađa na starom deblu Crkve. Novi sveci i novi blaženici divni su plodovi, čarobno cvijeće Otkupljenja i oni ostaju da budu sjajna družba Božanskog Otkupitelja, najljepša pratnja, koju je on mogao da ima i koja je njega mogla da slijedi.

Pitali su jednom Napoleona I. (čovjeka, koji se je kako svatko zna, veoma dobro razumio u rat — to nek se shvati kao prosta primjedba, jer svi znadu, što Papa misli o ratovima. On je ponovio više puta na razni način onu: „Raspрši narode, koji hoće ratove" i uvijek tu molbu upravlja Bogu), pitali su dakle Napoleona I. što on drži kao prvo i kao najviše potrebno za rat, i to za uspješan rat. On je odgovorio: „Novac". Začudiše se tom odgovoru, pogotovu kad se je radilo o čovjeku od naravi ratniku. Nadali su se valjda, da će kasnije drukčije odgovoriti. Zapitaše dakle opet: „Je li dakle po Vašem mišljenju to najpotrebnije?" — „Svakako". — „Ali koja je druga stvar?" — „Novac". — „A treća?" — „Opet novac".

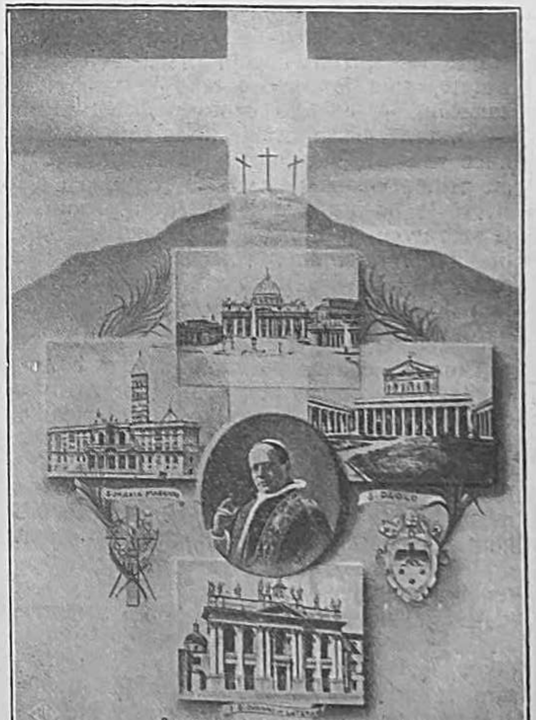

I Mi imamo jednu riječ, koju možemo i moramo ponoviti ne samo tri puta, nego kolikogod Nam se puta postavi pitanje.

I doista, što mogu učiniti, što im ostaje da učine, što treba, da učine napose oni svi, koji imaju želju za zajedničkim dobrom, željom za mirom, želju za općom slogom i za blagostanjem cijele ljudske obitelji, ali koji se nalaze po prilici u Našem položaju, to jest kojima su ograničili da sude prema onome, što se vidi spolja, prema onome što se zaključuje, a također prema onome, što se ne zaključuje?

Što ostaje da se učini? Naš odgovor, naša riječ jest ovo: moliti. A koja je druga stvar, koja ostaje da se učini? Moliti. A treća? Također moliti. To je upravo ono, što je rekao Božanski Otkupitelj, koji je bio Učitelj još prije nego je postao Otkupitelj: „Treba uvijek moliti i nigda ne prestati". A to je ono što činimo, što hoćemo da nastavimo činiti, i što pozivljemo cio svijet da čini, i da čini ustrajno, jer Nam se čini, da su ljudi rekli mnogo riječi i mnogo beskorisnih riječi.

Sve nas sili da razmišljamo i pozivlje nas, da se utječemo onoj Božanskoj Skrbi, onoj Božanskoj Dobroti, koja nema granica; onoj Božanskoj Providnosti, koja se za sve brine; onom Božanskom Milosrđu, koje sve prašta".

Ovu papinu preporuku nemojmo ni mi zaboraviti i možemo biti uvjereni, da ćemo tu naći okrepe i ojačanja i onda, kad nam se sva druga ljudska sredstva iznevjere.

Crtice iz života blaženog Ivana Boska

Bl. Iv. Bosko kao pisac

Nimalo ne bi poznavao bl. Iv. Boska onaj, koji bi u njemu htio da vidi vrlo plodnog pisca i govornika, ne samo na području odgoje, nego i vjere, povijesti, socijalnog gibanja i mnogih drugih predmeta.

Knjige i govori bili su mu samo druga vrst jednog te istog djelovanja. Kao što je stavio u službu odgoja mladeži različne zanate, koje je naučio, tako je radio i sa zanatom — dakako uzato u širem smislu — govora i pisanja. Nije pisao zato, da promiče znanost, s kojom se bavio, nego ju je on prihvatio onako, kako ju je našao i očistivši je od zabluda i poteškoća učinio ju je zdravom i hranivom, tečnom i lako prebavljivom hranom svome mladom narodu. Htio je nju samo proširiti, ali u tom je pokazao rijetku ozbiljnost i vrlo bogatu darovitost.

Tko nije poznavao način njegova rada i nije znao, da ga je njegova mnogostruka djelatnost gotovo ugušila, tko je vidio, da je od njega izišlo katkad toliko spisa, da oni sačinjavaju malenu knjižnicu, i tko je samo naslove pregledao, taj je morao misliti, da se tu radi o površnom književničkom radu. Ali zapravo on nije poduzimao ni jedan posao, a da se prije nije posavjetovao s mnogim i uglednim piscima.

Ako je bio bl. Iv. Bosko dobro spreman, onda je pisao sve vlastitom rukom. Ako je diktirao, ispitivao je pomno rad svog pisara i onda je još navodio brojne upute. I štampane je arke više puta vrlo pažljivo popravljao.

Gdjegod bio, posvetio je svaki dijelak vremena čitanju ili pisanju. Ako je bio kod kuće, te nije našao za to vremena po danu, onda si je otkinuo od noći. Ako je pošao n. pr. gdjegod da propovijeda, uvijek je ponio sa sobom u svojoj putnoj torbi olovke, bilježnice ili štampane arke, te si je u kolima udesio, kako se dalo, neku vrstu pisaonika. Na stanicama, kad su se izmjenjivali konji, naslonio se na zid i pisao, ili je unišao u gostinjsku sobu, gdje je usred sve buke dalje pisao. I kod samog hoda zaustavljao se, ako je bio sam, da si zabilježi razmatranja. A u željeznici je radio tako mirno, kao da je kod kuće u svojoj sobi. Usprkos toga često se dogodilo, da ga je tiskar tražio daljnji rukopis za publikacije, koje su izlazile u pravilnim razmacima vremena, a on još nije za to pripravio ni jedan redak. Tada je počeo uvečer, pisao je čitavu noć i o podne je otposlao gotov rukopis.

Kod toga mu je koristio vrlo rijedak dar, da se može istovremeno baviti najrazličnijim predmetima. Jednog dana kazao je don Bertu posve iskreno, da je istovremeno, kad je onog jutra propovijedao o temi iz crkvene povijesti, sastavljao bilješku za „Katoličko Štivo" i promišljao, kako će najbolje urediti neki domaći posao.

Istovremeno je mogao do deset pisama pisati i diktirati, kod čega je sad ovog sad onog prekinuo i zatim opet nastavio, a da nije izmiješao predmete ni prekinuo tok misli. Ostavio je silno opsežnu korespodenciju, jer je svakomu odgovarao, tko mu je pisao. Desilo se, da je u jednom danu i na-

rednoj noći napisao dvije stotine pedeset listova, ili ih je pregledao i dodao svoje bilješke. A kod toga se bavio s tisuću predmeta, kod čega je njegovoj duševnoj okretnosti odgovaralo ono pamćenje, s kojim se on od najranije mladosti bavio tako teškim pitanjima.

Bl. Iv. Bosko kao govornik

U svojoj prvoj misi molio se Blaženik Bogu, kako već znademo, da mu dade osobito dar snažne riječi.

Od naravi je lako govorio i birao građu. Malo mjeseci iza kako je stupio u zavod sv. Franje Asiškoga u Turinu, upitao je don Cinzano, župnik u Kastelnuovom, don Kafasa, da li je već iskušao njegovu govorničku sposobnost, a na odgovor, da dosad nije imao za to prilike, primijeti ovaj: „Pošaljite ga na korizmene propovijedi ili dajte mu da propovijeda na devetnici, a da ga prije ne obavijestite, pa ćete vidjeti!" Don Kafaso je na to pristao, pa jer je morao nekog poslati da devet dana propovijeda u jednom skloništu, naložio je to bl. Iv. Bosku, ali ga je o tom obavijestio istom pred večer. Ovaj je poslušao, a kad je don Kafaso sa zadovoljstvom čuo prvu propovijed, upitao ga, imade li još građe za ostale. Kad je on to potvrdio, ovaj se samo čudio, kako sigurno izvodi mladi svećenik tako mnoge propovijedi.

Ipak nije bl. Iv. Bosko smatrao dobrim načinom, da se govori bez priprave. Stoga nije nikad stupio na propovijedaonicu, osobito u gradu ili u većem mjestu, a da si prije nije napisao, što je htio kazati. On uvijek ponavlja: „Uvijek ona propovijed najbolje djeluje, koja se najbolje pripravi i prouči..."

Osobito je proučavao jasnoću i jednostavnost u propovijedima. Njemu se pričinilo, kao da ga jednom Bog posebno opomenuo. Pripovijedao je naime, da su za prvih mjeseca iza kako je bio zaređen pozvali ga u San Benigno, da održi svečanu propovijed.

„Ja sam se rado odazvao, jer je ono mjesto bilo zavičaj mog prijatelja i druga don Ivana Grusina. Želio sam kod svake svečanosti posve osobito istupiti, stoga sam si pripravio propovijed, napisao sam je običnim govorom, gladio sam je i dobro proučavao, uvjeren, da ću se s njom proslaviti. Ali Bog je htio da dade mojoj taštini strašnu pouku. Jer je bio svetak, morao sam čitati ranije misu, kad nije bilo zgodno narodu, a zatim sam morao da odjašim, ako sam htio pravovremeno prispjeti. Kad sam prevalio polovicu puta i skokom jašući prispio u dolinu Kasal Borgono, iznenada se podigne iz konopljanog polja jato vrabaca, koji letom i bukom preplaše mog konja, te on nagne u bijeg preko puteva, livada i oranica. Ja sam se prilično držao na sedlu, ali kad sam opazio, da se ono skliže na stranu, htio sam se zgodnom kretnjom uspraviti, ali rasklimano sedlo baci me strmoglavce na rpu kamenja. S bližnjeg brežuljka opazi moj pad neki čovjek i dotrči mi u pomoć s jednim slugom. Našavši me bez svijesti, odnio me svojoj kući i smjestio me u svoj najbolji krevet. Od ove opomene čvrsto sam odlučio, da ću u buduće kod propovijedi više paziti na slavu Božju, a ne da se proslavim i prikažem književno izobraženim."

Tada se mučio, da se oslobodi najobičnije pogrješke, naime da ne govori u srokovima, što je bila posljedica mnogih pjesama, koje je znao na izust. Ali kad se zatim oslobodio svakog govora u stihovima, razočarao se najvećma, kad je čuo, kako svoj govor počinje pučki, a jasnim ali sporim glasom, bez kretanja ruku, bez spuštanja glasa i bez umjetnih stanka. Činilo se, da se govornik ne obazire na sve jaču buku ljudi. Moralo se čekati, dok je svršio i onda tražiti uspjeh ne u sluhu, nego u srcu.

Njegove najčešće propovijedi bili su kratki govori, što ih je držao svojim djecacima. O njima i njihovom uspjehu izjavio je jednom:

„Ako se hoćemo djeci svidjeti, i propovijeđu im koristiti, moramo iznositi primjere i poredbe. Još važnije jest, da su pripovijesti dobro građene i njihove pojedinosti protumačene. Ondje se mora spustiti do najmanje sitnice. Onda učestvuje mladež na jednoj ili drugoj strani, osjeća i za neugodna djela pojedinih prikazanih ličnosti, zagrijava se za žalosne ili vesele događaje, u koje se oživljava i nemirno čeka, kako će se pripovijest svršiti."

Bl. Iv. Bosko kao književnik

Kod pisanja je isto nastojao, usavršavati se, kao što se brinuo za javan govor. Njegova savjest, zdrav razum, iskustvo kako se postižu uspjesi, nameću mu dužnost, da liječi bolest, koja se odviše lako zadobije u školskoj klupi. Salezijanski profesor Cereti piše o tom don Rui:

„S nekim ganućem sjećam se onih lijepih godina, kad je on s rijetkom bezazlenošću pripovijedao o marljivoj pomnji, s kojom je za svojih gimnazijskih studija pazio na to, da usvoji osobito bujan stil i

zaokružene rečenice, a kako se mnogo naprezao i borio sa samim sobom, da se toga opet oslobodi i da nađe onu drugu glatku, jednostavnu otvorenu, a kod toga ipak uvijek pravilnu formu, koja je tada učinila njegove riječi isto tako ljubaznim, kao što i njegova pitanja.

Spominjem se, da nam je pripovijedao, kako je svoju „Crkvenu povijest" prije čitao svojoj pobožnoj majci Margariti, ženi prave katoličke plemenitosti, ali koja nije bila upućena u znanost. I po njezinom savjetu nastojao je on da učini svoje riječi svima razumljivim. Kod tog je često radio s teškim naporom i čitava poglavlja od temelja nanovo, samo da budu razumljivija."

Godine 1845. odredio je kralj Karlo Albert, da se uvede metarski sustav i da se odstrani onaj nered starih mjera i utega, koji su se od mjesta do mjesta i mjenjali i jako smetali trgovini. Još prije nego što je vlada počela izvoditi popularizovanje ove novotarije, pisao je već o tom bl. Iv. Bosko knjižicu s dodatkom prvih četiriju računskih operacija za upotrebu obrtnicima i seljacima. Njegova glavna svrha bijaše, da zaštiti narod od prijevara i zloporabe njegova neznanja.

Ipak da siromašnim ljudima još bolje razjasni nove mjere i utege, napisao je što više i šaljivu igru u tri čina: „Metarski decimalni sustav". Prizor je prikazivao trg sa svakojakim trgovcima i kupcima. Oni su kod kupovanja tražili stari sistem ne obazirući se ili hotice ne pazeći na svoju dužnost, da upotrebljavaju nove mjere i utege. Prodavač prema propisu primijeti, da je to ukinuto, na što kupac počne vikati na novotariju, prijevaru i obmanu. Njihova srca se raspale, jer je prodavač htio da mu dokaže, ali ovaj si nije dao dokazivati. Ipak konačno prvomu uspije, da mu stvar razjasni, a on onda mirno sklopi posao i pođe svojim putem nešto pametniji i zadovoljan, uvjerivši se o koristi novog sistema i o smutnji, koja nastaje iz različnih utega i mjera.

Molitvenik „Opskrbljeni mladić"

Godine 1847. izdao je među svojim prvim knjigama vjerskog sadržaja jednu za dječake „O p s k r b l j e n i m l a d i ć". Ovaj molitvenik proširio se kao jedva koja knjiga na svijetu. Još za njegova života izišlo je 125 izdanja. Preveden u mnoge jezike broj raširenih primjeraka prekoračio je šest milijuna. Njegova je svrha bila, da ukloni nedostatak molitvenika, prikladnog za mladež i savremenog. U proglasu je kazao, da on hoće od dviju obmama očuvati mladež.

„Prva stoji u tom, što vi mislite, da služenje Bogu stoji u nekoj melankoličnoj sjeti, protivnoj svakoj zabavi i svakom veselju. To nije tako, moja draga djeco. Ja vas hoću poučiti kršćanskoj životnoj metodi, koja vas može odmah razvedriti. Druga obmama stoji u nadi na dug život i zgodu, da se jednom u starosti ili pred smrt povratimo k Bogu. Pazite, moji dragi! U tom su se već mnogi prevarili! Tko nam jamči, da ćemo doživjeti starost? Jest, kad bismo se mogli sa smrću pogoditi, da se ona tako dugo strpi! Ali život i smrt jest u rukama Gospodovim, koji s njima raspolaže, kako mu se svidi. A zatim pomislite na to, da i u starosti nastavljate put onaj, kojim s t e u d a r i l i u m l a d o s t i".

Političko-vjerski list

Kad je isti kralj u Pijemontu uveo slobodu štampe, te je nakon toga nastala vrlo živahna novinska rasprava o političkim pitanjima i načelima, osnuje bl. Iv. Bosko odmah političko-vjerski listić, koji je izlazio dvaput sedmično, pod imenom „Prijatelj mladeži", u kojem je obrađivao iz dnevnih događaja općenita politička pitanja za niže slojeve. U veljači 1849. predao je to u druge ruke i time se povukao iz političkog područja. Spoznao je, da nije određen za to, da radi na tom polju. I ovo stanovište uredio je zatim stalnim pravilom za sebe i za svoje. Uvijek je iznova ponavljao, da je čvrsto nakanio, da se Salezijanci imadu uvijek odalečivati od političkih bojeva, jer ih Gospod nije pozvao za to, nego za siromašnu i zapuštenu mladež." U crkvi ne fali takovih, koji se mogu s tim škakljivim i opasnim pitanjima okretno baviti..." I nikomu od svojih nije nikad preporučivao čitanje političkih listova.

Protestanti i židovi

Ali kad su se nakon uređenja ravnopravnosti protestanti i židovi godine 1848. time poslužili, da čitav Pijemont poplave protukatoličkim spisima i propagandističkim listovima, a vjernici nijesu bili naoružani za primjernu obranu, promijenio je bl. Iv. Bosko prvobitno vjersko političku u apologetsku propagandu. Upravo se može kazati, da su otad svi njegovi spisi služili toj svrsi i proizlazili su iz nužde, da pobijaju protivnike. Počeo je s knjižicom pod naslovom „Opomene katolicima", kojih se raširilo 200.000 komada. U uvodu je započeo vjeronavanjem, što je bilo temelj sviju njegovih

spisa. On je bio gotovo prisiljen na poslušnost prema Papi i biskupima i time se dičio.

Nezadovoljni s tiskanom polemikom, izazvali su ga protestanti i na usmen govornički boj, koji je počeo u samom Omladinskom domu. Jednog dana, kad su valdenzi doveli sa sobom dva svoja pastora, da se prepiru o čistilištu, pruži im Blaženik Sveto Pismo, na što jedan od njih odvrati: „Ne zadovoljava me latinsko izdanje, da dokažem protivno, trebao bih grčko pravo izdanje." Bl. Iv. Bosko je imao i ovog pri ruci, te im ga pruži. On je sada počeo po njem listati, ali skoro povrati knjigu s nekom izlikom. On nije naime razumio uopće ni slova grčki. Kasnije su Blaženiku nudili četiri tisuće lira, ako obustavi svoje „Katoličko štivo", te se posveti posve znanstvenim brošurama, u što se tako razumio. A jer je on to otklonio, dali su se na tamne prijetnje ne znajući, da su Buzeti i Kaljero, kojima su se posjetioci činili sumnjivima, iza njih bili svjedoci dogovora.

Životopis Papa

Kad se bl. Iv. Bosko udubio u tegotan studij bolandista i najznatnijih crkvenopovjesnih djela, bilo mu je žao, što nije život Papa učinjen središtem crkvene povijesti, jer oni bijahu uistinu njeno središte i protiv njih su upravljeni glavni napadaji crkvi protivnih povjesničara. Polazeći od ovog stanovišta, svratio je njegov studij pažnju osobito na onu ulogu, koju su imali Pape u povijesti crkvenog života, pa je tako počeo već godine 1851. općenitu crkvenu povijest u obliku životopisa Papa. Na tom je radio deset godina, ali je mogao od tog iznijeti samo tri sveska, koja su obuhvatala Pape prvih triju stoljeća. Kobno je bilo, što je nosio rukopise obično sa sobom na putu. Prvi put izgubio je velik dio rukopisa u nekom mjestu, gdje je propovijedao. Don Askano Savio imao je sreću, da ga opet nađe. Drugi puta izgubio je jedan već za tisak spreman svezak u vlaku i usprkos svega traženja nijesu ga mogli pronaći. Nedostajalo mu je vremena za to, da još jedamput sve prouči, i tako je ostalo djelo zauvijek krnje.

Odgoja u školama

Da pokaže Blaženik svoju vjernost crkvi, papinstvu i domovini, napisao je za školsku uporabu „Povijest Italije", koju je diktirao u pero don Rui. Već odavna je opazio zablude i nedostatke, koje je našao u mnogim rodoljubnim povjesnicama, obzirom na civilizatorno djelovanje crkve i papinstva u Italiji. Stoga je preduzeo prije svega novu razdiobu: neznabožačka i kršćanska Italija. Bl. Iv. Bosko sam je rekao:

„Odgoja, kakva se općenito nalazi u našim školama, temeljeći se jednostrano na neznabožačkim klasicima, natopljena neznabožačkim načelima i mislima i slijedeći neznabožačku metodu, ne će nigdje i nikada, a najmanje u našim danima, kad je škola sve, učiniti prave kršćane. Ja sam se borio svoj čitav život protiv ove naopake odgoje, koja kvari duh i srce mladeži u njihovim najboljim godinama. Moj ideal je bio uvijek, da se odgoja obnovi na iskrenom kršćanskom temelju. U tu sam svrhu poduzeo, da štampam u pregledanim i popravljenim izdanjima svjetovne latinske klasike, koji se najveća u školi upotrebljavaju, u tu svrhu sam počeo izdavati latinske kršćanske klasike, da se njihovom naukom i njihovim primjerom popuni, što onima fali, jer su oni plodovi isključivo razuma. Nastojao sam oko toga, da uklonim kolikogod je više moguće razorna djelovanja neznabožačkog naturalizma, i da postavim na njegovo staro časno mjesto ono, što je veliko kršćanstvo učinilo također na književnom području. To je u kratko cilj, za kojim sam neprestano išao u onim mnogim odgojnim i poučnim opaskama i savjetima, koje sam davao usmeno i pismeno ravnateljima, učiteljima i pomoćnim silama salezijanske družbe. Sada ostavljam doduše prerano svijet, i star i nemoćan, ali ipak s bolju, da me ne će dostatno shvatiti i što ne vidim potpuno prokrčene putove u onom reformnom djelu odgoje, kojoj sam posvetio sve svoje sile, i bez koje ne ćemo imati, to ponavljam, nikada izrazito i savršeno katoličku mladež, koja uči".

A ipak bl. Iv. Boska ne bismo potpuno razumjeli, kad ne bismo znali, kako se marljivo mučio, da se djeca ne sablazne krivim tumačenjima njegovih riječi ili stvarima, koje ne pristaju njihovoj starosti. U nekom listu izrazio je o tom svoje mišljenje:

„Ako sam prešutio neka prijekorna djela, što se tiču vojvode od Parme i drugih osoba, to sam učinio oslanjajući se na načela, koja je postavio glasoviti pedagog Đirard i Aporti, da se u knjigama, koje su određene za djecu sve prešuti, što može na njih zlo djelovati."

U njegovim bilješkama o upotrebi Svetog Pisma u školama nalazimo ove rečenice:

„U Svetom Pismu imade različnih činjenica, koje, ako su prije reda pristupačne mladeži, mogu škoditi njihovoj nevinosti i uzbuditi strasti. Stoga mora za njih određena knjiga računati s tom pogibli i zgodno zastrti ili odstraniti potpuno sve ono, što može u tako nježnoj dobi dati priliku za sablazan.

BIBLIOTEKA BISKUPSKOG SJEMENIŠTA

Sv. Franjo Saleski

OLUJE

I u dane nasmijanoga proljeća, i to možda baš najviše u one dane, znadu iznebušice buknuti oluje. Još je malo prije nebo bilo vedro, smijalo se cvijeće i biljke, a ptice su veselo cvrkutale. Najednom se nadviju zgusnute i sive mrke oblačine, dune vjetar, pljusnu kiša. Ptice se sakriju, bilje dršće, savija se. Bijeli ljiljan klone slomljen saliven kišom, okaljan blatom. Možda je ponosna stabljika izlomljena, možda se ne diže više. No kiša prestane, oblaci se razmaknu, sunašce se nasmije. Ptice cvrkuću opet, a bijeli se ljiljan podigne, oporavi i opet čist i krasan na nadvisini širi ugodni miris i slavi Boga. Tako se dogodilo i Franji, ne zna se u 17. ili u 19. godini. Nadvili su se oblaci, oluja je oborila mladu dušu. Mladu dušu obuzela tuga, žalost, suša, napast, pa ne misli, da su sve te kušnje samo znak posebne ljubavi Boga, koji hoće da dušu uljepša pa da sinu njezine kreposti. Da je Franjo na to pomišljao, bio bi se bio brzo utješio. Kušnja bi za tren bila utihnula.

Diljem salez. svijeta

POSLIJE 50 GODINA RADA

Mjeseca lipnja prošle godine navršilo se 50 godina, otkako su Salezijanci došli u Braziliju.

God. 1877. došao je nadbiskup brazil. grada Rio de Žaneiro u Rim. Odatle zaputio se i u Turin, da pohodi bl. Ivana Boska. Tu ga je molio, da pošalje i u Braziliju svoje sinove, jer da tamo vlada velika nestašica svećenika. Bl. Iv. Boska ganuo je potresljivi opis duševne bijede brazil. naroda, te je obećao svoju pomoć. Ali nije mogao odmah da ispuni svoje obećanje. To je učinio tek god. 1883., kad mu je nadbiskup ponovno pisao i u pismu orisao veliku potrebu svoje nadbiskupije. Sada Don Bosko po-

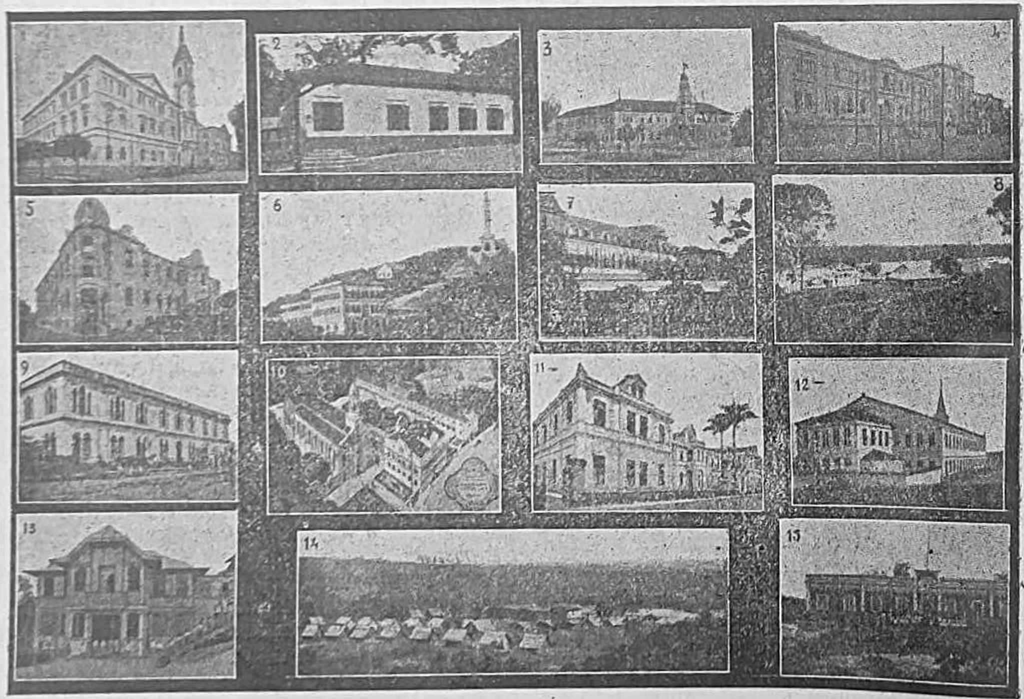

NEKOJI ZNAMENITIJI ZAVODI U BRAZILIJI

1. San Paolo — 2. Nikteroj — 3. Matto Grosso, Bomfim de Goiaz — 4. Bahia — 5. San Paolo (Kćeri M. P.) — 6. Nikteroj, S. Rosa — 7. Kampinas — 8. Rio Negro, S. Gabriel — 9. Korumba — 10. Recife — 11. Lorena — 12. Gvarantingveta — 13. Rio Negro, Tarakua — 14. Matto Grosso, Sangraduro (misije) — 15. Rio Negro, S. Gabriel (ratarska škola)

šalje u Braziliju sedam Salezijanaca pod vodstvom biskupa Lazanje. Prvu kuću u ovoj prostranoj državi otvorili su Salezijanci u gradu Nikteroj. Nadbiskup i vjernici primili su nove misionare otvorenih ruku. Odavle su se onda raširili po čitavoj državi. Sada imadu tamo već 53 zavoda. Isto toliko zavoda — 47 — imadu i Kćeri Marije Pomoćnice. U Braziliji su Salezijanci preuzeli i tri široka misiona; u Matto Grosso te dva nad rijekama Rio de Žaneiro i Rio de Madeira.

Sv. Stolica javno je priznala rad Salezijanaca u Braziliji i iz njihovih redova postavila tamo 4 nadbiskupa, 2 biskupa i 2 apost. administratora. Među njima osobito se ističe lićnost nadbiskupa u Kujaba. Postao je članom brazilijanske akademije znanosti, a 4 godine bio je predsjednikom države Matto Grosso.

Središtem svečanosti prilikom ove 50-te godišnjice bio je grad Nikteroj. Zaključna procesija s kipom Marije Pomoćnice bila je kao kruna svega slavlja. U procesiji je učestvovalo trideset nadbiskupa i biskupa, uz velik broj svećenika te civilnih i vojničkih dostojanstvenika. Po procesiji čitava se biskupija posvetila Mariji Pomoćnici i stavila pod Njezinu moguću zaštitu.

Tako su Salezijanci i ovom zgodom pokazali, da svugdje, gdje se širi duh bl. Ivana Boska, tamo cvate i pobožnost prema našoj nebeskoj Gospi.

OMLADINSKI DOM BLAGDAN SV. FRANJE SALESKOGA

28. siječnja proslavili smo praznik sv. Franje Saleskoga. U 10 sati je bila svečana sv. misa, prije koje je preč. g. Josip Tkalec, direktor nadbiskupskog konvikta, održao biranu propovijed. Poslije podne su članovi Mladenačkog otsjeka izveli igru iz rimskog kršćanskog doba „Ljubav stvara čudesa".

No Franju je obuzimala tjeskoba, strah, da Bog na njega mrzi. Napast ga je gonila u očaj, pa je samo sumorno i gorko zavapio: „Bože moj, zašto si me zapustio?"

Duševna bolest malo po malo pritisne i tijelo. Krasni se, ponosni mladić savija pod teretom. Groznica mu zahvati i krv. Noću ni oka stisnuti, danju ni zalogaja u usta staviti. Smrt je prijetila i duši i tijelu. Bio je postario, umoran, poništen. No u mračnoj borbi ima tračak nade. Dok je mladića tištila dvoumica, da ga je Bog odbacio i odredio na vječnu propast, zasjala mu u duši neka uzvišena misao: — Pa sve da sam i odsuđen, podložio bih se volji Boga, koga toliko ljubim. A Boga bi ganula moja podložnost, pa bi promijenio moj udes, spasio bi me, jer bi osjetio, da sam Njegov u radosti i u žalosti. Poput Joba primam iz Njegove ruke dobro i zlo.

Nisu minula ni dva mjeseca, a Bog je poslao svjetlost svome vjernome slugi. Pred kipom je Marijinim u zavodu čitao mladić kao slučajno prežarki zaziv sv. Bernarda: „Spomeni se, premilostiva Djevice Marijo..." I Djevica se spomenula. Od hrapavoga kipa dođe Franji ćut božanske ljubavi. Dođe mir, koji je nastojao pribaviti svečanim, žarkim obećanjima. Kako bi se bila zadivila dobra duša, pogotovu majka Franjina, kad bi onda bila pogledala u onu dušu očišćenu i uljepšanu u ognju muke! Možda ne bi bila mogla podnijeti onog velikog sjaja. Bio je ono divni poljski ljiljan, koji je sav sjao u vedroj rosi, nebeskom alemlju. Suze su alemovi duše.

Posljednji sanci

S obnovljenom se vjerom i sa živim žarom dade mladić na pobožne vježbe, osjećajući danomice u sebi glas, koji ga je zvao, neka se dade sasvim u službu Božju. Svrši govorničke, pa i duže mudroslovske nauke. Nije mu bilo ni dvadeset godina, a bio je svojski, duboko naobražen. Znao je grčki, a latinština mu je bila zbilja domaća.

Naskoro se vrati u cvatnu i šumovitu Savoju, gdje ga dočeka otac, ponosan zbog njegova napretka u naucima, i majka, još ponosnija zbog napretka u krepostima, te dva mlađa brata. Otac je htio još bolje usavršiti njegov um i naobrazbu, pa će ga poslati u Padovu, da uči pravo na jednom od najglasovitijih evropskih sveučilišta.

Mladić posluša vedro i veselo. Bio je tvrdo odlučio, da će se dati na vjerski život, ali se prije htio poučiti svojski i duboko. Znao je, da se u Padovi može poučavati i bogoslovlje i tako se pripravljati na veliko poslanstvo. Vjerni Deaž nije ostavio Franje u Parizu, pa će s njim i u Padovu. Slušač i svećenik stigoše u Padovu na početku 1587. god. Kao u Parizu 6 godina, i u Padovi je 4 godine bio savršen u naucima i u kreposti.

BRAZILIJA: KARDINAL LEME U KRUGU BISKUPA NAKON TEBE BOGA HVALIMO

Odmah odredi sebi pravilnik za život, kojega se držao vjerno i postojano. Pravilnik je razdijeljen na četiri dijela. Prvi je „priprava" t. j. ispit, koji će obavljati svako jutro na početku dana. Drugi dio sadržava pobožne vježbe, što će ih vršiti po danu. U trećem su pravila za molitvu, koja mora vazda njegovu dušu obraćati k Bogu. On je to nazivao: „san duše u Bogu". Četvrti je bio sadržavao pravila za njegov saobraćaj sa društvom.

Nije nikad učio manje od osam sati danomice. Vrijeme, što mu je preostajalo od nauka, upotrebljavao je za dobra djela. Duhovnom ocu, što ga je bio izabrao, povjeri svoje zvanje i nakanu, da će postati svećenik. I stane opet učiti bogoslovlje. Znameniti ga bogoslovac i pisac Antun Posse, nagovori, neka ustraje u nakani.

Evo nekih pravila, što ih je napisao mladić, te ih se točno držao:

„Predat ću sebe i sve svoje u ruke vječne Dobrote, moleći je, neka me vazda čuva.

Molit ću se Bogu, neka me učini dostojnim, da ovaj dan provedem bez grijeha...

Mislit ću na kakvu svetu tajnu, na pr. na pobožnost pastira, što su došli, da se poklone Djetetu Isusu, ili kako se ukazao uskrsnuli Isus preslatkoj Majci...

Dade li mi Gospodin milost, te se probudim noću, odmah ću probuditi svoje srce riječima: „U ponoći se začuje vika: evo dolazi Zaručnik, hodimo mu ususret".

VIZITACIJA

8. veljače na večer sakupilo se pred našom kapelicom veliko mnoštvo suradnika, suradnica i omladinaca, da prisustvuju dolasku našeg poglavara preč. gosp. inspektora Dr Franje Wallanda, koji je došao da izvrši godišnju vizitaciju. Vizitacija se zaključila u nedjelju 11. sa uspjelom akademijom, koju su priredili svome poglavaru oba zagrebačka zavoda: Omladinski dom na Knežiji i nadbiskupski konvikt iz Vlaške ulice.

BL. IV. BOSKO OPET POHODIO PARIZ

Nekoliko godina pred svoju smrt pohodio je bl. Ivan Bosko francusku prijestolnicu s nakanom, da i tamo nađe dobrotvora za svoja djela. Njegov put nije bio uzaludan. Pariz ga je dočekao upravo kraljevski. Bilo je to godine 1883— U prosincu prošle godine pohodio je bl. Ivan Bosko ponovno Pariz. Bilo je to prilikom blagoslova kamena temeljca za novu veličanstvenu crkvu, koja će se zvati: „Crkva svetoga Ivana Boska". Katolici grada Pariza u obilatoj su mjeri prisustvovali ovoj svečanosti. Kamen je blagoslovio sam kardinal Verdier te izrazio nadu, da će nova župa po molitvama novoga sveca uroditi bogatim radovima kršćanskog života.

ZAKAŠNJELA SVEĆENIČKA ZVANJA

Školske godine 1934.-35. otvorit ćemo I. tečaj gimnazije za hrvatske mladiće, koji se žele posvetiti redovničko-svećeničkom zvanju. Primaju se kandidati od 14. do 19. godine starosti. Za pobliže upute obratite se već sada na naslov: Salezijanci Zagreb, Knežija — Omiška broj 2.

NOVI SALEZIJANSKI BISKUP

Sv. Otac zaredio je za biskupa u Sialiji (Kalabrija) Salezijanca Josipa Gentili. Novi biskup bio je prije dugi niz godina vođom salezijanskih novaka.

NIZOZEMSKA

U mjestu Lauradorp ustanovila se nova župa. Župu su preuzeli Salezijanci. Katolika ima po broju 2.700. Vjesnik se u nizozemskom jeziku tiska u 7.000 istisaka.

AZIJA

Uspjesi dvaju mladih misionara u Indiji

U okolici Čilonga u apost. prefekturi Assam u Indiji zaplovila su dvojica mladih misijonara iz družbe Salezijanaca uz vodu rijeke Brahmaputra i iskrcali se u mjestu Tezpur, koje je tamo na glasu kao „krvavi grad". Njihov smioni pothvat bio je skoro okrunjen krasnim uspjehom, jer se na njihovo propovijedanje obratilo do 1.600 ljudi i do povratka u svoje misijsko sjedište osnovali su 32 nove kršćanske misijske postaje.

ČUDO, ŠTO LI

U gradiću Valdanjo kod Vincence dogodilo se nešto osobito. Baš pred nekoliko dana stavili su na dvorište

Utvrđivat ću volju u dobru i u neslomljivoj odluci, da ne ću više nikad vrijeđati Boga...

Razmotrit ću, kako je isprazna veličina, bogatstvo, časti ovoga svijeta, kako je sve nestalno, neizvjesno i prolazno, te ne može zadovoljiti srca...

Razmatrat ću, kako je opačina gadna, ogavna, bijedna. A sve da toga i nema, dosta je znati, da je mrska Bogu, pa treba na nju zamrziti iz petnih žila.

Počivat ću slatko razmatrajući odličnost kreposti. Ona mijenja čovjeka u anđela... Divit ću se ljepoti razuma, što ga je Bog dao čovjeku... Razmatrat ću beskrajnu moć, mudrost i dobrotu Božju.

Čuvat ću se prevelikog prijateljstva... Štovat ću svakog napose, bit ću čedan, govorit ću malo i dobro.... U razgovoru ću biti umiljat, poučljiv, srdačan...

Napokon ću usnuti u ljubavi same i jedine dobrote Božje..."

* * *

Franjo je Saleski od najranije mladosti imao određeno duhovno obličje. U njega je bio divni sklad kreposti: čistoća, prijatnost, veledušnost, radinost, posluh, jakost i sve ostale kreposti bile su salivene čudesno i ugodno. A sve je te kreposti prožimao i grijao oganj ljubavi, a poljepšavala svježa prostodušnost, koja zapanjuje. No i spokojnost dopušta navale ljubavi, prijatnost ne priječi svetog otpora. U Padovi neki sveučilištarci progone mladića, smiju se njegovoj vjeri i običajima. Optužuju ga s pretvaranja i nekorisne poniznosti. Hoće da ga zastraše, pa mu jedne večeri stave zasjedu, grde ga, izazivlju, zaskoče. Mladić se iznenađen koleba, a onda mirno trgne mač. Vrijeđa se njegova čast i ismijava krepost, pa zato je brani mačem. Kad stanu napastovati njegovu čistoću, oduprijet će se nepokolebljivo. I tako mladića moraju štovati i diviti mu se drugovi! Bio je Franjo veoma ponizan, a s poniznošću je spajao i duh pokore. Kostrijet i bičevanje, post i bdijenje podnosilo je njegovo tijelo, a opet nije gubilo one nježne vedrine, koja je sve privlačila. Oslabljeno tijelo spopadne i smrtna bolest. Stane ga tresti teška groznica, koju je mladić veselo podnosio, kanda ju je zaslužio. Liječnici naslute smrt, a bolesnik vedar primi tu vijest. Razmatrao je, molio, čitao sv. Pismo s pomoću vjernog Deaža. Molio je samo za jednu milost: da mu se mrtvo tijelo dade slušačima liječništva za rasudne pokuse. Svećenik mu primijeti, da to ne bi bilo na čast obitelji, a on će mu:

— Za me će biti utjeha na smrti, pomisao, kad sam živ bio nekorisni sluga, da barem mrtav budem za kakvu korist...

* * *

Mladi se Franjo digne sa smrtne postelje, oporavi se i dade na divni rad. Učio je bez štete i bez žurbe, mirno i u redu. Ostali su njegovi rukopisi iz onog vremena,

koji nam odaju i u svetim i u svjetovnim granama pažljivost, red, poniznost. Sva sila bilježaka svjedoči, da je njegov um mislio, dok mu je srce ljubilo.

Bile su mu 24 godine, kad je god. 1691. postao naučitelj prava. Glasoviti mu profesor prava Gvido Pancirolo, kojega je štovao i divio mu se, reče:

— Očekivao sam ovaj dan, kao jedan od najveselijih dana svoga života.

Franjo Saleski posjeti Feraru, Firencu, Jakin, Rim, Mletke, pa se vrati na očinsku tvrđavu, a duša mu je bila puna sjajne budućnosti.

U službi Božjoj

Pogledajmo Franju Saleskoga u 25. godini, kao što su ga gledali oni, što ih je zapala sreća, da ga gledaju i ljube. Naučitelj, koga su slavni naučitelji neobično hvalili, dobar književnik, učenjak, bogoslovac; ozbiljan i vedar kreposnik; uzgojen, udvoran, rječit, privlačljiv, krasan, okretan, kićen vitez. Bio mu je otvoren put do svake časti, pristupačne sve radosti već i radi imena i bogatstva. U Chambery (Šanberi) nakon teškog ispita uđe mladi doktor kao odvjetnik u savojski senat.

Lako je shvatiti, pa i požaliti boažiskog gospodina, mladićeva oca, koji je toliko čeznuo za sjajnim svjetskim položajem, kad je doznao za svećenički poziv. Bio je on inače čestit, ispravan, nabožan, ali očinska

sal. zavoda uz veliku svečanost kip bl. Ivana Boska. Dva dana kasnije igrala se baš na tom mjestu dvorišta četa mladih dječaka. Na dvorištu stajao je i granitni valjar, težak 270 kg, s kojim su radnici ravnali zemlju. Djeca su nesrećom zgrabila za valjak i stala ga vući po dvorištu. I devetgodišnji Alfred bio je s njima. Nesreća je htjela, da se okliznuo i pao pod valjak, koji se nikako nije htio zaustaviti, nego ga je zahvatio i prešao preko njega. Djeca se okamenila, misleći, da je Alfred već sav zgažen. Priskočiše k njemu, da ga poberu i odnesu, ali na njihovo veliko začuđenje to nije bilo potrebno. Alfred naime sam skoči na noge, poleti k vodovodu, napije se vode i pozove drugove, da nastave s igrom. Pitaše ga, kako se osjećao pod teškim valjarom. On im je odgovorio, da nije ništa osjećao. Činilo mu se samo, da je nešto lagano preletjelo preko njega. Povjerio im je još i to, da je

BRAZILIJA - NIKTEROJ : MARIJA POMOĆNICA NA ULICI GRADA

u onom trenutku mislio na bl. Iv. Boska i na sv. Pričest, što ju je primio posljednje subote. Svi su uvjereni, da je baš to ključ ovoj zagonetki.

POLJSKA

Sva je katolička Poljska s velikom žalošću primila vijest, da je umrla majka kardinala dr Augusta Hlonda. Njezinu pogrebu pristustvovalo je mnogo ljudi, mnogo crkvenih i svjetovnih dostojanstvenika. Uz druga tri biskupa i skoro sve svećenstvo iz Poljske Šleske. 300 sv. misa zadušnica otpjevalo se u one dane za pokoj njezine duše. General Isusovaca naredio je, da se u isusovačkoj družbi otpjeva za nju 100 sv. misa. Tako Bog zna povisiti poniznu kršćansku ženu!

INDIJA

Katoličke misije trpe velike štete od potresa

Dne 15. prošlog mjeseca desio se grozan potres u Indiji, u pravcu od Assama na istoku do Delhia, na zapadu Indije, koji je prouzročio goleme materijalne štete i skoro 100.000 ljudskih žrtava. Pošto na tom području djeluje 800 katoličkih svećenika misionara uz veliki broj braće, sestara i katehista, te velik broj katoličkih institucija i škola, to je ovaj potres pobudio veliko uznemirenje u vatikanskim krugovima. Prema prvim vijestima ljudskih žrtava među misionarima nema. Ali zato stižu vijesti, da su skoro sve katoličke zgrade, škole, bolnice i crkve oštećene. Bettiah, grad na granici Napala, središte jedne cvatuće katoličke misije, potpuno je srušen. Hiljadu mrtvih. Nema ni jedne kuće čitave. Ima katoličkih ljudskih žrtava. U okolini Kalkute, gdje djeluju belgijski misionari, žrtve nisu velike. Najjači je potres bio u Assamu, gdje djeluju salezijanski misionari Don Boska. Tu će biti zacijelo najveća šteta, ali salezijanska Prokura u Rimu još nije dobila nikakvih vijesti.

ljubav i porod ne dadoše, da goji druge, opravdane nade.

Mladić ne gubi svoje čvrste miline. Odbija, baca, senatorstvo savojskog kraljevstva, premda se ta čast gotovo nikad nije davala tako mladu čovjeku. Podupire ga majka, kojoj je sin najprije povjerio, a ona je blagoslovila njegov naum. Ljubi ga srce one zbilja nabožne žene. I mladić kuša i uvjerava oca svojom blagom i potresnom riječi. Stari gospodin, popusti, ali i oboli boreći se ljuto sam sa sobom i odričući se tolikih nada. U borbama i mukama stupi Franjo Saleski na put Gospodnji.

* * *

Mladić je bio određen za **kanonika prepošta** u Anesiju kod biskupa Klaudija Graniera, koji je s njim govorio, uvelike ga cijenio i mnogo očekivao od njega. Dok se Franjo u zabiti pripravljao na svećeništvo, pisao je prijatelju, senatoru Favru:

„Znao sam doista, kakvim je pogibljima okružena svećenička čast... Nitko ne može bolje od Vas zamisliti, kako se uznemirujem i strašim. Vi ste tako pobožan i štujete svetinje, pa morate osjećati kakvu odgovornost navaljuje onaj, koji ih mora vršiti, kakav grijeh čini, ko ih zanemaruje, kako ili se rijetko i teško vrše, kao što zavređuju... Ništa drugo ne iziskuje tolike kreposti, ne izlaže se tolikoj opasnosti, kao kad se drži u rukama i riječju pokazuje Onaj, kojega ne mogu upoznati ni dostojno ljubiti čisti duhovi, koji toliko nadmašuju nas i naše hvale."

S neiskazanim veseljem, što ga može zamisliti onaj, koji je s vjerom i s ljubavlju pratio uzvišenu mladost, otpjeva Franjo Saleski mladu Misu u anesijskoj stolnici, gdje je primio sve redove. Otsada Misa, Ispovijed, propovijed zaprema najviše njegova vremena. Što preostane, namijenjeno je siromasima, bolesnicima, svakome, komu treba pomoći. U njemu je bilo vrelo ljubavi, što je već prije učinilo mnogo dobra. A sad je potakne novi život, rijeka pobožnosti, divotne vlasti, junačke kreposti, zbilja kršćanske poniznosti. Mladi je svećenik tražio uboge u najudaljenijim i najjadnijim stanovima. Pohađao je i bolesnike, što su ih mnogi s odvratnošću izbjegavali. Išao je među najprostije seljake neznalice, koji ćudljivi nisu htjeli otvoriti srca da se ogriju na blagoj svijetlosti. Govorio je slatko, odlučno, uvjerljivo i ljubezno, pa je blažio ljubav, predobivao povjerenje poticao na Ispovijed i kajanje. Koliko je mogao, dijelio je i milodare, a tim je sokolio duše i ulijevao im pouzdanje u ljudsku dobrotu.

Propovijedao je. Riječ mu je bila lagana, topla, glas ugodan i pronicav, pogled zajedno strog i blag. Slušačima je ulijevao svoja čuvstva, dar, uvjerenje. A propovijedao je svagda i svuda u gradskim i seoskim crkvama. Riječi su mu prodirale u najuzvišenije duše

MATTO GROSSO BRAZILIJA: DIVLJACI BOROROS U PRVIM GODINAMA MISIJSKOG RADA

i u najpriprostija srca. Nije se štedio, nije mislio na svoj trud, niti se starao za svoje zdravlje. Nije mislio na kićenost u propovijedima. Govorio je priprosto, iskreno, krepko. Zato ga jednom nježno prekori otac veleći mu:

— U moje su vrijeme propovijedi bile umjerene, pune čudesa, pune grčkih i latinskih navoda... Ti propovijedaš odviše na pravu, propovijedaš vazda, a niko više ne haje za nas. Nije ti to na čast.

Sveti se sin pametno i blago nasmiješi i nastavi propovijedati iskreno, ne tražeći svoje časti, već prodirući u duše, bez grščine i latinštine.

Ispovijedao je dugo. Sate je sjedio u ispovijedaonici, strpljiv i blag s najosornijim griješnicima i s najzagonetnijim dušama. Njegova mladost nije ulijevala nepouzdanja, jer je ljubezno obuhvatila i najmudriju starost.

Usavršivao je svoju dušu. Živio je kao najrevniji i najčišćiji Sluga Božji. Danomice je učio, čitao, razmišljavao, da usavrši i naobrazbu svoga duha.

Usavršujući sam sebe popravljao je druge. Katkat mu je naličila blagost na Onoga, koji je tu krepost djelom i riječju uzvisio na najvišu visinu:

„Blago krotkima, jer će posjedovati zemlju."

* * *

NOVO!

U svibnju o. g. izaći će opširan životopis Sv. Ivana Boska

CIJENA:

Ukoričeno Din 50·-
Mekovezano Din 40·-

U pretplati:

Ukoričeno Din 40·-
Mekovezano Din 30·-

Pretplatite se uz pogodnost plaćanja Din 10·- mjesečno.

Uprava salezij. suradništva Zagreb
Vlaška ulica broj 38

Sv. Otac proglašuje bl. Iv. Boska za sveca

Veseo događaj, da Sv. Otac proglašuje ovoga Uskrsa bl. Ivana Boska za sveca, daje nam prilike, da progovorimo nekoliko riječi o svečanostima, koje će se u tu svrhu vršiti u Rimu. Ove svečanosti, koje su inače jednake za sve svece, bit će za bl. Iv. Boska još ljepše i veličanstvenije, jer će ih povećati uskrsni blagdani i svečani zaključak Sv. Godine.

CRKVA SV. PETRA

Papa proglašuje nekoga svetim u moći nepogrešivosti, što mu je kao namjesniku sv. Petra dana od sv. Duha. Zato je proglašenje svetim jedan od najsvečanijih čina, što ih Papa vrši. Crkva sv. Petra je tom zgodom osobito lijepo urešena. Na pročelju crkve, pod glavnim balkonom, visi velika slika novoga sveca, koja je zavita u platno. Slika se otkrije u času, kad se u crkvi izvrši proglašenje. Unutrašnjost crkve, osobito veliki stupovi, sva je presvučena skupocjenim skrletom sa zlatnim čipkama, od kojih se u čarobnom svijetlu odbijaju svijetli traci tisuću i tisuću svjetiljaka i svjetiljčica. I oltar se obuče u svečano ruho. Poseban oltarnik sav zlatom izvezen naročito je načinjen za ovakovu svečanost. Na oltar se stave veliki svijećnjaci, krasno umjetničko djelo. Papino prijestolje stavi se u dno „apside", s tom nakanom, da se bolje vide četiri velika brončana kipa, i. to kip sv. Ivana Zlatoustoga, sv. Atanazije, sv. Ambrozija i sv. Augustina, četiriju velikih crkvenih otaca.

Na lijevoj strani glavnoga oltara stavi se za Papu još jedno prijestolje, nekoliko manje od glavnoga. Tu Papa moli nekoje molitve i tu bude obučen za sv. Misu. Sa svake strane oltara, još uvijek u prezbiteriju, razmjeste se sjedala za kardinale, nadbiskupe, biskupe i druge odlične crkvene dostojanstvenike. Na desnoj strani prijestolja sjede patrijarsi. Odmah uz sjedala za crkvene dostojanstvenike stave se tribine za vladare i njihove obitelji, za obitelj Sv. Oca, za diplomate, za rimsko plemstvo i za razne deputacije. U glavnoj lađi kao i u obe postranske lađe porazdijele se prostorije po odijeljenjima za mnogobrojne učesnike najrazličitijih narodnosti, za pojedine zavode i družbe. Pod t. zv. balkonima sv. Veronike i sv. Jelene, u unutrašnjosti crkve, izvjese se slike onih dvaju čuda, potvrđenih od sv. Stolice, što su se zbila na zagovor novoga sveca. Na dnu apside sve u sjaju i bljesku visi slika presv. Trojstva, toga izvora i nagrađe svake prave svetosti.

DOLAZI PAPA

U ogromnu crkvu sv. Petra stane nad 50.000 vjernika. U 8 sati u jutro već je sva dupkom puna. Da se očuva red, u crkvu može samo onaj, ko ima listić. Zato hodočasnici nastoje, da još prije nego dođu u Rim, sebi zajamče određeni broj prostora u crkvi. U osam sati sve u crkvi očekuje Sv. Oca. U to se iz daljine začuje lagano pjevanje. Narod se gane. Šapćući ide glas od jednoga do drugoga: dolazi Papa.

Nekoliko minuta poslije osam sati izađe Papa iz svojih privatnih odaja te u pratnji švicarske garde dođe u sikstinsku kapelu. Tu ga čekaju kardinali, nadbiskupi, biskupi te mnogi drugi crkveni dostojanstvenici s velikim brojem svjetovnog i redovnog svećenstva. U sikstinskoj kapeli Papa se obuče u posebno ruho. Kad se obukao, zapjeva himnu: Zdravo, morska zvijezdo! Odmah zatim jedan mu kardinal ponudi tri upaljene svijeće. Papa uzme najmanju u lijevu ruku. Zatim moleći psalme i druge propisane molitve, sjedne u svoju nosiljku te krene prema crkvi sv. Petra. Pred njim i za njim razvije se veličanstvena procesija. Procesija u glavnom sastoji od tri dijela: na čelu procesije za križem idu zastupnici najrazličitijih crkvenih redova. Za njima slijedi svjetovno svećenstvo iz crkava grada Rima, a za ovima cjelokupni papinski dvor i Papa. Svi nose u rukama upaljene svijeće i pjevaju crkvene pjesme.

Između druge i treće skupine vihore se mnogobrojne bandere. Na njima su naslikani različiti događaji iz života pojedinih svetaca, takovi naime događaji, koji bivstveno označuju svečevu ličnost. Tu će se pokazati i bandera bl. Iv. Boska. Označivat će njegovo zanimaje za mladež.

Kad Papa prestupi prag bazilike sv. Petra, jave to sa balkona srebrene trublje i pozdrave Isusova namjesnika, koji dolazi, da svečano služi sv. Misu za svoj puk i da mu kao vrhovni naučitelj Istine progovori nepogrešive riječi. Orgulje zabruje, a pjevači veličanstveno zapjevaju: Tu es Petrus — Ti si Petar. U tom se trenutku gane i narod u crkvi. U velikom svom oduševljenju pljeska i pozdravlja.

PRED PROGLAŠENJEM

Obred proglašenja započme, kad je Papa sio na prijestolje. Najprije mu se poklone crkveni dostojanstvenici u znak vjernosti i poslušnosti. Kardinali mu poljube ruku, biskupi štolu, a opati papuču. Zatim svi sjednu na svoja mjesta. Međutim učitelj ceremonija dovede pred Papu kardinala načelnika Kongregacije Obreda. S njime dođe pred Papu i odvjetnik, koji je vodio kanonizaciju. Odvjetnik ovako progovori Papi: „Presveti Oče! Ovaj preč. g. kardinal načelnik Kongregacije Obreda, v r u ć e moli u ime sve svoje braće Vašu Svetost, neka se udostoji upisati bl. Iv. Boska u broj svetaca našega g. Isusa Krista i neka zapovijedi, da ga svi vjernici po svetački časte”.

Jedan prelat, koji se nalazi uz Papin prijestol, odgovori mu u ime Papino. Papa izjavljuje, da je to i njegova vruća želja, ali prije nego izreče tako važnu odluku, hoće, da se svi sjedine s njime u molitvi i da zazovu u pomoć Boga, bl. Djevicu Mariju i sve svece. Na to kardinal, učitelj ceremonija i odvjetnik odu na svoje mjesto, a Sv. Otac klekne, da moli litanije Svih Svetih. Kad dođe do Jaganjče Božji, ustane i iznova sjedne na prijestolje. Uto evo opet pred Papu one trojice! Sv. Ocu podastru istu molbu, dodavši, da je to još vrućija želja preč. g. kardinala i njegovih drugova. Rečeni prelat odgovori mu, da za tu važnu stvar Sv. Otac mora moliti nadahnuće sv. Duha. Papa dakle sađe s prijestolja i pozove sve, da se mole: Pomolite se! Svi kleknu i mole. Nekoliko časaka mole, a zatim ih jedan kardinal pozove, da ustanu. Svi ustanu, a Papa zapjeva himnu: Dođi, Duše Presveti! Kad se otpjevala ova himna, eto opet one znane trojice k Papinu prijestolju. Odvjetnik još jednom ponovi molbu i reče, da je to sada n a j v r u ć a želja sviju. Isti prelat odgovori, da je sada nadošlo vrijeme, kad se može molbi udovoljiti. Zato neka svi ustanu i pažljivo poslušaju, što će im probesjediti Sv. Otac.

PROGLAŠENJE

Tada dakle svi ustanu. Nato Sv. Otac s vlašću, što mu je podijelio Isus Krist i po nadahnuću Duha Svetoga, izgovori ove svečane riječi: „Na čast presvetog i nerazdijeljivog Trojstva, na uzvišenje vjere katoličke i na proširenje kršćanske pobožnosti, s vlašću G. Našega Isusa Krista, svetih apostola Petra i Pavla i s našom nakon što smo sve prije zrelo promislili i više puta pomoć Božju zazvali te se posavjetovali s časnom braćom našom kardinalima, patrijarsima, nadbiskupima i biskupima sv. rimske Crkve, određujemo i proglašujemo za sveca bl. Iv. Boska. Upisujemo ga u knjigu svetaca i nalažemo, da čitava Crkva pobožno štuje njegovu uspomenu svake godine na dan .... (Tu će sv. Otac odrediti dan, kad će se slaviti blagdan bl. Iv. Boska). U ime Oca i Sina i Svetoga Duha. Amen.

Po ovom govoru Papa zapjeva: Tebe Boga hvalimo. Nadošao je svečani trenutak. Pjesmu prihvate pjevači, a za njima sva crkva. Vani pod balkonom padne zastor sa velike slike. Narod u oduševljenju pozdravlja, plješće. Zvonovi rimskih crkava prenose veselu vijest po čitavom gradu.

PAPINA MISA

Po svršenom obredu proglašenja Sv. Otac pođe na lijevu stranu oltara k drugomu prijestolju. Tu odmah nekoje molitve odmoli, a zatim se obuče za sv. Misu. Papina Misa u glavnom je slična biskupskoj, zato je ne ćemo ovdje potanko opisivati. Navesti ćemo samo nekoje osobitosti. Evanđelje se pjeva u latinskom i grčkom jeziku, jer se u svoje vrijeme u Rimu govorilo i grčki i latinski. Po evanđelju Papa drži propovijed na latinskom jeziku o životu i radu novoga sveca.

VATIKAN: TRG I CRKVA SV. PETRA

Dok se pjeva Vjerovanje, vrši se kod glavnoga oltara zanimljiv obred, t. zv. obred kušanja. Prije nego mežnjar nalije u vrčiće vina i vode, svakoga malo kuša. To se nekada radilo iz potrebe, jer se događalo, da su neprijatelji Papini pomiješali u vino otrova. Vremena su se promijenila, ali običaji su ostali isti.

Po Vjerovanju slijedi:

DAROVANJE

Sad se pred glavnim oltarom stave u red svećenici one biskupije, u kojoj se rodio novi svetac. Nose Papi darove. Daruju mu: pet svijeća, dvije velike i tri male, dva komada kruha, dva mala bureta vina i vode, tri kaveza. U prvom se nalaze dvije grlice, u drugom dva goluba, a u trećem nekoliko manjih ptičica. Ovaj obred vrlo je star i ima svoje dublje značenje. Svijeće označuju novoga sveca, koji je uvijek i riječju i primjerom svijetlio drugima. Kruh kaže, da su kršćanske vrline i kreposti bile poglavita hrana svečeva. Vino označuje milost Božju. Grlice su znak vjernosti Bogu i njegovim zapovijedima, dok golubovi označuju mir, ljubav i čistoću duše. Manje ptičice u trećem kavezu kažu, da se novi svetac nije nikada bio navezao na ovaj svijet, već je poput laganih ptičica imao uvijek misli visoko nad zemljom, kod Boga. Dok se dijele darovi, pjevači pjevaju: Oremus pro Pontifice nostro Pio — — — Molimo za našega vrhovnog svećenika Pija.

Sv. Misa zatim slijedi kao obično. Nadošo je brzo najsvetiji trenutak: podizanje. Časna straža izvuče mačeve, sa kupole zabruje nebeski zvukovi, i nad 50.000 vjernika u crkvi, a još više njih na trgu, skloni ponizno glavu pred svetom Hostijom. Zaista svečan trenutak!

Pred svetom Pričesti Papa se umakne od oltara k prijestolju. Čini se kao da želi sa sv. Petrom reći: „Gospodine, nisam vrijedan”. Tu mu podđakon donese sv. Hostiju. S polovicom Hostije pričesti sam sebe, a s drugom polovicom pričesti đakona i podđakona. Kalež s presv. Krvi donese mu đakon. Iz njega pije na zlatnu cijevčicu.

Na svršetku sv. Mise Papa podijeli svima svoj papinski blagoslov. Na to se iznova svrsta procesija. Papa sjedne u nosiljku, i odnesu ga na vanjski balkon crkve sv. Petra. Tu pred ogromnim brojem ljudi uz neizmjerno oduševljenje sviju podijeli blagoslov gradu Rimu i cijelome svijetu.

Na večer istoga dana u 9 sati pred tisućama i tisućama vjernika iz cijeloga svijeta bazilika sv. Petra zablješka u moru električnih sijalica. To je na čast novomu svecu.

ŠTO MOGU NAŠI MALI

— Ne boj se! Ja ću podupirati i širiti tvoja djela. Ja ću ti naći potrebne suradnike.

Tako je Marija Pomoćnica obećala bl. Iv. Bosku.

Ganutljivo je katkada pogledati, gdje sve Marija traži te potrebne suradnike. U svim slojevima: kod bogatih i kod siromašnih, kod velikih i kod malih.

Da, i kod malih! I našim malim Marija je Pomoćnica pokazala način, kako će uspješno koristiti bl. Iv. Bosku. Njihova čista srca, male, dragovoljne žrtvice, njihovi srebrni glasići, kad se mole, to je kapital, s kojim oni kupuju od dragoga Boga uspjeh djelima bl. Iv. Boska.

O ovom kapitalu naših malih mogli bismo napisati mnogo toga, što bi nas razveselilo i zadivilo. Osobito o njihovim žrtvicama. Kako su ljupke kadikada te njihove žrtvice. Odišu pravim mirisom raja. Ovdje donosimo samo ono, što o njima piše jedna učiteljica:

Često mi pripovijedaju moji mališi, kako su veseli, kad mogu Isusu donijeti kakovu žrtvicu. Ujutro na pr. treba ustati dosta rano, jer je dalek put u školu. U posteljici bi bilo tako ugodno. Majčica zove, ali se njezin glas tako lako prečuje. Uto kao munja sine svijetla misao: Danas je dan žrtvica! Dakle — — — U čas je stvoren odvažan korak, i posteljica je prazna. Nije to zaman. To je na čast Majci Božjoj i bl. Iv. Bosku. To je zato, da Omladimski dom dobije što više suradnika.

Brže nego obično žure se danas moji mileni u školu. Danas je dan žrtvica, pa oni moraju da prije pouka još pohode i dragoga Isusa. A i u školi opažan je taj dan „žrtvica”. Ima tu nekako manje svađe i nemira, više pažnje. I roditelji dragih mališa znadu, da oni mnogo toga pripovijedaju o danu „žrtvica”. Tvrdoglavosti toga dana nestane, kao da je nikada nije ni bilo. U kuhinji majka začuđeno dobiva pomoć, a da je nije ni tražila. I sam tek kod stola danas je izvrstan, unatoč tomu, da nije sve po godu.

Ali najljepša žrtvica mojih mališa jest ta, da nastoje što češće primiti Isusa u svoje srce. Smijem, li, da Vam pripovijedim koji primjer o njihovoj požrtvovnosti? Živa živcata istina! Zimsko je jutro. Dubok snijeg pokrio je zemlju. U školu nije baš lako. Pa ipak uz druge vidim ti ja i jednoga, koji je morao da pobijedi dosta dug i težak put. Začuđena ga upitam: „Zar i ti ovdje, pa još na takvoj vijavici kao danas!” Veselo pogleda i odgovori: „Gospodična, danas je moj dan žrtvica.”

Jedno djetešce piše mi pisamce: „Utorak je moj dan žrtvica.Ne volim pomivati posuđa u večer. Ipak ću to rado učiniti, premda sam izmučen." Evo još jedno slično: „Isusu i bl. Iv. Bosku žrtvujem sve, što ću raditi u utorak. To, što ću raditi, inače mi se ne sviđa. Poslije škole poći ću u crkvu. Neću se svađati. Jest ću, iako mi se ne sviđa. Molit ću svaki dan ujutro i uveče."

Takovih pisama imam više. — Mislim, nastavlja dalje učiteljica, da ovi „dani žrtvica" djeci vrlo koriste. Vježbaju se ovako u samoodricanju, a osobito u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Koliko sunca donose ovi „dani žrtvica" u djetinja srca, u obitelj, u školu. Željela bih, da se moje kolegice i kolege o tome sami uvjere.

Mi smo sa svoje strane tvrdo uvjereni, da će djelo bl. Iv. Boska zbilja uspijevati, ako bude imalo takove suradnike. Neka nam ih zato dragi Bog pošalje što veći broj. Naš g. ravnatelj Omladinskog doma na pr. računa uvijek na pomoć svojih malih. Pred svakim važnijim poslom on se preporučuje u njihove molitve i moli ih, da po njegovoj nakani poklone Isusu obilje slatkih žrtvica. To mi je uvijek tvrd zalog, da će nebo blagosloviti njegov pothvat.

DVA ČUDA
(Po zagovoru bl. Ivana Boska i Marije Pomoćnice)

Ana Makolini oboljela je u listopadu g. 1930. na upali pluća i bronhita. Oko polovice prosinca 1930. upalile joj se k tomu i žile na lijevoj nozi. Nije mogla s njome ni maknuti. Ana Makolini bila je starica od 74 godine. Dva liječnika liječila su bolesnicu. Imajući na umu, da je bolest vrlo opasna i da je bolesnica već stara, oba su izjavili, da se tu radi o opasnosti za sam život. Da je ozdravljenje takove bolesti nemoguće u jedan mah, o tom opet uče svi liječnici. Ta se dakle žena zatekla u pomoć bl. Iv. Bosku. Njegove moći stavila je k bolesnoj nozi. I gle! U jednoj noći trodnevnice, s kojom se zatekla Blaženiku, i to baš pod konac god. 1930., iznenada i najedamput ozdravi.

O ozdravljenju svjedoče ne samo liječnici, koji su je liječili, nego i stručnjaci, koji su bolesnicu pohodili 10 mjeseci kasnije.

Drugo se čudo dogodilo ovako:

Katarina Pilenga bolovala je već dugo od kroničnog reumatizma. Reumatizam joj je udario osobito jako u koljeno i stopala. Za sam njezin život još nije bilo neposredne opasnosti. Dvaput je već putovala u Lurd. U Lurdu joj Marija ne htjede podijeliti zdravlja, iako se u to tvrdo ufala. Odlazeći drugi put iz Lurda, ovako se pomolila pred kipom Bezgrješne: „Budući da nisam mogla izmoliti zdravlja u Lurdu od Tebe, Gospo, dodijeli mi, da zbog pobožnosti, što je gojim prema bl. Iv. Bosku, Blaženik sam meni izmoli zdravlje u Turinu."

6. svibnja odveze se u baziliku Marije Pomoćnice u Turinu. S pomoću sestre i vozača uzmogne saći s kočije i ući u crkvu do oltara bl. Ivana Boska. Malo je vremena stajala — kakovih 20 minuta — i starica najednom poklekne pred oltarom. Zatim opet ustane i pođe prema glavnom oltaru. Tu opet klekne. A sve sama. Sad se sjeti, da ovo, što ona radi, sama i bez ičije pomoći, znači pravo ozdravljenje. Sva vesela zahvali se Mariji i bl. Ivanu Bosku, a onda na veliko čudo sviju, koji su je gledali, iziđe sama iz crkve i uđe sama u kočiju, te se odveze. To svjedoče i liječnici. Liječnici, koji su je liječili u bolesti kao i stručnjaci rimske Kongregacije dokazuju istinitost čuda.

ZAHVALE

Nalazila sam se u velikim poteškoćama. Molila sam se Mariji Pomoćnici kršćana i bl. Ivanu Bosku u koje imadem veliko pouzdanje. Molitva nije bila uzaludna. Poteškoće su bile uklonjene, kako je bilo najbolje za mene i za moje roditelje.

Ovime se najsrdačnije zahvaljujem dragoj mojoj nebeskoj Majci i bl. Ivanu Bosku.

Zagreb, 24. II. 1934. **Meri Salamovec.**

U poteškoćama kod gospodarstva obratila sam se nebeskoj Kraljici Mariji Pomoćnici kršćana i bl. Iv. Bosku. U razmjerno kratko vrijeme bila sam uslišana a za milost, koju sam dobila javno se zahvaljujem u našem Vjesniku.

Samobor, 1934. **Vrančković Magdalena.**

U velikoj brizi i nevolji molila sam Mariju Pomoćnicu i bl. Iv. Boska, da mi od Boga izmole milost. Bila sam uslišana a sada se njima najsrdačnije zahvaljujem.

Zagreb, 1934. **Č. M.**

Moderna odgoja

(U svijetlu enciklike Pape Pija XI., „O kršćanskoj odgoji mladeži" i u svijetlu salez. načina odgajanja).

Nad sve one moderne zablude o odgoji, o kojima smo nešto progovorili u posljednjem broju, visoko se uzdiže kao svijetla zvijezda u tamnoj noći besjeda Sv. Oca Pape Pija XI., koji nam jasno i mjerodavno govori, što kršćanin katolik mora misliti o odgoji djece.

Svojom enciklikom od 31. prosinca 1929. „O kršćanskoj odgoji mladeži" Sv. Otac pokazao je svim odgojiteljima jasne smjernice. Ko se bude njih držao, neće zabludjeti.

Kršćanska odgoja obuhvaća čitava čovjeka: čovjeka kao pojedinca i čovjeka kao društveno biće. Najljepše to Papa označuje s ovim riječima: „Doista ne smijemo nikada izgubiti s vida, da je predmet kršćanskog odgoja čitav čovjek — čovjek sa svim svojim naravnim i svrhunaravnim sposobnostima, kako ga spoznaje i zdrav razum i objava Božja, čovjek ipak, koji je bio ispao iz svog prvotnog stanja i kojeg je Krist otkupio i uspostavio u svrhunaravno stanje posinstva Božjega, premda mu s time nije vratio mimonaravnih povlastica besmrtnosti tijela i ravnovjesja njegovih sklonosti."

Sv. Otac gleda dakle na dijete, koje treba odgojiti, u luči zdravoga razuma i vjere. Sve tjelesne i duševne sposobnosti djeteta treba usmjeriti u to, da ovdje na zemlji živi tako, kako mu to nalaže zdrav razum i vjera. Samo na taj način postignut će on svoju konačnu svrhu. Papa uz to i pobliže označuje, kakovo je to dijete, što ga odgajamo, gledano u luči razuma i vjere. Uslijed istočnog grijeha, grijeha naših praroditelja, čovjek je izgubio ravnovjesje između duše i tijela. Postao je slab i nemoćan. On može da u traženju istine i zabludi, da pogriješi. Nije nepogriješiv. Ipak ne smije da zato očaja. Vjera mu pruža utjehu. Bog je poslao na svijet svoga Sina, da čovjeka otkupi, da ga učini dionikom milosti, uslijed koje, iako još uvijek slab i pogriješiv, on postaje sposoban, da polući onu svrhu, za koju je stvoren, t. j. svoje vječno blaženstvo.

OBITELJ

Čovjek ponajprije živi u obitelji i tu na krilu majčinu i očevu prima prve nauke. Ne kaže uzalud narod, da se prva odgoja s mlijekom usiše. Obitelj je Bog osnovao, da rada djecu i brine se za nju. Ona je dakle u prvom redu pozvana, da odgaja. Obitelj je božanskog podrijetla i nije djelo ljudskih ruku. Papa kaže: „Obitelj imade neposredno od Boga poslanstvo, a stoga i pravo na odgoju djece, neotuđivo pravo, jer je ono nerazdijeljivo združeno sa strogom dužnosti, pravo, koje je starije od svakog prava građanske dužnosti i države i stoga nepovredivo od bilo koje zemaljske vlasti". Nema dakle države, koja bi mogla zapovijedati roditeljima, kako neka odgajaju svoju djecu. Opet drugdje kaže Pijo XI.: „Roditelji imadu od prirode pravo na odgoju djece, a još k tome dužnost, da i odgoja i pouka bude u skladu sa svrhom, za koju su po Božjem dobročinstvu imali djecu... Djeca su nešto očeva i kao neko proširenje očeve osobe... Stoga je neodrživ razlog, koji nekoji navode, da se čovjek rađa kao građanin i zato da prvenstveno pripada državi, ne pomišljajući, da čovjek, prije nego postane građanin, mora da se rodi, a porođenje nema od države nego od roditelja." Nije dakle dobro, ako država nastoji, da djecu istrgne iz krila roditeljskoga i otuđi je njezinu utjecaju. Obitelj zamjenjuje na zemlji Boga, kod odgoja svoje djece. To, što roditelji povjeravaju svoju djecu državi, da je ona odgaja i izobražuje, to oni čine samo zato, jer sami nemaju sviju potrebitih sredstava, da je odgoje, a ne zato, jer ih ne bi smjeli imati ili ih se posluživati.

DRŽAVA

I država ima u nekoj mjeri pravo na odgoju. Dionicom ovih prava načinio je državu sam Bog. Svrha je države u prvom redu opće dobro vremenitog reda. Ona se mora brinuti za tjelesno blagostanje svojih državljana. Država ima, da štiti i pomaže pravo obitelji i Crkve. Država može zahtijevati, da svi državljani imadu potrebito znanje svojih državljanskih i narodnih dužnosti te određeni stupanj umne, ćudoredne i fizičke kulture. Ipak je jasno, da država mora kod toga poštivati prirođena prava Crkve i obitelji i ne siliti ih, da ih se odrekmnu. Zato je sa strane države nedozvoljen svaki uzgojni ili školski monopol, koji bi roditelje silio, da djecu šalju samo na državne škole, premda bi im toga kadikad ili nedopuštala savjest, ako se na pr. djeca u takim državnim školama ne bi učila vjeronauka, ili razbor, ako bi im se druge škole činile boljima. Nije dobro, ako se država u tolikoj mjeri brine za tjelesni odgoj, da kod toga djeca moraju zanemarivati svoje vjerske dužnosti. Zato treba osuditi svako priređivanje skupnih izleta i tjelesnoga vježbanja u nedjelje i zapovjedane blagdane, kad su djeca dužna da prisustvuju službi Božjoj. Država mora paziti, da u jednostranskom nastojanju oko tjelesnog odgoja ne prekorači pravih granica i da nipošto ne zamijeni duh silovitosti i neotesanosti s duhom hrabrosti. Uzveličanje atletizma već je u pogansko doba značilo degeneraciju i rasulo (Encikl.)

CRKVA

Kršćansku mladež ne odgaja samo obitelj i država. Čovjek sastoji od duše i tijela pa uz tjelesnu hranu mora dobivati i duševnu. Ako se država skrbi za tjelesno blagostanje čovjeka, mora biti neko, ko će se skrbiti i za njegovo duševno blagostanje. To je Crkva. Kršćanske obitelji doduše osjećaju dužnost, da svoju djecu upoznadu sa svim vjerskim dužnostima i da ih što ljepše poduče o Bogu, ali oni ne mogu i uz najbolju volju, da učine sve, što je za to potrebno. Zato oni glavnu brigu oko djetinje vjerske izobrazbe prepuštaju Crkvi, koju je Bog

zato i osnovao, da svoje članove vjersko izobražava, dijeli im duševnu hranu i pomaže, da što lakše positgnu svoju konačnu svrhu. Crkva je društvo vrhunaravnog reda. Članovima toga društva postanemo po sv. Krstu. Zbog ovog svoga vrhunaravnoga značaja pravo je Crkve na odgoju veće od svakog drugog prava. To pravo podijelio joj je Isus Krist sam, kad je rekao: „Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; u č e ć i i h, da drže sve, što sam vam zapovijedio", (Matth. 28, 18—20.). Da bi Crkva mogla ostati vjerna Isusovu nauku i uvijek ga nepatvoreno predavati pokoljenjima, podijelio joj je Isus nepogriješivost i svoju neprestanu nazočnost. „I evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta". Ona ne može nikada pogriješiti, kad naučava, što nam je Bog zapovijedio, da vjerujemo. Crkva je naša majka, koja naše duše hrani i odgaja hranom svetih sakramenata i svoga čistoga nauka. Crkva je stoga — kako nastavlja Papa — neovisna od bilo koje zemaljske vlasti, pa ne samo, što se tiče njezina svojstvena rada (t. j. naučavanja čistog i nepatvorenog nauka), nego i što se tiče potrebitih i prikladnih sredstava, da taj rad izvrši, te stoga ima dužnost da pazi na cjelokupnu odgoju svoje djece — vjernika, — bili oni u kome mu drago zavodu, javnom ili privatnom, i to ne samo što se tiče njihova nauka vjere, nego i što se tiče svih drugih predmeta i odredaba, koje se nanašaju na vjeru i ćudoređe. (Encikl.).

*

Tri mučenika, misionara družbe Isusove proglašena su 28 siječnja 1934 blaženima

Kako smo javili u „Vjesniku" broj 1—2 pročitan je pred sv. Ocem dekret, kojim se završuje postupak sv. Zbora Obreda, da se bl. Iv. Bosko proglasi Svecem. Nato je pročitan dekret, kojim se priznaju mučenicima Isusovci misionari: Rok Gonzales, Alfons Rodriguez i Ivan del Kastiljo. Sv. Otac usporedio je bl. Iv. Boska s mučenicima. Jer se može smatrati svaki mučenikom koji se iz ljubavi do Gospodina žrtvuje za spas duša.

Otići među poludivlja plemena južne Amerike, mukom naučiti njihov jezik, među njima živjeti

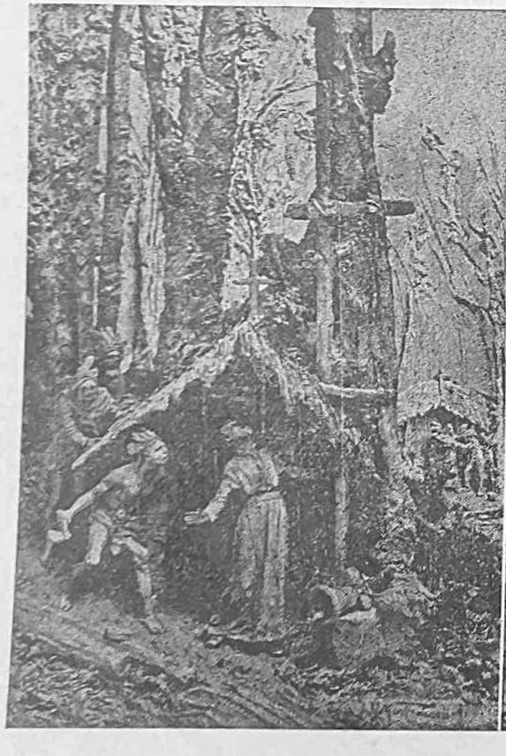

MUČENIŠTVO O. R. GONZALESA I O. A. RODRIGUEZA

MUČENIŠTVO O. IVANA DEL KASTILJO

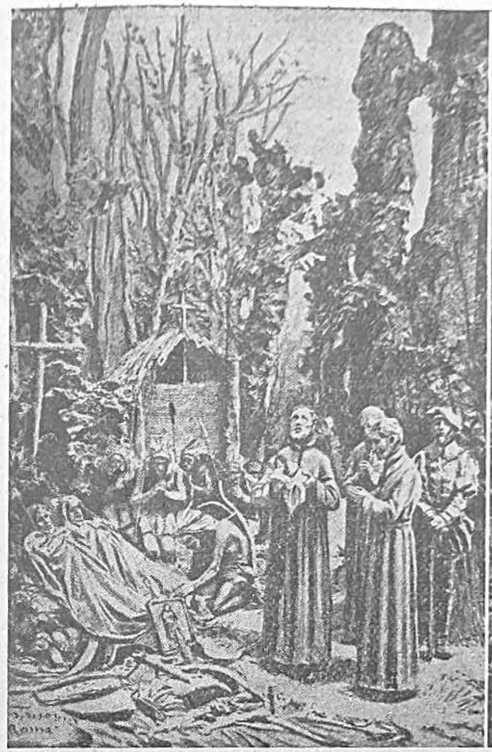

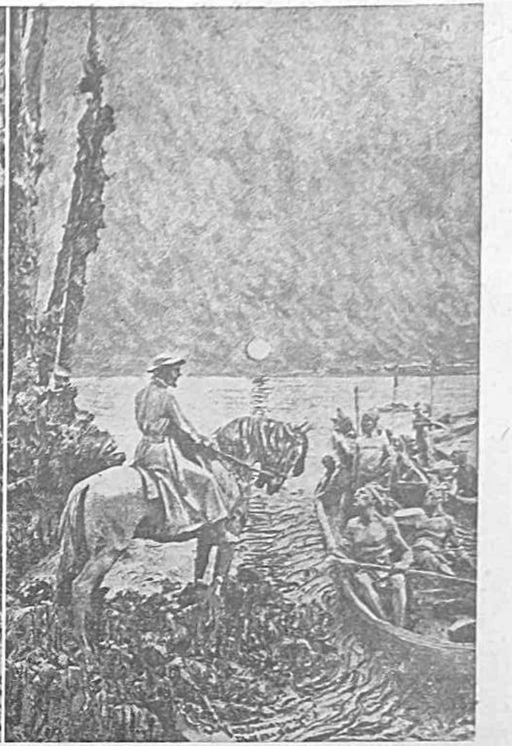

ISKAVANJE SVETIH OSTATAKA, SA SRCEM O. ROKA GONZALESA, KOJE SE ČUVA U BUENOS AIRESU
PRODIRANJE U GORNJI URUGUAJ

uz neprestane neprilike, opasnosti i poteškoće, brineći se za njihov vremeniti napredak i boljitak, a u prvome redu njihove duše Bogu obraćati te napokon u zahvalu za sve to primiti mučeničku smrt, to mogu samo katolički misionari.

Rok Gonzales

Dječak je od rana pokazivao osobitu samilost i ljubav prema bijednim Indijancima, što su služili u kući i na imanju njegova oca, pače je nastojao i da jezikom njihovim nauči govoriti. Postao je svećenik. Kadgod bi mu se pružila zgoda, izašao bi iz grada te duž rijeke Paraguay podučavao Indijance i iskazivao im djela milosrđa. Posta katedralni župnik u Asuncion i bude imenovan zamjenikom biskupa iz Buenos Aires-a, no on se na svemu zahvali i ode u Isusovce.

Gradu Asuncion na protivnoj strani rijeke već su počimali predjeli indijanskog plemena Guaikuru. Uz odobrenje svojih poglavara prijeđe mladi Isusovac rijeku i sam se samcat uputi po šumama i prerijama, da traži urođenike. I našavši ih, govorio im je o vječnim istinama: o Bogu, duši, o Spasitelju. Nisu ga odbili. Naselio se među njima i pozvao još dva Isusovca, da uče teški jezik plemena. Tako su si misionari pomalo pripremali tlo. Jednog lijepog dana na obali rijeke, nasuprot gradu pojavi se velika četa Indijanaca sa svojim poglavicom. Pozvali su isusovačkog o. provincijala, da sa dva misionara dođe k njima u posjete. Bilo je malo i opasno odlučiti se na to, jer je pleme poznato zbog svoje lukavštine, prevrtljivosti i nepovjerenja u Španjolce. Ali, radilo se o Božjoj stvari i provincijal s ocima pođe. Velikim su ih slavljem dopratili u selo, tu su se lijepo porazgovorili, zajedno izabrali mjesto za crkvicu i misijsku stanicu, a zatim isto tako svečano otpratiše provincijala natrag u grad, dok je o. Rok Gonzales sa drugom svojim ostao među njima.

Po nalogu poglavara ode o. Rok Gonzales u pomoć ocu Lorenzanu, koji je djelovao u plemenu Guarani. Vrlo praktičan i spretan duh bio je o. Rok. On se razumio u tesarski posao, u zidariju, bio je izvrstan organizator. Lijepo su uredili i misijsku stanicu. U crkvu postaviše sliku Majke Božje, koju im je darova provincijal, a koju je o. Rok prozvao „Gospa od Pobjede" te njoj pripisivao sve uspjehe u obraćenju Indijanaca.

Osobito je zanimljivo čitati opis tijelovske svečanosti u toj misiji. Kud je imala proći procesija, sve je bilo okićeno tropskim bujnim zelenilom i poljskim svijećem. Dapače, neki su nahvatali živih ptica, privezali ih konopcem po susjednom drveću, da svijetlim i čarobnim

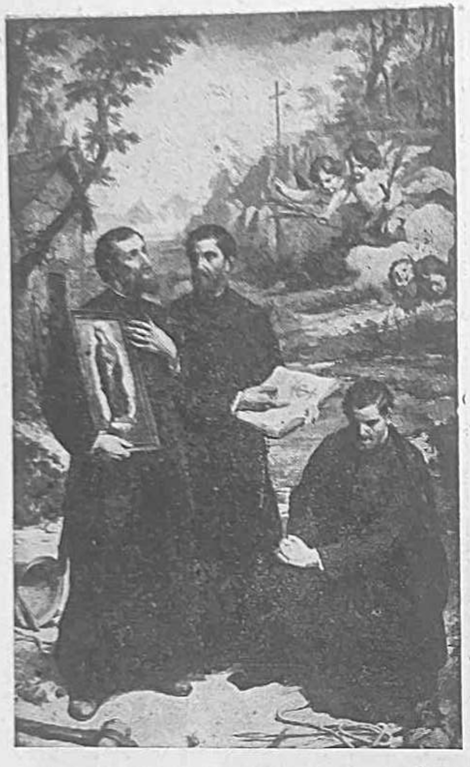

BLAŽENI MUČENICI, MOLITE ZA NAS!

bojama svoga perja uzveličaju proslavu. Bilo je i lavića i tigrova privezanih pokraj puta, da i oni slave Boga euharističnog.

Kad bi o. Rok Gonzales uredio jednu misiju, ostavio bi u njoj nove misionare, a sam je otišao dalje niz rijeku Parana i oko jezera Ibera, kuda osniva nove postaje. On brani siromašne Indijance od Španjolaca, od kojih su ih neki izrabljivali kao robove, a da im nisu davali ni za najoskudnije uzdržavanje. O. Rok prelazi poslije i u Uruguay. Tu su mu u pomoć poslana dva mlada Isusovca: o. Alfonzo Rodriguez i o. Ivan del Kastiljo.

O. Alfonzo Rodriguez

Zamora, španjolski grad, bijaše njegovo rodno mjesto. Čim je svršio bogoslovske nauke, pođe u misije spomenutog već plemena Guaikuru. Tu nauči teški njihov govor. Osobite su odlike mladog misionara: razmatranje muke Isusove i želja za mučeništvom.

O. Ivan del Kastiljo

Također španjolsko dijete. Učio je on dapače i na sveučilištu u Alkari, kad li ode u Isusovce te napokon u južnoameričke misije. On se isticao u strpljivosti i samoprijegoru, a osobito u čednosti i osjećajnosti prema siromašnim Indijancima.

To su eto životopisi trojice apostolskih muževa, koji su imali svoj rad i mučeničkom krvlju zapečatiti. Evo kako je do toga došlo. Urođenici su tako lijepo primali kršćasku vjeru i vršili vjerske dužnosti. No velike su smetnje pravili čarobnjaci, odvraćali ih od toga, izrabljujući njihovo praznovjerje. Čarobnjaci vidješe, da njihov ugled i prihod sve više pada, što se više kršćanstvo širi i zato su nastojali da ometu napredovanje, a po mogućnosti, da i sasvim zatru trag kršćanstvu. Na području djelovanja spomenute trojice misionara u Urugvaj-u bio je zli čarobnjak Niezu. Kako je on strašno mrzio kršćansku vjeru vidi se i po tome, što je krštenu djecu dao dovesti preda se da im tobože izbriše krštenje. Prao im je nekom tekućinom glavu i prsa i leđa te strugao jezik. Plašio je urođenike, da će prouzročiti potop, da će se zemlja pod njima rastvoriti, ako ne ubiju misionare. Našao je i svoje pouzdanike: kačika Karupe i roba mu Marangua.

Jednoga je dana o. Rok Gonzales podizao kraj crkvice visoki stup na koji će objesiti novo zvonce. Među te ljude umiješao se i spomenuti kačik sa svojim robom. U času, kad je o. Rok prigodom dizanja zvona pogledao gore, kačik namigne robu, a taj snažno udari maljem po glavi misionara i taj pade mrtav. Čuvši viku o. Alfonzo Rodriguez iziđe iz svoje kolibice. Zločinci pritrčaše k njemu, udare ga isto tako po glavi nekoliko puta, on potrči prema mrtvom o. Roku i sam pade mrtav na zemlju. Nitko od prisutnih nije se usudio navaliti na ubojice. Jedan ih starac ukorio, ali je tu smjelost životom platio. Zločinci zatim uniđoše u kapelicu, baciše na pod križ i druge svete predmete, navukoše na sebe misno ruho te ga tako poružiše. Strpaše po tom tjelesa mučenika u crkvicu i upališe je. — Kad je sve to gotovo bilo, otiđoše u susjednu misijsku postaju, da obračunaju i sa ocem Ivanom del Kastiljo. „Dobar večer, oče! Što radite?" „Evo, molim se Bogu" odgovori misionar. „Evo smo doveli na krštenje dijete". I dok je misionar krštenika upisivao u knjige, zabaciše lopovi oko njega uže te ga svezaše. Svezanog vukli su preko brda i kamenja, tukli ga i zlostavljali, konačno ga kamenjem zatukli i u šumi ostavili. Zbilo se to 1628. godine.

Glas o tim strašnim događajima brzo se proširio. Ustaše Indijanci susjednih plemena na oružje, dođoše i Španjolci. Zločinci budu pohvatani, stvar ispitana, krivci smrću kažnjeni. Bog im je po zagovoru mučenika svima dao pred smrt milost pokajanja i obraćenja te su primili i krštenje.

NAŠI POKOJNICI

Sjećajmo se u molitvi slijedećih salez. suradnika: † Gajšek Pero, Zagreb; — † Milec Antonija, Zagreb; — † Krkljuš Ljubica, Zagreb; — † Dr Novosel Marko, Zagreb; — † Čebušnik Anka, Zagreb; — † Tottar Zora, Virje; — † Zlatar Pava, Vinkovci; — † Mara Turuns, Gjurgjevac; — † Šmejkel Marija, Beograd; — † Peklin Kata, Vrapče Gor. R. i P.

NAKON DESET GODINA APOSTOLATA U ASAMU (INDIJA.)

Ljubezni Oče!

Dne 1, 2. i 13. t. mj. proslavili smo ovdje u Šilongu sa svom mogućom svečanosti X. godišnjicu, što su prvi misionari došli u Asam. Bili su to dani upravo nezaboravni puni važnih obreda, koji su kod prisutnih ostavili trajnu uspomenu.

Glavne svečanosti ovih sjajnih dana bile su:

a) Svećeničko ređenje petorice braće, koji su svršili svoje bogoslovne nauke u našoj školi u Šilongu;

b) Kleričko oblačenje triju novaka Indijca;

c) Svečana euharistička procesija i posveta čitave misije Mariji Pomoćnici;

d) Općeniti sastanak naših katolika Khasi i napose naše muške mladeži, velike zabave za ovu zgodu.

Baš usred ovih svečanosti stigao nam je željkovani i radosni brzojav, koji nam je donio blagoslov Sv. Oca, koji glasi:

Mgr Mathias — Ap. Prefectu Asam — Sveti Otac veseleći se desetgodišnjici misionskog djelovanja Salezijanaca u toj Prefekturi sazivlje s neba obilje božjih milosti za plodni apostolat i od srca šalje Prečasnosti Vašoj — zaslužnim redovnicima — katolicima Asama — utješni apostolski blagoslov. Kard. Pacelli".

Glavna i značajna oznaka ove svečanosti bio je srdačni duh, jedinstvo i saradnja mjesnih vjerskih udruga katolika Evropljana, Khasi i Hindustanaca, koji su se natjecali, da izjave pokretačima svoje odobravanje.

U ime Pape i blaženoga Boska, na slavu Kristu sa svih se je dijelova Prefekture napose sa Khasi Hills zgrnulo mnogo naroda, posebno mladeži. Došli su umorni i ugrijani iz najudaljenijih krajeva pod vodstvom svojih neumornih misionara i katekista i svi su bili veseli raspoloženi: odmah su se snašli kao da su u svojem mjestu. Revni mjesni župnik don Celestin Vendrame, divno podupiran od svojih pomoćnika, sve je tako zgodno raspoložio, da su svi gosti odmah našli svoj stan. Nastale su improvizirane kuhinje skoro na svakom kutu i radi toga mogli su se dijeliti — besplatno obilni obroci riže, mesa, čaja itd...

Ređenje se obavilo u jutro 2., i odmah iza toga narod je veselo pozdravio nove svećenike, koji još u svetim paramentima pođoše na crkvena vrata, da blagoslove narod. Svi su im ljubili ruke, koje su još mirislae svetim uljem, a mladež pođe — stupajući prema taktu glazbe (bile su dvije glazbe u našoj službi) prema bijelom spomeniku blaženog Boska u velikom školskom dvorištu, kamo se iz pobožnosti obično polazi iza svećeničkog ređenja. Tamo na podnožju spomenika svećenici podijele drugi blagoslov svojoj subraći klericima i pomoćnicima, pitomcima, omladincima itd.

Po podne razvila se na širokom igralištu bl. Boska Orphanage i Industrial School velika zabava, gdje se razvio dug i raznolik program a izvađali su ga sva društva, kolegiji i katoličke škole gradske i misijske. Prisutan je bio cvijet građana i nekatolika, da službeno zasvjedoče

ASAM — INDIJA: MISIONAR KAROL MLEKUŠ, »DOPISNIK SALEZIJANSKOG VJESNIKA«, UMRO JE U ŠILONGU 2 XI 1933 MOLIMO ZA NJEGA

svoje odobravanje i priznanje. Pribivao je i prefekt okružja i nadzornik javne nastave u Asamu.

„Statesmann" najrašireniji dnevnik u Kalkuti izvijestio je ovako:

„Salezijanci iz Šilonga priredili su po podne vrlo uspjelu zabavu u dvorištu Don Bosko Orphanage and Industrial School, (Sirotište i obrtna škola) na uspomenu desetgodišnjeg njihovoga dolaska u Asam. Gosp. Ferraris bio je veoma pohvaljen radi izvrsne pravilnosti u izvađanju tjelovježbe svojih pitomaca. Gosp. Roncononiju divili su se posjetitelji radi pelivanskih vježba — akrobatskih vježba, kojima su ih dugo zabavljali. Djevojčice iz samostana Svete Marije vrlo su dobro izvele teški koralni komad „Daleki zvonovi". Izvađale su i nekoje gimnastičke vježbe."

Odgoj dječaka, napose siročadi i onih najsiromašnijih i zapuštenih bio je od uvijek glavni predmet salezijanskog djelovanja. U god. 1928. je broj nutarnjih pitomaca od 120 dignuo se na 450. Škole njihove zaslužile su najveće pohvale Guvernera Asamskih. Važna škola zanatlijska otvorena je u Gauhati. U samoj Kalkuti je započelo ostvarenje providencijalne namisli, da se u ovim teškim vremenima pomogne bijednom stanju tolikih siromašnih Anglo-Indijskih mladića. U tu svrhu započelo se sa gradnjom ogromne zanatlijske škole u Lillooahu.

I briga za bolesnike je mnogo porasla, i sada već izvrsno vrše službu 4 bolnice, dok je pred deset godina bila samo jedna. I u Raliangu je otvorena ratarnica. Ni druge vrsti škola nisu bile zaboravljene. Početne škole od 31 digle su se na 160. St. Anthony School došla je u red High School (više škole), dok je trajni napredak u srednjim školama u Gauhati i Jowai zavrijedio ponovne pohvale mjesnih viših školskih vlasti. I broj katolika se umnožio od 5844 u god. 1922. na više od 18.000 ove godine.

Zabavu zaključio je Preuzviš. gosp. nadbiskup iz Kalkute, koji je oduševljeno Salezijancima čestitao na njihovom ogromnom radu, koji su kroz 10 godina izveli."

Tako izvješćuje nekatolički dnevnik iz Kalkute.

Slijedeći dan, Nedjelju 3. tek. mj. bio je sav posvećen desetgodišnjici.

Mladomisnici u isto vrijeme držali su sv. Mise u prostranoj župnoj crkvi sasvim napunjenoj narodom, pak je i ova zgoda dokazala, da ne može primiti toliko mnoštvo vjernika.

Usto je u jutro služio naš predragi Mgr. Mathias pontifikalnu Misu, kojoj je prisustvovao preuzvišeni nadbiskup iz Kalkute Mgr. E. Perier S. J., koji je i ovog puta htio makar i uz naporno putovanje, biti dionikom naše radosti. Za ovu zgodu podignuta je na otvorenom velika podnica baš prema crkvi župnoj, koja je gospodovala svojim položajem. Bližnje ulice, ostatak trga i veliko stubište bili su puni naroda. Pred samu Misu Mgr. Mathias predao je kleričko odijelo trim novacima Indijcima, koji sad svake godine upotpunjuju novake, koje šalje bl. Bosko iz Evrope.

Narod je pažljivo i sa ganućem pratio obred i na koncu im je srdačno čestitao.

Misa se razvila u potpunom redu. Narod ju je glasno pratio. I ovdje se opazila saradnja evropskih udruga, koje su rado sarađivale zajedno sa urođenicima.

Iza što je župnik ponudio poslije podne svim katoličkim prisutnim mladićima čaja, započela je veličanstvena procesija sa presv. Sakramentom, kojoj je pribivalo skoro 4000 osoba. Kroz dvije ure razvila se po ulicama punim naroda. Mrak se spustio, kada se je povorka vratila do velike podnice, koja je bila sjajnio ukrašena i rasvijetljena. Na tisuće baklja i svijeća činilo je prizor šarolikim. Na glas trublje mnoštvo zašuti, a podigne se svečani i zvučni glas župnikov posvećujući svu našu misiju presv. Mariji Pomoćnici u znak zahvalnosti za tolike dokaze materinske potpore, koju nam je osobito zadnjih godina obilno pružila. — Prihvaćamo ovu zgodu, da Vam iskažem poklone svih naših katolika, pitomaca sadašnjih i bivših kao i napose sve subraće.

Preporučuje se u molitve i ostaje odani

Šilong (Asam) 1933. **Don Stjepan Ferrando**

Misionar Salezijanac.

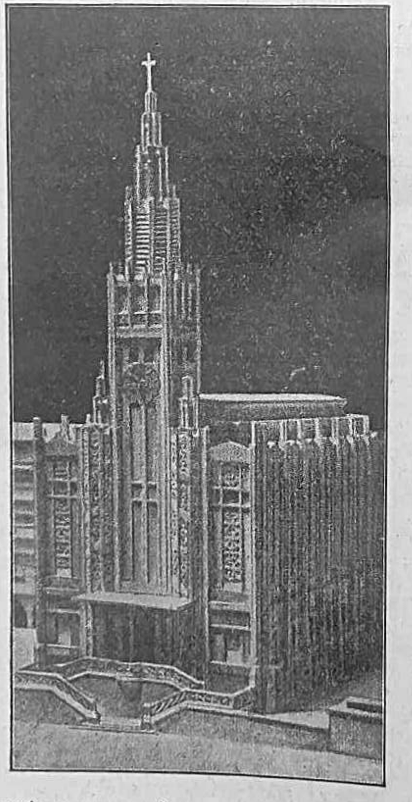

BUDUĆA CRKVA NA ČAST BL. IV. BOSKA U PARIZU

IZUMIRANJE UROĐENIČKIH PLEMENA PATAGONIJE I OGNJENE ZEMLJE

Predragi Oče!

Siromašni su to Indijanci Techuelches iz Palme i Kordiljera, nekoliko Onas iz Ognjene Zemlje, Jagani i Alakalugi iz Kanala i Užine, koji dižu svoje plačne glasove i mole, tko će im pomoći i spasiti ih.

Ima li još Indijanaca u Patagoniji i na Ognjenoj Zemlji? pitaju.

Ima ih, koji onako na laku ruku odgovaraju. „Nema tu više divljaka ili ako ih ima, to su u tako malenom broju, da ne zavrijede, da se čovjek za njih zanima."

U istinu oni su tu iako u malenom broju, te ih od dana u dan nestaje tako, te će ih za nekoliko godina sasvim nestati.

Statistike i popisi u Čile i u Argentini iznašaju razne vrste Indijanaca bilo na otocima Ognjene Zemlje i u Kanalu kao i u Kordiljerima napose i u Pampi u Patagoniji (gdje ima vlastitu zonu): i statistika ne će biti potpuna, jer općenito Indijanci nisu pouzdani prema bijelcima i nastoje, da se sakriju ili ne kazuju svog imena.

U samom našem okružju Santa Kruz jesu prema službenom priznanju, tri skupine Indijanaca Techuelchi, od kojih svaka ima koju stotinu; jedna na jezeru Kardiel (koja da je najbrojnija), druga između jezera Viedma i Argentine, koju je ove godine uz put posjetio P. De Agostini, iako se nije mogao zaustaviti da podijeli Krst nekojima (bilo ih je oko 25). Treća skupina na području predjela Techuelches među Gallegos i Santa Kruz, da ne govorim o drugima, koji su rastreseni po Kordiljerima, koji nisu nikad ili samo mimogredce primili posjet kojeg misionara.

U ovu zadnju, koja je najbliža, jer je samo 40 milja udaljena od Gallegosa, pošli smo ovih zadnjih dana u družtvu sa P. De Agostini i Đ. Karlom Kassera (Šofer), da se jednim bar posjetom obavijestimo o njima i da podijelimo Krst djeci, koja ga nisu jošte primila.

Na području od 20 milja proteže se pusta Pampa, koju biju vjetrovi. Tu ima neka stotina Indijanaca (Techuelches), koji su sad pomiješani sa inorodnim elementima — čilenskim i argentinskim — i ti se nalaze u najnepovoljnijim prilikama bilo materijalnim ili moralnim. Većinom sada još živu u svojem toldu tradicionalnom napravljenom od šest ili osam stupova zakopanih u zemlju i pokrivenih sa kožom od lame sa dlakom iz vana.

Toldo mjeri 4 ili 8 četvornih metara, s jedne strane otvoren, a unutri neprestano gori vatra: na podu imaju nekoliko koža od lame ili ovce, koju po noći rastegnu, da na nju legnu i spavaju svi ispremiješano — djeca i odrasli — sa psima, mačkama, kokošima itd.

Kadgod u istom toldu živu dvije i više obitelji. Izvan vremena za lov što traje malo mjeseci, kad se sele kao nomadi po Pampi u lovu za mladim lamama ili nojevima — što je sav njihov prihod za cijelu godinu (računa se, da svaki ulovi oko 200 lama), preostatak godine živu u svojim toldima besposleni: muževi se bave pripitomljivanjem konja, koje rabe u lovu ili napravljaju s okruglim kamenjem kožom pokrite svoje boleadoras, jedino oružje, što ga rabe u lovu.

Žene kod vatre šiju sa žilom od lamine kože i grade kape, koje i bojadišu, nekoje izvađaju druge razne radnje: dragulje, lančiće, naušnice, viseće pojase itd., koje znadu zgodno uresiti sa srebrnim novcem.

Hrana im je vrlo slaba, sastoji se samo iz mesa od kobile pečenog na vatri i nešto masti, što je sebi nabave od trgovaca, koji ih kadgod posjete zamijenjujuć svoju trgovinu za kožu.

O ćudoređu i vjeri su ono, što možemo misliti o divljacima; sasvim prepušteni svojoj naravnoj pokvarenosti došli su do svih onih mana, naobraženih „kršćana" kako oni vele.

U pogledu vjere, iako su većim dijelom primili sv. Krst, potpuni su pogani. — Sjeđe u tami i u sjeni smrti. Među njima još vladaju stara praznovjerja, kao na pr. kad koji umre — ubiju potomku ili obitelji sve životinje, koje je imao i ostave ga u najvećoj bijedi. Nitko ni veliki ni maleni ne znaju o kršćanstvu upravo ništa.

Već od god. 1926. nisu vidjeli ni jednog svećenika. Zadnji ih je posjetio o. Valenta 1926., koji se je kod njih zaustavio jedan ili dva dana i podijelio tom zgodom oko 40 krštenja. Prije god. 1914. bio je kod njih o. Krema, ali i on samo letimice.

Što bi se za njih moglo učiniti?

Za ono malo vremena, što sam bio među njima, nisam mogao učiniti drugo, nego da podijelim koji sv. Krst i posljednju Pomast jednoj starici siromašnoj i nekoja vjenčanja, pa sam im još obećao, da ćemo ih naskoro opet posjetiti. Općenito pokazali su se dosta poučljivi i željni su pouke. Upisao sam ih oko šezdeset u bratovštinu Karmelskog škapulara i postavio na njih svih škapular i medalju...

I zato se obraćam na Vašu očinsku dobrotu, da izvolite pripomoći i ovim bijednim sinovima šume, da su i oni nasljedstvo našeg dobrog Oca blaženoga Boska. Kao što su Indijanci tako ima daleko od naših kuća na Obali i drugih središta civilnog pučanstva, koje je bez svake vjerske pouke. I za njih kao da čujem molbe: „Pošlji radnike na žetvu tvoju".

Hoće li biti uslišana ova molitva? Oh! nadam, se tomu i po zagovoru vrijednih onih Apostola koji su u ime bl. Boska posvetili svojim naporima i žrtvama ovo tlo i svojim znojem pripravili žetvu, koju treba sabirati.

U Isusu Kristu odani sin

Rio Gallegos 1933. **Viktor Rotici**

Misionar Salezijanac.

Dne 12. III. o. g. pozvao je Bog čistu i blagu dušu Salezijanca bogoslova IV. godišta BARTOLA KUŠER. Pokojnik si je dao mnogo truda oko mladeži Omladinskog doma na Knežiji. U njemu gube Salezijanci dobrog brata-redovnika a omladina, revnog odgojitelja i prijatelja. Molimo za njega! Počivao u miru!

Salezijansko suradništvo

Veliki Papa Pijo XI. bacio je u svijet svijetlu misao: i svjetovnjaci neka sudjeluju kod širenja kraljevstva Božjega na zemlji. Zato se osnovala t. zv. Katolička Akcija.

Preteča ovoga pokreta bio je, možemo kazati, već bl. Iv. Bosko. Nešto iz potrebe, a nešto iz revnosti oko spasenja duša, osnovao je družbu sal. suradništva. Uvjeren je bio, da će ova misao naći odziva u narodu, da će se posrećiti i proširiti po čitavom kat. svijetu. Već papa Pijo IX. ovako se o toj novoj družbi izrazio: »Sal. suradnicima i suradnicama Promisao je odredila važno djelo u dobrobit Crkve i ljudskog društva. Oni naime pomažu spasavati ugroženu omladinu. Već unaprijed vidim, da će u ovaj savez stupiti ne samo pojedine porodice, nego čitava sela i gradovi«.

Glavna njihova svrha sastoji u tome, da šire čast Božju, kraljevstvo Božje na zemlji, to naime, za što je već djelovao sam bl. njihov Osnivač. Njemu je bila uzorom revnost sv. Franje Saleskoga, toga uzornoga biskupa sv. Crkve, zbog česa i jest svojoj družbi nadjenuo ime sal. družba, sal. suradništvo.

Sredstva, da se polući ova velika svrha, jesu raznovrsna: duhovna i materijalna. Članom ove družbe može biti svaki vjernik, ako samo želi, da djeluje u duhu družbe i da joj u njezinu radu bilo kako pomaže. Djelovanje suradništva ima širi i uži svoj djelokrug. Po zamisli bl. Iv. Boska neka bi svaki suradnik bio u svojoj župi desnom rukom svoga župnika i pomagao mu da se življe i temeljitije širi u župi pravi vjerski, crkveni duh. U užem djelokrugu neka bi pomagao Salezijance s molitvom i po mogućnosti također s novčanim doprinosima, e bi se tako uspješnije mogli skrbiti za mladež, koja bi se inače izgubila u pokvarenom svijetu. Salezijanac naime ne može da vlastitim rukama služi sebi sav potrebni kruh za život, jer povazdan mora biti uz djecu. Stoga je navezan na pomoć drugih. Bl. Iv. Bosko to je jasno uvidio, zato je govorio svojim suradnicima: »U vašim rukama leži spasenje mnogih duša«.

Njegovi suradnici uzeli su ove riječi doslovce i zbilja ga tako pomagali, da je na samrtnoj postelji mogao reći: »Bez vaše pomoći sam zaista ne bih učinio Bog zna što ili ništa. Ovako je vaša dobrota izbrisala s očiju mnogu suzu. Mnoge je utješila i mnogo je duša spasila. S vašom blagodarnošću sazidali smo zavode i skloništa, gdje će naći i našli su mnogi mladići kršćansku odgoju. A što je baš utješno, jest to, da su to oni mladići, koji su siromašni i zapušteni, koje bi svijet prije ili kasnije zaveo i upropastio. Dok ovako oni koriste i Bogu i narodu. Naših misija bez vas ne bi bilo. A koliko ste i tu duša spasili! Pomoću suradnika podigli smo tiskare i raspačali u svijet na milijune dobrih knjiga u obranu vjere i ćudoreda. Koliko je samo crkava sazidala vaša darežljivost! Iz njih se sada svaki dan dižu k Bogu molitve i daruje najsvetija i Bogu najugodnija žrtva.

Ako je što tješilo našega novoga vrhovnoga glavara kod preuzimanja njegove teške službe, bila to u prvom redu izjava sal. suradnika, da će mu ostati vjerni i pomagati mu, da se sal. rad kod kuće i u misijama uzdrži, proširi i poveća.

Za svoju velikodušnost suradnici zaslužuju, da se nagrade. Sv. Oci Pape nagradili su ih više puta bogatim duhovnim milostima. Ako ko želi, da kao sal. suradnik bude dionikom tih duhovnih milosti, nije dosta samo to, da podupira sal. rad, nego mora biti i upisan u knjigu sal. suradnitšva. Za upis neka zamoli centralno vodstvo sal. suradništva (kod nas se to učini putem Vodstva sal. suradništva u Zagrebu, Vlaška 38.). Napominjemo, da je za porodicu dosta, ako se upiše samo otac ili majka. S time postanu svi članovi dionicima oproštenja. Isto vrijedi za samostane i zavode, gdje dostaje, da se upiše samo poglavar.

„Salezijanski Vjesnik“ izlazi svaki drugi mjesec Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1·50 —
Dvomjesečnik „Salezijanski Vjesnik“ izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Pred-
stavnik: Josip Tkalec, direktor nadb. konvikta, Vlaška 38 — Odgovorni urednik: Dragutin Brumec,
Vlaška 38 — Tisak: „Narodne Prosvjete“, Zagreb, Trenkova ul. 1 — Za tiskaru odgovara Rajmund
Sušin, Kuhačeva ul. br. 2/II

Uprava i Uredništvo, Zagreb, Vlaška 38 Poštarina plaćena u gotovu

GODINA V
1934

SVIBANJ-
LIPANJ
Broj 5-6

Glasnik hrvatskog salezijanskog suradništva

Poštarina plaćena
u gotovu

GODINA V.
Broj 5-6 - 1934
SVIBANJ-
LIPANJ

UPRAVA I
UREDNIŠTVO
ZAGREB
VLAŠKA UL. 38

SALEZIJANSKI VJESNIK

GLASNIK HRVATSKOG SALEZ. SURADNIŠTVA

Salezijansko suradništvo

Misao o osnutku saveza salez. suradništva osobito je zanimala sv. Ivana Boska. Mnogo godina bavio se nacrtima, kako će izvesti namisao o sudjelovanju svjetovnjaka u njegovu radu i uopće u radu sv. Crkve. Bio je svijestan značenja, koje će savez imati u socijalnom životu sv. Crkve. U vrijeme, kad su liberalne države raspuštale crkvene redove i zajednice, osnivao je on i neopazice dvije takove zajednice: salez. družbu, a ovoj uz bok savez salezijanskih suradnika.

Već sama ta činjenica, da je Svetac nekako u isto vrijeme zamislio i salezijansku družbu i savez salez. suradnika, svjedoče nam, kako je htio, da obje ustanove rade zajednički i za iste ciljeve.

Prva misao o savezu salez. suradništva nikla je onda, kad je Svetac zapisao ovaj jednostavni nacrt: „Svrha saveza salezijanskih suradnika jest sabrati oko sebe veći broj svjetovnih i crkvenih lica, koja će se zanimati za sve, za što se bude činilo, da će služiti na veću slavu Božju i spasenje duša." K tomu je odmah dodao: „Članom ovoga saveza može biti svaki čovjek katolik, koji želi raditi u smislu svrhe i sredstava ovoga saveza." Sredstva ovako opredjeljuje: „Sredstva saveza jesu revnost za slavu Božju i djelotvorna ljubav".

Ovaj prvi, još nekako nejasni, zametak saveza razvijao se osobito u godinama 1874, 1875. i 1876, na 9. svibnja savez odobri Papa Pijo IX.

Svetac je, kako već rekosmo, htio, da savez živi i radi u zajednici sa Salezijancima. Veze, koje podržavaju ovu zajednicu, jesu prije svega: a) pismo, što ga na Novu godinu šalje vrhovni glavar svim suradnicima i suradnicama. U njemu vrh. glavar ocrta posao, koji se izvršio u prošloj godini i pođa nacrt za rad u budućoj; b) molitve za pokojne članove saveza, kojih imena Vjesnik donosi svaki put, kad izađe; c) blagdan sv. Franje Saleskog i Marije Pomoćnice s obilatim oprostima, što su ih Pape poklonile salezijanskim suradnicima.

Savez se brzo širio po čitavom svijetu. Kad je Svetac umro, brojio je već 80.000 članova. Danas ih ima oko pol milijuna. Njihovo glasilo izlazi u 17 jezika.

Ovdje još iznosimo jednu karakterističnu crtu ovoga saveza. Želja Svečeva bila je, da članovi saveza budu svagdje i uvijek od koristi svojim župnicima i biskupima, a preko ovih Svetom Ocu. Župnici će u svojim župama, a biskupi u svojim biskupijama u članovima saveza imati jako uporište i pomoć u svemu, što se tiče produbljivanja i podržavanja katoličke svijesti i rada u župi ili biskupiji. Tako, osim djela, što ga članovi vrše usavršujući sami sebe i pomažući Salezijance u njihovu odgojnom radu, imadu i dužnost pomagati svoje župnike i biskupe u širenju Isusova kraljevstva na zemlji.

Sv. Ivan je dakle već pod konac prošloga stoljeća imao na umu ono, što je sada ostvario Papa Pijo XI., zajednički rad svjetovnjaka i svećenika u borbi protiv zla.

Papa Pijo XI. proglasio je Ivana Boska svetim. Time je savez dobio u nebu svoga revnog zagovornika i bogatog pomagača. Neka to bude za sve nas novi poticaj, da marljivo radimo u duhu ovoga saveza i da za nj predobivamo nove članove. Neka se širi djelo Božje na spas naših duša i na korist našega bližnjega.

Pothvat Marije Pomoćnice kršćana

Velik je blagoslov Božji dobar svećenik, gdjegod se nalazio. Zato je i velezaslužno djelo, kad se dobromu, siromašnomu mladiću pomogne, da može postati svećenik. Sv. Ivan Bosko sam bio je jedan od takovih mladića, koji bez pomoći dobrih srdaca ne bi bio mogao postati svećenik. Zato se je i on mnogo mučio kao svećenik, da podupire takove mladiće i time pomnoži broj revnih svećenika.

Salezijanci u Zagrebu rado bi odgojili veći broj svećenika, koji bi u duhu sv. Ivana Boska radili u domovini, a nekoji možda i kao misijonari po drugim zemljama i dijelovima svijeta.

Nego mnogi dobri mladići, koji osjećaju svećeničko zvanje, nemaju nikakvih sredstava, da postignu svoj cilj; posve su siromašni.

Ali Salezijanci u Zagrebu nalaze se u velikim poteškoćama. Nemaju kapitala; imadu još veoma velik dug na zgradi Omladinskog doma, koji poradi krize nije mogao biti ni nadograđen; potrebita je i veća crkva; moraju da nose troškove za šest hrvatskih klerika studenata i za tri lajika, koji se pripremaju za svoje zvanje. Stoga nikako ne mogu da besplatno primaju takove mladiće. Zato se obraćaju na plemenita srca dobrih suradnika i suradnica, da se sami jave ili da potraže imućnih te isto tako plemenitih dobrotvora, koji bi mogli svaki mjesec poslati kakvu određenu svotu za takove mladiće.

Sličnom molbom obratio bi se i sv. Ivan Bosko na dobre kršćane svojeg doba, da mu pomognu u odgoju mladića, koji bez njihove pomoći ne bi mogli postati svećenici. Ovaj svoj pothvat nazvao je: „Djelom Marije Pomoćnice kršćana".

Mariji bit će osobito drago, kad bude vidjela, da se i među Hrvatima širi njezin pothvat, kojeg je ona drugdje već odavna osnovala po svojem odabranom slugi, sv. Ivanu Bosku.

Podupirajte dakle ovo Marijino djelo i prijavite prema Vašim sredstvima svoje ponude za ovu plemenitu svrhu: „Ravnateljstvu Omladinskog doma salezijanaca, Omiška 2, — Knežija — Zagreb.

Salezijanski Vjesnik

GLASNIK HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

Godina V | Svibanj-Lipanj | Broj 5—6

SADRŽAJ: San Ivana Boska — Ivan Bosko Svetac! — Crtice iz života sv. Iv Boska — Pohod Pija XI. sv. Iv. Boska g. 1883 — Sv. Iv. Bosko i Papa — Sv. Franjo Saleski — Diljem salezijanskog svijeta — Tri Uskrsa 1846, 1858, 1934 — Sv. Iv. Bosko „Utemeljitelj" — Moderna odgoja — Duhovni život sv. Iv. Boska — Nadnaravno kod sv. Iv. Boska — Marija Pomoćnica u životu i djelima sv. Iv. Boska — Kćeri Marije Pomoćnice — Sv. Iv. Bosko i knjiga — Sv. Iv. Bosko i mladež — Sv. Iv. Bosko pisac — Sv. Iv. Bosko i radnička mladež — Odgojni sistem — Zaključak Svete Godine i njeno proširenje na čitav svijet — U Rim i u Rimu — Putem slave — Poganin pred raspelom — Salezijanske misije — U službi Gubavaca — Podrijetlo Ahoma — Pisma Misionara — Stvaranje svijeta prema predaji Ahoma — Sv. Iv. Bosko među slovenskim narodom — Na omotu o Salezijanskom suradništvu

Sveti Ivan Bosko

rodio se 16 kolovoza 1815

Utemeljio salezijansku družbu 3 travnja 1874

Utemeljio družbu Kćeri Marije Pomoćnice 1872

Utemeljio pobožno udruženje salezijanskih suradnika 1876

umro 31 siječnja 1888

Proglašen „časnim" od Pape Pija X. 23 srpnja 1907

Proglašen „blaženim" od Pape Pija XI. 2 lipnja 1929

Proglašen „svetim" od Pape Pija XI. 1 travnja 1934

SAN IVANA BOSKA

Čujte ljudi, san Ivana Boska,
On će sam ga vama ispričati!
— Bilo mi je — priča Ivan Bosko,
Bilo mi je punih devet ljeta,
Kad sam sanak usnio čudesan,
Ja ga nikad zaboravit neću.
Sjedio sam na jednoj livadi,
Gdje je bilo svakakvih dječaka,
Bilo ih je stotina i više;
Igrali se, tukli se dječaci,
Smijali se i svašta psovali,
Bože mili, i Tebe psovali,
Gospo draga i Tebe grdili!
I ja htio rastjerat dječake,
Rastjerat ih svojom šakom jakom,
Da ne psuju i da se ne tuku.
U taj čas se preda mnom stvorio
Jedan častan u bjelini čovjek,
Milina ga bilo pogledati;
Lice mu je sjalo kao sunce,
Oči su mu kao zvijezde jasne.
I on meni stao besjediti:
»Ne navaljuj, moj Ivane Bosko,
Na dječake svojom šakom jakom!
Neće šaka, već besjeda slatka
Predobiti te divlje dječake.
Hajde k njima, pa ih milo svjetuj,
I uči ih kršćanskoj kreposti,

Odući ih od te opakosti!«
Tako meni besjedio čovjek,
Divan čovjek u haljini bijeloj.
A ja sam se jadnik uplašio,
I sav smeten njemu besjedio:
»Šta to veliš, bijeli čovječe?
Zar ću ja ih učiti kreposti,
I odučiti od te opakosti,
Ja, koji sam neuk i siromak?
Zar će mene oni poslušati?
Oni će me samo ismijati!«
I još rekoh bijelom čovjeku:
»Kaži meni, tko si, odakle si,
Da ja znadem, tko mi savjet daje!«
I on meni opet besjedio:
»Samo hajde među te dječake,
Ti ćeš znati njima savjet dati,
I oni će tebe poslušati,
A ja ću ti pomoćnicu dati,
Ona će te dobro svjetovati,
Ona će ti u pomoći biti!«
Tako meni besjedio čovjek,
Divan čovjek u haljini bijeloj.
A ja njega opet upitao:

»O lijepi bijeli čovječe,
Kaži meni, tko si, odakle si,
Da ja znadem tko mi savjet daje!
Bijeli čovjek tad mi odvratio:
»Ja sam onaj, čiju majku štuješ,
Kad je triput svaki dan pozdravljaš.«
I kad to mi on je izustio,
Uz njega se stvorila gospođa,
A sva krasna kao zvijezda jasna,
I do neba kao uzvišena.
I ona me za ruku uzela,
I ona mi je blago besjedila:
»Te dječake, te prave divljake,
Ti ćeš slatkom besjedom obratit;
Na put Božji ti ćeš ih povratit;
Divlja zvjerad postat će jaganjci,
Samo ti mi, moj Ivane Bosko,
Budi junak odvažan, ponizan!«
To mi reče gospođa prekrasna,
A sva sjajna kao zvijezda jasna,
To mi reče, a ja se probudih,
Uzdah mi se izvinu iz grudi:
Pomozi mi, Spasitelju svijeta,
Pomozi mi, o Marijo sveta!

Iv. Ev. Šarić
nadbiskup vrhbosanski

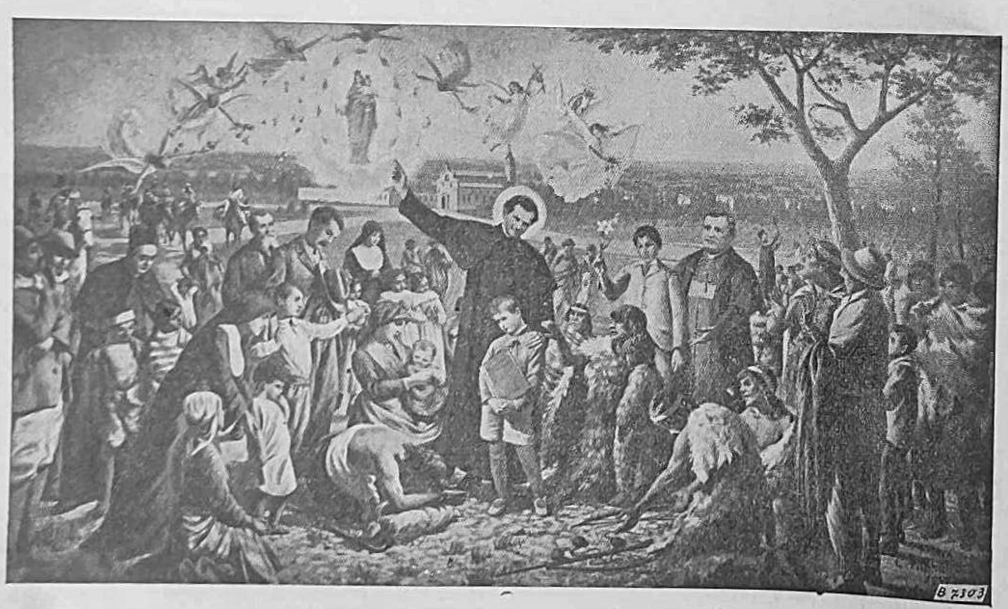

SPOMEN SLIKA PEDESETGODIŠNJICE SALEZIJANSKIH MISIJA U PATAGONIJI
(slikao Terminjon)

IVAN BOSKO SVETAC!

Uskrs 1934:

Blagosloven dan, dan najveće slave, neiskazana veselja!

Ivan Bosko je svetac!

Proglasio ga je sveti Otac Papa Pijo XI. s nezabludive Petrove stolice. Cijelo se kršćanstvo uznijelo u poletu štovanja. Ljetopisi Crkve i ljetopisi salezijanske družbe zlatnim su slovima zabilježili taj slavan dan.

Veselimo se svi u Gospodinu slaveći blagdan u čast svetoga Ivana, našega ljubljenog Oca, svetog Boska.

Ali dok naše srce klikće od veselja, što vidimo, da Crkva svečano priznaje svetost Očevu, i dok naše oči motre ljubljenu sliku Svečevu, koji je uistinu među drugim svecima ustao kao div, da trči k trku, naš duh neka se popne i neka se prenese u nebeski Jerusolim, gdje, u moru svjetlosti, sveti Ivan odsijeva, kao sunce za čitavu vječnost. Ondje, gdje se svaka zvijezda razlikuje od drugih zvijezda, moći ćemo uočiti značaj njegove svetosti, ocijeniti plodove i diviti se naročitom daru, kojim ga je Bog nagradio.

Svaki svetac dvostruku zapovijed jedne ljubavi izvršava prema posebnoj misiji, koju je primio od Boga. Za sv. Ivana Boska zapovijedi: Ljubit ćeš Gospodina Boga svojega i ljubit ćeš bližnjega svoga znače: raditi za slavu Božju i za dobro duša. I on je radio za tu slavu i za to dobro vrlim životom revnosti i vjere.

Vjera, koja je temelj svake svetosti, bila je, bez sumnje, svjetiljka njegovih koraka. U svijetlu vjere njegova se pamet opajala u razmatranju objavljenih istina, a njegova se volja pokretala uputama, koje su se slagale s Božjom voljom. Zato, ili je govorio ili pisao ili radio, njegov duh nikada nije kolebao između Boga i vlastitoga njegova ja, između neba i zemlje, između vječnoga i vremenitog, između dužnosti i naslade, nego se je smjesta priklanjao Bogu, Ocu i Gospodaru, od koga je primao sigurni zakon, po kojem se vladao u svemu, što je bilo zemaljsko i relativno. Mislim reći, da ni u čem nije tražio sebe, svoju udobnost, svoje zadovoljstvo, svoj račun, nego je upotrebljavao vrijeme, energiju, snagu, da na najbolji način služi Gospodinu radeći na njivi, koju mu je namijenila Providnost.

Njegovo posebno polje bio je spas omladine u djelovanju kršćanskog odgoja.

Sam Bog zna, koliko i koliko je žrtava sebi nametnuo tražeći mladiće, koji su bili najpotrebniji njegove svećeničke brige, da ih zakloni pred svakojakim opasnostima, koje su vrebale na njihovu krepost; koliko je žrtava podnio, dok se okružio valjanim i brojnim pomoćnicima, koji bi mu pomagali u tako opsežnom i providencijalnom djelu! San, hranu, zdravlje, mir, sve je on žrtvovao u najčišćoj namjeri za dobro omladine.

Njegova običajna veza s Bogom, njegov nepomućeni mir, ma što se dogodilo, njegova silna očinska ljubav, njegova radinost, koja nikada nije rekla dosta, njegova goruća želja, da čini dobro, živa vjera, to su razlozi s kojih je on svima i svemu pretpostavljao Boga i njegove interese.

Takva prava i odlična svetost morala je proizvesti isto takove plodove. To je druga primjedba, kod koje ćemo se malo zaustaviti. Kad se u kršćaninu udruže dobra volja i milost Božja, tada iz te sveze nastaju uistinu kreposne akcije; ali ako je kršćanin i svetac, t. j. čovjek, koji je do heroizma dotjerao darove, koje mu je Bog dao, tada je to kao neko natjecanje između Stvoritelja, koji daje i stvara, koji radi. Tada nastaju najveličajniji oblici dobrotvorna i vječnog djelovanja u krilu Crkve.

Prvi plod Ivan Boskove svetosti jest sam Don Bosko, t. j. ono poosobljenje sviju najizabranijih kreposti, koje su svjedoci očevici u njem vidjeli, kojih nam svjedočanstvo povijesne isprave u obilju potvrđuje.

Drugi plod Ivan Boskove svetosti jest nastavak, produženje sama sebe, t. j. skup djela, koja uvijek žive u njegovu duhu. Odlazeći sa zemlje, svetost je Ivan Boskova ostavila skup djela, u koja je

prelio svoj životni dah i koja su određena, kao svaka živa stvar, da rastu i da se množe, prilagođujući se prilikama vremena, prilikama mjesta, značaju naroda. Tko samo malo pozna djela sv. Ivana Boska, zna, kako je još i danas plodna njegova svetost.

Na trećem mjestu: koje su nagrade za sv. Iv. Boska za toliku svetost? Ne ćemo se ograničiti samo na to, da kažemo, da je krepost sama sebi nagrada i da što je ona veća, da je to veće i uživanje, koje osjeća onaj, koji je vrši. To je istina, to znamo, to su, iako ne isključiv način, proglasili i sljedbenici poganske filosofijske škole. Svjedočanstvo čiste savjesti izvor je unutarnjeg zadovoljstva. Sv. Iv. Bosko je uživao tu nagradu svetosti, i on je okusio sreću apostola, koji su se radovali, kad su bili dostojni za ime Isusovo sramotu trpjeti.

To je velika nagrada svetosti, i ne samo zbog takva neposrednog učinka, nego zato, što vrlo mnogo pridonosi povećanju zasluge, mnogo veće nagrade, koje Bog čuva u Raju za svoje izabranike. I sav se život svetaca na ovoj zemlji svodi na to, da prikupljaju blago za Nebo. Ako će se nagraditi svaka čaša svježe vode, koja se daje iz ljubavi prema Bogu, tko može procijeniti vječnu plaću za život, kao što je bio Svečev, koji je sav utrošen u najčišćoj žrtvi sebe u ognju ljubavi?

Ali Bog, pravedni platac, ide i dalje obdarujući svetost. Sveci, koji su toliko radili i trpjeli za njegovu slavu, dobivaju od Njega krunu, koja im donosi udivljenje, nasljedovanje čovječanstva. Štovanje, koje se iskazuje svecima postavlja te junake na najsvijetlije prijestolje, na sveti oltar u hramu Božjemu, i pred njima se sagiba pobožnost, govorništvo im tke slavu, povijest im raznosi veličinu, a umjetnost im krasi uspomenu. Evo nam danas poniznog, siromašnog i mukotrpnog sv. Iv. Boska, kojega Božja blagodarnost preko Crkve slavi pred cijelim svijetom.

Želio bih, da sada dobro promislimo na jednu stvar: Slaviti svetost Ivan Boskovu u njezinim značajkama, u njezinim plodovima, u njezinim nagradama, to je potreba našega srca još prije negoli obaveza zahvalnosti. Ali nemojmo se ovdje zaustaviti, nego se radije zapitajmo: gdje je tajna njegove tako uzvišene svetosti? Ja smjesta tvrdim, da je moramo potražiti u njegovu stalnom provođenju za milosti. Već je od malih nogu pokazao nježnu primjenljivost za vrhunaravne utjecaje, koji su ga poticali na molitvu i vodili na sakramente, da izbjegava grijeh, da duhovno i materijalno pomaže bližnjima. Dok je učio, njegovo je srce bilo odijeljeno od zemlje, pa je nastojao povoditi se za nadahnućima, koja mu zacijelo nijesu dolazila od puti i krvi. U najrazličitijim slučajevima svoje svećeničke službe i u mnogostrukim pothvatima u službi Crkve i duša neprestano se obazirao na Oca svjetlosti i Darovatelja svakoga savršenog dara, te mu ništa drugo nije obećavao osim, da će slušati nebeske poticaje. Neprestano se brinuo o tom, da će slušati nebeske poticaje. Neprestano se brinuo o tom, da ne propusti te mu uzalud prođe i najmanja milost Božja.

To je točka, koja treba da pritegne svu našu pažnju pred proslavljenom svetošću Ivana Boska. Velika je bila milost, što smo pozvani, da kršćanski živimo. Ne dopustimo, da milost Božja bude uzaludna. To će biti najdragocjeniji plod svetkovine Ivan Boskova proglašenja svecem.

Crtice iz žiota svetog Ivana Boska

U nekim izvjesnim slučajevima bila je isključena blagost i strpljivost sv. Ivana Boska, kad je naime sama ljubav tražila strogi ukor. Jednom je otjerao nekog čovjeka, što ga je posjetio i zaprijetio mu užarenim kliještima, jer je taj čovjek neprestano kleo. Drugiput pojavi se pred njim neki redovnik, koji je bio civilno obučen u kravati, bilo iz ugodnosti ili da mu se ne rugaju. Mjesto da ga pozdravi kao starog znanca, gledao ga je sv. Iv. Bosko, kao da stoji pred njim koji stranac. A kad se on pozivao na dugogodišnje poznanstvo, odvrati konačno Svetac: „Kako, vi u ovom

odijelu? Gledajte, da odete, za vas nemam vremena!" On se ispričavao, da nije u ova vremena siguran od dosađivanja, da svećenika danas tako malo poštuju, ali sv. Iv. Bosko ostaje kod svoga. „Kazao sam vam, da me pustite na miru. Na mene čekaju još drugi ljudi. Ako hoćete, da vas saslušam, onda pođite i preobucite se." Na tu opomenu konačno je pristao, molio je za oproštenje, obećao je, da ne će više skinuti svećeničku odjeću i bio je konačno uslišan.

Drugi put, kad su neki vjernici nazvali nekog učenog i kreposnog svećenika glupanom, radi jednog neuspjelog dokaza, a prije toga su ga hvalili, pustio ih je Svetac neko vrijeme da govore, ali onda im je pre poručio, da prestanu, jer ovo prekretanje njihova suda ne služi upravo na čast njihovoj oštroumnosti.

U listu, što ga je pisao nekome, koji ga je molio, da primi u zavod dijete, čitamo ispriku, da to ne može učiniti, ali ne sažalno, kako je to običavao činiti u sličnim slučajevima, nego baš s malo ljubaznosti: „Majka se pretstavila raskošno odjevena tako, da sam osjećao, da ja imadem kod nje nešto moliti. Ja ne mogu među svoju posve zapuštenu djecu primati takove, čiji me rođaci mole za to u sjajnim odjećama."

Ali jao istom onda, ako je morao upotrijebiti, da spriječi zlo, dvije naravne sile, radi kojih se morao mnogo mučiti, da ih obuzdava, to je srdžba i tjelesna jakost, dakle, kad se jednom složio stari čovjek s novim. Jednog dana u prvim godinama Omladinskog doma zametnule su dvije skupine stranih većih momaka strašnu bitku s kamenjem. Kad je bio sv. Iv. Bosko o tom obaviješten, dohrlio je onamo i uvidio, da se ondje radi o životu i smrti.

On ih opominje i moli s riječima i opomenama, ali to bijaše uzalud. Vrijeme se ne smije više gubiti, a jer daljnje nagovaranje bijaše bez svrhe, navali na jednu skupinu i sada padahu udarci na sve strane. U času je ležala ova strana na tlu, a tko je imao sreću, taj je pobjegao. Zatim je pošao na drugu skupinu. Ali ona se je već okoristila prizorom i trčala je, kako su je noge nosile. „Ali kad bi sada vas pogodio koji kamen?" odahnuvši pitali su

BL. JOSIP KAFASO ISPOVJEDNIK SV. IV. BOSKA

neki znatiželjnici pobjednika, koji se vraćao. A on odvrati: „Eto, tako je, kad vidim, da se vrijeđa Božja zapovijed, idem naprijed — pa makar i protiv cijele vojske — i ne izmaknem više."

Tko bi uistinu prepoznao u tom zgodimice uspravnom i samosvijesnom mužu onog istog čovjeka, koji se do ušiju zarumenio, kad je jednom svakako morao da natukne ćudoredno škakljive stvari, i to na svoju veliku žalost i samo za to, jer je znao na to nadovezati dotična moralna djela? Koji se tako gnjušao, kad je na Ispovijedi slušao takove grijehe, da se morao služiti bočicom za mirisanje. Njegova čistoća bila je okružena, još više nego jednostavnom stidljivošću, takovim strahom, da je on usprkos knjiga, koje je morao studirati i usprkos toga, što je slušao Ispovijedi, bio u tim stvarima potpuno neiskusan.

Kad se jednom još kao klerik odazvao u nekoj svećeničkoj kući da zasvira violinu, opazio je, doduše kasno, da je nje-

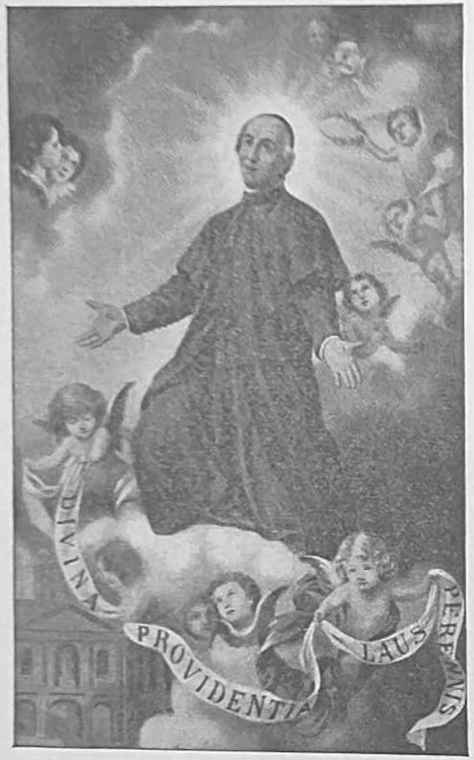

SVETI JOSIP KOTOLENGO

gova igra služila samo tome, da se vani pod prozorom upriličio ples. Čim je to opazio, sjeti se stvari, koje se na mnogim javnim plesovima dešavaju, te razjaren sjedne na violinu i zdrobi je. Od onog dana nije više nikad htio svirati. Katkad je njegovo izbjegavanje poprimilo onaj šaljivi oblik, kojim je znao samu stvar ublažiti. Tako je jednog dana pošao u selo, da se dade obrijati. Kad je opazio, da je brijač bila neka žena, pobjegne odanle na vrat na nos, primijetivši svome pratiocu: „Zar će mene žena vući za nos? Nikada!"

Ako su ga gdjegod nešto upitali, nije mu dala razboritost, da prije odgovori, nego što je saznao sve i najneznatnije stvari i prilike. Ako ih je znao, podigao je oči k nebu i sabrao se, kao da odozgo očekuje odgovor. Ako su bile sumnje osobito zamršene, tražio je nekoliko dana vremena i zamolio je onoga, koji ga je pitao, da mu pomogne svojim molitvama. Ovo odgađanje upotrebio je, da se s drugima posavjetuje ili da pita za savjet don Ruu. Onaj o tom piše:

„Na taj način uspjelo je don Bosku, da razmrsi i najzapletenije stvari, i ja ne bih mogao nabrojiti mnoštvo ljudi, koji su mi kazali, da im je on svojim izvanrednim razumom pomogao u njihovim nevoljama i poteškoćama."

Njegova poniznost nije mu dala, da on udio drugih u njegovim pothvatima cijeni manje od svog rada, nego je dapače u svojoj poniznosti rado priznavao svoje siromašno porijetlo, pomanjkanje akademskih titula ili svećeničke časti. Bio je čvrst u dobru i zlu, koje ga je snalazilo.

Don Bonata kaže u svojoj kronici od 31. siječnja 1862.:

„Danas na večer, kad nas je prilično mnogo bilo kod don Boska u sobi, dok je jeo, dao je da mu pročitamo list (jer je od 5 do ½10 sati ispovijedao), kojeg mu je poslao spoletski biskup. U njem ga je prelat uvelike pohvalio, a između ostaloga kazao je, da je glas njegova imena došao do njegovih ušiju, premda ga osobno ne poznaje, i da je u njem upoznao velik žar za slavu Božju i pravi crkveni duh. Don Francesia, koji je uz njeg stajao, upitao je sa smiješkom: „Ne ćete li se ponositi, kad čujete pohvalu?"

„O", odvrati sv. Iv. Bosko, „ja sam tako naviknuo na to, da mi je svejedno, radi li se u listu o pohvalama ili pogrdama. Ako kada dobijem list, gdje me hvale, onda ga rado isporedim s kojim drugim, n. pr. od kojeg lopova, koji je pun pogrda, i onda si kažem: ovdje se vidi, kako su sudovi jedan od drugoga različni. Možete kazati, što hoćete, ja sam samo ono, što sam pred Bogom."

Neke večeri kazao je sluga kuharu, da bi juha za sv. Iv. Boska morala biti nešto toplija. Ali on malo surovo odgovori: „O, a što je don Bosko? On je kao i svi drugi u kući!" Kad je on dočuo za neuljudan odgovor, odvratio je posve mirno: „Kuhar imade pravo!"

Najviše je volio, kad je s poniznošću mogao spojiti žalost. Jednoga dana bio je u krugu nekih momaka, pa je jednoga od njih upitao smiješeći se: „Što ti se najviše svidjelo od sveg onog, što si vidio u tvom

životu?" — „Don Bosko", odvrati on. Na to on počne vrlo ozbiljno pripovijedati:

„Kod zadnje luke sreće, što smo je priredili bio je nazočan također i neki seljak sa svojom ženom i s nekoliko djece. Vodio sam ga kroz velike dvorane, gdje su bili izloženi dobitci. Dok su drugi posjetioci katkad ostali stajati, da pregledaju koji predmet i da se nadive njegovoj ljepoti ili njegovoj vrijednosti, ovaj se dobri seljak nije ni najmanje divio. Da li je moguće, pitao sam se, da ne bi među tolikim predmetima bilo ni jednog, koji bi mu se svidio? Još smo išli malo dalje, dok nijesmo došli na mjesto, gdje se među ostalim stvarima nalazila i velika kobasica: „O, to je baš uistinu nešto lijepo!"

Sve se smijalo ovom veselom prikazivanju, kojim je otklonio od sebe hvalu.

A kakav se istom pokornički duh u njem krio! Kardinal Kalijero piše:

„Svi su moji drugovi sa mnom uvjereni, da je naš dobri otac provodio tako trapljen pokornički život, kao samo vrlo savršene i svete duše, premda je prema vani pomno krio svoje trapljenje, uskraćivanje i svoje pokorničke vježbe, te nam se njegova krepost činila samo kao krepost jednog obljubljenog i uzornog svećenika i nikoga nije plašila, nego je baš mnogo više kod drugih uzbuđivala srčanost i nadu nasljedovanja. K tome moramo uvažiti njegovo slabo zdravlje, skrivene nevolje, riješenje od zemaljskih dobara, njegovu skrajnju bijedu, osobito za prvih dvadeset i pet godina Omladinskog doma oskudnu hranu, nedostatak kretanja, zabave, razvedrenja, i svake ugodnosti, a prije svega moramo pomisliti na neprekidne duševne napore! Sve ovo trapljenje pokazivalo se kod njega kao nešto lako i naravno, te nas je uvjeravalo, da je Božji Službenik posjedovao krepost obuzdavanja u velikom stepenu."

Ako je jelo bilo dobro, onda je nastojao, da ga učini manje tečnim. Don Tirona, župnik u Salasa Kanavesu, kazuje, što su mu pripovijedala dva svećenika, koji bijahu njegovi zavodski drugovi:

„Što je učinio don Bosko, ako je bila za podne ili večeru juha nešto bolja nego obično? Prilijao je vode. I tako je dugo prilijevao, dok nije napravio tako rijetku juhu, koja bi bila baš dobra za lovačkog psa. Onda se upravo njoj radovao. Susjedima, koji su ga radi toga korili, jednostavno je odgovorio: „Odviše mi je vruća."

A kad nije više jeo zajedno s ostalima ili još nije imao svoje hrane, dakle u prva vremena, kad je s majkom stanovao u Omladinskom domu, te si mogao naručivati jelo prema svojoj volji, nije postojala opasnost, da bi hrana bila tečna. Juha nije bila bolja od one kod siromašnih seljaka. K tome je došlo još jedno jedino jelo, koje je majka prema njegovom nalogu skuhala u nedjelju i njemu davala za objed i večeru sve do četvrtka uvečer. Zatim se u petak po drugi put kuhalo, dakako posno jelo, i time se zaključio tjedan. Famozno jelo kuhano je u formi torte. Svaki put se nanovo pritopilo i hrana je bila gotova. Sv. Iv. Bosko nije mario, ako je ljeti katkad nešto smrdjela. Voda je služila za to, da se tome ne bi želudac odviše opirao. Jedne večeri godine 1862., kad je do ponoći ispovijedao, našao je, kad je htio večerati, da je jelo postalo hladnom i tvrdom kašom, jer je kućni kuhar već nekoliko sati ostavio ognjište. Brzo je dakle dolio mjeru vode, zatim promiješao i svemu je bilo opet pomoženo. Smiješeći se, kazao je don Francesiu: „Nije baš osobito, ali ja jedem s dobrom namjerom, pa ono isto tako služi svojoj svrsi."

To je bio onaj isti čovjek, koji od onih, koji su mu se povjeravali, nije tražio uopće nikakove žrtve. Znao je govoriti: „Ne manjka sredstava: Vrućina, studen, bolest, poslovi, osobe, događaji... sve može tome služiti, da provodimo tvrd život!"

Mladim ljudima zabranio je svaku odviše veliku strogost prema samima sebi, pri čem je isticao, da katkad sotona potiče na izvanredna pokornička djela. Tko je od njeg tražio dozvolu za dulji post, za spavanje na goloj zemlji ili slične stvari, tomu je preporučio, da mjesto toga goji ljubav prema bližnjemu, da pazi na oči, jezik i volju. Najviše je dopustio, da se sustegne kod večere od kruha ili od dijela zajutarka, kod čega je ponavljao: „Moji dragi, ne preporučam vam pokoru i trapljenje, nego rad, rad, rad!"

I kod rada tražio je umjerenost, kad se radilo o drugima. Jedino je sam odviše radio i tako, da ga je katkad, kad je još živio sa svojom majkom u Omladinskom

domu, kasno uvečer tako pograbio san, da je zadrijemao kod stola ili na stolici te se do jutra nije više probudio. O sebi je kazao: „Bog mi je dao milost, da mi rad i napor služi na zabavu i olakšicu mjesto na teret."

Godine 1885. živio je uslijed važnosti i mnoštva pisama, na koja je imao vlastoručno odgovarati, tjedno od jutra do večera zatvoren u svojoj sobi. Kad su ga upitali, kako može to izdržati, a da ne usrkne kat-kad svježeg zraka, odvratio je: „Ja to rado činim i nema ničega, što bi mi bilo milije."

„U patnjama", piše don Boneti, „nalazio je neko osobito veselje, koje je jasno govorilo iz njegovog lica, radi čega se nije nikad ustručavao da poduzme koji, makar tako mučan posao ili da od njega odustane, i vidjelo se, da bi mu više brige zadavalo, kad bi ga propustio, nego da ga izvrši."

Ovu radost uživao je potpuno samo onda, kad je trapnja služila izravno ljubavi prema bližnjemu. Kad su ga jednom ponudili u nekoj uglednoj kući šalicom kave, srkao ju je s najvećim užitkom i teško se čuvao, da ne zbuni gostoprimca, premda je šećer pomiješao s karlsbadskom solju.

O junačkim pokorama, koje je rado preuzimao, da ih skine s drugoga, pripovijeda don Lemoyne pozivajući se na brojne i savjesne svjedoke, nekoliko vrlo značajnih crta:

„U prvim godinama Omladinskog doma molio se Bogu, kadgod je koji gojenac imao groznicu, zubobolju, glavobolju ili tjelesne boli, neka njima njihov bol oduzme i neka ga pošalje za to njemu samome. I bio je uslišan. Kadgod se tko od njih radi nečega tužio, kazao je: „Naprijed, glavu gore, ja preuzimam dio od tog na sebe!" To je sa smiješkom govorio, ali onda je dobio glavobolju, ili bol u ušima, ili strašnu zubobolju, dok se drugi od tog posve oslobodio. Ipak nakon nekoliko godina, kad je bio s time na jasnu, da bez zdravlja ne bi mogao vršiti svoje dužnosti, i da je njegova prisutnost bila potrebna za uredan rad proširenih Omladinskih domova, odlučio je, da više za što takovo ne moli.

Jednog dana vidio je, da je nekog dječaka počeo tako žestoko boljeti zub, da je radi toga zapao u formalno bjesnilo. Sv. Iv. Bosko ga je umirivao: „Samo hrabro, ja ću se moliti, da mi Gospod otstupi jedan dio tvojih bolova." Mladić je odgovorio, da nikako ne želi vidjeti Sveca gdje trpi, ali dobri poglavar održao je svoju riječ.

Kad je nadošla večer, počeo je neposredno iza večere sv. Iv. Boska sve jače boljeti zub, tako, da je konačno pozvao svoju majku, i rekao joj: „Molim te, da me ne ostaviš sama. Bojim se, da drukčije ne skočim kroz prozor. To je bol, od koje mislim, da ću izgubiti pamet."

Krajiška grofica Tasati pripovijeda, da je Svetac godine 1863. dugo bolovao na očima, ali ga je konačno vidjela nekog lijepog dana zdrava. Jedan od njegovih dječaka molio se Bogu, da smije na se primiti muke ljubljenog učitelja. Sv. Iv. Bosko ga je blagoslovio i od njih oslobodio, ali istom nakon nekoliko dana, jer se dječak bojao, da se ne bi bolest Svecu povratila, kad bi on ozdravio, pa nije htio prije da primi njegov blagoslov.

Pohod Pija XI. svetom Ivanu Bosku godine 1883.

Jeseni god. 1883. pretstavio se u Oratoriju Don Bosku neki mladi svećenik. Bio je srednjeg uzrasta, široka čela, promišljena izgleda, umjeren u govoru, a čedan u ponašanju. Nakon kratkoga razgovora Svetac mu kaže: A sada si, dragi Don Akile, domaćin u kući. Oprosti, što te ne mogu pratiti, jer sam silno zaposlen; nemam ti niti dati koga za vođu, jer su i svi drugi zaposleni. Idi pa pogledaj sve što hoćeš.

Don Akil Ratti, koji se nalazio u Ambrozijanskoj biblioteci u Milanu na radu pod vodstvom učenoga Monsinjora Cenania, želio je upoznati napose tipografsku školu u Oratoriju i sve ono, što je s njome u vezi. Kad su se našli u refektoru, upita ga Don Bosko, što je sve lijepa vidio? A mladi mu Akil odvrati: Vidi mirabilia hodie — vidio sam čudesa danas.

Iza objeda primao je Don Bosko razne upravitelje kuća, da sluša njihove izvještaje i želje. Don Ratti htio se udaljiti, da ne smeta, ali ga Sluga Božji zadrži. Tako je imao prilike gledati kako se Svetac mirno, trijezno i strpljivo držao, kad je primao razne vijesti, pa i nepovoljne. Očinski je opominjao, tješio, davao savjete. Došao je neki upravitelj iz Francuske, pa jedan iz Sicilije, koji se tužio na nepravde nekoga nabavljača za školske potrepštine. Don Bosko ga sasluša, savjetuje, a na koncu mu doda: reci tome, da Don Bosko ima dugu ruku, pa bi mogla i njega doseći.

Za ova dva dana, što je bio gost u Oratoriju, osjećao se Don Ratti kao član obitelji. Don Bosko najljubezljivije mu je dopustio, da hoda, gleda i moli štogod hoće po čitavoj kući Oratorija. Tako je mladi svećenik imao prilike, da u ovo kratko vrijeme dovoljno svojim očima upozna i prosudi Don Boskovu osobu, a sigurno je, da su utisci, koje je ponio sobom, ostali duboko u njegovoj duši zasađeni, što uostalom dokazuju njegove riječi i govori o Don Bosku, kad govori o njemu kao Papa.

Mnoge je uspomene sačuvao na Don Boska, pa ih je i nemoguće sve iznijeti. Tako je Don Ratti preporučio Don Bosku nekoga mladića zanatliju, da ga primi u zavod. Don Bosko je poslušao, ali mladić, valjda od žalosti za kućom, za nekoliko nedjelja pobjegne. Don Akilu bilo je neugodno i ispričao se Don Bosku, ali se Don Bosko nasmiješi i reče, da će ga primiti odmah natrag i postaviti ga na prijašnje mjesto.

Ljubitelj kulture i napretka, Don Ratti se vrlo veselio razvitku tipografske vještine u Oratoriju, koja se opskrbljivala najmodernijim strojevima. Kad mu je to spomenuo, odgovori Don Bosko: U ovim stvarima Don Bosko hoće da bude avantgarda napretka. — Danas još izjavljuje sv. Otac, kako je knjižara i tipografija uživala Don Boskovu osobitu ljubav i bila mu na ponos i diku.

Don Bosko je povjerio Don Akilu, kako je u početku imao veliku naklonost da se posveti knjizi, nauci, napose crkvenoj povijesti, ali uto Bog mu je dodijelio drugo polje rada. Mišljenje je sv. Oca, da bi ova duša, kojom bi god stazom bila pošla, ostavila iza sebe duboke tragove.

Mladi je Akil opazio kako Svetac upotrijebi svaku zgodu da razgovara sa svojim Suradnicima, da ima uistinu dugu ruku, koja segne svakamo.

U ono vrijeme bilo je i vrlo aktuelno pitanje otcijepljenje države od Crkve. Mnoga su i razna bila mišljenja o odnosu Kvirinala i Vatikana. Don Akil imao je prilike čuti i mišljenje Don Boska, koji se nije zadovoljio čim god, već je tražio, da se osigura čast Božja, Crkve i dobro duša. Njegovoga mišljenja se sjeća i u svojoj Enciklici Quadragesimo ante anno od 23. XII. 1929, kad među ostalim utješnim činjenicama svoga jubileja nabraja i izmirenje Kvirinala i Vatikana.

Utisci, koje je Pio XI. ponio iz Don Boskova Oratorija, tako su duboki, da je 1929. izjavio: prošlo je već 40 godina, ali mi izgleda, kao da je to sve bilo jučer; još ga i danas gledam, kako se razgovaramo i raspravljamo, premda je On imao mnogo posla. — Prijateljstvo s Don Boskom i danas mu pobuđuje u srcu veselje, ugodnost i edifikaciju. Sveti se Otac ponosi, što nije samo među onima, koji se mogu diviti Svecu, već je imao sreću, da ga osobno pozna, da primi od njega znak očinske ljubavi i prijateljstva.

1922. jednom zgodom ponovio je ovo: Mi smo s dubokom usrdnošću među starim osobnim prijateljima Časnoga Don Boska. Mi smo Ga vidjeli, ovoga našega slavnoga Oca i Dobročinitelja, vidjeli smo ga našim očima. Bili smo srcem uz srce s njime. Dugo je trajala između nas izmjena misli, ideja i razmatranja. Vidjeli smo ovoga velikoga promicatelja kršćanskoga odgoja, promatrali smo ga na ovom čednom mjestu

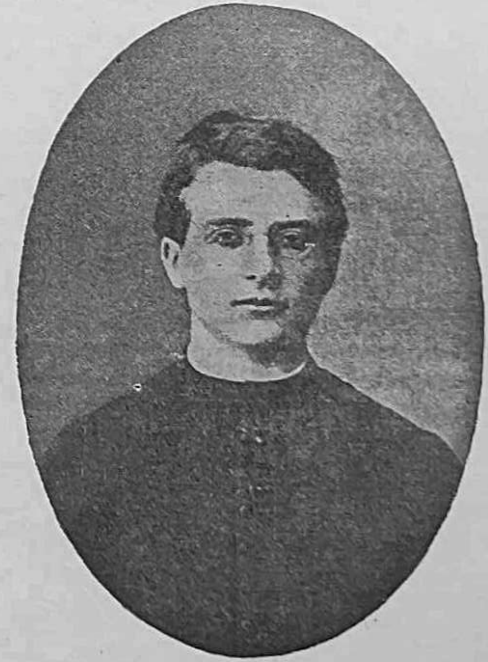

DON AKIL RATTI (PAPA PIJO XI.) G. 1883.

koje se dava vama i koje je tako odlično i odgovorno mjesto, široko kao svijet i koliko prostrano toliko i zgodno za dobročinstvo. Oduševljeni smo ljubitelji Don Boskovih djela i sretni smo, što smo ga poznali i što smo mu mogli pomoći po Božjoj milosti s najčednijim našim sudjelovanjem u njegovim djelima. — Ovih dvaju dana proboravljenih u Oratoriju sjeća se ponovno i 11. rujna 1930., a i u mnogima drugim zgodama hvali i uzvisuje njegove sposobnosti i krijeposti, pa ga stavlja kao uzor života i drugima. Tako na pr. kad je primio pitomce papinskoga deminara u Rimu 17. rujna 1932. govori im o kvostrukoj moralnoj i intelektualnoj pripravi, soja je potrebna svakome svećeniku, a za uzor stavlja im baš Don Boska. Don Bosko, spomi-nje Papa, bio je čovjek svetosti, znanja, krjeposti, njegov čitav život bio je neprestano umnožavanje ljubavi, neprestana molitva, i taj utisak dobio je svatko, tko je imao prilike poznavati ga. U duši svojoj bio je neprestano s Bogom sjedinjen, izvana uvijek u poslu, a uz to imao je uvijek vremena da svakome odgovori, što je svakoga začuđivalo. Učio pak je vrlo mnogo i neprestano je nastavljao, a inteligencije bio je najšire.

Tako bismo mogli mnogo iznašati, ali dosta je i ovo, da se vidi, koliki je utisak ostavio samo jedan pohod u duši sv. Oca, koji je eto bio sav sretan, što je mogao proglasiti svetim onoga, kojega je i sam poznavao, a kojega je Providnost odabrala za velika i neizmjerna djela.

Sv. Ivan Bosko i Papa

Život sv. Ivana Boska pun je događaja, koji nam svjedoče o njegovoj velikoj ljubavi i odanosti prema rimskom Papi. U ovoj ljubavi odgajao je svoje duhovne sinove i svoje gojence. Više puta latio se i pera sa željom, da u katoličkom puku uzbudi što veću odanost prema namjesniku Isusovu i da suzbije klevetničke napadaje na Svetu stolicu sa strane bezvjeraca. Teška vremena, u kojima su se nalazili Pape u drugoj polovici prošlog vijeka, bila su uzrokom, da je ljubav prema Petrovu nasljedniku u srcu sv. Ivana usplamtjela upravo do vrhunca.

Godine 1848. zasio je na stolicu sv. Petra Papa Pijo IX. Sav ga je svijet s oduševljenjem pozdravio. I sami protivnici sv. Crkve gojili su prema njemu simpatije. Kabolen, Robert Feel, Palmerston, Guizot i drugi kovali su ga u zvijezde. Metternich je izjavio, da je sve prije očekivao nego da će zasjesti na Papinu stolicu Papa liberalac.

Oduševljenje za Pija IX., što su ga u velikoj mjeri širile i liberalne novine, osvojilo je i Boskove pitomce. Od svih strana čuli su se u njihovim redovima povici: „Živio Pijo IX.!"

Jednoga dana djeca se nemalo začudila. Vidjeli su, da taj „živio" Svecu nije po volji. Zato ga upitaju:

— Zašto ne volite, Don Bosko, da vičemo: „Živio Pijo IX." ?

— Zato, odgovori im on, jer želim, da biste vikali: — „Živio Papa".

Ljubio je i Bosko Pija IX., ali, više nego osobu, ljubio je u njemu namjesnika Isusova, vrhovnu glavu sv. Crkve, ljubio je ono, što su protivnici Crkve osobito mrzili.

Predsjednik talijanske vlade Kavour smatrao je Boska za protivnika države, jer se borio za papinska prava. Svetac mu odgovori:

— To je tako, gospodine predsjedniče, što se tiče vjere, ja držim s Papom i mislim tako raditi sve do smrti. Ali vaših prava s time niposto ne vrijeđam".

Bio je prožet istinom, što ju je bio izrekao već sv. Ambrozije: „Ubi Petrus, ibi Ecclesia". Prava Crkva i prava vjera nalazi se tamo, gdje je sv. Petar i Petrov nasljednik.

S velikim zanimanjem Svetac je slijedio događaje vatikanskoga crkvenoga sabora. Na saboru bilo je nekoliko biskupa, koji su mislili, da još nije nadošlo zgodno vrijeme, kad bi trebalo da se Papina nezabludivost u stvarima vjere i ćudoređa proglasi vjerskim člankom.

Zanimljivo je, kako je utjecao na monsinjora Audizija, koji je isprva bio mišljenja, da članak o nezabludivosti treba proglasiti, ali ga kasnije Dupanloup i prijatelji pridobili za sebe. Monsinjor Audizije napisao je bio Povijest Pape. U svojoj knjizi pokazao se odrešitim braničem Papine nezabludivosti. Sv. Ivan ode k njemu:

— Monsignore, ne uvjeravajte me, jer ne ćete uspjeti. Ja naime imam jasne dokaze o nezabludivosti i njezinoj potrebi. Uostalom, oslanjam se na valjana i sveta pisca.

— Ko je taj valjani i sveti pisac, prekine ga mons. Audizije.

— Izvolite pogledati. I pruži mu njegovu Povijest, a da kod toga nije pokazao naslovne stranice.

Audizije, dakako, odmah uvidi, o čem se radi.

— Dosta, dosta, pustimo to na miru. I uzme mu knjigu iz ruku.

Kad je kasnije za taj događaj čuo Papa Pijo IX., od srca se smijao.

Pape su cijenili ljubav sv. Ivana Boska prema njima. Gledali su u tome znak pravoga crkvenoga duha i njegove osobne svetosti. Leon XIII. ovako reče Mihaelu Rui, prvomu nasljedniku sv. Ivana, kad je došao, da mu se pokloni po Svečevoj smrti: „Žalim s vama zbog nesreće, što je zadesila vašu družbu, ali se ujedno veselim, jer Bosko je bio svetac." A kad mu je Rua ispripovijedio, što je sve Bosko preporučio svojim sinovima glede ljubavi prema sv. Ocu, produži Papa: „Vidi se, da je Bosko bio velik svetac, baš kao i sv. Franjo Asiški, koji je isto tako preporučivao svojim sinovima, da budu uvijek odani sv. Ocu i rimskoj Crkvi".

Je li sv. Ivan imao pravo, kad je toliko cijenio ugled Papa? Povijest je pokazala, a danas pokazuje još više nego ikada, da je bio na pravom putu. Ko ne drži s Papom, ne drži ni s Isusom. To je istina, koja postaje svakim danom sve jasnija i razumljivija.

OMLADINSKI DOM SALEZIJANACA NA KNEŽIJI, ZAGREB, OMIŠKA UL. 2.

PROSLAVA

MARIJE POMOĆNICE KAO GLAVNO PROŠTENJE 27. SVIBNJA

Prije blagdana od 18. V. dalje obavit će se devetnica: u jutro u 6 sati pjevana sv. Misa s posebnom molitvom u čast Mariji Pomoćnici, a na večer u 7 sati svečana svibanjska pobožnost.

UOČI BLAGDANA: u 7 sati navečer propovijed, nato pjevane litanije i blagoslov uz asistenciju. Cijelu večer prilika za sv. Ispovijed.

U NEDJELJU 27. SVIBNJA: od pol 5 sati dalje ispovijedanje; svako pola sata sv. Pričest; u 5 sati prva sv. Misa; u 6 sati sv. Misa s propovjeđu za Vježbu dobre smrti; slijede sv. Mise još u 7, 8 i u 9 sati.

U 10 sati svečana propovijed i sv. Misa uz asistenciju.

Poslije podne u 4 sata propovijed. Iza toga procesija s kipom Marije Pomoćnice.

Umoljavaju se svi štovaoci Marije Pomoćnice, da dođu na ovu proslavu u što većem broju.

Zar si se pretplatio na knjigu „Sv. Ivan Bosko"? Ne? — Imaš još vremena! Naruči je!

Sv. Franjo Saleski

Njegova zemlja.

Franjo Saleski zbilja steče svoju zemlju blagošću i ljubavlju. Započne pravi apostolski život u Chablais (Šablé). Šablé je pokrajina na jugu Ženevskog jezera. Sva je okolica gorovita, puna velikih i malih rijeka. Živjela je u miru sve do dana, kad su 1535. god. počeli prodirati bernski protestanti i unositi Kalvinovo krivovjerje. S krivovjerjem dođe stradanje, borba, buna. Planu bratoubilački ratovi, ratovi sa susjedima, ugnjetavanje, svetogrđa. Biskup se povuče u Anesi, a zadrži naslov — ženevski biskup. God. 1593. pošalje biskup jednog svećenika kao župnika u Tonon, glavni grad šableski. No on se morao vratiti iz onih tužnih strana, gdje je krivovjerje bilo divlje i nesnošljivo. Teže je bilo ondje, nego među divljacima. Jedan se nadao, da će ipak uspjeti.

Biskup je Granier dobro poznavao svećenike, što su ga okružavali. Sabere ih za to u vijeće te im prozbori o žalosnim prilikama u pokrajini Šablé. Istakne im, da se pouzdava u njihovu točnost, volju, ljubav

prema Bogu i bližnjemu. Pozvao ih je, neka promisle i odluče, bi li koji od njih primio mučno i teško poslanstvo u Šablé. Odgovori dakako Franjo Saleski. Zamoli biskupa, neka ga izabere za poglavicu onoga poslanstva.

Biskup nije sumnjao o mladom svećeniku, te pristane vrlo potresen i sa žarkom nadom. Nije tako veseo starac otac, gospodar Boazija, već je tu odluku nazvao ludošću. On zamoli sina, zamoli i biskupa, neka ne šalje „na klaonicu među vukove" njegovu ljubav i ponos. Svetoga je starca potresala tolika bol. No Franjo ga prekori s blagim poštovanjem:

— Hoćete li da me učinite nedostojnim kraljevstva Božjega? Hoćete li, da postavivši ruku već na plug gledam natrag radi ljudskog obzira?

Klečeći pred ocem nadao se, da će starac riječcom pristati i blagosloviti ga. No starac ne popušta. Premda je bio čestit, dobar, nabožan, nije mogao odobriti sinovu nakanu, pa je s grozom proricao sinu smrt među krivovjercima. A mladi svećenik izabere druga, rođaka kanonika Alojzija Saleskoga, kojega je veoma cijenio, te iz Anesija pođe u Šablé u rujnu 1594. Jedina mu je gorčina u srcu bila, što ga nije otac blagoslovio. Bez nade u zemaljske časti, očekujući stradanje, pa možda i smrt, oskudna opskrba, malo knjiga, ali duša puna žarke ljubavi.

Pješice, bez sluga dođu Franjo Saleski i drug mu u Šablé te će na brežuljak, na kojem je bila tvrđava Allinger (Alenž), kojom je upravljao prijatelj Saleske gospode, katolik, barun d' Hermance (Ermans). Ondje su imala dva svećenika boraviti, dok bude trajalo poslanstvo. Teško poslanstvo, a isprvice tužno, neplodno!

SV. IVAN BOSKO U KRUGU GLAZBENIKA OMLADINSKOG DOMA U TURINU GODINE 1876

Diljem salez. svijeta

OMLADINSKI DOM KNEŽIJA — ZAGREB

MISIJE. Od 15. do 18. veljače, održale su se u našoj kapelici misije za djecu iz pučkih škola Selske ceste, Nove ceste i Horvata. Ispovjedilo se i pričestilo preko 400 školske djece. Na svršetku je bio svečani blagoslov sa molitvama za uspjeh misija za odrasle, koje su se održale od 4. do 11. ožujka, i to nagovorom na večer. Naša kapelica bila je svaku večer dupkom puna naroda, koji je pažljivo slušao birane propovijedi naše gospode svećenika.

USKRSNI PRAZNICI. Lijepa ova korizmena priprava uvelike je doprinijela, da su uskrsni praznici protekli u najljepšem raspoloženju i sabranosti. U velikom tjednu su naši mališi pjevali oficij kao kakvi kanonici; velikom su gorljivošću obavljali i molitvene satove pred Presv. Otajstvom. Na hiljade puka iz ovog dijela periferije došlo je, da se pokloni Isusu u lijepo urešenom Božjem grobu. — Velike subote već rano poslije podneva sve se užurbalo oko priprema za procesiju, koja se razvila u 6 sati na večer uz gromki glas mužara. U veselom gibanju boja i zvukova izlazio je narod iz crkve te se poredao u povorku. Bilo je toliko reda i ozbiljnosti u onom gibanju, toliko iskrenosti i čuvstva u onom pjevanju, da je povorka imala uistinu strogo klasičnu ljepotu. Zanešena masa izražavala je svoju veledušnu i iskrenu vjeru prelijepim toplim pjesmama i gorljivim molitvama. Osobito su se istaknuli kod uređenja procesije vrli članovi udruženja muževa.

NADBISKUPSKI KONVIKT VLAŠKA ULICA 38

Dne 29. travnja proslavio je zavod na svečan način blagdan sv. Ivana Boska. Na taj blagdan pripremao se je devetnicom na čast Sveca. Kapelica sv. Martina bila je

TRI POSEBNA OZDRAVLJENJA: 1. POSLANIK PORTALIS JAVNO SVJEDOČI O OZDRAVLJENJU SVOJE ŽENE I KĆERI; 2. OZDRAVLJENJE NEĆAKA KARDINALA BERARDIJA; 3. OZDRAVLJENJE TURINSKOG PLEMIĆA

dupkom puna pobožnog naroda. Propovijedao je o. sv. Ivanu O. Vodanović franjevac, a svečanu sv. Misu služio je uz veliku asistenciju presvj. g. Dr Lovro Radičević sa mitrom. U 6 sati bio je u zavodskoj dvorani sastanak sal. suradništva i akademija u počast sv. Ivana Boska.

RIM: SVRŠETAK SV. GODINE Sv. Otac Papa Pio XI. izvršio je dne 3. IV. prije podne uz veliku asistenciju ceremoniju zatvaranja Svetih Vratiju. Time je završena ujedno i ovogodišnja Sveta Godina, a istodobno i 19 stoljeća od spasenja. Papa je, nošen na prijestolju, pošao pred baziliku sv. Petra, gdje je obavio pobožnost. Nato je pošao kroz predvorje bazilike do samih Svetih Vratiju, gdje je blagoslovio opeke i čitav građevni materijal. Prvu opeku je stavio sam lično na određeno mjesto, na što su ostali crkveni dostojanstvenici redom polagali svaki po jednu ciglu. Ujedno je u Sveta Vrata uzidana i spomen-plaketa na Svetu Godinu. Čitava je ceremonija obavljena vrlo svečano uz svirku glazbe i pjevanje korskih pjesama. Na koncu su radnici završili zazidavanje Svetih Vrata. Poslije toga je Papa zaključio svečani „Te deum" i podijelio opći blagoslov i prisutnima u crkvi i brojnom narodu pred crkvom.

ARGENTINA: POČAST SALEZIJANSKOM MISIONARU Argentinska je vlada posebnim dekretom dala pro-

Franjo pođe u Tonon i u okoliš, te stane propovijedati. Ali nitko ne dolazi, sam sluša propovijedi. U Tononu je bilo nekih petnaest katolika. Franjo je tu šačicu vjernika primao u opustošenoj crkvici sv. Hipolita. Nadao se, da će za njima doći i krivovjerci. Propovijedao je priprosto, kanda se mirno razgovara. Nije klonuo duhom stoga, što su slušači bili vazda isti. Kad bi na cesti ili na polju stao s kime, zapitao bi uljudno, zauzimao se za život i posao svih. Tako je gledao steći sklonost i štovanje protestanata i tako lakše utrti put u njihovu dušu. Odijevao se istotako kao i oni, i to posve priprosto. Narod se morao priviknuti, da ga susreću, pozdravlja i govori s njim.

Misionara su isprvice podnosili, jer ga je zakriljivao upravitelj. No malo po malo plane mržnja. Stanu njega klevetati, a groziti se onima, što se usude da mu se približe. Mnogo mjeseci nije bilo više nade, da će koji protestanat na njegovu propovijed. Franjo je podnosio studen vrljajući bez koristi poljanama pokrivenim snijegom, kamo su se u ruljama zalijetali oni tražeći hranu. A svake bi se večeri iz Tonona ili iz okoliša dugim putem vraćao u tvrđavu. Na postolama je imao željezne kuke kad hoda po ledu, a na rukama ozebline. Jedne noći zaluta u šumi među vukove, pa se morao uzverati na drvo, da uteče smrti. Bio bi umro od studeni, da ga u jutro nisu napolak mrtva primili i osvijestili neki samilosni protestanti. Bili su to prvi njegovi prijatelji, što ih je stekao slatkom riječi. A onda su se među prvima obratili.

* * *

Međutim je Boazijski gospodin pisao junaku sinu ističući mu, da se uzalud muči, moleći ga, neka se vrati, spominjajući mu skrbnu i rastuženu majku. Ali se svećenik opirao molbama, opirao se misli na majku, koja ga je raznježivala. Malo je mjeseci utrudilo očekivanje očevo, a godine nisu mogle izazvati srčanost, ustrajnost, volju njihovu.

SABLESKI APOSTOL

„Propovijedam zidovima", prozbori Franjo. Pa zbilja je bio udesio novo sredstvo, kojim će govoriti otvrdnutim dušama kalvinaca. Pisao je na listićima dokazujući katoličke istine, pobijajući protestantske za-

blude. Te je listiće razbacivao ili dijelio po ulicama, po kućama ili ih dao pribijati na zidove. Ti su spisi kasnije sabrani u knjigu s naslovom: O p r e p i r k a m a. Vazda je ta knjiga bila zanimljiva i korisna. A koliko su istom onda morale koristiti te propovijedi zidovima! Polako se uvlačilo dobro u dušu, pa je gdjekoju povuklo i u crkvu na svakidanje propovijedi. Kadikad je slušalo 7 do 10 duša. Češće su dolazili i vojnici iz posade. Te je jadnike odane nagonima i nasilju mladi svećenik učio ljubiti i vršiti krepost. A najčešće su vojnici govorili o njemu s udivljenjem i sa štovanjem, pa su jamačno doprinijeli, da se obratilo veoma mnogo protestanata.

Prva je misijska godina bila najmučnija i najopasnija. Češće su se Franji zaprijetili, pa su ga tražili i čekali razbojnici, što su ih podjarivali protestantski dušobrižnici. U mjesecu srpnju godine 1595. pođe na planinu Voirons (Voaron), da opet podigne bogomolju, što su je razorili Bernjani. Protestanti će neopazice za njim, pa će navaliti s pogrdama i udarcima. Kad su iskalili svoj bijes, naskoro će slijepi progledati. Uzmu govoriti o njegovu stradanju i izvanrednoj postojanosti. Stanu mu se čuditi i diviti, pa ga i zavole. Koji su ga grdili, pođu na njegove propovijedi, a obrate se i oni, što su ga mrzili. Zbilja počne pobijeđivati divna, odlučna volja i nepromijenljiva vedrina. Mnogo ih se obratilo. Franjo mišljaše, da se događa čudo. Ali shvati, da treba podvostručiti napor. Stoga ode s tvrđe Alenža i nastani se u Tononu.

* * *

Mladoga misionara nisu više samo mrzili, nego štovali, tražili ga i držali odličnjakom. A on je bio smion i priprost i neustrašljiv do obijesti. Propovijedao je na trgovima, govorio je lako, upotrebljavao zgodne po-

SPOMEN-PLOČA MAMI SV. IV. BOSKA MARGARETI U TURINU

zvati željezničku stanicu „Los Parales" u području Rio Negro imenom „Don Aleksandar Stefanelli". Don Aleksandar Stefanelli bio je salezijanski misionar i mnogo je koristio onom kraju i u duhovnom i materijalnom pogledu, jer je podučavao i moderno ratarstvo. Kako je poznato Argentina je plodno područje neumornog rada sinova sv. Ivana Boska, koji je nedavno bio na največaniji način proglašen svetim.

PARAGVAJ: ŠTOVANJE MARIJE POMOĆNICE. Poznato je, da se dvije južnoameričke države Bolivija i Paragvaj, već dugo vremena otimaju za jedno prijeporno zemljište, Chaco, a u zadnje su vrijeme među sobom i rat povele, da oružje sudi, tko će biti gospodar na tome teritoriju.

Sada donosi francuski „Bulletin Salesien", da će Paragvaj, koji na osobit način štuje bl. Djevicu Mariju pod nazivom Marije Pomoćnice, uvesti kao nacionalnu pobožnost štovanje Gospe. Jedan od prvih izražaja toga osjećaja jest činjenica, da je Paragvaj proglasio bl. Gospu zaštitnicom svoje vojske prilikom posljednjih bojeva. Do toga je došlo ustrajnim radom gorljivih katolika. Tražili su se najprije potpisi za molbu, koja se je imala uputiti na vladu. Molbu je potpisalo veliko mnoštvo građana i najuglednijih ličnosti u državi, a ona je danas sadržavala molbu da se Gospa proglasi zaštitnicom i sreza Chaco i paragvajske vojske, koja se za nj bori. Predsjednik republike Ajala izašao je moliteljima ususret, pa je Gospu proglasio zaštitnicom i prijepornog sreza i paragvajske vojske.

Zbilja, djetinjski znak pouzdanja u pomoć Gospinu, koji posebno značenje ima danas, u doba najvećeg lajicizma.

Zanimljivo je još, da se u vojničkom logoru u glavnom gradu republike nalazi jedan krasan spomenik Marije Pomoćnice, koji vojnici veoma štuju, i smatraju za posebnu čast, što mogu njezinu medaljicu nositi na svojim grudima.

Ugl. Salezijanski Vjesnik Zagreb.

Udovac sam sa šestero nejake djece, najstarije ima 13 godina, a najmlađe 3 i po mjeseca. Između ostalih briga, zaokupljala me je misao na moju siročad. Jutros, kada sam se pripremao na sv. Pričest, pomišljao sam, kako će danas u Rimu Sv. O. Papa proglasiti Svecem dosada Blaženog Ivana Boska i najedamput mi pade na pamet, da se sv. Iv. Bosko zauzimao za mladež, dok je bio živ. Odmah sam mu preporučio i postavio svoju siročad pod Njegovo okrilje, te Ga od danas uzimam za Odvjetnika svoje siročadi.

Sv. Ivane, čuvaj moju djecu, koja su ostala bez majke, priskrbi im na ovome svijetu što im bude potrebito za uzdržavanje života, a što je najglavnije, nemoj ih pustiti, dok ne dođu u lijepi Raj, te ako vidiš, da bi oni dugim životom izgubili Raj, izmoli od Boga, da umru onda, kada budu u milosti Božjoj, pa makar to bilo i u najboljoj njihovoj snazi.

P. Uskrs 1934. **K. I.**

ZAHVALE.

Moja je majka bila vrlo bolesna. Po savjetu svoje prijateljice utekla se u pomoć Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku, za kojeg sam čula da čini mnoga čudesa. Počela sam moliti Sveca, da mi pomogne, i gle, zdravlje moje majke krene na bolje — a danas je potpuno zdrava. Hvala Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku na udijeljenoj milosti!

Split, 1934.

Nedica Puh p. Ivana.

Molila sam devetnicu Mariji Pomoćnici na Knežiji i sv. Ivanu Bosku. Devetog dana dobila sam vijest, od svoje obitelji, da su se ispovijedili i oni, koji se nisu već više godina. Tako je nastao mir, ljubav i sloga u kući, a moj se duhovni život time poboljšao.

Zagreb 1934. **A. K.**

redbe, razlagao očevidno. Lice mu je bilo strogo i milo, lijepi mu je glas privlačio. Sve je to nagonilo duše izdaleka i držalo ih uza nj.

No borba je bijesnila. Protestantski su službenici predložili mu javnu raspravu. On ju primi veselo. No oni su ga samo htjeli prestrašiti, a sada će dušu u se, pa muk lijek. To poveća uvelike naklonost prema mladom misionaru, pa eto novih obraćenika. Odličnjaci, bogataši, plemići, pa siromasi, kojima je trebala i vremenita potpora nađu u njemu prijatelja, koji ih je umio shvatiti i prozboriti im za čudo zgodne riječi. A velike i malene jednako je osvajala njegova nepromijenljiva i zatravljiva blagost.

No trebale su neke tri godine, dok je Franjo Saleski mogao zbilja biti uvjeren o pobjedi, osvjedočen, da se zalutale ovce vraćaju u ovčinjak. Mala je ruševna crkva sv. Hipolita bila uređena za Ponoćnicu, prvu misu, što je misionar govorio u Tononu. Jamačno je one noći vidio Božansko Dijete, koje se za nj drugi put rodilo.

Na prvi je korizmeni dan g. 1597. ondje blagoslovljenim pepelom pepelio čelo bezbrojnim obraćenicima. Misio je neprestance u crkvi sv. Hipolita. U Šableu su se obratili čitavi krajevi, pa su se ondje mogli smjestiti novi svećenici. Franjo zamoli sv. Oca Papu napismice, neka otsada drži Tonon katoličkim gradom, jer je većina, i to uglednijih građana, katolička. — One je iste godine ženevski biskup na veliku radost pozvan u Annemasse (Anmas) na četrdesetdnevno klečanje, na koje dođe sila svijeta iz grada i iz sela. Na uspomenu je podignut veliki križ na putu iz Anemasse u Ženevu. Malo poslije oboli Franjo teško. Za duge su mu ljute borbe odolijevale sile, ali su klonule nakon pobjede. Misionar je počivao, ali mu je početak bio stradanje i pogibao. Kad je prizdravio, bukne kuga u Anesiju. A on pođe u pomoć. No biskup naredi, da se vrati u Tonon. Ondje nastavi svoj rad propovijedajući svagdje, posjećujući bolesnike, pomažući bijednicima. Postao je prijateljem i gospodarom srdaca.

U petoj godini misija proslavi i Tonon četrdesetsatno klečanje. Ženevski biskup potvrdi obraćenike. U Tononu se sastanu i savojski vojvoda i papinski Legat na značajnoj sjajnoj svečanosti.

Vojvoda ostane u Tononu, dok se posve uspostavi katolička vjera i bogočašće. Trebalo je još mnogo. No osnovica je bila tvrda, dobro je sjeme klijalo. Uređene su crkve, povraćena dobra svećenstvu. Trebalo je širiti dobre knjige, uništiti loše. Vojvoda je pomagao u svemu Franju, koji je dobro poznavao svoje ovce, pa su ga naprosto zvali: „Apostol Šableski".

ŽIVA VODA

Stari je ženevski biskup dugo živio i učinio je mnogo dobra. On je pomagao bolje od ikoga shvatiti veličinu

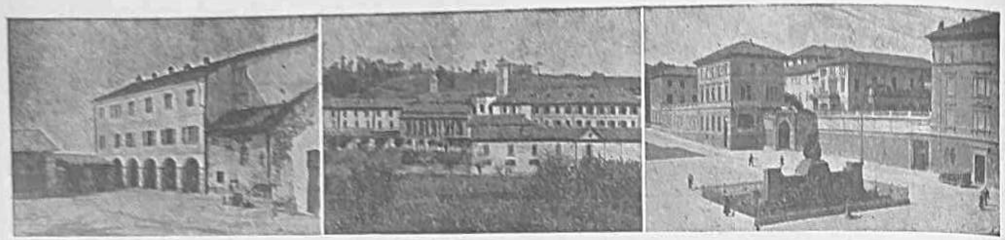

MORNESE NICA MONFERATO TURIN
TRI GLAVNE KUĆE KĆERI MARIJE POMOĆNICE

mladog apostola. Obraćao se k njemu s očinskom nježnošću, pa i s udivljenjem i s kršćanskom poniznošću. Htio ga je imenovati svojim pomoćnikom. Znao je, da mu je smrt za vratom, pa je htio sklopiti oči znajući, da će Franjo Saleski poslije njega čuvati njegovo stado i učiniti mu više dobra, nego je mogao on sam. Uto opet strahovito oboli Franjo Saleski. Ta mu se bolest često vraćala u njegovu kratkom vijeku. Bog je htio pokazati, da je njegov život samo p o s u d i o svijetu, pa da ga svaki čas može uzeti.

Franjo je želio živjeti. Znao je, koliko je potreban. Majka ga je dvorila. A starica je slušala njegovu odanu molitvu. Jednako je rado primao iz ruke Božje život i smrt. „Hoćeš li me u svijetlosti, budi blagoslovljen; a hoćeš lime u tami, opet budi blagoslovljen...”

Čim ozdravi, pođe u Rim, da s Papom raspreda o duhovnim potrebama šableskim i da mu Papa potvrdi naslov p o m o ć n i k a. Klement VIII. primi vrlo prijazno mladog svećenika. Divio mu se već odavna, znajući za njegovu apostolsku gorljivost. Sad ga je slušao i ponovno mu se divio i ispunio želju ženevskoga biskupa. Zagrlio ga je očinski te izustio utješne riječi, uzete iz sv. Pisma: „Pij, sinko moj, vodu iz moje nakapnice i onu, što izvire iz tvojih zdenaca. Neka tvoje vode teku na trgove, pa neka ih svak uzmogne piti.”

Utješne, pouzdane, proročke riječi! Zbilja je više, nego ikad nakon povratka iz Rima, bujala ljubav Franje Saleskoga, a njegove su se ljubezne riječi razlijevale svuda, gdje je ko bio žedan vječnoga života.

Dok je na proljeće 1601. propovijedao korizmu u anesijskoj prvostolnici, jave mu, da mu je otac na umoru. On pođe k njemu, da ga ispovijedi i dade mu Popudbinu. Kako je veseo i potresen bio starac, koji se nekad protivio zvanju sinovljevu! Kako se divio Božjoj Providnosti, koja je sve tako udesila!

* * *

Na početku je novoga vijeka put Franje Saleskoga bio put pravoga apostola. Nije išao u zemlju zanesenjaka, neznalica i nasilnika. Išao je u društvo kićeno, pokvareno, bez vjere, suha srca, a žarke krvi. Pođe u Pariz k Henriku IV., da preporuči onaj dio svoje bis-

OBRAĆENJE PRUSKOG PRINCA LEOPOLDA. Pruski princ Leopold, koji skoro je pošao u Rim da prisustvuje kanonizaciji Don Boska, prešao je na katoličku vjeru. Princ je bio prije protestant, a na Veliku subotu učinio je abjuru hereze. Na sam Uskrs primio je sv. Pričest u crkvi sv. Petra u Rimu.

PRIMANJE ĐAKA U KONVIKT SALEZIJANACA, VLAŠKA 38 — ZAGREB. Školska godina **1933-1934. je na odmaku. Prve dane mjeseca lipnja morat će đaci, koji kane polaziti bilo realnu bilo klasičnu gimnaziju položiti prijamni ispit. Izvještavamo roditelje, koji žele nuđati svojim sinovima dobar katolički odgoj, da primamo na stan i potpunu opskrbu zdrave i nepokvarene dječake. Za potanje upute i prospekt obratite se na: Ravnateljstvo nadbiskupskog konvikta u upravi Salezijanaca — Vlaška ul. 38 — Zagreb.**

Zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku na milosti, da smo pobijedili na sudu našeg neprijatelja.

Zagreb-Knežija M. V.

MILOST PO ZAGOVORU SV. IVANA BOSKA

U oči velike subote ove godine tuži mi se dijete od 7 godina, da ga boli grlo. Nisam početkom htjela vjerovati, da mu je uistinu zlo, jer je preko dana skakao i jeo. Ali od 11 do 1 sata pozlilo mu i gušilo ga tako silno, da dijete nije moglo govoriti, niti disati. Svaki sam trenutak očekivala, da mi umre. Ja sam samo plakala ne znajući si pomoći. Ali eto sjetih se bl. Ivana Boska, koji je isti dan morao biti proglašen svetim. Zvala sam ga pouzdano na pomoć neka moli on za milo moje dijete dragoga Spasitelja i Mariju Pomoćnicu. Htjela sam metnuti mlake obloge na grlo djeteta, kad osjetim neku utjehu, a dijete progovori i reče: Pusti me, ja ću spavati. Dječak je zaista zaspao te spavao do 7 sati u jutro. Kad se probudio, dignuo se, jeo te išao na Knežiju na sv. Misu, a da nije osjetio nikakve boli više.

U noći obećala sam, da ću objaviti milost u Vjesniku, ako ju dobim, što ovim i učinim. Neka znadu svi kako dobar je sv. Ivan Bosko i kako rado pomogne, ako ga zovemo u pomoć.

Budi mu vječna hvala! Marija Pomoćnica neka nas po njegovom svetom zagovoru uvijek štiti i brani, a sv. Ivan Bosko neka moli za nas grješnike u životu, a osobito u času smrti.

Justina Bujević, Zagreb.

kupije, što je pripadao Francuskoj. Pođe smjelo i neustrpljivo, sa svojim svijetlim glasom, s čarom svoje riječi, koja je osvajala. Priprostom se i iskrenom Bearucu, oduševljenu za uzvišene i žarke duše morao sviknuti Savojac, koji je nosio u sebi sav svježi i zdravi miloduh svojih planina.

Mladi biskup pomoćnik pobudi u Parizu veliku radoznalost pa sklonost i udivljenje dvoumnicima i kalvinćanima. Nije se grozio protiv krivovjerja, a Kalvinci su se obraćali! „Uvjeren sam, — reče Kardinal Diperon — da mogu osvjedočiti krivovjerce razgalivši im njihovu zabludu, ali samo Franjo ima milost, da ih obraća.”

Njegovim je propovijedima pribivala sva sila svijeta. Bili su tu knezovi i kardinali, plemići i građani, žene, djeca, prosjaci. On se obraćao svima, a što je govorio ticalo se sviju. Riječi su mu bile priproste i jasne, pa možda i prisvojene od drugih propovijednika. Ali je iz duše Svečeve dolazio žar ljubavi, koji je morao sve zapaliti bez ikakova otpora. Zbog čiste ga poniznosti u Parizu uzmu svi častiti i diviti mu se. Svijet se zaustavljao na ulici, da ga gleda, da mu se dotakne odijela i poljubi ruke. On je sa svima govorio neiskazano ljubazno, sve je pozdravljao, smiješio se. Činilo se, da je u onom bučnom, raskošnom gradu, utonulom u prolaznom veselju, procvalo svježe mirisavo cvijeće, da struji potok svježe planinske vode. Vode žive, poput one, što ju je Spasitelj obećao jednoj Samarjanki; poput one, o kojoj govori Mudrac u Poslovicama: „Tvoje će vode teći na trgove”.

Kralj je Henrik IV. htio, da Franjo ostane u Parizu na njegovu dvoru. Nije mario za klevetu, da je Franjo poslan iz Savoje kao član urote, što ju je skovala Španjolska. — Ja ga ljubim — govorio je kralj — jer ne zna laskati. I obasipao ga je hvalom, štovao ga je, divio mu se, iskazivao mu prijateljstvo.

Dok je boravio u Parizu, danomice je bio optrpan poslom. Trebali su njega, njegov savjet, pomoć, okrepu najraznoličniji ljudi: svećenici, sveučilištarci, odlične i priproste obitelji. A Franjo nije nikom uskraćivao: propovijedao je, slušao, svjetovao, blago i udvoran u svim prilikama.

Kad se godine 1602. vraćao kući, jave mu, da je umro biskup ženevski, koga je toliko štovao i zahvaljivao mu. Umirući je ostavio svoje mjesto šableskom misionaru, koji je odmah zaređen za biskupa i uselio se u anesijski biskupski dvor. Bio je stan čedan, a u njemu je započeo prečedni život glavar prostrane, teške biskupije.

Franjo je Saleski ljubio siromaštvo. A ta je ljubav bila to veća i divnija, što se više dizao u društvu, pa se posve lako mogao obogatiti.

Tri Uskrsa - 1846, 1858 i 1934

Tri Uskrsa osobito mila sv. Ivanu Bosku!

Buran i neznatan je bio Uskrs godine 1846. Ali je zato zlatnim slovima zapisan u ljetopisu salezijanske družbe. To je prvi Uskrs u Svečevu životu bez svakoga oblaka. Nebo je tada bilo posve jasno, i Svečevo srce puno blažene radosti. Pet godina je već hodao po trnovu putu. Onamo od god. 1841., kad je na blagdan Bezgrešenog Začeća primio pod svoju zaštitu prvoga mladića, pa sve do godine 1846. nije mogao naći po čitavome širokom gradu Turinu prostora za svoju djecu. A oni su i te kako trebali stalnog boravišta. Dobio ga je konačno eto god. 1846., i to u sadašnjem predgrađu Valdoko. Za tjedan dana — od Cvjetnice do Uskrsa — sagradi na njemu siromašnu drvaru. Nova palača bila je duga 15 m i široka 5 i po. Sastojala je od kapelice, sakristije i jedne sobe za sve potrebe. Kapelicu Svetac odmah blagoslovi na čast sv. Franje Saleskoga. Kad ju je gradio, doista nije mislio, da će ikada u njoj misiti turinski nadbiskup Fransoni s mitrom na glavi. U tom bi je slučaju bio povisio, jer je bila preniska, i nadbiskup se morao dobro prignuti, da ne udari glavom o strop. Ali za njega, za Boska, koji nije bio baš osobito visok, bila je dobra.

Od nadbiskupa brzo je dobio dopuštenje, da u kapelici smije misiti, propovijedati, držati blagoslov, ispovijedati, dijeliti svete sakramente, jednom riječju: zadovoljiti sve duševne potrebe svojih dječaka. Prva sv. Misa na Uskrs bila je osobito svečana. Prije svega držala se u novoj kapeli, djelu vlastitih ruku, a onda došlo je na nju i mnogo njegovih malih prijatelja, tako, da nije ni bilo mjesta za odrasle. Kasnije je nadbiskup Fransoni kapelicu nazvao „župom zapuštenih dječaka". I zbilja je to bilo. Svake nedjelje bilo je tih župljana sve to više. Po sv. Misi raštrkali bi se po dvorištu i zabavljali skupa sa svojim župnikom, sve do podneva. Onda bi otišli kući, da popodne opet dođu i da se opet igraju sa svojim župnikom. Ali nije se ostalo samo kod igre. Otvorila se škola lijepa vladanja, pjevanja, muzike, nadošle su instrukcije, poduka u jezicima itd. Na sve je bio spreman revni župnik Don Bosko. Sve je smogao.

Uskrs godine 1846. bio je početak novoga razdoblja u životu sv. Ivana Boska. Bio je pun nade u bolju, sjajniju budućnost, pun veselja i radosti za srce svećenika, koji je našao način, kako bi bar u maloj mjeri koristiti mogao siromašnoj djeci, koju je ljubio više nego sama sebe. Bio je to ljubazni darak Marije Pomoćnice.

Dvanaest godina kasnije, 4. travnja godine 1858., slavio je Svetac Uskrs u srcu kršćanstva, u Rimu. Bio je drugi Uskrs, pun značenja i doživljaja. U Rim ga je pratio njegov kasniji nasljednik Mihovil Rua. Tu ga je oduševljeno dočekao i pozvao u svoj stan grof Rudolf de Maistre. Sobom je nosio novu dragocjenost svoga uma — rukopis pravila za družbu, koju je želio osnovati. O toj stvari želio je potanje razgovarati s namjesnikom Isusovim. Na svetoj stolici sjedio je tada Papa Pijo IX. Papa ga je još pred Uskrsom primio dvaput u audijenciju. Kao osobni pratilac kardinala Marinija mogao je Bosko da prisustvuje svim papinskim obredima velikoga tjedna u sikstinskoj kapeli. Na sam Uskrs prisustvovao je Papinoj svečanoj misi u crkvi sv. Petra. Crkva, kao obično bila je dupkom puna. Svečani blagoslov, što ga je Papa podijelio nepreglednom mnoštvu svijeta na velikom trgu sv. Petra, bio je za njega trenutak pun blaženosti i sreće. Ponizno odan sv. Crkvi i Papi bio je sretan, da može primiti blagoslov, što ga je Isusov namjesnik u punoći svoje vlasti dijelio cijelomu svijetu.

Dva dana kasnije bio je treći put primljen u audijenciju. Pijo IX. zanimao se za sve, što mu je Svetac govorio i savjetovao. Ljubio je njega i njegovu zamisao o novoj družbi. Ali, dakako, prije nego ju je odobrio, morala je da prijeđe još kroz mnoge klance jadikovce.

Nakon ove audijencije Svetac je otputovao iz Rima. Sobom je ponio živu uspomenu na sve, što je doživio u Rimu, kod Pape. Potrebe sv. Crkve postale su mu sve jasnije, i to uz vrhovnu glavu jače se zagrijao za njih. Još 13 puta povratio se otada k Piju IX. O čem sve nijesu razgovarali ova dva muža u ona burna vremena! Moguće bi o tome znao štogod kazati vatikanski crkveni sabor, ili nagodba između Pape i nove talijanske vlade. Oko stotinu biskupija u Italiji zasjeli su ljudi, što ih je vladi i Papi predložio Svetac. Kad je Pijo IX. htio ostaviti Rim i pobjeći pred talijanskim četama, sv. Ivan mu poručuje, da ostane na svom mjestu. Ovo su njegove riječi: „Straža, anđeo izabranoga naroda (Izraela) neka ostane na svom mjestu i čuva tvrđu Božju i škrinju zavjetnu". Pijo IX. poslušao je i ostao.

* * *

Treći Uskrs proslavila je sv. Crkva njemu u čast. Novi Pijo oduži mu se za sve usluge, što ih je iskazao njegovim prethodnicima. Proglasio ga svetim. Sam ga je osobno poznavao. Temeljito je proučio njegov život, njegove vrline i upoznao, da je to čovjek, kojega nam je poslala Providnost sama, kojega moramo cijeniti, nasljedovati i sudjelovati s njime u njegovu radu.

Nadošlo je vrijeme njegove slave. I ne može biti drugačije. Čovjek, koji je posvema zaboravio na samoga sebe i na sve svoje sposobnosti, žrtvovao isključivo sve na slavu Božju, takav čovjek mora biti proslavljen i uzvišen. To je volja Božja. To zahtijeva dobro čovječanstva.

Koliko si dobio članova za savez salezijanskih suradnika? — Ni jednoga? — Nastoj da u godini 1934. barem petoricu upoznaš sa savezom.

Sv. Ivan Bosko „Utemeljitelj"

Bilo je to jednoga dana u g. 1846. Nekoliko svećenika pohodilo je Don Boska i ispitivali su njegovo duševno stanje. Zašli su u razgovor. Don Bosko govorio im je o svojim osnovama, o osnivanju posebne družbe sa bogoslovima, katehistima, asistentima, profesorima, svećenicima...

— Kakav će cilj imati vaši redovnici?

— Krepost! — odvrati Don Bosko.

Na račun buduće družbe pravile su se svakojake šale. Upitaju ga, da li će uvesti i posebnu nošnju. Svetac odgovori da će njegovi sinovi hodati obučeni u košuljama kao zidarski mladići. Nastane smijeh. No Svetac nastavi: „Zar sam možda kazao kakovu nastranost? Zar ne znači hodati u košulji biti siromašan? — a zar može jedno vjersko udruženje trajati bez siromaštva?"

Nekoliko dana iza ovoga razgovora došla su dva svećenika po Don Boska da se s njima odveze na šetnju. Svetac je znao što namjeravaju, pa ih je spremio prve u kočiju, zatim zatvorio vrata i povikao kočijašu da vozi u ludnicu.

Blaženi don Kafasso, njegov ispovjednik, uza sve protivštine drugih, pomogao mu milostinjom i zagovorom u njegovom apostolatu.

5. aprila na nedelju Cvjetnicu posljednji put doveo je svoje drage mladiće na livadu Filippijevu. Sam priznaje, da mu je te večeri bilo gorko pri srcu, da se je ganuo sve do suza. Kud će smjestit ovu siročad, da se s njome poigra, razveseli, da ih pouči?

Utekao se Gospodinu i evo mu čovjeka, koji mu se ponudi na pomoć. Bio je to Pinardi, od koga je iznajmio drvarnicu i uredio prvi Oratorij. Nije se ni nadao, da će za drugi Uskrs naredne godine biti učitelj i odgojitelj hiljade mladića sviju narodnosti.

Na večer 26. januara 1856. sakupili su se neki mladići među kojima je bio Rua i Kalijero oko Don Boska. Svetac im je tu večer iznio misao ne bi li se ujedinili i izvršili kušnju, da posvjedoče svoju ljubav do Gospodina i bližnjega?... Ovu večer ova mala četa, koja je stupila u neke vrsti novicijat, prozvala se Salezijanci. U isto vrijeme nadbiskup Mons. Fransoni, don Kafaso i ministar Urban Ratazzi savjetovali su Don Bosku, da osnuje družbu, koja bi nastavila njegov rad.

Dvije godine iza toga 9. marta 1858, prvi puta otputio se turinski siromašak u Rim i predstavio se Piu IX. Sv. je Otac saslušao njegovo izlaganje o apostolatu mladeži i na koncu primijeti: „Moj dragi, vi ste velike stvari pokrenuli, ali kad vi umrete, tko će nastaviti vaš rad?"

Don Bosko pruži mu preporuku Mons. Fransonija i zamoli ga osobno za osnutak zavoda, koji bi odgovarao potrebama i prilikama vremena.

Pio IX. pročitavši pismo zadovoljno usklikne: „Sva se tri slažemo". Svetac je uredio pravila družbe i 3. aprila 1874. bila su konačno potvrdena.

Nova družba započela je 8. decembra 1841. Don Bosko započeo je u sakristiji sv. Franje poučavati Bartola Garellia, prvoga pitomca.

Nova družba, vođena u molitvi, predviđena u Don Boskovim sanjama, posve siromašna, bila je uistinu Oratorij i Laboratorij, t. j. kuća molitve i rada; bila je glas Božji, koja je dozivala narod u Crkvu, i nosila Crkvu narodu, koja je okupljala mladež i oduševljavala ju za život veselja, duha čistoće po želji samoga Isusa. A Gospa spremala je Don Bosku nove čete mladih duša, da ih povjeri njegovoj brizi.

8. decembra 1855. u Mornese osnovano je udruženje Kćeri Bezgrešne. Iz ovoga udruženja 1871. i 1872. izišle su prve kćeri Marije Pomoćnice na čelu sa sestrom Marijom Mazzarellom, koje su se brzo raširile po čitavome svijetu, pa i u misijskim krajevima, da šire čast i slavu Božju, sabirući oko sebe siromašne djevojke.

No Don Bosko nije mislio samo na one, koji budu našli utočište u njegovim zavodima, nego je imao u vidu i čitavu Crkvu Božju. Zato se je pobrinuo i za one, koji živu u vrtlogu ovoga svijeta. Za njih je osnovao Udruženje salezijanskih Suradnika i Suradnica. To je neke vrste treći red, a svrha mu je, po riječima Don Boska, da ujedini dobre katolike u svijetu na pomoć salezijanskoj kongregaciji, koja bi izvršila dužnosti svoga staleža i vršili djela ljubavi u korist siromašne muške i ženske mladeži.

Tako su Suradnici Salezijanaca neke vrsti prethodnici Katoličke Akcije. Oni treba da su pomoćnici i suradnici župniku i biskupu. I kao što su Konference sv. Vinka Paulskoga veličanstvena apologija ljubavi među siromašnima, tako treba da su Suradnici uzdržavatelji mladeži bilo na koji način. Tamo kamo ne dospiju Salezijanci, potrebno je da prođu Suradnici u obitelji, u škole, u tvornice, da šire duh pobožnosti, radinosti, poštenja, autoriteta, duh apostolata, koji traži samo dušu i kraljevstvo Božje.

A Don Bosko, trostruki otac, s nebeskih visina blagoslovit će rad svoje djece, pomažući ih u svakom pogledu.

Moderna odgoja

(U svijetlu enciklike Pape Pija XI. „O kršćanskoj odgoji mladeži i u svijetlu salezijanskog načina odgajanja)

Crkva se brižno uvijek zajedno s obitelji skrbila za kršćanski odgoj mladeži. Ona je podupirala i pomagala sve one ustanove, koje čine da se mladež dobro izobrazi i odgoji. Kroz sve vjekove širila je crkva, umjetnost, literaturu i svaku drugu znanost. Ona je nenatkriljiva čuvarica i širiteljica svake prave prosvjete. Ona se, kad ustreba, laća i sporta u svim njegovim oblicima. Dakako u granicama dostojnosti i umjerenosti. Dobro su joj došli i svi moderni izumi: radio, zvučni kino itd. Ali kod svega toga pazi, da njezina djeca ne trpe kakove štete. Crkva ima pravo na uporabu tih sredstava. Ona ima pravo, da pazi, da se ta sredstva ne upotrebljavaju na štetu duša njezinih vjernika. To nije nikakovo nedozvoljeno uplitanje o njezine strane, to je skrb majke, koja osjeća dužnost, da dade zdravu hranu svojoj djeci. Državi i obitelji ona s time samo koristi. Ona odgaja djecu u strahu Božjem, poslušnosti i pokornosti prema roditeljima. Ona odgaja mladež prije svega u ćudorednoj čistoći i navodi je k vjernom vršenju pravednog državnog poretka. Stoga crkva ima pravo, da je država u njezinu radu podupire i štiti. Papa Pijo XI. u svojoj enciklici govori također o slozi, što mora vladati između crkve i države. Sloga je tu bezuslovno potrebna, jer bez nje neće imati uspjeha nikakova odgoja. U svoju potvrdu Papa navađa riječi učenog kardinala Silvija Antonijana, učenika velikog odgojitelja sv. Filipa Nerija. Kardinal ovako kaže: „Koliko više vremenita vlast (država) sudjeluje s duhovnom vlasti (crkvom), koliko joj više pogoduje i promiče je, toliko više doprinosi očuvanju države. Jer dok se crkveni upravitelj stara da auktoritetom i duhovnim sredstvima odgoji valjanog kršćanina u suglasju s njegovom svrhom, istodobno nužnom posljedicom nastoji, da odgoji i dobrog građanina, kakav mora da bude pod političkom vlašću. To se za to tako dešava, jer u sv. rimo-katoličkoj Crkvi, državi Božjoj, znači jednu te istu stvar: biti dobar kršćanin i državljanin i biti ujedno čestit čovjek. Otuda slijedi, da je velika zabluda onih, koji rastavljaju stvari tako povezane, pa misle, da je moguće doći do valjanih građana po drugim pravilima i po drugim putovima nego što su oni, koji pomažu stvaranje dobrog kršćanina".

Tu vrijedi ono, kaže dalje Papa, što je vatikanski crkveni sabor ovako izrekao: „Vjera i razum ne samo da si ne mogu protusloviti, već se nasuprot uzajamno potpomažu."

Čuli smo nešto o modernim odgojnim sustavima današnje dobe. Sve je Papa osudio i dokazao, da je samo kršćanska odgoja prava odgoja. Hvala Bogu, baš u današnja vremena crkva je dobila jednoga velikoga odgojitelja. To je sv. Ivan Bosko. Došao je u vrijeme, kada smo ga najviše trebali. On je odgajao u pravom kršćanskom duhu, u duhu sv. Crkve, baš po smjernicama današnje enciklike sv. Oca Pape, o kršćanskom odgoju mladeži." Njegov sistem ima na sebi sve one znakove, koje Papa želi. Odgoja, kako ju je zamislio sv. Ivan Bosko, obuhvata čitava čovjeka: njegovu dušu i njegovo tijelo, njegove duševne i tjelesne sposobnosti. Sve služi glavnoj svrsi: stvoriti od djeteta dobroga kršćanina, poštena državljana, potpuna čovjeka. Salezijanski odgojitelj imade na umu, da je dijete, što su ga povjerili njegovoj njezi, doduše podvrženo slaboćama istočnoga grijeha, i s time računa, ali ujedno znade, da to isto dijete krije u sebi mnogo dragocjenih ostataka nekadašnje pravednosti. I baš na njih se on zanaša, na njima zida. On neprestano pazi na dijete. Ova pažnja nikako ne sprečava djeteta u njegovu slobodnom razvoju. Ona mu samo koristi i pomaže ga. To je pažnja oca ili starijega brata. Salezijanski odgojitelj ne pušta, da dijete padne pa da ga onda kažnjava. On nastoji, da ga očuva od pada. Zato u ovom sustavu zauzima jedno od glavnih mjesta pažnja, budnost. Odgojitelji su uvijek s djecom, kad igraju, a na šetnji, u spavaonici, u crkvi, na poslu, oni su njihovi pravi prijatelji. S njima igraju, s njima se vesele, s njima se i žaloste.

Salezijanac zahtijeva od djeteta, da ozbiljno radi i da savjesno vrši svoje dužnosti, ali kod toga on se trudi, da im ovaj rad, ovo vršenje dužnosti učini ugodnima. On u njima potiče volju za učenje, a ujedno se trsi, da školu učini zanimljivom i po mogućnosti što veselijom.

Tu se gaji i kazališna umjetnost. Sve sile mladićeve treba zaposliti i usmjeriti. On ne smije biti samo pasivan gledalac nego prije svega aktivan suradnik. Dijete se mora uvjeriti, da se pravo veselje nalazi u vršenju dužnosti, da dužnost i veselje nisu stvari odijeljene i nespojive, nego da se divno slažu. Tako se dijete odgaja za život i rad, koji će ga jedini uz molitvu spasiti od propasti.

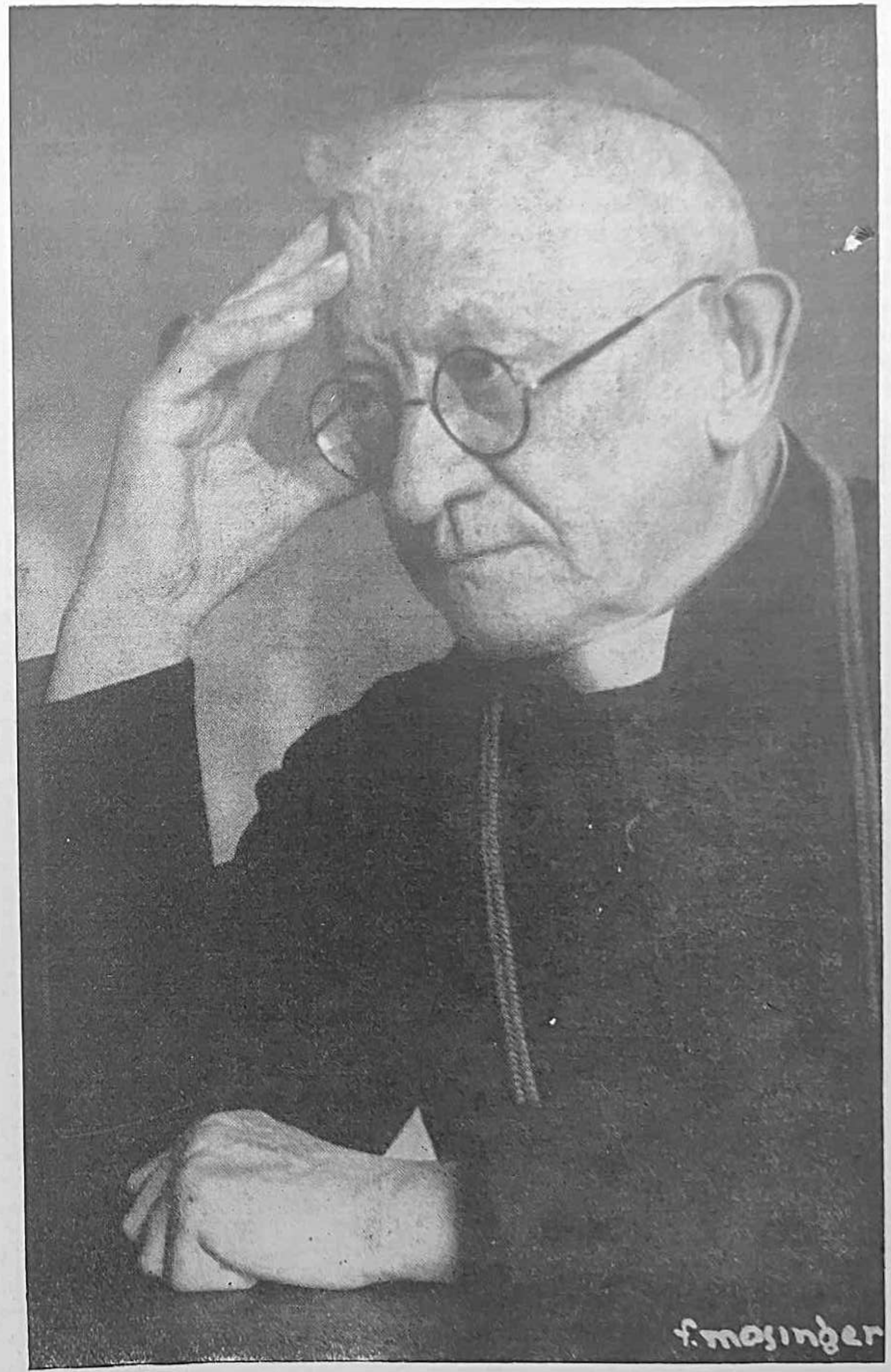

(Foto Mosinger)

VELIKOM DOBROTVORU PREUZ. GOSP. NADBISKUPU DR ANTE BAUERU ČESTITAJU PRIGODOM DVADESETGODIŠNJICE BISKUPOVANJA ODANO ZAHVALNI SALEZIJANCI

Duhovni život sv. Ivana Boska

Pravi, potpuni i najjednostavniji bio je život duše našega Sveca. Ovim životom živio je on sam i tome životu učio je druge, ostavio ga kao baštinu sinovima svojim.

Kad se govori o duševnom životu, misli se na uzvišeniji, savršeniji, kreposniji i svetiji život; no duševni život uključuje u sebi i način, put, kako da se sve gore nabrojeno postigne. Don Boskov put, način i oblik bio je najjednostavniji i po tome je postigao pravi, potpuni život duše, život kakvog nam opisuje sv. Evanđelje, kršćanska predaja, nauka i praksa crkve. A da se je njegov život slagao sa ovim načelima, svjedoči nam proces kroz 45 godina, koji je ispitivao njegove umjetnosti, svjedoči zamjenik Kristov, glava Crkve, koji nam ga stavlja kao uzor.

No mnogi bi se mogao spotaknuti o vanjštinu Don Boskovih djela i njegovoga rada. Taj bi dobio površnu i nepravu sliku njegove duše. Don Boskova duša svagdje je samo jedno tražila, svagdje samo za jednim uzdisala i žudila, a to je bila slava Božja i spas duša. Jedno samo načelo pokretalo ga je u svoj njegovoj nezasitnoj djelatnosti i čudnovatom vanjskom napretku njegovih pothvata, što dublji i savršeniji unutarnji život, život duševni. I da nije bilo ove težnje, savršene svrhunaravne težnje, njegov rad, njegovo nastojanje ne bi imalo ploda, ne bi bilo ovjenčano. A razumljivo je, jer se držao i uzdao u Svemogućstvo Božje, da ga je i Bog obilno pomagao i promicao, što nam je svima očito.

A kako je taj Božji čovjek duboko odisao Božjim duhom, najljepše nam svjedoče ispitivači herojčnih njegovih kreposti, biskupi i kardinali Kongregacije, koji su izjavili na usta kardinala Schustera, da su unutarnji život Don Boskov i njegove kreposti veće nego si i mi pomisliti možemo." I uistinu, tko bi počeo proučavati njegov život, nailazio bi na sve veće i veće bogatstvo njegove duše.

SVETAC ISPOVIJEDA

Znameniti pisac Joergensen piše za Don Boska, da je bio jedan od najsavršenijih ljudi, koje poznamo na ovoj zemlji. Ističe, kako se u drugih svetaca nalazi uvijek i nešto ljudskoga, a u životu Don Boska nema gotovo ništa od svega toga. „U njemu je svijetlo bez sjene, bjelina nad bjelinom, svijetlo nad svijetlom". A sam sv. Otac označio je Don Boska kao jednoga velikana u svetosti.

Ako točno gledamo, pa i je uistinu tako. Svet je bio kao mladić, svet kao đak, svet kao bogoslov, svet kao svećenik, svet ispovjednik, propovjednik, odgojitelj i pisac.

Svet je bio uvijek i u svemu: U riječima, u činima, u radu, u razgovoru, pa i u šali i veselju. Kardinal Kalijero svjedoči za njega, da su ga nalazili uvijek istoga, savršenoga i svetoga, punog ljubavi Božje i ljubavi prema tuđoj duši. Bio je pun kreposti, koju je širio oko sebe i svojim riječima i svojim primjerom, a napose svojim činima, koji su bili sama ljubav napose prema potrebnima.

A koje su bile i kolike su bile te kreposti? Od poniznosti sve dalje, koje se nabrajaju: velikodušnost, jednostavnost, čistoća, razboritost, umjerenost, hrabrost, duboka pobožnost i nježna odanost Mariji, sinovska poslušnost prema sv. Ocu, vjera najtvrđa, ufanje najživlje, ljubav najgorljivija.

Sam Svetac i nesvijesno ocrtao je divnu sliku svoje duše i svojih kreposti u snu, što ga je imao g. 1881. Neka tajanstvena osoba prekrila ga zlatnim plaštem urešenim sa dijamantima. Predstavljao je taj plašt salezijansku družbu, kakova treba da bude. Tri dijamanta označivala su vjeru, ufanje i ljubav, a slika na leđima, siromaštvo i nagradu, čistoću i post, a u sredini je bila poslušnost. Na ramenima bio je: rad i umjerenost, a zatim razni sitni dijamanti, koji su označivali manje kreposti.

Bio je simbolički plašt. Vjera, ufanje i ljubav označivali su savršenstvo kršćanskoga

života; siromaštvo, čistoća i poslušnost savršenstvo vjerskoga života, a rad i umjerenost bile su oznake salezijanskoga života. Rad i umjerenost, izjavio je često Don Bosko, učinit će, da će procvasti naša družba. — Umjerenost pak nije Don Bosko uzimao samo u jelu i pilu nego općenito u životu u svim zemaljskim stvarima, da se čovjek što više posveti iznutra, da bude sposoban tražiti ne ono što je njegovo, nego ono, što je od Isusa Krista.

No slika Don Boskove svetosti ne bi bila potpuna, da se ne spomene njegov osmijeh, njegova ljubežljivost, njegova slatkoća. Ono što je Crkvi sv. Franjo Asiški po svojem siromaštvu, to je Don Bosko po svojoj ljubežljivosti i slatkoći; u tome bit će vječni i nedostiživi ideal.

No u svem tom bogatstvu duševnoga života, nije bilo ništa prisiljena, nenaravnoga, već se je odrazivala svagdje najveća prirodnost i najveća jednostavnost. U svim svojim činima, što pokazuju i slike, bio je onakav, kako se prikazuje, naravan i jednostavan, tako da umjetnici ne trebaju ništa dodavati ni ništa oduzimati, da možda lice njegovo dobije veće oduhovljenje.

Tako prikazan bio je Don Bosko na svakome mjestu i u Turinu među ličnjacima, i u Rimu među kardinalima, i u Francuskoj među učenjacima.

Čudesna pak slika njegove duše još se povećava i začuđuje njegovim svrhunaravnim darovima, kojima je bio urešen. Dosta je ovdje spomenuti samo njegove sne ili priviđenja, koja su bila tako znamenita i tako česta.

Kako pak je živio sam, želio je da i drugi tako žive. Pravila njegova uistinu su jednostavnija nego se može i zamisliti. Nema tu izvanrednih izvanjskih znakova mrtvenja, ne, On traži jednostavni, dobri kršćanski život. Njegovo je geslo, rad i molitva i ovo služi njegovim sinovima kao barjak, pod koji se slažu i idu ovim svijetom, da čine ono isto, što je činio i on: — vesele, tješe i spasavaju duše, duše mlade, poletne, u kojima sve bukti i kipi od života.

Ovo je evo ukratko Don Boskov život duše, koji će ostati vječni amanet njegovih sinova, život, koji će svijetliti i privlačiti sve, koji su dobre volje, a napose dragu mladež, koju je jedini Don Bosko posve razumio i shvatio, pa je i zato od nje načinio ono, što drugima nije uspjelo.

SV. IVAN BOSKO U KRUGU PRVIH SALEZIJANSKIH POGLAVARA GODINE 1870

Nadnaravno kod sv. Ivana Boska

XIX. vijek, tko ga samo površno promatra, uočit će, da je bio to vijek materijalizma u životu, a pozitivizma u mislima.

Ali usred radnika ovih pogubnih struja, koje su veoma raširile svoju djelatnost u centrima radnika, gdje su osnivale socijalizam, Bog je podigao ljude, koji su protivnim radom rušili osnove bezbožaca. Tako je na pr. uskrsao Ozanam pa Kontardo Ferrini; Župnik arški i Kottolengo; Lacordaire i Rosmini; Montalembert, Danijel O' Konell, Garcia Moreno itd. Četrdeset takovih i njima sličnih živjelo je u doba materijalizma, i svima se bavi Kongregacija, da ih postavi na čast oltara, u koliko to već nisu. Četama slobodnih zidara usprotivile su se čete religijoznih redova.

Kad se bude mogla čitati potpuna povijest ovoga vijeka, svi ljudi i sva čuda, koja su se dogodila u tom vijeku, onda XIX. vijek ne će biti samo materijalan i pozitivističan, već i vijek Sillaba i papine nepogrešivosti, vijek Lurda i Srca Isusova, vijek Kettelera, Hannela i Toniola; vijek Pia IX. i Leona XIII., vijek Don Boska.

Danas je Crkva ovoga poniznoga svećenika postavila na čast oltara, On je proglašen svetim. Tim činom dano nam je opet jedno svijetlo da zavirimo jasnije u život vijeka, koji je prošao.

Svrhunaravno svijetlo ovdje nam skida koprenu, jer svrhunaravno i izvanredno bilo je nešto redovito i naravno u životu našega apostola.

Bio je mistik i radnik; sjedinjen uvijek s Bogom, što je i svugdje i svakome pokazivao bilo u razgovoru s djecom ili najvišim autoritetom.

Noge hodale su mu zemljom, ali oči bile su uprte u Gospodina, koji ga je vodio od prvoga sna u Bekiu, gdje mu je dao za voditeljicu i učiteljicu Gospođu. U preko stotinu njegovih sanja ili bolje reći vizija, Gospodin ga je rasvjetljavao i pokazivao mu što mu je i kako mu je činiti u njegovom apostolstvu. Tri puta vidio ga je Filip Rinaldi, njegov treći nasljednik u družbi, preobražena i obasjana jakim i ugodnim svijetlom, po bijelome danu, a više puta vidio ga i pisac njegova života Lemoyne. 1879. posluživao mu kod sv. Mise i vidio ga u ekstazi oko 10 minuta.

A čudesa su gotovo nebrojena: umnoženje kruha, kestenja, lješnjaka, ozdravljenja, čitanje duša, i veliki dar da je mogao biti na dva mjesta. Tako je neke noći 1886. prem je boravio u Turinu, pohodio zavod u Sarria blizu Barcelone u Španjolskoj. Probudio je upravitelja prošao je s njime prostorije zavoda i na koncu mu naložio što mu je činiti, a onda ga odjednom nestalo. Siromah upravitelj ne bi ni vjerovao, da nije kasnije dobio list iz Turina, gdje ga se opominje, da izvrši one naloge, što mu je Don Bosko one noći izdao.

Kad se budu izdali svi čudnovati sni Sveca, i kad budu protumačeni, dobit će mnogi vjernici mnogo svijetla, utjehe i dobroga voditelja. Golema je u ovim viđenjima građa za askezu i mistiku.

Njegov način odgoja, njegova ascetika ima nešto novo, ali daleko od novosti modernizma.

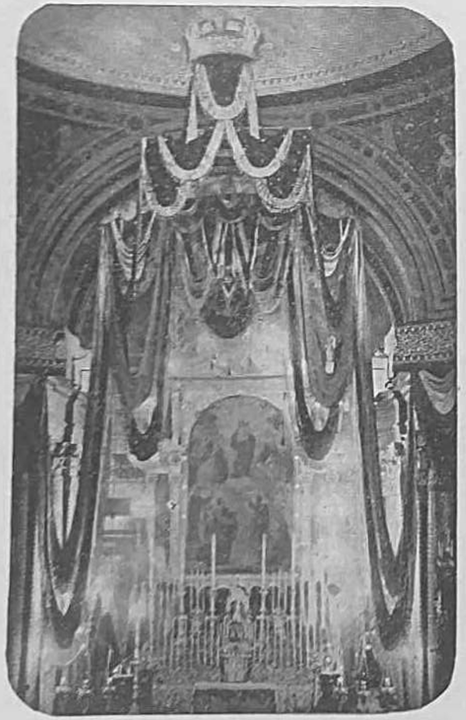

CRKVA MARIJE POMOĆNICE U TURINU U SVEČANOM RUHU

HRVATSKI I SLOVENSKI HODOČASNICI PRED CRKVOM SV. PETRA

VELIČANSTVENO DJELO KRŠĆANSKOGA ODGOJA

Tim riječima označeno je u Dekretu od 19. studenog 1933. Don Boskov apostolat usred ljudskoga društva. Za usporedbu njegovoga pothvata služi se Dekret Evanđeljem, u kojem se čita priča o gorušičnom zrnu.

I zaista uzme li se u stvarnosti razvitak njegovoga djela, njegove družbe i muške i ženske, uzme li se pred oči sav uspjeh na polju odgoja, od onoga maloga gorušičnoga zrna, izraslo je uistinu stablo kamo dolaze mnoge i premnoge ptice, da se sklone.

Potaknut prvim snom u djetinstvu, koji mu je ostao utisnut za čitavi život, dao se je odmah na posao bez ičesa, bez prostorija, bez knjiga, bez škola, bez pomoći, što više bio je i smetan i spriječavan u svome radu od bezdušnoga brata. Jedina mu je utjeha bila majka, dobra majka, koju je gonila slutnja, da će joj sin postati svećenik. Majka ga je toliko hrabrila, da se je na ljudsko govoreći nadao tamo, gdje nije bilo izgleda ni za najmanju nadu.

U teškim kušnjama to je zrno gorušično počelo listati i zastirati svojim lišćem susjednu djecu. Bez ikakovih disciplinskih sredstava, sam svojom snagom znao je zagospodariti ovim prostim uličnjacima. Istina vrlo su mu pomagali prirodni darovi, duševni i tjelesni, kao bistrina, pamćenje, oponašanje, pa veselost, nasmiješenost i uvijek spremnost na šalu. Svim tim brzo je osvojio svoje suseljane i mlado i staro, postao predmet pažnje svakoga.

I kao što je sam bio živ, tražio je glavno težište svoga odgoja u živahnosti, jer živahnost je uvijek djelatnost. Zato ga vidimo, kako je sa gojencima skakao, igrao, trčao, smijao se, zabavljao se, samo da budu u poslu, jer gdje se radi tu nema vremena za potajne napasti, koje bi mogle uništiti mlado srce i mladu dušu.

A kad je napokon uspio da se postavi na vlastite noge, kad je postao svećenik i došao na svoje mjesto, evo ga kako se sav posvećuje omladini, kako to mlado drvo širi grane, da pod svoje okrilje primi što veći broj zapuštenih. I za kratko vrijeme sa livada gdje je držao prve sastanke, seli se u Oratorij, otvara škole, večernje, pa zatim zanatske, za kratko ima đake, bogoslove, svećenike, pomagače svake ruke, a sinovi njegovi sele se i u misijske krajeve u Ameriku, da i tamo prenesu biljku, koja je izašla iz gorušična zrna.

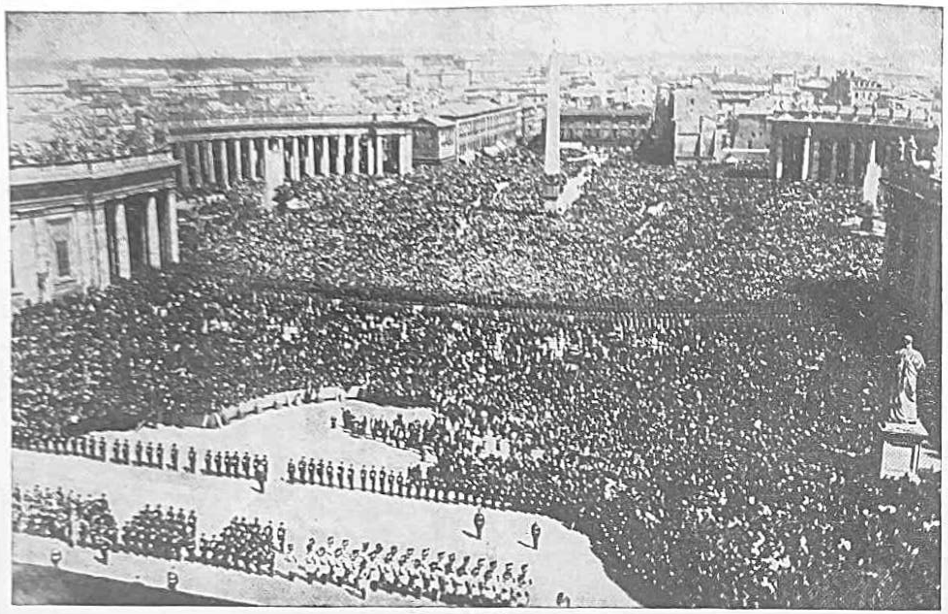

MNOŠTVO OČEKUJE NA TRGU SV. PETRA SV. OCA

BIJELO ODJEVENA DJECA U PROCESIJI PRIREĐENOJ U ČAST SV. IV. BOSKA U TURINU

KOVČEG S MOĆIMA SV. IV. BOSKA PRED CRKVOM MARIJE POMOĆNICE U TURINU

No krivo bi mislio, tko bi računao, da je Don Boskov odgojni rad počeo u prvoj njegovoj kući, u prvom Oratoriju. Kad je Don Bosko otvarao kuće i svoje zavode, već je on imao svoj odgojni sistem gotov. Taj njegov način bio je plod njegovoga iskustva, ustrajnoga rada, gorljive želje za naukom, nadasve dobre volje, da sve uredi po Božjoj volji. Odgojen ovim duhom, dao se na rad i zavodi su nicali na sve strane, zanimanje se pobudilo po čitavom svijetu. A da se ovo veliko djelo ne izgubi pobrinuo se za nasljednike, osnovao je svoje Salezijance i Kćeri Marije Pomoćnice, koji nastavljaju rad u njegovu duhu. Tim djelom ovjekovječio je i svoj odgoj, pobrinuo se ne samo za one, koje treba odgajati, nego je ostavio potomstvu i odgojitelje u svojim nasljednicima.

Dekret naglašuje, kako se je Družba brzo raširila po čitavome svijetu, makar je morala prebroditi velike i teške zapreke, kako je svagdje primljena vrlo rado, jer je po apostolskim riječima »postala svima sve«.

No uz to raširenje moraju se naglasiti i uspjesi, moralni uspjesi na polju odgoja, što su postignuti u njihovim zavodima i školama, bilo gimnazijama ili obrtnim, a napose pak treba istaći njihove misije.

Uočivši sav taj rad dolazi nam misao, koliko se bogatstvo prirodnih i natprirodnih darova moralo boriti u duši tolikoga i takvoga Osnivača, kako je uistinu bio po volji Gospodu, kad ga je sve do danas toliko štitio i pomagao. Njegovo veliko djelo i u praksi i u njegovim knjigama, koje su brojne, pokazuje kako je uistinu bio, po riječima Dekreta, »kao div na putu života svojega.«

NJEGOVOJ SVETOSTI PIJU XI. PAPI, KOJI JE DON BOSKA PROGLASIO SVECEM, NJEGOVI SINOVI I KĆERI SA SMJERNIM POŠTOVANJEM VJEČNO ZAHVALNI

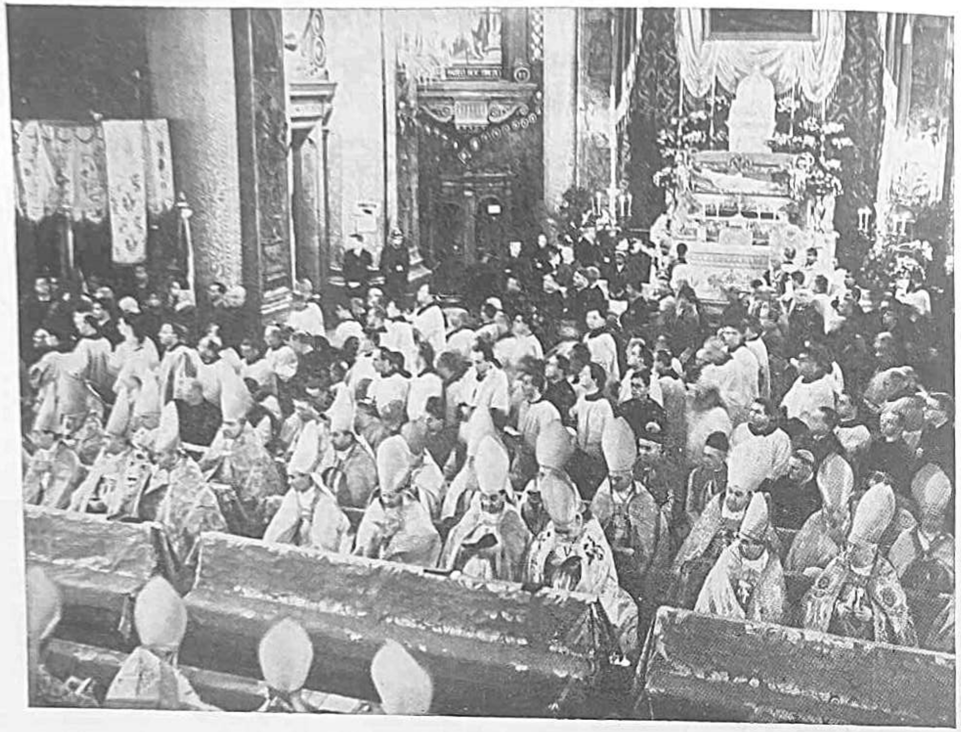

120 BISKUPA KLANJA SE SV. IV. BOSKU U TURINU

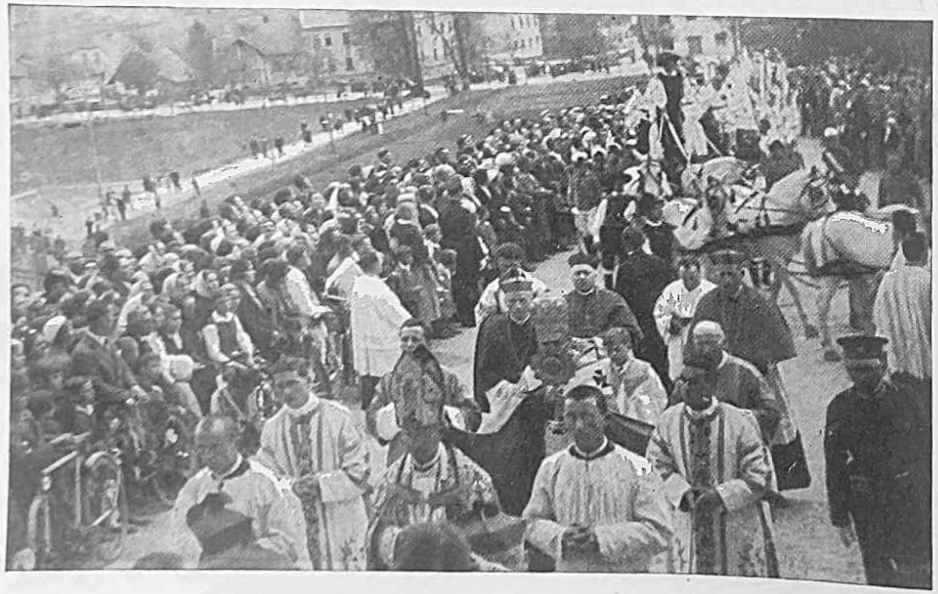

PROCESIJA NA RAKOVNIKU-LJUBLJANA: PREUZV. G. DR DIONIZIJE NJARADI NOSI MOĆI SV. IV. BOSKA

Marija Pomoćnica u životu i djelima sv. Ivana Boska

U životu velikih ljudi povijest je uvijek bilježila zvijezdu ili meteor: lik jedne žene. Žena se pojavljuje i u životu i djelima sv. Iv. Boska. Ta je žena veća od svih drugih. To je Gospa, njegova Gospa.

Po prvi put vidio Ju je u snu, koji ga je razveselio i smutio. Imao je devet godina: „Njezin je izgled bio veličanstven, a njezin plašt odsijevao je sa svih strana. Ljubazno ga uze za ruku i reče mu: „Gledaj!" I vidio je „mnoštvo jarčića, pasa, mačaka, medvjeda i nekoliko drugih životinja."

„Eto tvoga polja, eto, gdje moraš raditi". Budi ponizan, jak i krepak: i što sada vidiš, da se događa s tim životinjama, ti moraš činiti s mojim sinovima."

Te se životinje pretvoriše u jaganjce, koji su od veselja skakali, a on ih je morao pasti.

Ta „Gospođa njegovih snova" uvijek ga je pozivala, da pase njezino stado odgajajući mladiće u svetom strahu Božjem. I on je to upravo s oduševljenjem činio, jer mu je Ona govorila: „Ne boj se, Ja ću ti pomoći." A to su riječi, koje je Krist rekao Apostolima, i, eto, Ona ih ponavlja ovome revnom Apostolu, kojega upućuje, da spasava omladinu.

Radin, jak, uspravna stasa, visoka čela, vedra i sigurna pogleda, on ulazi na polje svoga rada čedno, s pouzdanjem. Odlučnim korakom ide prema budućnosti kao mladi div, spreman za borbu da pobijedi.

Ulice, trgovi gradova daju mu prve pitomce, i on osniva prvi Oratorij, u kojem ori hvala njegovoj nebeskoj Gospi.

Pojavljuju se neprekidne i silne zapreke, ali on ne sustaje, jer mu Ona otkriva buduću slavu Valdoka. Ona ga vodi, Njezina je ljubav dobrostiva, majčinska, a on je štuje uvijek, posvuda, neizmjerno je ljubi i pjeva njezinu slavu.

Presveta Marija jedina je, velika i nepobjedljiva njegova pomoć. On vjeruje u tu pomoć, i nikad se nije prevario: Jarčići se prerušuju u jaganjce, sjeme bačeno u neplodnu zemlju klija, razvija se, raste i donosi plod. Salezijansko djelo slavi slavlje, a sveti se Utemeljitelj veseli, i kao vidljiv znak zahvalnosti Mariji diže joj Crkvu, tron, prijestolje Njezina milosrđa. „Nazvati ćemo je Marija Pomoćnica, jer Gospa hoće, da je častimo pod tim imenom. Dolaze tako žalosna vremena, da nam je upravo potrebno, da nam bl. Djevica pomaže čuvati i braniti kršćansku vjeru."

Makar se općinsko vijeće protivi tom nazivu, on ipak pobjeđuje, i diže se crkva sv. Boskove Gospe, koju je počeo graditi sa devet novčića u džepu, ali je svršava, jer je Marija njegova blagajnica.

Pomoćnica! Ona je u cijelom svijetu postala Gospa Salezijanaca. Ona je puna nježnosti majke i moći kraljice! U slatko Njezino ime Salezijanci su napunili svijet, blizi i daleki, istinom vjere, svijetlošću napretka, jer Ju je sv. Iv. Bosko ulio u srca „svojih" kao temeljni kamen vjerskoga milosrdnog djela moralne i socijalne obnove, koja im je povjerena u budućnosti, kroz vijekove. I toga se zakona drži svaki dobri Salezijanac, to je znak, u kom su se događala čudesa, velika, istinita, opipljiva i trajna.

Bolesnici su dolazili k njemu, a on ih je blagoslivljao blagoslovom Marije Pomoćnice... i oni su ozdravljali, mnogi, često, gotovo svaki dan, od bolesti, za koje su ljudski lijekovi bili nemoćni.

„Gospođa njegovih snova" uzela ga je za ruku, a on je išao za njom uvijek i svagdje. I kad je stigao na metu svoga života, on se okrenuo, da vidi put, koji je prevalio uz Njezinu pomoć, pa prije nego je k Njoj uzišao na nebo, on je svojim sinovima u nasljeđe ostavio dužnost Njezine ljubavi, da uzmognu nastaviti apostolat. I oni su ga poslušali...

Marija Pomoćnica i sv. Iv. Bosko daju im snage, te se iz Turina, gdje je Njezina crkva i njegov grad, upućuju i u kulturne i divlje krajeve, da šire kraljevstvo Božje, Njezinu slavu, sv. Iv. Boskov žar.

Marija Pomoćnica i sv. Bosko! To su dva imena nerazdruživa u srcima naroda, do kojih dopiru poleti Don Boskove ljubavi, u kojoj je prihvatio program: „Daj mi duše, ostalo uzmi!"

Sjećajmo se u molitvi: † Roka Jalšić, Ludbreg; — † Katarinu Šverer, Vukovar; — † Reginu Branilović; — † Mija Posavec, Varaždinske Toplice. R. I. P.

Kćeri Marije Pomoćnice

SLUŽBENICA BOŽJA MAJKA MARIJA MAZARELO, PRVA GLAVARICA KĆERI MARIJE POMOĆNICE

Salezijanska družba, što ju je osnovao sv. Ivan Bosko, brzo se širila ne samo u Pijemontu, nego i po čitavom svijetu. Svi su vidjeli u njoj novu silu, koju Bog šalje svojoj Crkvi. Družba sv. Ivana Boska pokazala se odmah u početku sposobnom, da učini mnogo dobra za mušku mladež.

Ali već u početku ovoga širenja, svagdje, kamo su došli Salezijanci, rađala se želja i osjećala potreba družbe, koja bi se brinula o ženskoj mladeži na isti onaj način, na koji se skrbe Salezijanci za mušku. Od svih strana dobivao je sv. Ivan molbe, neka se pobrine i za djevojčice. Svetac je to i sam želio, ali u početku nije mislio, da je za to pozvan. Molio se stoga u tu svrhu i čekao rasvijetljenje. Uto je ubrzo istu želju izrazio i Papa. Jednom mu se u snu prikaže Marija Pomoćnica usred velike čete djevojčica i reče mu: „Pobrini se i za njih. I one su moje." Sve ovo jačalo je u Svecu uvjerenje, da je volja Božja, da osnuje za djevojčice žensku družbu sličnu salezijanskoj. Čekao je samo, da Providnost prva započne.

I zbilja! Providnost ga je upoznala sa župnikom Dominikom Pestarinom iz sela Mornese. Tu u tom selu niklo je malo sjeme sadašnje velike družbe Kćeri Marije Pomoćnice.

Župnik Pestarino osnovao je u svom selu žensko katoličko društvo, koje se zvalo „Kćeri Bezgrešne". U to društvo sabrao je najvrsnije djevojke i odgajao ih u kršćanskim krepostima. God. 1862. dođe Pestarino u Turin k sv. Ivanu i zamoli ga, da ga primi u svoju družbu. Glas o sal. družbi i njezinu radu bio je dopro i u njegovo selo. Ali Svetac ga odbije. Čuo je, da je župnik Pestarino svet čovjek i da lijepo djeluje u svojoj župi. Upoznao se također i s radom njegova društva „Kćeri Bezgrešne". „Vi djelujete u svojoj župi", reče mu. „Doći će vrijeme, kad ću vas još trebati". Pestarino nije razumio Svečevih riječi, ali ipak posluša i vrati se natrag. To je vrijeme kasnije zbilja i nadošlo. Bilo je to 10 godina kasnije, t. j. god. 1872. Misao o osnutku ženske družbe već je u Svecu bila dozorila. Pijo IX. već mu je bio podijelio dopuštenje za to i unaprijed odobrio svako poduzeće u tom pogledu. God. 1872. dođe Bosko u Mornese k župniku Pestarinu, i tu na čudo sviju očitova župljanima i župniku nakanu, da od Kćeri Bezgrešne osnuje redovnu družbu, družbu Kćeri Marije Pomoćnice. Ta družba da će imati istu svrhu, koju ima i salezijanska družba, t. j. odgajati i skrbiti se za mladež. Jedni primiše vijest s oduševljenjem, a drugi s mrmljanjem. Nastadoše poteškoće. Ali Svetac se nije prestrašio. Misao, da je to volja Božja, učinila je, da je pobijedio sve poteškoće i još iste godine otvorio je novicijat za članove buduće družbe. Tako je kolijevka družbe Kćeri Marije Pomoćnice ostalo selo Mornese.

Ali nove redovnice ne ostadoše dugo sakrite u toj zabiti. Svake se godine njihov broj povećavao. God. 1877. prenesu kuću maticu u Nizzu, a godine 1927. konačno u Turin, uz crkvu Marije Pomoćnice. Pet godina je po svom osnutku mogla da pomaže Salezijance u njihovom socijalnom i odgojnom radu ne samo u Evropi, nego i preko mora. Danas se nalaze gotovo posvuda, gdje i Salezijanci, i broje gotovo isto toliko članica.

MAJKA DAGHERO, DRUGA VRHOVNA GLAVARICA

Koliko puta si u nevolji — brizi — opasnosti života — opasnosti duše? — Preporuči se Mariji Pomoćnici i bl. Ivanu Bosku — a za dobivenu milost se javno zahvali u Vjesniku.

Isti program reda, koji i Salezijanci, baštinile su od svoga svetoga osnivača i Kćeri Marije Pomoćnice. Taj je program: težnja k vlastitoj kršćanskoj savršenosti i djelotvorna ljubav prema bližnjemu, osobito ženskoj mladeži. U odgajanju djevojčica rabe isti odgojni način kao i Salezijanci, t. j. preventivni ili predusretni. Svuda, kamo dođu, osnivaju omladinske domove za djevojčice i otimlju ih lošem utjecaju ulice. Osim omladinskih domova otvaraju i konvikte, stručne škole, večernje škole, škole za zvanja i t. d.

U jednom svom pismu na ravnatelja salez. zavoda u Argentini izrazio se sv. Ivan Bosko ovako o svojim sestrama: „Naše sestre čine mnogo dobra, kamo god dođu." Isto se o njima može reći i danas.

I kod nas u Hrvatskoj već su mnogi izrazili želju, da ove vrsne redovnice dođu i u naše krajeve. Bože daj! Molimo sv. Ivana Boska da on nađe načina, kako bi se ta želja mogla obistiniti.

MAJKA VASKETI TREĆA VRHOVNA GLAVARICA

Sv. Iv. Bosko i knjiga

U svojem mnogostrukom poslu Don Bosko, koji je išao uporedo s duhom vremena, našao je vremena i za knjigu. Svijet odgaja knjiga. Već u školi knjiga pruža općenitu naobrazbu, a kasnije mnogo doprinaša za osobnu izobrazbu na svim poljima znanosti.

Poznato je, da je Don Bosko bio praktičan čovjek; zato nije nikad zanemario knjige, što više, dobru knjigu imao je uvijek na pameti. Treba naglasiti, da se nije zadovoljio bilo čime, već je sezao za originalima bilo na talijanskom ili francuskom jeziku. Bio je neprijatelj dnevnika (novina), ali se je ipak koristio za čitanje knjiga pojedinim stupcima u novinama. Sam je govorio kako je na taj način mogao pročitati veliko Rohrbacherovo djelo: Općenita povijest Crkve. Kako je bio savjestan i točan u čitanju, svjedoče njegova djela o povijesti Crkve i povijesti Italije, koja su pisana s mnogo ljubavi i dražesti, ali nepristrano. Skrbio se i za klasičke književne zbirke talijanske i latinske; bio je javni obožavatelj Dantea, pa veliki štovatelj Manzonia, premda je sumnjao o njegovoj veličini.

Don Bosko je shvatio, kako je moćno i strašno oružje knjiga, koja širi zdrave i čiste misli, koja prenaša govore, koja je glasnik Božji, zastupnik Crkve, sazivač svečanosti i kritičar života. Shvatio je kako je teško suzbijati zlu knjigu u životu. Zato je nastojao, da zlu knjigu predusretne dobrom. To je i jedan razlog, da si je odabrao za zaštitnika sv. Franju Saleskoga, kojemu je također bio apostolat štampe jedan od glavnih ciljeva. Stoga je i Don Bosko pomišljao na jedan čitavi front dobrih pisaca, da tako suzbija zlo, koje je prouzrokovala zla knjiga.

No Don Bosko nije bio samo oduševljeni čitač knjiga, već je i sam pisao. Teško je ljubiti knjigu, a sam je ne pisati. Zato je Don Bosko bio i pisac i to plodan pisac. Napisao je oko stotinu knjiga većih i manjih, samo da se svijet što bolje upozna s dobrim. Istina, nije se možda mogao takmiti po stilu i riječi s nekim književnicima, jer ni sam nije volio kojekakve fraze, već je ostao i u knjizi jednostavan svećenik, kao što je bio svagdje. Uostalom, nije ni imao vremena da bude književnik po zanimanju, već mu je bilo više stalo do onih misli, koje je širio u svojim knjigama. Uza sve to govorio je i pisao privlačivim i uvijek mladenačkim načinom. Na šalu i smijeh bio je spreman uvijek, a bilo mu je to i u naravi. Njegova povijest Italije lijepa je knjiga i bilo bi vrlo dobro, da se povrati u talijanske škole, dakako upotpunjena, prilagođena vremenu i ilustrirana. U ovoj povijesti Don Bosko neprestano će pripovijedat mladeži o složnom radu politike i vjere, koji smo i mi doživjeli sa lateranskim paktom. U knjigama dakle novoga Sveca otsjeva ona djelatnost, ona pokretnost, kojom je Don Bosko ponizno, ali vjerno htio da dade Bogu i Crkvi ono, što ju pripada, da dade kralju što je kraljevo, a Bogu što je Božje, a iznad svega da učvrsti i usadi brigu Providnosti, koja se skrbi i bdije nad svime.

Sv. Ivan Bosko i mladež

SV. IVAN BOSKO »OTAC I UČITELJ MLADEŽI«
(Slikao-Krida)

Don Bosko i mladež dvije su nerazdružive riječi, jedna izaziva drugu.

Don Bosko ostao je uvijek mlad, pa i u starijim godinama, ostao je mlad, jer je imao uvijek na pameti čudnovati san, u kojem ga je opomenula Gospa da bude u opominjanju i razgovoru ponizan, jak i odvažan. A takva i jest prava mladež; jednostavni su, smioni u svojim naumima i odvažni u borbi protiv neprijatelja.

Don Bosko se držao evanđeoske riječi: budite kao djeca i ući ćete u kraljevstvo nebesko.

Sam on je bio živahno i potpuno dijete, vođa uličnjaka. Dosta je o tome pročitati vlastite njegove uspomene.

A vrijedno je spomenuti, da je ostao kao dijete od dvije godine bez oca. I prem siromašan, ostao je svagdje i uvijek veselo dijete. Promatrajte ga kod posla u polju kako moli Anđeo Gospodnji, kako kod sjetve baca nešto sjemena u zrak k svom Gospodinu: Za tebe!

Gledajte ga u kući, kad dolazi sirotinja. Mati ga uči, da su to braća Isusova, a on trči k njima, da ih upozna, jer je vidio da su žalosni.

A istom kad je počeo polaziti škole, učiti o Bogu, pisati i računati, koliko je to bilo veselje i radost.

Brižna mati bojala se, kad ga je vidjela među uličnjacima, pa mu branila, da neide među njih. A on joj odvrati:

„Mama, ja ću vas poslušati; ali velim vam, da su mnogi bolji, kad sam ja među njima." — „Onda idi samo," — odvrati majka. Uistinu sjajan dječak, ali i mudra majka.

Put njegov odredio mu je Gospodin i u snu pokazivao mu, što je Njegova volja. Evo ga među dječacima u živoj svakojakoj igri, vici, trci, a zatim u molitvi, pjesmi, pa propovijedi, gdje je opetovao ono, što je čuo od don Kalossa. A slušaju ga ne samo djeca već i starci, kimaju glavom i pitaju se, što će biti od ovoga djeteta.

U Kijeriu osnovao je društvo Veselja. Veselje! Znao je Don Bosko, da je to lijek duši, koji je bude čuvao od zla, pa ga je svagdje prouzročio, kamo bi god došao. A znao je svakoga osvojiti.

To pokazuje ovaj razgovor:
— Znaš li čitati?
— Neznam.
— Pisati?
— Ne.
— Znaš li — i tako redom...
— Ništa, — odgovara mališ.
— A zviždati?
— Ah!...

Lice mu se razvedri, duša mu se napuni radosti i bio je Boskov.

Takav je došao u Turin, takav je bio s prvim pitomcem Bartolom Garelijem. Dolazile su i druge čete dječaka, a on ih je tražio još i više, ali je i znao zašto ih traži.

Sv. Ivan Bosko pisac

Sam naslov mogao bi možda čitatelja navesti na netočnu pomisao.

Don Bosko je često i vrlo mnogo pisao usred svoje čudnovato mnogostruke radinosti. Objelodanjeno je preko stotinu njegovih djela, a ima ih još mnogo u rukopisima. Pisao je o različitim stvarima. No ne mislimo ipak reći da je bio pisac — umjetnik, da je pisao poput drugih umjetnika.

Don Bosko nije bio pisac umjetnosti, već pisac za duše, pa i onda, kad nije raspravljao o vjerskim stvarima. Sveci makar i hodaju zemljom, oči su im uvijek uprte u nebo. Tako i on nije napisao ni jednu stranicu bez više svrhe.

Kao što se sav njegov mnogostruki rad ima promatrati pod vidom svrhunaravnoga u prvom redu, tako se mora Don Bosko promatrati i u knjizi. Njegova deviza: Da mihi animas, cartera tolle — daj mi duša — drugo uzmi, vrijedi uopće u njegovom apostolatu, a bila mu je na pameti i kao piscu i širitelju dobre štampe.

Sam sveti Otac nazvao ga je bio „čovjek knjiga i knjižnica" — „čovjek nauka i misli", bio „je veliki um, otsjevajuće, živahne, utančane, snažne naobrazbe, koja kada bi bila ograničena na ognjištu znanosti i nauka, ostavila bi duboke tragove, kako ih je svakako ostavio". Pod ovim riječima Pape, koji Ga je ljubio i shvatio, treba promatrati intelektualni rad Svečev.

Kako znamo, sam je u početku imao veliku sklonost k naučnom radu, što je i sam priznao, ali Promisao Božja postavila ga je na drugo mjesto. A put kojim je pošao, tražio je da piše jednostavno, pučki, mladenački, da bude razumljivo svima, da se približi svima.

U ovom smislu možemo mirne duše reći, da je Don Bosko pisac. I u ove pučke spise stavljao je Don Bosko na svoj jednostavni način svoje široko znanje što ga je stekao marnim učenjem.

Za primjer njegove savjesnosti i naučne strogosti dovoljno je spomenuti život Papa, što ga je izdavao u Katoličkom štivu na najpučkiji način. Isto tako i Povijest Italije, pisana za porabu mladeži, stvar je jednostavna, ali veoma vrijedna.

Stil mu je jednostavan i nemože se nitko s njime natjecati, a oni koji su ga pokušali nasljedovati, ostali su daleko za njim. To priznaju veliki i znameniti pisci.

Knjige Don Boskove raširene su u milijonima i milijonima kopija i izdavane su po sto puta i to u raznim jezicima.

Nije ovdje mjesto da se dade prikaz njegovoga rada, već samo kazalo, put, kako da se ovaj njegov rad obradi, da se iznese njegova misao vodilja i njegov stav. U svim svojim djelima, pa i u udžbenicima uvijek je spreman, pozitivan, a nada sve odgojitelj i čovjek Božji, koji bez prestanka upire na dobro vremeno i duhovno, naroda i mladeži, ali ne u formi propovijedi.

Njegov je književni rad nešto posebna. Njegova knjiga hvata za dušu i srce, govori jednostavno, ali uvjerljivo. U prvom redu bio je Svetac apostol pa i u knjizi. U listu od 19. marta 1885. o širenju dobrih knjiga, već kao starac piše:

„Sa katoličkim štivom želio sam pružiti sav puk, nastojao sam da to štivo uđe u svaku kuću, da se upozna glavni duh naših kolegija, da povuče mladež na krepostan život. Sa „Opskrbljenim Mladićem" želio sam ih dovesti u Crkvu i ucijepiti im duh pobožnosti i ganuti ih na često primanje Sakramenata. Sa zbirkom talijanskih i latinskih klasika i sa povijesću Italije i s drugim historijskim i literarnim spisima, želio sam da se postave uz bok u školi, da se očuvaju od tolikih zabluda i od tolikih strasti, koje bi im bile opasne i za vremenost i za vječnost...".

Evo, u ovu svrhu pisana su djela Svečeva, a jer su pisana za srce, za dušu, ne će nestati nikada, jer će oživjeti u duši onoga, koji ih bude čitao.

SVETAC ZA PISAĆIM STOLOM

NOVO! U štampi je opširan životopis NOVO!
Svetoga Ivana Boska
CIJENA: Ukoričeno Din 50·—, Mekovezano Din 40·—
U pretplati: Ukoričeno Din 40·—, Mekovezano Din 30·—
Naručite kod Uprave Salezij. suradništva, Zagreb, Vlaška 38

Sv. Ivan Bosko i radnička mladež

Velika otkrića na polju mehanike posve su preobrazile veliku industriju, ali s druge strane dovele su u tjesnac obične zanatlije. Strojevi kao da su učinili nepotrebnima obične radnike; u vidu njihovom izgledaju ovi bijednici kao neki parasiti ljudskoga društva. Za rad strojeva vrijede samo posebno izučeni ljudi, profesionalni radnici, kojih opet treba vrlo ograničen broj, jer glavni posao obavlja stroj. A jer se rad industrije razvija u gradu, to se i grad počeo puniti svakojakim ljudima, koji traže zarade. Naravski, da ih večina obilazi badava oko tvornica, a opet da se prihvate svoga zanata, tko će ih pitati za njihove proizvode? Tako je nastalo veliko pitanje, kako da se osiguraju ovi nezaposleni radnici? Don Bosko svojim zavodima riješio je i ovaj problem: Otvorio je svoje škole, klasične, tehničke, trgovačke, sve za jednostavan, srednji stalež, da im tako pruži priliku da se izvještе i upoznadu sa novim načinom rada, koji je donijela moderna tehnika.

Razne države osnovale su također škole različitih umjeća i znanosti, iz kojih su izlazili ispitani profesionalni radnici, ali bez moralne i religiozne naobrazbe. Don Bosko, po uputama Leona XIII., koji je veliki dio svoga rada posvetio radničkom pitanju, osnovao je također takove škole s najnovijim zahtjevima, pače dodao im je glazbu, gimnastiku i pozorište, ali sve je tome bila podloga vjerska, tako, da je iz tih škola izlazio čitavi čovjek vješt u svojoj struci, a opet vjerski i ćudoredno naobražen. Don Bosko spojio je u jedan organizam zavod, školu i tvornicu. I da ukloni onaj jaz između radnika i učenih ljudi, uveo je da pod istim krovom, u istom zavodu žive i mladići, koji su se posvetili nauci, i mladi radnici, da tako jedan drugoga upozna i da se približe.

Na taj način osnivani su zavodi po svim krajevima, pa i u misijama. Iz Valdoka, gdje se nalazi središnji zavod Don Boska, širi se ovakav skladan način odgoja i nauke po svim zavodima, koji se nalaze gotovo u svakoj zemlji. A uspjeh svega toga pokazuje svake godine izložba didaktičko-profesionalna, koja posjetiocima pruža dovoljan dokaz sposobnosti mladih radnika.

Don Bosko, koji je dobro poznavao način odgoja uklonio je sve zastarjelo i svoj odgoj postavio na jednostavan i naravan način. Zato je znao reći: mladež bez glazbe jest tijelo bez duše. Veselje, vedrina, to je bilo načelo, prvo načelo u njegovu odgoju.

Ovo djelo Don Boskovo, gdje je uposlio i pružio priliku temeljite izobrazbe mnogoj sirotinji ostat će kao historijski momenat u ljudskoj povijesti.

S ovim profesionalnim strukovnim školama Don Bosko upotpunio je svoje djelo, jer je tako obuhvatio svu mladež i radničku i onu, koja se posvetila knjizi, onu bogatu i onu siromašnu, onu prosvijetljenu i onu, koja se nalazi u prašumama. Srce Don Boskovo stavilo se usred svijetla i hoće da svakome učini dobro, da svakoga ogrije.

Današnjih zavoda sa strukovnim školama za rukotvorce imade: Italija 19, Europa 36, Azija i Afrika 14, Amerika 42. Ukupno 111.

Za granu industrijalnu ovi su odjeli: drvodjelci i stolari, kovači i mehaničari, električari, vajari.

Za granu grafičku: tipografi-slagači, tiskari, litografi-štampari, uvezivači i pozlativači.

Za odjevnu granu: krojači i izrezivači, postolari i krojitelji.

Odgojni sistem

U odgojnom sistemu Don Boskovu dvije su baze: vedra ljubav i iskustveno znanje... Njegova pedagogija, piše milanska „Katolička škola", jest pedagogija ascetička, pedagogija koja je stvorila, stvara i stvarat će svece; varao bi se tko bi mislio, da je izgubljen plod Dominika Savia, Don Beltrama, Don Rue!

Don Boskova mistička pedagogija nalazi se napose u njegovim sanjama ili vizijama. „Franjo Saleski napisao je mističko djelo: Ljubav Božja: Don Bosko sa svojim nebeskim snovima napisao je mistički traktat o ljubavi Božjoj kod mladeži. Sv. Franjo Saleski posvetio je posljednje glave Teotima ljubavi bližnjemu: a Don Bosko je nastavio."

Zaključak Svete Godine u Rimu i njeno proširenje na čitav svijet

Na uskrsni ponedjeljak, 2. travnja ov. god., odigrao se je u Rimu jedan vrlo značajan i dirljiv prizor. Toga je naime dana Sveti Otac Pio XI., u crkvi sv. Petra izvršio obred zatvaranja Svetih Vrata. Najprije se je pomolio pred moćima Muke Spasiteljeve te pred presv. Sakramentom, a onda se je držeći u ruci goruću svijeću, zaputio prema Svetim Vratima. Pred njim je išao veliki broj svećenstva. Poslije nego je tako Sveti Otac, posljednji, prekoračio prag Svetih Vrata, nije više nitko smio da kroz njih prođe. Tada je Papa stupio na prijestolje, i preda nj su postavili vapno te zlatnu, srebrnu i glinenu opeku, što je sve blagoslovio. Zatim je kleknuo na prag Svetih Vrata, i tad mu je kardinal Lauri pružio srebrnu žlicu, kojom je tri puta postavio vapno na prag Svetih Vrata. Onda je postavio tri opeke, jednu zlatnu, drugu srebrnu, treću glinenu izgovarajući riječi: „U vjeri i u kreposti našega Gospodina Isusa Krista, Sina Boga živoga, koji je rekao poglavici apostola: „Ti si Petar, i na toj stijeni sagradit ću crkvu svoju", ja postavljam ovaj prvi kamen, da se zatvore Sveta Vrata, koja će morati da se otvore svake jubilejske godine, u ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Za njim su nekoji crkveni dostojanstvenici također postavili po koju opeku da napokon radnici do kraja zatvore Sveta Vrata. Na koncu je bila ispjevana himna „Tebe Boga hvalimo" i time je bio završen ovaj značajan crkveni obred. Isti obred, što ga je sam Sveti Otac obavio u vatikanskoj bazilici, obavili su u njegovo ime tri druga kardinala u ostalim rimskim bazilikama: Sv. Ivana Lateranskog, Svete Marije Velike i Sv. Pavla izvan zidina.

Time je Sveta jubilejska Godina, koja je donijela toliko plodova vjerskog života i duhovne obnove, u Vječnom Gradu bila zaključena.

Pošto svatko nije imao sreće, da se u samom Vječnom Gradu prošle godine napije na izvorima duhovnih milosti i Kristovih zasluga, zato Crkva, kao dobra i skrbna majka oko duhovnog napretka svoje djece, htjela je preko svog vidljivog Glavara da svima dade mogućnosti, da se okoriste jubilejskim oprostima. Istoga onoga dana, kad su u Rimu zatvorena Sveta Vrata, otvorene su po cijeloj zemlji za sve vjernike prebogate riznice duhovnih dobara naše svete Crkve. Posebnom je naime odlukom Svetog Oca Pija XI. jubilejska godina otkupljenja proširena na čitav svijet. Trajat će ta produžena jubilejska Godina od Bijele Nedjelje (8. travnja) ove godine do Bijele Nedjelje (28. travnja) g. 1935. Na taj je način svima data mogućnost da se okoriste ovom izvanrednom prilikom za svoj duhovni napredak. Nastojmo dakle da se što obilnije okoristimo. K onim duhovnim plodovima, koje smo moguće već pobrali, nek nadođu novi, još puniji i još dublji. Jer i prigoda je za to nova i lakša. Pokažimo primjerom, da duhovna dobra znamo cijeniti više od svih dobara prolaznog, vremenog života. Dokažimo djelom, da smo još uvijek iako nesavršeni, učenici našeg najboljeg Učitelja.

Želiš li osigurati budućnost darovitom i pobožnom mladiću, koji želi postati Salezijanac? — Kako? — Moli za upute! — Koga? — „Upravu Omladinskog doma — Omiška 2 — Zagreb".

Imadeš li koju misnu nakanu? Želiš pomoći Omladinskom domu na Knežiji? Na oltaru Marije Pomoćnice može se služiti sv. misa po tvojoj nakani. Tiha sv. misa 15 Din, pjevana 30 Dinara.

U Rim i u Rimu

Velečasni g. uredniče!

Izraziste želju, da Vam ukratko opišem naš put u Rim i ono nekoliko dana, što ih u Rimu proživjesmo. Što veselije za me! Imat ću prilike, da u opisivanju progovorim i o sv. Ivanu Bosku. Ta baš on je bio središte svih uskrsnih svečanosti ove godine. Čudni su zaista putevi Božji! Siromašni turinski svećenik, koji se smatrao najponiznijim u svojoj biskupiji, doživio je slavu, kakove ni sam Rim nije vičan gledati. Oko 300.000 vjernih iz svih strana svijeta, a među njima ogromni broj muške i ženske mladeži, onih se dana njemu divilo, ljubilo ga i zazivalo u molitvi.

Nego da započnem od početka, i to sa svojim suputnicima. Moji suputnici bili su vrlo veseli i ljubazni ljudi, svi puni vjere i katoličkog zanosa, pravi hodočasnici. Glavni dio hodočašća tvorili su slovenski salezijanski suradnici. Njima se pridružilo oko dvadesetak naših Hrvata. Hodočašću se priključio i lijep broj salez. bogoslova, mojih drugova, po narodnosti Slovenci, Slovaci i Česi. Sviju skupa bilo nas je 180.

Odlazak bio je urečen na Veliki četvrtak popodne, u 5 sati i 10 min. Hrvatski hodočasnici već su nekoliko sati prije došli u Ljubljanu s g. Tkalcem, ravn. Nadb. konvikta, i navratili se u naš zavod na Rakovniku, da ga malo pogledaju. Pred hotelom Miklič kraj kolodvora dobismo svoje značke, a onda na vlak. Tri velika vagona već su nas čekala spremna.

Brzo smo ostavili za sobom gorovitu i zelenu Sloveniju, ili bolje onaj dio Slovenije, koji se nalazi u našoj državi. Kad smo stigli na Kras, već se bila spustila noć. Na Rakeku, zadnjoj stanici prema Italiji, priključili su k našemu vlaku dva vagona rumunjskih hodočasnika. Bili su to rumunjski sveučilištarci s nekoliko bogoslova, svi članovi društva „Pax Romana". Brzo smo se sprijateljili. Oni su dolazili k nama a mi k njima. Zabavi ne bijaše ni kraja, ni konca.

Međutim noć se sve više spuštala, i sve više se opažala na našim očima zaspanost i umor. Sad jedan, sad drugi polako je zaspao. U Florenci probudilo nas je svježe toskansko jutro. Cvijetna Toskana pokazala se pred nama u svoj svojoj ljepoti. Drveće baš je listalo i cvalo. Osobito lijep bio je pogled na veliki broj malih cvjetnih breskava, koje su nas pratile skoro čitavim putem.

Naši hodočasnici putovali su najprije u Asizi. Umbrija, domovina sv. Franje, nudila nam je više ili manje istu sliku kao i Toskana. Osobito su nas zanimali gradovi i gradići posijani jedan uz drugoga po lijepim sunčanim brežuljcima. Sve su to sami starinski gradovi. Gledajući njihove, većinom nepobijeljene zidine čovjeku se čini, da su to kakovi živi muzeji. Po poljima su vrlo rijetka gušća naselja, sela. Tu su sagrađene osamljene kuće. Mislio bi, da se ovim ljudima čini šteta zidati naselja u plodnim poljima. Gospodarstvo u ovim krajevima, iako zaostaje za Lombardijom i Pijemontom, lijepo je razvijeno. Svaki je kutićak zemlje do skrajnosti izrabljen i iskorišćen.

Uto je pred nama puklo lijepo i široko Trasimensko jezero. Tu je g. 217. pr. Is. hametom porazio ponosne Rimljane kartaški vođa Hanibal. Jezero je veliko 129 km^2, ipak se po ljepoti ne može ni izdaleka sravniti s Bledskim ili Bohinjskim jezerom. Ubrzo se pokazao i grad Peruđa, a za njim naš dragi Asizi. Prvu smo zagledali Porcijunkulu sa zlatnim kipom Majke Božje. S druge strane uzdizao se nad nama starodavni Asizi, grad poput ostalih umbrijskih gradova. Jato ovisokih većinom iz kamena zidanih kuća smjestilo se na ubavu brežuljku s prozorima prema istočnomu suncu. Asizi je daleko od kolodvora tri červrt sata.

Autobusi nas brzo potegnuše u grad. Uske gradske ulice bile su već pune hodočasnika, većinom Francuza i Nijemaca. Po kratkom doručku odmah smo pošli, da razgledamo znamenitosti. Nas su zanimali prije svega oni krajevi, koji su nas mogli sjetiti na život i rad velikoga umbrijskoga sveca. A i jest Asizi znamenit baš zbog ovih krajeva. Takav kraj bila je prije svega crkva sv. Klare. U njoj se čuva križ, s koga je Isus progovorio serafinskom svecu i zamolio ga, da popravi njegovu crkvu, koja se ruši. U crkvi sv. Klare proglasio je Papa Grgur II. asiškog siromaha svetim. Odmah zatim pohodili smo kapelicu sv. Damjana, koju je Franjo popravio vlastitim rukama.

U samostanu, koji se veže s kapelicom, zatvorila se prva duhovna kćerka sv. Franje, sv. Klara, a za njom mnoge druge. Još se čuva kor, gdje je sa sestrama molila brevir, blagovaonica, gdje je sjedjela kao poglavarica, itd. Tu je Franjo spjevao slavnu pjesmu bratu suncu.

Vraćajući se kući na objed svratili smo se i u neke druge asiške crkve, prije svega u katedralu, gdje je Franjo bio kršćen. Osobito smo bili veseli, kad su nam pokazali prostor, gdje je stajala Franjima rođena kuća, trgovina njegova oca Bernardona.

Po objedu imali smo još vremena, da pohodimo baziliku sv. Franje i slavnu Porcijunkulu. Obje crkve lijepe su i veličanstvene. Kod groba sv. Franje osjeća se njegova svetačka blizina, u Porcijunkuli osjeća se darežljivost milosti Božje. Istina je, što mi reče jedan slovenski svećenik: „U Porcijunkuli moli se s nekim osobitim čuvstvom toplote i žara. Milost Božja kao da je tu vidljiva".

Od Porcijunkule krenuli smo polako prema kolodvoru. Vlak je odlazio u dva sata i po. U veselju i zahvalnosti prema serafinskom svecu odijelismo se od Asizija, koji je toliko mio svakom kršćanskom srcu.

U RIMU

U Rim stigosmo u 9 sati navečer, kad je na zemlju bila pala već duboka tama. Ali grad ne spavaše. Šta više, sve je u njemu varilo i vrvjelo: ljudi, autobusi, tramvaji. Nije ni čudo. Ovih dana zgrnulo se u Rim mnoštvo hodočasnika iz svih dijelova svijeta. Po nas su došli autobusi društva „Putnik". Našu skupinu morali su odvesti u Via Marmorata, broj 3, blizu bazilike sv. Pavla. Ulicu su autobusi brzo našli, ali broja nikako. Već su dva puta krenuli dolje-gore. Konačno im se ipak posreći naći naš gostinjac. Ali kasno, jer za to vrijeme Via Marmorata postade Via marmelada. I takovom ostade sve dok ne otputovasmo.

U subotu prvi je čin bio pohod četiriju bazilika. Subota imala je za nas biti svet dan, jer toga dana željesmo zadobiti dragocjeno jubilarno oproštenje. Pohodili smo baziliku sv. Pavla, Marije Snježne, sv. Ivana Lateranskoga i sv. Križa. U svakoj od njih obavili smo pretpisane molitve za oproštenja i svaku smo malo razgledali. Sve ove četiri bazilike takme se međusobno u ljepoti, bogatstvu i umjetnosti. Ljepših crkava nema zaista nigdje na svijetu. Neću da Vam opisujem znamenitosti svake bazilike napose. To bi bilo predugo, a ne bi ni bilo u duhu mojega opisivanja. Spomenut ću Vam samo da smo s osobitom radošću zašli u kapelicu solinskih mučenika u crkvi sv. Križa. Svi Hrvati hodočasnici sabrali smo se u njoj. Osjećali smo, da moramo biti zahvalni tim junacima, koji su svojom dragocjenom krvlju nakvasili našu zemlju i blagoslovili je zauvijeke nama i našim potomcima.

Popodne smo pohodili crkvu sv. Petra. Samo malo vremena mogli smo u subotu popodne da razgledavamo ovo najveće čudo svijeta. Crkvu su naime oko četiri sata zatvorili, da je pripreme za sutrašnje svečanosti.

USKRS I SLAVA SV. IVANA BOSKA

Na Uskrs već smo se u 6 sati ujutro dovezli pred baziliku sv. Petra. Nije bilo prerano. U 8 sati doći će u crkvu Papa. Na trgu sv. Petra već je čekalo mnogo svijeta. Svaka minuta bila je dragocjena, jer svaka je značila po koju tisuću duša na trgu više, tisuću takmaca više za prostore. Imali smo mi doduše ulaznice, ali imali su ih i mnogi drugi. Kažu, da su Rimljani dobri juristi, i da kod njih vrijedi u takovim slučajevima ona slavna: „Qui prior tempore, potior jure". Meni se čini, da bismo mi to mogli prevesti s onom našom: „Ko jači, taj kvači". Jer je zaista ovoga puta i bilo tako. Veće gnječe još nisam doživio. U bazilici je trebalo dobiti lijep prostor, odakle će se moći vidjeti Papine ceremonije, a po mogućnosti i sjedalo, jer će služba Božja trajati čak tamo i do 2 sata popodne.

Crkva se punila od 6 do nekako 7 i po sati. Pred osmim satom u bazilici se pokazao ital. prestolonasljednik Umberto kao zastupnik ital. kralja. Prvi puta po sporazumu između Vatikana i Kvirinala prisustvuje ital. kralj. kuća uskrsnim svečanostima u crkvi sv. Petra. S princom Umbertom došao je u baziliku sijamski kralj i kraljica sa svoje troje djece. Sv. Misi prisustvovalo je osim toga i mnogo knezova i kneginja iz svih država. Sal. družbu zastupalo je dvadesetak biskupa i nadbiskupa iz svih dijelova svijeta, vrhovni kapitul, inspek-

tori iz 48 inspektorija, vrhovna glavarica Kćeri M. Pomoćnice, više od 17.000 Salezijanaca, Kćeri Marije Pomoćnice i njihovih gojenaca, a uz ove na desetke tisuća sal. suradnika i suradnica. U baziliku došlo je i 400 Indijaca. Mnoge su doveli sobom sal. biskupi.

Ne mislim vam opisivati svih onih ceremonija, koje su se toga dana vršile u bazilici t. j. ceremonija, koje se vrše u crkvi sv. Petra, kad se neko proglašuje svetim i kad se slavi Uskrs. Vi ste ih ukratko već objavili u prošlom broju Vjesnika. Neću opisivati niti onoga oduševljenja, s kojim smo u crkvi dočekali sv. Oca. Bili su to trenuci, koji se ne će nikada zaboraviti.

Po čitanju sv. Evanđelja održao je Papa kraći govor o novomu svecu Ivanu Bosku. Govor kao i ostale Papine obrede prenašala je po cijelomu svijetu vatikanska radio stanica.

Eto Vam, ako želite, ukratko sadržaj Papina govora:

„Časna braćo i ljubezni sinci ! Dvostruko veselje danas napunja naše srce: danas slavimo pobjedu Isusa Krista nad vlastima smrti i pakla, proglasismo danas za sveca Ivana Boska. To je onaj Ivan Bosko, kojega smo pred nekoliko godina proglasili blaženim, kojega smo mi sami osobno — lijepe li i ugodne uspomene — ne samo vidjeli i poznavali, nego također s njime i intimno razgovarali i čije kreposti su nas već tada visoko zadivile. Premda su njegov život i djela mnogi pisci lijepo osvijetlili i prikazali, ipak dat ćemo ovom prilikom i mi nešto, što će vas potaći da ga uzljubite i nasljedujete ! "*Tu sv. Otac razvija zasluge svečeve za Crkvu i čovječanstvo, slika njegov rad među mladeži, spominje njegove omladinske domove, njegovu ustrajnost u dobru, umijeće u sabiranju sredstava itd. Papa naglašuje, kako se svetac skrbio za odgoj mladeži po kršćanskim načelima, stvar u današnja vremena tako potrebna, stvar, koju je on sam preporučivao, kadgod mu se za to pružila prilika. Govori nadalje o kršćanskoj odgoji mladeži i kaže, da je ona jedina prava, jedina vodi k Bogu. Ona jedina odgaja čovjeka, kako to zahtijeva zdrav razum i milost Božja. Da sv. Ivan svoje djelo proširi i čovječanstvu donese što više koristi, osnovao je dvije družbe: družbu Salezijanaca i družbu Kćeri Marije Pomoćnice. Njih je poslao po čitavom svijetu, da nose narodima svijetlo Evanđelja, blagodati kršćanske vjere. Novi svetac vršio je svoje djelo ustrajno i s vjerom u Boga. Kad se činilo, da se sve urotilo protiv njega, on nije smalaksao. Uspio je pogled u Boga i išao naprvo. U takovim trenucima običavao, bi reći: „Ja to činim, jer Bog tako hoće. On će se dakle već skrbiti, da mi podijeli potrebita sredstva za uspjeh."*

Papa završuje: „Toga smo dakle junaka, časna braćo i ljubazni sinci, stavili vama kao uzor. Ako budemo njega slijedili, uvjeren sam, da ćemo i mi jednoga dana veselo slaviti onu pobjedu, koju je Isus Krist izvojštio, kad je uskrsnuo od mrtvih i pobijedio vlasti tame, uvjeren sam, da ćemo i mi, čisti od grijeha, po smrti, nauvijeke uživati vječno blaženstvo i jednoglasno pjevati uskrsnu aleluju."

Kad se svršila sv. misa, Papu su odnijeli na izvanjski balkon crkve sv. Petra. S balkona podijelio je Papa svoj blagoslov „urbi et orbi". Ništa zato, što je padala kiša, trg sv. Petra bio je pun vjernika. Tek po podijeljenom blagoslovu mogli su gromovi i kiša, da narod rastjeraju s trga.

STARI RIM

Sutradan u ponedjeljak pohodili smo katakombe sv. Kalista. Tu smo bili kod sv. Mise i razgledali podzemne prostore. Katakombe nose ime po Papi Kalistu, koji je još kao đakon Pape Zefirina, prostorije opskrbljivao i njima upravljao. U ovim katakombama pokopano je mnogo Papa iz prvih triju stoljeća, sviju oko 14. U njima se nalazi slavni grob sv. Cecilije, svetice, koju svi dobro poznamo i ljubimo. Osim sv. Cecilije tu je pokopan i sv. Eusebije, biskup i mučenik, sv. Tarsicije i mnogi s njima. To su prostori, koji mogu oduševiti i napuniti ljubavlju srce i najokorjelijeg katolika.

Odmah po razgledu katakomba odvezli su nas autobusi u stari rimski Kolosej. Već dugo vremena želio sam vidjeti ovu gigantsku građevinu. To, što mi se nekoć činilo kao san, postalo mi je pravom zbiljom, koja mi je stupila živo pred oči. Ova dakle građevina bila je svjedokom junačkih prizora. Tu su prolijevali prvi kršćani svoju srčnu krv za Isusa. Kroz jedna od ovih vrata doveli su pred rimsku mnogobrojnu publiku

sv. Ignacija, da ga rastrgaju divlji lavovi i učine iz njega ugodno brašno za kruh Gospodina. Tu se junački borio sv. Vito, sv. Krescencije, sv. Julije, sv. Priska i mnogobrojni drugi. Usred Koloseja stoji veliki drveni križ. Nijemo gledaju na nj polumračne tribine, u kojima su nekada sjedjeli moćnici i bogataši grada Rima sa svojim carem. Nema više u njima veselih i krvoločnih gledalaca. Umukli su i umirili se. Ustupili su mjesto križu, koji vlada i kraljuje.

KOD SV. OCA

U ponedjeljak navečer bila je urečena zajednička audijencija kod sv. Oca. Svi smo se u određeno vrijeme sabrali u vatikanskim prostorijama: i oni, koji smo kao hodočasnici doputovali iz Hrvatske i Slovenije, i oni, koji su se iz naše domovine nalazili u Rimu po zanimanju. Sviju skupa nabralo nas se oko 200. Sv. Ocu nas je predveo Msg. Madjerec, rektor crkve i zavoda sv. Jeronima. Sv. Otac došao je k svakomu pojedincu i pružio mu ruku na poljub. Dok su mu jedni ljubili ruku, drugi su u općenitom oduševljenju pjevali uskrsne i Marijine pjesme. Papa je zatim sjeo i u 20 minuta održao nam lijep i srdačan govor. Na koncu podijelio je svima svoj papinski blagoslov. Uz gromki „živio" ostavio je dvoranu za primanje i izmakao našim očima.

Još jedamput je većina od nas bila na papinskoj audijenciji. Bilo je to u utorak dopodne, slijedeći dan. U prostranoj bazilici sv. Petra sabrali su se svi Salezijanci, koji su se tada nalazili u Rimu, Kćeri Marije Pomoćnice, njihovi gojenci i gojenke, suradnici i suradnice, sviju skupa oko 30.000 osoba. Papina riječ bila je i ovaj put topla i srdačna — ta govorio je o sv. Ivanu Bosku — ali ipak smijem reći, da je naša audijencija bila i ljepša i srdačnija. Bila je više očinska. Na sve bez iznimke učinila je dojam, da smo govorili s ocem svojih duša i da je taj otac govorio s nama, svojom djecom, misao, koju je i sam Papa izrazio u svom govoru.

Audijencija, koju je Papa podijelio Salezijancima i njihovoj velikoj obitelji trajala je dakako dulje vremena. Papa je izrabio priliku, da govori o sv. Iv. Bosku. Hvalio je njegov rad i izrazio se, da je baš sada bila ugodna prilika, da toga velikoga sina sv. Crkve proglasi svetim. Ovu izvanrednu Sv. Godinu nazvao je salezijanskom Sv. Godinom, jer je u njoj doživio svetačku slavu osnivač sal. Družbe. Kad mu je sva crkva zaorila „Živio Papa sv. Ivana Boska", smijao se je i pokazivao, da mu je ovaj uzvik mio i drag. Na audijenciji bio je i kardinal Hlond, odlični član sal. družbe, a s njime i mnogi salezijanski biskupi i nadbiskupi.

Govor sv. Oca hrvatskim i slovenskim hodočasnicima:

„Dragi i ljubazni sinci i kćeri ! Vi ni sami ne slutite, kako nas veseli, što vas vidimo tu kod sebe u ovoj kući, kući zajedničkoga oca sviju vjernih. Veseli nas, da ste došli u Rim baš za ove lijepe uskrsne blagdane, koji su u vječnom gradu već od vajkada lijepi i veličanstveni i kojima se ovoga puta pridružila slavnost proglašenja Ivana Boska za sveca kao i zaključak Sv. Godine. Kod sviju ovih svečanosti htjedoste biti nazočni, i to ne samo nazočni tjelesno, već htjedoste, da se s njima u duhu prave pobožnosti i okoristite. Mislim, da nema ništa, što bi bilo potrebno, da dodam, e bi vas potaknuo na revnost. Ta vi ste svuda, gdje ste nastupali, davali lijep primjer vjerskog života i ljubavi prema zajedničkomu ocu, namjesniku Isusovu na zemlji. Mi tu vašu ljubav i odanost cijenimo tim više, jer znamo, da je vaše hodočašće skopčano s nemalim žrtvama. Došli ste izdaleka, a ni vaše zemlje poput drugih nijesu poštedjele bure naših dana. Zato osobito cijenimo vaše pohode sv. Ocu. Hvala vam. Ništa zato, ako ste morali zbog putovanja štogod trpjeti, to uzmite kao dio vaše pokore. Samo s pokorom možemo zadobiti oproštenja Sv. Godine, t. j. oproštenja kazni za grijehe, oproštenja, koja su se počela zadobivati onda, kad je naš Spasitelj prolio svoju krv za ovaj svijet. Svi trebamo da nam Bog oprosti naše grijehe, jer svi smo griješnici.

Ovu Sv. Godinu proglasili smo za to, da proslavimo uspomenu na 1900 godišnjicu našega otkupljenja. Vi ste došli, da odnesete od njezinih plodova. Došli ste ujedno i za to, da proslavite svetačko proglašenje Ivana Boska. Sv. Ivan Bosko lijepo spada u okvir ove Sv. Godine, moji ljubazni sinci i kćeri. On nam je pokazao, kako treba zadobiti oproštenje grijeha. Zadobije se lijepim kršćanskim

životom, onim životom, zbog kojega je naš Gospodin došao na ovaj svijet. Isus nam je pribavio ovaj život, da bismo ga imali, i to u izobilju imali. Vi, predragi sinovi i kćeri, već njegujete taj uzvišeni život u svojim dušama, ta vi ste dobra djeca sv. Crkve, dobri kršćani. Kako biste inače bili došli k ocu, da niste dobra djeca. Već sama nazočnost vaša svjedokom nam je, da ste revni vjernici. Zato vam ne treba drugo, nego da takovima ostanete. Mi vas u tu svrhu blagoslivljemo. Blagoslivljemo vas i sve, što je vaše: vaše porodice, roditelje, djecu, bolesne, stare — — Blagoslivljamo vaše svećenike, koji su posrednici Otkupljenja i koji goje u vašim dušama kršćanski život. Naš blagoslov neka vrijedi na osobit način vašim biskupima, našoj predragoj braći u službi i pastirima vaših duša. Znamo naime, koliko dobra čine oni za vaš duhovni život, a znamo i to, da će biti blagoslovljene i obitelji, kad su blagoslovljeni očevi. Blagoslivljemo sve redovne osobe, koje svećenicima pomažu u njihovoj službi i sve svjetovnjake, koji u katol. akciji rade za iste ciljeve.

Tako dakle neka sađe na sve blagoslov svemogućega Boga Oca i Sina i Duha Svetoga".

SV. JERO HRVATSKI

Prije nego se pozdravismo s Rimom, pohodismo svi skupa crkvu sv. Jeronima. Ova crkva osobito je draga nama Hrvatima, jer je to naša hrvatska crkva. Priča nam ova crkva o ljubavi što su je Pape od vajkada gojili prema hrvatskom narodu. Ta nije ni čudo. Baš taj narod bio je kroz vijekove predziđem kršćanstva, kroz vjekove stajao je na braniku vjere i domovine protiv osmanlijskih navala. Kad su god. 1450. mnogi Hrvati iz Slavonije i Dalmacije morali bježati ispred Turaka, dali su im Pape zaklonište u Rimu. Tu su Hrvati sagradili crkvu i posvetili je uspomeni svoga zemljaka sv. Jeronima. Uz crkvu stoji i lijep zavod, gdje stanuju naši hrvatski bogoslovi, koji uče u Rimu. Msgr. Madjerec, rektor crkve i zavoda, primio je nas vrlo ljubazno. Neka mu bude i ovdje izrečena srdačna hvala.

KUĆI

S Rimom se pozdravismo u utorak popodne pred petim satom. Znam, da Vas ne će zanimati naš put iz Rima do Ljubljane, zato će biti kratak. Skupina hrvatskih hodočasnika promijenila je svoj program, i ostala je u Rimu još jedan dan. Zato smo otputovali bez njih. Ustavili smo se jedni u Padovi, a drugi u Veneciji. Štovatelji sv. Ante poželješe vidjeti veličanstvenu baziliku dragoga im sveca, dok druge odvuče čar nekadašnje kraljice mora. U Trstu smo objedovali i samo malo vremena imadosmo, da razgledamo grad. U Ljubljanu stigosmo na večer u 8 sati. Još jednom sastasmo se svi pred hotelom Miklič kraj kolodvora. Izmolismo Zdravu Mariju u zahvalu za sretan dolazak, i g. M. Opeka, kanonik ljubljanski, izreče nam dvije za rastanak.

Rastadosmo se veselo i zadovoljno. Svak je odnio sa sobom dugi niz najugodnijih uspomena, jedna ljepša od druge. Trenuci, što smo ih proživjeli u svetom gradu, ostat će nezaboravljeni u našem životu. Bili su to trenuci oduševljenja za našu majku rimsku Crkvu, za sv. Oca Papu i za novoga sveca, sv. Ivana Boska.

Primite, velečasni g. uredniče na koncu izraz moje odanosti. Zahvalnim prema tome htjedoh se pokazati i time, da sam Vas se sjećao u svojim molitvama na grobu apostolskih prvaka. Pozdravlja Vas

Vaš uvijek odani
Nikola

Putem slave

(Kako je protekla rasprava o proglašenju Iv. Boska svetim)

3. VI. 1890. — 1. IV. 1934.

Sv. Ivan Bosko umro je 31. siječnja g. 1888. Njegova izvanredna svetost, koja je još, dok je živio, svima živo upadala u oči, tek je po njegovoj smrti zasjala u svom pravom svijetlu. Tisuće i tisuće srdaca stalo se utjecati k njemu u molitvu i pomoć, i ne bez uspjeha. Nije čudo, ako su odmah po Boskovoj smrti novomu glavaru sal. družbe, Mihovilu Rui, dolazile sa svih strana molbe, neka povede raspravu o njegovu

svetačkom životu kod nadležnih crkvenih sudova. Već tada su ljudi svim srcem željeli, da se ovaj sveti svećenik i ljubitelj mladeži što prije podigne na čast oltara.

Rua je još iste godine 1888. sazvao vrh. vijeće sal. družbe, da među drugim stvarima sudi i o pitanju rasprave o svetačkom životu Ivana Boska. Vrh. vijeće bilo je mišljenja, da stvar može ići odmah naprvo, pa je sastavilo molbenicu na tur. kardinala Alimondu, u kojoj ga moli, da započne rasprava o životu i djelima svećenika Ivana Boska.

Kardinal je stvar uzeo na znanje, ali odlučio nije ništa sve do god. 1890. God. 1890. sastavio je za to posebno crkveno sudište u Turinu. Ovo crkveno sudište kroz sedam je godina marljivo sabiralo građu o životu i djelima Ivana Boska i nakon 562 sjednice zaključilo je svoj posao g. 1897. Osim toga 18 sjednica posvetilo je samo za proučavanje pismenih djela našega sveca.

Sva stvar bude zatim poslana u Rim i tu nanovo pregledana. Sv. Stolica ugotovila je, da je turinsko postupanje bilo valjano. I Papa Pijo X. nadjenuo je Bosku naslov „č a s n i".

Godine 1908. započela je rimska Kongregacija za Obrede t. zv. apostolski proces o svetosti, krepostima i čudesima sada već časnoga Ivana Boska. Završilo je svoje djelo tek god. 1917. Od g. 1920. do g. 1929. ista se Kongregacija potanko bavila pitanjem o krepostima svečevim i o čudesima, koja su se događala po njegovu zagovoru. God. 1925. držao se predpripravni odbor zato, hoće li se kreposti sluge Božjega Ivana Boska priznati junačkima ili ne. God. 1926. držao se u istu svrhu pripravni odbor, a god. 1927. glavni odbor pod predsjedništvom samoga Pape Pija XI. Glavni odbor sretno je uspio, i Papa Pijo XI. pročitao je dekret, s kojim priznaje, da su kreposti časnoga Ivana Boska zaista bile junačke. Sada se lako pokrenulo pitanje, može li se Ivan Bosko proglasiti blaženim. U tu svrhu držahu se tri sjednice u god. 1928. Papa Pijo XI. odobrio je rad sjednica i god. 1929. na dan 2. lipnja Ivana Boska svečano proglasio b l a ž e n i m. Ali stvar nije ostala ovdje. G. 1930. započelo se pitanje o proglašenju novoga blaženika svetim. U tu svrhu držala se g. 1932. predpripravna sjednica, koja, budući da je bila odbila jedno predloženo čudo kao neispravno, morade da se sastane još jedamput u g. 1933. Iste godine držahu se dvije sjednice: pripravna i glavna. Obje su imale svrhu, da u prvom redu ugotove valjanost dvaju čuda, koja su na sjednicama bila predložena na ispitivanje i koja se zahtijevaju, prije nego se tko proglasi svetim. Sjednice su sretno protekle i Papa Pijo XI. pročitao je t. zv. dekret T u t o, što znači, da je sve u redu i da nema zapreka, da se Blaženik proglasi s v e t i m. Još je samo trebalo odrediti dan, kad će sv. Otac kao vrh. naučitelj sv. Crkve izreći svoju zadnju, nepogrešivu riječ. To se odredilo na polujavnoj sjednici dne 15. siječnja 1934. Sv. Otac htio je, da se za to odredi koji svečani dan. I zbilja: bio je izabran dan, da svečaniji nije mogao biti. Bio je izabran 1. travanj ove godine, Uskrs i zaključak Sv. Godine, one Sv. Godine, koja nas sjeća na 1900 godišnjicu Isusove smrti na križu i našega otkupljenja od grijeha.

Rasprava o proglašenju Ivana Boska svetim trajala je dakle pune 44 godine. Ako se uzme u obzir, da su drugi i najveći sveci morali za to čekati mnogo više, onda možemo reći, da je ovaj rok bio razmjerno vrlo kratak.

Poganin pred raspelom. Stajao sam diveći se lijepoj slici, što je stajala na ulazu naše škole, a predstavljala je Isusa, raspetoga na lisnatom stablu, na kom je bilo mnogo voća. Približi mi se moj učenik Hindu lica ozbiljna i čedna. Smilio mu se.

U kratko mu rastumačim povijest Otkupljenja, što je on šutke slušao, pa kad sam svršio ostavi me žalosna lica.

Već mi se po drugi put približio i molio me, da mu tumačim našu vjeru.

Kod katekizma je u školi bio pažljiv, a kasnije bi me pitao, čega ne bi razumio.

Podvostručim svoja nastojanja; naše prijateljstvo posta srdačnije, te se jednog dana usudim upitati ga:

— Koju vjeru više voliš, našu ili svoju?

— Vašu.

— Zašto?

— Jer kad vidim vašeg Boga na križu, plačem... i otrči se igrati.

Molite mladi čitatelji za toliku dobru, pametnu, plemenitu djecu, kao što ste vi; no koja ima tu nesreću, što nema onog dara, koji čini vašu mladost veselom: milost Isusa Krista.

Bombay (Indija) 1933. **Ruđer Dal Zovo,**
misionar Salezijanac.

„Oh da možemo s našom ljubavlju obuhvatiti čitavi svijet da ga dovedemo Crkvi i Bogu". — Don Ivan Bosko.

Ivan Bosko kao pastirče već je sanjao o prostranim i dalekim poljanama. Kao svećenik, prem se je rado zadržavao i bavio se svojim mladićima, ipak mu je misao često lijetala daleko daleko u misijske krajeve. Duša mu je gorjela od želje da svijetlo Evanđelja ponese stanovnicima prašuma, da oplemeni njihova srca i njihove duše.

Zaokupljen ovom mišlju, počeo je Svetac učiti francuski, španjolski i engleski, ali kad mu duhovni otac blaženi Kafaso najavi, da ne će nikad poći u misije, naučan na poslušnost, Don Bosko morao je svladati svoju goruću želju.

Međuto misao o širenju evanđelja kod nevjernika duboko je ostala zasađena u duši Don Boskovoj, a povećavala se, kad je čitao povijest katoličkih misija. Često bi preporučivao svojim gojencima da uče strane jezike, jer svako poznavanje jezika, odstranjuje jednu zapreku među milijunima i milijunima braće. A drugi put uzdahnuo je: „Oh da imam dvanaestoricu sa mnom, ime Isusovo raširilo bi se ne samo u Europi, već i u dalekim, dalekim zemljama."

Ali došao je čas, kad je Svetac vidio ostvarenu i ovu želju duše svoje. 14. novembra 1875. god. pošla je prva četa misionara pripravna na svaku žrtvu. Bilo ih je 10 na čelu sa kasnijim kardinalom Ivanom Kalijerom.

1872. u Mornesu osnovao je zavod Kćeri Marije Pomoćnice za žensku mladež. Prva glavarica bila je Marija Mazzarello, koja je na putu proglašenja blaženom.

Već 1878. odilaze prve sestre misionarke u Urugvaj u zaselak Kolon. Svoju djelatnost proširile su po čitavom svijetu.

U Argentini, Urugvaju, Braziliji, Chile, u srednjoj Americi, Kćeri Marije Pomoćnice rade i natječu se sa svojim kućama u Evropi. Drže 57 svojih kuća. Ne tražeći nikakvoga probitka razišle su se po Ognjenoj zemlji, Patagoniji, Pampasu, Paragvaju, dospjele su pod Matto Grosso, pa do obala Amazonke, u Peru, Ekuador, preselile su se u Kongo, u Kinu, — svagdje, svagdje imadu svoje kuće, iz kojih šire kraljevstvo Kristovo.

Nemoguće je, a da se ne spomene posebna vrst njihove požrtvovne djelatnosti, a to je dvorba najtežih bolesnika svijeta, koji su oboljeli od gube. Svoje kuće osnovale su i u tim „gradovima boli" ili „poljanama smrti", da ove bijednike, žive mrtvace dvore i pripravljaju na svršetak muka i početak blaženstva.

Život Don Boska bio je mučeništvo, tako govori sam Pijo XI., a ove nepoznate duše u ovakom poslu sliče svome Ocu i Učitelju. Njegovo proslavljenje dati će im nove snage u njihovom teškom radu.

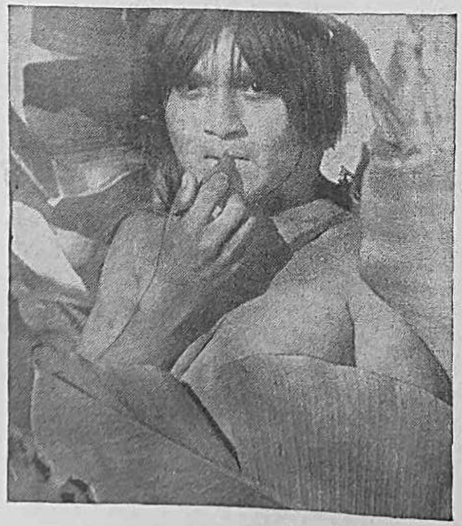

EKVADOR: HIVARSKI DJEČAK

U službi gubavaca

Guba je teška i strašna bolest. Već stari narodi su smatrali gubu bičem Božjim i kaznom za grijeh. Prvi znakovi te bolesti jesu zagasito crvene pupice, koje se izbace po licu i prstima ruku i nogu. Ove se pupice zatim brzo izvrgnu u oveće pjege, koje traju godine i godine te polako izjedaju tijelo. Konačno se te pjege počnu gnojiti, kod česa otpadaju pojedini dijelovi tijela, kao na pr. ručni i nožni mišići i prsti. Kod toga se osjećaju veliki bolovi u glavi, rukama i nogama. Kadikad se guba dotakne ne samo vanjskih dijelova tijela, nego prеđe i na unutrašnje. To je dakako još gore. Osim tjelesnih bolova gubav čovjek trpi mnogo i na duši. Osjeća veliku tjeskobu i zapuštenost, nema veselja do života.

Gubav čovjek živ umire. Strpljivo mora čekati, kad će doći blažena smrt i osloboditi ga muka i bolova. Ali ova kadikad polako dolazi, pa gubavac često umre u kasnoj starosti. Što je najgore, gubavac se ne može nadati, da će ozdraviti, jer je guba još i danas neizlječiva.

Gdje ima gube?

Nekoć je guba bila vrlo raširena na Istoku. Iz Evanđelja znademo, da je Isus izliječio više gubavaca. Kasnije, za vrijeme križarskih vojna, guba bi prenešena i u Evropu. Danas, ako ne uračunamo Španjolske i Norveške, kod nas u Evropi guba je vrlo rijetka. Nešto je više raširena u Grčkoj, Turskoj i Rusiji. U Aziji (Indija, Kina, Japan) i u Južnoj Americi živi i danas nad stotine tisuća gubavaca.

Ko gubu liječi?

Hvala Bogu, ima i danas mnogo dobrih ljudi, koji razumiju tuđu nesreću i trude se, da je umanje.

Najviše se brine za gubavce sv. Crkva. U svim vijekovima ona je znala da uzgoji i oduševi dobra srca, koja su se brinula za nesretne gubavce. U starom vijeku osobito se ističe sv. Bazilije (umro g. 379.), koji je u svojoj znamenitoj bolnici sagradio veliki odio i za gubavce. U srednjem vijeku, kad je guba bila poplavila i Evropu, opet je bila Crkva prva, koja je sagradila bolnice te bolesnike duševno i tjelesno pomagala i tješila. Veliku zaslugu za liječenje gubavaca stekli su razni crkveni redovi i družbe, kao na pr. Lazaristi, koji u svojim pravilima imadu izričito zadaću, da pomažu i liječe gubavce. I danas gubavci nalaze u redovnicima najizdatniju pomoć i njegu.

Skupa s drugim redovnicima žrtvuju se za gubavce već kakovih 40 godina i sinovi sv. Iv. Boska. Don Unia, ravnatelj sal. zavoda u Bogotá (glavni grad Kolumbije, u Južnoj Americi), čitajući nekoga dana u svom časoslovu onaj događaj iz Sv. Pisma o deset gubavaca, začuje u duši glas, koji ga zvaše, da se žrtvuje za gubavce u Akva di Dios (grad blizu Bogotá). Don Mih. Rua, prvi nasljednik sv. Iv. Boska odobri njegovu želju, i mladi svećenik, pun idealizma i kršćanske ljubavi, dade se na posao. Junački je pobijedio opiranje tijela, što ga je osjećao, kad je gledao gnjusne rane bolesnika, te je ustrajao na svom polju. Pomagao mu je subrat Rabaljati. Rad, da se poboljša stanje nesretnika, bio im je tim teži, što im baš onih godina država nije mogla pomagati radi unutrašnjih trzavica. Pa ako danas Kolumbija ima uzorno organiziran rad oko gubavaca, na koje godišnje troši više od sto milijuna dinara, treba da to zahvali i zaslugama ove dvojice misionara. Njihova je uspomena među gubavcima svoga grada sveta. Kadgod uđu u svoju prostranu crkvu, vide na pročelju crkve nad vratima njihove kipove.

Drugi zavod za gubave bio je podignut u Kontratasionu. Tu djeluje 16 Salezijanaca i 13 Kćeri Marije Pomoćnice. Ravna-

KĆI MARIJE POMOĆNICE NJEGUJE GUBAVCA

telj zavoda, Maks Burger, Nijemac po rodu, već 30 godina radi na tom polju.

GUBAVAC IZ ESSENA

Od god. 1917. opstoji za potomke onih Crnaca, koji su bili prodani kao robovi u Ameriku, vlastite naseobine na Otoku Kano de Loro. Tu se za ove jadnike brinuo Salezijanac Krippa, marljivi misionar među gubavcima. On je već umro, i njegovo tijelo počiva na istom otoku u crkvi, što ju je sam sagradio uz ogromne poteškoće.

U Akva di Dios djeluju i Kćeri sv. Dominika, Dominikanke. Uz njih postoji tu i posebna družba sestara, koje se zovu „Kćeri presv. Srca Isusova i Marijina". Tu družbu sačinjavaju većinom takve djevojke, koje su ili same ogubavjele ili imadu gubave roditelje. Salezijanac don Variarra osnovao je tu družbu. Kad su naime Salezijanci počeli da djeluju u Akva di Dios, našli su uz veliku bijedu, koja tamo vlada, i mnogo dobrih srdaca, osobito među djevojkama. Mnoge su izrazile želju, da bi i one htjele postati redovnice. Kod nekojih od njih gubava je bolest bila tek u povojima, pa je za njih nade, da mogu još dosta dugo živjeti i mnogo dobra učiniti. Druge nisu bile ni ogubavjele, gubavi su im bili samo roditelji. Za te se može vjerovati, da neće uopće nikada ogubavjeti. Don Variarra htio je, da tu dobru volju, što su je djevojke imale, iskoristi, pa je nakanio, da za njih osnuje posebnu družbu. Poglavari i nadbiskup iz Bogotá na to rado privoliše. Družba broji sada 50 članova i uspješno djeluje među svojim bijednim sunarodnjacima.

U gradu gubavaca

Ako želite znati, kako je u gradu, gdje žive gubavci, poletimo u duhu u Akva di Dios, gdje se nalazi velika naseobina za gubave. Grad je udaljen od Bogotá kakovih 100 km. Dvije trećine puta možemo se povesti željeznicom. Nakon toga moramo sjesti u auto. On će nas za jedan sat dovesti do cilja. Bogotá, glavni grad, smještena je na visini, pa se na putu u Akva di Dios moramo spuštati u dolinu. To se osjeti i na zraku. U Bogotá ste ostavili na pr. 12°, u Akva di Dios naći ćete 20-30°. Vrućina ove kotline omamljuje vas, da vam se vrti u glavi, ali gubavcima to ne smeta. Oni se više boje studeni nego vrućine. Ustavili smo se dakle pred prostranim, obzidanim prostorom. Više nego 5.000 gubavaca nalazi se u gradu, što se prostire pred vašim očima. Gubavci moraju biti strogo odijeljeni od svijeta, zato zidove čuvaju vojnici i nikoga ne puštaju, da izađe van. Unatoč bijede nesretnih stanovnika, gradić nudi lijepu sliku. Bijele jednokatne kućice rasute su po više brežuljaka. Bogate paome čine lijepu hladovinu. Te kućice sazidala je vlada. Svaki gubavac dobije po jednu. Samo oni, koji su teško bolesni i bez obitelji, nađu

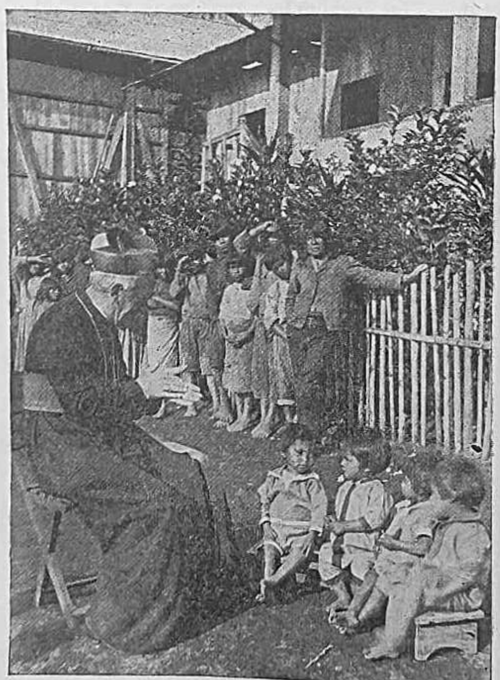

SAL. BISKUP KOMIN MEĐU HIVARČIĆIMA

mjesta u zajedničkoj bolnici. Zajedničke su bolnice u Akva di Dios samo tri. Svak, ko oboli na gubi, dobije preporuku od domaće općine, s kojom može ići u Akva di Dios. Ako u roku od tjedan dana neće da ode, vlasti ga na to prisile. Obično tamo dovede gubavca po koji član obitelji. Ako je gubavac još mlad, on se oženi s djevojkom, koja je i sama ogubavjela ili ima gubave roditelje. Dogodi se, šta više, da sa sobom povede zdravu djevojku, koja se ne žaca da s njime pođe u njegovu novu domovinu. Uostalom gubavac je materijalno opskrbljen za sav život. On dobije svoju kućicu, komadić zemlje i dnevnu plaću od kakovih 25 Din. Za one, koji su vani živjeli siromašno ovo stanje nije nesnosno i brzo mu se priviknu. Za bogatije i za one, kod kojih se bolest oštro razvila, to je dakako teže.

Prije su se među gubavcima događala mnoga samoubistva. Danas ima tih slučajeva mnogo manje. To je zasluga vjere, koju im propovijedaju misionari.

U Akva di Dios Salezijanci su sagradili veliku crkvu. Za mladež, sinove gubavih otaca, osnovali su Omladinski dom s odijeljenjem za sport i glazbu. To donaša gubavim bolesnicima mnogo utjehe i veselja. Osim toga Salezijanci uzdržavaju tamo i pučku školu i školu za obrtnike. Njega u bolnicama povjerena je sestrama Dominikankama. I one imadu svoje škole.

Nove žrtve

Razumije se, da je rad među gubavcima vrlo opasan i da su mnogi zbog toga već nastradali. U samom gradu Akva di Dios umrla su od gube dva Salezijanca svećenika. Don Santinelli, Italijan, još vrlo mlad otišao je u Južnu Ameriku na misije. Šest godina bio je inspektorom u Peru. Prožet ljubavlju prema nesretnim gubavcima molio je poglavare, da ga pošalju u koju bolnicu gubavih. „Vidjet ćete," govorio je smiješeći se, „još ću otputovati u Kolumbiju." I zbilja: njegujući gubave u Peru dokopa se i sam bolesti. Moradoše dakle da ga pošalju u Akva di Dios u Kolumbiji. Dao se na put vesela srca. U gradu okuženih mnoga je nesretna srca utješio i mnoge rane zavio. Umro je g. 1913., star 54 godine. Druga žrtva ove okrutne bolesti bio je Emil Baena, rođeni sin Kolumbije. Deset dugih godina podnosio je svoj križ strpljivo i odano, dok ga nije oslobodila smrt godine 1914.

Od okuženih Salezijanaca još živi don Pikali, Italijan, koji si nakopao bolest liječeći gubavce u Kolumbiji. Od god. 1922. on živi u Akva di Dios. Zbog brižnog lije-

HIVARSKA OBITELJ

čenja bolest se nije kod njega previše razvila, pa tako on može da mnogo dobra učini za ostale gubavce, svoje drugove. Angelikus Kuenka, još kao mlad svećenik, došao je u Akva di Dios, da liječi gubave. Već 36 godina tamo radi. Zadnjih 20 godina i sam je ogubavio. Druga živa žrtva gube jest svećenik Massari, koji djeluje na otoku Kano de Loro. Nesretnik je gubav već 10 godina. Sasvim se promijenio na tijelu. Polako, ali stalno, bliža se svojoj neizbježivoj sudbini — smrti.

I mnoge Kćeri Marije Pomoćnice oboliše na ovoj kužnoj bolesti. Baš nedavno umrle su od gube dvije sestre, a treća, sestra Modesta, više sliči mrtvacu nego živu čovjeku. Sve tri dobiše bolest u bolnici u Kontratasionu. Sestra Terezija 14 je godina dvorila gubave. U 14. godini svoga rada oboli i sama i umre god. 1920. Sestra Dominika gojila je mnogo godina vruću želju da ode među gubave i umre od ove bolesti. Prva želja ispuni joj se u 50. godini života, a druga u 78.

Salezijanci se skrbe za gubavce i po drugim južno-američkim državama. U Peru je na pr. nedavno jedan subrat umro od gube, a drugi na njoj teško boluje u Braziliji.

Gubavac iz Essena

Najnovija žrtva ove bolesti jest njemački Salezijanac, Henrik Knoop. Djelovao je i on u Kolumbiji. Kad je obolio na gubi, dovezli su ga natrag u Njemačku, u Essen. Tu su mu subraća sazidali kućicu za liječenje. Liječila ga je u toj kućici jedna sestra iz Essena. Godinu i po dana trajala je njegova bolest, godinu i po nije sestra smjela iz svoga dobrovoljnoga zatvora. Konačno mu se Bog lanjske godine smilovao i pozvao ga k sebi. Misionar Knoop mnogo je patio od svoje bolesti, koja je bila vrlo nemila. O njegovu pogrebu piše župnik Berghoff: „Na blagdan sedam žalosti bl. Dj. Marije pokopali smo na starom groblju u Borbeku gubavoga svećenika H. Knoopa, Salezijanca. Sasvim drugačija čuvstva nego obično ispunjala su našu dušu, kad smo pratili njegov mrtvački lijes. Svi smo plakali i bili potreseni zbog veličine tijela, za kojim smo hodili."

Isti župnik pitao je sestru, koja ga je njegovala: „Sestro, kako ste mogli da se tako dugo vremena žrtvujete za gubava čovjeka ?" Sestra je odgovorila: „U bolesniku gledala sam Isusa Krista." I nadodaje župnik Berghoff: „Sad mi je jasno, što je potaklo toga svećenika i tu redovnicu na takve žrtve. Bio je to Isus Krist. Zaista jedina Crkva, nevjesta Isusova, kadra je da rađa takove junake, da stvara takova junačka djela."

Mladići, koji su već podmakli u godinama, no ne preko 20 godina, mogu ako imadu vruću želju i čvrstu volju postati još svećenici. A gdje ? U Omladinskom domu — Salezijanaca — Zagreb — Omiška ul. 2. — A kako ? Obratite se na upravu Doma !

Slika sv. Ivana Boska sa pjesmom Nadbiskupa Vrhbosanskoga pod slikom preporučujemo salezijanskom suradništvu. — Cijena samo 2 Dinara po komadu

SALEZIJANSKA KINESKA ŠKOLA U PRIRODI

Podrijetlo Ahoma

(Iz misije u Asamu)

Početkom XIII. stoljeća lutala je jedna četa jakih i ratobornih brđana na istočnoj strani doline Brahmaputra. Vodio ju je više slučaj, nego li određeni cilj i potpuno besvijesna, da će njezini potomci jednoga dana osvojiti svu dolinu i tako biti zaprekom širenju velikog carstva Mughol. To su bili praroditelji današnjih Asamaca, koji pomiješani sa drugim narodima zauzimlju ovaj sjevero-istočni kut Indije.

Bili su potomci jakog plemena „Šan" ili „Tai" koje je najraširenije na poluotoku Indo-Kine i njegovi članovi nalaze se od Asama sve do u pokrajinu Kinesku Kuang-si od Bangkonga do u nutrinju Junana.

Od ovog plemena „San" Ahomi pripadali su onoj grani, koja je zauzimala sjevero-istočni dio bregovitog kraja Birmanije gornje i dio Junana te su sačinjavali grupu državica bez posebnog naziva.

Danas se zovu Asamci, a kraj što ga nastavaju Asam. Podrijetlo riječi „Asam" je još preporno. Neki misle, da je to pokvarena riječ „Šan" ili „Šam" koja označuje njihovo pleme: u tom slučaju riječ Ahom, kako sebe Asamci nazivlju i svoju pokrajinu, bila bi iskvarena riječ „Asam". Drugo tumačenje, koje bi htjelo dati Asamu značenje Sanskritsko: „A-Sama" (nema mu premca) osniva se na krivoj pretpostavci, da su plemena Moran i Borahi koje su bili napadači Šan pokorili, dali svojim pobjednicima ovaj naziv, pošto su spoznali njihovu pobjedničku moć i sposobnost u vladanju.

No to nije moguće, jer u vrijeme pobjeda Ahoma plemena Moran i Borahi držali su još svoje narječje prvašnje i zato nisu mogli dati svojim pobjednicima ovaj naziv. Značajna svojstva Ahoma za njihovog sretnog vladanja bila su: smisao za važnost povijesti i dobar način uprave, te su mnogi svećenici i plemići bili zabavljeni u uređivanju ljetopisa ili „Buranji", koji su sadržavali sigurno, potanko i trajno pripovijedanje glavnih događaja kraljevstva. Nekojim ovim ljetopisima, koji su napisani na mjedenim pločama i do nas doprli, moramo zahvalni biti, te možemo imati koju točnu vijest o početku i razvitku kraljevstva Ahoma kao i o običajima, vjeri i predajama njihovim.

Jedno nas veoma začuđuje, naime da Ahomi ili današnji Asamci osim što su potpunoma izgubili svoju prvašnju vjeru, izgubili su i jezik sa svojim pismom. Najstariji ljetopisi urezani na mjedenim pločama bili su sastavljeni jedino u jeziku i slovima Ahoma. Najnoviji naprotiv sastavljeni su na Ahomskom kao i na sanskritu ili u narječju koje sačinjava Asamski jezik kakav se danas govori u Asamu i koji nema ništa zajedničkoga sa starim jezikom Ahoma.

Kako da se protumači ova temeljita promjena ? Kad se je na početku XIII. vijeka ustalilo i učvrstilo u ovom kraju kraljevstvo Ahom, nekoji Bramini t. j. svećenici Hindu postigli su, da su na dvoru zadobili službe napose kao poslanici, no u to je vrijeme jezik Ahoma bio još u potpunoj snazi na dvoru i kod naroda; a tako isto i vjera bila je još ona primitivna i Ahomi primali su jelo od bilo koga i jeli su meso od svake životinje.

Tek iza god. 1714. je kralj Sib Singh izričito prihvatio Hinduizam i za njegova kraljevanja pod uplivom Bramina bje ova vjera silom narinuta narodu, tako, da su oni, koji je nisu primili, smatrani kao neka niža vrsta (klasa). Širenjem Hinduizma širio se i jezik Hindu, te se sve više učvršćavao pa i s toga, što su Ahomi sačinjavali samo manji dio pučanstva one doline, pa jer su podvrgli toliko različitih plemena, trebao im je i jedan zgodni jezik, koji će svi stanovnici razumjeti. Izbor padne na Asamski jezik, koji kao Arijski, imao je više ugleda i rabili su ga Hindu u onom dijelu Indije. Najtvrđi u čuvanju jezika Ahoma bili su Deodhai, plemenski svećenici kao pristalice stare vjere, ali svi njihovi napori nisu mogli da na životu uzdrže jezik Ahoma, koji je nakon pedeset godina postao mrtav, i takva su dalje predali.

Abeceda Ahomska je stari oblik one, koja se još i danas rabi kod drugih plemena Šan: Birmanaca, Siamaca itd... Pripada staroj dobi jezičnog razvitka, zato je i zanimiva za jezikoslovce.

Ahomski jezik kao i moderni jezici „Tai" ili „Sahm" svakako je imao zvučnost — ton kao što se to vidi iz sličnosti sa drugim, nego i iz predaje u tom pogledu. Za nesreću iz predaje ne znamo koji se tonovi moraju upotrebljavati, a ni u pismu nema nikakvog znaka, koji bi nam to pokazao (kao na pr. u Siamskom). Zvukoslovlje Ahomsko je veoma srodno sa Siamskim, kako to pokazuju ove nekoje riječi:

„Dan" u Ahom jeziku i Siamskom znači zvijezda
„Di" „ „ „ „ „ „ dobar
„din" „ „ „ „ „ „ zemljište
„rabe" „ „ „ „ „ „ samilost

Kroz XVIII. vijek se je promjena iz Ahom u Asamski jezik — bilo u pogledu jezika ili pismu — tako dovršila, da se danas u Asamskom govoru jedva može naći pedesetak riječi, za koje bi se moglo reći, da su Ahomskog podrijetla.

Šilong (Asam) 1033. **Kl. Umberto Marokino**
misionar Salezijanac

Pisma misionara

Makas, 1933.

Prečasni gospodine uredniče !

Iza dugog vremena opet Vam se javljam, da među čitateljima Vjesnika malo pobudim i pojačam zanimanje za moje Hivarce.

Ravnatelj naše misije poručio nam je, da obiđemo sva mjesta, koja pripadaju misijskoj postaji Makas, pa da točno utvrdimo, koliko ima kršćana, a koliko pogana u Makasu i filijalama. Tri misionara, i to jedan duhovnik, jedan bogoslov i jedan brat pomoćnik otputili su se na lijevu obalu brze rijeke Upano, sve do

Mali Hivarčić

krajeva, koji graniče sa apostolskom prefekturom oo. Dominikanaca. Ja i g. Trampuž dobili smo nalog, da obiđemo desnu obalu rijeke Upano. Put nas je vodio kroz bujno bilinstvo, tamne prašume i močvare, preko srušenih golemih debla, preko brzih potoka bez mostova. Nama je taj put bio vrlo mučan i težak. Za divljake je naprotiv zabava ići preko debla i grmova; kao srne hite oni među granjem i grmljem i ne potrgaju si i ne zamažu odjeću, jer je obično niti nemaju. Jedan dobri i pošteni Crnac izišao nam je na tom putu mnogo ususret. Drage volje ponudio sam se sa svoja dva sina za vodiča. Tamo je vodič vrlo potreban, jer Hivarci grade kuće daleko od javne ceste, negdje usred šume, pa ih je teško naći. Hivarac si za prebivalište izabere povišen kraj i tamo gradi kuću. Hivarska kuća je prostrana, duga, jajastoga oblika. Zidovi su iz debeloga paominog drva, pa razbojniku nije lako prodrijeti u kuću. U kući je uzoran red i disciplina, prva značajna crta svakoga Hivarca. Kraj zidova stoje kreveti; četiri kolca zabita u zemlju i na njima i preko njih nešto bambusove trstike, koja služi i za mrežu i za blazinu ujedno. Kraj kreveta je obično drugi kolac na kojem vise priprave za tkanje, haljine i drugo. Ženske imaju svoje posebne odjele ograđene paominim listovima. Upravo u sredini kuće stoje lonci s hranom. Vatre već prema broju stanovnika u kući, zapaljene su blizu svakog kreveta, da ih griju u noći. U jednoj kući ima mnogo družine, koja se sva mora pokoravati kućnome starješini.

Kuće Hivaraca su veoma daleko jedna od druge. Najmanje četvrt sata hoda, a gdjekad i po više sati. Blizu kuće je obor za stoku. Tu obično imaju svinje, koje su divlje i bijesne kao psi. Treći dio stanovnika sačinjavaju psi, mahniti i bijesni kao vukovi. U mjestu Mendezu nisam opazio hivarske žene, koja ne bi imala na leđima dijete ili pseto. Većinom imaju i jedno i drugo, pa dijele među njih svoju materinsku ljubav.

Neki se vrlo mnogo bave ribolovom. U tu svrhu imaju velike nasade neke biljke, koja se zove „barbaska". To je neki grm sa velikim korijenjem. To korjenje ima omamljajući tek. Hivarac izabere duboku stajaću vodu i ogradi jedan dio s drvljem, kamenjem i granjem. Izvadi nekoliko korijena od „barbaska", stuče ih na kamenu te ih metne u vodu. Ribe omamljene od korijena odu na površinu i lov je onda veoma lagan. U svakoj hivarskoj kući lako je naći lovačko oružje kao stupice, male puške i druge predmete.

Da zaključim s jednim opisom pohoda u jedno hivarsko naselje, po imenu Vambači. Pozdravilo nas je pet opasnih pasa. U pravi čas su ih žene umirile i svezale. Nisu prestali lajati, sve dok nismo otišli od kuće. Kuća je bila puna stanovnika. Muškarci su se žurili da nam donesu sjedala izdjelana iz debala. Sjedala su vrlo dobro izdjelana. U izradbi ne mogu se mjeriti s njima ni kulturniji narodi, koji imaju više sredstava za to.

Jedna između žena pripremala je večeru, a u tom su joj pomagale mlađe žene. Nešto su miješale u velikom loncu, hvatale jelo rukama, prilijevale mlačne vode i miješale rukama. Kad je bilo gotovo, svi su kušali jelo i to redom: otac, sin, muškarci za tim žene. Nekoja jela oni pripremaju tako, da ženska jelo žvače u ustima, zatim ga meće u lonac i miješa, i onda to svi jedu. Za njih nije nepristojno ni nezdravo jesti ono, što je drugi već imao u ustima. Najmanja kost mesa kruži od usta do usta, dok je svatko po malo ne obliže i ne oglođe.

Inače nisu baš ružičaste prilike u našim misijama i mi se moramo boriti s velikim poteškoćama. Hivarci su vrlo tvrdoglavi. Stari ili odrasli Hivar jako će se teško obratiti i živjeti po vjeri. Naša je sva nada u omladini. Nadutost, lijenost, neuređan život, Hivarcima je previše u krvi. Osim toga loš postupak bijelih — protestanata — pruža im slab primjer. Poteškoće koje nam pravi politička vlast, pomanjkanje misionara, sve to i mnogo koješta drugo, uzrok je žalosnim prilikama. Tu treba molitve i žrtve. Bog će nam pomoći ako nam budete Vi pomogli u domovini s molitvom, koja je moćnija od novca i ljudske sile. Sve Vas pozdravlja u Presv. Srcu Isusovu odani Vam

Vrhovnik Dionizije

MIYAZAKI — JAPAN: SALEZIJANCI U JAPANSKOM OMLADINSKOM DOMU

Stvaranje svijeta prema predaji Ahoma (Asam)

Povijest stvaranja, kako nam je pripovijeda predaja Ahoma, u obliku svom je fantastična, kadgod djetinska. Nije bez zanimivosti i dodirne točke sa mojsijevom predajom. Pokazuju nam, kako se je stara istina u postepenom pripovijedanju malo po malo izobličila i prilagodila potrebama poganskog vjerovanja. Predaja kaže:

„U početku nije bilo ni bogova, ni ljudi, ni životinja, ni nikakvoga živoga bića. Nije bilo ni zemlje, ni zraka, ni sunca, ni mjeseca, ni zvijezda, nego samo voda. Postojalo je jedno Vrhovno Biće nazvano „Oha", iz kojega je izlazilo veliko svijetlo, ali nije imalo tijela i visilo je na nebu kao roj pčela u košnici. Prije svega uzeo je oblik on sam, a od svog tijela stvori biće nazvano Khun-thiw-khan, koji je izgledao kao kakvi veliki rak. Plivao je na vodama s glavom gori. Zatim je stvorena kornjača, velika zmija i jedan veliki bijeli slon sa dugim kljovima. Na sjeveru je učinjen jedan brijeg, na čijem vrhuncu bio je položen stup, za koji je bio vezan konop.

Iza toga bila su stvorena dva pauka zlatne boje i od njihovih izmetina napravi se malo po malo zemlja na vodama. Oni naprave nebesa pomoću svoje paučine prelazeći brzo naprijed i natrag, kako to čini žena kod tkanja.

U svoje vrijeme Pha (Vrhovno biće) stvori sliku i priliku samoga sebe, koja izleže četiri jaja, iz kojih se nakon dugo godina izlegu četiri sina. Tri su od njih određeni, da vladaju zemljom, zmijom i gromom, dok je četvrti ostao s ocem, da ga pomaže u daljnjem stvaranju...

BIBLIOTEKA BISKUPSKOG SJEMENIŠTA ... OVNIK

Najstariji sin gospodar zemlje nije bio poslušan odredbama očevim, iako je to nehotice učinio, morao je umrijeti i posta duh. Njegov sin, koji ga je naslijedio u vladanju zemlje, umrije i posta obiteljsko božanstvo (lares), koje se skrbi za dobrobit obitelji. Drugi duh (čiji postanak nije razjašnjen) izabra za stanovanje stablo „pipal" (ficus religiosa).

Potop. Pripovijeda se, da je jednom sunce takvu vrućinu davalo, te se je posušila sva voda na licu zemlje; i mnogi su ljudi i životinje poginuli od žeđe. Ova velika vrućina stvori na zemlji ogromne pukotine, iz kojih izađe mnogo žive vode, koja je uništila sva preživljela bića, samo je preostao jedan starac, koji se zvao Shaolipling i jedna krava. Ti su se bili utekli na jednu lađu od kamena.

Dizanjem vode ova lađa bi odnesena na vrhunac brda zvanog Ipa, koji leži vrlo daleko na sjevero-istoku. Starac i krava ostadoše na ovom brijegu a voda se pomalo povukla ostavljajući lješine ljudi i životinja u raspadanju. Iz ovih se dizao takav smrdež, te je dopro do stanova bogova, koji poslaše dolje vatru s neba, da sve sažge. Vrućina, koju je izveo ovaj požar bila je tako velika, da je starac Shaolipling nije mogao više podnositi, pa ne imajuć drugog izlaza, ubije kravu i zakloni se u njezinu nutrinju. Ondje nađe sjeme od tikve.

Kad se je vatra utrnula, izađe iz svog zakloništa, posadi sjeme, iz kojeg izraste stablo sa četiri grane prema četiri strane svijeta. Grana okrenuta prema sjeveru pogine od zime, ona prema jugu pade u vatru i izgori, ona prema zapadu uništena bi od ostanaka potopa i ostala je samo grana prema istoku netaknuta. Ova izraste jaka i lisnata i dade ogromnu tikvu, u čijoj su nutrinji bili ljudi, životinje, ribe, ptice i biline svake vrsti. Sva su ova stvorenja silom htjela da izađu napolje; napokon buka ova dođe do ušiju „Longdona" (Mogućnika), koji pošalje glasnika zvanog Panthoi, da pronađe uzrok ovog meteža.

Panthoi pođe, sluša i čuje viku ljudi, slonova, marve i drugih životinja iz nutrinje tikve. Vrati se i pripovijedi Longdonu, koji pošalje Aifalana svoga starijeg sina, da sa strijelom otvori tikvu. Aifalan sađe na zemlju, da izvrši zapovijed očevu: najprije je strijelom udario na onu stranu, gdje su bili ljudi, koji kad su ga opazili, zaklinjali su ga, da ih ne uništi i da strijelu upravi prema kojoj drugoj strani, obećavajuć ako budu ostavljeni na životu i izvučeni iz tikve, da će obrađivati zemlju. Aftalan tada upravi strijelu na onu stranu, gdje je bila marva, no i ova ga umoli, da ju poštedi, jer da će biti korisna čovjeku u obrađivanju zemlje.

Sin Longdonov promijeni više puta ciljanje, ali svagdje su ga molili, da strijelu upravi na koju drugu točku. Napokon stari Shaolipling, koji je sjedio na točki, gdje se je svijet bio otrgnuo od tikve, ponudi da žrtvuje samoga sebe za ljude pod uvjetom, da ga ljudi slave i da mu u buduće iskazuju čast. Ljudi obećaše, da će to učiniti, i onda Aifalan udari strijelom na onu točku tikve, gdje se nalazio starac, ovaj bje ubijen, no tikva se otvori na dvije strane i sve što je bilo unutra pobjegne van. — Tada Aifalan ljude pouči u raznim zanatima, nauči i ptice, kako da grade gnijezda i druge životinje, kako da nađu potrebno za život.

Kad je iščezla ona prva primitivna vjera i nadomjestio ju Hinduizam nesta i štovanja Shaoliplinga, koje su ipak još dugo vremena obavljali Deodhai i Bhailongi (svećenici i vračari plemenski), koji nam ispripovijediše neki ostatak stare vjere. Shaolipling primao je od njih vremenu žtrvu u slatkišima, žitu i drugim jestvinama. Prema njihovom kazivanju Langdon je jedini i glavni bog, ali to ih ne priječi, da iskazuju štovanje čovjeku bez čije samozataje ostala bi bila tikva zatvorena sve do današnjega dana.

Silong (Assam) 1933. **Umberto Marokino**
misionar Salezijanac.

PRVI SALEZIJANSKI MISIONARI U KRUGU SV. IVANA BOSKA G. 1875. SVETAC DAJE DON IVANU KALIJERU (KASNIJE KARDINAL) PRAVILA SALEZIJANSKE DRUŽBE. LIJEVO SV. IV. BOSKO ARGENTINSKI KONZUL

Sv. Ivan Bosko među slovenskim narodom

Prva među bivšim austrijskim zemljama, koja je primila u svoju sredinu velikoga odgojitelja mladeži, sv. Ivana Boska, bila je susjedna Slovenija.

Salezijanci došli su u Sloveniju g. 1901. Prvi zavod otvorili su u Ljubljani na Rakovniku. Opat J. Smrekar, veliki prijatelj sv. Ivana Boska, osnovao je bio god. 1900. u Ljubljani odbor, u svrhu, da omogući dolazak Salezijanaca u Sloveniju. Odbor je g. 1901. kupio stari plemićki dvorac izvan grada pod ubavim brežuljkom Golovcem i predao ga Salezijancima. Uz ovaj dvorac slov. Salezijanci pomalo su sazidali nove zgrade. Sada se tu nalazi veliki zavod i lijepa crkva Marije Pomoćnice. U zavodu se danas odgaja oko 100 konviktoraca, 80 zanatlijskih vježbenika i 45 bogoslova, ne računajući vanjskih omladinaca, koji imadu u zavodu svoje vlastite prostorije. Tekom vremena Salezijanci su u Sloveniji svoje djelovanje proširili. Otvorili su u Ljubljani još jedan zavod, koji kao naš Omladinski dom u Zagrebu, ima svrhu, da u prvom redu nudi zaštitu i odgoju radničkoj djeci svoje okolice. Osim toga otvorili su zavode u Radni, Veržeju, Murskoj Suboti, Kapeli i Sešama.

Prvi sl. Salezijanci učili su u Italiji, u zavodima sv. Ivana Boska. Omogućio im je to imenovani J. Smrekar. Tu su bili odgojeni u pravom duhu novoga reda. Za poglavare imali su sve same veterane sal. družbe, koji su osobno poznavali sv. Ivana Boska.

Slovenski narod, već po svojoj naravi duboko vjeran i odan sv. Crkvi, odmah je uzljubio sinove sv. Ivana Boska. Rado im je povjerio svoju mladež. Sal. slovenski Vjesnik prodro je za malo godina u svako sl. selo i našao u njemu oduševljene i požrtvovne suradnike. Među prvim slovenskim Salezijancima, koji su djelovali u Sloveniji ističu se dr Josip Valjavec, sadašnji ravnatelj Oml. doma, u Ljubljani, Josip Meze, profesor moralke na sal. bogosloviji u Ljubljani, Franjo Povše, koji je više godina obnašao službu ravnatelja u gotovo svim sl. sal. zavodima i Ivan Perovšek, koji sada djeluje kod nas Hrvata. Osobito dr. J. Valjavec i Josip Meze umjeli su da što perom, što osobnim nastupom odgoje velik broj oduševljenih sal. suradnika i sal. gojenaca. Vješto su ih znali upoznati s idejama velikoga odgojitelja. Oba su napisala lijep, popularan život sv. Ivana Boska. Uz to su ova kroz dugi niz godina nudila sl. sal. suradnicima u lijepom, popularnom stilu mnogo duhovnog i zabavnog štiva.

Isti ovi prvi Salezijanci marljivo su radili po svojim zavodima kao odgojitelji. Brzo su odgojili novi sal. naraštaj, koji danas može da u potpunoj mjeri zadovoljava potrebama sviju zavoda. Šta više — lijep broj svećenika i lajika mogao je da se posveti apostolskom djelovanju i u dalekim prekooceanskim zemljama. Mnogo bivših pitomaca u svim društvenim slojevima potvrđuju opet, kako su svoje škole znali dobro organizirati i postaviti ih na visinu drugih državnih škola.

Ove godine, kad je Sv. Otac bl. Ivana Boska proglasio svecem, sal. družba u Sloveniji naišla je na sveopće priznanje i odobrenje. U tri veća sl. grada, Ljubljani, Mariboru i Celju, narod je svečano proslavio novoga sveca. Svuda je vladalo oduševlje-

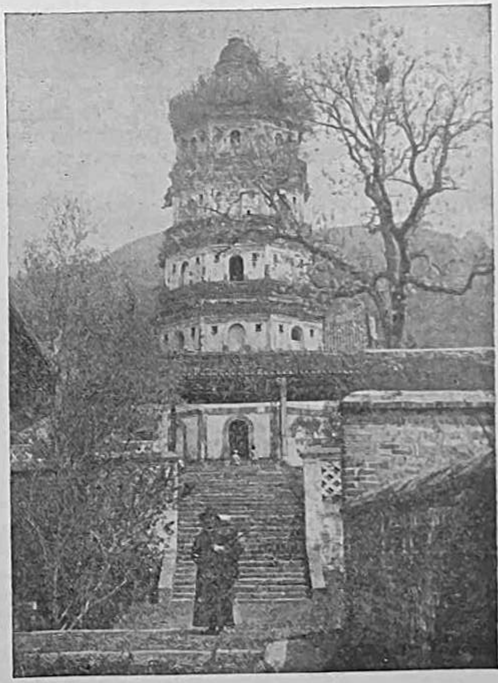

SLOV. MISIONAR JOSIP GEDER, PRED KINESKOM PAGODOM

NJEGOVA EMINENCIJA KARDINAL DR AUGUSTIN HLOND, SALEZIJANAC, NADBISKUP POZNANJSKI I PRIMAS POLJSKE

nje za njega. Sl. sal. suradnici u sva tri ova grada glasno su posvjedočili, kako su razumjeli značenje novoga sveca za naša moderna vremena.

U Ljubljani bila je priređena proslava na čast sv. Iv. Bosku u nedjelju, dne 15. travnja. Svečana trodnevnica vršila se u crkvi Marije Pomoćnice na Rakovniku. U subotu popodne, stigao je k proslavi kardinal dr August Hlond, primas Poljske. Isti dan došao je u Ljubljanu i sijedi nadb. dr. B. Jeglić, da i on svojom nazočnošću poveća slavlje u čast sv. Ivana Boska. Na večer u 8 sati priredili su sal. bogoslovi i gojenci s Rakovnika akademiju u velikoj dvorani Uniona. Osim kard. Hlonda i nadb. Jeglića akademiju su počastili svojom nazočnošću i mnoge druge odlične ličnosti, kao na pr.: križevački biskup preuzv. Njaradi, ban Marušić, ljubljanski konzuli iz gotovo sviju evropskih država, zagrebački poljski konzul itd. Akademija je bila nada sve lijepa i zanimljiva. Mlada, vesela djetinja srca umjela su dati mnogobrojnoj publici vješto prikažu u slikovitim, simboličkim prizorima veliko odgojno djelo sv. Iv. Boska. Akademiju prenašao je ljubljanski radio.

Drugi dan, u nedjelju, sva se svečanost vršila na Rakovniku, kod crkve Marije Pomoćnice. Došlo je bilo tom prilikom u Ljubljanu i nekoliko Hrvata Zagrepčana, prijatelja sv. Iv. Boska. Već od rane zore crkva Marije Pomoćnice bila je puna vjernika. Sv. Mise, Ispovijedi i dijeljenja sv. Pričesti počela su se već od 4 sata ujutro. U 8 sati služio je sv. Misu kard. Hlond za mušku mladež iz obiju sal. zavoda u Ljubljani. Crkva se dupkom napunila veselih mladih obraza. Skoro svi pristupili su k sv. Pričesti. Sv. Pričest dijelio im je kardinal Hlond i biskup Njaradi.

U 10 sati služio je svečanu sv. Misu nadb. dr. A. B. Jeglič u prisuću kard. Hlonda i biskupa Njaradija. Popodne u 4 sata razvila se veličanstvena procesija s moćima sv. Iv. Boska, koje je nosio biskup Njaradi.

U Celju i Mariboru bila je priređena proslava u čast sv. Ivana Boska tjedan dana kasnije, 21. i 22. travnja. U oba grada sal. suradnici s oduševljenjem su pozdravili novoga Sveca.

Ovim trima proslavama u Ljubljani, Mariboru i Celju slijedio je još niz proslava po slov. sal. zavodima, kao u Radni, Murskoj Soboti, Veržeju i Kapeli.

Sve ove proslave nijesu ostale bez uspjeha. Mnoge zahvale, koje su stigle vodstvu sal. suradništva u Ljubljani za milost, što ih je udijelio sv. Ivan Bosko baš prilikom ovih proslava, svjedoče, kako je veliko pouzdanje stavio sl. narod u novoga Sveca.

Dozvolom nadbiskupskog duhovnog stola broj 1385 Zagreb 17. II. 1930

„Salezijanski Vjesnik" izlazi svaki drugi mjesec Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1·50 — Dvomjesečnik „Salezijanski Vjesnik" izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Predstavnik: Josip Tkalec, direktor nadb. konvikta, Vlaška 38 — Odgovorni urednik: Dragutin Brumec, Vlaška 38 — Tisak: „Narodne Prosvjete", Zagreb, Trenkova ul. 1 — Za tiskaru odgovara Rajmund Sušin, Kuhačeva ul. br. 2/II

MLADIĆI PO BOŽANSKOJ PROVIDNOSTI ODREĐENI DA POSTANU SVEĆENICI U SALEZIJANSKOJ DRUŽBI

Takovih mladića ima sigurno svuda, makar oni i ne poznali još dobro salezijansku družbu, niti njezina utemeljitelja, sv. Ivana Boska.

Rekao je naime ovaj Svetac, da mu je Marija sama u snu bila kazala, da će ona tražiti po gradovima i po selima širom svijeta mladića, koje će mu dovesti, da ih on odgoji za svećenike. Po njima će on širiti slavu Božju i spasavati duše, osobito zapuštene mladeži.

Don Bosko je danas već u nebu. Nego on ima na zemlji svoga nasljednika, poglavara salezijanske družbe. Ovaj poglavar želi, da se pothvat sv. Ivana Boska širi svuda, dakle i po svim pokrajinama, gdje se govori hrvatski. Ima dakle sigurno i određenih mladića, koji će postati salezijanski svećenici. Stoga zaključivamo: Ako ima hrvatskih mladića, koji žele postati duhovnim sinovima sv. Ivana Boska, njihova je želja od Boga. Neka se samo jave. Ako kakav mladić od 14. do 20. godine, osjeća želju, da postane svećenik, a ne može drugdje da postigne svoj cilj, bit će to znak, da ga zove Marija u salezijansku družbu. Neka se odmah obrati na „RAVNATELJSTVO OMLADINSKOG DOMA SALEZIJANACA", Omiška ulica 2 — Knežija — Zagreb, neka protumači svoje prilike i svoje želje, te zamoli za upute i uvjete primanja.

SV. IVAN BOSKO I GLAZBA

Već godine 1842. u crkvi sv. Franje Asiškoga u Turinu učio je Don Bosko svoje prve sinove hvalospjev Djetetu Isusu, kojega je on sam složio i uglazbio. Bila je to jednostavna ali draga pjesma. Njezin napjev upotrijebio je Salezijanac don Pagella, kao temu za svoju misu, koju je uglazbio za beatifikaciju Don Boskovu. Ta je pjesma puna čuvstava i ostavlja jak dojam u duši, pa se pjeva još i danas. Ova Don Boskova pjesma pokazuje, kako je Svetac uočio veliki utjecaj, što ga glazba može imati u odgoju mladeži. Zato se je Svetac poslužio i ovim sredstvom, da privuče k sebi zapuštenu mladež. Glazbu je toliko cijenio za odgoj, da je ona kao jedanaesta zapovijed u njegovim kućama. Što više, običavao je reći, da su u postavljanju osoba u novom zavodu najvažnija od svih mjesta prva tri, upravitelj, kuhar i učitelj glazbe. Gdje se god sakupljaju djećaci ili mladići, ili gdje se nalazi škola ili oratorij, potrebno je da ima i svoj dio glazba bilo vokalna bilo instrumentalna. Čak i u misijama, gdje se je tekar počela razvijati civilizacija, među onim nevjernicima i poludivljacima, podižu se muzičke škole. Među gubavcima, djećacima i odraslima, osnivaju se pjevačka društva i fanfare. Na svakom sastanku treba da se pjeva pjesma, a u crkvi Don Bosko hoće da pjevaju svi sv. Misu, psalme, pjesme, himne itd. Za Don Boska pjesma je veselje, molitva, odgoj, zato je hoće svagdje.

Kad je sam Don Bosko toliko preporučivao glazbu, onda nije ni čudo, da se u njegovim kućama nalaze mnogi glazbenici, koji se bave svake vrsti glazbom. Među prvima bio je Kaljero, koji se može i nazvati otac salezijanske glazbe. Njegovo ime bilo je poznato po čitavoj Italiji. Neke njegove pučke pjesme znao je pjevati svaki djećak, a njegove Mise, pjesme i Tantum Ergo, prodrli su u sve crkve.

Svoj muzički rad širio je kasnije i u misijama, gdje je učio male divljake.

No Sinovi Don Boska nisu se bavili samo pučkom pjesmom, već su zauzeli mjesta i u višoj glazbi. Tako su poznata imena kao glazbenika don Petra Rote, don Pedrolina, don Ivana Grossa, don Alojzija Musse, don Aleksandra de Bonisa, koji je uglazbio Misu za njegovu Kanonizaciju, a napose treba istaknuti don Ivana Pagellu, koji se može staviti uz bok Riemannu i Griesbacheru, pa onda i mnogi drugi. Već samo s te strane velika je bila zamisao Don Boskova, što je uveo glazbu kao sredstvo odgoja u svoje zavode, a da se ne spominje etična i psihološka vrijednost u samom odgoju mladeži.

Velika je dakle zasluga Don Boskova za glazbu i u Italiji i vani. Zaslužan pak je napose za koralne pjesme. Njegova inicijativa bila je nešto novo u Pijemontu. Pokazao se kao instaurator škole Nevinih, koje su služile u korovima katedrala, a bile su već davno pale u zaborav. Ove pjevačke škole malenih djećaka upotrijebio je Don Bosko da pjevaju koral kod mise. Oratorij u Valdoku prvi je počeo obnavljati glazbu staroga stila, a zatim se prelazilo na Rossinia, Haydna, Cherubinia, Gounoda, pa sve do Palestrine.

Kao protagonista i uzor drugima služi danas dekan turinskih glazbenika M. Cav. Josip Doljani sada u 85 god. U svetištu Marije Pomoćnice sa svojim poznatim zborom djećaka, a i muževa, veliča službu Božju sa divnim pjesmama.

Ono, što je Doljani učinio u Turinu, može se u manjem stilu naći i u svakoj kući Don Boska sve i preko Oceana, i tko hoće čuti milozvučno pjevanje, neka pođe u salezijanske crkve.

Glazbena salezijanska škola nije se ograničila samo na crkveno pjevanje, već je uglazbila stvari i za akademiju i pozorište. Godine 1896. davala se u Este opera „Leo" u 3 čina od Rafaela Antolise-a, gdje je bio upotrebljen kor, solisti i orkestar. Ispala je s tolikim efektom, da se je ponovila u Rimu. U Trstu u prisuću Princa od Savoje izvedena je legenda od Arlekina u 3 čina od M. Josipa Cicognani-a. — Na taj način radi se svagdje, gdje su Salezijanci, a sve zaslugom sveca Don Boska.

Pobožno udruženje Salezijanskih Suradnika

Na prvom sastanku Suradnika sveti je Iv. Bosko ovako po prilici ocrtao postanak udruženja Suradnika:

Po prilici 35 je godina, što su se na ovom mjestu skupljala razuzdana djeca i pravila ovdje svakojake igre. U blizini ovoga mjesta bile su takoder i dvije kuće, u kojima se vrijeđao dragi Bog. Bila je to jedna krčma, i blizu kuća nećudoreda. Godine 1846. došao je na to mjesto Don Bosko sa svojom majkom, bez ikakve druge pomoći. Don Bosko približio se mladićima i počeo se s njima družiti. Za neko vrijeme uspjelo mu je da na ovom mjestu podigne nekakovu kapelicu, kamo je predobio onu razuzdanu čeljad na molitvu i katekizaciju. Ispočetka bio je posve sam. Kasnije ga je pomogao teolog Borel, a onda su se pomalo pridružili drugi svećenici, pa su dolazili, da poučavaju ili propovijedaju ili ispovijedaju. Neki bili su tako revni da su dolazili čitavu korizmu svaki dan, da mu pomažu u tome poslu, jer je broj djece vrlo porasao.

No kako su djeca bila u lošem materijalnom stanju, to su se našle neke dobre duše iz grada i počele su se brinuti za ove bijedne i siromašne mladiće. Sakupljale su međusobno hranu i odijelo, da nadare potrebne, da ih se tako osokoli i ohrabri na dobrome putu, na kojega su bili dovedeni. — Neke od ovih gospođa bile su nazočne na ovoj prvoj konferenciji, što ju je držao Don Bosko, a druge je već Bog bio pozvao, da ih nagradi za njihova djela ljubavi.

Don Bosko živio je u ona vremena, kad su se osnivala svakojaka društva, i ujedinile tamne sile, da proganjaju i ruše Crkvu i njezinu nauku. Stoga je Svetac shvatio važnost da ujedini ono, što je ostalo dobro, da se tako postigne ozdravljenje pojedinca i društva. Nakon savjeta sa uskim brojem svojih pravih pomoćnika pomišljao je Don Bosko na jednu veću organizaciju dobrih kršćana, koja bi služila Vjeri i Crkvi. U toj namisli možemo ga pomišljati kao prethodnika Katoličke Akcije. Prvi pokušaj bio je god. 1850., a konačno uređenje 1876. Prvo udruženje nazvalo se udruženje prividno pod zaštitom Sv. Franje Saleskoga, zatim je uzelo naziv Kršćansko udruženje, pa onda Sveza dobrih djela, onda Salezijanska sveza, a iza dekreta Pija IX. 9. svibnja 1876. naziva se: Pobožno udruženje Salezijanskih Suradnika.

Vrhovni upravitelj Suradnika jest vrhovni poglavar salezijanske družbe, koji joj predsjeda i upravlja radom pomoću:

a) Salezijanskoga Vjesnika, koji je službeno glasilo pobožne družbe;
b) pomoću diecezanskih upravitelja, koje imenuje biskup, zatim pomoću dekuriona i pospješitelja;
c) pomoću središnjeg ureda, koji se nalazi u kući matici u Turinu.

Sv. Oci Pape od Pija IX. pa sve do Pija XI. proslijedili su mnoge blagoslove i duhovne prednosti ovoj pobožnoj družbi, koja je neke vrsti treći salezijanski red.

Cilj pobožnoga udruženja jest ovaj:

1. Živjeti, bilo u obitelji, bilo u javnosti, salezijanskim duhom, to jest: duhom djelatne vjere.
2. Širiti Katoličku Akciju i biti desna ruka biskupova i župnikova za općenito i djelomično dobro Crkve, a napose za mladež.
3. Pomagati materijalno i moralno djelo Don Boskovo.

Uvjeti članstva:

1. Treba da je iznad 16 godina.
2. Mora biti dobra vjerskoga i građanskoga ponašanja.
3. Mora biti da je u stanju, da pomaže salezijansko djelo bilo molitvom, prinosima, radom, ako i ne sam, a ono bar pomoću drugih.

Za dobivanje oprosta potrebno je svaki dan izmoliti jedan Oče naš sa zazivom Sv. Franjo Saleski moli za nas!

Tko se želi upisati, neka se prijavi dopisnicom na upravu Salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška 38

SADRŽAJ: Preuzv. g. dr Al. Stepinac, nadbiskup-koadjutor — Izjava Hrvatskog Metropolite dra Antuna Bauera i nadbiskupa-koadjutora dra Alojzija Stepinca o katoličkoj štampi — Zahvalnost sv. Ivana Boska — Sv. Ivan Bosko prorok — Svetom Ivanu Bosku (pjesma) — Sv. Ivan Bosko apologeta — Dragocjena kapela sv. moći — Pred pojavom Tvojom... (pjesma) — Crtice iz života sv. Iv. Boska — Sv. Franjo Saleški — Diljem salezijanskog svijeta — Zahvale — Salezijanske misije — Moderna odgoja — Na omotu: Sv. Ivan Bosko branitelj crkve — Salezijansko suradništvo po Don Boskovoj namisli.

Užasna strava

Otkad sam u Japanu, već sam osjetio nekoliko potresa, ali nijedan me nije tako prestrašio i uznemirio, kao onaj pred tri tjedna... Bio sam u svojoj sobi oko 6 i pol sati u večer. Kad se moj stolić počne strašno pomicati... izađem na balkon i gle bližnje se zgrade ljuljaju... pobjegnem niz stepenice, zidovi su strašno škripali i napokon sađem u dvorište.... sav je svijet vikom izašao iz kuća na ulice, grad je bio u tami... bio je užasan strah i trepet... Oko 7 i pol sati osjeti se novi potres nešto slabiji i u 9 sati ponovno. Središte potresa bio je grad Miyazaki, gdje se naša zgrada nije do duše porušila, ali su se potresli svi zidovi; u crkvi su popadali kipovi i svijećnjaci, a stakla su se na prozorima polupala. Starci govore, da se takvog potresa u onom kraju ne sjećaju. Japanci, koji su jako strašljivi, spavali su one noći vani na otvorenom.

Beppa (Japan), 1934.

Sveč. Petar M. Escursell,
Misionar Salezijanac.

DRAGUTIN NEŽIĆ: SLAVA I PLODOVI SV. KRIŽA. Napisana je u spomen jubileja 1900 godišnjice našeg Otkupa. Fino je opremljena, sadrži 180 strana sa 20 slika, a cijena joj je Din 10.—, pučko izdanje Din 6.—. Naručuje se kod: Dobre štampe zadruga, Slav. Požega, a novac se šalje na Hrvatsku Obrtničku Zadrugu, Slav. Požega broj čeka 38524. — Sadržina je knjižice: Slava sv. Križa, plodovi sv. Križa, Sveci i blaženici, koje je crkva proglasila tijekom ove godine 1933-1934.

NAJNOVIJI ROMAN JAGODE TRUHELKE. Prigodom 70-godišnjice ove vrijedne hrvatske spisateljice izdala je Knjižnica Dobrih Romana njezino najnovije djelo: „Zlatko". To je roman o smionom i razumnom dječaku, koji je imao tri majke. Spisateljica je cijeli sadržaj obradila posebnom ljubavi i stilom, koji je njoj svojstven. Taj roman spada među njezina najbolja djela i sigurno je akvizicija za noviju našu književnost. Rado će ga pročitati i stariji i mlađi s interesom i posebnim čuvstvenim raspoloženjem. Cijena mu je 30.— dinara (uvezanom 40.— dinara), a naručuje se kod Knjižnice Dobrih Romana, Zagreb Trg Kralja Tomislava br. 21.

ŠTEFA JURKIĆ: SVETA KATARINA SIJENSKA. Naklada „Istina", Zagreb, Maksimir, cijena Din 15.—.

U kolekciji Uzori izašla je evo i četvrta knjiga o velikoj svetici srednjega vijeka, sv. Katarini Sijenskoj. Sretna je misao bila naše uvažene spisateljice, da se ogleda o ličnost ove velike žene, koja neznatna i nejaka svojim djelom ostavlja duboke tragove u razvoju sredovječne povijesti. — Ova knjiga jasno pokazuje, kako može duša da učini i golema djela bez velikih vanjskih sredstava. Ovdje se pokazuje potreba nutarnjeg života i za samo vanjsko djelovanje. Knjiga je pisana lijepo i zanosno, kako to može samo izvježbana književnica, pa se zato čita ugodno.

NOVO! Izašao je opširan životopis **NOVO!**

Svetoga Ivana Boska

CIJENA: Ukoričeno Din 50 —; Mekovezano Din 40·—

Za salezijanske suradnike i suradnice:

Ukoričeno Din 40·—; Mekovezano Din 30·—

Naručite kod Uprave Salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška ul. 38

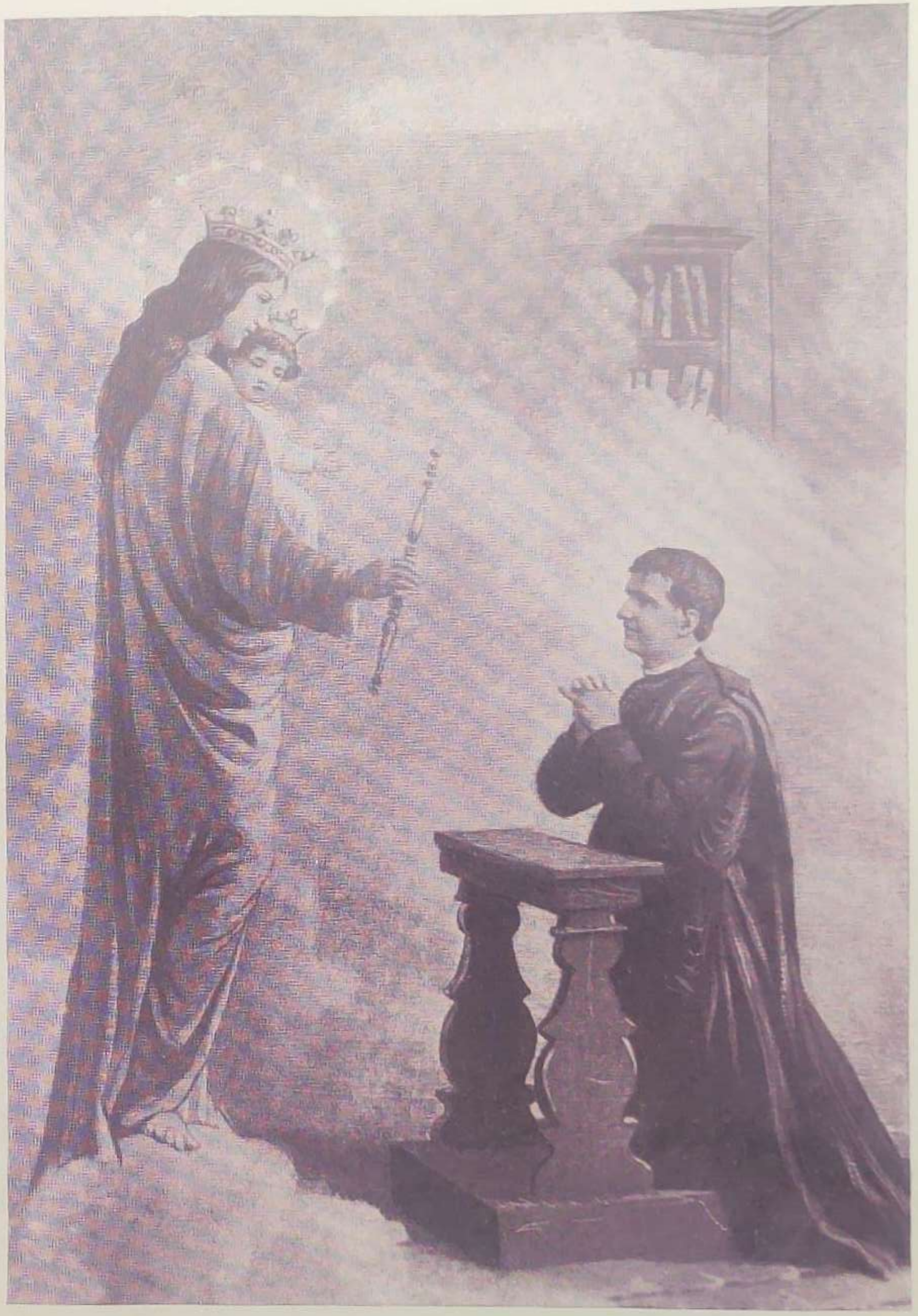

Salezijanski Vjesnik

GLASNIK HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

Godina V | Srpanj-Kolovoz | Broj 7—8

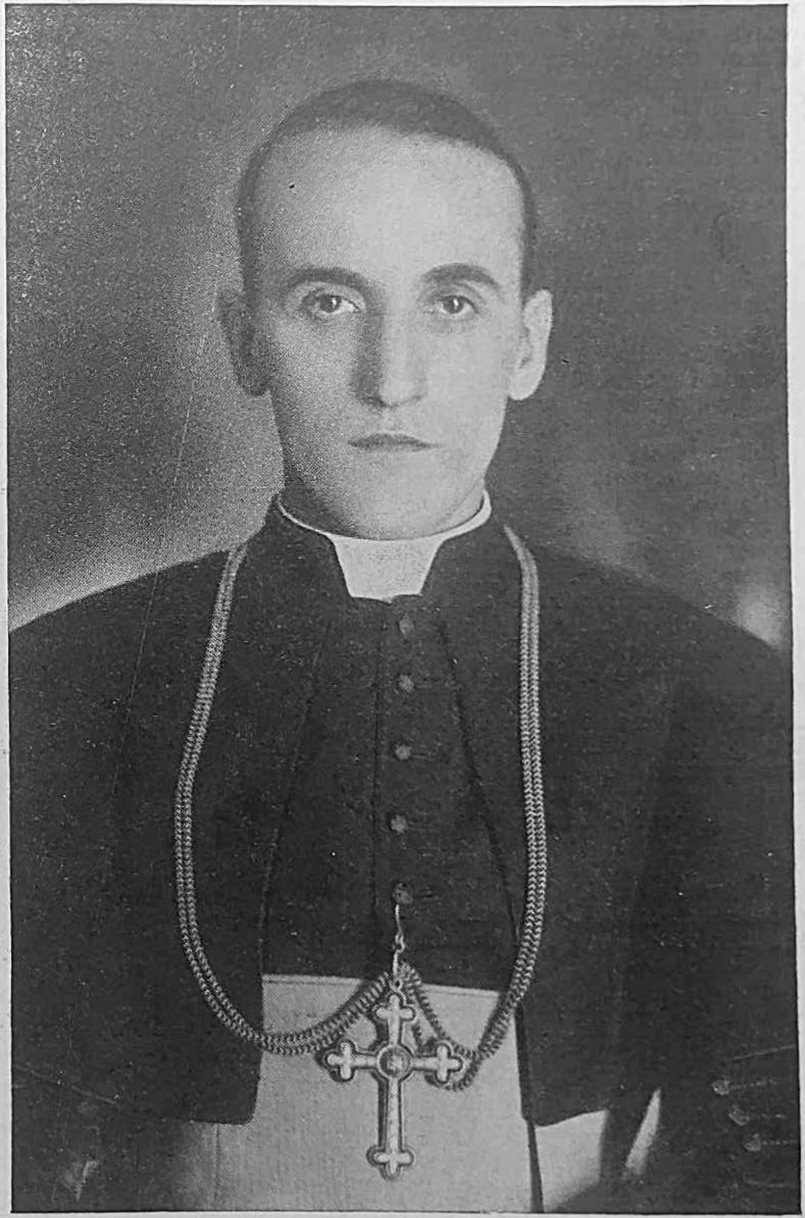

Preuzv. gosp. dr. Alojzije Stepinac, Nadbiskup-koadjutor

Gospodin u svojoj Premudrosti, sveta Stolica u svojoj ljubavi prema našem narodu i Hrvatski metropolita u svojoj brižljivosti dali su zagrebačkoj nadbiskupiji i čitavom našem narodu čovjeka, koji će Božjom pomoći ispuniti nade, koje se u nj postavljaju. Novi nadbiskup-koadjutor po svom dosadašnjem životnom razvitku i radu opravdava nade, želje i izglede sv. Crkve, svog natpastira, te klera i vjernika. On je izrastao iz sredine, koja je kroz vijekove najupornije i najsigurnije sačuvala kapital, koji su Hrvati stekli primanjem sv. krštenja i prenosili ga iz generacije u generaciju. Njegovo je rodno mjesto (Preuzv. g. nadbiskup-koadjutor rodio se 8. svibnja 1898. u Krašiću), u kojem se i odgojio, najčišći hrvatski seljački kraj, gdje su u najplemenitijem obliku u tisućgodišnjem neprekinutom kontinuitetu sačuvane tradicionalna odanost sv. vjeri, istinska pobožnost, čist seljački karakter, ljubav prema zemlji natopljenoj krvlju i znojem. On je najintenzivnije kao vojnik na fronti proživio najkrvavije prizore svjetskoga rata. On je bio i student i običan seljak. On je sin pobožne obitelji, koji je dugo razmišljao i borio se za svećenički poziv, on je konačno postao svećenik po postu i molitvama svoje majke. Svojom poniznošću, asketizmom, ljubavlju prema siromasima, savjesnim vršenjem povjerenih mu zadataka, svratio je na sebe pozornost svojih vrhovnih crkvenih poglavara, koji su ga smatrali dostojnim tako visoke, teške i odgovorne časti.

Njegov nadbiskup preuzv. g. dr Antun Bauer zadržao ga je na službi kod sebe i u kratko vrijeme upoznao je u njemu divnog svećenika, sposobnog radnika, odlučnog upravnika, te ga konačno sebi izabrao za pomoćnika i nasljednika.

Novi nadbiskup-koadjutor bio je svijestan svoje nove službe, svoje teške zadaće i svih onih očekivanja, koja u nj polažu svi faktori. Znao je on, da je teška služba biskupska, jer je nad biskupskim svećeništvom samo Kristovo svećeništvo, a svećeništvo je trajna žrtva. Imao je na umu karakteristiku sv. Jeronima o biskupskom zvanju: Ko biskupsku čast želi, dobro djelo t. j. mučeništvo želi. Salezijanci, salezijanski pitomci i salezijansko suradništvo želi Preuzvišenom gosp. nadbiskupu koadjutoru: **da ga Bog sačuva i jača u borbi i radu za slavu Božju i spas duša!**

PIJO BISKUP,
SLUGA SLUGAMA BOŽJIM,

ljubeznim sinovima prvostolnomu kaptolu, svećenstvu i narodu grada Zagreba i nadbiskupije zagrebačke pozdrav i apostolski blagoslov.

Mi, po savjetu Naše časne braće kardinala Svete Rimske Crkve i punoćom apostolske vlasti, proglasismo danas i postavismo ljubeznoga sina Alojzija Stepinca, svećenika vaše zagrebačke nadbiskupije, doktora svete teologije i filozofije, za koadjutora časnomu bratu Antoniju Baueru, iste vaše prvostolne crkve današnjemu nadbiskupu, s pravom budućega nasljedstva u vladanju i upravljanju te crkve u duhovnim i vremenitim poslovima, sa svim punomoćjem i vlašću, koja ovakovim biskupima koadjutorima po zakonu pripada, te ga izabrasmo za upražnjenu naslovnu nadbiskupsku crkvu nikopsitsku i njezin mu naslov podijelismo.

O tome vas sve obavješćujemo ovim Našim pismom, te vam u Gospodinu nalažemo, da istoga Alojzija, vašega budućega nadbiskupa, odano primite kao oca i pastira duša vaših i dužnim ga poštovanjem susretate, te slušate i cijenite njegove spasonosne opomene i naloge, pa i sada za trajanja službe koadjutorske, tako, da se on raduje, što je u vama našao odanu djecu, a vi da se radujete, što ste u njenmu našli blagonaklonjena oca.

Izjava Hrvatskog Metropolite dra Antuna Bauera i nadbiskupa-koadjutora dra Alojzija Stepinca o katoličkoj štampi

Sv. Iv. Bosko je svakom zgodom svojemu suradništvu preporučio dobru i Katoličku štampu. Sam je dao štampati listove, knjige, mjesečnike i tjednike samo da može narodu pružati zdravo štivo. — U današnje vrijeme, gdje neprijatelji sv. Crkve nastoje, da sa svojom štampom unište u našem narodu svaki vjerski i moralni osjećaj, moramo si izjave naših nadbiskupa uzeti k srcu i raditi svom snagom na polju Katoličke štampe. SALEZIJANSKI SURADNICI I SURADNICE — PO UZORU SV. IVANA BOSKA, KUPUJMO I ŠIRIMO KATOLIČKU ŠTAMPU.

RADUJEM SE, ŠTO JE »HRVATSKA STRAŽA« NAVRŠILA PET GODINA IZLAŽENJA, I TO KAKO DOBRO ZNAM, SAMO S PREVELIKIM NAPOROM I POŽRTVOVNOŠĆU SVOJIH IZDAVAČA, SURADNIKA I PRETPLATNIKA. TO JE BILO MOGUĆE SAMO ZATO, JER IH JE ODUŠEVLJAVALA ŽIVA VJERA U KRISTA I LJUBAV ZA KRISTA I SVETU NJEGOVU CRKVU.

RADUJEM SE I TOME, ŠTO JE »HRVATSKA STRAŽA« U NAŠEM JAVNOM ŽIVOTU VEĆ POLUČILA LIJEPE USPJEHE, A ŽELJA JE MOJA, DA TI USPJESI BUDU ŠTO SNAŽNIJI I PLODONOSNIJI. DA BI SE TO POSTIGLO, PREPORUČUJEM, DA LIST U OBRANI KATOLIČKIH INTERESA BUDE UVIJEK DOSLJEDAN I NEUSTRAŠIV, A UVIJEK VOĐEN KRISTOVIM ZAKONOM LJUBAVI«.

NE UVIĐATI DANAS POTREBU KATOLIČKOG DNEVNIKA ZNAČI BITI NA OBA OKA SLIJEP. VEĆ SAMA RIJEČ KATOLIČKI DNEVNIK KAŽE NAM SVE. ON IMA PRIJE SVEGA BITI IZNAD SVIH STRANAČKIH POLITIČKIH BORBA. TE PREPUŠTAMO DRUGIMA. ZA KATOLIČKI DNEVNIK DOVOLJNO JE, DA IH REGISTRIRA. POLITIKA KATOLIČKOG DNEVNIKA IMA BITI SAMO I JEDINO KRIST.

NJEGOVA JE ZADAĆA DA BRANI KATOLIČKU ISTINU, RAZLAŽE I PRIMJENJUJE NA ŽIVOT PRINCIPE KATOLIČKE VJERE, KORI SVE POROKE I MANE, KOJI TRUJU ZDRAVI ORGANIZAM NAŠEG NARODA, HVALI I UNAPRIJEĐUJE SVE, ŠTO JE DOBRO, LIJEPO I PLEMENITO. SVE TO NEKA BUDE FORTITER IN RE, ALI SUAVITER IN MODO. AKO SE I KORI NEKOJA STVAR, VALJA DO SKRAJNOSTI ŠTEDJETI OSOBU, JER JE SVAKI ČOVJEK SLIKA I PRILIKA BOŽJA.

BUDUĆI DA KATOLIČKI DNEVNIK IMA STAJATI DALEKO IZNAD SVIH STRANAČKIH POLITIČKIH BORBA, ZATO SE OKO NJEGA MOGU I MORAJU OKUPITI SVI KATOLICI I NE BI SMJELO BITI KATOLIČKE KUĆE, GDJE NE BI BILO KATOLIČKOG DNEVNIKA. TAKO ĆE KATOLIČKI DNEVNIK, STVARAJUĆI DOBRE KATOLIKE, PRIDONOSITI VRLO MNOGO I PRAVOJ GRAĐANSKOJ TOLERANCIJI, JER TKO TEMELJITO POZNA KATOLIČKE ISTINE, TAJ ZNADE VRLO DOBRO LUČITI IZMEĐU ČOVJEKA I NJEGOVE POGRJEŠKE, PA AKO I KORI POGRJEŠKU, ON ĆE IPAK UVIJEK NOSITI U SRCU ISTINSKU LJUBAV PREMA SVAKOM ČOVJEKU.

SVE, ŠTO SAM GORE REKAO, VRŠI KATOLIČKI DNEVNIK KONSTANTNO SVAKI DAN I U TOM JE NJEGOVA GOLEMA VRIJEDNOST. SVEĆENIK PROPOVIJEDA JEDNOM NA TJEDAN, KATOLIČKI DNEVNIK SVAKI DAN. SVEĆENIK PROPOVIJEDA RELATIVNO MALENOM BROJU LJUDI, KATOLIČKI DNEVNIK MOŽE U ISTI MAH PROPOVIJEDATI PRED STOTINAMA TISUĆA. SVEĆENIK PROPOVIJEDA NA ODREĐENOM MJESTU, KATOLIČKI DNEVNIK SVAGDJE: NA ULICI, U VLAKU, NA ŠETNJI, U KUĆI, NA ODMORU, U ČEKAONICI, JEDNOM RIJEČI SVAGDJE.

KATOLIČKI JE DNEVNIK UKRATKO JEDAN OD NAJVAŽNIJIH FAKTORA KOJI PRIBAVLJA CRKVI POŠTOVANJE I LJUBAV, KOJI STVARA TRIJEZNE I SOLIDNE GRAĐANE, KOJI ĆE SVOJU DUŽNOST I VJERSKU I GRAĐANSKU VRŠITI NE IZ STRAHA PRED TJELESNIM KAZNAMA, NEGO IZ DUBOKOG UVJERENJA, DA SE POREDAK, KOJI JE SVEMOGUĆI BOG POSTAVIO, NE MOŽE RUŠITI BEZ NAJVEĆE ŠTETE PO ČITAVO LJUDSKO DRUŠTVO, A I BEZ VLASTITE VJEČNE NESREĆE.«

Zahvalnost sv. Ivana Boska

Posebna krijepost Don Boskova bila je velika zahvalnost, koju je iskazivao svojim dobročiniteljima. Zahvalan je bio Bogu, Mariji Pomoćnici na udijeljenim milostima i zato je s tolikim žarom širio svoje djelo, no nije nikad zaboravio ni na ono, što su mu i ljudi učinili, pa bilo to i najmanje.

Znamo, da je kao dječak neko vrijeme služio kod obitelji Molja, da se može školati. Prem je rad bio vrlo težak i posla je bilo mnogo, te je sile svoje jako istrošio, ipak nije ovoj obitelji nikad zaboravio dobročinstva, što ga je primila pod svoj krov, kad je radi brata morao otići od kuće. Sam gazda kuće Juraj Molja pripovijeda, kako mu je Don Bosko kao svećenik uvijek iskazivao veliku zahvalnost. Kad bi došao u njegov Oratorij, uvijek bi ga posjeo pokraj sebe kod stola i govorio je ostalima: „Ovo je moj stari zaštitnik".

No Don Bosko učinio je još i više. Kad mu je bio sin Ivan za školu, primio ga je badava u svoj zavod i taj mladić morao je uvijek zajedno s njime jesti kod stola. Evo kako je velika bila Svečeva duša.

Kao đak bez stana sklonuo se k svojemu rođaku Ivanu Pianti. No da se oduži za ovo dobro, služio mu je badava po noći goste u njegovoj kavani, prao je čaše i šalice i obavljao sav drugi posao.

1876. išao je jednoć Turinom sa svećenicima. U jednoj veži opazi poznatoga čovjeka. Bio je to Blanšard. Don Bosko odmah ostavi društvo i pođe k svome znancu, nagovori ga i okrene se k svećenicima, pa im reče: „Gospodo, evo jednoga od mojih prvih dobročinitelja." Blanšard ga je kao đaka često hranio i pomagao. Zato mu reče: „Svaki puta kad dođeš u Turin, moraš doći na ručak k meni."

POGLED U RASVIJETLJENU CRKVU SV. PETRA U RIMU PRIGODOM KANONIZACIJE SV. IVANA BOSKA

1886. u Don Boskovoj bolesti pohodio ga je i Blanšard. No kako je Svecu bilo zlo, nije ga Don Rua pustio da uđe. Don Bosko prepoznao je Blanšarda po glasu i naložio je, da ga puste k njemu. Kako pak nije mogao poći na ručak u blagovaonicu, zapovijedio je da Blanšard sjedi na njegovom mjestu među starješinama.

Tako je radio sa svima, koji su mu pružili ma i čašu hladne vode. I na svojim sastancima uvijek se je zahvalio svome slušateljstvu, što je imalo strpljivosti slušati ga.

Ako nije mogao što posebno učiniti u znak zahvalnosti, onda bi molio, služio sv. Misu, što je radio vrlo često za sve svoje dobročinitelje. Što više i svojim je pitomcima

nalagao, da često mole i prikazuju sv. Pričest za dobročinitelje svoje i zavoda.

Ovu je krijepost nastojao zasaditi i u srca svojih sinova. Često im je pripovijedao, kako je Oratorij bio sad u ovoj neprilici, sad u onoj neprilici, pa je došao ovaj gospodin ili gospođa i pomogla je u nevolji. Takovima, govorio je, moramo biti uvijek zahvalni, pa napose za njih moliti.

Posebnu zahvalnost iskazivao je djeci željezničara. Upravitelj željeznica Bona, dao mu je besplatnu kartu na svim putovanjima i njemu i njegovim Salezijancima, a pitomci su uživali 75% popusta. Da se oduži za ovu veliku uslugu, rado je izlazio u susret željezničkom osoblju, napose njihovoj djeci, ako ih je trebalo primiti u Oratorij. Kad je eto toliko bio zahvalan ljudima, možemo si misliti, koliku je tek zahvalnost ćutio prema Bogu i Mariji Pomoćnici. Njegovi zavodi i muški i ženski vječni su spomen zahvalnosti Mariji Pomoćnici na primljenim dobročinstvima.

G. 1884. poslao je svim suradnicima pismo u kojem im se najljepše zahvaljuje na pomoći i suradnji. „Prije nego za uvijek ostavim zemlju treba da Vam se odužim i tako zadovoljim velikim potrebama srca. Ovaj dug, što vam dugujem, to je zahvalnost za sve, što ste mi bili pomogli učiniti u kršćanskom odgoju tolike siromašne djece".

Srce je Svečevo bilo veliko, pružilo nam je lijepi primjer, a na nama je da ga nasljedujemo.

Mladići, koji su već poodmakli u godinama, no ne preko 20 godina, mogu ako imadu vruću želju i čvrstu volju postati još svećenici. A gdje? U Omladinskom domu — Salezijanaca — Zagreb — Omiška ul. 2. — A kako? Obratite se na upravu Doma!

SV. OTAC PAPA PIJO XI. BLAGOSILJA NAROD NA TRGU SV. PETRA

Sv. Ivan Bosko prorok

Svoj prvi znameniti san sanjao je kao dječak. Zanimalo ga što znači onaj preokret njegovih drugova u divlje zvijeri, pa opet u pitome jaganjce, tko je bio onaj starac, koji mu je savjetovao blagost i ljubav u popravljanju zločestih dječaka, napokon tko je bila Ona Gospođa, obučena u zvijezde. Sve je on to iznio pred čitavu obitelj, da čuje mišljenje svakoga. A mišljenja su bila različita. Brat mu Josip reče: Ti ćeš postat čuvar stada. Brat Antun zlobno primijeti: možda ćeš biti vođa kakovih lopova. Majka Margarita pak mu reče, da bi mogao postati svećenik, a pobožna ga baka opomene: ne treba vjerovati u sne. — U prvi čas složio se mali Bosko s bakom. No majka je slutila istinu. Bog odabire različite načine da prosvijetli svoje odabrane na izabrana djela; tako je kod Don Boska odabrao san, da ga prosvijetljuje, da mu pokazuje što mu je činiti.

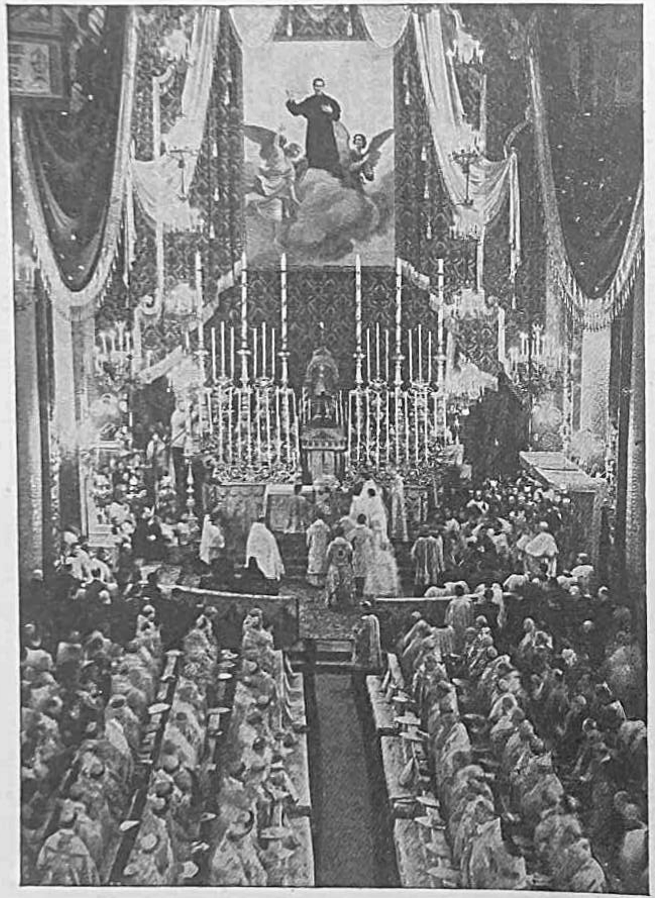

SV. IVAN BOSKO U SJAJU SLAVE U BAZILICI MARIJE POMOĆNICE U TURINU

Don Boskove sanje. Don Boskove natprirodne sanje vrlo su mnoge. Mnogo je o njima pripovijedao i pisao. U prvim mlađim godinama nije do njih mnogo držao, no potaknut riječima blaženoga Kafasa, svojega ispovjednika, i događajima s mladićima u Turinu, nije se više skanjivao, da gleda u njima prst Božji, da gleda svoje svrhunaravno poslanje.

Don Boskovi životopisci ne mogu, a da se ne zadrže i da ne raščine ove čudesne odlike Don Boskova života, kao i gledanja u daljinu, čitanja savjesti, bivstvovanje u isto vrijeme na dva mjesta, poznavanje budućnosti, premnoga ozdravljenja i druge darove, koji su pratili Sveca kroz čitavi život.

Što kaže znanost? Freudova nauka o psihoanalizi traži u snu uvijek ono, što se već zbilo u duševnoj svijesti onoga, koji sanja. U snu se dakle pod različitim oblicima i promijenjenim prilikama proživljuje nešto, što se je već zbilo u životu čovjeka. Tako znanost. No kod svetaca i u proročkim sanjama Don Boska znanost sa činjenicama dolazi u sukob, jer su se te sanje ticale budućnosti i unaprijed su pokazivale ono, što se ima dogoditi, a ne ono što je prošlo. Ne tvrdimo, da je znanost na krivom putu, već to, da se u slučaju Don Boskovih sanja nalazi izuzetak, t. j. da su te sanje natprirodne, poslane od Boga za stanovitu svrhu.

Bogu pak nije ništa nemoguće. Sad upotrijebi ovo sad ono, što po svojoj Premudrosti znade da vodi do izvršenja Njegove volje. Može dakle da upotrebi i san, kako ga je i često upotrijebljivao, što nam svjedoči i Stari i Novi zavjet, da ne nabrajamo sve slučajeve. — Istina je, češća su čudesa bila u početku Crkve, jer je bilo i potrebno da se vjernici učvrste u vjeri. No zar je danas isključeno svemogućstvo Božje? Kad je u svojoj Providnosti vidio veliki i silan plod nove vjerske družbe, koja nastoji da oživi duh starih kršćanskih kreposti, odabrao je velikoga utemeljitelja i vodio ga putem sanja. A njegove su se sanje ispunile, i ispunjavaju se, a kad je On sam o njima pripovijedao svojoj dragoj mladeži, ta je mladež pod njihovim dojmom ostala kao elektrizirana, spremna na krijepostan, herojički život.

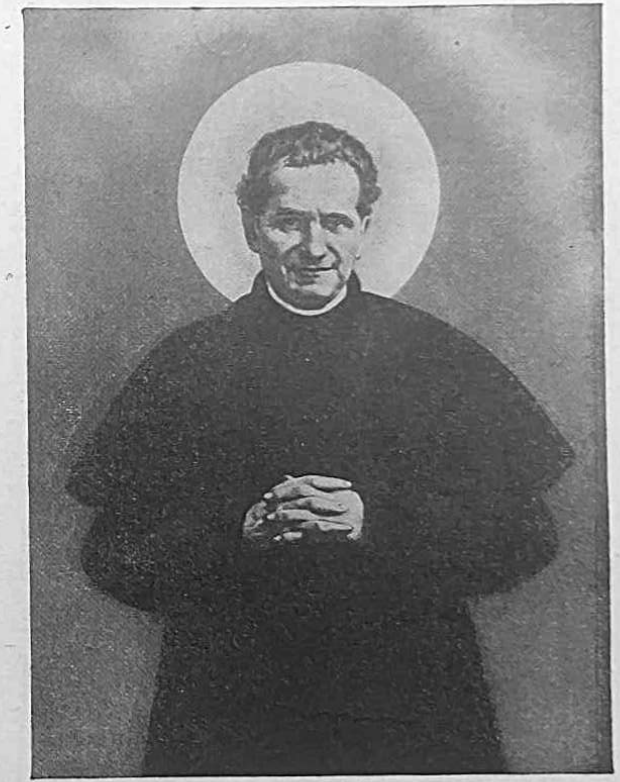

SVETOM IVANU BOSKU

1. *Veliki Oče malenih sirota —*
   Svijet sja od slave Tvog svetačkog lika,
   Kad svetost Tvoju proslaviše riječi —
   Nepogrešne riječi Višnjeg Svećenika.

2. *Sa najvišeg vrha Petrove pećine*
   Na riječi svetog Namjesnika Krista
   Slava se Tvoja širi širom svijeta
   I blagi lik Tvoj na oltaru blista

3. *Pred prestoljem Božjim anđeli Te slave*
   Pojuć Ti himne — a mi blagi Oče
   Molimo Te ovdje u zemnoj dolini
   Oslobodi svijet od pohlepe i zloće.

4. *Daj da se slavom Tvojom ljubav širi —*
   I kad se žrtve lažnim idolima pale
   Nauči nas Oče da mi poput Tebe
   Ljubimo sirote prezrene i male. —

ĐURO BALOKOVIĆ

Sv. Ivan Bosko Apologeta

Svaki učenik Isusa Krista, a napose svaki svećenik, već kao njegov zamjenik, mora biti spreman braniti svoju vjeru, mora biti neke ruke apologeta. To već i traži sam sv. Petar u svojoj prvoj poslanici, kad piše: ...Gospodina Krista svetite u srcima svojim, spremni uvijek na obranu svakomu, koji vas zatraži račun o nadi, koja je u vama. (I. Pet. 3. 15.).

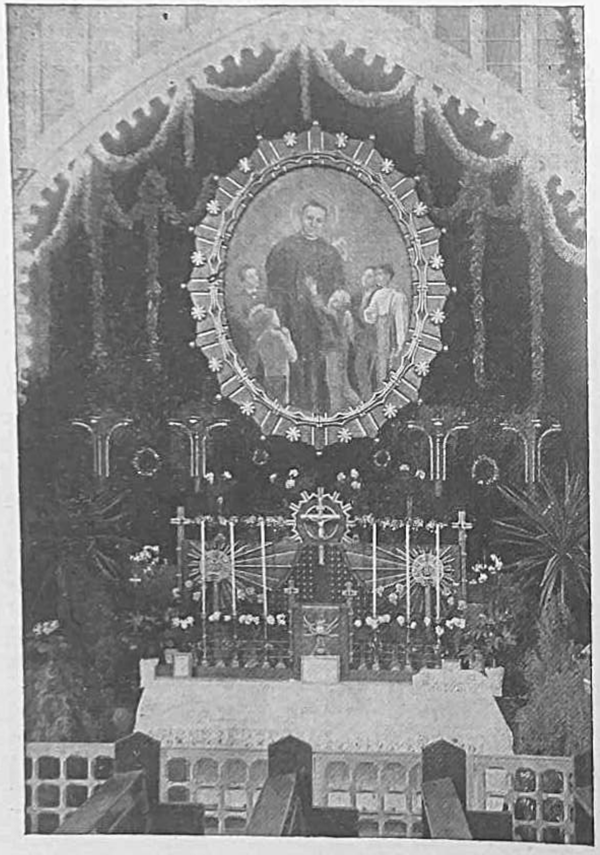

NOVI OLTAR SV. IV. BOSKA U CRKVI MARIJE POMOĆNICE U LJUBLJANI

I na poziv prvoga Pape ustali su spremniji, da se obrane od kleveta i laži, ustali su da opravdaju vjeru svoju i braće svoje. Bili su to u prvo vrijeme gotovo od reda svjetovnjaci bivši govornici i filozofi, koji su ostavili poganstvo i prigrlili novu kršćansku vjeru. Branili su ju ispočetka protiv nepravednih carskih progona, dokazivali su s pravne strane, pravo na svoj opstanak. Tu se istakoše Atenagor, Mimecije Felius, Tertulijan i drugi. No već u toj obrani nalazi se i dokazivanje, kako je kršćanstvo jedina i ispravna vjera, pa prema tome treba se otresti poganskih bogova.

Kasnije opet nakon slobode trebalo je pobijati razne krivovjerce i raskolnike, koji su svojom naukom unašali nemir i neslogu u samome kršćanstvu. Tu imamo bezbroj odabranih svetih otaca. Među njima uzima jedno od najodličnijih mjesta sv. Augustin.

No i u novom vijeku nastavili su, kad se je znanost sv. vjere proširila, učenjaci polaziti istina svojim smjerom, ali uvijek na starim temeljima. Tako imamo odličnih imena kao Bosueta, Paskala, Lakordera i t. d.

Pitanje je možemo li u tu vrstu odličnika staviti i ime Don Boska? Po znanstvenim svojim djelima možda ne spada u isti red s njima, no svojim širenjem dobrih knjiga, poučnim spisima i djelovanjem u Protestantizmu svakako zaslužuje naziv apologete, branioca vjere.

19. juna 1848 iz političkih je razloga dozvoljena Protestantima sloboda vjeroispovjesti. Odmah nakon proglasa dali su se na živu djelatnost. Širili su knjige, osnivali škole, držali konference, a već 1853. podigli su i svoju crkvu u Turinu na trgu Kralja u blizini Oratorija Sv. Ljudevita.

Don Bosko se bacio svom snagom da suzbije navalu. Nudilo mu se novaca, da prestane, stali su prijetiti, stavljali su mu zasjede, no Don Bosko ostao je neustrašiv i neumoljiv u obrani vjere. U to vrijeme izdao je: „Temelji katoličke vjere"; na novo je izašao: „Opskrbljeni Mladić"; „Obavijesti Katolicima", raširilo se to u 200.000 primjeraka. Znamenita je knjiga: „Poučen katolik u svojoj vjeri", koja je kasnije

izdana pod naslovom: „Katolik u svijetu". Ovo je djelo prava pučka apologetika.

U svim tim djelima služi se lahkim stilom, kratkim periodama, samo da bude razumljiv svakome, tko segne za njima.

A i u svojim većim djelima kao „Povijest Italije" i „Povijest Crkve", ostao je apologeta, branio je i odgovarao je na laži i klevete, koje su toliko puta iznesene i pretresane od neprijatelja Crkve. Takav je ostao i u „Svetom Pismu". „Treba ostati pučki i u Svetome Pismu, koliko je moguće, koje je temelj naše svete vjere, koje sadržava dogme i dokazuje ih".

Sam Don Bosko veli za svoj naučni rad: — „Ja ne pišem za učene, nego za narod i za mladiće".

A takav je bio i u govoru i u raspravama s drugima, pa i visokim ljudima. Svojom jasnoćom, jednostavnošću, a nada sve toplim srcem osvojio je i učene i neuke. Njegova apologetika u radu, nastavila je i nadvisila je i knjige, koje je kao starac prestao pisati.

Dragocjena kapela sv. moći

Lanjske godine na blagdan sv. Križa, bila je na svečan način posvećena i otvorena javnom štovanju dragocjena kapela sv. Moći, pod crkvom Marije Pomoćnice u Turinu. Dozvolom tur. stožernika i nadb. Maurilija Fossati, posvetio je toga dana salez. biskup Ernest Coppo sedam oltara u kapeli. Poslije posvete biskup je otpjevao svečanu sv. misu na glavnom oltaru, dok je u isto vrijeme 6 svećenika darovalo sv. misu kod ostalih stranskih oltara.

Dragocjena kapela sadrži nekoliko tisuća sv. moći od najrazličitijih mučenika, spoznavalaca i sv. djevica.

Ko je omogućio, da Salezijanci u Turinu posjeduju takovu dragocjenost?

Bio je to neki pobožni turinski građanin Mihajlo Bert.

Mihajlo Bert umro je 2. ožujka 1926. u 81. godini starosti. Još kao mlad dječak osjećao je u srcu neobično štovanje prema sv. moćima. Njegov otac, pijemontski plemić, htjede, da se sin posveti klasičnim naukama. No sin se nije za njih mnogo oduševljavao. Konačno ih posvema napusti i dođe na očevo imanje. U to otac ubrzo umre i ostavi sve bogatstvo sinu.

Sin je pametno gospodario. Od suviška pomagao je siromaha i potrebne. Osobito je bio revan širitelj dobroga tiska i dobrotvornih crkvenih ustanova. Bio je velik dobročinitelj svoje župne crkve, koju je obogatio mnogim dra-

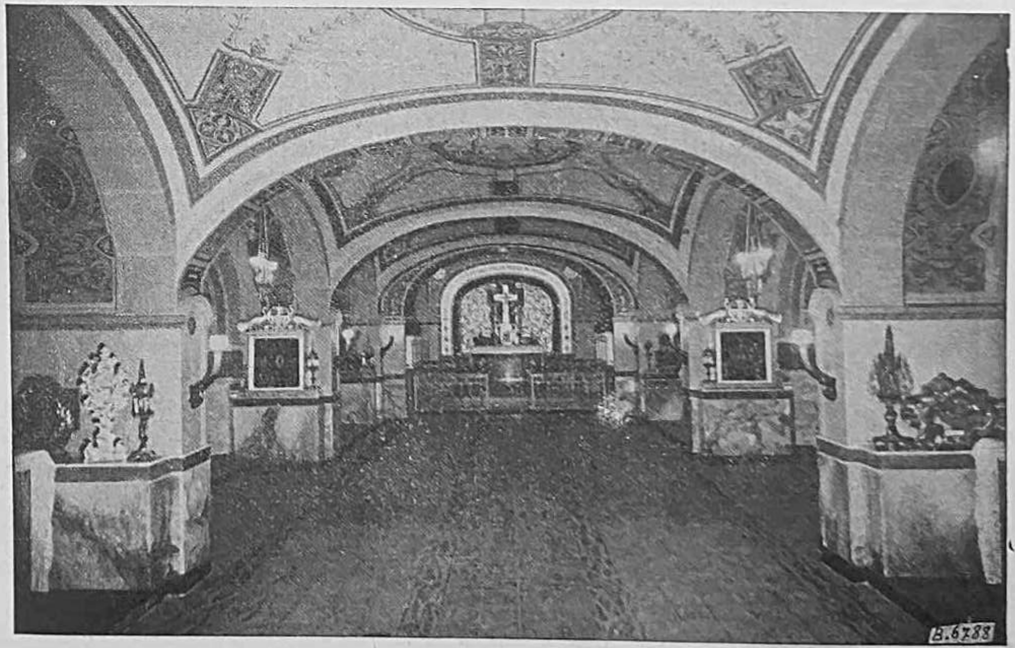

gocjenostima. Ali uza sve to nije izgubio u duši onoga nagnuća prema štovanju sv. moći, što ga je imao još kao dječak. Šta više, sad, kad je raspolagao s potrebnim sredstvima, porodila se u njemu želja, da sabire po svijetu moći svetaca i da im onda sagradi prostor, gdje bi se mogle dostojno štovati. Svoju zadaću vjerno je vršio, premda je nailazio na premnoge poteškoće. Sa zanimanjem je proučavao povjesnu pozadinu svake pojedine sv. moći i ugotavljao, je li istinita ili nije. U tom radu pomagale su mu mnoge odlične crkvene ličnosti, kao na primjer: stožernici Roschi, Alimonda i Richelmy. Šta više, stožernik Richelmy povjerio mu je jednoga svećenika, neka mu bude uvijek od pomoći.

Pod konac života mnogo se mučio s mišlju, gdje će naći dostojan prostor za sve ove sv. moći, što ih je s tolikim trudom sakupio. Stvar je povjerio bivšemu vrh. glavaru salez. družbe, F. Rinaldiju. Ovaj ga je s veseljem primio i obećao mu, da će za taj dragocjeni dar ustupiti prostor pod crkvom Marije Pomoćnice, u kripti. Odmah se oba dala na posao. Nacrt za dragocjenu kapelu izradio je arhitekt Valotti. Ni Mihajlo Bert ni F. Rinaldi nisu dočekali, da se je kapela dovršila. Oba su prije umrli. Ali je unatoč tome arhitekt Valotti njihovu zamisao krasno izveo. Kapela, kakova nam se predočuje danas, jest zaista umjetničko djelo prvoga. reda. Ne zna se, da li je dragocjenija zbog umjetnosti, koja se u njoj nakupila, ili zbog bogatstva ili opet zbog velikog broja sv. moći.

U kapeli se svaki dan služi sv. misa za pokoj duše Mihajla Berta. To je bila jedina želja toga muža, jedini uvjet, pod kojim je kapelu sagradio i darovao joj tu dragocjenu ostavštinu.

Danas svi oni, koji pohode crkvu Marije Pomoćnice u Turinu, žele, da zađu i u kapelu sv. moći. Tu se svak osjećao kao da je u katakombama, na grobovima mučenika iz prvih vremena kršćanstva. Tu sve zove na pobožnost, i srce se zagrijava za junake i junakinje, čije moći tu leže.

Mihajlo Bert dosegao je svoju svrhu. Svojim djelom on je dušama učinio mnogo dobra i sebe mnogo zadužio pred Bogom.

Slika sv. Ivana Boska sa pjesmom Nadbiskupa Vrhbosanskoga pod slikom, preporučujemo salezijanskom suradništvu. — Cijena samo 2 Dinara po komadu

PRED POJAVOM TVOJOM...

(PRIGODOM KANONIZACIJE SV. IVANA BOSKA.)

Kada bješe đavo digo crna krila,
I skidao zvijezde, rasprostiro tamu,
Iz zatišja Te mirnog Božija svemoć diže,
Da po Tebi sine nova zora danu.

Grcale su mlade i poletne duše
U prašini gustoj gradske vreve, buke;
Vapile su spas iz kaljužine crne
Srca nadobudna, uvenule ruke...

Sinuo si sjajem zlatnog meteora
U prašini ovoj crnoj, zadimnjeloj;
Zalijevao stabla puna rodnog soka;
Povratio miris mnogoj ruži sveloj...

Pod okrilje Tvoje grnule su čete
Odrpanih, mladih đaka beskućnika.
Iz očiju Tvojih lijevalo je Nebo
Nevinost djetinju, — snagu pobjednika.

Rađala je njiva mukotrpnog rada — — —
U svagdanjem znoju, brizi za dušama,
Digo si se — evo — vrh sunčeva plama,
Svojih pobjedničkih i velikih nada.

Pred pojavom Tvojom strugnuo je đavo
Iz srdaca mnogih ...Osuđen da grca
Prašinu bakcila zaraženog grada,
Beskućnik je mnogi rušio bez srca

Ideal života. Bez Tebe bi pao
Upleten u zamke razvratnog života;
Ti mu vrati snagu, ideale mlade,
Ti si mu pokazo pravi cilj života.

*

Danas — kad u slavlju kruni Ti se čelo
Vijencem pobjedničkog i velikog slavlja,
Nekad osuđenik sad se diže smjelo,
Proletarac mladi pred noge Ti stavlja.

Molitvu veliku rastrganih srca:
— Daj, o Oče bjednih, iz vrtloga spasi,
Srca nevoljnika, gdje se očaj glasi!
Daj, o spasi, jer već mnogi grca
U zadušnom smradu prašnjavih ulica!

MIRKO TALAJIĆ

PAPINSKI OPHOD PO TRGU SV. PETRA

Crtice iz života svetog Ivana Boska

Sv. Ivan Bosko izvan svojih zavoda

Pogibao za one, koji su osnovali posebne zavode ili njima pripadaju, stoji u tom, što su se oni u njih tako uživjeli, da izvan njih ne vide mogućnost dobrog djelovanja, te pretjeravaju jakost, koja leži u takozvanom zavodskom duhu. Jer tko je otkrio prikladno sredstvo za postignuće svrhe, taj je lako sklon na to, da u njem gleda jedino sredstvo i zatim da svrhu zlo prosuđuje, jer se ona može postići drugim i to različnim sredstvima.

Jedno od sv. Boskovih svojstava, koje ga je postavilo u redove začetnika i uzdržavatelja najznatnijih i najsvetijih stvaranja i stoga zaslužuje, da se posebno spomene, bilo je baš u vezi sa od Boga mu povjerenim djelom i s dobrom voljom prema svemu drugom djelovanju. U tom je on polazio tako daleko, da je i izvan svog vlastitog djelovanja bio zaposlen. I tako je on sa svojima stvorio velika djela. Kao što salezijanska družba nije smjela biti prostorom omeđena, tako nije smjela biti omeđena ni obzirom na sadržinu. Ona se uistinu pretežno bavila odgojem pučke mladeži. I ovdje je on sam bio primjerom, prije nego što je izdao pravila. Tako se pokazuje kroz svoj čitav život spremnim, da od svoje volje čini više dobra i da u tom potpomaže nastojanja drugih.

Kako se kod traženja prvih dječaka za Omladinsk: dom dao na propovijedanje evanđelja brijačkim naučnicima, tako se u svako vrijeme brinuo za duše kočijaša, koji su ga vozili. Kad smo ga vidjeli, da je za vrijeme vožnje sjeo na sjedalo uz kočijaša, bili smo sigurni, da je sada počela kratka duhovna pouka, kod čega je on znao uzeti uzde, dok se kočijaš ispovijedao.

Osobit svoj apostolat vršio je među bolesnicima, napose onda, kad je u njihovoj okolini bilo teško govoriti o Bogu, bilo radi njihove vlastite krivnje bilo radi posvemašnje tišine. U jednom i u drugom slučaju najobzirnije je poštivao tuđu slobodu, ali bilo je prilika, kod kojih je uvjerivši se o kršćanskim željama bolesnikovim čuvao svoju slobodu, te se nije micao s mjesta i odlučno je prigovorio tuđoj drskosti.

Godine 1845. stajalo ga novaca, kojeg onda bijaše u njeg vrlo malo, da nauči nešto njemački i da uzmogne ispovijedati one vojnike, koji su tada često dolazili iz Njemačke, da stupe u sardinsku vojsku, i koji nijesu u Turinu našli ni jednog svećenika, sposobna i vješta njihovom jeziku, koji bi udovoljio njihovim duhovnim potrebama.

NEPREGLEDNA MNOŽICA NA TRGU SV. PETRA ČEKA BLAGOSLOV

ZASTAVA SV. IV. BOSKA NA TRGU SV. PETRA U RIMU

Dobrotvor siromašnog bilježnika

Godine 1849. i 1860. mogao se opet brinuti za tijelo i dušu političkih prebjeglica. Prvi od takovih, kojima je don Bosko postao prijatelj i dobročinitelj, bijaše neki bilježnik iz Pavije, koji je, svoj život time uzdržavao, da je vježbao svakojakim umiješćima kanarince i time predstavljao na Piazza San Karlo. Sudbina tog čovjeka, njegova bijeda i način, kojim je zarađivao životna sredstva, potsjećala su Sveca na vremena njegovog vlastitog akrobatskog rada i brzo su ga njemu približila. Boskovo prijateljstvo prometnulo se u posve očinsku brigu, kad je neki zlikovac otrovao siromakove kanarince, te ga bacio opet u bijedu.

SV. OCA PAPE PRIGODOM KANONIZACIJE SVETOG IVANA BOSKA

Valdeški pastor i sv. Ivan Bosko

Premda se protiv njega žestoko borila propaganda različnih protestantskih sekta u Turinu, ipak je prema osobama pokazivao svoju osobitu ljubav. U studenom godine 1854. zavadio se valdeški pastor De Sanktis sa svojim drugovima, te on bijaše po zapovijedi tako zvanog „časnog stola", najvišeg valdeškog duhovnog sudbenog stola, otpušten iz svoje službe. Tada mu sv. Bosko piše:

„*U Turinu, Valdoko,* 17. studena 1854.

Vrlo cijenjeni gospodine!

Već neko vrijeme namjeravao sam Vam pisati i izraziti živu želju, da s Vama progovorim i da Vam ponudim ono, što može pravi prijatelj ponuditi svome prijatelju. Na to dolazim nakon čitanja Vaših knjiga, iz kojih razbiram pravi nemir Vašeg srca i duha. Prema onome, što izvješćuju neke novine, čini se, da Vaša blagorodnost ne slaže se više s valdežanima. Radi toga Vas pozivam, da dođete, ako Vam je po volji u moju kuću. U koju svrhu? U tu, koju će Vam Gospod namijeniti. Kod mene ćete naći za stanovanje sobu i skromnu hranu, sa mnom ćete dijeliti kruh i studij."

Na to je dobio ovaj odgovor:

„Nikad ne bih mislio naći toliko veledušnosti i susretljivosti kod čovjeka, koji je moj otvoren protivnik. Da se krivo ne razumijemo: Vi suzbijate moja načela, kao što ja suzbijam Vaša. Ali dok se Vi protiv mene borite, pokazujete, da me iskreno ljubite, jer mi u času žalosti pružate dobrotvornu ruku i time posvjedočujete da na djelu poznajete onu kršćansku ljubav, koju tako mnogi propovijedaju samo teoretično."

U posjetima, koje mu je nalagao njegov apostolat, imao je katkad čudne sastanke, od kojih bi drugi otišao.

SKUPOCJENI RELIKVIJARIJ, U KOJEM SE NALAZI PETI KRALJEŽAK HRPTENJAČE SV. IV. BOSKA, KOJEGA JE DAROVAO VRHOVNI POGLAVAR SALEZIJ. DRUŽBE U SV. OCU 18. TRAVNJA 1934. (ŠKOLA B. ANGELIKA)

Kod krvnika

Kad je jednog dana izašao iz tamničke sobe za razgovore, ušao je pomutnjom u neku sobu, u kojoj je bio jedan čovjek sa svojom ženom i kćeri, koje je sv. Iv. Bosko i njegov ljubazan pozdrav posve iznenadio. On je odmah shvatio, s kim imade posla, ali se brzo snašao i kazao:

„Vrlo sam umoran, te bih želio šalicu kave. Biste li bili tako dobri, te mi je dali?"

„O, svakako", poviče susretljivo čitava porodica, a kćerka odmah otrči da mu štogod spremi. Čovjek je gledao sv. Iv. Boska začuđeno i s nekim ganućem.

„Ali, Don Bosko, znadete li vi, kod koga se nalazite?"

„Svakako, kod dobrog čovjeka."

„A ipak, ja sam krvnik!"

„Što je u tom? Znadem, da ste vi dobar kršćanin."

A to je bila istina, jer svakog jutra prije smaknuća, poslao je on prije u susjednu crkvu pet lira, da se čita sveta misa za onog, koji je određen za smrt.

„To je meni dovoljno", završi Svetac, „te hoću, da mi postanemo dobri prijatelji."

Dobri čovjek, s kojim nisu u njegovom životu ugledni ljudi tako postupali, bio je izvan sebe i stavio je na sto pred gosta sve, što je god njegova kuća mogla pružiti. Uto dođe kava, ali samo jedna šalica, a kad je sv. Iv. Bosko, koji je međutim sjeo, to opazio, tražio je i drugu:

„Pit ćemo zajedno."

„Ne, to ne ide", odvrati krvnik. „Ja da zajedno s vama pijem kavu?"

Ali donijeli su i drugu šalicu, a Sv. Iv. Bosko je natoči i stavi pred krvnika, koji ju je od ganuća jedva mogao popiti.

Poslije onog posjeta dolazio je taj čovjek često i kroz više godina u crkvu u Valdoko, sve dotle, dok nije opazio, da ljudi, koji su ga prepoznali, od njega bježe. Odonda više nije dolazio. Katkad se još moglo vidjeti, kako je skriven u drvoredu piljio u kuću Salezijanaca. Njegov sin, izvrstan dječak, polazio je u Omladinski dom i htio je stupiti u svećenički stalež. A kad je doznao, da zvanje njegovog oca smeta zaređenju, obolio je, brzo je sahnuo i umro na Svečevim rukama.

Kolera godine 1854

Divno bijaše njegovo djelovanje za vrijeme kolere godine 1854., kad je u njegovoj župi Borgo Dora samo u jednom mjesecu od tog obolilo osam stotina osoba, a pet stotina umrlo. Sv. Iv. Bosko, koji se molio Bogu, neka uzme k sebi pastira, a stado neka poštedi, sjetio se prvo onih, koji se nalaze pod njegovom zaštitom, pa im je pružio sve mjere opreza. Preporučio im je trijeznost, umjerenost, duševni mir i srčanost. A duševno miran i srčan se osjeća samo onaj, koji živi u milosti Božjoj.

Od onog je dana vladao u oratoriju red, zapt, i mir, kao nikad prije.

Kad je znao, da je time svoje osigurao, dao se da pomaže oboljelim od kolere. Majka, mu je kazala: „Pođi, to je tvoja dužnost!" Uto su se posvuda osnovali lazareti, ali je falilo bolničara, jer kod većine je bio prevelik strah i odvratnost. Svetac se je posavjetovao s don Alasonatijem i s drugim svećenicima, koji su mu pomagali, i pošto su oni pristali, sakupio je najstarije svoje gojence i držao im govor o samilosti prema onima, koji su oboljeli.

Prvi dan prijavilo ih se četrnaest, nešto kasnije još daljnjih trideset. Sv. Iv. Bosko im je dao prve upute i uveo ih u njegu, dao im je ćudoredne savjete, nekoliko propisa i razdiobu sati, zatim ih je preporučio Bogu i poslao ih pogibli u susret. Svakud su ih primali radi glasa o njihovoj razboritosti, dobroti i neumornosti, te su oni kroz mjesece provodili samaritanski život. Uto je grad San Domeniko otvorio privremeno sirotište za dječake, kojih su roditelji poginuli, te ga povjerio Svecu, koji je privukao još druge gojence radi nadzora i pouke.

Umiranje je prestalo i sada se mogao dobiti prijegled gubitaka oratorija. Nevjerojatno! Niti jedan, pa ni dobrovoljni bolničari nijesu se okužili, ili bolje reći, samo jedan jedini, naime sam sv. Iv. Bosko. Neke večeri, kad je iscrpljen naporom došao kući, osjeti, da je dobio groznicu, grčeve i sve znakove kolere. O tom nije govorio nikome, pa ni svojoj majci, da ne pobudi strah.

Za vrijeme rata 1850. otvorio je vrata Omladinskog doma stotinama francuskih vojnika, koje su poslali u Turin na oporavak.

U OČEKIVANJU SV. OCA PAPE NA TRGU SV. PETRA PRIGODOM KANONIZACIJE SV. IV. BOSKA

RIM: AUDIJENCIJA 30.000 SALEZIJANSKIH SURADNIKA U CRKVI SV. PETRA U PRISUTNOSTI SV. OCA PAPE

On im je pomagao u njihovim duhovnim potrebama, opskrbljivao ih je s potrepštinama, da mogu pisati svojim rođacima, kupovao im je marke, opskrbljivao ih je dobrim knjigama u njihovom jeziku.

Ljubav prema braći svećenicima

Rado je slao svoje klerike, svećenike, i najdarovitije i najupućenije svoje dječake u tuđe blagdanske domove i župe, da ondje drže vjersku pouku. A što se događalo u Turinu, imalo je po njegovoj želji vrijediti i za druge kuće. Osobito mu je bilo stalo do toga, da svagdje, gdje postoji jedna njegova kuća, njegovi duhovni sinovi na svaki način pomažu mjesnom župniku.

Jedan nam kanonik pripovijeda:

„Premda je don Bosko nastojao neke svoje gojence k sebi približiti i napuniti ih vjerskim duhom svoje družbe, ipak nije nikad bio nasilan, i nikad nije silio na zvanje ili dopustio, da drugi djeluju u tom smislu, nego je svakome dao kod izbora zvanja najpotpuniju slobodu."

A svećenik Resiglio kaže:

„Jest, kad je sam don Bosko opazio, da je koji klerik odustao od prvobitne namjere da ostane kod njega, ali je ipak pokazivao

zvanje za svećenički stalež, zauzeo se za njega s velikim žarom, nabavio mu je sredstva, da može doći do svećeničkog zvanja i radovao se, što pribavlja crkvi dobre svećenike, koje je ona u ono vrijeme osobito trebala.

Budući da sam, istupivši iz Omladinskog doma podržavao i dalje veze s don Boskom, mogu tvrditi, da je on mislio, da je najbolje postigao svoju svrhu, kad je vidio, da su njegovi gojenci, koji nijesu plaćali, otišli u sjemeništa ili na župe. I one, koji su djelovali u dušobrižništvu, podupirao je ne samo pametnim i praktičnim savjetima, nego je također pokazivao veliku ljubav prema njihovom staležu i prema njima."

Svećenik je veliki dar za Crkvu

Njemu je bilo do toga, da se odazovu iskreno svome zvanju. Na to se nije obazirao, ako mu oni nijesu tada koristili. U njegovim ostavljenim spisima čitamo:

„Sjetimo se toga, da poklanjamo crkvi veliki dar, ako joj pribavimo dobrog službenika. Sporedno je, da li po svom zvanju stupi takav svećenik u biskupiju, ode u misije, ili pristupi nekoj vjerskoj zajednici, jer uvijek je veliko blago, koje se time crkvi poklanja. Neka se radi nedostatka sredstava

BANG - NOK - KHUEK (SIAM) PO ZAGOVORU SV. IV. BOSKA, ČUDESNO OZDRAVLJENA DJEVOJČICA

nikad ne propusti mladog čovjeka, koji zvanju pruža dobre nade. Za to dajte sve, što posjedujete i ako je potrebno, pođite također prosjačiti, i ako poslije toga vi sami zapanete u bijedu, ne brinite se, jer će vam presveta Djevica svakako i na čudesan način pomoći."

Sa samim novcem, kojeg je mučno sakupio i s kojim je uvijek oskudijevao, znao je katkad biti darežljiv prema drugima, kao prema svojim vlastitim pothvatima. Ova vrst dobročinstva, koja stoji osamljena u povijesti kongregacija, ne može se možda promatrati izvan okvira službe, ali ipak ona dokazuje, kako je snažna bila ljubav prema njegovim drugovima i pripadnicima i kako je daleko razastro njene granice.

„Veliki izdaci", piše don Rufino, godine 1863., „čekaju ove godine don Boska. A ipak, dok bi se moglo misliti, da don Bosko zaista nema razloga i prilike za daljnje izdatke, on ipak nađe još uvijek sredstava, da siromake pomogne s drugim pobožnim djelima. U predgrađu San Salvario gradit će se crkva, a sredstva za to prinose darežljive osobe. Radi se o tom, da se spašavaju duše. Ovaj je poticaj don Bosku posve dovoljan, da pošalje bez obzira na vlastite potrebe i sa svoje strane župniku don Arpinu dvije tisuće lira, koliko je dopuštala njegova slaba kasa."

Još češće i značajnije bilo je to, da je običavao uvijek, kadgod je pošao u Rim, ponijeti sa sobom Papi znatne darove. Počeo je sa siromašnim, ali dragocjenim darom, sa trideset i pet lira, što su godine 1849. uštedili njegovi dječaci. To je bio u Italiji prvi sakupljen Petrov novčić. Time je upravo odobrio ono mnijenje našeg vremena, po kojem postaje veza između vjernika i Svete Stolice izravnana i za koju su se prinosile žrtve. To je posve odgovaralo njegovoj ljubavi, mogao bih kazati njegovom zanosu za Papinu osobu i prema kojem sve, što se označivalo „don Boskovim papizmom" nije bila samo poslušnost i prema svakom nalogu i želji Svete Stolice, nego upravo oduševljenje za to.

Molimo za pokojne salezijanske suradnike:

† **Benjamin Zeinninger,**
† **Pepe Henneberg**

R. I. P.

Sv. Franjo Saleski

Veliki biskup

Piše u Pečatnici, kojom je proglašen svetim:

„Koliki, koji su ga molili, nije htio za svoje razgovore primiti ništa, pa ni od knezova i kneginja, ni u ime nagrade ili plaće za hranu, ni pod kojom drugom izlikom. Jednoga mu dana longvilska kneginja dade punu kesu zlatnika. No on je odbije veledušno, veleći: „da treba besplatno davati, što se primi besplatno."

Evo još nešto, čemu ne treba tumača:

„Bio je veliki milostinjar kneginje Kristine, vojvotkinje Savojske. Zadovoljan naslovom vršio je službu i sve časti, vazda je čedno odbijao plaću spojenu s njom. Kad ga je kneginja prisilila, da primi dijamant vrijedan 500 škuda, primi ga samo uvjetimice, da ga može prodati i utržak upotrebiti za milostinju. Kad ga je primao izjavi: „Bit će veoma dobar za naše anesijske siromake..."

Ko malko izdaljega promatra ljepotu vjere, možda će mu se pričiniti najprivlačljiviji, pa rekao bih, i najslikovitiji neki svetački likovi, koji su se najbolje prilagodili tmini i svijetlosti pjesničke mašte. Biskup poput Franje Saleskoga može biti manje zanimljiv. Ili bolje:

Diljem salez. svijeta

Zavodski izlet

19. svibnja o. g. zasvirao je gramofon melodično neku poputnicu. Đaci se salezijanskog konvikta u Zagrebu uz takt i podrhtavanje gramofonske ploče stali žurno oblačiti i spremati na trodnevni izlet na Bled i Golicu u Sloveniji. Poslije sv. Mise ukrcali smo se na vlak, a kroz čitav put kratili smo si vrijeme pjesmom, veseljem i čavrljanjem prateći divne poglede i vidike na obližnje slovenačke gore.

Jedva dočekasmo da izađemo iz vlaka na ljubljanskom kolodvoru, te da damo oduška našim poletnim srcima, željnim da se naužije novih ljepota Božje prirode i ljudske nepatvorene kulture našega naroda, siromašnog no bogatog u krasotama, kojima ga je Bog ukrasio. Pregledali smo grad i žurnim koracima

RASVIJETLJENA BAZILIKA MARIJE POMOĆNICE U TURINU, PRIGODOM PROSLAVE SV. IV. BOSKA

KIP SV. IV. BOSKA POD NJEGOVIM OLTAROM NA RAKOVNIKU U LJUBLJANI

koracali Rakovniku, gdje nas je dočekao okrijepljujući i obilan objed u zavodu Salezijanaca. Pohodili smo i Omladinski dom, gdje nam je prikazan film „Revizor".

Sve nas to nije zadovoljavalo i nestrpljivo smo čekali polazak vlaka za Bled, gdje smo stigli u predvečerje. Nastanili smo se u hotelu „Stari grad", koji je podignut na strmoj uzvisini. Odatle smo imali divni pogled na čitavu okolicu u čijim smo privlačivim i romantičnim ljepotama upravo uživali.

U nedjelju smo se dosta rano ustali i iza svršene sv. Mise uputili smo se veselo na vlak, koji će nas povesti na vrhunac našega izletničkoga cilja Jesenice i Golicu, kojom ide austrijska granica. Kroz ovo malo boravka na Golici imali smo priliku iz bliza promatrati snijegom zavijeni Triglav.

U 3 h 30 č. opet smo se vratili u naš „Stari grad" i okrepili se za dalnji put.

Poslije ručka i kratkog odmora vozili smo se u gondolama po čarobnom bledskom jezeru na kom se je naša mašta njihala u neko blaženo snatrenje te nam se činilo, da

može buditi više zanimanja za svoga šableskog apostolata, a manje radoznalosti i udivljenja za svoga biskupovanja.

No ne smijemo zamišljati Franju Saleskoga u pozlaćenom ruhu vjerskih obreda. On ga je dakako nosio, pa i morao ga je nositi. Bio je gospodin, pa je i ostao gospodin u ponašanju, u duhu, i slogu. No njegova je duša sačuvala ponizno ruho, po kojem je bio sličan šableskim seljacima. Još je divnije što je ovaj svetac u svijetu, među stožernicima i knezovima, među tisućama svojih raznolikih podložnika, sačuvao onu vedru strogost, onu bezazlenu čistoću i blagost, što je resila drugoga Franju, siromaha Asiskoga.

Dvadeset godina za njegova biskupovanja može se pripovijedati nadugo i ukratko. Ima knjiga, koje na stotinama stranica pripovijedaju o njemu te donose divne zgode, krasne primjere svih kreposti. No život se njegov može sužiti u riječi: „Živio je izvršujući ljubav". U tom je sličan Asiskom Siromaku. Za svega je života sačuvao veliki biskup svježu naravnost, iskreni zanos, koji se očituje u svim njegovim spisima, u njihovu cvjetnom, šarolikom, živom slogu. Svaka zgoda njegova života, svaka rečenica, što je potekla iz njegovih usta ima poseban ukus, posebnu pjesničku vrednotu.

Dok je Franjo Saleski propovijedao u korizmi u jednom predgrađu, namjeri se na gluhonijema siromaka, koji mu se veoma sažali. Uzme ga u službu i zadrži uza se. Kad su se tome čudili i pitali, čemu taj suvišni teret, on odgovori naprosto: „Služit će mi, da izvršujem ljubav". I postane mu učitelj, te ga nauči znakovima vjeronauk tako, da je mogao primati Sakramente.

Kao što je Asiski Siromak volio ptice, koje su ga razumjele i ljubile, tako je veliki biskup ljubio djecu, koja su tako slična pticama, pa su i ona njega ljubila.

Putem su išla za njim, stiskala se oko njega, da ih blagoslovi i da mu poljube ruku. Naredio je u biskupiji nedjeljni vjeronauk. Sam je tumačio u anesijskoj stolnici. A toga nije bilo od pamtivijeka. Ko pozna njegove spise, lako će shvatiti, kako je razlagao kršćanski nauk. Kaže se, da su iz njegovih usta izlazile divotne poredbe, tako jasne prozirne riječi, da su začaravale mlade duše.

Djecu je zvao svojim malim narodom, koji ga je svuda okruživao i putem se sve više povećavao. Jednom uđe u razgovornicu nekoga samostana i ostavi pritvorena vrata. Kad sestra primijeti, da mu dosađuje žamor, ona odmah ustane da zatvori. Ali se vrati veleći:

— Evo vani nekoliko djece, koja me gledaju tako milo, te nemam srca, da im zatvorim pred nosom.

Često je išao u najdivlje i najopasnije krajeve Savoje, da upozna sve svoje ovce. Penjao se na gore, među stijene, među grmlje, na ždrijelo ponora. Često su mu noge otjecale, krvarile. No on se vazda slatko smiješio i odgovarao na tužbe prijatelja: „Ide se, kako se može!" Ljubio je gorane i bio je ganut videći, kako ga oni ljube, i uživao je u njihovu priprostom životu. Ljubio je i planine svoje šumovite i lijepe Savoje. Njegove su riječi:

— Našao sam Boga i na najvišim i najvrletnijim planinama, gdje mu se klanja mnogo priprostih duša posve iskreno i istinski, gdje skaču srne i divokoze među strahovitim ledenjacima naviještajući njegovu hvalu.

Kao što se u životu Siromaha Asiskog mili lik sv. Klare sjaji na divnoj svjetlosti one svetosti, tako se i u životu Franje Saleskoga ističe ponizni i žarki lik sv. Ivane Franjke Šantal.

Sv. Ivana Franjka

Kad je ženevski biskup upoznao sveticu, bila je ona siromašna žena, kojoj je muž bio poginuo u lovu. Za veselih je godina bila vrlo kreposna žena i majka. Divnija je bila udova, slomljena žalošću, ali čvrsta u dužnostima prema djeci, prema ocu i svekru, kojega je bilo teško zadovoljiti. Duboka joj je bila vjera, žarka pobožnost. Siromake je i nevoljnike njegovala danomice, pa su je zvali svojom majkom. Bila je u trećem redu sv. Franje asiskoga, a provodila je sveti život u strpljivosti, čistoći i ljubavi. Težila je na savršenost, pa se i namjerila na divnog učitelja duša, koji je zajedno s njom usavršio bezbroj drugih duša.

Barunica je Šantal upoznala ženevskog biskupa, kad je u korizmi 1604. propovijedao u Dižonu. Ona povjeri svoju dušu njemu, koji je tako dobro znao moliti se Bogu, pratiti one, što se već bili na dobrom putu i uzdizati one, što su težili više. Da se barunica nije svezala s Franjom Saleskim, teško da bi nam bila ostavila primjer slatke i nježne ženske pobožnosti. Prekrasna su pisma, što joj je on pisao mnogo godina. U njima je sokoli na življu ljubav, na vedru molitvu, na usavršivanje dobrim djelima, bez nemira, straha i nedoumica.

„Držite se vazda u nazočnosti Božjoj i počivajte slatko, ne silom na ranama Našega Gospodina. Budete li se do kraja pouzdavali u Njegovu dobrotu i milosrđe, On vas ne će zapustiti. No za to se neprestano privijajte uz Njegov Križ."

se vozimo blijeskavim venecijanskim kanalima.

Treći dan bio je kulminacija cijelog izleta. Naime pošli smo u Vintgar, gdje smo mogli upoznati sve ljepote i čari naše Slovenije s kojom se ne može u tome takmiti ni jedan kraj u našoj državi.

Na povratku u Ljubljanu iz koje smo proslijedili u Zagreb, pozdravili smo zadovoljni slovenačke gore, koje su nas kao zvale na skori povratak i uživanje u čarima neiscrpljivih njezinih ljepota.

Vođa izleta bio je prečasni gosp. Josip Tkalec, direktor, kojemu moramo zahvaliti na tako lijepom izboru našega izleta.

Na izletu se je kod đaka vidio onaj uspjeh salezijanskog odgoja, kod mladosti pune veselja i gorljivosti za sve, što je lijepo.

V. Grošinić

OMLADINSKI DOM KNEŽIJA

Komemoracija kanonizacije sv. Ivana Boska. 6. svibnja smo i mi na svečani način komemorirali kanonizaciju našeg svetog osnivača. Stanovništvo Knežije punilo je cijelo do podne skromnu našu kapelu, u kojoj su odslužene četiri pjevane i jedna tiha sv. Misa. Svečanu sv. Misu u 10 sati služio je vlč. g. Ivan Gašpert, kapelan župe sv. Blaža, a značajnu propovijed izrekao je preč. g. Josip Tkalec, direktor nadbiskupskog konvikta. Poslije podne došao je i naš župnik, preč. g. Kerdić, koji se osobito zanimao za omladince, te im upravio par pobudnih riječi i održao blagoslov. Iza toga održan je sastanak Udruženja muževa. Nakon svibanjske pobožnosti priredili su omladinci svečanu akademiju u čast sv. Ivanu Bosku. Kazališna dvorana doma bila je puna naroda, koji je s pažnjom pratio sve točke programa. Nakon pobudnog govora direktora preč. g. Stjepana Temlina, nizale su se prigodne deklamacije i prizori iz života sv. Ivana Boska. Cijela je proslava ostavila na sve osobito lijep dojam.

Majčin dan. 13. svibnja proslavili smo tradicionalni „Majčin dan". Najprije je preč. g. direktor oduševljeno govorio o majci, te povezao štovanje i ljubav prema zemaljskoj majci sa štovanjem i ljubavlju prema našoj zajedničkoj nebeskoj Majci. Nato su naši omladinci iskazali ljubav prema majci u dobro uspjeloj opereti „Pavlova zviždalka". I oni najmanji, kojima su majke najdraže, su dali najviše što su mogli i znali.

Blagdan Marije Pomoćnice Odmah iza Majčinog dana latili smo se posla, da što svečanije proslavimo našu nebesku Majku, Mariju Pomoćnicu. Konačno nadošao je mnogo željkovani 27. svibnja. Ujutro održao je propovijed vlč. o. Vjenceslav, franjevac. Sv. Misu je pjevao msgr. dr Lovro Radičević uz asistenciju. Kiša nam nije dala da bi poslije nosili kip Marije Pomoćnice po ulicama Knežije, kao što je bilo u nacrtu. Zato iza svečanog blagoslova sakupili smo

Duhovni je Otac dao svetoj udovi životni pravilnik, razdijeljen na četiri dijela: na molitvu i pobožne vježbe, na pokoru i tjelesno trapljenje, na pripomoć ubogarima i siromasima, te na dužnosti majke i kćerke. Svetac je dodao:

„Treba više raditi iz ljubavi nego silom. — Više treba ljubiti posluh, nego se bojati neposluha."

Te su riječi morale ublažiti i najstroži pravilnik, a izravno nam otkrivaju duh ljubavi, što je rasvijetljavao i grijao sve pouke Franje Saleskoga. A kako su tješile i uzdizale dušu siromašne udovice! Ona steče ono, što prije nije mogla: mogla je govoriti s nekom predanošću o smrti pokojnog muža. Mogla je govoriti ljubezno s rođakom, koji ga je ubio i kojemu je jadnica bila prijetila, ali ga više nije mogla pozdravljati. — Dade se na uzgoj djece s prosvijetljenom svetošću, koja joj olakša zadaću i pokuša joj odmah koristiti. Svaki slobodni čas namijeni siromasima i bolesnicima, a poveća radinost za zarazne bolesti.

Nakon nekoliko godina, koje su bile dugo i čudno novaštvo, nakon zajedničke priprave, razmatrajući i nježno se razgovarajući, saopći ženevski biskup svetoj udovi svoju namisao. Nakanio je s njezinom pomoću osnovati zavod, u koji bi stupilo što više pobožnih žena, da mole, razmatraju, žive siromašno, požrtvovno, odričući se svakoga zemaljskoga dobra, a jedan dio dana da se žrtvuju za bolesnike. Svetica prihvati s pobožnim poklikom sa slijepom poslušnošću i odluči novom Redu nadjeti ime „Pohod Presvete Marije" na spomen milo-

PREUZV. G. NADBISKUP DR A. B. JEGLIČ SLUŽI SV. MISU U PRISUĆU NJ. EM. KARDINALA SALEZIJANCA DR AUGUSTA HLONDA NA PROSLAVI SV. IV. BOSKA U LJUBLJANI

stivnog pohoda Marijina rođakinji Elizabeti, koja je bila u potrebi. Time je i Svetica pokazala svoju nježnu, ljubeznu, materinsku dušu.

Starija se kći Ivane Franjke bila već udala, a mlađahnom je sinu trebao muški uzgoj. Majka je mogla poći u zabit. S nekoliko družica pođe ona u Anesi, te obavi novaštvo pod upravom svetog biskupa. Čedna je kuća bio prvi samostan, u kojem je boravila toliko čistih ženskih duša, što su davale primjer žarke ljubavi. Red je kasnije preinačen po zavjetu lionskoga biskupa, koji je želio, da sveta Šantal bude na čelu samostanu u njegovom gradu. Red je dobio i primjerena i nekoliko preinačena pravila a Papa ih je potvrdio. Franjo Saleski primi vrlo ponizno svaku preinaku. Dosta mu je bilo, da je posijao dobro sjeme, iz kojega će niknuti golemo stablo duhovnoga dobra i kršćanske ljubavi.

Blizu je večer

Život je ne baš dug godinama, ali pun napora i dobrih djela duhovnoga žara, morao istrošiti tjelesni otpor Franje Saleskoga. Posljednjih su ga godina često mučili ljuti tjelesni bolovi, ali nisu sprečavali, da vrši dužnosti dobroga pastira. Nije htio on sebe štediti, nije hajao za svoje zdravlje. Teško je hodao, jedva se držao na oteklim nogama. Odijevao se poderanim odijelom, jer je htio malo trošiti za se, a sve dati siromasima. Ipak je njegovo lice sjalo nebeskom vedrinom.

Posljednji su ga putevi morali potpuno oboriti. Morao je u Pinerolo na cisterčansku općenu skupštinu. Došao je sasvim iznemogao. Dok je u crkvi dijelio Potvrdu padne u nesvijest. Kasnije se oporavi, te pođe u Turin i u druge gradove, gdje su ga željeli knezovi, redovnici i drugi narod. Kad se vratio u Anesi, zaustavi se malko. Savojski ga vojvoda pozove, neka pođe s njim u Avinjon, gdje će moći od mladoga francuskog kralja Luja XIII. dobiti pomoć i potporu za onaj dio biskupije, što je u Francuskoj. Franjo ostavi sve u redu i pozdravi svoje najmilije kao da zna, da se ne će više vratiti. Jednom ukućaninu prozbori: „Idem u Avinjon i u vječnost!" Jednom službeniku na putu reče, neka ne idu prebrzo i neka poput konjanika ne trube i ne bubnjaju, već neka putuju tiho.

Iz Avinjona pođe s kraljem i s vojvodom u Lion. Nastani se u siromašnoj sobici kod vrtlara u samostanu Pohoda. Izlazio je, da čini dobro, posjećuje one, što ga trebaju, propovijeda, ispovijeda, i t. d. Kad bi mu bilo slabo, te ne bi mogao izići, dolazili su vjernici k njemu. I siromašna je vrtlarova sobica gledala knezove i stožernike, siromake i bogataše, svećenike i djecu, koji su dolazili, da počaste glasovitog čovjeka, velikog biskupa, šableskog Apostola, slavnog propovjednika, dobrog oca s blagim glasom i anđeoskim smiješkom.

Netom se 1622. vratio u sobu poslije mise u crkvi Pohoda, udari ga kap. Veoma je strpljivo podnosio sva sredstva, kojima su mu liječnici gledali malko produžiti život, pa je do posljednjega časa sačuvao vedrinu duše. Govorio je slatko sa svima, što su bili s njim. Kadikad je ponavljao koji redak psalma: „Čekao sam Gospodina, a on se odvratio od mene..."

Posljednje su mu riječi bile blage, pjesničke, kao što mu je bio i sav život. Izustio je:

— „Blizu je večer i sunce se već naginje na zapad."

Prozbori ime Isusovo i umukne. Započela se smrtna borba. Smrt mu je bila slatka, rekao bi mirna. Nije bilo potresa ni oluje ni otpora. Bio je to vedri put poput onih, na kojima je Svetac činio dobro, gdje je trebalo. Putovao je mirno, vrlo vedro, jer se veoma pouzdavao u Boga.

„Blizu je večer i sunce se već naginje na zapad."

Pjesnik je U v o d a u p o b o ž n i ž i v o t u posljednji čas svoga života kušao opet prekrasnu poredbu. Nikad nije šableski Apostol vidio, gdje tako sjajno sunce zalazi za savojske planine. Na zapadu je sačuvalo jasni sjaj jutro. Nije ga zamračavao ni najmanji oblačak. A rajske su ševe, Anđeli, jamačno ga saletjeli, da zapjevaju pjesmu radosti i ljubavi, kao što nekoć Franjo nije čuo, da pjevaju ptice u njegovim samotnim šumama.

---

se u kazališnoj dvorani. Omladinci su priredili krasan igrokaz „Utočište grješnika". Oduševljenje je bilo tako veliko, da su na svršetku svi zapjevali gromkim glasom milu nam pjesmu „Rajska Djevo".

Malo Tijelovo. — Prva sv. Pričest. Već rano ujutro bilo je u našem zavodu sve živo i razdragano. Djeca pučke škole imala su svoj najsvečaniji dan. Vidjelo se je to na njihovim lijepim odijelima na svečanom i veselom dječjem raspoloženju. Veseli su bili i njihovi roditelji, koji su ih pratili u našu kapelu. Vjeroučitelj vlč. g. Radman održao je dirljivu propovijed te istaknuo važnost i veličinu njihova koraka. Za vrijeme sv. Mise 150 dječaka pristupilo je prvi put Stolu Gospodnjemu. Po Misi obnovila su djeca krsni zavjet. Nato je u našoj kazališnoj dvorani bila servirana djeci obilna zakuska. Dijeljenjem spomenslika te fotografiranjem prvopričesnika završila se ova dječja svečanost na zadovoljstvo djece i roditelja.

U 10 sati su pak svi omladinci našeg doma, mali i veliki, članovi Udruženja muževa, suradnici i suradnice i sav dobar narod ove periferije pokazali kako ljube svog Spasitelja. Poredali su se u procesiji, te lijepim pjesmama pratili Presveti Oltarski Sakramenat po ulicama Knežije. — Procesija se održala u najljepšem redu.

PROSLAVE U BEČU

Poput tolikih i tolikih gradova po čitavom svijetu i Beč je na svečan način proslavio novoga sveca i apostola mladeži, sv. Ivana Boska.

Austrija danas broji 10 salezijanskih zavoda, 135 svećenika Salezijanaca, 24 klerika, 204 subrata lajika i 121 novaka. U samom Beču nalaze se 4 zavoda. U jednom od njih bio je kroz više godina ravnateljem sadašnji poljski kardinal August Hlond.

Još prije Uskrsa, još prije dakle, nego je sv. Ivan Bosko bio ovjenčan svetačkom slavom, odredio je poduzetni bečki kardinal Innitzer, da se po svim bečkim crkvama obavi trodnevnica u čast novomu svecu. Propovjednici su izrabili priliku i oduševljeno su govorili o sv. Ivanu Bosku i njegovu odgojnom radu, njegovu značenju za današnji moderni svijet.

Glavna proslava izvršila se nedjelju dana po Uskrsu u stolnoj crkvi sv. Stjepana. Sv. misu služio je sam kardinal Innitzer. Službi Božjoj prisustvovao je predsjednik republike Miklas s mnogo odličnih austrijskih državnika. Prostrana crkva sv. Stjepana bila je puna vjernoga ljudstva, osobito mladeži, koja je došla sa svojim društvenim zastavama.

Besjeda kardinala Innitzera i predsjednika Miklasa

Poslije podne slijedila je u čast sv. Ivana svečana akademija. Akademiju su počastili svojom nazočnošću kardinal Innitzer i predsjednik republike Miklas sa svojom suprugom. Na akademiji govorila su oba odlična gosta: i predsjednik republike i kardinal. Govor kardinala Innitzera bio je prožet s ove dvije misli: v j e r a i k r š ć a n s k a l j u b a v. Mnogo vremena, reče među ostalim kardinal Innitzer, svijet mišljaše (a mnogi misle još i danas), da će moći ići naprvo i bez ovih dviju uzvišenih kršćanskih kreposti, bez vjere i ljubavi, ali zbog zla, u koje svijet bez ovih kreposti pade, morat će se uvjeriti, da samo vjera i ljubav mogu svijetu udijeliti mir. Zasluga Ivana Boska za ljudsko društvo ne opstoji samo u tome, da je čovječanstvo učio ljubiti bližnjega i činiti mu dobro, nego i u tome, da se s uspjehom borio protiv rasula zapadnjačke kulture. Svetac je sabrao oko sebe ljude iz sviju staleža i ujedinio ih u veliku obitelj, koju je po svom značenju svrhunarodna i svrhunaravna. On je sagradio mostove između pojedinih naroda i između ljudi i Boga. On je pokazao čovječanstvu, kako mora živjeti, ako hoće biti sretno, da mora pobijediti sebičnost i okrutnost.

Predsjednik Miklas pohvalio je djelovanje salezijanskih ustanova i način, kako se u njima odgaja današnja mladež. Ovaj moderni Svetac reče predsjednik, jest zaista svijetao primjer apostolske djelatnosti u naše dane. Njegova skrb za zapuštenu mladež postala je danas apostolatom, koji obuhvaća čitavi svijet. Njegova revnost za spas duša, koja je bila uistinu velika i nenadmašiva, nepobitnim je dokazom, kako sv. Crkva zna rađati jake značajeve i plemenite ljude. Danas svi vidimo, da treba obnoviti čitava čovjeka, ako želimo, da se obnovi čovječanstvo, I vlade moraju biti svijesne svoje dužnosti u tom radu. Nisu dosta samo zakoni; to što valja, jest duh, koji ih stvara i provodi u život. Samo svijet, osnovan na kršćanskim načelima, uživat će trajan mir. Jedina sretna politika, kako reče sv. Ivan, jest politika „Očenaša".

I mladež nije zaostala

Nedjelju dana kasnije proslavila je novoga Sveca bečka mladež. Bio je to zaključak i kruna svih proslava. Od svih strana glavnoga grada hrlile su čete mladića prve popodnevne satove k bazilici sv. Stjepana. Tu ih je sabirao Mons. Mörzinger. I ovu svečanost počastio je svojom nazočnošću sam predsjednik republike Miklas. Isto tako došao je među mladež i papinski nuncij Mons. Sibilia. Svečanost se vršila u crkvi, Po pozdravnoj pjesmi Ecce sacerdos u čast apostolskog nuncija zapjevala je mladež himnu Mariji Pomoćnici. Govor je držao Mons. Mörzinger. Po govoru podijelio je apost. nuncij mladeži papinski blagoslov, našto su slijedile litanije i blagoslov sa presv. Otajstvom.

Sva svečanost bila je osobito ganutljiva. Tisuće i tisuće mladih srdaca pokazalo je u svom oduševljenju, kako ljubi novoga apostola mladeži, tisuće i tisuće srdaca svečano je obećalo, da će ga nasljedovati u njegovoj ljubavi prema sv. Crkvi i prema Isusovu namjesniku sv. Ocu Papi.

SV. IVAN BOSKO U BRATISLAVI

Slovački narod vrlo je vjeran i odan sv. Crkvi. Nije dugo, što su tamo došli sinovi sv. Ivana Boska, i već su osvojili srce toga naroda. Veliki broj zvanja za salezijansku družbu, koja se svake godine množi, jamče, da će salezijanski rad u Slovačkoj imati lijepu budućnost.

U nedjelju, dne 10. lipnja proslavio je sv. Iv. Boska glavni grad Slovačke, Bratislava. Već u 6 i po sati ujutro počeli se sakupljati vjernici i katoličke organizacije grada Bratislave pred blumental-

skom crkvom, otkuda su u 8 sati krenuli prema salezijanskom zavodu u Miletićevoj ulici. Tu je služio pontifikalnu sv. misu biskup Jantauš. Poslije sv. mise bio je svečano blagoslovljen novi kip sv. Ivana Boska.

U 3 sata poslije podne proslavila je sv. Ivana Boska bratislavska katolička mladež sa rečenim biskupom Jantaušem na čelu, a u 9 sati naveče slijedila je svečana akademija u velikoj dvorani Redauty. Slovački katolički dnevnik „Slovak" hvali akademiju i kaže, da je ispala nada sve lijepo.

Sv. Iv. Bosko pokazao je i u Bratislavi, da njegovo djelo ima međunarodni značaj.

ARGENTINA

U Argentini, velikoj republici Južne Amerike, proslavili su sv. Iv. Boska na vrlo svečan način. Argentinska vlada poslala je na rimske i turinske proslave svoga zastupnika dr. De Strada. Tako se htjela Argentina javno zahvaliti sinovima sv. Iv. Boska za sav onaj neumorni rad na polju civilizacije i širenja vjere, što su ga izvršili od g. 1875. pa do danas. Da su danas nepregledne pokrajine Patagonije i Pampa primile sv. krst i civilizaciju, zasluga je baš sinova sv. Iv. Boska, koji su tamo prvi orali njivu Gospodnju. Svuda, gdje žive Salezijanci, a osobito u Buenos Airesu, vršile su se velike proslave na čast sv. Iv. Boska.

ČILE

I susjedna republika Čile proslavila je sv. Iv. Boska. Tu su svečanosti bile poprimile službeni značaj. Predsjednik republike izdao je nalog, da se po svim uzgojnim zavodima vrše predavanja sa slikama o životu sv. Iv. Boska, a napose o radu njegovih sinova u čilskoj republici.

MORAVSKA-OSTROVA

Nema dugo, pred dva mjeseca, došli su Salezijanci u ovaj crni češki grad. Boljega kraja nijesu mogli izabrati. U tom moru tvornica i dimnjaka, gdje živi ogromni broj radnika i radničke mladeži, koji više nego iko drugi trebaju tople svećeničke riječi i bratske pomoći, djelovanje Salezijanaca bit će doduše dosta teško, ali Bog će dati zato obilna blagoslova. Salezijanci su u Moravskoj Ostrovi sazidali lijep zavod i počeli, su da okupljaju oko sebe mladež i vjernike.

NOVO! NOVO!

DRUGO IZDANJE

Čudesa Majke Božje Marije Bistričke u slici i riječi

U knjižici su opisana čuda, koja su naslikana u cintoru svetišta. Cijena samo 2 Din. - Naručite kod: Uprave salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška 38

ZAHVALE

Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku zahvaljuju za primljene milosti: K. T. Kranjčevićeva ulica 38 Zagreb; — Marija Žmuk iz Trnovca za zdravlje svog unuka; — Sestra Marija iz Hrv. Leskovca i Kraljević Ruža iz Zagreba osobito na naglom ozdravljenju od teške groznice.

*

Bila sam više puta u žalosti i brizi, ali sam se utekla Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku s molitvama i devetnicom. Išla sam i sv. Ispovijedi i Pričesti, pa sam primila velike milosti.

Novigrad Podravski. G. I.

Kad stupim u crkvu, pozdravljam Presv. Olt. Sakramenat molitvom, kako ju sv. Iv. Bosko preporučuje u devetnici i primam pomoći i milosti, naročito u uzgojnim duševnim potrebama.

Jastrebarsko, Brestić.

*

Zahvaljujem od srca Mariji Pomoćnici na Knežiji i sv. Ivanu Bosku za veliku milost. Nakon obavljene devetnice: U kući je mir! veselje i sloga!

Zagreb Irma Vrbanac.

*

Imao sam pogodbu da izvršim jedan posao pod dosta teškim uvjetima, i došao sam u težak položaj tako, da sam izgubio nadu, da ću posao na urečeno doba moći izvršiti. Izvršio sam devetnicu Mariji Pomoćnici kršćana i sv. Josipu, te sam obećao, ako budem uslišan, da ću se javno zahvaliti u Salezij. Vjesniku.

Sv. Matej. Anton Milić.

Zagreb. — Jedna bliža i draga mi osoba htjela se iznevjeriti u teškoj stvari dragomu Bogu. Zazivala sam Mariju Pomoćnicu i sv. Ivana Boska, da joj isprose milost ustrajnosti, obećavši doživotno moliti dnevno 5 Zdravo Marija za obraćenje grešnika kao i javnu zahvalu.

M. H.

KINA.

KAKO SU VRAGA S BELZEBUBOM — VRAGOM VRAGOVA ISTJERALI

U blizini nas živi jedna radnička obitelj. Najednom je sve skupa obuzela neka čudna misao, jer da ih zli duhovi straše u njihovoj kući, te da su toliko puta čuli neko škripanje i vidjeli iscerenu nakazu. Takovu pojavu Kitajci jednostavno okrste sa „Kvaj", po našu — vrag; dok nas misijonare krste s „fau Kvaj" — strani vrag.

Kad je obitelj vidjela da ih vrazi uznemiruju utekla se je „boncu" — poganskom svećeniku — s molbom, da otjera sotonu. Napokon dođe neke večeri bonc. Sve mu protumače: gdje šuška, gdje se sotona prikazuje itd. Bonc ustvrdi, da su se tu nastanila tri vraga, a ne jedan. Zamoli tri crne boce s poklopcem i pripravi se da u svaku strpa po jednoga vraga. U sobi napravi tamu, tvrdo zatvori za sobom vrata, zgrabi bocu u ruke, te stane s njom mahati po zraku i vikati kao opsjednut.

Nakon nekoliko časaka ustavi se i povika prestrašenim ukućanima, koji su pred vratima nestrpljivo čekali svršetak čudnoga obreda. Reče im, da je jednoga ugledao među pleterom i da ga je strpao u bocu. Zatvori bocu — da bi vragu brzo nestalo zraka — i zapovijedi, da je stave u predvorje Ponovi opet zanimljivi obred.

Kričao je i mahao po kući i nakon pet minuta je i drugi vrag doživio istu tamnicu kao i njegov prvašnji brat. Tvrdo ga zatvori i stavi uz prvoga. Okolo stojeći su drhtali i čudili se moći koju bonc ima nad vragovima, jer ih u bocu zatvara. Sve se selo zgrnulo i prestrašeno buljili u vrata, gdje su bili zatvoreni vragovi bojeći se, da ne bi koji otčepio bocu i poletio u zrak, pa ušao u čiju kuću, premda nisu mogli ništa vidjeti u bocama, jer su bile crne.

Bonc uzme i treću bocu, te stane kričati i plesati po sobi, da ulovi i trećega vraga. No jer je bila posvemašnja tama, a on previše divljao, skočio je na metlu za vratima. Metla ga svom silom udari po čelu, da mu je krv počela kapati niz lice. Sav izmoren i ponižen dođe bonc u pregradu sobe i s grozom u srcu stade razlagati, da je treći vrag tako velik, moćan i zao te da ga je u svom divljaštvu udario po čelu, te da ga nije moguće strpati u bocu. Ukućanima pak reče da ovu noć prospavaju kod susjeda, a kuću da dobro zatvore, a dojduće večeri da će doći s većom bocom. Uzeo je ostale boce i odnio ulovljene vragove.

Drugi dan dođe s većom posudom. Ukućani su međutim po danu sobu uredili i premjestili onu nesretnu metlu.

Kad se je smrklo i došao čas duhova zaplesao je bonc po sobi i za malo vrijeme dođe sav veseo u pregradu. Imao je napokon u vlasti i trećeg, nepozvanoga gosta.

Ukućani su mu dragovoljno platili trud i trku za vragovima, a bonc je veselo mahao s trećom bocom, jer je na tako lagan način mnogo zaslužio. U jutro je obitelj opazila, da je iz škrinjice nestalo novca. Naravno, da su za to okrivljeni vragovi, a ne bonc! Pošli su tada k boncu neka prigleda kod kojega je vraga novac. Bonc se je po svojoj staroj navadi izvio, da je morao u ponoći duhove pustiti, jer su toliko po bocama zvrndali, te im nije mogao prebrati džepova.

Tako se je naš siromašni susjed riješio „Kvaj-eva", ali je za to ostao bez prebijene pare. Mislim, da im neće više dolaziti na pamet „Kvaj-evi", jer takova stvar, loviti vragove s pomoću varalice bonca u boce, zaista mora da je tako skupa, da si čovjek, a pogotovo siromah teško, teško priušti.

Sjećajući se lijepih vremena moga boravka u Zagrebu šaljem svim dobrotvorima i salezijanskom suradništvu iskrene pozdrave.

Josip Kerec, salez. misionar

POMOĆNICA MISIONARA

Vrlo često zađu pogani u misiju a kadgod i za vrijeme svetih obreda. Ovi bijednici gledaju ovamo i onamo i ne razumiju ništa. Kadgod se nasmiju i odu, drugda i ostanu, pa poslušaju i propovijed. Ako je njihovo srce dobra zemlja, sjeme riječi Božje donijeti će svoj plod i često se neki obrate tako reći iz znatiželje.

Jedna od ne malih poteškoća za ove katekumene jest, da se kineski izrazim, obraz (poštenje). Odredi se vrijeme sv. krštenja, i kad to dođe, ne budu svi pripušteni, ovi onda izgube obraz (poštenje); i ne dođu više. Kad jednom izgube obraz, nema više sredstva, da se vrate; samo nešto izvanredna ili čudo može ih natrag dovesti.

To se dogodilo gospođi Chin Kin Lien, ženi visokoj, suhoj, oko 60 godina staroj.

Počne pohađati misiju iz znatiželje, onda posta katekumena, prođe jedna godina, prođe i druga, a krštenja nema.

U tom slučaju, razumljivo, šaljivdžije iznesu štogod, što se ne sviđa. Družice, videći da je opet odgođeno njezino krštenje, govorile su joj: „Ili nemaš vjere, ili imaš tvrdu glavu."

I što se dogodi? — Chin Kin Lien izgubi obraz i ne pokaže se više. Ko će ju vratiti u misiju? Pomoćnica!

Ova dobra žena nije znala mnogo kršćanskog nauka, ali otkad je došla u misiju, zavolila je bl. Djevicu. Neki mjesec dana iza mog dolaska u Lin Chow katekistica mi ju predstavi kao staru katekumenu. Ona uz jecanje i suze kašljući mi reče: „Oče, krsti me!"

— Dobro, no znaš li što kršćanskog nauka? (Ne odgovara. Katehistica mi reče, da glasnije govorim, jer da je malo gluha).

— Znaš li Oče naš i Zdravo Marijo?

— Da. Znadem nešto i kršćanskog nauka, vele mi, da nemam vjere, ali Gospa mi je rekla, da dođem moliti u crkvu, rekla mi je i to, da ću s krstom dobiti i vjeru. Sve je to prava istina.

— A ti si vidjela Gospu?

— Jesam, bila sam u krevetu, došla je k meni i reče mi, neka idem moliti kao prije. Ja sam došla, ima tomu dosta vremena. Sada kako vidiš, bolesna sam, bojim se, da će Gospodin doći, da mi uzme dušu, za to krsti me, jer se samo tako mogu spasiti.

— Dobro, za neko će vrijeme nadoći biskup, pripravi se i nadajmo se, da će te biskup pokrstiti. Međutim moli Gospu, da te rasvijetli i da ti dade jakosti.

— Svaki dan to činim, i Djevica hoće, da dolazim moliti.

Da li je vidjela presv. Djevicu? Možda u snu? Biskup ju je doista krstio i dobila je lijepo ime: Marija. Od onda prošlo je već više mjeseci, a ona je uvijek dobra i revna.

Majko ljubezna i moćna, u našim teškom misionskom radu k Tebi se utječemo, pa kako da se ne bi uzdali u Tebe, naša jaka Pomoćnice!

Lin Chow (Kina) 1934.

Sveć. A. Dr Amicis
sal. misionar.

POTEŠKOĆE IŠČEZAVAJU (KINA)

Kad uniđeš u kinesku kuću, prvo što ti upada u oči, jest „skin leo" (oltar duhova), umetnut u zid. Opazit ćeš tu stolice veće ili manje raznorezuckane, dim, prašinu itd., što ih sve čini kao zastrte. Kad im se približiš, opazit ćeš na njima urezana slova, što su imena pređa pokojnih. Kadgod se vide dva mala zastora, ako se tako mogu nazvati, i onda je ondje kip Bude u sredini a stolići pređa stoje sa strane i mirna Bosna! (sve miruje). Pred ovim su oltarima mogu doprinašati žrtve i obavljati razni obredi, što ih mašta i običaji izmisle.

Kinez ne čini ništa, dok ne smiri duhove, zato u jutro, na večer, prvi i petnaesti dan u mjesecu prolazi njegov život, koji se od mjeseca do mjeseca vraća: prelaz godišnjih doba, razne druge svetkovine itd. jesu lijepa zgoda, da iskažu svoju pobožnost. I da ne spominjem druge obiteljske svečanosti kao porođaj dječaka, kup-

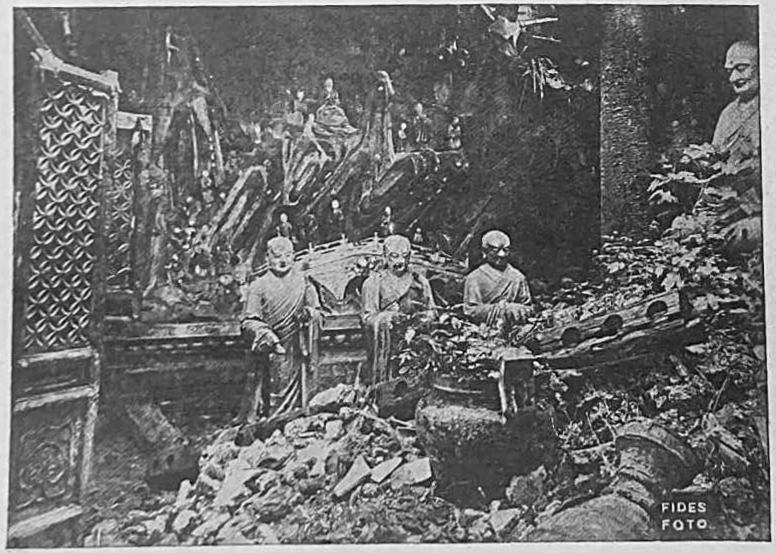

KINA: ZAPUŠTENA PAGODA I IDOLI U GRADU PI-JUN -TSE KOD PEJPINGA

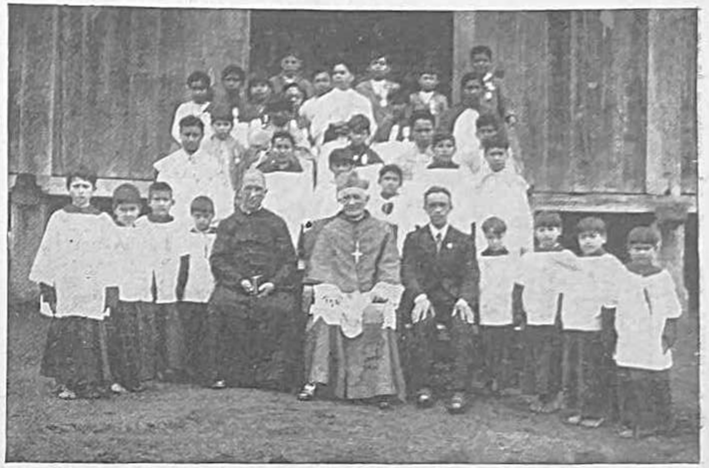

EKVADOR — HIVAROS: BISKUP KOMIN, SALEZIJANAC, ČLANOVIMA EUHARISTIČKOG KONGRESA, KOJI SU UJEDNO I MINISTRANTI

nju polja, kuće itd.... upravo se ništa ne propušta. Ako se izleže tele ili kupi svinjče, to je za sve kućna svečanost i odmah se pred oltarom duhova pali kâd, da se novak kućni uzmogne odhranjivati. No Kinezu su najdraže svetkovine: nova godina i blagdan trećega mjeseca Tskin min (proljeća), blagdan grobova. Za novu su godinu sve kuće svečano uređene, oltar je lijepo očišćen, i Buda bude isprašen itd., pa da trbuh ne boli, mogu se i zastorići oprašiti, a da se ne trebaju bojati, da bi brzo umrli itd.

Blagdan Tskin min (proljetni ili grobova) je nešto posebnoga: u neku ruku je kao kod nas uspomena vjernih mrtvih, ali je ipak velika razlika.

Ako pregledamo rodbinske ove stolove, koje Kinezi marno čuvaju, naći ćemo kojeg pređu: djeda, pradjeda, strica ili koga drugoga, koji je poslije smrti ostavio kakva zajednička dobra: kuću, polja, rižu itd... u svrhu, da ga u drugom životu pomognu napose na dan Tskin min.

Ova zajednička dobra upravlja koji mrtvačev rođak u dogovoru sa svim rođacima u izravnoj lozi. On mora ili sam ili po drugom obrađivati polja, pobirati najamnine od kuće, i za dan Tskin min mora nabaviti sve, što je potrebno, da se sjeti Tsu Kunga (djeda) kao: svijeće, tamjan, papirnate novce, praskavice itd... povrh toga mora prirediti dobar objed za one, koji će tog dana doći na grob, da uzmu trave, da očiste i počaste Tsu Kunga; ako preostaje dolara, mora kupiti svinjskog mesa, koje će se iza objeda u jednakim dijelovima razdijeliti među rođake, koji nose isto ime; i žene dok su u obitelji, imaju pravo na dio. Kad se koji obrati, bude izbačen van kao odmetnik, kao onaj, koji nema sinovske ljubavi itd. Često se događa, da Tsu Kung ostavi i druga dobra u naučne svrhe itd. Pogani su zadovoljni, ako imaju manje sudionika i za to svim silama nastoje, da van izbace novoobraćenika: Ti već ne štuješ našeg Tsu Kunga i zato nemaš dijela. Za brojniju obitelj svake godine dobar objed i nekoliko kilograma svinjskog mesa je lijep dobitak, koji se ne otpušta lako.

Sve pak izgubiti nije baš lijepo prema njihovom mišljenju, bilo da se tim odobrava ono, što oni kažu, da kršćanin nema sinovske ljubavi itd... ili jer se takvog smatra nitkovom i tim bi se čovjek našao izvan ljudskog društva i teško bi se snalazio u mjestu, gdje mu rođaci živu.

Svim bi ovim naklapanjima na kraj stao opći zakon, ali na djelu istinita je ona poslovica: „Proti sili razum ne vrijedi". Pa što da čini jedan proti dvadeset?

Ovdje u Lin Yenu istaknuli su ovo pitanje neki kršćani iz Vu Kong Thev, koje su napali pogani njihovi rođaci.

Preč. g. dr. Josip Kučjara, okrajni poglavar, prigodom jednog posjeta nastojao je nagovoriti stranke, ali uzalud. Zakon možda riješava i ovaj slučaj, ali tko vjeruje? Nemamo dokaza. Za to se molbom obratismo na mandarina Lin Chowa, koji po svom običaju razašalje na stotinu oglasa ne samo ovdje u gradu, nego i po svom kotaru, gdje su bila misionarska sjedišta.

Oglas je razdijeljen prema mandarinskom načinu: donaša molbu, odobrava ju jer se slaže sa zemaljskim zakonima, a onda dolazi zabrana.

Evo mu sadržaj:

„Mandarinov Lin Chow pu Kan (t. j. oglas, naredba). Oglas se tiče onoga, što traži g. dr. Kučjara član katoličke misije.

Ovaj hoće da se uzme u obzir sloboda, koju Crkva katolička uživa kod svih naroda i protivno ne bi bilo prema zakonima; pa dodaje: pošto sam obašao tri (sreska) kraja, našao sam da u kraju Lin Yen kadgod se slavi koji sveti dan, u koji se običaje častiti pređe kao: u Kuo tsiet (blagdan) 1. ili 15. mjeseca, napose u proljeće na blagdan grobova Tskin min, kada se časti Tsu Kung (djed), svi koji nose isto ime i koji imaju pravo na dio, sastaju se na objed i na diobu svinjskog mesa i svi su dionici bez razlike vjere, al u svakom mjestu ima koji ne-

znalica, koji silom hoće, da kršćani, ako ne će da budu isključeni od objeda ili mesa, moraju izvršavati praznovjerne čine kao: „paliti tamjan, svijeće ili klanjati se i slično". Ovo se protivi slobodi i dovađa do prepirke. Mnogo sam puta uspio, da ih se izbjegne, al ne znam, da li će to biti moguće i u buduće, pa se bojim, da bi mogle nastati neugodnosti i samo da se razne štete predusretnu javljamo ove stvari; u isto to vrijeme molimo, da to tako sve urediš, da i pogani upoznadu slobodu, koju uživa katolička Crkva pa da im nije dozvoljeno, da sile kršćane, da izvršuju praznovjerne čine i da ih tim manje lišavaju svinjetine i isključe od objeda. Kad se to tako uredi, kršćani i pogani mogu živjeti na miru i bit će ti zahvalni.

Imajući na pameti izloženo i slobodu, koju uživa vjera prema državnim zakonima, istina je, da pogani ne smiju siliti kršćane, da izvršuju praznovjerske čine i ne mogu ih isključiti od objeda ni lišavati ih svinjetine. Prema tomu izdati ću naredbu, da se to izbjegne.

Svima dajem na znanje i određujem, da se kršćane ne može siliti, da doprinose tamjan itd. Tsu Kungu (djedu) niti ih se može isključiti od objeda ni lišiti prava, što ga imaju na svinjetinu, pa radi toga ne smije doći do prepirke. Ako bi tko protivno radio, bit će strogo kažnjen.

Republika, godine XX. mjeseca II.

M a n d a r i n, Yong hai shan.

Što bi rekao koji Tsu Kung, kad bi vidio, kako kršćani hoće da spomenicima i govorima veličaju zasluge palih u ratu a duše njihovih koje su uzrok zasluga, ni riječju ne spominju?... Nazvali bi ih... poganima.

Na Putu Napretka

Svi oni govori u raznim zgodama poštom, osobno itd. na koncu konca ipak nešto koriste... Nema više gradića barem u našem vikarijatu, koji se ne bi ponosio bar nekim tragom koje Kung lu (velike ceste). U našem su kraju Lin Chow mnoge ceste projektirane i osim one, koja ide mimo naše misije prema Shiu Chowu ide druga 18 km sve do Sam Konga, po kojoj voze i automobili.

Sad već i u Liu Chowu ima mnogo robe, koja iako nije porijetlom evropska a ono je oblikom. I ovdje se vide makar još rijetko žene u kiklji a muškarci u košulji. Ima i više toga, jedan naš naučnik postolar, načinio je dvije dvokolice (bicikle), koje se mogu iznajmiti za tri lire na sat. Jer je naše dvorište najprikladnije za prve početke u vožnji i tu vježbači najlakše nađu onoga ko će ih u tom poučiti, često moramo vidjeti lijepih prizora... Znadu to naši platani, koji često puta razdijele mašinu na desno a vozača na lijevo. Upotrebili su se i dekreti glede uporezovanja pagodalnih (hramskih) dobara; samo ono, što se tiče poganskih obreda nije uporezovano. Bilo bi i to, ali dosta je platiti nekoliko para, pa se onda može dalje poći. U kraju, što su ga prošle godine komunisti zapalili, dižu se sada nove kuće oblikom i visinom drukčije nego prije, nekoje imaju dapače i po tri kata!

Posljednje odredbe tiču se tržišta, te se četveronošci prodaju izvan grada, a u posebni su odio smješteni prodavači kokoši, riba, povrća itd.

I mi smo misionari uznastojali, da bar potpomažemo taj novi pokret. Okoristili smo se dobrom milostinjom, koju smo baš onda dobili i kupili smo ugen fong (štalu). Na ulazna vrata, koja su upravo na glavnoj cesti, postavljen je Križ. Staja sa pokrečenim zidovima i s podom od nabite zemlje, nosi ime Pariške dvorane za mladenačka društva. Uspomena je to na dobročinitelja a služi vrlo dobro kao dvorana za propagandu i mladež blagdanjeg Oratorija presv. Pomoćnice. Sijenik je upotrebljen kao spavaona za trideset školskih mladića; kutić staje odijeljen sa nekoliko greda u kom se nalazi umivaonik, stolica, stol, kanta za petrolej, jedan lijepi kipić Bezgrešne i ormarić s lijekovima, kininom i kojom mašću i služi nam vrlo dobro kao yak fong (dvorana za liječenje, dispanzer).

KENIJA (ISTOČNA AFRIKA) CRNCI KOD RUČKA

LJEPOTICE AFRIKE USNICE SU IM NAPETE DRVENIM OKVIROM

Nema još glavnoga! Držim, da se ne varam, ako kažem, da u Liu Chowu ima najviše kršćana u našem Vikarijatu. Jer Oratorij služi za ljekarnu i sa malo uređenijom propagandom, polučilo se je, da su se kršćani nešto pomnožili. Kamo da ih smjestimo za vrijeme svetih čina? Za kapelu sada rabimo nekakvu pojatu, koja više nalići staji. Sv. Iv. Bosko započeo je graditi baziliku Marije Pomoćnice u Turinu sa ciglih osam para a drugo je učinila bl. Djevica.

Jer ima ovdje u gradu ne samo dosta kršćana, nego dolaze ovamo da počaste presv. Djevicu i mnogi hodočasnici, pa kad pomislimo, da bi ovo bila prva crkva, koju dižu sinovi sv. Boska svojoj Majci, trebalo bi učiniti nešto, što bi bilo dostojno tolike Majke. Tko će platiti? Tko je u Turinu platio? Isti dobročinitelji, prijatelji i štovatelji sv. Iv. Boska...

Ako su naši očevi u Turinu mogli načiniti iz ljubavi prema Gospi, zašto da ne učinimo to i u Liu Chowu? Ne će li presv. Gospa i ovdje učiniti sve drugo? Pokušajte, a ona se ne će dati nadvisiti u darežljivoti.

L i u C h o w, 1934. **Sveć. De Amicis,** *salez. misionar*

ŠTO SE DOGAĐA G. MISIJONARU NA NJEGOVIM POSTAJAMA?

U društvu duhovnika Petra Pomati i dva klerika Holandeza, stanujem među kršćanima i poganima u „Siu Čov". Imamo kolegij sv. Ivana Boska. U njemu je pučka škola, gimnazija i tehnička škola. Dječaka imamo oko dvije stotine, a njihov se broj s dana u dan umnožava. Među njima ima 46 kršćana, a ostali su pogani. Škole su javne i pod nadzorom gubernatora; za to je za vrijeme učenja zabranjeno govoriti o bilo kakvoj vjeroispovijesti. Izvan nauke mirno razgovaramo o katolicizmu.

Čim sam došao ovamo, iskušao sam svoje dečke koliko imaju pojma o Gospodinu Isusu Kristu. Mnogi nisu znali ništa pripovijedati o našoj sv. vjeri i o zapovijedima. Skupljam ih jednom na dan na većem prostoru, te ih poučavam o temeljnim istinama. Jer su neki jako talentirani, u mjesec dana mnogo toga nauče. Ja im pak preporučam, da sve ono što znadu, pripovijedaju i svojima kod kuće.

Našoj je skrbi povjeren cijeli kraj „Hok Kong", s malim brojem kršćana, i tu propovijedamo vjeru. Nedjeljom zovemo u crkvicu muške i ženske, dječake i djevojčice. Dođe ih veliki broj i vrlo pomnjivo slušaju. Učim ih tajnu sv. Trojstva, Oče naš, Pozdrav anđeoski i Ispovijed. Apostolsko im vjerovanje razlažem u odlomcima, zatim ih ispitujem, dali sve vjeruju. S prekriženim rukama na prsima mi tvrdo obećavaju da sve vjeruju. Govorim im o deset zapovijedima i opetujem im često, da je u njemu sadržana sva naša kršćanska vjera. Svaki koji ispunjuje to koliko može, jest pošten kršćanin i dobit će spasenje, a koji ih zanemaruje, taj nije kršćanin i njegov put vodi u vječnu propast.

Čude se i novokrštenici i pogani, kako je sveta i uzvišena katolička vjera; kako je dosljedna i skladna sa razumom.

Najveće naše ufanje je omladina. Nevjerojatno je, kako lijepim plodovima rodi u njima sv. Krst. Tvrdo se ufam, da će omladina s pomoću Božjom biti mnogo bolja, nego njezini pređi. Kad smo u jednom kraju podali stalne temelje vjeri idemo u drugi kraj, i drago nam je biti Kristovim apostolima. Ah, braćo, ovdje ima sva sila svećenika — lažljivaca, koji hoće svoju vjeru očuvati bezumnim vračanjem i drugim ludostima. Bijesno se bore proti naših svetih stvari. Zato su mi glede njih uvijek u ušima one Davidove riječi: „Oslobodi me, Gospodine, od zla i nepravedna čovjeka!" — Jedino znadu masno varati jadni neuki svijet. Pružila mi se prilika, da sam ušao u njihovo svetište — pagodu. Nasuprot meni je stajalo mnogo bonceva. Zapitao sam ih, što im zapovijedaju bogovi e da budu sretni. Nastala je među njima prepirka, koji će mi odgovoriti. Riječ povjeriše nekom starješini. Starac me na istočni, farizejski način zapita: „A što vama kršćanima, zapovijeda vaše božanstvo?" — Uvidio sam njegovu zlobnost, pa sam mu rekao, da mu ne ću odgovoriti prije, nego on meni odgovori, jer sam ga ja prvi zapitao. Polako mi je ispričao, da im bogovi zapovijedaju dvoje: uzdržavati se goveđeg mesa, jer se u govedima skrivaju bogovi i da im moraju svaki dan žrtvovati. Na to sam mu ja otpjevao Apostolsko vjerovanje, deset zapovijedi; što su nebesa, što pakao; tko će biti spašen, a tko izgubljen. Opet je među njima nastala prepirka, te je sada bilo to, da su mnogi bili na mojoj strani. Tako sam svršio svoj pohod u pagodu.

Gotovo mi Bog sve dobrote daje rad i vaših molitava. Ufajući se u vaše molitve, učinit ćemo mnogo za siromašne pogane. Hvala vam na vašoj dobrohotnosti.

Šiu Čov, blagdan sv. Tome Akvin. 1934.

Josip Kerec, salez. misionar

ZAKON KARMA

(Indijsko praznovjere)

Pojam beskrajnoga je uvijek uznemirivao mišljenje indijskoga naroda; napunio ga je grdnim slikama; proniknuo ga je ispraznim tlapnjama; doveo ga je do lude želje, da se poništi u smrti. Bijedan rod nije možda znao da bolje prozrije korjen života u beskrajnom, niti je bolje znao, da izvidi neizlječivu bolest bijednog ljudskog bića.

Na to je uplivalo i isto podneblje. Pod sjenom gorostasnih „banjan", dok je stado paslo po bujnim poljima i žetva kao začarana dozrijevala na zemljištu, koje ne treba teškog i napornog rada, Indijac uljuljan bujnom maštom, htio je doći na kraj svim stvarima i sanjariti o najvišim udesima čovječjim.

Pa šuma koja je uvijek davala posebni čar, djelovala je i na dušu indijsku. Zaštićeni pred žarkim sunčanim zrakama i pred olujama, gdje je hrana bez truda uvijek pri ruci, a misao nema zapreka, Sanniassi (vrst fakira) mogli su lako lutati po neograničenim krajevima opće boli.

Ugasiti plamen vlastite svjesti, utopiti se u dušu svijeta, koja je samo jedna u svim bićima, uljuljati se u polje razmatranja: to je san svakog dobrog Sanniassija.

Ta želja za beskonačnim, ta glavna potreba duše, koja pita, zašto život, natjera Sidbarta, mladog kneza Cakyja, budućeg Budu, da je ostavio kraljevski dvor, roditelje, ženu, sina i potražio utočište u džungli.

Primjer njegov zaveo je i druge duhove, bolesne i umorne, kao što je i njegov. Indijske šume punile su se ali ne sa svetim pustinjacima, koji teže za božanstvom, za Pravdom i Istinom, već sa sebičnjacima, koji bježe od svijeta, jer su umorne, site svijeta i ništa drugo ne žele, nego da s jednim udarcem presjeku „nit života" i da se za uvijek oslobode „željeznog zakona Karme" po kom je čovjek osuđen, da nakon preporođenja u raznim bićima uzmogne kušati čare Nirvane.

Prevarani sirotani! Sami su se vezali ovim zakonom; sami su si umišljali, da je život čovječji kao kolo, koje se oko sebe vrti; sami su se

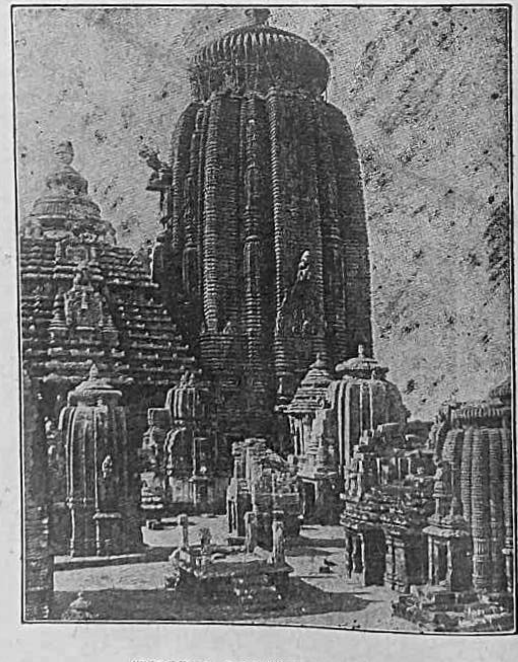

INDIJA: POGANSKI HRAM

zapleli u čahuru, koja bi ih morala za uvijek zatvoriti bez nade, da jednog dana dođu na svijetlost i postanu anđeoski leptir, koji k pravdi leti bez zapreke! Prava vječna ptica feniks, koja uskrsava iz vlastitog praha, da oživi novim životom i da nosi težinu novih dugih dana... to je indijska metempsihoza — osoba duša, koju slave i neki bolesni duhovi stare Evrope!

Ovaj način primanja života, koji je neki ludi Brahmin rasvijetlio u Vedi i Upanišadi, i što je moralo biti za smrtnike uzrok radosti, postade glasni izvor indijskog pesimizma i svih njegovih žalosnih posljedica.

„Vječni vrtuljak" — ko da ga zaustavi? Tko će razbiti prsten ovog željeznog zakona koji veže žive, da se potpuno preporode? Bila je to mora tolikih duša, koje su htjele riješiti to pitanje. To je bio crni oblak, koji je zašao na indijsko nebo i oduzeo mu smiješak veselja i života.

Buda je govorio: „Zakon Karme" dolazi iz djelovanja, — djelovanje izlazi iz želje. Nužno je za to, da u sebi uništimo svaku želju, dapače sam izvor želje, što sam ja sam — moj ja. Bježite svijet koji goji vaše čežnje, povucite se u samoću, idite putem Nirvane. Zato je odredio „osam stanica" da se poluči poništenje vlastite svijesti i da se nad samim sobom zavlada.

Bilo je to nastojanje duše, da se oslobodi ropstva puti i donijelo bi bilo mnogo dobra, kad bi bilo pošlo pravim putem ali nažalost, budista došao je u neku visinu, gdje ga je spopala vrtoglavica i on pao u ponor svakojakih zabluda. Mnogi badavadžije obukoše odijelo Sinniassija ili se proglasiše fakirima i tim su našli način, kako da živu na račun drugih, jer nijedan Indijac neće uskratiti svojim dervišima milostinje, tako ih visoko drže: od njih očekuju odgovore na najteža pitanja, te im se slijepo podvrgavaju. Njihova se prokletstva najviše boje, da će ih svakako stići nesreća. Fakiri su, prava kuga indijskog naroda, ima ih oko pet milijuna.

Mnogi od njih provode strogi neki način života, koji ih ponizuje a ujedno je i nerazuman. Ponajprije zabacuju svako odijelo, osim nešto oko bokova. Obično povlače se u šume i u samotna mjesta, gdje se hrane korenjem i divljim travama, spavaju na golom tlu, gdje ih muče razni kukci i komarci. Neki ulaze u šupljine stabala, čije je dno bilo prije posuto čavlima i crijepovljem, tako da se pokornik ne može ni maknuti, a da se ne rani i nemuči. Drugi stoje po više godina s jednom ili s obje ruke u vis, tako, te se žile malo po malo ukoče. Drugi drže i šake zatvorene tako, da im nokti urastu u meso i na protivnu stranu ruke izlaze. Ima i takovih, koji gledaju ravno u sunce i oslijepe; neki sjede na gorućem uglevlju, drugi se po oštrom uzglavlju polegnu a drugi opet pred ulazom kojeg hrama kroz čitave satove stoje na glavi sa nogama u vis.

Prava je ludost da si u mukama i trapljenju fakiri zaslijepljeni fanatizmom oduzimlju malo pomalo život, da tako zauvijek izvrše zakon Karme. Ljudska je to tragedija, koja se svaki dan obnavlja na pozornici indijskog života i ljudskom krvi natapa ovu suhu zemlju, koja neće da ju oplodi Božja Krv, koja je potekla na Golgoti. To je ogavno poniženje ljudske naravi, koja ne će da upozna Boga Dobrote i Milosrđa te se baca u naručaj svakovrsnog praznovjerja i zlobe.

Gledajući toliku moralnu bijedu, koja nas okružuje, i beskorisna nastojanja tolikih bića, koja čame u tami i sjeni smrti, nehotice nam se iz srca diže pjesma zahvalnica Svevišnjemu, da nas je među svoje ubrojio, i vruća molitva za tolike nesretnike, koji su daleko od Njega.

Indija 1934. **Vjekoslav Ravaliko,** *salez. misionar.*

PRVO ZRNO U MATO GROSO

BRAZILIJA

Ljudi znadu često ganutljivo opisivati slabu hranu kakovog siromaška, a pri tom nikad ipak ne manjka bar komad crnog kruha. Ondje u Matto Grosso nebi se ni to moglo spomenuti, jer nema ni bijelog ni crnog kruha! Pa što onda?! Jednostavno tu se ne opisuje i... jede se drugo.

Pa što se jede mjesto kruha? Riža ili neka vrst dvopeka iz škroba pomiješanog sa kukuruznim brašnom ili sa rižom, kako se to pravi ovdje u misiji. To ni nije kruh, već bi se moglo nazvati projom ili lepinjom pečenoj u peći. Po ničemu ne sliči kruhu, ali u jutro dobro pristaje uz kavu ili mlijeko. No trebalo bi vidjeti kako ugađa našim Bororosima, kad im ga dademo u nekim samo blagdanima.

Radi lakog prevoza danas se nađe i ovdje pšeničnog brašna, ali je prilično skupo, a to je velika pogrješka.

Već čujem gdje me pitate: Pa kako to?! u tako plodnom kraju, pa da nema pšenice? — Upravo nema, moram da odgovorim; i držim u čitavom ogromnom Matto Grosso ne proizvodi se ni koliko bi u jednu vrečicu stalo.

Istini za volju moram dodati, da se je u našoj misiji pokušalo sijati pšenicu, ali ne baš sa sjajnim uspjehom. Pa nije ni laka stvar: treba naći zgodnu vrst ili takvu, koja bi se prilagodila ovoj klimi i zemljištu: treba proučavati zgodno vrijeme ili ako hoćete i mjeseca. Treba puno iskustva i mnogo ustrpljivosti.

I ovdje u Sangradouro se nešto pokušalo i kroz godine se polučio po koji klas, čije sjeme opet posijano nije već dalo drugoga: a kako slaba zrna, u još slabijim klasovima! Za neko vrijeme nikne veliki grm, mislilo smo, da će bogzna koliko uroditi, a bila je trava i samo trava, kad bi moralo izrasti klasje, zahiri i osuši.

Na temelju raznih iskustava polučili smo, da sačuvamo malo sjemenja, koje se ipak nešto udomaćilo.

Moderna odgoja

(U svijetlu enciklike Pape Pija XI. »O kršćanskoj odgoji mladeži« i u svijetlu salezijanskog načina odgajanja)

U salezijanskim zavodima pitomci se svestranski odgajaju. Odgojitelj kod uzgajanja ima pred očima sve one prilike i dužnosti, na koje će njegov pitomac danas sutra naletjeti u životu. Tako je u obrtničkim školama sve u to usmjereno, da zanatlija kroz četiri godine praktičnoga i teoretičnoga rada steče onu vještinu, koja će mu kasnije u životu svagdje otvoriti vrata. Salezijanski pitomac ne pozna dokolice. On je zaposlen po vas dan. Kad ne radi, onda skače, igra se, posvećuje se glazbi itd. Pod nadzorom svojih odgojitelja lijepo razvija sve svoje duševne i tjelesne sile. Svojim glavarima u svemu je rado poslušan. Ta nije ni čudo. Njegovi glavari i nijesu glavari, oni su njegovi prijatelji. Već prve dane, kad pitomac dođe u zavod, odgojitelj nastoji, da osvoji gojenčevo povjerenje. Kad mu se to posrećilo, onda ide sve lako. Pod utjecajem toga povjerenja i međusobnog razumijevanja, gojenac rado sluša i izvršuje dnevni red. Malene usluge, neznatni znaci naklonjenosti prema svome gojencu, od časa do časa ovu vezu samo utvrđuju.

Salezijanski odgojitelj ne smije kažnjavati u pravom značenju riječi. Još manje smije rabiti kazne, koje su javne ili ponizuju. Takove kazne zatvore srce. Sve svoje umijeće stavlja odgojitelj u to, da gojenca očuva od pada. Tamo, gdje je dosta opomena, ne kara, a gdje dostaje ukor, ne kažnjava. Dosta puta već je to velika kazan, ako mu skrati kakav izvanjski znak ljubavi.

U odgoji po salezijanskom sistemu lijepo se vidi, kako odgojietlj doduše računa s činjenicom, da dijete nosi u sebi posljedice istočnoga grijeha, da i u njemu kliju zla nagnuća — baš zato napinje sve svoje sile, da dijete očuva od pada i da ga što dobrim primjerom, što lijepom besjedom okrijepi za borbu protiv zla —, ali s druge strane odgojitelj i to dobro znade, da dijete posjeduje mnogo dobrih svojstava i lijepih, uzvišenih nagnuća. I baš na ovoj dobroj strani njegove duše zida on zgradu buduće njegove odgoje. Koliko se god dade, on pušta, da se ta dobra svojstva i nagnuća djetinjega srca slobodno razvijaju. Samo onda, kad bi prevelika sloboda mogla više škoditi nego koristiti, Salezijanac odgojitelj ne dopušta, da se gojenac njome poslužuje.

Sal. gojenac zna također, da poštiva svoga odgojitelja, iako ga se ne boji. On sluša odgojitelja, jer ga ljubi i jer se boji, da ga uvrijedi. Odgojitelj s druge strane tako zapovijeda, da gojencu nije teško uvidjeti, da su odgojiteljeve zapovijedi pametne i utemeljene.

Osobitu izobrazbu mora gojenac dobiti u vjeronauku. Na to sal. odgojitelj polaže najveću važnost. Svoga gojenca uči kršćanski živjeti, gdje god mu se pruži prilika. Ne muči ga s dugim molitvama i strogim vjerskim obaveznostima. Kratke, potresljive pobožnosti najviše koriste. Salezijanac se poslužuje često kratkim, pobudnim govorima. Svaku večer, prije nego pitomci idu spavati, ravnatelj ih zavoda nagovori s dvije - tri riječi i ostavi im lijepu misao, da s njome pođu u postelju. Služba Božja mora se osobito svečano vršiti. Lijep, cvijećem okićen oltar, ugodno pjevanje, sve to privlači i osvaja. Ali to, na što Salezijanac osobito pazi, jest briga i skrb, da njegovi gojenci žive u milosti Božjoj. Stoga on daje pitomcima kod svake sv. mise priliku za sv. Ispovijed i sv. Pričest. U sal. zavodima ne postoji nikakova zapovijed, da gojenac mora primiti sv. sakramente. Poput milosti Božje, koja nikoga ne sili, odgojitelj, koji odgaja po sistemu sv. Ivana Boska, nikada pitomca ne sili k sv. sakramentima, pa došli i veći blagdani. Ispovijednik čeka, da gojenac sam dođe po milost Božju. Zna naime, da će je samo tako uspješno primiti. Oltar presvete Gospe, Marije Pomoćnice, ima po sal. zavodima osobitu privlačivost. Pred oltarom Marije Pomoćnice djeca izlivaju svoja srca, tamo liječe sve duševne rane i stvaraju spasonosne odluke.

Djeca, koja se tako odgajaju, ne osjećaju, da žive izvan porodičnoga života. Odgojitelj im je, koliko se to uopće dade, nadomjestio roditelje. Sal. zavod služi im kao druga kuća. Tu mogu, što i kod kuće, tu imadu, što i kod kuće.

Po sal. odgojnom sistemu, odgaja ih sv. Iv. Bosko, jednostavni turinski svećenik, veliki odgojitelj mladeži. Po ovom sistemu odgajaju njegovi duhovni sinovi - Salezijanci u svojim zavodima za unutrašnje i za vanjske gojence. Za unutrašnje gojence osnivaju konvikte i zavode za zvanja, a za vanjske t. zv. omladinske domove, ili, kako ih je zvao sam sv. Ivan Bosko, oratorije.

Sv. Otac Papa pokazao je u svojoj enciklici »O kršćanskom odgoju mladeži«, što mora misliti i činiti odgojitelj, kad odgaja djecu. Odgojni način, kako ga je zamislio sv. Ivan Bosko, ima tu prednost, da se potpuno podudara sa smjernicama sv. Oca. Zato i odgojitelj, koji po njemu odgaja, može biti uvjeren, da odgaja u pravom duhu sv. Crkve, one sv. Crkve, koja kao svagdje, tako i tu vodi svoju djecu po putu nezabludivih nauka.

Sv. Ivan Bosko branitelj crkve

Danas kad je Don Bosko proglašen Svecem zgodno je, da se njegov život i djelovanje osvijetli sa svih strana. Tako je njegova slika bila, da je bio odličan apologeta, pisac, koji je znao u polemičkom obliku uspješno braniti Crkvu od različitih neprijateljskih objeda i laži.

Crkva je imala oduvijek neprijatelja, počam od Heroda, pa do dana današnjega. Kroz tri vijeka trpjela je krvavo progonstvo, a iza toga se nastavile mnoge moralne borbe u najrazličitijim oblicima.

Vijek, u kojem je živio Don Bosko bio je vrlo težak za Crkvu. Revolucija, koja se spremala, tražila je opet kršćanske krvi. No još je strašnije bilo stanje moralno. Duh volterijanski prodro je u narod, u život, a podržavala ga i raspirivala knjiga, puna materijalizma i skepticizma. Uz to su Revolucionarci štampali i širili najbezobraznije laži i klevete o Crkvi, i predbacivali joj, da je Ona skrivila loše socijalno stanje u svijetu.

ANA MAKOLINI, STARICA OD 74 GODINA OZDRAVILA PO ZAGOVORU SV. IV. BOSKA

U takvom položaju bila je prijeka nužda, da se nađu spremni branitelji, koji bi pobijali i odbijali ove napadaje na Crkvu i svećenstvo. No nije dostajalo ovdje odgovarati samo putem knjige i novina, već je trebalo i očigledno u životu pokazati koliko je vrijedan i sposoban duh i nauka katoličke Crkve.

I dok je u Parizu Frederiko Ozanam, sveučilišni profesor, sakupio oko sebe četu izabranih i polazio s njima u kuće sirotinje i radnika, da im pomogne i tjelesno i duševno, udarivši tako temelj konferencijama sv. Vinka Paulskoga, dok je u Turinu otvarao kanonik Kottolengo Malenu kuću Providnosti, dotle je Don Bosko sakupljao mladež, počevši od klateži, i dalje, pružao im svoju pomoć i zaštitu, da ih privede do kršćanskoga života.

KATARINA PILENGA OZDRAVILA OD KRONIČNOG REUMATIZMA PO ZAGOVORU SV. IV. BOSKA

Od ovih triju spomenutih djela, Don Boskovo bilo je najžešće progonjeno. A i razumljivo je. Protivnici su u tome djelu vidjeli veliku dobit za kat. Crkvu. Siromašni je turinski svećenik okupljao oko sebe na stotine i hiljade mladića, da ih pouči o kršćanskim dužnostima, da im govori o Crkvi, o Papi, vodio ih je k Sakramentima.

U toj borbi nije prezao ni pred perom. Protestantizam, dobivši slobodu propagande, bio je podigao glavu i razvio veliko djelovanje. Don Bosko uzeo je u ruke pero i stao je braniti katolicizam. Nije se dao na naučna djela, već je pisao za puk u jednostavnom obliku, u pitanjima i odgovorima. Različita djela, što ih je izdao od 1851—1882. sva su pisana u obliku razgovora.

Svetac je u svojim raspravama i spisima bio uvijek ponizan, blag, nenasrtljiv, nije nikad vrijeđao, već je u protivniku gledao dušu, koju treba privesti Kristu, i u tome je snaga i uspjeh njegova pera.

SADRŽAJ: Ocu beskućnika — Crtice iz života sv. Iv. Boska — Najljepša kolajna — Ko kroti zvjerad svjetskoga prevrata — Nasljedovati Don Boska Sveca — Besnena noć — Diljem salezijanskog svijeta — Sv. Franjo Saleski — Junaci ljubavi prema bližnjemu — Mali ministranti u Madrasu — Sveti Ivan Bosko Apostol svećeničkog zvanja — Posljedice dobre odgoje — Pobožnost prema Mariji Pomoćnici — Majke našega Sveca — Zahvale za primljene milosti — Salezijanske misije — Trava besmrtnosti — Misionarev davao — Psić u sjemeništu. — Na omotu: Milost časnog Sluge Dominika Savija — Salezijanski suradnik — Iz uprave salezijanskog suradništva.

PREUZV. NADBISKUP - KOADJUTOR PREPORUČA JERONIMSKU DINAR - ŠTAMPU

Jeronimske vjersko - propagandne knjižice po dinar/ pod skupnim nazivom: „JERONIMSKO SVIJETLO", pokrenute su na naročitu želju sveukupnog našega Episkopata. Prvi niz od šest knjižica, što je do sada izdano, dovoljno je već pokazao način i smjer te jeronimske dinar - štampe (kako ju je narod prozvao), a prihvat je tih knjižica bio iznad očekivanja dobar.

Usrdno molimo svećenike — salezijanske suradnike, da daruju za naše hrvatske novake, klerike i bogoslove knjige duhovnog sadržaja. Osobito bi trebali Rodriguez: „Vježbaj se u savršenosti i kršćanskim krepostima" u tri dijela. Šaljite knjige na: UPRAVU SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA — VLAŠKA UL. 38, ZAGREB.

Naši suradnici i suradnice sigurno posjeduju koje literarne knjige naših i tuđih pisaca. Za salezijanski podmladak, koji uči za javne ispite treba, da čitaju takove knjige. Priskočite nam i u tome u pomoć — njihove molitve Vam budu najljepša i najkorisnija zahvala.

KALENDAR GOSPINE KRUNICE ZA GODINU 1935. — ČIJENA 10 DIN.

Kalendar se s čekom šalje raznim novim osobama. Kalendar je obogaćen brojnijom suradnjom novih odličnih pisaca i pjesnika i ukrašen mnoštvom ilustracija. Za 10 rasprodanih dobiva se jedanaesti na dar. Ko raspača više od 20 primjeraka, dobit će prekrasnu Gospinu sliku za uokvirenje. Narudžbe se šalju na Upravu glasnika „Gospina krunica" Zagreb — Maksimir, Kažotićev trg 4.

Veleč. gg. katehetima i odgojiteljima preporučamo ovogodišnji „Salezijanski Vjesnik" u kojem se nalaze mnogobrojni članci o uzgoji omladine. Osobito neka se čita „Moderna odgoja" (U svijetlu enciklike Pape Pija XI. „O kršćanskoj odgoji mladeži i u svijetlu salezijanskog načina odgajanja". Uvezano u platno 15·— dinara, meko vezano 10·— dinara).

U Upravi salezijanskog suradništva može se dobiti „Salezijanski Vjesnici" godište 1931, 1932, 1933 i 1934. Uvezano u platno po 15.— dinara — godište 1933. meko uvezano 8.— dinara, 1934. meko uvezano 10·— dinara. Ko naruči sva četiri godišta u platno uvezano plaća 48·— dinara mjesto 60·— dinara. Naručuje se kod Uprave salezijanskog Vjesnika — Vlaška ul. 38 — Zagreb.

NOVA JERONIMSKA ČLANSKA IZDANJA ZA GODINU 1935.

1. Kalendar „DANICA" za god. 1935. s veoma raznolikim i bujnim sadržajem i mnoštvom slika, kalendarijem tiskanim u crveno i crno i lijepom naslovnom slikom. — 2. KRVAVI SABOR KRIŽEVAČKI, roman iz hrvatske prošlosti od M. Majera. — 3. GOSPODARSKO ŠTIVO. — 4. EVANĐELIST III. Evanđelja, slike i pouka za duhovsko vrijeme. To je nastavak djela sarajevskog nadbiskupa dra Ivana Ev. Šarića, čije su prve dvije knjige primljene od svih s najvećom radošću. — 5. ZDRAVLJE SELA, savremena pouka o higijeni od prof. B. Babića s mnogo slika. — 6. OSNOVI KRŠĆANSKOG ŽIVOTA. pučka moralka od prof. dra I. Blaževića. — 7. POD ČAĐAVIM KROVOM. Pripovijesti bosanskog pisca H. Grmovića. — 8. HRVATSKI PREPOROD U DALMACIJI, prilog ka hrvatskoj kulturnoj povijesti od prof. R. Horvata. — 9. DOMAĆICA U KUHINJI, vrlo potrebna knjižica za svako kućanstvo od gospođe Cezner. — Svih ovih DEVET KNJIGA stoji za jeronimske članove SAMO 40 DINARA. Ali može se uzeti serija od prvih PET KNJIGA ZA 20 DINARA, i napokon serija od prve TRI KNJIGE ZA 10 DINARA.

Salezijanski Vjesnik

GLASNIK HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

Godina V | Rujan-Listopad | Broj 9—10

OCU BESKUĆNIKA

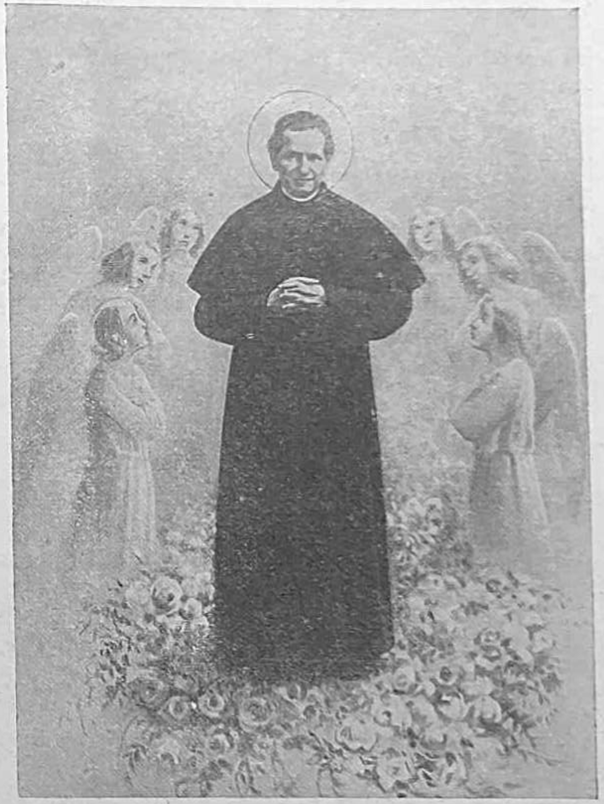

Oj digni jutros čelo — beskućniče blijedi,
I gledaj žarki istok pomlađenog sunca
Što bljeska sretno poljem orošenog runca
Cvjetova šarnih... U hram uđi... Ti me slijedi

Kroz gužvu ovu gustu veseloga svijeta,
Da vidiš blagi Uskrs pobjedničkog slavlja,
Gdje uskrsli Krist vijenac svoje slave stavlja
Na glavu jednog novog — propupalog Cvijeta...

Raširi oči!... Gledaj — zavjesa se kreće...
U sjaju čarnog bljeska; — uz pijev srebren — truba
Aureola sveta zasja kao duga,
Što obeća je Nebo, kada kolo sreće

Obrnu zlobno oči od prašnjavih lica...
Zanesen stojiš... gledaš ono lice blago,
A srcem tvojim struji nešto tako drago,
I suza ti radosti — nove sreće klica —

Niz suhi obraz skliznu... Prepoznao si Oca!...
Veseli se i pjevaj novu pjesmu sunca
Proljetnog... Kroz prah crni zasja ti s vrhunca
U svetačkom sjaju lice tvoga — Oca! — — —

M. J. Talajić

Crtice iz života svetog Ivana Boska

PRIKAZA I PROROČANSTVA

Pronicavost sv. Iv. Boska

Oni, koji su sv. Iv. Boska poznavali iz dugog i izravnog saobraćaja, tvrde, da ni jedna njegova slika, prikazivala ona tako dobro vanjštinu, ne može podati izraz njegova pogleda, koji je prema prilikama prelazio iz skrajnosti u skrajnost, te je ili privlačio ili upravo zastrašio, a kod toga je imao uvijek u sebi pronicavosti, te je mogao kod dječaka spoznati čuvstva, kao da ih čita iz njihova srca. Taj osjećaj bijaše to jači, što su i najtamnije strane duše ležale pred njim kao otvorena knjiga.

Katkad bijaše ovo čitanje u takovoj knjizi plod umijeća, što je stekao dugim iskustvom. Bilo je to u prvo vrijeme omladinskog doma, kad mu je jednog dana naložio turinski nadbiskup, da ispita neku ženu, što živi u Viu, koja je svakako kreposna, te je u onom kraju smatraju sveticom. On je pošao k njoj u pratnji jednog prijatelja, posjednika kavane Melanotija, zamolivši ga, neka i on sa svoje strane pazi, što ona govori i radi. Svetac ju je našao u krugu obožavatelja, pričinio se, da na nju osobito ne pazi i zamolio je za razgovor u četiri oka. Žena je bila već razdražena takovim postupkom i u neizvjesnoj slutnji budućeg protivurječja, podiže se i reče tragičnim izrazom i glasom: „Ja volim govoriti javno i tako, da me svi čuju i vide. Ne tražim isprike, već hoću kako je u Svetom Pismu, da, da — ne ne!" Sv. Iv. Bosko joj odvrati, da poštuje njezinu namjeru i njezino tumačenje Svetog Pisma, „ali ako me hoćete samo časkom saslušati, čut ćete stvari, koje vas zanimaju."

Još ju je neko vrijeme molio i ona konačno pristane. Kad je sada sv. Iv. Bosko ušao u pokrajnu sobu, pobrinuo se, da Melanoti uzmogne sve čuti kroz poluotvorena vrata. Onda upita ženu poluglasno: „Kako se dugo bavite ovom prijevarom i ovim licemjerstvom?"

„Kako? Ja da sam licemjerka? Ja lažljivka?"

„Jest", nastavi Svetac, „vi zloupotrebljavate ime Božje i svojim spletkama varate bližnjega."

Na ovo okrivljenje ona bijesno plane, i saspe same pogrde, dok je sv. Iv. Bosko ne prekine i mirno joj sa smiješkom ne reče „Potpuno se razumijemo: nisam vas htio vrijeđati, samo sam se morao uvjeriti, da li ste vi u istinu svetica, ali nedostatak vaše poniznosti dokazuje mi, da vi to nikako niste, i to vam ja kazujem u nadbiskupovo ime, koji me je ovamo poslao."

Žena problijedi. A sv. Iv. Bosko promijenivši način, uvjeri je o njezinom lažnom duševnom stanju, u koje je dospjela, i posve joj ljubazno preporuči, kako imade da radi

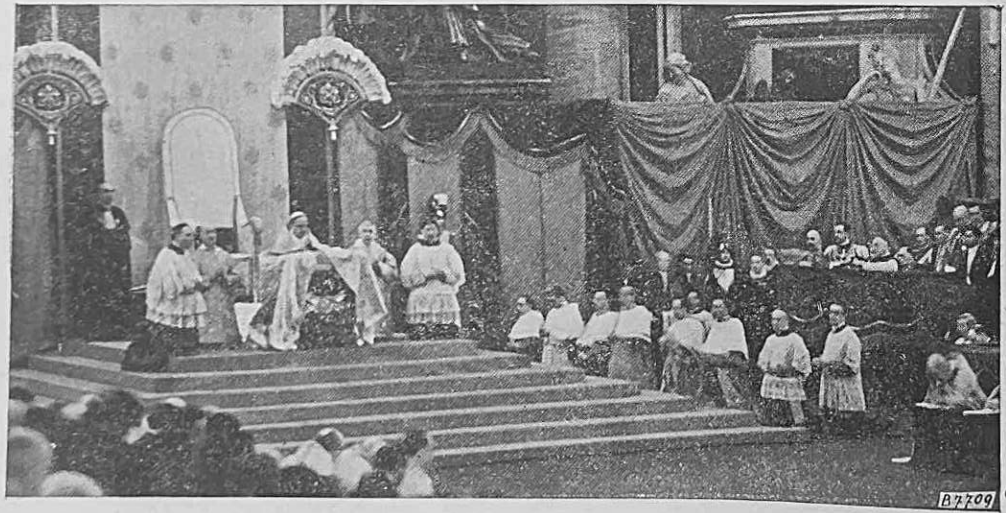

RIM: PRIGODOM KANONIZACIJE SV. IVANA BOSKA: SV. OTAC KLEČI KADA SE PJEVAJU LITANIJE. NA DESNOJ STRANI NA TRIBINI PRINC UMBERT, KRALJ I KRALJICA SIJAMA

i dovrši komediju, te se povuče od ljudi, da ne naškodi svome glasu. Zbunjena i dirnuta prihvatila je savjet, obećala da će ga slijediti i posve se tiho povukla od svijeta.

Ispovjednik, koji znade grijehe

Ipak nije mogla ni jedna varka, ni jedno iskustvo, utvrditi način, kojim je on poznavao duše! — kako to svjedoče stotine svjedoka. Bilo je dječaka, kojih su duše bile posve u neredu i uplašene i koji su mu se na Ispovijedi preporučili, mjesto da oni sami kazuju svoje grijehe, neka ih on kazuje; i onda je on u tančine navodio, što su oni sagriješili. Drugi puta, kad je našao sakristiju punu dječaka, koji su čekali, da dođu na red kod Ispovijedi, bilo je dovoljno, da im pogleda u lice i da onda kaže sad jednome sad drugome: „Ti je ne trebaš, ti možeš poći i tako na pričest." Jednom je upitao nekog dječaka, koga je sreo na stepenicama, a tomu je bio nehotice svjedokom klerik Kalijero: „Kada ćeš obaviti veliku Ispovijed, koja je tebi tako potrebna?" — „Obavio sam je prekjučer kod don Boska!" — „O, ne, ti si to loše izvršio, prešutio si to i to." Dječak ga je zbunjeno gledao, spustio glavu i počeo gorko plakati.

Sv. Iv. Bosko je izjavio, da on sve duševne objave prima najvećma u jutro. U one satove, kad je jednog ispovijedao, dok su drugi čekali, da dođe na njih red, jasno je vidio, što će mu oni kazati. O tom je govorio posve bezazleno i tužio se, da uvečer nije više za to sposoban i stoga treba onda više vremena za ispovijedanje, pa ne može često svima udovoljiti, koji bi se htjeli ispovijediti. O nekome, koji je iz Omladinskog doma istupio i počeo se zlo vladati, znao je govoriti: „Kad bi se na njeg namjerio, mogao bih mu koristiti, jer poznajem u potankosti njegovo duševno stanje."

Vidovitost

Ali to nije dosta. Katkad je što više iz daljine gledao materijalne stvari. Nakon višednevnog odsuća iz Omladinskog doma, čuo je poduzetnik Federiko Boka, koji ga je na putu pratio, kako je kliknuo: „Gledaj, Bareta i Kosta, dva mladića, koji su imali druge nadzirati nijesu došli u Omladinski dom, a svećenik Karpano radi ovo i ono, dok bi morao biti na svojem mjestu." Kad se vratio u Turin, ustanovio je Boka, da su se u onaj dan i onaj sat, kad je Svetac govorio, spomenute nepravilnosti zaista i dogodile.

Često je kod pisanja ili kod molitve ili među svojim dječacima ili također kod stola pozvao jednoga od starijih svojih dječaka i poslao ga, neka gdjegod nešto uredi, što se događalo daleko od njegovih očiju. „Pođi u svoju sobu, ondje su trojica (i spomenuo je njihova imena), koji kod zatvorenih vratiju čitaju loše novine, kaži im neka odmah izađu na polje!"

Ili drugi puta: „Trči brzo asistentu i kaži mu, da su se neki tamo i tamo sakrili iza stupova. Neka ih potjera."

Opet drugi puta: „Pođi gore, gdje ćeš naći te i te. Kaži im, da don Bosko sve znade."

Poznavalac srca i duše

Jest, katkad je vidio u srca i iz same daljine. Konte Kamburzano, poslanik u subalpinskom parlamentu, pripovijeda, da se jednom nalazio u krugu uglednih osoba, među kojima bijaše govor o sv. Iv. Bosku. Neka dama primijeti: „Ja ću mu vjerovati, ako mi kaže moje duševno stanje, a da me ne upozna."

Prisutni su htjeli, neka se iznese dokaz. Zaista odmah iz društva mu je pisala dama, koju Svetac nije poznavao ni po imenu, kako svjedoči Federiko Orelja di Santo Stefano, i molila ga za razjašnjenje. Konte je popratio pismo s nekoliko redaka, zamolivši, neka s par riječi utješi ovu udovicu, koju često obuzima tuga. Sv. Iv. Bosko odgovori, da dama nije udovica nego da živi rastavljeno od svog muža, preporuča joj, neka se opet povrati svomu čovjeku i konačno neka opet jednom obavi urednu, dobru Ispovijed, jer se dvadeset godina loše ispovijedala. Zbunjena istinom, u koju je Svetac prodro, a da se nije moglo objasniti, na koji način.

Prikaze u snu

Napominje i to, da mu se katkad u snu otkriva duševno stanje drugih. Jednom je sanjao o nekoj velikoj četi mladih ljudi iz Omladinskog doma, koje je vidio radi svakojakih krivnja pokrivene ranama. Nekoliko mjeseci kasnije povjerio je o tom nekim prijateljima:

„S jedne strane nijesam se htio obazirati na san, ali s druge strane činio mi se on odviše važan, pa sam htio da stvar točno ispitam. Pozvao sam jednog od mladića, za kojeg mi se činilo, da je najgore izgledao i kazao sam: „Tvoja se savjest nalazi u takovom i takovom stanju," a on je priznao, da sam pravo pogodio. Pozvao sam drugoga: isti odgovor. Kod trećeg isto. Onda nijesam više sumnjao. Takova je bila duša sviju onih mladih ljudi, kakovu sam je u onom snu vidio."

TURIN: PRVA ISPOVIJEDAONICA SV. IVANA BOSKA

Njegove prikaze u snu bijahu vrlo česte. Don Lemoyne pripovijeda u jednoj od svojih lijepih knjiga:

„Ime don Bosko i „san" međusobno se upotpunjuju, i kad bi ove stranice preko toga prešle, podiglo bi se na tisuće glasova starih učenika s pitanjem: A snovi? I zaista je bilo čudnovato, kako se ova pojava nastavljala neprekidno gotovo kroz šezdeset godina. Iza dana puna mišljenja, nacrta i puna poslova, kad je umornu glavu spustio na počinak, ušao je u onu zemlju ideja i prizora, kojima se bavio do zore. Ovaj redovni slijed realnog i idejnog života jedva bi tko drugi izdržao bez duševnog poremećenja."

Najvažniji snovi

Najvažniji snovi ticali su se ipak njegove vlastite sudbine i sudbine njegova djela. Sa devet godina čuo je, kako već spomenusmo, u snu veličanstveno poslanje, koje će mu biti povjereno; sa šesnaest godina obećana su mu za to, i to već spomenusmo, potrebna materijalna sredstva; sa devetnaest godina naloženo mu je, da se ne opire zadaćama, koje su mu određene; sa dvadeset i jednom godinom pokazana mu je ona vrsta dječaka, za koju se imade osobito zauzeti; u dvadeset i drugoj godini izabran je grad Turin za polje njegova djelovanja. I kad je njegovo djelo bilo već zacrtano i počelo se već izvoditi, te je iz daljnjih različnih prikaza ove vrste, primio za to norme, sanjao je — godine 1856., a to je pripovijedao osim mnogih drugih i don Rui, — da se nalazi u palači, gdje je neki tajanstveni čovjek vrtio veliko kolo i kazao mu, da svaki okret prikazuje povijest jednog desetgodišta Omladinskog doma. Kod prvog okreta pričinilo se sanjaru, da je šum čuo samo on i još malo tko, od drugih; kod drugoga, da je čuo čitav Pijemont; kod trećega Italija; kod četvrtog Evropa i kod petog čitav svijet. To bijaše, kako vidimo, tačna slutnja o proširenju Salezijanaca.

Proroštva

31. kolovoza 1844. kazao je ženi portugalskog konzula, koja je k sv. Iv. Bosku došla na Ispovijed: „Molite svog anđela čuvara, da vas izbavi iz pogibli, koja će vas danas stići." Gospođa bi htjela više znati o tom, ali sve je bilo uzaludno, te je ona otišla uznemirena, gotovo uvrijeđena. Poslije podne vozila se kolima izvan grada, kadno se konji poplaše i kola se prevale niz visoku strminu. Gospođa je bila u životnoj pogibli, ali se prema Svečevu savjetu pomolila i izbavila se odatle neozlijeđena.

Godine 1865. bio je jednog dana sv. Iv. Bosko kod stola s klericima Turkijem, Reviljom, Kalijerom, Frančesiom, Anfosijem i Ruom, kad je otvoreno izjavio: „Jedan će od vas biti biskupom; i drugi od naših će to postati, ali njih nema ovdje."

Obzirom na neki kasniji događaj pripovijeda kardinal Kalijero:

„U prvim godinama moga svećenikovanja sreo sam don Boska na podnožju stepenica, a bio je prilično izmoren. Sa sinovskom

TURIN: KASNIJA ISPOVIJEDAONICA SV. IVANA BOSKA

ljubavlju i šaljivim načinom kazao sam: „Don Bosko, pružite mi ruku, vidjet ćete, da ću vam pomoći." I on mi očinski pruži svoju ruku. Kad smo stigli u najgornji kut, opazio sam, kako hoće poljubiti moju desnicu. Smjesta sam je povukao, ali bilo je prekasno. Tada ga upitah: „Želite li time poniziti sebe ili mene?" Ni jedno ni drugo", odvrati on, „a razlog ćeš kasnije vidjeti."

Godine 1883. izrazio se sv. Iv. Bosko jasnije, jer je, u nakani da otputuje u Francusku, i učinivši svoju oporuku i predavši svakom članu kaptola svoju uspomenu, dao don Kalijeru zapečaćenu kutiju s riječima: „To je za tebe!" — Nekoliko dana iza toga otvorio je Kalijero iz znatiželjnosti kutiju i našao je u njoj skupocjeni prsten.

Kad je konačno u listopadu 1884. bio Kalijero izabran za naslovnog biskupa od Magide, molio je Sveca, neka mu opširno saopći ono svoje proročanstvo pred trideset godina.

„Jest," odgovori ovaj, „ja ću ti o tom pripovijedati u predvečerje tvoje posvete."

Kad je došao taj sat, počeo je sv. Iv. Bosko stupajući s njim u sobi gore dolje: „Sjećaš li se svoje teške bolesti, kad si bio još mlad, na početku svojih nauka?"

„Svakako se sjećam", odvrati monsinjor. „Kad ste došli, da mi podijelite svete sakramente, nijeste to učinili, nego ste kazali, da ću ozdraviti i da ću sa časoslovom odseliti daleko, daleko na rad — ali drugo ništa nijeste kazali."

„Pa dobro", nastavi Svetac i potanko mu ispripovijeda, kako je onog sata prorekao, da će Kalijero biti vrhovni glavar njegovih misionara i njegov prvi biskup.

Jednog dana pridruži mu se na šetnji neki mladi svećenik, a da nije naveo svoje ime. Sv. Iv. Bosko ga iznenada oštro pogleda i usklikne: „Vi ste ona osoba, kojoj sam pred petnaest godina kazao, da će postati svećenikom."

On začuđeno odvrati: „Posve pravo, ali kad ste mi to kazali, tako mi se to svećeničko zvanje gadilo, da sam se dugo vremena smijao radi onoga, što ste mi bili rekli."

Proricanja o smrti

Veliki dio onoga, što je sv. Iv. Bosko proricao, bijaše žalosne naravi, ticalo se smrti.

U ožujku 1854. pripovijedao je svojim dječacima, da je jednog od njih vidio u snu s prozirnim i svijetlim šeširom na glavi, a nad njim je bio mjesec i napisana brojka 22; istovremeno je od neke osobe također u snu saznao, da će dječak takova izgleda umrijeti iza dvadeset i dva mjeseca.

Više ništa nije kazao, ali šta se više primicao onaj mjesec, to je više preporučivao kleriku Kalijeru, neka osobito noću pazi na stanovitu spavaonicu skloništa. Konačno je htio, da klerik približi svoj krevet k njegovom i da se posebno brine za njegovu dušu. Čim se približavao odlučan mjesec osobito je preporučio Kalijeru, neka se brine za nekog mladića imenom Sekondo Gunga iz Patinenga kod Biele, kojemu je bilo sedamnaest godina i koji je imao zdrav izgled. Ovaj oboli i umre kao dobar kršćanin 24. prosinca 1855., u dvadeset i drugom mjesecu, a da na to nije nitko pomišljao.

„Vidiš li", rekao je Svetac Kalijeru, „zašto mi je bilo toliko do toga, da ga ne izgubiš s vida?" To bijaše prvi njegov gojenac, koji je u Omladinskom domu umro.

Magone

Koncem 1858. kazao je svojoj četi:

„Svi se zajedno svečano obvežite, da ćete se u novoj godini 1859. uzdržati u milosti Božjoj, jer će ona za jednoga ili drugoga biti posljednja godina u životu. Jest, još više ću kazati: jedan između prisutnih bit će pozvan u vječnost još prije konca poklada."

Rekavši to, stavio je svoju ruku na glavu nekog zlatnog mladića imenom Magona, koji mu je blizu stajao. Ovaj ga nježno pogleda u lice i upita: „Recite, da li sam ja to?" Svetac nije odgovorio.

„Razumio sam," nastavi Magone, „na meni je da odem. Dobro, bit ću pripravan." — Drugovi su stvar shvatili kao šalu, ali Magone sa svojom običnom iskrenošću, često se iza toga povratio natrag i pitao sv. Iv. Boska, da li je doista blizu njegov sat. On se na različne načine ispričavao, ali konačno mu je to potvrdio. Kad je vidio, da se dječak, premda samo privremeno zbunio, odmah se pokajao i odlučio, da nikad ne će pojedincu saopćiti proročanstvo o njegovoj smrti. Magone naskoro stekne opet dobro raspoloženje i provede tri dana u običnom životu i najboljem zdravlju. U srijedu 19. siječnja 1859. lako oboli, u petak ujutro bolest krene na gore, a na večer premine.

Ali na opće iznenađenje javio je sv. Iv. Bosko 25. siječnja, da nije mislio na Magona onda, kad je navješćivao blizu smrt. Mislio je na nekog drugoga. I k tome nadoda: „To će se dogoditi još prije svršetka mjeseca. Da li sam ja to, ili je netko od vas? Budimo pripravni!"

TURIN: NUTRAŠNJOST KAPELICE PRVOG SALEZIJANSKOG UTOČIŠTA

Berardi

Na to primijeti uz opće iznenađenje neki Konstanco Berardi, zdrav zdravcat mladić: „Dakle sad dolazim ja!" — I približivši se sv. Iv. Bosku, upita ga, imade li pravo. Svetac mu nije ništa odgovorio. Svi su bili zdravi i dok su dani ovako prolazili, izgledalo je, da se ovaj put Don Bosko prevario. — Ali 7. veljače pokaže Berardi svoju usnicu nekome drugu i upita: „Pogledaj, što mi je ovdje." Bijaše mali čir. Dva dana kasnije bio je on mrtav. Još je trajao mjesec i poklade se još nijesu svršile.

Papalardo

12. listopada 1862. — to bijaše u Vinjalu — rekao je sv. Iv. Bosko Josipu Buzetiju, Modestu i drugim mladim ljudima, koji su ga pratili: „Kleknimo i obavimo molitvu za onoga od vaših drugova, koji će ove noći umrijeti." Daviko ustane i primijeti, da bi to bila zgodna zabava na izletu." Ali sv. Iv. Bosko odgovori: „Ne mislim ovdje ni na jednog od vas, nego na nekoga, koji je u Turinu." Onog dana pošta nije stigla, a brzojava u mjestu nije bilo. Narednog jutra, kad se oblačio za misu, molio je svoje pratioce, da izmole „Iz dubine" za onoga, koji je u noći morao umrijeti." U Omladinskom domu u popisu mrtvaca čitamo: „12. listopada 1862. Nenadanom smrću umro je Rosario Papalardo, rođen u Giari, pokrajina Katania."

Markisio i Imolo

U ono vrijeme, kad je javio, da će nakon određenog broja mjeseci umrijeti drugi mladi momak, molili su ga prisutni, neka tajno napiše ime, i nakon nešto opiranja pristao je na to, te je zapečaćen omot predao sigurnom čovjeku, nekom Ferdinandu Imolu. Prije navedenog vremena umrla su dva njegova gojenca, ali omot je ostao zatvoren. A kad je došla predviđena ura, dogodila se predviđena smrt. Otvorili su u prisutnosti Mihalja Rua i našli napisano: „Markisio", upravo ime trećeg mrtvaca. Uostalom on je prorekao i ostale dvije smrti. — Don Bosko je povjerio dvojici svojih klerika, među njima Ivanu Kalijeru, da će nakon dva mjeseca dječaci Foranzio i Maestro promijeniti svijetom, te im je preporučio, da ovima na svaki način budu od duhovne pomoći. Oni su ovo povjerljivo saopćenje

napisali, zapečatili i uručili nadstojniku, koji nije znao za sadržaj. Međutim su oni pazili na duše i bili su shrvani, a ipak su kraj sveg toga vedro izgledali. Kad je 16. travnja ugrabila smrt jednoga, a 25. travnja drugoga i kad su onda otpečatili omot, ne može se predstaviti utisak nadstojnika i onih, koji su ugledali sadržaj.

* * *

Kako svjedoči velik dio gojenaca, nije bilo u Omladinskom domu od 1860. do 1880. gotovo ni jedne smrti, koju sv. Iv. Bosko nije navijestio, i to načinom, koji bijaše prema prilikama svaki put potvrđen.

Don Rufinova kronika bilježi 10. veljače 1860.: „Don Bosko izjavio je dječaku Franji Dalmacu: „Ti ćeš biti star četrdeset i devet godina, nosit ćeš svećeničku odjeću i živjeti u Omladinskom domu. Poslije moje smrti, postat ćeš kanonikom." I tako se dogodilo. „Don Dalmaco, ravnatelj sjemeništa u Katanzaru, rođen 18. srpnja 1845., u svoje vrijeme imenovan kanonikom, umre 10. ožujka 1895., nekoliko mjeseci prije svog pedesetog rođendana."

Godine 1900. reče don Belmonte don Petru Kolijolu: „Ja ću još samo jednu godinu živjeti, jer mi je don Bosko kazao, da ću doživjeti starost od pedeset i sedam godina." On se rodio 8. rujna 1843., a umro je 18. srpnja 1901. od upale slijepog crijeva.

Smrt na kraljevskom dvoru

Ali najznamenitije Svečevo proročanstvo jest ono od studenoga 1854. On je sanjao, da ga je neki lakaj kraljevske kuće pozvao, neka javi, da će na dvoru nastati smrtni slučaj. Sv. Iv. Bosko se na to probudi i zaključi, da će sam pisati Viktoru Emanuelu. Pet noći iza toga sanjao je slično, ali ovaj put lakaj nije kazao „smrtni slučaj na dvoru", nego „smrtni slučajevi na dvoru". I Svetac je kralju pisao iznova. Ovaj se na to razljuti i pošalje markiza Fasatija, neka kaže Don Bosku, da to nije način, da vladara tako uzrujava. Sv. Iv. Bosko markizu odvrati: „Ali ako je ono istina, što sam pisao?" Međutim je Svetac zamolio kontesu Kravosio Anfosi, neka se kod obiju kraljica propita za potporu Omladinskog doma. Iza nekoliko dana došla je ona Don Bosku, da mu saopći, da joj još nije uspjelo dobiti audijenciju, ali se nada, da će to doskora dobiti." Sv. Iv. Bosko strese glavom kao u sumnji i na grofičino pitanje reče: „Teško, da ćete ikoju od kraljica više vidjeti." Iza toga se nije nigdje ništa dogodilo, nego samo u prvim danima siječnja umre Marija Terezija u starosti od pedeset i četiri godine i Marija Adelaida, stara trideset i tri godine. A to ne bijahu dva jedina pomora na dvoru, jer za malo dana otvori se grobnica La Superga i za dijete od Viktora Emanuela i za đenovskog vojvodu.

Don Mihael Rua

U zadnje vrijeme, kad je salezijansku družbu snašao vrlo težak gubitak, neki su mislili, da se jedno navještenje nije ispunilo, naime ono, što se ticalo don Rue, kojemu je sv. Iv. Bosko kazao, kad je on još bio klerik: „Ti ćeš živjeti sedamdeset i pet godina!" Bilo bi veliko slavlje, kad bi se uistinu ispunila Don Boskova riječ o sedamdeset i dvije godine i nekoliko mjeseci, što bijaše don Rui određeno. Ali ne smije se prešutjeti, da se sam don Rua nije mogao još za života sjećati proročanstva, jer je to Don Bosko jednom u šali zaželio.

Don Pavao Albera.

Kad je zatim za vrhovnog salezijanskog glavara bio izabran don Albera, da zauzme mjesto don Rue, iznese don Rinaldi, zapečaćen omot i kaže, da se u njem krije drag spomen." I on je pripovijedao, kako je 22. studenoga 1877. prigodom svetkovine Karla sjedio kod stola, onda još kao mlad čovjek od dvadeset godina u istoimenom kolegiju u Borgo San Martino kod Kasale Monferato, s biskupom msgr. Fereom, Don Boskom i nekim drugim uzvanicima. Govorilo se o tom, kako su mjesni župnik i nadbiskup Aleksandar dei Konti Rikardi di Netro nastojali, da pobožnog klerika Pavla Alberu odvrate od tog, da postane Salezijanac, i kad je msgr. Fere upitao Don Boska, da li je onaj njegov učenik izdržao poteškoće, odvrati Don Bosko: „Albera nije samo izdržao, nego će on još mnogo nadvladati i postat će moj drugi..." i on završi rečenicu nejasnim glasom; ali prešavši rukom preko čela i zanesen u silne daljine završi: „O, jest! Don Albera će nam biti od velike pomoći!"

Don Rinaldi završi pripovijedanje dodavši, da nije nikad zaboravio onog dana i da je uvijek bio o tom uvjeren, da će don Albera i nitko drugi biti Don Boskov drugi nasljednik. Uistinu je on sve pismeno ostavio, još prije nego što mu se činilo, da je smrt don Rue blizu, da se ne izgubi ono navještenje. To je saopćio i različnim Salezijancima, među njima i don Lemoynu.

Ali sveti Kotolengo prorekao je i Don Bosku budućnost, kad je on posjetio njegovu „Kućicu božanske providnosti" i kad je još bio gojenac kolegija sv. Franje Asiškoga

u Turinu i stoga još nije mogao sebe samog iskušati. Kad je prstima opipao tkaninu Don Boskovog talara, usklikne: „Ali vi imadete odjeću od pretankog sukna. Nabavite si mnogo jaču, da je mogu djeca natezati, a da vam je ne istrgnu s tijela.... Doći će vrijeme, kad će se nje hvatati vrlo mnogi ljudi."

* * *

Čudnovate zgode, koje su sv. Iv. Boska zadesile, ne dadu se sve svrstati u prikaze i proročanstva. Imade još mnogih drugih, kod kojih on nije učestvovao ni svojim okom, ni svojim jezikom i na koje je utjecao na još manje vidljiv način. Tko nije čuo, općeći s njegovim gojencima ili pregledavši mnoge povijesti, što su o njem pisale, n. pr. za nekog starog psa, koji je u prvim godinama oratorija uvijek bio oko Don Boska, kadgod mu je trebalo javiti kakovu pogibao ili ga od nje zaštititi, premda se nije znalo, odakle je došao i kamo ga je zatim opet nestalo. I o zvonovima, koji su počeli zvoniti, kad je Svetac ušao u neko selo, premda nitko nije vukao za užeta? I o onih osam škuda, koje je trebao, da kupi kalež, i koje je našao na dnu kovčega, kamo ih nije stavio ni jedan živi stvor.

Slijepi Bota

Još bolje su dokazani neki drugi slučajevi. Jednom — to bijaše u prvo doba Omladinskog doma — bio je na Porta Palacu. Njega opkoli veliko mnoštvo ljudi i on iskoristi priliku, pa im počne govoriti o vjeri. Nato dođe onamo neki Bota i primijeti, da to nije zgodno mjesto za propovijed. Sv. Iv. Bosko mu odgovori, da bi i on dobro učinio, kad bi poslušao, a ovaj mu odvrati, da to ne bi učinio i kad bi bio slijep. Čas iza toga dovikuje on nekom drugu, zašto se od njega udaljio." „Pa zar ne vidiš, da sam ja ovdje?" odvrati ovaj. Onda si Bota protare oči i u silnom strahu poviče: „Moj Bože, zaista ne vidim ništa, ja više ne vidim!" Svi su se prestrašili i saletjeli su Sveca, neka mu povrati vid. Bota je sam klečao. Onda mu Don Bosko reče: „Dobro, moli se, pokaj se i pođi skoro na Ispovijed." Svi su se molili, a sv. Iv. Bosko se udalji. Bota je dao da ga odvedu u crkvu i ispovijedio se, a kad je primio odrešenje, domogne se opet vida.

RIM: PAPINSKA MISA U ČASU PRETVORBE

Pomnoženje sv. Hostija

Kratko iza toga slavila se u Omladinskom domu neka svečanost i Sv. Iv. Bosko bi imao pričestiti neko šest stotina i pedeset mladih ljudi. Misleći, da se u svetohraništu nalazi posuda s dovoljnim brojem posvećenih hostija, počeo je služiti misu. Ali njih je bilo unutra vrlo malo, a Josip Buzeti, koji je kod žrtvenika posluživao, zaboravio je, da onamo stavi drugu posudu s hostijama, koje se imadu posvetiti i svoju je pogrešku opazio već kad je bilo prekasno, naime poslije pretvorbe. Don Bosko je to također opazio istom onda, kad je uzeo posudu iz svetohraništa. Obojica bijahu zbunjeni, jer bi svetu pričest mogli podijeliti samo malenom broju. Don Bosko podigne oči k nebu, pođe prema klecalu za svetu Pričest i počne pričešćivati. I sakupljeno se mnoštvo izredalo primivši sveti sakramenat. Hostija je bilo dosta. Odmah iza toga razglasio se ovaj događaj, i kad su neki 18. listopada 1863. pitali o tom Don Boska, on im je to potvrdio i više je hvalio Božju dobrotu, nego se tome čudio.

Ozdravljenje Davika

Oko 1860. pozlilo je tako nekom mladiću, imenom Daviko, da su svi izgubili nadu. Sv. Iv. Bosko bijaše vani. Kad se vraćao, pojuri mu ususret don Alasonati i kaže mu, neka se požuri, ako hoće naći Davika još na životu. Ali on se nije baš žurio ništa, nego samo odvrati: „O ne, Daviko ne umire, ja mu još nijesam nikako potpisao njegov putni list!" Kad je došao krevetu bolesnika, koji je buncao, nešto mu je prišapnuo u uho, zatim je naložio da svi prisutni kleknu i da sazivaju molitvom njegovog svetog učenika Dominika Savija. Čas kasnije sjedne se Daviko na krevet i poviče na opću zabunu: „Ja sam ozdravio." Tada mu Don Bosko reče: „Dakle, dobro, onda pođi sa mnom k stolu." Prisutni su držali ludošću, da se dopusti, da dječak, koji je čas prije bio na samrti, ustane i da večera, ali Svetac od tog ne popušta: „Dominik Savio ne dijeli pol ovične milosti!" Daviko je ustao, jeo i narednog dana se osjećao posve zdrav.

Pomnoženje kruha

Svećenik Dalmaco ostavio je pismeno, da su jednog dana — to bijaše također godine 1860., — kad je u Omladinskom domu ponestalo kruha, uzaludno slali više puta po don Boska, koji je baš ispovijedao, da on naloži, što je potrebno. Konačno odgovori mirnim kretom ruke: „Stavite kruh, što ga još imadete u košaru, ja ću onda odmah doći sam da ga podijelim." Uistinu on se digne ispovijedivši dječaka, koji je uz njeg klečao i dođe na vrata, gdje se imalo dijeliti. Na pragu je već stajala košara. „Pošto sam", piše Dalmaco, „u duhu prošao sve stvari, što se tiču don Boska, stupao sam pred njim, da mogu dobro paziti. Na izlazu sam sreo svoju majku, koja pismeno zamoljena da brzo dođe u Turin, požurila se po mene, da me odvede sa sobom kući." „Dođi ,Franjo!" poviče ona meni. Dao sam joj znak, neka pođe još časak na stranu i kazao sam joj: „Mama, još hoću da nešto vidim, onda odmah dođem." I ona je ušla u trijem, koji se prostirao oko dvorišta. Ja sam prvi uzeo svoj kruh, a kod toga sam zavirio u košaru i vidio sam, da u njoj imade samo još petnaest ili najviše dvadeset komada kruha. Zatim sam se neopaženo postavio iza don Boska, i to nešto povišeno na stepenicama, i otvorio sam dobro oči. Dječaci su se jedan za drugim izredali veseli, što im je on sam dijelio, i ljubili su mu ruku, a on je za svakog našao riječ i prijazan smiješak.

Svi gojenci, po prilici četiri stotine, dobili su svoj kruh. Kad je zatim prošlo dijeljenje, htio sam iznova pregledati košaru za kruh i utvrdio sam na svoje veliko čudo, da unutra bijaše još uvijek onaj isti broj kruha kao i prije, a da se daljnji kruh nije pridonio niti košara promijenila. Posve izvan sebe potrčao sam svojoj majci, koja mi je naložila, da sad moram ići s njom. Ali ja sam joj odvratio: „Ne ću više, ne ću više odavle ići; ja ostajem ovdje. Oprosti, što sam ti zadao muke da dođeš u Turin."

Zatim sam joj pripovijedao, što sam vidio na svoje vlastite oči i kazao sam: „Ne mogu nikako ostaviti od Boga tako blagoslovenu kuću i tako svetog muža, kao što je Don Bosko. I to je bio jedini razlog, koji me sklonuo, da ostanem u Omladinskom domu i da stupim među njegove sinove."

I markizica Fasati ostavi pismeno, da je u vrijeme izgradnje crkve Majke Božje dobio Svetac brzojav iz Milana, gdje su ga molili, neka dođe bolesnoj sestri glasovitog Gabrijela Kasatija, jer se njeno stanje vrlo pogoršalo. On nije imao vremena i odgovorio je, da će naredni dan oko 7 sati čitati za bolesnicu svetu misu. I dok ju je on čitao, odmah je bolesnica ozdravila. Njezin muž pošalje na to Svecu za crkvu šest tisuća lira."

RIM: MGR. MATHIAS, SALEZIJANSKI BISKUP U INDIJI I UROĐENICI NA KANONIZACIJI SV. IVANA BOSKA

Dragutin uskrsnuo od mrtvih

Don Mihalj Rua izvješćuje:

„Kad sam godine 1849. u Turinu polazio pučku školu kršćanske školske braće, dolazio je često Don Bosko, da nas ispovijeda, te se sjećam, kako je onda u nekoj propovijedi pripovijedao o nekom dječaku, imenom Dragutinu, koji je već umro, ali je na glas njegovog ispovjednika, što je onamo pridošao, oživio i onda, kad je bio odriješen od grijeha, ušao je u vječnost. Don Bosko nije kazao, tko je bio taj ispovjednik, ali kasnije sam čuo to pripovijedati od različnih osoba, koje su to njemu pripisivale. Neko vrijeme iza toga, kad sam već bio svećenik, ili nešto prije toga, iskoristio sam svoju povjerljivost prema njemu i upitao ga, da li je doista bio on začetnik onog događaja, kojeg su mnogi njemu pripisivali. Na to mi on odgovori: „Ja nijesam nikad rekao, da sam to ja bio." — Dalje nijesam salijećivao, jer mi je dostajalo, što on nije zanijekao to, da je to on bio, nego samo to, da je on sam sebi to pripisivao. Nijesam htio nametljivošću zloupotrebljavati njegovu povjerljivost.

Osim toga pripovijedao je Don Bosko više od pedeset puta gojencima svog Omladinskog doma i stotinu puta onima, iz drugih kuća ovaj događaj, ali nikad nije pokazao na sama sebe ili na kog drugog i nije spomenuo mjesto, nego je odstranio svaku pojedinost, koja bi mogla izdati, da se radi o njemu samome. Ali je uvijek ponavljao iste prilike, ništa nije nadodao niti promijenio, kao da se radilo o događaju, kod kojeg je on bio prisutan. Samo jedne večeri godine 1882. izdao se, a da to nije opazio, kad je dječaku iz Borgo San Martina pripovijedao poslije večernje molitve ovaj događaj: Bio je duševno strašno umoran i u opisivanju je zamijenjivao treće lice s prvim: „ja sam ušao u sobu, ja sam mu kazao, on mi je odgovorio", i tako je nastavio dobar dio svog pripovijedanja, te je istom pod konac pao opet u treće lice.

Konačno, jednom se izrazio posve jasno. Naime markizica Fasati piše ovu zgodu o Don Bosku i veli: „Ovo sam čula iz njegovih ustiju."

NAJLJEPŠA KOLAJNA

Naš vjeroučitelj poučava u kršćanskom vjeronauku obitelj jednoga veterinara, daleko od Oite dva sata vlakom ili autom. Uče muž, žena i dvoje djece. Žena je kći jednog bonca iz Osake, a ima rođaka katolika. Jednog ponedjeljka pođe vjeroučitelj po običaju. Onaj je dan bila tjelovježba školske djece. I živinar bi pozvan, i to da dijeli odlike. Zato se i obukao svečano. Vjeroučitelj mu opazi nešto sjajno na prsima. Valjda kolajne... Izbliza vidi — lijepu medalju Bogorodice. — Pravo! Vidi se, da ne mislite na ljudski obzir! Ljudski obzir! Zašto? Ovo je najljepša kolajna i nijedna se ne može usporediti s njom!

Ko kroti zvjerad svjetskoga prevrata?

Evanđelje govori o onima razdiračima. Ti vam još nisu izumrli. Prije 100 godina je usnio siromašni dječak čudni san. Na velikoj livadi ugleda mnogo mačaka, pasa, jazavaca, medvjeda i drugih životinja. Veličanstvena gospođa, čiji je zvijezdani plašt sve obasjao, progovori mladiću: „Evo polja tvoga rada". Iznenada se zvjerad pretvori u krotke janjce, koji su blejeći skakali oko lijepe Gospođe.

Dječak se čudio i plakao, a Gospođa mu stavi na glavu ruku te mu prozbori: „Jednom ćeš sve razumjeti". Nakon 20 godina iza sna dođe zbilja. Nadošlo je novo vrijeme. Vrijeme prevratnog vrenja, vjerske i ćudoredne nevolje i svi bijede. Govorilo se o propasti mladeži. Zvijer se u čovjeku pomalja...

To je bio veliki čas kastelnuovskog sanjara Ivana Boska, koji je na Uskrs proglašen Svecem uz silno klicanje katoličkoga svijeta. Don Bosko je muž Providnosti. Don Bosko, kojega je ministar Rataci nekad nazvao najvećim čudom 19. vijeka, jest čovjek, koji bi iza vještaka modernih policajskih i vojničkih država mogao ukrotiti zvijer svjetskoga prevrata.

Don Bosko, t. j. čovjek s „katekizmom u ruci". Nije Don Bosko bio dijete duha svoga vremena. Njegov rad pada u vrijeme, kad je liberalna misao izbrisala sva načela, a slobodna zidarija više nego ikada radila o zatoru Crkve.

Naprotiv Don Bosko naglasuje potrebu nježnoga, nadnaravskoga, božanskoga. Ta obnova laika počela je pače da unese u život naroda po zdravoj i vjerskoj mladeži, koju uzgaja u najstrožem katoličkom duhu. Neće on da uzgoji narodne katolike, nego obnovitelje svijeta u duhu Božjem. Tako stožernik Hlond. Dakako, katekizam nije jedino sredstvo, da se zvijerka svjetskoga prevrata pretvori u janje reda i mira. Katekizam je i za Don Boska bio prvo sredstvo, kad je jednom rukom dao mladeži i narodu kruh tjelesnih djela milosti, pružao je sve više duhovnoga kruha. Don Bosko je skrbio za želudac svoje mladeži, koju je tako pridobio. Ali on nije htio ni čuti o čisto stvarnom katolicizmu blagostanja i zabave. Kad je mali Ivica zabavljao općinstvo, u najvećoj bi napetosti prekinuo, uzašao na stol i propovijedao. Don Bosko je bio prorok nadnaravskoga, vječnog, božanskoga. I mi svećenici moraju krotiti divlju zvijer prevrata samo u ime Isusa i Marije.

Don Bosko označuje čovjeka s 5. novčića u žepu. Marija je naložila Svecu, da joj sagradi veliku baziliku u Turinu. Na početku je gradnje imao jedva 5 solda! On ih dade graditelju kao prvu plaću i on se smiješkao: Ne bojte se! Majka Božja će pribaviti novac za gradnju crkve. Ja sam samo njezin blagajnik. Kasnije reče D. Bosko: „U ovoj crkvi nema kamena, koji ne bi mogao pripovijedati o milosti Majke Božje..." „Kad bih htio pripovijedati, koliko je puta Majka Božja uslišala molitve za gradnju crkve, morao bih napisati čitave sveske."

Tjelesno i moralno bijaše Don Bosko savršen, čitav, pun pothvatnoga duha, radinosti i neslomljive srčanosti. U svakom radu bio je čitav čovjek! Ipak nije bio čovjek iz sebe. Sve samo od Boga i po Bogu. Od djetinjstva s beskrajnim pouzdanjem u Boga. Svjetsko čudo pouzdanja u Boga.

Promatrano trgovački nemoguće je, da čovjek okrene svijet s 25 novčića glavnice. Ipak je kroz ruke Don Boska prošlo preko 80 milijuna za siromahe, crkve i misije.

Mi smo katolici u javnom životu podložni, jer imamo premalo novaca. No naš napredak ne ovisi o novcu. Radi novaca niti što dobivamo, niti gubimo. Bogu ne treba tvarne glavnice. Katolička djela ne stradaju radi nedostatka nadnaravske glavnice: duha vjere, pouzdanja u Boga, požrtvovnosti, milosrđa. Moramo biti tajnici Božje kreposti, čvrste vjere, pa ćemo s 25 novčića staviti djela za vjekove. Ne tužimo se dakle uvijek na premalo novca. Tužimo se, što nemamo Don Boskova pouzdanja.

Don Bosko je čovjek zlatnoga srca

Rečeno je, da je Don Bosko pošao susret novomu vremenu kao i Leon Veliki ususret Atili sa silom, koja nije nikad bila poražena. Kad je dječak vidio u snu dječake, gdje skaču, pa neki i psuju, stane prijetiti, da će psovače tući. No Isus mu reče: „Ivane, nećeš udarcima ni tvrdim riječima predobiti za se neprijatelja, nego blagošću i ljubavlju." I Don Bosko je prozvan pedagogom ljubavi. Njegova je uzgojna vještina bila ljubav: Hoćeš li da te slušaju, učini najprije, da te ljube. Hoćeš li da te ljube, ljubi i pokazuj, da ljubiš. Mladeži ne treba učitelja ni poglavara, nego otaca i braće. Vlast mora biti, ali vlast ljubavi, ljubeća i ljubljena.

Divska je zadaća društva danas, da zvijerku prevrata ubije ili ukroti, prije nego se obori na čovječanstvo. Ili spas silom ili uzgojem. Samo Bog znade, može li se još odvratiti propast.

Samo Bog znade, imaju li države dosta mudrosti i čvrstoće, da uguše prevrat; ima li kršćanstvo dosta ljubavi, da premosti bezdan i pomiri suprotne strasti. Dogodilo se, što mu drago, mi moramo vršiti svoju dužnost. Poput svoga Učitelja ne smijemo zabludjelog i razdraženog proletarijata predobivati udarcima, nego blagošću i ljubavlju. Socijalizam i komunizam pobijati znanstveno nije tako teško. Teže je i zamašnije, da socijalistima i komunistima jasno pokažemo, da u svijetu ima još pravde i ljubavi, da je katolicizam vjera ove pravde i ljubavi i dosljedno da je prevrat besmislen i suvišan.

Omladinska je pedagogika Don Boskova i najuspješnija društvena pedagogika. Vi, gornjih 10.000 nastojte, da budete ljubljeni. Proletarijatu ne treba poglavara ni gospode, nego braće i otaca. Vlast mora biti u državi, u društvu, ali vlast ljubavi, ljubeća i ljubljena.

U tom smislu možemo reći: Don Bosko, niko nego Don Bosko t. j. njegov program može nas spasiti. Don Bosko, t. j. katolički katekizam, djetinje pouzdanje, dobro srce, vjera, nada, ljubav. Don Bosko, inače niko.

M: CRKVENI DOSTOJANSTVENICI NOSE TIARU I MITRU U PROCESIJI NA TRGU SV. PETRA PRIGODOM KANONIZACIJE SV. IV. BOSKA

Nasljedovati Don Boska Sveca . . .

svrha je bila Crkvi, kad ga je uzvisila na čast oltara. Svetački se blagdani ne smiju iscrpsti u vanjskim prokazima, pa bili i čisto vjerski, nego moraju ovjekovječiti plodove potičući vjernike na velikodušnu utakmicu i natjecanje. Za svečanosti se čulo mnogo glasova, koji su na to poticali, a najugledniji je i najdraži glas Pija XI., „Pape Don Boska". Nije se glas o Don Bosku ugasio samo prigodom kanonizacije, već titra gotovo danomice u audijencijama, gdje Nj. Svetost podsjeća na pojedine osobite kreposti našega Sveca.

S osobitom je ljubavi odjeknuo Njegov glas 31. V. pred poglavarima i omladinom salezijanskog zavoda Pija XI. u Rimu, kad su pohitali da mu čestitaju 77. godišnjicu. Kad je Sv. Otac primio poklonstvo i skromni dar, prozborio je:

„Ne znamo zbilja, gdje bi počeli zahvaljivati na toliko lijepih i vrlo utješnih stvari, zbog kojih osjećamo dražest i silu da izjavimo Našu zahvalnost. Sve je lijepo, što ste nam donijeli: veseli sinovski doček, pjesme, slatka, uzvišena dantovska Z d r a v o M a r i j o, uspomene na daleka vremena, ali bliza u duhu i u srcu. I možemo reći, diveći se vašim darovima, djelu vaše spretnosti tehničke, da smo u neku ruku u vašoj kući, kao što bijasmo nekada i kao što eto vi u kući Našoj, u kući svoga Oca. Zatim lijepi svesci, u koje htjedoste sabrati Vaše riječi o dragom sv. Ivanu Bosku, od prvih do posljednjih, najnovijih. Sve je to ovjenčano svetim, sabranim, dragim tumačem tako toplog čuvstva, kao što je izraz osjećaja sinovskih, što ste nam baš sada izjavili, a one nas oduševljavaju. Ali ništa nije ljepše, milije, dragocjenije od dara vaših osoba, vašeg sinovskog posjeta. To je najljepši dar i dobra odluka za svršetak Naše godine."

Dva zajednička gatalačka događaja

Ovaj naslov nije za Nas doista ravnodušan. Ovo je kucaj jedini što pokazuje uspomene svih dobara, što Nam ih je dala Božanska dobrota, očinska opomena, da se sad više primiče dan, kako kažu seljaci u dolini Po, da se ide kući. Vi ste izabrali ova dva trenutka tako lijepa: svršetak svibnja, svršetak godine, da Nam donesete svoje čestitke, da Nam iskažete svoju zahvalnost, zahvalnost vrlo veliku, svjetske velike obitelji Don Boska Sveca... i dobro velite Don Boska Sveca, jer se svijet neće naviknuti da ga zove sv. Ivan Bosko, već vazda: Don Bosko, Don Bosko Svetac. Velika zahvalnost, pravi izljev zahvalnosti, jer je vaša obitelj tako velika, kojoj ste vi predstavnici i tumači. A tim vam svim, premili naši, kažem, s kakvim osjećajem obavljamo ovaj brzi pregled, koji vam je dao način, da stanemo kod svakoga pojedinoga i svakoga lično upoznamo, kao što je Don Bosko Sveti upoznavao sve svoje sinove.

Veselimo se s Vama radi ovih osjećaja, jer ih cio svijet upoznaje očevidno na njihovu mjestu. Takva je bila milost Božja, kojom je odlikovao sinove Don Boskove i sve one, na koje se proteže dobročinstvo njegova djela, koje zbilja siđe s neba na zemlju, da pokaže čudo."

Zahvalimo Bogu i Njegovoj Majci Božanskoj

Držimo, da i Mi moramo zahvaljivati, jer smo imali povlasticu, da tako upoznamo Don Boska kao pastira na ovoj zemlji, pa smo ga uistinu i svecem proglasili i smjestili među blaženike nebeske. To je povlastica, što ju priznajemo samima Sebi u svoj poniznosti, pa moramo osobito za to zahvaliti Gospodinu.

Da vam kažemo, kako i koliko osjećamo skladno, s vama, sa sinovima Don Boska, sa svom njegovom obitelji na sve strane svijeta, gdjegod tumači i nastavlja djelo njegovo, djelo Apostola, hrabroga vojnika Isusa Krista, bez premca prijatelja mladeži, spasitelja tolikih duša: „Daj mi duše".

Zahvaljujemo Bogu i njegovoj Božanskoj Majci, koja je bila zbilja Pomoćnica Don Boska Sveca. Božanskoj Majci, koja je u tako obilatim pripomoćima ušla u sve ono, što se dogodilo u ovoj dobrotvornoj družbi, od prvoga svijetla Don Boska Sveca. I zbilja vazda pod dojmom ove materinje pomoći, s kojom je Don Bosko znao tako dobro isticati zahvalnost, nastati će nova crkva blizu nas.

Nasljedovati Don Boska

Preblagi sinovi, zahvaljujmo Gospodinu i divimo se njegovu djelu. Gospodinu moramo najprije dati čast i slavu, koje Crkva ne prestaje nikad davati. No zatim treba, a to se određuje za sve, to više za vas — treba odlučiti nasljedovati ono, što se s tolikim veseljem slavi i časti. Nasljedovati Don Boska može se pričiniti na prvi pogled preteško. Tako se izbliza divski čini njegov lik. Ipak se njegova svetost dade vrlo lako nasljedovati. Uostalom se sve svetosti mogu nasljedovati. Može se nasljedovati i svetost samoga Boga — jer nasljedovati ne znači provađati, ponavljati. Nasljedovati znači ući u neki red misli, u određenu težnju duha, naprezati se kakogod da se dođe do nekoga smjera. To radi umjetnost nasljedujući narav. Zbilja Dante kaže, da je naša umjetnost Bogu kao unuka, jer potječe od naravi, kćeri Božje."

Vjernost dužnosti

U životu Don Boska treba osobito nasljedovati onu njegovu junačku vjernost dužnosti u svim trenucima, kako se pokazivala na slijedu dnevnih poslova. On je onda bio gotov, da se poda posljednjem susretu, posljednjem zahtjevu. Bijaše spreman da se dade svemu i svima, kao da je ova i svaka stvar jedna stvar i jedna osoba. No i svom spremnošću odgovarati dužnosti, kakva god bila, moguće je svima a i potrebno. Vršite dakle svoju dužnost. To je osnov svih svetosti.

No predragi sinovi, još i štošta možete naučiti od ovoga Sveca, ovoga Osnivača. Vi imate poseban razlog da se sjećate da sveti Osnivač traži: „Daj mi duše" i drugo ništa. Kad je on to molio, molio je za vas. A Bog je uslišao i dao vam je vaše duše, pa da čine dobro po Duhu Božjem.

Dragocjenost duša

Svih vas je učio i stavio pred veliku misao, veliko djelo: misao o dragocjenosti duša, koje treba spasiti, potrebu da se spasi u dobročinstvu kršćanskoga uzgoja, ne obično nego iskreno, veledušno, sjajno kršćanski. To je dragocjeno dohodarstvo za vas, za obitelj, za društvo, za Crkvu. Vi ćete biti odlični sinovi, a zatim oci obitelji, revni građani društva i sinovi Crkve, vazda spremni da vršite dostojno sve svoje dužnosti prema sebi, prema Bogu, prema državi, prema društvu. Vi ćete biti duboko kršćanski, a tim je rečeno sve. Vi ćete osjećati, u jednu riječ, dužnost kao naloženu riječju Božjom i znat ćete, da je morate vršiti pred ljudima i pred Bogom. Posebno je dužnost da se cijeni sva dragocjenost duša, a stoji u tom, da se o tomu razmišlja s tolikom nasladom o dušama, koje nemaju duhovnoga blaga uzgoja, što ste ga vi dobili tako obilato! Zato morate, predragi sinovi, koliko vam je dano, molitvama i primjerom, svojim misionarskim radom tako jedinstvenim po salezijanskom duhu nastojati i drugima udijeliti svakim dobročinstvom, što ste ga dobili.

Tajna svih Svetaca

Još nešto. Gdje je u našega Don Boska ova golema ljubav prema dušama ? Jasno je : Ljubio ih je, jer je ljubio Isusa Krista. Promatrao je, da bi Krist samo za jednu dušu bio dao svoju krv. A to je tajna svih Svetaca. Oni su pomišljali, što je učinio Isus Krist, kad nije držao, da previše plaća za spas duša, i samo jedne duše prolijevajući toliko predragocjene krvi. Riječ je Božja „za duše", a Apostol dodaje drugu riječ : „Ljubio me je i predao se za me."

To je eto, predragi sinovi, Don Bosko Svetac. Toliko puta govorimo o tebi u svojim razmatranjima, u svojem tako djelatnom životu. To treba raditi. Zahvaljivati, a osobito nasljedovati. Znamo, da ćete to svagda činiti, pa zato u blagoslovu, što ćemo dati nazočnim i svima, koje zastupate treba uvrstiti i osjećaj zahvalnosti.

Salezijanska obitelj

Gledamo kao u veličajnom viđenju i najmilijem viđenju, što i pozivate u Našem duhu, gledamo samo obitelj Don Boska, veliku kao i svijet. A s tim gledanjem želimo, da Naš blagoslov dopre do skrajnjih obzora. Blagosivamo one, što ih zastupate pogotovu : vaše obitelji, kuće i rodbinu, sve, što vam je u njima najdraže. Napose blagosivamo djelo, što ga izvršujete, najzamašniji put, pripravu za život, što će biti plod ovoga kršćanskog uzgoja, kad u životu budete rađali rad, apostolat primjera kršćanskog života, govorit ćete djelima, a ne riječima, dobri ljudi postaju dobri kršćani i dobri građani. Bit će apostolat našega života apostolat dobre riječi, one dobroćudne riječi, koja ne će da bude obuka nego prijateljski k srcu. A onda i onaj apostolat, koji je najlakši i najmoćniji ; apostolat molitve, da dođe kraljevstvo Božje.

Primijenimo i mi riječi Namjesnika Kristova za pobudu na posvetu i apostolat.

Želiš li osigurati budućnost darovitom i pobožnom mladiću, koji želi postati Salezijanac? — Kako? — Moli za upute! — Koga? — „Upravu Omladinskog doma — Omiška 2 — Zagreb".

Koliko si dobio članova za savez salezijanskih suradnika ? — Ni jednoga ? — Nastoj da u godini 1934. barem petoricu upoznaš sa savezom.

Besnena noć

Don Boskov je spis Stogodišnjica sv. Petra imao doći na indeks. „A to ne ! — vikne Pio IX. — Jadni Don Bosko ! Ako treba što popraviti, mora biti u drugom izdanju." Svetac dobi samo ukor, ali u oštrom obliku. Don Boska pogodi u dno srca. On bi dao za Papu glavu, a eto optužen je, da dostatno ne zastupa Papin ugled. Gore mu se ne bi moglo desiti. Don Kjapale, onda klerik, prikazuje pretmurne časove dragog Oca : Jedne večeri, na kraju travnja ili na početku svibnja 1867., dođe Don Bosko k meni i rekne : „Dođi poslije večere u moju sobu, imam hitan posao za te." Pristanem vrlo rado, te u određeni sat (9 sati) brže bolje odem k njemu.

„Prepiši ovo" — reče mi — „ali vrlo čisto !"

Bila je to obrana, što ju je Don Bosko sastavio s Monsinjorom Gastaldi. Radilo se o tegotnim primjedbama i optužbama, što ih je iznio Zbor Obreda protiv nekih stavaka i izreka, koje su bile više netačne nego zablude, kako se poslije ispostavilo. Možda smijem primijetiti, da mi je uz mnogi posao i mnoga suza potekla niz lice. Ta slušao sam brojne retke i isprekidane riječi, što su dolazile iz susjedne sobe Don Boskove. Svud naokolo bilo je tiho, pa sam sve razumio.

Odbije ponoć, kad se tiho otvore susjedna vrata.

„Jesi li gotov ?" — zapita me Don Bosko.

„Nisam još !"

„Imaš li još mnogo pisati ?"

„Nemam !"

„Nije sile, da možemo samo sutra u 8 sati s poštom poslati u Rim."

„O, da, do 8 sati jamačno ću biti gotov !"

On pregleda moj prepis i povede me u svoju sobu. Ondje sjedne potišten. Lijevom rukom podbočivši trudnu glavu nasloni se uz pisaći stol.

„Jesi li vidio — prozbori — kako stoje stvari ?"

„Da," odgovorim, ganut njegovom tugom. Stanem blizu njega. — „Vidio sam, ali će s pomoću Božjom biti opet dobro."

„A ipak, moj Isuse, — okrene pogled križu — Ti znaš, ja sam napisao ovu knjigu u dobroj nakani." Pri tom zaplače i suze mu poteku na stol.

„O, moja je duša žalosna do smrti ! Ali budi volja tvoja ! Ne znam, kako ću proboraviti ovu noć.

Premili Isuse, pomozi mi !

Kušam ga tješiti, ali ne nalazim riječ. A on će : „Kjapale, hodi spavati, kasno je. Sutra rano možeš opet doći i svršiti prepis."

„Don Bosko, ne, ne ! Pustite, da ovu noć proboravim kod vas. Ta ne mogu spavati." Časak je šutio, a onda ustane odlučno i prozbori : „Idi sada, lezi spavati."

Kako je Don Bosko proveo ovu noć, samo Bog zna. U jutro u 5 sati pođem opet k njemu i nađem ga mirna, gotovo vesela. Ostavi me sama i od onda se nije ništa desilo, pođe po svome običaju dolje u crkvu, da ispovijeda i čita sv. Misu.

Kad se opet vrati svršio sam već prepis. „Dobro, bravo !" rekne Don Bosko. „Ti si vrijedan čovjek !"

RIM : SVETI OTAC PAPA BLAGOSILJA NAROD IZ CENTRALNE LOŽE

Diljem salez. svijeta

OMLADINSKI DOM KNEŽIJA — ZAGREB

ISPITI

Željno smo očekivali, ali se i bojali svršetka školske godine. Ispiti, drugi redovi, popravci i druga strašila. No hvala Bogu, sve se sretno svršilo. Svi su naši pitomci položili ispite s lijepim uspjehom i otišli veselo kući, da se odmaraju od napora prošle, a da naberu energija za iduću školsku godinu. Za Salezijance našeg zavoda pak mjesto ferija nastupilo je doba još napornijeg rada. Naši omladinci su sada — u koliko nemaju škole — cijeli dan kod nas. U jutro u ½8 imadu skupnu sv. misu, a poslije se cijeli dan zabavljaju sa ping-pongom, nogometom, šahom i drugim igrama. Na večer se sakupljaju za večernje molitve, velečasni im dade kakav lijep nauk, na to se pjevajući vrate svojim kućama.

KOLONIJA NA ČATEŽU

Sve sili na more i planine, pak smo se i mi bavili mišlju kako da priuštimo našim najrevnijim i najpotrebnijim omladincima malo promjene zraka i slobodnog života u lijepoj prirodi. Marija Pomoćnica, naša dobra mamica, nam je i ovom prilikom došla u pomoć. Našlo se ugodno, upravo romantično mjestance : Čatež kod Brežica. A i hranu su, barem djelomice, nabavili naši vrli suradnici i suradnice ; neko je dao malo brašna, drugi malo pirinča, tako, da se nabralo za jedna kola hrane. Velečasni g. Babić je tada sakupio hrabru četu od 40 omladinaca i zaputio se u Čatež. Svim dobrotvorima koji su na kakav god način pripomogli kod organizacije ove naše male ekspedicije se od srca zahvaljujemo.

SLIKANJE KAPELICE

S vremenom poznali su se zamazani tragovi na zidovima naše kapelice. Bilo je već sve

Sv. Franjo Saleski

Dobrota

Belejski je biskup I. Petar Camus (Kami) bio srečan, te ga je posvetio za biskupa sv. Franjo Saleski. Uživao je njegovo prijateljstvo i koristio se njegovim poukama. Napisao je opširno o svojem učitelju i prijatelju. Baš njegovim spisima treba zahvaliti toliko dubokih i dražesnih zgoda, a ujedno veselih, mirnih pouka.

Pripovijeda Belejski biskup, da je morao ići u Pariz propovijedati. Svetac mu preporuči, neka se ne stara za različne ocjene, među se oprečne. Da bolje razjasni, ispriča mu pripovijest: Starješina nekog zavoda naloži jednom starcu, neka pazi i stara se za uru. Naskoro se taj nalog pričini starcu pretežak i pretvrd.

— Pa kako to? — začudi se starješina: — Je li tako teško dva puta danomice podizati utege?!

— Nije, — odgovori starac — ali me muče sa svih strana. Kad ura malko zakasni, buče oni iz zavoda, pa ga malko potjeram, da im udovoljim. Tada stanu jadikovati oni iz grada, da ide prebrzo. Povučem malko natrag, da ih primirim; ali prvi opet navale. Tako mi njihove tužbe zveče kao i bat od dobnika po zvonu.

Na to će starješina:

— Dat ću vam savjet, kojim ćete umiriti jedne i druge. Kad dobnik urani, pa se jedni stanu tužiti, recite im: „Odmah ću ga pognati natrag.” Stanu li drugi bučiti, kažite im: „Prijatelji, ne bojte se, požurit ću ga.” A vi međutim pustite, neka dobnik ide po svoju. Tako ćete lijepim riječima zadovoljiti sve i bit ćete mirni.

— Radite, što morate, — doda sv. Franjo belejskom biskupu — govorite lijepo svakome, a međutim ne vršite određene osnove, pa je ne mijenjajte, govorili o vama što mu drago. Gledajte samo na Boga i predajte se posve u naručaj duhu milosti. Malo marimo, što sude ljudi, kad ne idemo za tim, da im omilimo. Bog je naš sudac. Samo on vidi naše suze. Vidi i ono, što je sakriveno u mraku i u tami.

U toj je pripovijesti velik dio duha sv. Franje Saleskoga. Ona je blagost u ljudima i s udesom bila samo izraz čvrste i stalne krepčine. Rijetko onako jaka i ustrajna duša imade onako blago i udvorno lice. A tu je blagost vazda učio druge riječju i perom. Učio je, da duša mora napredovati i usavršivati se, držati se onoga određenog strogog pravila, a ipak ne pokazivati drugima preozbiljna i malo dobrohotna lica, a čuvati se neotesanosti i neuljudnosti. Tako treba činiti dobro drugim dušama, i učiti ih i popravljati bez tjeskobe i korbe, s bratskom ljubavlju, s toplom nježnošću.

Ako je dobrota ikad potpuno izražena u božanskom i čovječanskom smislu, bila je svakako u životu i radu sv. Franje Saleskoga. Njegova je duša bila savršena, pa je mogla letjeti po prečistom zraku Božjem, urešena svim najuzvišenijim krepostima. Bio je on dobar ljudima, jer ih je ljubio i činio im dobro. Radio je, da postanu bolji, pa su ga zavoljeli i oni, koji ga nisu mogli shvatiti ili nisu htjeli slijediti.

tako tamno i začađeno, da se našoj djeci nije dalo ni moliti. Zato smo odlučili da dademo dragomu Spasitelju pristojan stan, makar nas to stalo i mnogo žrtava. Radove su izvršili zagrebački slikari Buš i Kolar hvalevrijednom preciznošću. Naša kapelica je izašla iz njihovih ruku sva lijepa i svijetla. Marija Pomoćnica se s visine svog oltara zadovoljno smiješi, a mi hoćemo odsada većom gorljivošću moliti se našoj nebeskoj mamici.

BLAGDAN VELIKE GOSPE u Svetištu Marije Pomoćnice na Knežiji

Na blagdan Uznesenja 15. VIII. o. g. Knežija je imala rijetku svečanost: krštenje jedne odrasle osobe izraelitske vjeroispovijesti, zatim prvu sv. Pričest i odmah nakon toga vjenčanje novoobraćenice. U svetištu Omladinskoga Doma kod Salezijanaca krštena je Gizela Weiss na ime Adela Marija. Pod sv. Misom održao je prije prve sv. Pričesti direktor Doma preč. g. Stjepan Temlin prigodni govor upućen novoobraćenici. Suze radosnice i zahvalnice orosile su oči ne samo presretne Marije nego i oči dobrih vjernika ove okolice, koji napuniše svetište do zadnjeg mjesta. Prečasni g. direktor održao je lijepi govor o ljepoti sv. vjere i zamolio je novoobraćenicu, neka se pomoli Mariji Pomoćnici, da si što prije izgradi velebno svetište, iz kojega će se širiti slava Marijina po lijepoj našoj hrvatskoj domovini.

Poslije sv. mise obavljeno je i vjenčanje. Mladoženja bio je Petar Kutleša, kršni momak iz prelijepe Bosne. Kuma mladenki kod krštenja bila je gđa Marija Bek.

Novoobraćenicu pripremao je za ovaj veliki dan naš g. direktor kroz više tjedana. Sve svete obrede obavio je on sam s dopuštenjem Duhovnog Stola i župnog ureda sv. Blaža. Tako je bio ove godine Marijin blagdan na Knežiji najsvečanije proslavljen. Marijo, kako si dobra!

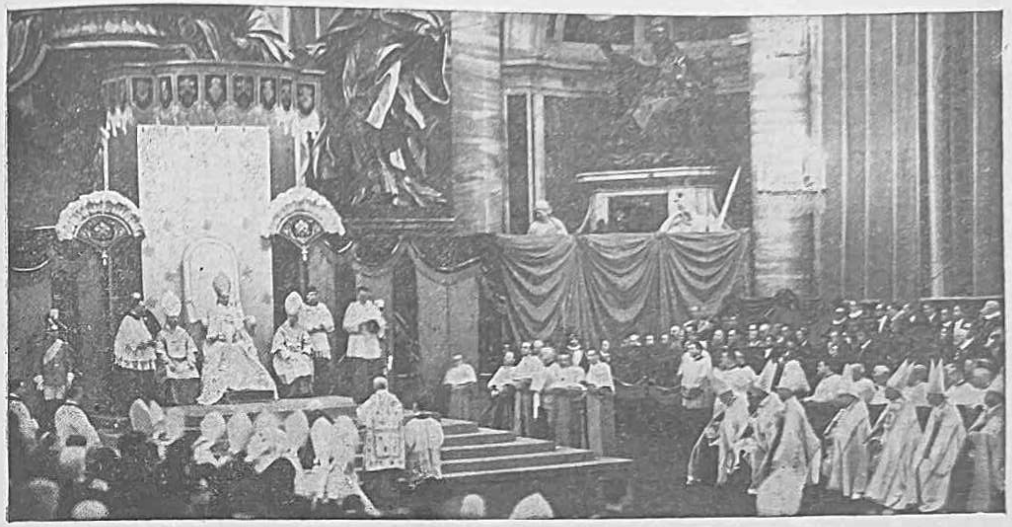

RIM: KARDINAL LAURENTI, PREFEKT SVETIH OBREDA MOLI SV. OCA, DA PROGLASI IVANA BOSKA SVETIM

PRVA SEZONSKA PREDSTAVA

Dne 2. rujna počelo je ponovno bujiti življenje u Domu punom parom. Naši vrli Omladinci priredili su krasnu predstavu „Prevejanac”. Pred punom dvoranom koja se je tresla od smijeha pokazali su svojim mamicama i očevima pravo lice Omladinskoga Doma sa nekoliko lijepo uspjelih deklamacija. Poslije predstave bila je skromna zabava u Domu, kod koje su učestvovali i direktor i ostali svećenici Doma.

Taj dan su proslavili Omladinci i u crkvi sa zajedničkom sv. Pričesti. — Eto tako smo proslavili petgodišnjicu osnutka Š. K. Mladosti.

IZ KATEHETSKOG KONGRESA U MARIBORU

U rezoluciji pod naslovom „Opasnost koja prijeti omladini” primljena je slijedeća rezolucija o sistemu odgoja naše mladeži pod član. 8., koji glasi: Usvajajući temeljna načela pedagogike sv. Ivana Boska, naročito njegovu veliku ljubav prema mladeži kao odlično sredstvo za uzgoju kršćanskog karaktera, kongres pozivlje sve katehete, da uzgajaju omladinu u duhu sv. Iv. Boska.

* * *

Ogledali smo ukratko život sv. Franje Saleskoga. Prolistajmo njegove spise, da vidimo njegovu dušu i produbimo njegov život.

Ljubav Božja

Sv. je Franjo Saleski napisao mnogo. Da ga dobra djela nisu spriječavala, bio bi i više, jer je bio vrlo naobražen, a pisao je lako i krepko.

Napisao je i mnogo prekrasnih pisama. Pisao je svima, i to dugo, ako je trebalo, laganim, ali živim, cvjetnim, ali priprostim slogom, komu se divimo u svim spisima. U knjizi je izdano do tisuću što kraćih što duljih pisama. Neka su prave rasprave, protegnute u tančine, ali žive, iskrene, prožete željom za dobrim i uvjerenjem. Druga su okrepljiva; pisana onima, što su ih snašle teške boli. Potresne su one dobrostive i zanimive riječi, pune kršćanske utjehe, prosvijetljene i pročišćene mišlju na Boga.

Sretan je bio veliki i duboki duhovni otac, divni vođa dušama na putu k savršenosti i k Bogu. Zato su u tom zborniku najljepša i najznamenitija ona pisma, u kojima njegova riječ služi za žarku i nježnu pouku. Poučava priprosto kao oštrouman poznavalac duše, žestoko, a ipak dostojanstveno, pouzdano i psihološki kao nadahnut. Piše vazda s očinskom dobrotom, ohrabren i podupiran, ulijevajući nadu i vjeru u popravak duše. Sokoli, da se čini dobro s veseljem. Potiče, da se ne stara za sutra, „jer će, Bog, koji vlada danas, vladati i sutra”. Potiče na ljubav s kršćanskom samozatajom. Piše sv. Ivani Šantalskoj: „Ljubite sve i svakoga, pa i smrt muževu i svoju u smrti i u ljubavi našega slatkog Spasitelja.

Kako je božansku ljubav razumio sv. Franjo Saleski, kad je o njoj napisao čitavu knjigu, koja je sama

pjesma i poklik. Naslov je knjizi: Tertius ili Rasprava o ljubavi Božjoj. Uzvišeni je sadržaj mogao prestrašiti i sveca, ali nije prestrašio uzvišene i rekao bi prirođene smjelosti sv. Franje. Tu se vidi, kako se Svetac znao kretati i u onom nebeskom zraku i držati otvorene oči u svijetlosti, što zaslijepljuje. No nije lako poći za njim. Sva je knjiga napisana onim slogom, uljepšanim mirisavim poredbama, što je Franji Saleskom odredio jedan od prvih mjesta među ondašnjim francuskim piscima. Stoga nam duboki i stalni nauk postaje lakši. Teško ga je osjećati, osjećati božansku ljubav, koja je nadahnula ove knjige, približiti se k onoj duši, koja je tako blizu Bogu, kao da se izgubila u Njemu. Svetac kaže:

— Orlovi imaju veliko srce i golemu snagu za let. Ipak imaju kud i kamo bolji vid nego sposobnost za let, pa mnogo brže i dalje pružaju pogled nego lete krilima. Tako i naš duh, potaknut svetom naravskom sabranošću prema Božanstvu mnogo jasnije vidi razumom, kako je dostojno ljubavi, nego ima jakost volje, da ga ljubi.

Tako Svetac kroz čitavu knjigu slijedi orlovski pogled ljubavi, pa pripovijeda povijest ljubavi. Najprije dolazi pogled, pa let, dok preko Kalvarije ne stigne do prave nazočnosti Božje. „O Teotime, gora je Kalvarija gora ljubitelja. Svaka je ljubav, koja ne izvire iz Muke Spasiteljeve, neznatna i opasna. Nesrećna je smrt bez ljubavi Spasiteljeve, nesrećna ljubav bez smrti Spasiteljeve... Na Kalvariji se ne može imati život bez ljubavi ni ljubavi bez smrti Otkupiteljeve..."

Nije lako u malo riječi sažeti ovu knjigu, punu jake pobožnosti, neustrašljive nježnosti, čiste odanosti. Malo knjiga uči poput ove najljepše kreposti, što se vrše za ljubav Božju, sokole na stradanje, na nadu, na radost za ljubav Božju. Više je to pjesma nego rasprava. A i prava je povijest, povijest duše sv. Franje Saleskoga.

Ogledajmo sad drugu knjigu, što je spomenusmo već na početku. Knjigu, pristupačnu svakom razumu, svakom srcu, a osobito mladenačkom. Knjigu, koja vas sili, s ljubavlju, milim glasom materinjim promiče svako srce i um.

Pobožnost

„Kitničarka je Glicera umjela tako vješto miješati i slagati cvijeće... Tako i Duh Sveti na razne načine uči pobožnost to jezikom, to perom svojih slugu, pa nauka ostaje vazda ista.

Eto, već je u prvim riječima knjige naglašena vedra i nježna poniznost. Svetac ističe štiocu, da mu ne će dati ničega novoga, van stare pouke Duha Svetoga, ali raspoređene onako, kao što je Glicera umjela isto cvijeće rasporediti u raznolike kitice.

A evo novoga načina, na koji će Svetac učiti:

„Dovle su pisci o pobožnosti htjeli poučavati gotovo svi samo one, koji su se odrekli svijeta, ali su učili takvu pobožnost, koja ih potiče, da ga se odreknu". No on je naumio učiti pobožnost one, što žive po gradovima, na dvorovima, usred družine. Težak je to pothvat, ali Svetac tvrdo vjeruje, da će uspjeti. Ova je knjižica isprvice napisana za jednu pobožnu ženu, što je živjela

VATIKANSKI GRAD

(14. VI.). **Sveti Otac o važnosti novinarskog rada.** Sv. Otac na svršetku audijencije podijeljuje novinarima svoj blagoslov, a ujedno je dao podijeliti prisutnima medaljice sv. Ivana Boska, koji svima može biti uzor savršene poniznosti, koju je u sebi ostvario, ali koji ujedno može biti označen kao posebni zaštitnik novinara, jer je imao posebnu ljubav prema štampi u radu za dobro omladine. Baš obzirom na tiskarske strojeve odgovorio je sv. Ivan Bosko jednog dana Papi, koji ga je pitao o njihovoj savršenosti ovo: Don Bosko hoće i u ovome biti na pretstraži napretka.

SVEĆENIČKO REĐENJE

Dne 8. VII. zaredio je u bazilici Marije Pomoćnice u Turinu Uzoriti kardinal Fossati nadbiskup turinski, vrlo svečano 54 nova svećenika salezijanske Družbe, koji su svršili nauke u središtu salez. učilišta u Turinu, a pripadaju raznim narodima. Kardinal je mladomisnicima očinski čestitao i zaželio, da nasljeduju Osnivača sv. Don Boska. I mi od srca čestitamo!

DVA BISKUPA SALEZIJANCA

Odlukom od 9. VII. sv. Zbor Propagande podigao je na dijecezu Ap. prefekturu u Asamu Indija. Tu je imenovao biskupom Mons. Alojzija Mathias dosadašnjega Ap. prefekta s naslovom biskup Šilonga. A biskupom je dijeceze Krišnagar (Indija) imenovao D. Stjepana Ferrando, ravnatelja i učitelja novaka u Šilongu. Naše smjerne čestitke!

OPĆA SKUPŠTINA KĆERI MARIJE POMOĆNICE

Dne 7. VII. o. g. u travnju kod slave svoga Osnivača Don Boska Sveca, Kćeri Marije Pomoćnice završiše svoj X. generalni kapitul.

Učestvovale su 93 kapitularice, predstavnice 35 inspektorija ili redovničkih pokrajina, u kojima rade Kćeri Marije Pomoćnice, razasute po svijetu. Predsjedao je preč. g. don P. Ricaldone, vrhovni starješina Salezijanaca, delegat Sv. Stolice za Kćeri Marije Pomoćnice. Izabrana je ponovno za vrhovnu starješinu M. Lujza Vaschetti, a i pojedine članice vrh. Savjeta.

Raspravljalo se o zamašnim predmetima. Tri su najzamašnija: Kako treba izvađati smjernice i želje Sv. Oca u ženskoj kat. Akciji, kako usavršivati osoblje misijsko, kako razvijati i osnivati stručne škole u korist radništvu.

To je novi dokaz odanosti Sv. Stolici i programu apostolata, što ga je zacrtao sv. Ivan Bosko. Na poklonstveni je brzojav dobila Skupština odgovor iz Grada Vatikana: „Veseleći se sretnomu uspjehu izbora i poslova Gen. Kapitulu Kćeri Marije Pomoćnice Njegova Svetost šalje od srca iskreni blagoslov kao zalog uzvišene dobrostivosti i želju, da Bog štiti mnogovrsnu djelatnost zaslužne Ustanove.

Kardinal Pacelli."

I mi čestitamo i molimo Boga za sretan uspjeh.

ARGENTINA

U počast salezijanskih učenjaka. Prigodom svečanosti kanonizacije sv. Ivana Bos-

u svijetu pa zamolila Sveca, neka joj napiše pravila za život. Poslije ta knjiga dođe svima u ruke, pa je tiskana i pretiskavana te prevedena na mnogo jezika. I danas je ona svježa i razgovjetna. Riječ joj je živa, kanda je jučer napisana. Govori duši, koju zove Filotea t. j. Bogumila. Udešena je za sva vremena, jer poravnava nepromjenljive poteškoće, preporučuje nepromjenljiva sredstva, kojima se stječe krepost i mir, i savjetuje, kako se treba braniti svagda i svuda. Svetac uči pobožnost, pa znade, ima li ko krivi pojam o pobožnosti. Zna on, da neko prione za post pa misli, da je veoma pobožan, ako mu i jest srce puno zlobe. Jezik mu je ogavan i kleveće bližnjega. Drugi moli mnogo i dijeli milostinju, ali ne će da otvori srce i nježnosti neprijateljima. Svi se takvi zovu pobožni, a nisu. „Prava i živa pobožnost izvire iz ljubavi prema Bogu, pače je sama prava ljubav prema Bogu. Ali nije kakva god ljubav. Ljubav se, koja nam daje snagu, da radimo dobro, zove ljubav. Kad je ta ljubav tako savršena, te nas nuka, da ne samo dobro činimo, nego ga činimo pomno, često i spremno, zove se pobožnost. Bogoljubnost je veliki stupanj ljubavi, pa čini, da spremno radimo i marljivo vršimo sve zapovijedi Božje. A usto nas nuka, da spremno i srdačno vršimo što više možemo dobrih djela, sve ako nam ta djela nisu naložena, već samo preporučena ili nadahnuta. Zabluda je, pače i krivovjerje, kad hoće da potjeraju pobožni život iz vojarna, iz obrtničkih kuća, iz kneževskih dvorova, iz porodica"'.

Svetac izriče i zamašnije i dublje tvrdnje:

„Pobožnost ne kvari ništa, već sve usavršuje; a smeta li komu, da ne vrši dužnosti, nedvoumno je kriva pobožnost. Svaki će biti ugodniji, ako spoji pobožnost sa svojim zvanjem. Njom se ublažuju porodičke brige, ljubav muža i žene postaje iskrenijom, vladaru su vjernije sluge, a svaki je posao slasniji i miliji."

RIM: SV. OTAC PAPA ZAPJEVA „TEBE BOGA HVALIMO" POSLIJE PROGLAŠENJA IVANA BOSKA SVECEM

Ko hoće da se domogne te pobožnosti, mora imati vođu i duhovnog ravnatelja, prijatelja u posve božanskom smislu. Mora imati uzvišenu dušu u vjeri i u pobožnosti. Očinski i anđeoski glas, koji će zajedno biti strog i utješan. Kad teži duša na pobožnost, duhovni će je otac ne samo voditi, nego će je i naučiti, da se neprestance vježba u poniznosti i posluhu.

Svetac sokoli, neka se duša uzda u Boga, da će joj poslati tako potrebnog vođu. Preporučuje, neka mu se potpuno povjeri kao kći ocu, a štuje ga kao sin majku; takvima treba očistiti dušu ne samo od grijeha, nego i od sklonosti na grijeh. A duša mora biti mirna i strpljiva. „Duša, koja se iz grijeha diže k pobožnosti, nalikuje žari, koja odmah ne rastjera tmine, već malo po malo.” Svetac prati dušu na tom putu k svijetlosti. Puti je, kako će se otresti ponajprije nesavršenijih i najpogibeljnijih zemaljskih stvari, pa napokon i sama sebe, gdje najviše naginje na grijeh. I govori kao djeci u dragoj i toploj poredbi:

„Nađoše način, kako će se gorki bademi pretvoriti u slatke, t. j. ako se odozdo probodu, pa iscuri sok. A zašto mi ne bismo mogli istočiti zločestih sklonosti, da budemo bolji?”

ka predložio je guverner provincije Santa Kruz u Patagoniji argentinskoj vladi, da se jedan planinski dio teritorija koji se proteže oko jezera Argentino, prozove imenom salezijanskog učenjaka vlč. g. Alberta Agostini, na uspomenu njegova misionarskog i učenjačkog rada. U vremenu od godine 1928. do 1929. boravio je vlč. g. Agostino u okolici jezera Argentino, odakle je istraživao zonu kontinentalnih ledenjaka i planinske predjele južnih Kordiljera u Patagoniji.

Zanimljivo je, da je već jedna željeznička stanica u dolini rijeke Rio Negro u Patagoniji dobila ime drugoga Salezijanca vlč. g. Stefanelija.

NOVO! NOVO!

DRUGO IZDANJE

Čudesa Majke Božje Marije Bistričke u slici i riječi

U knjižici su opisana čuda, koja su naslikana u cintoru svetišta. Cijena samo 2 Din. - Naručite kod: Uprave salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška 38

Junaci ljubavi prema bližnjemu

„Svaka družba”, kaže neki pisac, „ima svoje junake, ali većih junaka nego ih imadu redovničke družbe teško ćeš naći.”

I zbilja: unutar samostanskih zidina, koje su često puta izvana tako neukusne i odurne, skrivaju u sebi zlatne duše, prave junake ljubavi prema bližnjemu. Svijet ih obično malo pozna i malo cijeni. Ali oni ne mare za to. Za bližnjega se žrtvuju jedino iz ljubavi prema Bogu.

Ko može na pr. naći veće junake nego su Kćeri sv. Vinka Paulskoga. Od rane zore pa do kasne večeri, a kadikada i cijele noći bdiju one nad uzglavljem jadnih i nevoljnih bolesnika. Tješe ih, dvore i pomažu kao da im je svaki od njih rođeni brat ili sestra. Ko znade, kako je baš bolesniku teško ugoditi, taj će barem donekle razumjeti, što vrijedi njihova žrtva pred Bogom.

Ko se ne čudi sinovima sv. Ignaca Lojolskoga, tim stupovima sv. katoličke Crkve. Za Isusa i njegovu Crkvu bore se u prvim redovima, zato i pada na njih u prvom redu mržnja neprijatelja Božjih, bezvjeraca.

Junak je bio i sv. Franjo Asiški, koji je razdijelio sve svoje bogatstvo i postao siromah, da postane sličniji Isusu i obogati druge svojim svetim životom. Slični junaci jesu njegovi duhovni sinovi, koji se u svijetu bore za iste ideale. Koliko su samo dobra stvorili među našim hrvatskim narodom, u našoj Bosni!

Svaka redovnička družba ima svoje junake. Njihova veličina ostaje većinom prikrita pred očima vanjskoga svijeta.

Takav junak bio je i sv. Ivan Bosko. I on je poput drugih osnivača redovničkih zadruga u svojoj družbi odgojio mnogo junaka kršćanske ljubavi prema bližnjemu. Njegovo geslo: „Daj mi samo duše, ostalo uzmi za se”, osvojilo je srca sviju njegovih sljedbenika. Kao u njihovu svetom osnivaču, tako i u njima klije žar ljubavi prema dušama, osobito prema dušama pomoći potrebne mladeži.

Pogledajte omladinske domove! Više stotina dječaka igra na dvorištu. Skaču, viču, trče. Među njima nalaze se svećenici i klerici. I oni trče s njima i s njima se igraju. S djecom postali su i sami djeca. Svijet ih gleda i čudi im se. Oni, koji ne znadu, što znače omladinski domovi Ivana Boska, govore, da su poludjeli. Imadu donekle i pravo. Poludjeli su, ali onom svetom ludošću sv. Pavla, uslijed koje su postali sve svima, da sve predobiju za Isusa. Nije to lako. To znači zanijekati samoga sebe i žrtvovati se u službi bližnjega. To znači poniziti se i s poniznošću osvojiti djecu te je dovesti u omladinski dom i tako istrgnuti ispod kvarnog utjecaja ulice i grada.

* * *

Dođite u Turin u svetište Marije Pomoćnice, kad se u njemu pozdravlja sa svojim rođenim krajem četa sinova i kćeri sv. Ivana Boska, Isusovih misionara. Matere i očevi plaču, braća i sestre nariču, došli su ovamo, da se pozdrave sa svojim dragima — možda za uvijeke. Misionari Isusovi doduše ne toče suza, ali i sami osjećaju svu težinu čina, kojega su odlučili da izvrše. Uz ljubav prema majci i domovini plamti u njihovu srcu i ljubav prema nesretnim poganima divljacima, koji tumaraju u mraku poganstva i neznanja”.

„Samo duše, i isključivo samo duše”, ta misao, koja je gonila na junačka djela sv. Ivana Boska, goni sada i njih. Daje im snage u najvećim poteškoćama. Ta misao krijepi ih i u dalekoj tuđini, tamo među divljim plemenima. Trpljenje i patnja njihovi su pratioci po onim nepreglednim pustinjama i prašumama. Koliko noći moraju prospavati u šumi, gdje im je postelja vlažna zemlja, posteljno ruho običan ogrtač, krov nad glavom vedro nebo, a prijatelj mirna savjest i anđeo Čuvar.

* * *

Kad bi se svijet sjedinio s redovnicima i podupirao ih u njihovu djelovanju, daleko bi se više učinilo za bližnjega. Ali mnogi neće ni da vide tih junaka!

„Velečasni,” upita neko, „koliko djece dolazi u omladinski dom?”

„Svake nedjelje 300 — 400 — 500 — kako već kada.”

„Toliko? A kako ih dobijete toliko?”

„S ljubavlju, darovima i raznim drugim sredstvima.”

„S darovima? A odakle ih dobijete?”

„Posvuda. Dobijemo ih s velikim poteškoćama. Čitavu sedmicu vrludam okolo, tražim dobrih duša, kucam i molim... Mnoge osobe, koje poznadu korist omladinskih domova sv. Ivana Boska, rado pomažu, ali više puta moram progutati i dosta gorkih. Baš kao da bih sabirao za vlastiti džep.

Jednom su donijeli Mihajlu Rua, prvom nasljedniku sv. Ivana Boska u vrhovnoj upravi družbe, časopis, koji se rugao njegovu pismu, u kom je molio milodare za misije i misionare.

Časni starac rastuži se i reče:

„Svijet ne pozna siromaštva, u kom se nalaze ovi jadnici. Kad bi poznao, s raskriljenim bi rukama došao i pomagao. Siromasi nemaju ni odijela ni hrane, za sve se mora brinuti misionar. Misionari sami gladuju, svaki dan mi dolaze pisma, gdje me mole, da im pomognem. A ja nemam... Čekam i čekam... dok me ne prisili skrajna nužda, da molim druge. Molim za nesretne divljake, koji su naša braća u Isusu.”

Kod ovih riječi potekle su mu suze po obrazu. Takovu junaku morali bismo s počitanjem poljubiti ruku, a ne mu se rugati. To je bio pravi sin sv. Ivana Boska, pravi junak ljubavi prema bližnjemu.

Mali ministranti u Madrasu

Ponosi se župnik s njima. Eto vam slike. Ne gledajte im lica, već lijepu dušu. Svaki hoće da bude mali klerik. Svi mole župnika, svi su mu odani. Prije nego ih pusti k oltaru, znadu mu reći: „Oče, i ja bih rado biti mali ministrant jer molim Isusa kao i ti”. — Voliš li više od mene, odgovara župnik. — Ne, Oče. Ti si svećenik, a svećenik mora dobro željeti Isusu. Inače nije svećenik. A župnik je srećan, jer se mnogo, mnogo nada. A kako se vesele! Na ponoćnicu pjevači zapjevaše Vjerovanje. Župnik traži biret. Traži amo, tamo. Najposlije nađe pod stolicom sav zgužvan. A otpjevavši — smiju se, guraju? Nipošto! Stoje ozbiljno, pobožno, sklopljenih ruku i misle na tisuću anđela... Pa da se ne ponosi župnik i srećne majke, što ih gledaju!

Sveti Ivan Bosko - Apostol svećeničkog zvanja

Sv. Ivan Bosko dao je katoličkoj Crkvi veliki broj dobrih svećenika. Pitanje je, kako je ovaj Svetac osvajao mlada srca za tako visoke ciljeve. Činio je to prije svega s molitvom. Ovako se je molio Mariji Pomoćnici: „Nebeska pomoćnice, molim te, da u kraljevstvu svoga sina pripraviš sto tisuća, milion, bezbroj mjesta onima, koje odgojim za službu oltara".

Marija je uslišala molitvu svoga službenika i obećala, da će pripraviti mnogo mjesta u nebesima za one, koji se budu posvetili službi Božjoj u njegovoj družbi.

Neka dobra kršćanska majka saznala je za ovo Marijino obećanje. Dovela je k sv. Ivanu svoga sinčića i rekla: „Velečasni! Čula sam, da je Marija obećala za vaše sinove u nebesima mnogo mjesta. Hoćete li biti dobri i uzeti k sebi i moje dijete?" Svetac se je nasmijao, pogladio dječaka po glavi i primio ga u svoj zavod. Ovaj dječak postao je kasnije misionarom u Južnoj Americi i sveto je umro.

Sv. Ivan Bosko je mnogo hodao po župama i propovijedao je riječ Božju. Jednom je došao u Kastelnuovo d' Asti (danas Kastelnuovo Don Bosko). Tu je čuo, gdje se govorilo o nekom dječaku, koji zna izvrsno zabavljati svoje drugove. Sabirao je oko sebe vršnjake, misio im i propovijedao. Kadikad, u svečanije dane, postao bi biskupom. Stavio bi na glavu mitru, uzeo u ruke biskupsku palicu, sio na svoja kolica, i četiri bijelca — njegovi drugovi — vozili bi ga po selu, dok je on sam svečano dijelio svima svoj biskupski blagoslov.

Čim je sv. Ivan čuo za dječaka, zaželio je, da ga vidi i upozna se s njime. Doveli su pred njega 12-godišnjeg dječaka, živa kao srebro i vesela lišca. Drugi dan govorio je sv. Ivan Bosko i s njegovom majkom, pošto mu je otac bio već umro. Upita je smijući se: „Hoćete li mi prodati svoga junaka?" Žena jednako u šali, odvrati: „Kod nas sinova, velečasni, ne prodajemo. Dajemo ih badava." Bosko je dječaka uzeo sa sobom u Turin. Kasnije je ovaj dječak postao svećenikom, biskupom, a konačno i kardinalom.

Ili drugi primjer: Svetac je zakasnio na vlak. Hodao je gore - dolje pred kolodvorom i čekao, da dođe drugi vlak. Dok se tako šetao, opazi u blizini četu dječaka, koji se veselo igrali vojske. Glas jednoga među njima nadvisivao je sve ostale. Bio je to odvažan i zapovijedajući glas poglavice. Četa htjede proletjeti pokraj don Boska, ali on je veselo zaustavi. Uto se dogodi nešto, što ni sam don Bosko nije očekivao. Maleni i srčani poglavica stade preda nj, odmjeri ga od pete do glave, upre u njega oštri svoj pogled i reče odvažno: „A ko ste vi, molim, da se usuđujete ustavljati našu četu?" „Ja sam vaš prijatelj", odgovori don Bosko, „i kao takav mislim, da imam pravo to učiniti." Dječaci su se čudili svećeniku, koji eto želi, da bude njihovim prijateljem. Na koncu upita Svetac maloga poglavicu: „A bi li ti htio ići u škole?" „Kako, kad nemam oca", odgovori on, „a majka me sama ne može školovati." „Ništa za to. Znaš, što ćeš učiniti. Budi marljiv i moli g. župnika, neka piše don Bosku u Turin, i don Bosko će te onda primiti k sebi."

Za par tjedana bio je Mihajlo Magone — tako se zvao odvažni taj poglavica — u školi sv. Ivana Boska u Turinu. Dijete je bilo i dobro i marljivo. Bog ga je u ranoj mladosti pozvao k sebi i ovjenčao vječnom krunom. Don Bosko ga je kasnije stavljao svojim pitomcima kao uzor dobra đaka.

Svuda, kamo je sv. Ivan Bosko zalazio i propovijedao, opominjao je ljude, neka daju u školu onu djecu, koja u sebi osjećaju želju za svećeničkim zvanjem. Molio je župnike, da u svojim župama potraže takovu djecu i po mogućnosti je podupiru. Posljedica ovoga nastojanja bila je ta, da je broj đaka i kandidata za svećenički stalež uvijek rastao. Rastao je i broj svećenika.

* * *

Žetva je velika a radnika je malo. (Mt. 9, 37.), tako tuži Spasitelj. Tako vapiju osobito misionari. Ali i u našim krajevima vlada velika nestašica svećenstva. Baš u tome je naše veliko zlo. Mnoge velike župe moraju danas biti bez svoga svećenika. Molite dakle gospodaru žetve, da pošalje radnike u svoju žetvu. (Mt. 9, 38.), kaže Spasitelj. Da, molimo ga kao što ga je molio sv. Ivan Bosko.

Žrtvujmo za zvanje sve, što možemo. Omogućimo siromašnijim đacima, koji bi htjeli postati svdećenicima, da izvedu svoju odluku. Tražimo takove zakopane bisere i ne dajmo, da propadnu uzalud. Duše, koje riješi svećenik, komu smo mi pripomogli do cilja, biti će riješene našom zaslugom. A tko je riješio dušu svoga bližnjega, taj je zasigurao spasenje svojoj vlastitoj. Na posao dakle. Čeka nas velika nagrada. I u tomu neka nam bude svijetlim primjerom sv. Ivan Bosko.

Posljedice dobre odgoje

TURIN: VRHOVNI POGLAVAR PETAR RIKALDONE GOVORI O VELIKOJ ZADAĆI MISIONARSKOG ZAVODA, KOJEGA JE SALEZIJANCIMA DAROVAO GROF REBAUDENGO

Porodica! To je slatko gnijezdo, gdje smo se rodili, rasli i doživjeli najljepše uspomene. U porodici smo primili prve, najistinitije izraze ljubavi, tu smo naučili izgovarati slatka imena Isusa i Marije, tu su naše usne tepale ljubazna imena majke i oca. U porodici smo čuli govoriti o dužnostima prema Bogu i ljudima, u slatkom zagrljaju svojih roditelja naučili smo moliti, slušati, vršiti svoje dužnosti, biti zahvalni, bježati pred zlom i činiti dobro.

Koliko nas je puta uspomena na dobru majčicu očuvala pred grijehom i potakla, da činimo dobro! Od prve odgoje, koju smo primili u krilu majčinu, dosta je puta ovisila buduća sreća ili nesreća sinova. Srećni oni roditelji, koji imadu živo pred očima ovu istinu. Sretna ona porodica, koje se sin uvijek zahvalno sjeća i rado u nju povrati, pa bio ne znam gdje.

* * *

Tako je bila porodica grofa Ljudevita Peccija i njegove supruge. Prva skrb pobožnih roditelja bila je, da kršćanski odgoje svoju djecu. Grofica se skrbila, da su djeca već u ranoj mladosti naučila moliti, zazivati u pomoć blaženu Gospu i ljubiti siromahe. Grofičin trud nije bio uzaludan: njezini sinovi rasli su u mudrosti i pobožnosti. Osobito je mali Vinko, dječak bistar, ljubazan i veseo, pokazivao tako nježno pobožno i dobro srce, da je majčicu više puta ganuo do suza. Bio je još malen, ali zar i dijete nije začetak muža kao što je i jutro začetak dana?

Jednom se mali Vinko vozio u kočiji sa šetnje. Bio je sam s kočijašem. Kočija je baš dospjela u podnožje visoka griča. Konji su polaganije vozili. Dijete, bistra pogleda, nešto opazi i stane vikati kočijašu:

„Ustavite, brzo ustavite konje!"

Na nježni glas maloga dječaka kočijaš ustavi konje. Kao munja skoči dječak s kočije na zemlju i potrči s ceste u dolinu. Tamo dolje u dnu duboke drage ustavi se kod neke crne tačke i ljubazno se sagne prema nekom pastirčiću, koji se u mlaki vlastite krvi previjao i bolesno uzdisao.

„Što ti je, dragi? Što se dogodilo?"

Pastirčić nije odgovarao. Previjao se i jecao.

„Govori i ne boj se! Kaži mi, što ti je?"

Kad nije mogao doznati, što mu se dogodilo, zapita ga:

„A gdje stanuješ?"

„Tamo gore, na vrhu griča."

„Siromah, sad ne može sam tamo. Pođi sa mnom, ja ću te povesti."

„Ne, ne uznemirujte se... ići ću sam."

„Ja ću te voditi, nije to tako teško," reče Vinko i uzme dječaka za ruku te ga povede do kočije. Tu ga s kočijašem smjesti u kočiju pokraj sebe. Kočijaš je pomišljao:

„Ali, Vinko, što će reći grof i grofica?"

„Ništa ne će reći. Zar smo učinili nešto slabo, ako smo pomogli pastira, koji je bio potreban naše pomoći. Zar me nijesu uvijek učili, da pomagati siromahu znači pomagati samomu Isusu. Ja mislim, da će moji roditelji biti veseli."

I zbilja: Vinko je pogodio, grof i grofica bili su vrlo veseli. Grofica je odmah poslala po liječnika. Vlastitoga sina ne bi bolje podvorila. Gledala je maloga pastirčića kao blagoslov Božji i kao dar, koji joj je poslala blažena Djevica.

* * *

Nekoliko godina po ovom događaju mati je umrla. Vinko je obukao svećeničko ruho. U školi je bio među prvima. Ali nije ga re-

silo samo znanje, bio je uz to ponizan i poslušan. Osobito je ljubio Isusa u presv. Sakramentu. i blaženu Gospu. Osjećao je osobitu sklonost prema bijednoj djeci.

Vinko je postao svećenik, a kasnije i biskup.

Kad su prijatelji zapitali novoga biskupa, kad namjerava nastupiti svoju novu službu, odgovorio je:

„Na 26. srpnja."

„A zašto baš na taj dan?" pitali su ga dalje.

„Jer je posvećen sv. Ani, zaštitnici moje majke. Majci se moram prvoj za Bogom zahvaliti za svoju odgoju."

* * *

Dne 20. veljače god. 1878. proširila se kao munja po gradu Rimu i po cijelomu svijetu vijest, da je za novoga Papu izabran kardinal Pecci, Lav XIII.

Novi Papa odmah se dao na posao, i jedna od prvih skrbi bila mu je odgoja mladeži. Dne 20. veljače god. 1880. izjavio je sakupljenim rimskim župnicima: „Recite roditeljima, da zaman stavljaju slatke nade u budućnost svoje djece, ako tu djecu kršćanski ne odgoje." Drugom zgodom piše: „Ako mladež bude dobila u porodici lijep primjer kreposna života, čovječanstvu ne će manjkati sreće i blagostanja."

„Ovaj Papa", izrazio se neko o njemu, „bio je velik u svemu: u znanosti i pobožnosti, u ljubavi prema radniku i siromahu, u svemu, što je moglo koristiti sv. Crkvi i ljudskom društvu, ali najveći je bio u skrbi za kršćansku odgoju mladeži."

Nije teško pogoditi, zašto. Od svoje skrbne majke naučio je cijeniti važnost dobre kršćanske odgoje.

NOVO! Izašao je opširan životopis NOVO!

Svetoga Ivana Boska

CIJENA: Ukoričeno Din 50—; Mekovezano Din 40·—

Za salezijanske suradnike i suradnice:

Ukoričeno Din 40·—; Mekovezano Din 30·—

Naručite kod Uprave Salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška ul. 38

TRI RIJEČI

Tri riječi izrekla je Bezgrešna Bernardici, kad joj se prikazala u Lurdu, tri riječi, koje bismo željeli zapisati u spomen-knjigu svakoga suradnika i suradnice, ili bolje — u samo srce.

1. — „Činite pokoru!" Žrtvujte se! Žrtvujte svoje sile, svoj rad, svoje sposobnosti, sve žrtvujte u to, da vas ne pobijedi slabi svijet, vaše tijelo i zao duh. Prvu dužnost svakoga suradnika jest, da posvećuje i usavršuje u kršćanskim krepostima samoga sebe.

2. — „Molite se za grešnike!" Ne skrbite se samo za sebe, nego i za svoga bližnjega. Ljubite čak i svoje neprijatelje, ali osobitom ljubavlju ljubite one, koji najviše trebaju vaše bratske pomoći, ljubite grešnike. Vodite ih na pravi put. Pomozite Spasitelju vršiti djelo spasenja. Organizirajte svoje prijatelje u dobra katolička udruženja.

3. — „Ne ću te usrećiti na zemlji, nego na nebesima." Tu leži tajna pobožnosti prema preblaženoj Djevici. Zemlja sa svim svojim bogatstvom nije kadra da dostojno nagradi onoga, koji lijepo i pobožno živi, koji štuje Boga i njegovu presvetu Majku. Za to su nebesa. Sreća i čast obično ne prate na zemlji onih duša, koje sveto žive. One moraju na ovomu svijetu da trpe i u ognju se trpljenja očiste te se tako već ovdje na zemlji učine sposobnim za uživanje vječnoga veselja.

NEŠTO IZ POVIJESTI

Crkvena povijest puna je događaja, koji nam svjedoče, kako je Marija Pomoćnica bila kroz sve vjekove našom dobrom Majkom. Svojim štovateljima iskazivala je osobite milosti. Tako je na pr. sv. Ivana Boska vodila s osobitom ljubavlju kroz sav njegov život.

S druge strane ova ista povijest obiluje i takovim događajima, na kojima se jasno opaža Božja pravednost i gnjev do onih, koji su se usudili da nebesku Gospu blate i ruže i da umanjuju njezinu slavu.

Bilo je u doba, kad su bizantinski carevi progonili štovatelje svetih slika, a slike same palili i ništili. Katolici su i u ono vrijeme kao i danas ljubili svete slike, ta one su ih sjećale dragih osoba Isusa, Marije i svetaca. Najviše slika bilo je dakako Marijinih, za to su i progonitelji po većini najviše bješnjeli protiv Djevice Marije i njezinih štovatelja.

Takav progonitelj bio je car Konstantin Izauriski, sin Leona Izauriskoga, od koga je i baštinio mržnju do svetaca i svetih slika. Zabranio je, da vjernici zazivaju svece u pomoć i da drže u kućama njihove slike. Onečastio je mnogo crkava, rušio samostane, progonio i zatvarao redovnike, kad mu se ovi bi opirali.

Osobito je mrzio na Djevicu Mariju. Svagdje se trudio, da umanji i okrnji njezinu čast među pukom. Kad bi se s kime razgovarao o Mariji, uzeo bi u ruke novčanicu, punu zlata, i upitao ga: „Koliko vrijedi ova novčanica?" „Vrijedi toliko, koliko i zlato, šta je u njoj", odgovorili bi mu. Zatim je car novčanicu ispraznio i opet upitao: „A koliko vrijedi sada?" „Sada ne vrijedi ništa." Bezbožni car zadovoljno je odgovorio: „Eto, tako vam je i s Marijom: „Dok je nosila u sebi Isusa, bila je vrijedna visoke časti, kojom je sada častite, ali kako ga je jednom porodila, postala je jednaka drugim ženama."

Bog nije dugo čekao s kaznom. Poslao je na bezbožnoga cara gnjusnu bolest. Tijelo mu je gnjililo i raspadalo se na komadiće. U groznim je mukama izdahnuo svoju nesretnu dušu.

Majke našega Sveca

Promislimo što je svetost u osnovici. Molimo u Slavi sv. Mise: „Ti si jedini Sveti". Nema dakle ljudske svetosti, nego samo božanska. Da i čovjek može postati Svecem, zahvaljujemo Bogu, koji je uzeo ljudsku narav i postao našim bratom. Biti Svecem znači biti i sličnim Kristu, Njegov život nositi u sebi, kako kaže sv. Pavao: „Ne ja, Krist živi u meni". A kako dolazi Krist do života? Kao u Betlehemu: rađa se od Marije Djevice. Stoga svaka prava majka mora nastojati, da postane Marija i u srcu svoga djeteta, dade život Spasitelju. Dok je majka pobožna žena, može odgojiti pobožna sina. Uspije li joj, da postane Marija, moći će uzgojiti Sveca. Ko o tom sumnja, neka pogleda u prste i u oči mami Margareti. Siromašna seljačka udovica nije imala sredstava za idealni uzgojni program. Velik je bio njezin trud, a velika i odgovornost za nadarenog sinka. Trebala je čvrsta ruka, da ga sačuva od stramputice. Trebala je majka, koja će se skrbiti i za duševno jelo i odijelo. Mama Margareta ne bi to mogla ni spoznati, a kamo li upotrebljavati. Ali je ona znala čudom dati mjesto nebeskoj Majci. Margareta moli neprestance. Moli na polju, moli u poslu. Najviše joj je u ruci krunica. Kad se vraća kući s oruđem u ruci, vodeći sinka, na glas zanosno moli Pozdravljenje, pjeva pobožno pjesmu. Moli i zahvaljuje kod stola. Sav joj rad posvećuje dobra nakana. Njezino se srce ne udaljuje od Boga, zato postaje poput Marije dobra i pokorna. Margaretina je dobrota začinjena razboritošću. Pozna razboritost i tajnu pravog uzgojitelja. Pazila je ona na svaku kretnju svoga sina. Kad bi se mališ divio naravi, majka bi mu rekla: „Sve je ovo Bog stvorio. Kako je dobar!" Čarobna je njezina riječ: „Bog te vidi" postalo je temeljem uzgojnog temelja Svečeva.

MAJKA MARGARETA

Margareta je bila poput Marije, Don Bosko poput Isusa: uvijek pred očima Božjim. Vjera je postala Ivanu druga narav. Svi su lijepi darovi bili samo sredstvo, da služe Bogu. Nije ga zavodilo odobravanje slušača na slavičnost. Prikazivao je i pjevao, dok ne bi osvojio općinstvo, a onda bi ga poveo k Bogu. Ivan je naučio od majke prezirati laskanje i taštinu. Mogla se Margareta ponositi svojim darovitim sinom. Mogla je svoje pastorče Antonija uspregnuti svojom vlasti. Nije htjela. Dapače je pregorjela i maloga Ivana, kojega je Antonjo tjerao iz očinske kuće.

Najbolje se vidi Margaretino materinstvo poput Marijina iz odgovora, kad ju je sin zapitao za izbor zvanja: „Ne brini se nimalo za me. Ja sam u siromaštvu rođena, živjela, a i umrijet ću... Kad bi na nesreću obogatio, ne bih te ni jednom posjetila". Eto dragocjene slobode djece Božje. Ne sanja majka, da svoga nadarenog sina vidi kao ugledna prelata, nego siromašna duhovnika. Bog zna: njezin je sin i ostao siromašan. Tako siromašan, da je majka morala ostaviti svoju kuću i voditi siromašno kućanstvo svoga sina svećenika. Njegova se svetost i ljubav sve više širila. Trebalo se skrbiti za četu dječaka prosjaka, divlje čete, koju je mogla ukrotiti samo ljubav Kristova. Sad je Margareta vidjela, što je pravo siromaštvo i oskudica. Prije se ugledala u Majku u Betlehemu, a sada u duhovnu Majku na Golgoti. Don Bosko je htio uzgajati s ljubavlju i dobrotom. Dječarci su bukom zaglušivali uši starice Margarete, te ona izjavi, da će se vratiti u Beki. Sin ju je razumio. Ali je samo pogleda tužnim pogledom i pokaže joj sliku Raspetoga na zidu. Majka zamijeti njegovu kretnju. Neko su vrijeme njih dvoje stajali kao Ivan i Marija pod Raspelom. Margareti poteku suze niz uvelo lice, pa ona, prava žalosna Majka prozbori: „Istina, zaboravila sam". I ona ostade ustrajna i vjerna kao i Marija.

A kad se ispleo život Margaretin, bilo je svima teško. No Svetac je mislio na nebesku Majku Mariju. Vidi se to iz njegovih spisa, iz njegova rada. Svojoj je majci Margareti „drugoj Mariji" podigao Don Bosko dostojan spomenik svojim štovanjem, napose uplečući u svoje pobožnosti i materinu molitvicu Pomoćnici kršćana.

Zahvala za primljene milosti

Iz svega srca se zahvaljujem Majci Božjoj Pomoćnici na Knežiji za primljenu milost i njezin blagoslov u velikoj nevolji! Svi, koji trebate pomoć, utječite se Mariji Pomoćnici na Knežiji i uslišat će vas kao što je i mene.
A. C.

U velikoj nevolji i bolesti, koja me je mučila više godina obratila sam se nebeskoj Majci Mariji Pomoćnici, koja me je uslišala i neočekivano na čudesan način povratila zdravlje i duševni mir.
Zagreb 1934. J. Š.

U jednoj velikoj stisci obratila sam se Majci Božjoj Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku za milost, koju sam i primila, te se ovim putem zahvaljujem u „Salezijanskom Vjesniku".
Zagreb. Mira Schreiber

Mladići, koji su već poodmakli u godinama, no ne preko 20 godina, mogu ako imadu vruću želju i čvrstu volju postati još svećenici. A gdje? U Omladinskom domu — Salezijanaca — Zagreb — Omiška ul. 2. — A kako? Obratite se na upravu Doma!

Velikim žrtvama uzdržava se naš „Vjesnik". Priložili smo u ovom broju čekovne uplatnice, da se i Vi sjetite poslati dar za Glasnik.

GOVOR AFRIČKIH PUSTINJA I PRAŠUMA

Jezik koji razumiju svi stanovnici Afrike. — Udarcima bubnjeva obaviještavaju bubnjari sva plemena Afrike. — Znanost nije odgonetnula ovo zagonetno sporazumjevanje Crnaca.

Bum — tata — bu—u—m.

Takovi zvukovi čuju se Afrikom. Čas otegnuto tugaljivi, a onda opet odsječeno ubrzani kao da nekoga bude, čuju se udarci bubnjeva. Na taj način obaviještavaju putnike iz svih dijelova Afrike, iz stepe, prašume i pješčanih prudova na obalama. To je prastari glas afričke noći upravo kao različiti glasovi životinja, koji od vremena do vremena javljaju, da je duboka šumska tišina puna tajinstvenog života. I svi se slažu u jednom, a to je, da ovo bubnjanje ne mogu nikada zaboraviti kao ni riku lavova ili žalobno zavijanje šakala.

Ako u Zanzibaru netko udara u bubanj, tada po istoj melodiji pleše cijela Afrika. Ova tvrdnja gotovo i nije pretjerana.

Vijest o smrti engleske kraljice Viktorije bila je brzojavom poslana u Zapadnu Afriku i isti dan govorili su o smrti kraljice i oni urođenici, koji su bili nastanjeni u naseljima, koja su udaljena od željeznice i od telegrafskih linija više stotina kilometara. Tako je vijest o smrti „Velike bijele kraljice" prošla brzo cijelim crnim kontinentom. Prigodom ustanka Ašanti bile su engleske vojničke vlasti na svoje začuđenje obaviještene, da se za malo sati može mobilizirati sve što je sposobno za rat, ako je doista mobilizacija potrebna. Istraživači kao Stanley i Livingstone kažu, da njihov dolazak u udaljena crnačka sela nije bio tamošnjim stanovnicima nenadan. Bubnjevi su već davno prije navijestili dolazak bijelaca.

Ove vijesti morale su prema tome do sada odstraniti svaku sumnju, da Afrika pozna jedan sistem obavještavanja koji je organiziran gotovo tako savršeno kao telegrafija u starom svijetu.

Međutim kako radi ovaj sistem? Kako dolazi do toga, da se unatoč jezičnog šarenila na crnom kontinentu mogu postići takovi rezultati sporazumijevanja. U Africi naime nema ništa manje nego šest stotina jezika, koji dakako imadu među sobom velike sličnosti. Ali jedva imade više crnačkih jezika, koji bi imali zajedničku riječ. Prema tome će tako bubnjem javljenu vijest Ašanti plemena upravo tako razumjeti u Nigeriji ili u Kongu, gdje ima pleme, koje je ne samo udaljeno od svijeta nego i od svojih susjeda, kao i jezično srodna plemena na zapadnoj strani Nila. Sa strane crnaca nema nikakovih izjava, kakav to zajednički jezik upotrebljavaju „telegrafisti" prašume. Ovi bubnjari javljaju ne samo pojedine riječi, nego i cijele rečenice kao i čitava saopćenja. Ovo tajanstveno zvanje drže samo pojedine obitelji pa to je ujedno i nasljedno unutar tih obitelji.

To je ujedno i razlog, zašto se bubanj kod svih afričkih plemena drži u visokoj časti. Ovo zvanje nužno pretpostavlja neko znanje, pa se takova osoba već i s toga razloga više cijeni. Međutim ima bubnjeva sa najrazličitijim tonovima. Tako imamo bubnjeve „muške" i „ženske", zatim bubnjeve, koji se upotrebljavaju jedino kod ratnih pothvata, a drugi opet kod svadbenih svečanosti. Instrumenti se gotovo svagdje čuvaju u jednoj pokrivenoj kućici, da se tako uspješno zaštite od oštećivanja. Ovamo ima pristup jedino poglavica plemena i sam bubnjar. Sve ovisi o odašiljanju i spretnosti bubnjara. On mora naučiti naročite znakove za ljude i stvari u tom bubnjarskom jeziku. Visoki i niski tonovi, koji za uho jednog bijelca nemaju nikakova značenja, imaju za crnce svoj smisao i značenje. Upravo kao i u kineskom, tako imade i u crnačkom jeziku mnogo riječi, koje imaju različito značenje, ako se na njih stavljaju različiti naglasci. Ova okolnost olakšava njihovo prevođenje u do sada neobjašnjivi jezik afričkih bubnjeva.

Prije dolaska bijelog čovjeka bio je bubnjar koji je kod bubnjanja načinio kaki propust teško kažnjen. Ova je kazna bila to oštrija, ako je bubnjar namjerno jednu vijest pogrešno javio. Obično bi se bubnjaru u takovim slučajevima odsjekla desna ruka.

Najrazličitije teorije o ovom afričkom obavještavanju — jedna među njima govori i o telepatiji — nastojale su da dadu tumačenje ovoj prašumskoj telegrafiji. Danas je međutim izvan svake sumnje, da je cijela Afrika uzduž i popreko prepletena nevidljivom mrežom i da svaka stanica primljeni znak bubnja otpremi dalje. Takav jedan udarac iznenada prekine šutnju afričke noći i iza jednog kratkog razmaka slijede opet drugi udarci. Ako je možda gdje umro kakav veliki poglavica, onda saopćavaju bubnjari vijest, da se velika srebrna ptica vidjela, kako ispod neba leti u smjeru jugoistoka.

Karta Afrike sada više nema bijelih mrlja i civilizacija je tako reći doprla i u najudaljeniji

kut crnoga kontinenta. Međutim tajanstvene znakove bubnjeva nije do danas mogla potisnuti sva civilizacija. Znanost je doduše uspjela pročitati egipatske hijeroglife kao i asirska klinova pismena, ali joj nije uspjelo odgonetnuti ovaj afrički specijalitet.

Za Evropljane su ovi udarci samo udarci kakovi se čuju i na drugim mjestima, ali ti udarci crncima govore posebnim „afričkim jezikom."

„IZGUBLJENI DRAGULJ" — INDIJSKA LEGENDA

Dar Sivadžija

Radža ustane s mekih jastuka, ne progovori ni riječi i povuče se u riznicu. Za časak se vrati s krivošijom u ruci. Od balčaka je odsijevala crvena svijetlost. Radža sjedne i nastavi prekinuti razgovor: — Evo, prijatelji moji, dara, što ga dade veliki Sivadži. U trideset je gradova Nakarata jedini Gvalia dostojan, da čuva mač Sivadžijev. Pogledajte ovaj sjajni dragulj kako sjaje poput sunca, kad se pomoli na obzorju. Sam on vrijedi kraljevine.

Svi se stanu diviti. A kad se sve stiša, nastavi knez: — Ovo je sveta baština, što ih radže u Gvalieru predavaju na sina. Ono je naša najveća slava, jer nas sjeća, da se naša porodica bavila uz bok Sivadžiju Velikom za slobodu Indije od muslimanskog jarma.

Kraljevski lov

Sunce je ronilo, a more crveno i sjajno, a Gvaliarom je odjekivalo tisuću glasova. Radžini su se vojnici i sluge vraćali iz lova. Bio je to slavan lov. Ime je radžino išlo od usta do usta. Dva golema tigra bijahu dokaz njegove srčanosti. Narod je čekao na ulazu u grad, pljeskao i klicao od veselja. Radža je jahao na visokom slonu, pa se vedro smiješio i klanjao desno i lijevo.

No najednom mu se smrče lice, kao kad neka oblačina zavije sunce. Najbliži se susjedi začudiše toj promijeni. Radža im reče: „Dragulja je nestalo."

Potraga

Zora ciknu, a radžini vojnici odoše u potragu. Hoće li naći dragulj? Radžu je teško mučila ta misao. Iza vedra vesela dana nadođe mrkla teška noć. Čim stisne umorne oči, eto sjena njegovih pređa, da pitaju za slavnu baštinu. Ne nađu li dragulja, eto sramote i pokore. Vojnici se zavjeriše, da se bez dragulja ne će vratiti. I rastrčaše se po širokoj džungli, gdje su jučer slavno lovili.

Noć

I minu dan, a dragulju ni traga. U to i noć raširi krila. Bojovnici su mislili samo na dragulj. A gdje će sad prenoćiti? Trudni i umorni odluče otpočinuti pod drvetom bandžan. To drvo ima tisuću ogranaka, koje se saviju k zemlji i pruže žile pa čine tako golemi red stupova. Pruže se po zemlji, kad li začuju jeku turobne pjesme, što su je toliko puta čuli od svojih svećenika. Vojnici skoče na noge i upere onamo, otkud se čuo glas.

Šumski starac

Sa svetim se strahom ustave kod kolibe Sannjasija — pustinjaka, koji je pjevao zguren na pragu. Kad svrši pjesmu, zapita ih, zašto su došli, da mute šumski mir. Spomenu mu dragulj, a on će: — Izgubljen dragulj! Da, istina je. Brahma je izgubio dragulj, koji je sjao na božanskom čelu. Poznam taj dragulj. To je čovječanstvo, koje se otkinulo iz njegova vijenca i zalutalo u džungli ovog svijeta... jadni dragulju! Izgubio si svoj sjaj i utonuo u blato... Zašto niko ne misli, da tebe potraži? Radi kukavnog kamena gledaju svi i gube mir, a ko misli na nebeski dragulj?

Nađeni dragulj

Nije u tutanj govorio starac u mračnoj šumi. Njegove riječi odjeknuše u toplom srcu onih junačkih vojnika. U njihovu srcu nastade čudna promjena. Gusta tmina pokri u onaj čas sve, što se događalo prije. Sve to oni zaboraviše. A vidješe ono, što nisu prije nikad vidjeli. Živo i veselo združiše svoj glas s glasom starčevim. Nađoše izgubljeni dragulj. Indija, kod obale Ganga.

* * *

UTAKMICA U VJERONAUKU

U Madrasu (Indija) u župi sv. Franje Ksavera otvoren je prije godinu dana Omladinski dom. Polaze ga veselo mladići svake ruke i uče molitve. — Usto su dva odsjeka: Indijci i Anglo-indijci pravi stupovi Omladinskog doma. O Božiću se obavljala utakmica u katekizmu. Bilo je 150 nagrada. Da vam je bilo stati pa slušati. Trebalo je tri puta obrediti, a nabaciti i pitanja, koja nisu bila u programu, dok se ne pokazaše najvrsniji. Da se izliječe rane nenagrađenima, igrala se lutrija za sve. Jedan je Indijac obraćen prije godinu dana. A što rade naši mladići, koji su u katoličkoj vjeri rođeni i uzgojeni? Možda bi koji mladi Indijac zastidio kod nas i učenoga profesora?

DŽISUNA RASONG (SLAVA ISUSU!)

Pred misijskom crkvom stoji bijeli kip Presv. Srca raskriljenih ruku, kanda grli sav Gvahati. Pod njim je natpis: „Venite ad me omnes" — Dođite k meni svi. Svijet se okuplja hrpimice pred tim lijepim spomenikom, pogotovo kad mladež iz sirotišta ondje pjeva. Spomenik je i središte za ravnanje: „Na desno, na lijevo Isusu"... Da, misijska je kuća stan Isusov. Franjo je ušao u sirotište prije nekoliko mjeseci! Najbolji među najboljima. Na Badnjak se djeci dijele darovi: odijelo, slatkiše i drugo. Sutradan se svaki hvali svojim darom. Pitaju Franju, kakav je najljepši dar dobio. „Isusa" — Pričestio se prvi put.

Kad uđeš u selo kršćansko, čuješ skladni pozdrav Džisuna rasong — Slava Isusu! I pogani pozdravljaju tako misionara. I kad misionar stade jednom govoriti o sv. vjeri i o Isusu, mnogi zamoliše da ih primi među katekumene. Da, Slava Isusu Džisuna rasong pozdravljaju pogani. A katolici se stide u Evropi Isusa i lijepog pozdrava: Hvaljen Isus!

POGLED U PROŠLOST

Znameniti dan

Svi se sjećamo 8. veljače 1926. Magla je pokrivala luku Modži. Mi smo bili u luci u brizi, ko će nam pokazati put. Opazismo nasmiješeno lice O. Martina iz vanjskih misija iz Pariza. Ulaz u grad u novi svijet, novi običaji i jezik, posjet biskupu pohod na sveta mjesta Crkve... Koliko uspomena!

Naš način

Širiti kraljevstvo Božje, spasavati duše, raditi, kako bi radio sv. Bosko, s djecom dolaziti u obitelji, živjeti s njima i za njih, stjecati prijatelje, činiti djela ljubavi svima — eto to smo htjeli i radili. Primijenjujemo i ovdje uzgojni način Svećev. Ima djece, mladeži, siromaštva materijalnog i moralnog. No Svetac će i ovdje pomagati.

Uvjeti

Što se dosele učinilo, moramo zahvaliti Bogu i dobrotvorima. Treba suradnje, pomoći, molitve, žarke molitve. Osobito onih, koji se mole u samostanima, u bolnicama. Iz molitve će siromašni Salezijanci crpsti snagu za velika djela.

KRŽLJAVO DRVEĆE

(Japanska povijesna pripovijest)

Zamirao je turobni snijezni dan. Umorni je, zamišljeni putnik bonc polako stupao k samotnoj kućici. Na ulasku zastane i zamoli, da ga prime. Žena, siromaški odjevena, ali plemenita lica, pođe neznancu ususret i prozbori: — Žao mi je... Gospodara nema... Ne mogu. Časak zastane, a onda iziđe, da potraži muža.

Uto se primakao čovjek, koji je stresao snijeg s ogrtača i prebirao raznolike misli. Kad podigne oči, ugleda ženu i zapita: — Ti po ovakovom vremenu? — Putnik moli, da ga primimo na prenoćaj.

Uđu oboje, a gospodar će: — Kako vidiš, posve smo na niskim granama. Ne možemo ti pomoći. Eno ti na, skloništa na podnožju gore. Požuri prije mrkle noći. Bonc putnik podrma glavom i iziđe mučke. Ono dvoje pogledaju za njim tužna lica. Žena pobijeli: — Eto nevolje. Neće doprijeti. Bi li ga pozvali natrag?

— Pa zovnimo ga! — muž će ganut i potrči za boncom:

— Oj, oj, stani! Primit ćemo te...

U trenutak dostigne bonca, koji je bio stao nepomičan, te mu pomogne natrag. Onda zovne ženu: — Čuj, čini se, da je trudan i gladan. Što ćemo mu dati?

— Pa nemamo nego malo riže.

— Bonče, evo ti krova. A drugoga ti jela nemamo već malo riže. — I pruži mu na starom tanjuru.

TOKIO (JAPAN): BLAGDAN SV. IVANA BOSKA — SVEČANOSTI U KATEDRALI

MIYAZAKI (JAPAN): UČITELJI PUČKIH ŠKOLA I SALEZIJANSKI PITOMCI U NOVOJ ODORI

— Hvala, hvala, primam sve zahvalno! — odvrati putnik i pohlepno pojede.

Noć je bila hladna. Vjetar je duvao kroz pukotine i prodirao u kosti svoj trojici u kućici. Oganj se već počeo gasiti. Domaćin ustane i uzme tri prelijepa drveta, sačuvana u dragocjenim posudama. Bonc zamijeti plemenitu nakanu domaćinovu pa vikne prestrašen: — Ne, ne troši toga. Tako je lijepo to drveće.

— Ne plaši se, — prihvati domaćin. — Uživao sam i ja nekad u umjetnim stvarima. Otkad sam osiromašio, sve je to za me nekorisno. Sve sam darovao. Ostadoše mi ova tri drveta, najdraža japanskom srcu; trešnja, šljiva i bor. Sad ću ih spaliti, da te zgrijem.

Presiječe drveće i razjari vatru, dok je bonc duboko zahvaljivao. A onda progovori: — Oprosti, kako ti je ime?

— Ime? Malo znači, pa čemu da ti ga kazujem?

— Čini mi se, da ti nisi prostak. Reci mi, reci...

— Ime mi je S a g o — odvrati žalosno domaćin. — Nekad sam bio gospodar triju plodnih pokrajina... No lišen sam svega, pa evo kako mi je. No još imam u skrovištu prostu bojnu opremu i zarđalo koplje, a u konjušnici mršava konja. Čim od Kamakure dopre glas, da se sprema rat, pohrlit ću, da branim svoga starog gospodara od neprijatelja. Srnut ću usred neprijatelja i umrijet slasnom smrću.

Snažno je domaćin izgovorio te riječi. Išle su mu od srca. Putnik je bio ganut i briznuo u plač. Sutradan se rastadoše kao stari ‚stari prijatelji. Sunce je neobično milovalo obližnje gore.

*

Jedno jutro puče glas iz Kamakure: vojnici napreduju u prestolnicu. Buknuo je prevrat. Sago spremi svoga starog konja i pohrli na obranu svoga vladara ne stideći se rđave opreme ni starih godina. Putnik bonc bijaše preuzeo svoju službu i baš je govorio vojsci kad opazi blijedoga Saga, i uzbudi se. Sjeti se časak, što se onda desilo u samotnoj kućici. Dočeka Sagu ljubezno i zapita: — Jesi li ti, Sago? Nisi prevjerio i dohrlio si ovamo? Sad razumijem, da si nepravedno bio lišen svoga posjeda. Mora ti biti naplaćena plemenita žrtva, kad si spalio ono plemenito drveće. Onda se okrenu k vojsci: — Pravednost će danas slaviti pobjedu. Sago je bio nepravedno bačen u bijedu, ali je ostao vjeran svome vladaru. Imam čiste dokaze. Kad sam ga kao bonc putnik posjetio, spalio je tri dragocjene uspomene: šljivu, trešnju i bor. Sad ga imenujem upraviteljem triju pokrajina, koje će se zvati Pokrajine Šljive, Trešnje i Bora...

Sago se veseo duboko naklonio

DRVO IZDUBLJENO GODINAMA

(Japanska legenda)

Cio dan je putnik od kuće do kuće prosio milostinju, a onda siromah krene k svome selu, tamo iza gorske kose uz morsku obalu. Već je gledao čistu kućicu i grlio u duhu svoje mile. Dugo je putovao, dan i noć po kiši i po vrućini starim putem, da izvrši obećanje prigodom

rođenja živo željkovanog prvorođenca. Bio je u hramu Budinu, zahvalio, prinio dar i vruće molio Budu, da štiti njegova jedinca. I sad se vraćao veseo i zadovoljan. No najednom se nađe u golemoj šumi, a noć mu pokri stazu. Nigdje žive duše, nigdje glasa ni svijetlosti. Siromah se stane ogledati i opazi golemo drvo izdubljeno godinama. Skloni se u nj, da dočeka zoru. Nasloni se na deblo i zaspi odmah.

Najednom ga probudi nejasni razgovor. On otvori oči i ugleda hrpu vragova, koji su plesali i pjevali. Siromah putnik zadršće od straha i stane se kajati, što ne pođe dalje. Možda bi bio našao koga druga. Nepomično je gledao neko vrijeme vragove, koji su jeli, pjevali, plesali. Napokon iziđe i sam iz duplja, pa sjedne za stol i uzme jesti, pjevati i plesati do zore. Napokon obeća vragovima, da će opet doći u njihovo društvo. A oni mu u zalog skinu veliku mješinu, što je već godine imao na čelu, te iščeznu.

Putnik sav izvan sebe od veselja nastavi put. A kad dođe kući, razveseliše se rođaci i prijatelji, jer se sretno riješio nemile mješine.

*

I jedan je njegov prijatelj imao mješinu i želio se riješiti. Veseli mu putnik ocrta sve, te i on krene do izdubljenoga drveta. Probudi ga iza sna đavolski ples i pjesma, pa se i on stane zabavljati kao i njegov prijatelj. U zoru pristupe k njemu vragovi te će mu:

— Baš si održao svoje obećanje. Junački si došao po svoj zalog. Evo ti ga i — I jedan đavao uzme mješinu ispod odijela te mu prilijepi na čelo. Nesretnik se nadao, da će se riješiti jedne mješine, koja mu je strašno nagrđivala lice, a sad se sa dvije mješine plačući vrati kući.

TRAVA BESMRTNOSTI

Ovo, što ću vam pričati nalazi se u jednoj kineskoj knjizi, koja se uči u kineskim školama. Kad budete čitali ovu legendu, sjetite se u molitvama jadnih Kineza u Hong Kongu.

Priča glasi ovako: Pred mnogo godina živio je u Kini čovjek, visok, jak, hrabar i vrlo dobar tako, da je car saznavši za njega, nakanio ga učiniti ministrom i generalom. U ono vrijeme nije bilo topova ni pušaka, pa ni novi general nije imao oružja, do svoga luka i strijelice, a morao je pokazati svu svoju vještinu i sposobnost. Kad eto odjednom se na nebu pojavi uz obično sunce još šest velikih i žarkih sunaca. Nastane vrućina i suša tako, te je sve izgorjelo i posušilo se, a zlu nikad kraja. Sad ustane novi ministar i general, uzme u ruke svoj luk i strijelu i pođe daleko sve do na kraj zemlje. Kad je bio najbliže suncu, skupi svu svoju posljednju snagu, naperi strijelicu u onih šest zločestih sunaca, odape luk i — strijelica pogodi štetna sunca i njih nestade sa svoda nebeskoga. Ostalo je samo jedno dobro i blago sunce na nebu.

Naravski, da mu je ovo pribavilo posebno štovanje ljudi i razglasila mu se slava po čitavom svijetu. Kad se vratio, uzeo ga car k svojem stolu i posadio ga sebi s lijeve strane, što je u Kineza najveća čast.

Na jugu kineske carevine živjela je neka čarobnica, koja se nazivala božicom. I do nje dopru glasovi o snazi i moći velikoga ministra i generala. Ova božica već je dugo željela prekrasni kristalni dvorac, ali nije se nigdje našao graditelj, koji bi se usudio ovakva nešto sagraditi. Kad dakle začuje čarobnica za carskoga ministra, zamoli cara, da joj ga pošalje, ne bi li joj on sagradio zaželjeni dvorac. Ministar se odazove zapovijedi cara i želji čarobnice, te pođe u njezinu zemlju. Kad se sretoše, odmah mu čarobnica stane pripovijedati o svojoj želji, a ministar-general odvrati, da će biti sve onako kako ona želi. Započe s gradnjom. Radio je i po danu i po noći, sve sa samim zrcalima i kristalima. Gradnja je napredovala i iz dana u dan izgledala sve viša i ljepša. Napokon bi i svršena. Sama čarobnica bila je iznenađena ljepotom i sjajem građevine.

Na dan svečanog otvorenja palače bila je učinjena velika gozba. Tom prilikom uruči čarobnica ministru-generalu neku čaroliju, travu, pomoću koje će postati besmrtan, kao i ostali bogovi. No prije nego li upotrijebi ovu travu, mora dušu oprati od grijeha putem naložene pokore. Ministar prihvati čaroliju i dade se na pokoru. Pođe na osamljeno mjesto i tu počne postom i pokorom. Već je bio blizu svršetka, kad mu donesu vijest, da je carevini zaprijetio neprijatelj, te će je pobiti silnom vojskom.

Ministar general napusti pokoru i stavi se na čelo vojske, te pođe u rat. Brzo svlada neprijatelja te se u slavlju vratio kući.

Međutim je prošlo vrijeme i čarobna trava proklijala je ispod balvana krova. Jedne večeri opazi to supruga generala i ne misleći na besmrtnost uzme travu i pojede je. Kad je spoznala, što je učinila, bilo je već prekasno. U to začuje i svečani dolazak svoga muža. Prestrašena htjela se je sakriti, ali je počela letjeti i napokon kroz prozor odleti na svod nebeski. Tu je lutala od jedne zvijezde na drugu, dok napokon ne dođe na mjesec. Kad je vidjela da dalje ne može, ostala je na njemu. General kad je ušao u kuću, stane zvati svoju suprugu, ali ne čuje odaziva. Pita sluge, a oni ga vode odajama i pokažu mu, kako je žena s prozora poletjela prema nebu. Sad mu je bilo jasno, što se dogodilo. No jedva je stao kraj prozora, kad osjeti, kako se on diže, te ga nestane u

zraku. Došao je na sunce i kako dalje nije mogao, tu se on zaustavio.

Od toga dana pripovijedaju Kinezi neprestano traži sunce mjesec, a mjesec sunce, ali se nikad ne sastanu. Kad je pun mjesec, onda Kinezi imadu velike svečanosti i zabave.

Dragi suradnici! Kad pogledate na lijepo večernje nebo, sjetite se bijednih Kineza i molite se za njih, da i njima što prije dopre luč prave vjere, da se riješe ovakovih pripovijesti i krive vjere.

SA PODNOŽJA RIA NEGRA (BRAZILIJA)

Misionarev đavao

Baš sam bio zabavljen poštom, koja mi dolazi tek jedamput na mjesec. Zadubljen poslom nisam ni opazio, da je stupio u sobu indijanski dječak. Tek kad me je gurnuo u cipelu, opazio sam ga kraj sebe. Bog zna, koliko je vremena čekao! Smiješio se, a to znači nešto posebno.

Upitam ga, kako se zove. — „Mandu Emanuel", — i razvije se slijedeći razgovor: „Tko te je krstio?" „O. Markezi". „Što hoćeš?" „Hoću vidjeti tvoga đavola". „Moga đavola? Nisam znao, da imam đavola. Tko ti je rekao, da otac ima đavola?" „Svi kažu, da otac ima pušku, koja puca kao grom, kad udara u vrhove drveća i da se dimi i da može ubiti svaku životinju i pticu. Mi kad idemo u lov i vidimo jelena, zaustavimo dah i kad pucamo ne čuje se ništa, a tvoja puška strašno tutnji." „Reci mi Mandu, nijesi nikad vidio željeznu pušku?" „Nikad, oče i zato sam baš došao k tebi u stan da vidim toga đavola." „Ne zovi je tako". Uzeo sam pušku i poveo sam dječaka na polje.

Sreća je htjela, da se po dvorištu šetale kokoši. „Mandu, vidiš li kokoši?" „Kako ne?" „Bi li ti jednu ubio sa svojom puškom?" „Ne bi, predaleko je; ali sa lukom bi sigurno." Na to ja nanišanim i odapnem. — Bum — i kokoš se sruši, no još prije se sruši moj Mandu. Stane vriskati: „Oče, istina je, da je tvoja puška đavao! Prije sam sumnjao, ali sada..." „No, što je sad — skoči, pa donesi kokoš, a zatim ću ti pokazati, da je moja puška kao i sve ostale." I nije mirovao, dok mu nisam uz pomoć drugih sve protumačio. Od toga dana dolazio je Mandu češće k meni, primao je u ruke pušku, vježbao je s njome i to mu je bilo jedino veselje. S time sam ga predobio, da je lijepo naučio križati se, i moliti Oče naš i Zdravo Marijo. Često je sjedio do mojih nogu i pitao me: „Oče, je li sada dobro" i mučio se da se dobro prekriži. Tako sam ga pripravio i na prvu svetu Pričest.

Naučio se i nišanit. Jednoga mi dana kaže: „Oče, daj mi svoju pušku, pa ću ostat kod tebe na poslu." Imao sam jednu manju i tu sam mu dao, a on meni u zamjenu svoj luk i strijelu, koji sam poslao u muzej.

PSIĆ U SJEMENIŠTU

Kad bi tko došao u Liu Čov u oratorij, našao bi djece svake vrste i dobi. Mali su to Kinezi, većinom iz predgrađa. Skaču, viču, galame, igraju se, rek bi kao malo stado divljih zvijeri, kakove je vidio naš Don Bosko. S njima se nalazi Mons. Kanazei, misionar, koji ima napose nježno srce za ovu kinesku bijednu djecu.

Jednoga dana pristupi k misionaru neki trinaestgodišnji dječarac, i upita ga: „Oče, kad se ide na molitvu?" — „Da li si kršćanin?" — upita ga misionar. — Ne. — Pa kako ćeš se onda moliti? — U crkvi se moli Isusu i Mariji. — Ne, ti nisi kršćanin. Kako znaš ove stvari? — Došao sam nekoliko puta i shvatio sam tvoj nauk i hoću postati kršćanin. — Kako ti je ime i prezime? — Vong Ken-tsei (psić). — Dobro, nadam se, da će biti kako želiš.

Misionar se propita za oca djeteta, i sazna, da je sin Long Mianga, koji je držao nekakve kupke. Nalazio se u gradu kod neke kršćanke, koju je nazivao bakom.

Mali Ken Tsei dolazio je marljivo na katekizaciju i brzo naučio, što je bilo potrebno. Kršten je na dan Marije Pomoćnice i dobio je ime Josip. Njegova prva baka A Tai tome se je protivila, ali je mladi kršćanin nije slušao. Kasnije je pripovijedao, kako se je baka tužila i srdila kako svi zaboravljaju njezine idole, bogove, kojih je imala punu kuću.

Mali kršćanin imao je sreću, da se je obitelj nastanila u blizinu oratorija. Tako je često na večer, kad je baki donio vodu za njezine bogove i naredio druge stvari, mogao skočiti u oratorij. Česti saobraćaj sa misionarom pobudio je u mališa živu želju, da postane svećenik. Očitovao se i misionaru, ali badava, jer je otac poganin, a usto je i priječio mališa u tom. No mališ ustraje u svojoj želji tako, da mu Mons. Kanazei dozvoli ulazak u sjemenište. S roditeljima je bio brzo gotov. Držao se one svetačke: „Kad roditelji brane duhovne stvari, nisu više roditelji." Sakupio je nešto novaca i otišao je. Roditelji su očekivali, da će se povratiti, ali kratki listić prevario ih je u njihovu računu. Mališ se nalazi sakriven u sjemeništu Ho-li, a vi se za njega molite da ustraje u svojoj nakani i za obraćenje njegovih roditelja.

MILOST ČASNOGA SLUGE DOMINIKA SAVIJA

„Dominiče Savijo — povrati mi vid, postat ću svećenik". Bilo je jedno poslije podne u nedelju. U dvorištu salezijanskog zavoda u La Plati (Argentina) igrali su mladići nogomet. U najživljoj i najnapetijoj igri, najednoč nastane grobna tišina. Dogodio se strašan čin. Mladić Rafael Oliva u skoku udario je glavom u željezni stup ograde. Srušio se na zemlju kao mrtav. Na sreću se u zavodu nalazio liječnik bivši salezijanski pitomac. Nakon prve pružene pomoći mladić je počeo davati znakove života, ali na žalost sviju opazilo se odmah, da će ostati slijep. Ozlijedio je udarcem očni živac. Liječnik je izjavio, da nema nade ozdravljenju. Kad je mladić saznao za svoju nesreću poviče: „Dominiče Savijo, povrati mi vid, postat ću svećenik!"

Nakon nekoliko tjedana Rafaelu se povrati potpuno vid. Na koncu godine dođe po njega majka, ali on odlučno izjavi: „Hoću da budem svećenik." Tri godine iza toga mladi Rafael Oliva Salezijanac, čitao je u La Plati svoju prvu svetu Misu. Pozvao je i liječnika, koji mu je izjavio, da je ozdravljenje nemoguće, a ovaj je čitav događaj opisao u časopisu Akademije kao izvanredno ozdravljenje.

SALEZIJANSKI SURADNIK

U 30. godini života započeo je Isus svoje veliko djelo otkupljenja. Pred sobom je imao malo vremena, a posla mnogo. Na pomoć je pozvao dvanaest apostola i nekoliko vjernih učenika. To su bili prvi suradnici u njegovu radu. Kasnije, kad je On prolio svoju svetu krv za otkup čovječanstva, ovi su nastavili njegovo djelo i po njegovoj volji obratili svijet, spašavali duše.

Po primjeru našega Gospodina djelovao je i sv. Ivan Bosko. I njegov rad bio je rad za spasenje duša. Prvoga pomagača i suradnika našao je u svojoj pobožnoj majci. Unatoč velikih poteškoća, koje su mu se stavljale na put, nije očajavao. Računao je na pomoć Božju i na razumijevanje, koje će njegov rad naći kod dobrih ljudi. S namjerom, da njegovo djelo za spas omladine urodi što većim i trajnijim uspjesima, osnovao je društvo salezijanskih suradnika i suradnica, koji od početka njegovih ustanova pa sve do danas podupiru salezijansko djelovanje.

Pod časnu zastavu salezijanskih suradništva stupili su kao prvi članovi veliki Pape Pijo IX, Leon XIII i Pijo X. I s mnogo oproštenja i povlastica obogatili ovo udruženje. S imenom s a l e z i j a n s k i s u r a d n i k ponosi se mnogo kardinala i biskupa, veliki broj svećenika, katoličkih muževa i pobožnih žena. Kamogod danas dođu Salezijanci, tu već nalaze salezijanske suradnike. I u zemlji divljih nekrštenih plemena kao i u krajevima civilizirane Evrope djelo je sv. Ivana Boska našlo razumijevanja i pomoć.

Ogromno je djelo, koje danas vrše salezijanski suradnici.

Pogledajte veličanstvene crkve, razasute po čitavom svijetu, prostrane zavode za odgoju mladeži, moderne radionice, omladinske domove, sve je to djelo i trud salezijanskog suradništva.

Pogledajte na više od pol milijuna dječaka, koje je milosrdna ruka potegla pred opasnošću bezvjerskih škola, sablažnjivih radionica i gradskih ulica te ih dovela pod okrilje Marije Pomoćnice! Pogledajte na patničke gubavce, izmet ljudskoga društva, koji su našli u salezijanskim bolnicama ljubaznu i nježnu ruku, da liječi njihove nesnosne boli! Pogledajte na ogroman broj poganske djece i njihovih roditelja, kojima su baš Salezijanci s pomoću svojih suradnika objavili svijetlo istine i sv. vjere! Pomislite na nepregledno mnoštvo dobrih knjiga, katoličkih časopisa, koji mogu da izlaze samo zato, jer ih podupiru dobri suradnici!

Tek onda, kad se na sve to pomisli, može se donekle ocijeniti značenje i važnost društva salezijanskog suradništva. Ko bi htio dobiti još svijetliju sliku ovoga društva, morao bi pomisliti na sve ono dobro, koje pojedini članovi vrše u svom privatnom životu kao dobri katolici i vjerni pomagači svojih župnika i biskupa.

Hrvatski salezijanski suradnici jesu dio onoga velikoga broja suradnika, koji su razastrti po čitavom svijetu. I hrvatski suradnici svijesni su onoga dobra, koje kao članovi saveza suradnika čine za naš hrvatski narod. Naša omladina potrebna je danas više nego ikada prije njege i brige! Pobožnost prema Mariji Pomoćnici, našoj nebeskoj majci, neka se još više proširi među našim narodom u njegovu časnu i vječnu korist! Naše salezijansko suradništvo ima zadaću, da to učini. Svak nešto, svi će mnogo. Neka nas u tomu spasonosnom radu tješi misao, da je salezijanski suradnik ujedno suradnik samoga Isusa i da onaj, koji sudjeluje sa sv. Ivanom Boskom, sudjeluje i s Marijom Pomoćnicom kršćana.

SADRŽAJ: † Viteški kralj Aleksandar I. Ujedinitelj — Sv. Ivan Bosko (pjesma) — Crtice iz života svetog Ivana Boska — Sv. Franjo Saleški — Diljem salez. svijeta — Roditeljima o odgajanju djece — Sveti Ivan Bosko i Papa Leon XIII. — U duhu obitelji — Don Boskova velika ljubav prema Papi — Pred Neoskvrnjenom — Pomoćnicom (pjesmica) — Zahvalnice — Sv. Ivan Bosko i napuljski kralj Franjo II. — Sv. Ivan Bosko i njegov odgojni sustav — Salezijanske misije — Mučenik od osam godina — Dva bisera — Prvi pokušaj nije uspio, ali... ništa zato — Praznovjerje na otoku Koreji — Šintoizam — Glazba kod primitivnih naroda — Marija i mlada gubavka iz Schillonga — Godina u Japanu — Otkrite sujevjerne glave! (Japan) — Sv. Don Bosko među indijskim mladičima — Štampa u Japanu — S dalekih granica misija u Mandžuriji — Ruže i trnje u Tezpuri, Asam — Na omotu: Iz uprave salezijanskog suradništva — Oproštenja

NOVO! Izašao je opširan životopis NOVO!

Svetoga Ivana Boska

CIJENA: Ukoričeno Din 50 —; Mekovezano Din 40·—

Za salezijanske suradnike i suradnice:

Ukoričeno Din 40·—; Mekovezano Din 30 —

Naručite kod Uprave Salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška ul. 38

U zadnjem broju „Vjesnika" molili smo vlč. gg. svećenike, da daruju za naše hrvatske novake, klerike i bogoslove knjige duhovnog sadržaja. Molimo ih i ovaj puta, da se nas sjete i neka budu uvjereni, da će njihove knjige mnogo dobra učiniti a iz zahvalnosti sjećat ćemo se naših dobrotvora u našim molitvama. Knjige šaljite na upravu „Salezijanskog Vjesnika".

Suradnici i suradnice! Veliko veselje i radost biste nam učinili, ako nam darujete za našu knjižnicu knjige naših i tuđih pisaca. Ako vam knjige nisu potrebne ili od koristi šaljite ih na našu upravu „Salezijanskog Vjesnika".

Veleč. gg. katehetima i odgojiteljima preporučamo ovogodišnji „Salezijanski Vjesnik", u kojem se nalaze mnogobrojni članci o uzgoju omladine, život sv. Franje Saleskoga, mnogi dopisi iz salez. misija itd. Svečano godište „Salezijanskog Vjesnika" izdano prigodom kanonizacije apostola mladeži sv. Iv. Boska naručite u Upravi salezijanskog suradništva — Vlaška 38 — Zagreb. Uvezano u platno 15.— dinara, meko vezano 10.— dinara. U istoj upravi možete naručiti i godišta „Salezijanskih Vjesnika" 1931—1933. U Vjesnicima imade mnogo poučnih članaka za školu i dom. „Salezijanski Vjesnik" obiluje lijepim slikama, bilo iz domaćih, stranih a najviše iz misijskih pokrajina. Lijep uvez „Salezijanskog Vjesnika" je ukras knjižnice, modernih salona kao i soba naših seljaka. Ko naruči sva četiri godišta u platno vezana plaća 48.— dinara — mjesto 60.— dinara.

NOVO! NOVO!

DRUGO IZDANJE

Čudesa Majke Božje Marije Bistričke u slici i riječi

U knjižici su opisana čudesa, koja su naslikana u cintoru svetišta. Cijena samo 2 Din. - Naručite kod: Uprave salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška 38

Salezijanski Vjesnik

GLASNIK HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

Godina V | Studeni-Prosinac | Broj 11—12

† VITEŠKI KRALJ ALEKSANDAR I. UJEDINITELJ

9. listopada je popodne u Marseillesu poginuo kralj Aleksandar. Atentator je zločinački revolverskim hicima prekinuo nit njegova života. Vijest o takovoj smrti nemilo se kosnu čitave naše zemlje i izobraženog svijeta. I mi kao kršćani i sinovi svoje domovine osuđujemo ovaj grešni atentat, jer vjerujemo čvrsto u Boga i njegova vječna načela. Molimo se za pokojnog kralja. U svoje molitve uključimo i dragom Bogu preporučimo mladog kralja, Njegovo Veličanstvo Petra II., da ga Božja pomoć prati na svakom njegovu koraku.

SV. IVAN BOSKO

„Daj mi duše, ostalo uzmi"

Zastrto obzorje prosjeva munja ;
A noć se pred suncem plašivo krije ;
I sunce plamenom velikim svojim
Stup magla proljetnih pije
U jutru rađanja svoga — — —

Ti Munja leteća — dana si naših ;
Ti Sunce pobjedno sred noći crne ;
Ti zrakom ljubavi raspršа magle
Ulične prašine što nadu trne
U dušam bijednika mladih.

Zaspao bijaše beskućnik jadan
U prahu ulica smrznut gladan,
Stoput cjelivo bi ruku svog spasa
Što će ga dići iz razornog gasa
Rastrule, ulične bare — — —

Ti sjevnu — oj Munjo — eterskih strana,
A glas Tvoj gromorni potrese žićem
Prozeblih mlađanih grana,
A tutanj sjajnoga Tvojega bljeska
U kom se nada ko alem - kam bljeska
Stiže i do naših strana.

Plodove žute što oluje bijesne
Stresoše s njedara žalosne majke
U hladni naručaj okrutne, tijesne
Sjeverne bajke
Ljubav je žarka iscijelila Tvoja.

Ti zubljom ljubavi sveviŝnje Luči
Provodiš jarčiće stazama mira,
Gdje Vođ vjekova ih skromnosti uči :
Ko jaganjce vodi do gozbe velikog pira.

Oj Oče ! — Presretne sve sanje Tvoje
U kojim si gledo jarčiće, — cestu ruža ! —
Sretan trn što krv ga oškropi Tvoja
I kog je zalila očinska suza
Tvojega oka.

Oj Oče i Vođo ! — Oj Sunce naših dana
Prosim zastrto obzorje naše
Suznim Te okom želi još mnoga prašnjava strana — — —

M. J. Talajić

ZAKAŠNJELA SVEĆENIČKA ZVANJA

Ako koji mladić poradi poodmaklih godina ne može studirati, a želi postati redovnik svećenik — neka piše na Ravnateljstvo Omladinskog Doma — Zagreb — Omiška 2

Broj našeg čekovnog računa jest: 36-971 — Telefona 97-65

Crtice iz života svetog Ivana Boska

ODNOŠAJ SV. IVANA BOSKA PREMA POVJESNIM LIČNOSTIMA I DOGOĐAJIMA

Iako smo sv. Iv. Boska u našem prikazu njegovog života češće sretali u doticaju s ljudima, koji su već bili znameniti, ili će to biti u buduće, ipak moramo još spomenuti više takovih susreta, kojim su dali povod javni događaji, a koji s njegovim pothvatima i njihovom poviješću nijesu bili u savezu. Upravo je značajno, da je baš on imao posla s prvim političkim veličinama talijanske liberalne partije.

Godine 1848. događalo se u Italiji pravo lučenje stranaka, pa je vrlo rijetko bio svećenik u doticaju s ljudima novog poretka, a pogotovo, kao što to bijaše kod sv. Iv. Boska, da je uz to sačuvao svoja načela.

Sv. Ivan Bosko branilac papinstva

Godine 1848. došao je u doticaj s Đobertijem, tadašnjim ministrom predsjednikom, prigodom posjeta u pratnji don Borela, koji bijaše njegov prijatelj i saučenik. Srdačno je primio oba posjetioca. A kad je došao razgovor na Rim, Papu i neovisnost Italije, Đoberti se zlo izjavio o Piju IX., posumnjavši u iskrenost papine naklonosti prema talijanskom narodu, jer su po njegovu mišljenju papinski nazori odviše prikriveni tamom. Sv. Iv. Bosko nije šutio. Papinu stvar zastupao je sa svojom običnom udvornošću, ali posve otvoreno. Premda je i ministar odmah uljudno odvraćao, ipak ga je Svetac ostavio nezadovoljna, i kad je u Omladinskom domu sreo nekoliko prijatelja svećenika, koji su znatiželjno očekivali vijesti o dogovoru, kazivao je i zaključio doslovce: „Đoberti će zlo svršiti, jer se usuđuje omalovažavati djelovanje Svete Stolice."

Prošlo je malo mjeseci. Đoberti izgubi svoje pristaše, izbačen je od državnih poslova, lišen svoje časti, do koje mu je bilo toliko stalo, i jer je sv. Iv. Bosko mislio, da bi ga mogla razveseliti dobra riječ iz ustiju jednog svećenika, potražio ga je opet u Borelovoj pratnji. Početak razgovora bio je težak, ali pošao je odmah na cilj. Potsjetivši bivšeg ministra na nade, koje je zagajio radi prijedloga, da se zauzme Pijemont

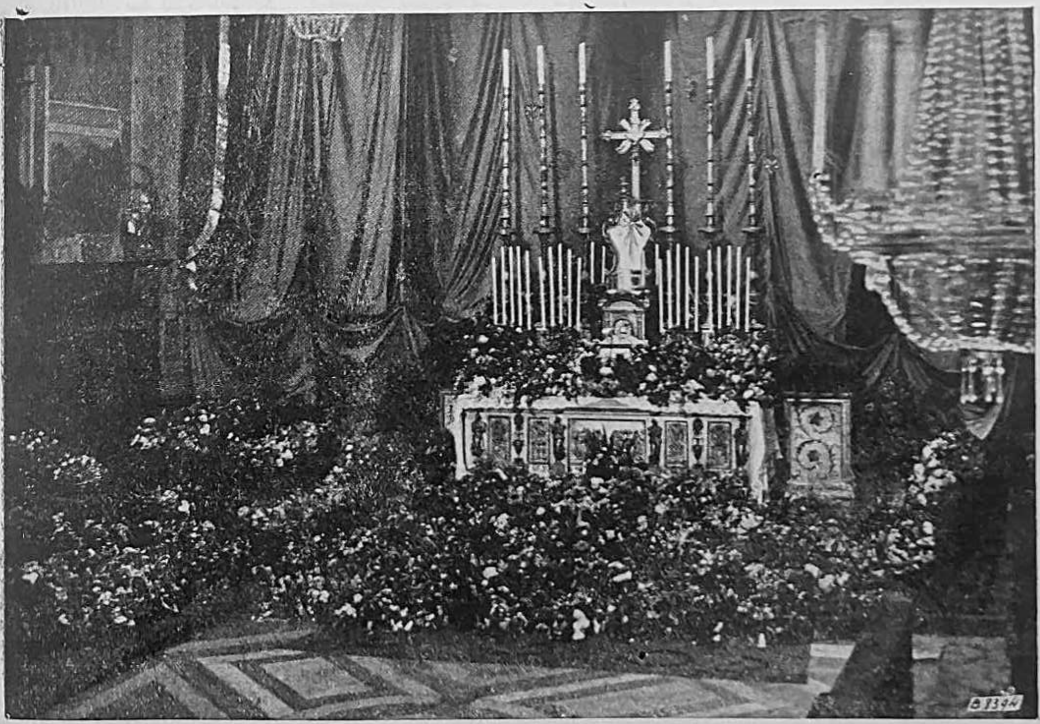

FRASKATI : CVIJETNA SLAVNOST NA ČAST SV. IVANA BOSKA

TURIN: SALEZIJANSKI MISIONARI GODINE 1934.

kod uspostave crkvene države, molio ga je i zaklinjao, neka utješi Papu i pokori se odluci kongregacije indeksa, koja je neke njegove spise zabranila. Đoberti to ne uzme za zlo, ali odlučno izjavi: „Moje pokoravanje stoji u tom, da ne odgovaram, dostaje moja šutnja."

Sv. Iv. Bosko osuđuje povijesnu knjigu Farinija

Godine 1850., kad je Svetac bio gostom kod Rosminija, poveo ga ovaj jednog dana sa sobom nekoj sinjori Bolongari, koja je boravila u susjedstvu na ljetovanju. Kod stola ih se našlo tridesetak, među njima Nikola Tomaseo, Ruđero Bonghi i Farini, koji je upravo tada izdao svoju povijest rimske države. Sv. Iv. Bosko je tu povijest pročitao, ali pisca nije lično poznavao, a još manje je mogao misliti, da je ovaj nazočan. Razgovor se kretao oko politike i vjere, postao je življi i poprimio je pravac, koji se nije mogao Svecu sviđati, ali se on činio, kao da na to posebno ne pazi. Ipak Rosmini, koji je sjedio kao na iglama i mučio se, da pomirbeno djeluje, prišapne Bonghiju: „Među nama je Don Bosko!" Ovaj, koji je možda samu stvar razumio, ali nije poznavao ljude, te je mislio, da to sv. Iv. Bosko ne čuje, odvrati mladenačkom drskošću: „On od tog ništa ne razumije!"

Sv. Iv. Bosko je naprotiv to čuo i činio se, kao da ne zna ništa, a Rosminiju konačno uspije, da skrene razgovor na drugo. A kad se gozba svršila, te se govorilo o Farinijevoj knjizi, upita on Sveca i za njegovo mišljenje, da i on nešto progovori. On nije više propustio danu zgodu. Usred opće znatiželje primijeti on otvoreno i bezobzirno, da se o onoj knjizi dade vrlo mnogo kazati, bilo radi stanovitih povjesnih netačnosti, bilo radi pogrda, koje je na mnogim mjestima sasuo na svjetsko papino gospodstvo. Iz njegovog razlaganja vidjelo se, da stvar iz temelja poznaje. Farini ga je slušao posve mirno, a drugi su se u to vrijeme veselili, dok netko iz društva ne upita sv. Iv. Boska:

„A poznajete li vi dr. Farinija?"

„Ne, ne poznajem ga."

„Dobro, on ovdje sjedi. Predstavimo gospodu, da se upoznaju."

Svecu je bilo, kao da je pao s oblaka, ali se nije zbunio. On pozdravi Farinija, reče mu, da mu nije kanio prigovarati, ali ono, što je kazao ne može poreći. Zatim je nastavio, te ga posve uljudno upozorio na još druge teške zablude. Svi su mislili, da će mu Farini to zamjeriti ili barem braniti svoje stanovište, ali on je pokazao, da mu kritika nije bila neugodna, te se konačno sv. Iv. Bosku zahvalio primijetivši: „Vidi se, da se u povijest dobro razumijete. Sviđa mi se vaša iskrenost, jer mi nitko dosad nije dao tako mnogo uputa."

Samog Rosminija iznenadila je Svečeva srčanost i kad su bili sami, kazao mu je: „Ja mu se ne bih usudio kazati sve ono, što ste mu vi kazali!"

Sv. Ivan Bosko i ministar Kavur

S Kavurom se sv. Iv. Bosko prvi puta sastao, kako smo već pisali, prigodom osnutka društva sv. Alojzija u Omladinskom domu. Kad je Kavur koncem 1850. postao ministar, odnošaji nijesu postali slabiji, nego što više još tješnji. Sv. Iv. Bosko pripovijeda obzirom na ono doba:

Kavur je sa mnom postupao kao s prijateljem. Više puta mi je savjetovao, da za djelo Omladinskog doma tražim pravnu sposobnost. Jednog dana, kad me je opet nagovarao, da slijedim njegov savjet, obećao mi je ništa manje, nego jedan milijun za promicanje mog djela. Kad nijesam znao, što bih o takovoj ponudi držao, i što bih na to odgovorio, šutio sam, a on je nastavio:

„Dakle ste se odlučili?"

„Ja sam na to odgovorio, da mi je žao, što ne mogu primiti tako lijep dar."

„A zašto?" nastavi grof, pošto me je začuđeno gledao. „Zašto otklanjate tako veliku svotu, kad i onako nemate novaca?"

„Stoga," primijetim ja mirno, „jer kad bih je primio, opet bi mi je sutra oduzeli i možda biste mi vi sami, gospodine ministre, opet uskratili onaj milijun, koji mi danas tako darežljivo nudite." Otvoren govor nije grofa ni najmanje uvrijedio i on prijeđe na nešto drugo.

Nekom drugom zgodom izjavi Svetac:

„Kavur mi je često kazao, da mogu uvijek na to misliti, ako ga ustrebam, da je kod njegovog stola uvijek spremno mjesto za mene. „To su oni časovi", primijeti on k tome, „kad imademo priliku, da se slobodnije razgovaramo. U uredu ima odviše ljudi i ondje možemo u žurbi progovoriti jedva koju riječ, onda se moramo opet rastati."

Jednog dana, kad sam iz važnih razloga morao s grofom govoriti, nije me htio primiti, nego je naložio poslužniku, da me uvede u malenu dvoranu. Ondje sam ga morao čekati, jer je svakako želio, da s njim jedem. I onda mi je dozvolio ono, što sam ga molio."

Čudan je slučaj, da su se Svetac i Kavur po njihovom vlastitom priznanju, prema zaprekama vladali posve isto. O tom govori o sebi sv. Iv. Bosko:

„Ako naiđem na poteškoću, pa bila ona i najveća, onda se vladam kao onaj, tko ide ulicom, a iznenada mu zakrče na jednom mjestu put velike ruševine. Ako ih ne mogu odstraniti, onda prelazim preko njih ili udarim pokrajnim putem. Ili opet ostavim za neko vrijeme nedovršen pothvat, da čekanjem ne izgubim na nepotreban način vrijeme, i započnem međutim drugi posao. Ali kod tog onaj pothvat ne izgubim nikad s vida. To međutim s vremenom dozrije, jer ljudi su promjenljivi i poteškoće tako nestanu same od sebe."

Premetačina

Njihov odnošaj je ipak prestao, kad je Kavurov kabinet donio i izradio godine 1855. zakon o tlačenju brojnih vjerskih redova. Još su se obojica samo jednom vidjeli, kad je godine 1860. učinio Kavur

VARENSTAUN: PREDSJEDNIK IRSKE DE VALERA U SALEZIJANSKOM ZAVODU

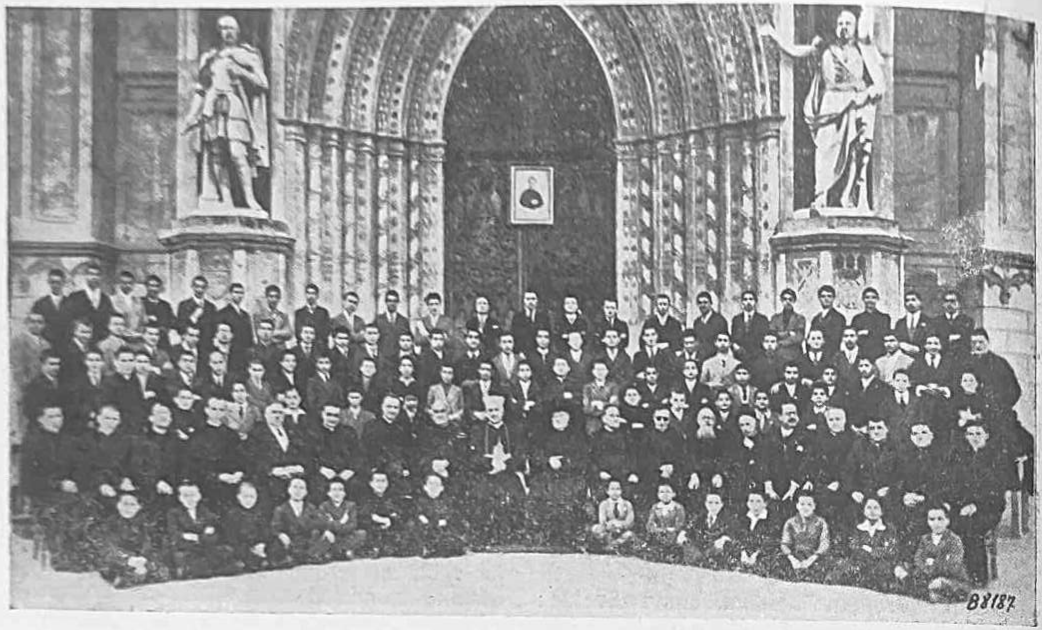

GAETA: NADBISKUP MEĐU PODMLADKOM SALEZIJANSKIH MISIONARA

sv. Iv. Bosku grdnu psinu, ali je zatim opet popravio. Kao da nedostaje prva surova i besplodna pretražba kuće, koju je redarstvo izvelo u proljeću, slijedila je početkom ljeta druga, ovaj put obrazložena ovom naredbom ministra Farinija:

„Po nalogu ministarstva unutrašnjih djela imade se u kući svećenika Ivana Boska poduzeti pomnjiva premetačina, te se imadu svi kutovi zavoda najtačnije pregledati. On je osumnjičen, da stoji u odnošaju s Isusovcima, nadbiskupom Fransonijem i papinskim dvorom. Ako se nešto nađe, što bi moglo državne vlasti ozbiljno zanimati, neka se odmah zatvore pregledane ličnosti."

Zar je bilo moguće, da ministar predsjednik Kavur nije znao za tako važnu odluku i da je ozbiljno na njenu potrebu mislio? Protuvjerci su vikali u ono doba na ulicama i trgovima protiv Omladinskog doma, prikazivali ga kao ognjište uznemirivanja i što više spremištem oružja, a kao što je Farini nakon dugog opiranja konačno popustio, tako se i Kavur u jednom od onih najnesretnijih časova, kad se ugledao u Poncija Pilata, izjavio svome drugu, što se odmah doglasilo sv. Iv. Bosku: „Po mojem mnijenju nema smisla voditi pretražbu kuće, jer je on lukaviji od nas. Ili se nije kompromitirao, ili je već u tom času poduzeo svoje mjere. Uostalom, radite, što hoćete."

Kad je redarstvo došlo u Omladinski dom, našalio se Svetac i pokazao list, što ga je malo prije primio od ministarstva unutrašnjih djela, u kojem mu se preporučuje više dječaka, da ih primi u zavod, čemu se redarstvo iznenadilo. Gonio je također redarstvo, neka uzme „opasne papire", naime pekarske i mesarske račune. Ali ipak nijesu bila ova četiri sata kućne pretrage manje mrska. On se stoga nije više zadovoljavao time, da pismeno prigovori vlasti, kako je to učinio prvi put, nego je odmah pošao sam glavnom tajniku ministra unutarnjih djela, da traži kod ministra audijenciju. Tajnik ga je u prisutnosti drugih osoba vrlo loše primio i preporučio mu, da ode. Sv. Iv. Bosko stupi na to k njemu i prišapne mu nešto u uho. Nikad se nije doznalo, što je to bilo i što je tajnik odvratio. Dugo se s njim dogovarao i zakazavši mu audijenciju za naredni dan, otpratio ga sve do stuba. Usprkos tome audijencija kod Farinija loše se razvijala, ali u tom času otvore se vrata i unutra uđe grof Kavur, koji si je obično nasmijana lica tro ruke.

Svetac kod ministra unutarnjih djela

„A što se dogodilo?" upita on, kao da ni za što ne zna. „Treba malo obzira s našim bijednim Don Boskom!" Mi ćemo već stvari kakogod se bude dalo, urediti. On je uvijek imao moju naklonost i imade je još i danas." I primivši ga za ruku, ponudi mu da sjedne.

Sv. Iv. Bosko je odahnuo, kad je ugledao grofa i čuo prijateljske riječi, premda je znao, kakovu je ulogu on imao u predigri. Znao je, kako je on usko bio vezan s Farinijem, ali se ipak spomenuo starog prijateljstva, njegova poznavanja Omladinskog doma i njegova zdrava duha. Stoga on odvrati: „Gospodine grofe! Onu kuću u Valdoku, koju ste vi posjećivali, tako često pohvalili i odlikovali svojom naklonošću, hoće mi uništiti. One bijedne, iz ulice pokupljene dječake, koji su vas često uzradovali, kad ste ih vidjeli obraćene na pravi put, hoće iznova gurnuti u zapuštenost. S onim svećenikom, kojeg se vaša ekselencija tako često sjetila s nezasluženom hvalom postupaju kao s poglavicom razbojničke čete. Zaista, progone me, tlače i sramote bez ikakva razloga. Lišili su moj zavod njegova dobrog glasa i milostinja, a on od toga živi. Još gore: vladini agenti ismijali su u mojoj kući i u prisutnosti mladih ljudi moral, vjeru i sakramente. Da li je moguće, da vi nešto takvo odobravate?"

Optužba ministra Kavura

„O, ne", odgovori Kavur, „umirite se, dragi Don Bosko, i budite uvjereni, da vam niko neće učiniti ništa zla. I nas dvojica bili smo vam uvijek prijatelji, a to ćemo vam i ostati. Ali ja ću s vama otvoreno govoriti: Vi ste žrtva stanovitih ljudi, koji zloupotrebljavaju vaše dobro srce. Vi ste se dali zavesti na politiku, koja može dovesti do zlih posljedica."

„Politika? Posljedice? Svećenik ne poznaje nikakvovu drugu politiku, nego politiku evanđelja i ne boji se nikakovih posljedica. I ja vas ovime pozivam, da mi dokažete jednu jedinu optužbu, što je protiv mene podižu."

„Dokazi? Dokazi? Od nekog vremena uvukao se u vas i u vaš red neki duh, koji se ne može složiti s politikom vlade. Ja ovako držim: Vi ste uz Papu, a vlada je protiv Pape; dakle ste protiv vlade. Tu nema drugog izlaza."

Svetac je razumio, da je grof počeo uzmicati, te odvrati:

„A ipak ga imade! Prije svega: Ako sam ja uz Papu, a vlada protiv Pape, iz toga ne slijedi, da sam ja protiv vlade, nego možda to, da je ona protiv mene. Drugo, ja sam uz Papu i svakako kanim biti njegov pristaša sve do svoje smrti, ali to mi nipošto ne priječi, da budem dobar građanin, jer politika me se ništa ne tiče. Ja se s njome ne bavim i ne poduzimam ništa protiv države. U Turinu živim dvadeset godina. Posve sam otvoreno pisao, govorio i djelovao. Gdje možete naći ma samo jedan redak, jednu riječ, jedno jedino moje djelo, kojemu može vlada prigovoriti?"

„Vi možete lako govoriti, velečasni", dobaci Farini, „ali me ipak ne ćete uvjeriti, da ste pristaša naših ideja!"

„Pa zar ja to moram biti? Zar ne smije u vremenima slobode misliti jedan građanin, što hoće?"

„Ali," nastavi ovaj, „vi nijeste čovjek, koji drugo radi, a drugo misli."

„Kako to? Kakogod bilo, moje mišljenje o vladi, činjenica je, velim ponovno, da nijesam nikad, niti u svojoj kući niti izvan nje ništa govorio, ili radio, što bi moglo biti povodom opravdanoj tužbi. Jest, kad sam sakupljao stotine zapuštenih dječaka i navraćao ih na dobar put, koristio sam općem dobru i redu. To je moja politika, druge nemam."

Obojica nijesu imala ništa više da odgovore. Kavur je ipak bio, po svom običaju, raspoložen za naklapanje i šalu, te nastavi:

„Bez sumnje Don Bosko misli na evanđelje. Ali evanđelje kaže, da tko je s Kri-

TURIN: CRKVA »KOTOLENGA« U SVEČANOM RUHU PRIGODOM SVEČANOSTI NA ČAST SV. IV. BOSKU

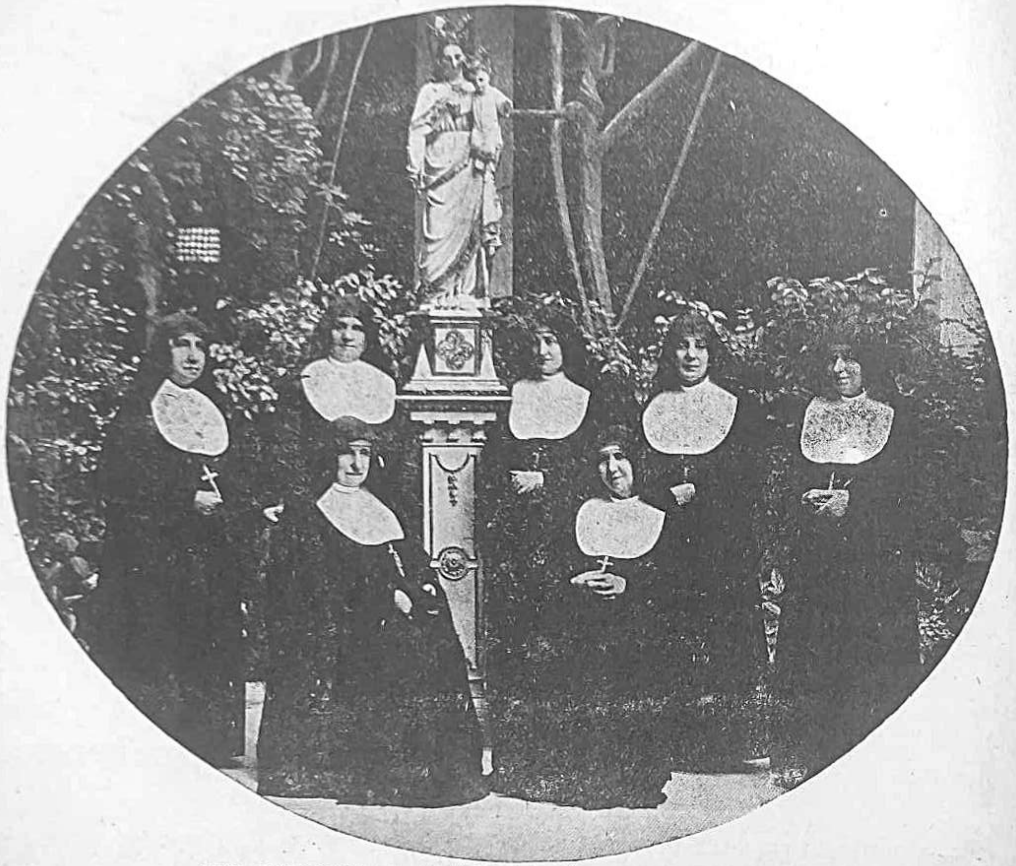

NICA MONFERATO: VRHOVNI SAVJET KĆERI MARIJE POMOĆNICE

stom, ne može biti sa svijetom. Ako vi dakle stojite uz Papu i time na strani Kristovoj, onda ne možete stajati uz vladu. Vaš govor neka bude: Da, da — Ne ne!" Budimo čestiti: ili s Bogom ili s vragom!"

„Vrlo dobro!" odgovori Svetac. „Dakle vlada nije samo protiv Pape, nego i protiv evanđelja i protiv samog Isusa Krista! To nijeste sigurno htjeli kazati. Ali kako bilo, evanđelje odgovara i na tu poteškoću: Dajte caru carevo, a Bogu Božje. Prema evanđelju može dakle podložnik bilo koje države biti dobar katolik, stajati na strani Isusa Krista i Pape, iskazivati svome bližnjemu dobro, a istovremeno biti s carem, t. j. paziti na zakone, osim — i ovdje potcrtavam svoje riječi, — ako se ne radi o progoniteljima vjere i savjesti."

Ipak Kavur nije popuštao.

„Da, da — Ne, ne, nema s politikom ništa posla. To znači, da se zakletvom smijemo poslužiti samo u slučaju potrebe, premda je ona dopuštena za potvrdu istine. Drugim riječima, poštenomu čovjeku moramo vjerovati, i ako samo reče, da je nešto tako ili onako, i ako se ne zaklinje. Čestiti i dobro odgojeni ljudi imadu se dakle i to opet potcrtavam, s riječju zadovoljiti i ne smiju tražiti zakletvu. Dođimo na moj slučaj: Zar vam nedostaje moja riječ? Držite li me neprijateljem domovine i lažljivcem?"

„To nikome ne pada na um. Vi ste uzor poštenjaka!" uvjeravali su jednoglasno oba ministra. „Zaboravite na ono, što je bilo i živite dalje u miru."

Farini sa svoje strane još nadoda:

„Ipak vam preporučam, da budete mudri, moj dragi abate, mudri. Živimo u teškim vremenima — od mušice mogu napraviti slona!"

„Dobro, učinit ćemo tako: ako mi imadete dati u pogledu Omladinskog doma kakav

savjet ili opomenu, uradite to prijateljski, a ja ću vam biti zahvalan."

Farini kimne glavom da pristaje, oba ministra dignuvši se stisnu mu ruku, a Kavur zaključi:

„Dakle smo sporazumni: Bit ćemo i nadalje prijatelji, a vi se za nas molite."

„Svakako, molit ću se Bogu, da vam pomogne u životu i na smrti"

To bijaše zadnji put, da su se vidjeli. Tko bi rekao Kavuru i sv. Iv. Bosku, da će ove molitve već tako skoro postići svoju svrhu. Uvečer 6. srpnja 1861. sjetio se u kratkoj večernjoj propovijedi pred svojim dječacima grofa Kavura, koji je onog jutra umro. On se njega spomenuo, kako se svećeniku dolikuje, njegovu smrt nije naime ocrtao kićenim akademskim riječima, nego je odatle izvodio pouku, u kojoj su se isticala stroga načela.

Sv. Ivan Bosko i poslanik Rataci

Godine 1860., kad se vršila prva pretražba kuće, pošao je Rataci, koji još onda nije bio ministar, nego samo narodni zastupnik, k sv. Iv. Bosku i dao je da mu on sve potanko pripovijeda, što su agenti policije učinili i kazali. Kad je saslušao vijest, o žalosnom događaju, bez okolišanja je izjavio, da je ona pretražba bila prava besramnost i ponudio se, da će u parlamentu staviti ministru javan upit:

„Ja se odviše ne zauzimam za svećenike", reče on, „ali sam prijatelj svega dobra, od koga god ili od koje god strane ono potjecalo. Ako ministar dosađuje takovim zavodima ili ako dopušta, da ih njegovi potčinjeni uznemiruju, onda se on ogriješuje o čovjekoljublje i čini sramotu, koja zaslužuje, da se javno pred svim svijetom žigoše."

Svetac mu se zahvalio za dobru namjeru, ali je nije prihvatio, jer je za ovaj put volio, da se privatno obrati na Farinija i ministra nastave. On je mislio, da bi oštar razdor, koji je onda postojao između Ratacija i Kavura, mogao dati pitanju političko značenje.

Jednom je ipak Rataci, kako pripovijeda kardinal Kalijero, stavio sv. Iv. Bosku neočekivano pitanje. On je htio znati, da li potpada crkvenoj kazni, što je kao ministar učestvovao na crkvi neprijateljskom zakonodavstvu. Svetac je htio, da istom o tom promisli i obećao je, da će mu odgovoriti.

„No, da li sam izopćen iz crkve?"

Sv. Iv. Bosko mu odgovori, očevidno vrlo tronut, da bi ga rado utješio, ali mu mora kazati istinu, da nije našao ni jedno djelo moralne teologije, koje bi o tom sumnjalo.

U ono vrijeme, kad su Don Boskove škole bile najvećma ugrožene, te je bilo vjerojatno, da će se zatvoriti, naložio je Svetac dogradnju novih prostorija, rekavši: „Omladinski dom se u znaku batina rodio, od njih je živio i s njima će dalje opstojati."

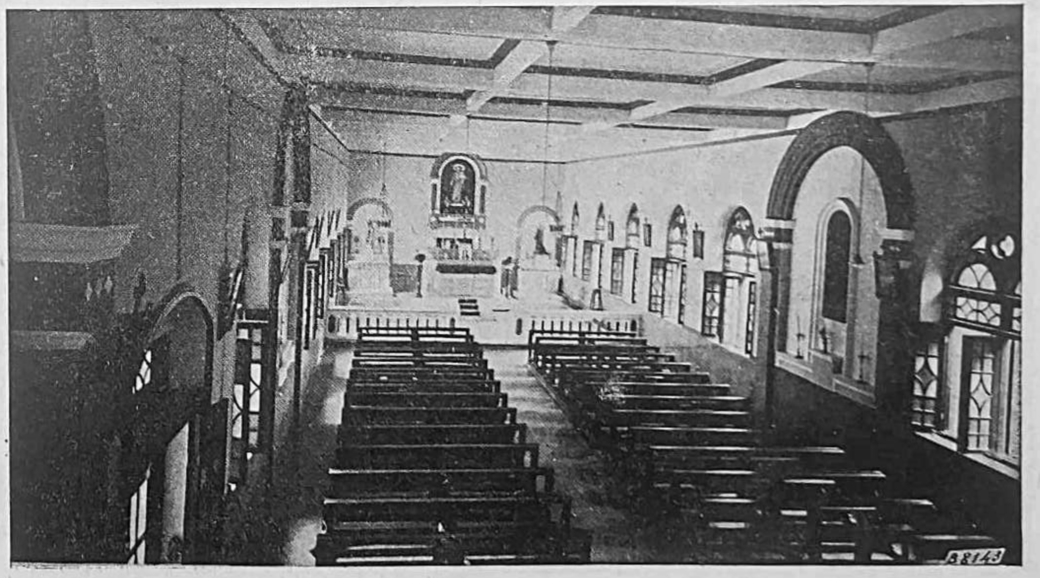

MAKAO (KINA): NOVA KAPELA SALEZIJANSKOG ZAVODA

Sv. Franjo Saleski

Prema svjetlosti

U Filoteji uči Svetac list za listom, kako će se istočiti ovaj gorki sok iz naše duše. Zadaća nije laka, a duga je. Mnogo je načina, misli, čina, riječi. Osobito treba moliti. „Molitva nam diže pamet k božanskoj jasnoći i svjetlosti, a volju grije žarom nebeske ljubavi. Stoga i nema ništa, što bi očistilo naš razum od neznanja, a našu volju od neurednih sklonosti, kao molitva. Ona je blagoslovljena voda, koja svojom rosom natapa bilje naših dobrih želja, te zeleni i cvate, pere nam duševne nesavršenosti, gasi žeđu strasti u našem srcu."

Molitva, ispit savjesti, primanje sv. sakramenata jesu osnovice pobožnoga života. Njima namjenjuje Svetac jedan dio svoje knjige. Ali najveći dio, gotovo polovicu knjige namjenjuje uputama o vršenju kreposti.

Kako očinski i toplo potiče, da ljubimo strpljivost, sjećajući nas, da nas je Isus spasio vršeći ovu šutljivu, blagu, čednu krepost! S njom se druže bitno kršćanska krepost-poniznost, krotkost, posluh, čistoća, siromaštvo duhom, duhovno bogatstvo u tvarnom siromaštvu. Očinski glas s blagom strogošću raspreda o dobrom i lošem prijateljstvu. Sadržina zanima osobito mladiće željne prijateljstva, koji se mogu lako prevariti.

Diljem salez. svijeta

OMLADINSKI DOM ZAGREB OMIŠKA 2 — TELEFON....

Naš Dom, koji se nalazi na krajnoj jugozapadnoj periferiji grada Zagreba povezan je sa centrom grada dne 8. kolovoza putem telefona broj 97.65.

POČETAK ŠKOLSKE GODINE

S veselim smo se srcem vraćali stari pitomci u sasma ponovljeni Dom, gdje smo našli već sakupljenih 25 junaka — Marijinih sinova i dobre poglavare. Ima nas jedva 35 — no vesel i zadovoljni smo. Školsku godinu započeli smo sa trodnevnom pobožnosti i malim izletom u Vlašku ulicu, gdje nas je u odsutnosti preč. g. direktora, primio nada sve ljubazno velč. g. Sivončik, zamjenik direktora. Već su prošla dva mjeseca što smo došli, no nama se čini jedva tjedan — tako smo zaposleni uče-

BRAZILIJA — SAN PAOLO — PITOMCI SALEZIJANSKOG ZAVODA

njem. Prelijepa je naša kapelica, koju zovu naši okoličani Svetište; lijepa je i dvorana, gdje je g. Buš pokazao svu svoju majstoriju i nas i naše vanjske omladince upravo iznenadio s lijepim i uspjelim slikarijama.

Sv. Ivan Bosko u crkvi sv. Petra u Rimu

U crkvi sv. Petra u Rimu nalaze se sa svake strane glavne lađe više stijenskih udubina, u koje su smješteni kipovi ustanovitelja crkvenih redova i družbi, što ih je sv. Crkva proglasila svetima. Nekoje udubine još su prazne i čekaju na velike muževe. Sv. Iv. Bosko, osnivač sal. družbe i družbe Kćeri Marije Pomoćnice, i družbe salez. suradnika dobio je također svoj prostor u crkvi sv. Petra. Sv. Otac Pijo XI. želio je, da ovaj najnoviji osnivač i svetac dobije odlično mjesto. Nalazi se to mjesto nad starodrevnim kipom sv. Petra. Uzrok, zašto je sv. Otac odredio baš ono mjesto, jest i taj, što je svetac, dok je još živio, vidio jednom u snu da se nalazi u crkvi sv. Petra. Kad najednom dođe u crkvu mnogo svijeta, tako, da nije imao ni mjesta gdje stati. Pope se dakle nad kip sv. Petra i tamo ostade.

Ove godine za njegovu kanonizaciju došlo je u crkvu sv. Petra zbilja toliko svijeta, da bi on bio morao tražiti mjesto za se nad kipom sv. Petra, kad bi se tamo tjelesno nalazio.

Novi sal. vikar

Isti rimski dekret, koji je Msgr. Mathias-a uzdigao na čast vikara u Šilongu, imenovao je Stjepana Ferranda, direktora našega zavoda u Šilongu, vikarom nove dijeceze krishnagarske (Indija).

Veličanstven dar Salezijanaca crkvi sv. Petra u Rimu

Salezijanci su poklonili sv. Ocu za crkvu sv. Petra veličanstven svijećnjak za uskrsnu svijeću. Svijećnjak je visok 3.15 m. Podnožje je od crvenog granita. Stup je građen od afričkog mramora u jednom komadu, i to u visini od 1.90 m sa promjerom

„Ljubi svakoga čovjeka žarko i srdačno, ali sklapaj prijateljstvo samo s onima, s kojima možeš napredovati u kreposti, pa što budu uzvišenije kreposti, u kojima ćete se podupirati, to će nam prijateljstvo biti savršenije... Ako se među se potičete na ljubav, na pobožnost, na kršćansku uzvišenost, Bože moj, dragocjena li prijateljstva! Bit će izvrsno, jer dolazi od Boga, izvrsno, jer smjera k Bogu, izvrsno, jer će vjekovati u Bogu. Oj, kako je lijepo ljubiti na ovome svijetu, kako se ljubi na nebu, i milovati se među se na ovom svijetu, kako ćemo se milovati na nebu! Prema onome, svako mi se drugo prijateljstvo čini pukom sjenom; a njihova mi se sveza čini staklenim i sadrenim lancem."

Od prijateljstva prelazi na drugovanje i na samoću. Nježno dokazuje, komu može koristiti, za koga li nije. A opširno upozoruje, da treba paziti na riječi. Mora se govoriti pošteno i plemenito, čuvati se govora i kriva suda. U svakom razgovoru mora biti ljubav, samilost, opraštanja, iskrenost bez gorčine, ukor, kad može koristiti.

Upozoruje pobožnu dušu, neka se čuva ljudskog obzira, plesova i igara. Nježno joj prikričava neka u svakoj zabavi sačuva čednost i dostojanstvo.

Iza toga poučava dušu, da ne mari za svjetovni sud, da se opire napastima i oboruža se protiv njih, te putuje vedro i srčano. Niže pouke za razne staleže, pa raspreda o nemiru, o žalosti, o duhovnoj slaboći i neplodnosti, što često snalaze pobožne duše. Treba onda probuditi čvrstu volju, pouzdanje, nadu: „Ako me hoćeš u svjetlosti, budi blagoslovljen. Ako li me hoćeš u tami, opet budi blagoslovljen."

„Gine li naše srce za stvorovima, obuhvata ga čežnja, jer misli, da može utažiti svoje želje. No odmah opazi, da se prevarilo i da ga ne može ništa zadovoljiti. Bog ne će, da naše srce nađe mjesto, na kojem bi moglo otpočinuti, eda se vrati k svome Bogu, od kojega je izišlo kao golubica iz Noine lađe."

Posljednja su poglavlja knjige doista utješna, vedra, pouzdana: „O lijepa moja dušo (moraš reći), ti možeš spoznati i htjeti Boga, pa zašto se zaustavljaš kod stvari, nižih od njega? Ti moraš težiti za vječnošću. Zašto se zaustavljaš u vremenu, u časovima? O dušo moja, sposobna si za Boga, jao tebi, ako se zadovoljiš čim manjim od Boga!"

Tu se već zamjećuje pjesma, što se izvija iz rasprave o ljubavi Božjoj. Duša je lijepa, dobra, jer već po naravi je sklona na Božanstvo. Treba se prepustiti toj sklonosti. Treba sebi pomoći razmatrajući čistu ljubav kreposti, primjer Svetaca, koji su išli za krepošću, primjer kojim se išlo za krepošću, gdjekad uz cijenu života. Razmatrajući pogotovu ljubav Isusa, koji je umro za nas, ljubav vječnoga Boga, koji je dopustio svome jedinom Sinu, da trpi za nas, ogrnut našim krhkim i bolježljivim čovječanskim ruhom.

„Oj pobožni živote, kako si lijep, sladak i ugodan! Ti sladiš jade i podjeljuješ blage utjehe. Dobro je bez tebe zlo, a slasti su bez tebe nemirne, mutne, tužne. Oj, ko bi te spoznao, jamačno bi uskliknuo sa Samarjankom: „Gospodine, daj mi te vode!"

Gospodine, daj mi te vode!

Da, Gospodine, daj mi te vode!

Ne možemo promotriti divni život sv. Franje Saleskoga, ne možemo pročitati njegovih spisa, koji trepte od ljubavi, da nam ne poleti sama po sebi s usta ona pouzdana i ganutljiva molba: Tako je molila ponizna i žedna Samarjanka, kad joj je ono rekao Isus:

— Tko pije vode, što ću je ja dati, neće ožedniti dovijeka, a voda će, što mu je ja dam, postati vrutak, što ključa u život vječni."

— Gospodine, daj mi te vode!

Taj je vapaj čuo Gospodin, kad je potekao iz usta njegova vjernog Sluge, Franje Saleskoga. A živa je voda poplavila njegovu dušu. Iz njegove se duše razlila na ljude, snažnim primjerom i plamenom riječju. Jedna je mirisava kapljica doprla i do nas, pa će ulijati malko dobra. To je krepost, bez koje nema dobra. To je ljubav.

od 26 cm. Vršak je od bronca, pozlaćen i graviran. Nosi papinski grb i grb crkve sv. Petra. Svijećnjak je sjajno umjetničko djelo, koje će ostati zauvijek u najljepšoj crkvi svijeta kao zahvala Salezijanaca sv. Ocu, što se udostojao kanonizirati njihova osnivača.

Japanci i sv. Ivan Bosko

Za Japan, zemlju krizantema, značila je kanonizacija sv. Iv. Boska velik događaj. Sav kršćanski Japan odao je počast velikom Svecu i odgojitelju. Na 1. travnja, dan kanonizacije, dobile su sve katoličke obitelji u Japanu, posebni broj našeg Sal. Vjesnika. Sve velike japanske novine navijestiše kanonizaciju, a japanske kat. novine i listovi doniješe opširne članke o novom svecu. U mjestima, gdje djeluju Salezijanci, bile su priređene različite svečanosti. Za takovu jednu svečanost u gradu Oita sastavio je japanski pjesnik i poznati profesor Tajima kantatu u počast novog Sveca. Crkvene i civilne vlasti pokazale su svagdje najveću susretljivost. Papinski nuncij za Japan predsjedao je svečanostima u prijestolnici Tokiju i u Miyazaki.

Svi superiori misija, redova i družba ili su lično prisustvovali našim svečanostima ili su pismeno izrazili svoje veselje radi naše proslave. Na svečanosti pripravljali su se kat. Japanci s trodnevnicom i primanjem sv. sakramenata.

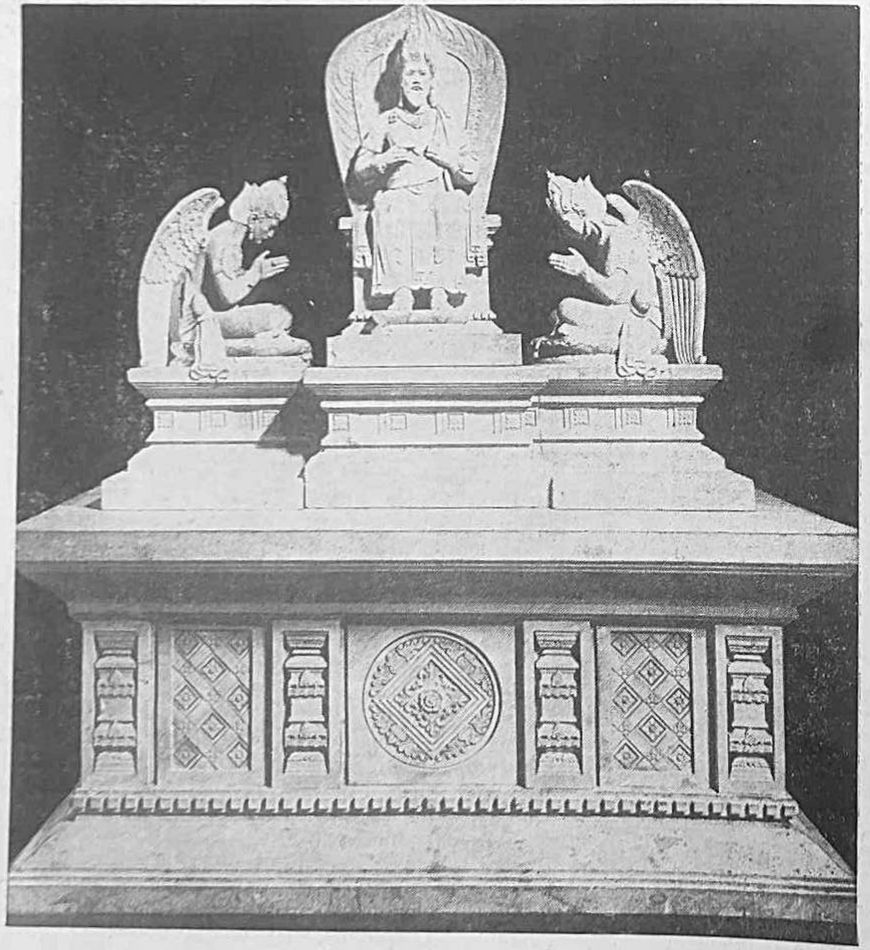

JAVA: ZANIMIV OLTAR U HAVANSKOM SLOGU. KRIST I ANĐELI SLIČNI SU KIPOVIMA BUDE

PROCESIJA IZA SVECANOSTI SV. IVANA BOSKA U NOVOM BRESLAU (BRAZILIJA)

Alpe svetkuju sv. Ivana Boska

Sv. Misa u počast svecu-odgojitelju, bila je služena čak i na Alpama, vrhu Fenestrelle, visoku 2.000 m. Na tom vrhu postavljen je novomu Svecu kip. Toj sv. Misi prisustvovali su seljaci iz obližnje okolice i salezijanski pitomci iz Kumiana.

Bavarska

München, glavni grad Bavarske, u kom je salezijanska družba vrlo raširena proslavio je svečanosti sv. Iv. Boska vrlo uspješno. Na svečanost je štovatelje svetoga Ivana pripravljao trodnevnicom kapucin o. Denys. Crkva sv. Mihajla, u koju stane 7.000 duša, bila je premalena, tako da se za vrijeme propovijedi mnogi odlazili u susjednu dvoranu, kamo se govor prenašao zvučnikom.

U nedjelju 13. bila je u istoj crkvi dupkom punoj, pontifikalna sv. Misa, koju je služio poznati kardinal Faulhaber. Poslije podne održana je u velikoj dvorani Odeona svečana akademija. Muzički dio lijepo je izvađao kor i orkestar salez. gojenaca. Na koncu je kardinal Faulhaber održao zanosan govor u čast sv. Iv. Bosku i podijelio svim prisutnima svečan blagoslov.

ŠTO VAM SE ČINI?

Lanjske godine povjerio je sv. Otac Salezijancima skrb za vjerski život nove naseobine Littorio, koja se nalazi nedaleko Rima, na pučini zvanoj Agro Romano. U vezi s ovim događajem donašamo jednu crticu iz života sv. Ivana Boska.

Kad je sv. Ivan Bosko po nalogu sv. Oca Pape sazidao u Rimu svetište na čast Srcu Isusovu i uz njega otvorio salezijanski zavod, imao je s time dalekovidne nacrte. Mons. Ivanu Marenko rekao je onih dana ove riječi:

— Znaš li, Ivane, zašto otvorih zavod u Rimu i u njega smjestih svoje sinove?

— Ne bih bome znao, odgovori Marenko.

— Pazi dobro. Otvorio sam taj zavod zato, da u one dane, kad Papa bude ono, što mora biti — a danas nije ono, što mora biti — da u one dane u ovu kuću smjestim centralnu stanicu, iz koje će moji sinovi širiti Evanđelje u Agro Romano. Bit će taj njihov posao tako važan, kao svake druge misije. Tada će već mnogi poznavati i slaviti Salezijance.

Jesu li to riječi proroka ili je običan slučaj? Salezijanci iz zavoda presv. Srca u Rimu danas opskrbljuju Agro Romano. Papa nije ono, što je bio onda, nego je zbilja ono, što mora biti, t. j. slobodan suveren, ni u čemu ovisan od italijanske vlade.

Ali bile to riječi proročke ili ne, u svakom slučaju pokazuju veliku revnost za spas duša, koja je gorjela u srcu sv. Ivana. Dok je preduzimao jedan posao, već je mislio na drugi.

U molitve preporučamo umrle: Ruk Baru iz Delova, župa Novigrad te Evu Blažinović iz Mačkovca. Pokoj vječni daruj im Gospodine! I svjetlost vječna neka im svijetli! Počivali u miru! Amen.

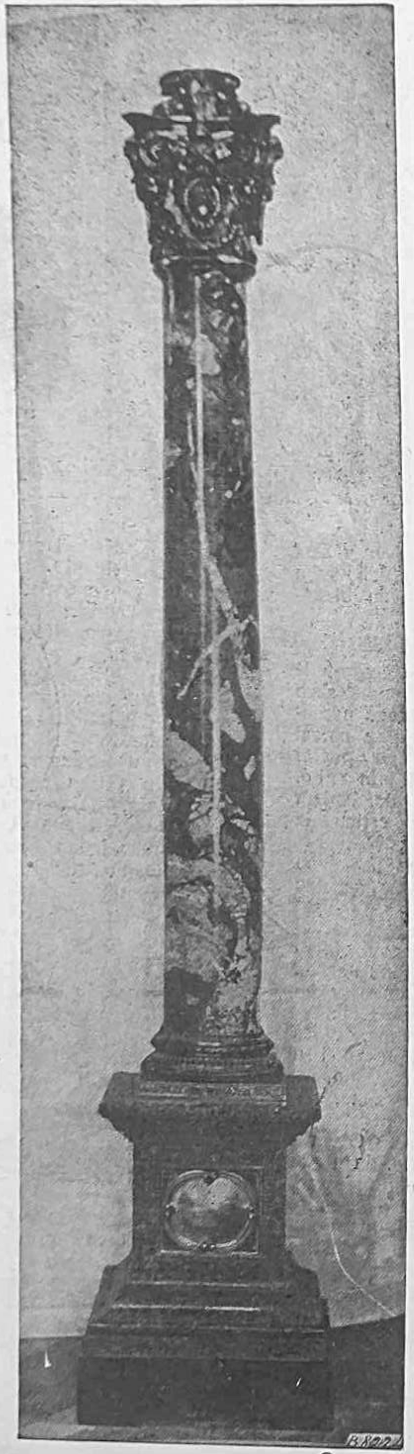

RIM: SVIJEĆNJAK ZA USKRSNU SVIJEĆU, KOJEGA SU SALEZIJANCI DAROVALI CRKVI SV. PETRA

Roditeljima o odgajanju djece

Kršćanski odgoj ide za tim, da čovjeka ćudoredno usavrši. On hoće da čovjeka izdigne iznad samoga sebe, da ne posluša nagone tijela nego zakone duha. Tim se nipošto ne naviješta tijelu rat do uništenja. Tijelo neka se razvija, ali ne na štetu duha, i koliko god je važan razvoj tijela, to ipak duh mora uvijek gospodovati nad tijelom. Osigurati prvenstvo duha nad razvitkom tijela, to je uvijek bio i bit će glavni program kršćanskoga odgoja.

Drvo se savija, dok je mlado, čovjek se odgaja dok je malen. Ako se odgoj čovjeka u njegovoj dječjoj dobi zapusti, takav čovjek ne će se više nikada moći odgojiti kako treba. Na obiteljima je, da djecu već od najranije njihove mladosti odgajaju i to u pravom kršćanskom duhu. Propuste li tu svoju dužnost u početku, kasnije ne će je ničim moći nadoknaditi.

Ako roditelji hoće da u zdravom katoličkom duhu odgoje svoje dijete, moraju prije svega i sami biti odgojeni. Nitko ne će drugomu dati ono čega nema, pa tako ni roditelji, koji nemaju kršćanskoga duha u sebi, ne će ga moći podati ni svojoj djeci.

U koje doba treba dijete početi odgajati? Veoma rano! Zabluda je držati, da odgoj djeteta počima sa njegovom školskom dobom. Ne, nego mnogo ranije. Možda dok dijete ima dvije, tri godine? Još ranije! Čim se rodi? Jest, već tada! Ali jedan pisac ide još i dalje, pa veli, da odgoj djeteta treba da započne već 20 godina prije njegova rođenja! Na prvi mah čini nam se to malo čudno, ali ako razmislimo što znače za jedno dijete dobri, a što pokvareni roditelji, onda će nam to biti jasno. Odgoj djeteta već počima zapravo odgojem njegovih roditelja. Od roditelja prima dijete ono, što oni sami imadu i što su sami kroz dugi niz godina sticali. Zato neka i roditelji odgajajući dijete imaju na pameti, da time odgajaju budućega oca ili buduću majku.

Dakle početi valja s odgojem djeteta što ranije, jer budućnost djeteta u njegovu mišljenju, osjećanju i ponašanju ovisi o onim najranijim utiscima, što ih je dijete primilo u roditeljskoj kući. Netko je dobro rekao, da se u svakom djetetu skriva budući svetac ili budući zločinac, u njemu se skriva čovjek, koji će biti koristan ili štetan po ljudsko društvo, već prema tomu, kako ga otac i majka zarana odgoje.

Sveti Ivan Bosko i Papa Leon XIII.

Kad se 6. kolovoza 1876. otvorila željeznička pruga Turin-Cirie-Lanzo, dao je sv. Iv. Bosko oblastima, da se za dočekivanje posluže dvoranama njegova doma, a kod toga je i sam učestvovao. Ministar Depretis, Nikotera, Zanardeli i brojni vijećnici i poslanici stajali su dugo oko njega osobito nastojeći da upoznaju ovog čovjeka, i da čuju njegovo mišljenje o mnogim tačkama vjerske, moralne i političke naravi. Ispitivali su ga i o svojim duševnim stanjima, pa su se time zabavljali, a on je i sam znao izmiješati šalu sa zbiljom. Ali ipak kad su se uljudno od njega oprostili, pohvalivši njegovo djelo, poznalo se na njima, da su se zamislili u stvari, koje su čuli.

Kad se godine 1878. smrću Pija IX. ispraznila Sveta Stolica, dobio je Svetac nalog, da upita vladu o držanju, koje će zauzeti obzirom na konklave. On je došao k ministru pravde Manciniju, koji ga nije prijazno primio. Na to je sv. Iv. Bosko odlučio, da pođe Krispiju, tadašnjem ministru unutrašnjih djela, gdje ispočetka nije bolje prošao. Ali kad mu je sv. Iv. Bosko objasnio, da Sveti Zbor hoće brz i jasan odgovor, da će se konklave u svakom slučaju održati, pa bilo to u Veneciji, Beču ili Avinjonu, a vladi mora biti stalo do toga, da se izbor Pape obavi u Rimu, onda je on časak promišljao, zatim se digao, pružio Svecu ruku i rekao: „Uvjerite samo kardinale u moje ime, da će vlada konklave poštivati, i da se javni red ne će ni najmanje poremetiti."

Leon XIII., kojemu je sv. Iv. Bosko istog dana, kad je Vatikanu donio Krispijev odgovor, prorekao tijaru, gojio je prema njemu, kako vidjesmo, isto osjećanje i poštovanje, kao Pijo IX. U posljednjoj audijenciji 27. svibnja 1887., malo mjeseci pred Svečevu smrt, iskazao je on njemu i salezijanskoj družbi još svoju posebnu naklonost. A kod toga se sjetio one druge audijencije od godine 1884., kad je izjavio: „Vaš život ne pripada vama, nego crkvi. Ja vas volim, volim, volim! Tko je vaš neprijatelj, neprijatelj je Božji... U vašoj družbi ne djelujete vi, nego Bog."

Onog posljednjeg puta molio ga je Leon, prije nego što ga je otpustio, da mu kaže buduću sudbinu crkve. Sv. Iv. Bosko se opirao, primijetivši, da Sveti Otac poznaje tok stvari bolje od njega.

Ali Papa nije popustio:

MIJAZAKI: SLIKA SV. IV. BOSKA NA PROČELJU CRKVE

„Ja vas ne pitam o sadašnjosti, koju i sam poznajem. Pitam vas o budućnosti."

„Ja nijesam nikakav prorok!" odvrati Svetac sa smiješkom, ali je konačno morao pristati, te je tako kazao svoje mišljenje i „to, što je znao." On nije nikad izjavio smisao ovih posljednjih njegovih riječi.

U duhu obitelji

U duhu obitelji živjelo se u prvom zavodu sv. Ivana Boska u Turinu. Povijest će moći da mnogo kaže o Ivanu Bosku, kao apostolu mladeži, piscu i utemeljitelju redova, ali neće moći nikada da nam posve vjerno opiše njegov obiteljski način života sa svojim gojencima i sinovima. Domaći ton njegova razgovora s ukućanima, slatkoću njegovih riječi, miris kreposti i najbolji pisac Svečeva života neće moći vjerno prikazati.

Za vrijeme prvog omladinskog doma u Turinu bio je sv. Ivan u punom cvatu svoje muževne dobi te je svu svoju snagu posvećivao tada još malenoj četi svojih pitomaca. Već od rane zore bio je među svojim sinovima: ispovijedao ih je, pričešćivao i čitao sv. Misu. Nikad nije sam, uvijek ga prate dječaci. S njime su na dvorištu, u blagovaonici, na stubama, u crkvi itd. Tako danas, sutra, uvijek. On pozna dobro potrebe svakoga napose, za sve se brine: i za dušu i za tijelo.

Pravila za omladinski dom sastavio je Svetac sam. Temeljem reda bio je sv. strah Božji. Tjelesne kazni se nijesu upotrebljavale, ta don Bosko govori u ime Božje, i sveti strah Božji je dostatan, da stotine mladih đaka i šegrta zaziru od zla i trse se za dobro. Sveti sakramenat, često — za nekoje i svakidašnje — primanje sv. Pričesti, pobožnost prema Mariji Pomoćnici kršćana, Anđelu Čuvaru, sv. Alojziju pretvarale su one mladiće u prave uzore kreposti. Uspješno je djelovala i družbica Bezgrešne, t. j. družbica najrevnijih pitomaca, koji su primjerom i opomenama bodrili svoje drugove k uzornu

životu. Oni su imali zadaću, da paze, da se ne bi gdje ružno govorilo, da bi se svi tačno držali kućnog reda, da bi igre na dvorištu bile žive i vesele i t. d.

Sv. Ivan Bosko uzgajao je velikom ljubavlju, strpljivim uvjeravanjem i vlastitim primjerom. Uspjesi ovakva uzgoja bili su krasni. Pitomci su velikom revnosti vršili svoje dužnosti. Njihova pobožnost je bila razumna i svi su bili spremni, da ne počine niti jedan jedini hotimični grijeh. U crkvi su se ponašali tako uzorno, da su turinski plemenitaši vodili svoje sinove u omladinski dom primjera radi. Tako su sinovi siromašnoga puka postali u rukama sv. Ivana vitezovi kršćanske kreposti i lijepoga vladanja. I zbilja, kreposti su među mladićima u Boskovu zavodu cvale kao plemenito cvijeće na izabranoj zemlji.

Vjera i ljubav bila su svemoguća sredstva u odgojiteljevim rukama. Ovim sredstvima postigao je, da su se pitomci upravo takmili međusobno u uzornom vladanju i učenju. Đaci nijesu bili zadovoljni s ocjenom: vrlo dobar, oni su željeli odličan. Dobar je bio rijedak slučaj. Šegrti su svojim ručnim radovima želi najljepša priznanja.

S pobožnošću, radom i učenjem bilo je skopčano veliko veselje. Ko bi mogao opisati mladenačku bezbrižnost, šale, radost i galamu onih mladenačkih duša? Don Bosko je bio središte, duša toga veselja. Njegovo geslo bijaše: „Služite Gospodinu u veselju". Pobožnost, neumoran rad, marljivo učenje i sveto veselje, to je bio život u Omladinskom domu. „Budi mi veseo", često je Svetac ponavljao i to s takovim naglaskom, da je i najturobniji i najžalosniji odmah postao vedar i zadovoljno se latio svoga rada. Veselje je bilo ona začimba, koja je materijalno siromašan život u zavodu pretvorila u prijatan i zadovoljan.

Koliko je puta Don Bosko za vrijeme odmora sabrao na dvorištu oko sebe svoje mališe, te im propovijedao lijepe primjere hrabrih junaka. Čak i u blagovaonici, dok je uzimao skromnu hranu, sve je vrvjelo oko njega. Nekoji sjede kod stola, drugi stoje kraj njega, tako, da mu jedva vidiš glavu; sve vrišti, pritiskuje, a on sav sretan, odgovara; za svakoga ima dobru riječ, prijatan pozdrav. Biti s omladinom, to je njegova sveta, nepobjediva strast. Ta on, i kad spava, misli na svoje sinove. U snu — da ne rečemo u nebeskom viđenju — gleda on često puta njihovo duševno stanje. Po danu im tumači školske predmete, na večer pak, prije nego idu spavati, pozove ih još jedamput sve oko sebe u kapelicu, da izmole večernje molitve. Kad su se izmolili, izađe on iz klupe i u kratkom, jezgrovitom govoru dade im koji nauk, opomenu. Srca, spremna na počinak, rado primaju opomene i brzo stvaraju dobre odluke. Na to im očinskom ljubavi zaželi laku noć. Gromki pozdrav iz mladih prsiju odzdravi jednoglasno: laku noć!

Uspomena vrijedni jesu njegovi zleti po turinskoj okolici. Kada god je išao s djecom, ostavljao je za sobom najbolji utisak. Narod se čudom čudio videći, kako oni isti mladići, koji su ujutro u crkvi tako sabrano pjevali svete pjesme i tako se pobožno bližali anđeoskomu stolu, znadu na večer u kazalištu priređivati tako vesele i uspjele zabave. Don Boskova četa u svemu je prednjačila.

AFRIKA: SVETA MISA U PRAŠUMI

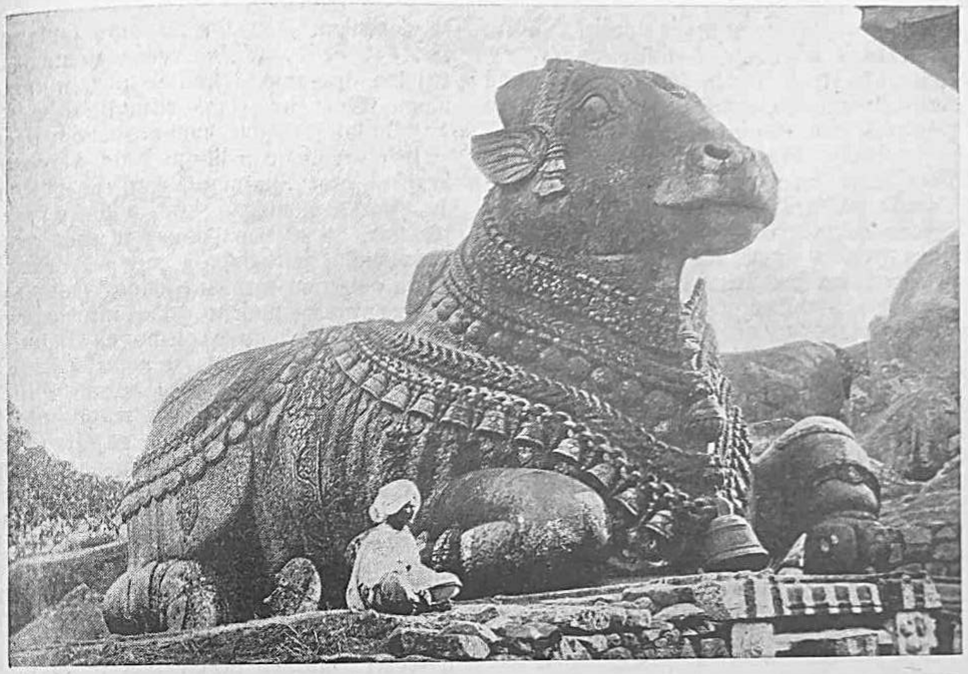

MYSORE (INDIJA): PREKO 5 M. VISOKI BIK, ISKLESAN IZ ŽIVE PEĆINE. PRED NJIM SU PALILI LJUDSKE ŽRTVE

Svetac je svoje pitomce tako osvojio, da su svi željeli ići k njemu na ispovijed, premda je on imao glavnu riječ i što se tiče reda u zavodu. Pred njim se niko nije sakrivao, nego je svakomu bilo lakše, koga je on utješio.

Takav je bio život u prvom don Boskovom omladinskom domu. Ovaj život nije samo pitomce očuvao od grijeha, nego je u mnogima uzbudio želju za svećeničkim i redovničkim zvanjem. U vrijeme, kada je harala protivu-vjerska reakcija, znao je on u svomu zavodu odgojiti bezbroj svećeničkih zvanja, koja su bila dika i ponos sv. Crkvi.

Sv. Crkva ostala mu je zahvalna, kad ga je ove godine ovila svetačkom slavom sa željom, da ga po svojim moćima i mi nasljedujemo.

Don Boskova velika ljubav prema Papi

Jednom je upitao sv. Iv. Boska, ministar financija Lanca, koji je došao s drugim ministrima, kako on dolazi do sredstava za svoje opsežne pothvate. Svetac odgovori:

„Upotrebom pare!"

„Kako to?"

„Kod nas ide puff, puff, puff"!

Lanca, koji je također bio pijemontežanin, protumači svojim drugovima, da puff označuje u dijalektu dugove.

„Ali i njih morate konačno namiriti!"

„Na to misli štedionica, koja nikad ne propada — a to je Providnost."

„Ne biste li i nama kod nje mogli pribaviti kredit?"

„Eh", reče sv. Iv. Bosko, „moja para treba posebnu vatru, Božju vatru. Bez nje ne mogu ja, niti itko drugi ništa."

Sv. Iv. Bosko i Lanca vidjeli su se još češće. Jednog dana, kad je on postao ministar predsjednik, zadrijemao je Svetac, došavši k njemu već iznemogao, u njegovi prisutnosti na naslonjaču. Predsjednik ga nije htio buniti. A kad se sv. Iv. Bosko probudi, počne se ispričavati, na što Lanca odvrati:

„Oni, koji ovdje sjede, većim su dijelom uzbuđeni. Vaš mir vrlo mnogo kazuje, kakova je vaša savjest!"

Kad je Viktor Emanuel doznao, da je sv. Iv. Bosko preuzeo misiju za uređenje biskupskih stolica, dao ga je potražiti, ali on je već ostavio Firencu. Kratko iza tog poslao mu je dva kozoroga, koja je sam ubio i po tu-

rinskom načelniku poručio je: „Nj. V. kralj u znak priznanja Don Boskovim vragoljanima". Ipak se osobno nijesu nikad sastali. Premda se kralj na Sveca razljutio i predbacio mu, što se usudio, da ga u pismu opominje radi zakona protiv vjerskih redova, ipak nije izgubio njegove naklonosti. Često mu je slao potpore i obećao, da će učestvovati na svečanosti kod posvete Marijine crkve, a msgr. Karvacu izjavio je u prisutnosti različnih osoba:

„Znadete, monsinjore, Don Bosko je uistinu svetac!"

Odnošaji između sv. Iv. Boska i Pape počeli su godine 1858., kad je on molio za dopuštenje osnutka svoje družbe. Onda se činilo, kao da Papa hoće prije svega iskušati darove i kreposti, o kojima se tako mnogo govorilo. Mnoge osobe, koje je o njem upitivao, posjeti, koje je po njegovoj volji morao Svetac obaviti u uzgajalištima, nalog, da održi duhovne vježbe kažnjenicima u zatvoru, uzaludne ponude, da ga imenuje monsinjorom, sve to izgleda posve kao iskušavanje. Posljedak se odmah vidi iz nekih posebnih dozvola, koje je on dobio, n. pr. da na svakom mjestu u crkvi ispovijeda, ili da ne mora moliti časoslov, kojom

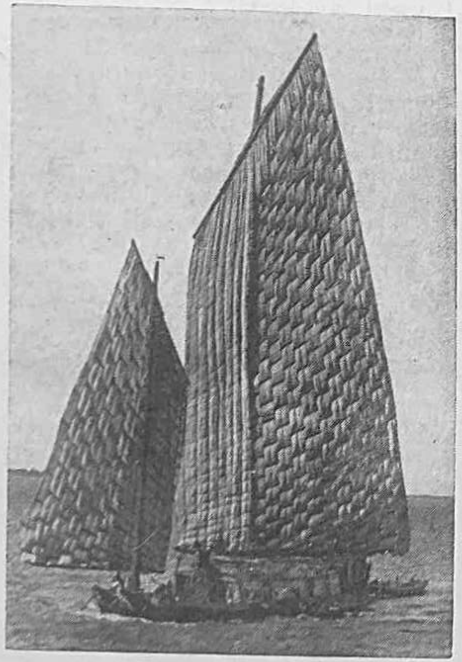

KINESKA JEDRENJAČA IZ TRSTIKE NA KOJOJ SE VOZE SALEZIJANSKI MISIONARI

se dozvolom Don Bosko samo onda poslužio, kad je svaki čas svoga vremena upotrijebio drugamo, i kad je u zadnjim godinama života bio slaba zdravlja i vida. Sv. Iv. Bosko je Papu hvalio svakom zgodom.

Jednu nedjelju u lipnju 1863. kazao mu je krajiški grof Skarampi, koji je obično sv. Iv. Boska pomagao kod podučavanja katekizma, da se Papa, kojeg je pred nekoliko dana vidio, potužio, da nije od nekog vremena dobio od njega ni jednog lista. Kad je opet putovao u Rim, dao mu je Svetac, da sa sobom ponese pismo za Papu. Kad ga je Skarampi, vrativši se u Turin, opet vidio, upitao ga je, što je pisao Piju IX., ako to nije povjerljivo, jer se on vrlo iznenadio, kad je otvorio list, te ga čitao i čitao.

„Ali, što je palo Don Bosku na um, da mi to piše? Takav list nijesam očekivao!"

Sv. Iv. Bosko odgovori bez oklijevanja: „To ću vam odmah kazati: ja sam Papi pisao, neka se ne da zavarati ovim prividnim mirom, nego neka bude pripravan na to, da žrtvuje Rim, jer će mu se on oduzeti."

Godine 1867. pozvao je Papa Sveca k sebi u stvari Tonelova poslanstva, te ga upitao: „Kojom biste se vi politikom nastojali izbaviti iz ovih poteškoća?"

„Moja politika", reče upitani, „jest Vaša Svetosti, politika Očenaša. Ondje se svaki dan molimo, da kraljevstvo nebeskog Oca dođe k nama na zemlju i da se rasprostre uvijek živo, uvijek moćno, uvijek puno slave!"

Ovdje moramo primijetiti, da oni katolici, koji se onda nijesu u sv. Iv. Boska pouzdavali, zaboravivši na njegovu čitavu prošlost, nijesu mogli znati ni dvije epizode, koje danas znademo, naime, da je on za vrijeme vatikanskog koncila najvatrenije i namarljivije zagovarao nepogrešivost. Njemu moramo zahvaliti, da je msgr. Gastaldi, poznat protivnik njezine shodnosti, temeljito promijenio svoje mišljenje, te je na opće začuđenje crkvenih otaca održao svoj znameniti govor. Drugi događaj bio je ovaj:

Pijo IX. tražio je njegovo mišljenje o teškom pitanju: Smije li radi 20. rujna (tog dana pijemontežani zauzeli su Rim) Papa da ostavi Rim? Svetac je na to odgovorio ovim riječima: „Čuvar Izraila neka ostane na svom mjestu kao straža Božje pećine."

Kad je godine 1874. boravio opet u Rimu, isposlovao je od ministra pravde Viljanija zabranu, da se u koloseumu, dakle na mjestu posvećenom mučeničkom krvlju, ne smije obdržavati javan ples, i posred drugih poteškoća pridonio je tome, da nijesu bila dokinuta tri samostana.

PRED NEOSKVRNJENOM POMOĆNICOM

Sred arkada drevnih
Sa plavetnog hramskog neba
Kandioce zlatno visi.
Te ko sunce sa istoka
Hramom gleda plamna oka;
Snoplje zlatnih zraka sije
Uz blagi miris ulja,
Dok veselo trepte, mašu plami
Ko otajstven let metulja
U osami — — —:
A osjeni hramskih bića
U dnu hrama droću, lijeću,
Polutamom poskakuju,
Kolo plah° kreću — — —
Mir... Tišina
Ko na dnu morskih dubina — — —
— — —
Na mramoru lednom klečim.
Grčevito sklapam ruke,
Kao čovjek zadnjih želja,
Zadnje muke.
A Ti gledaš sa oltara
Svom ljepotom rajskog čara;
Sa smiješkom blagim
Što ti usnam titra,
Kao osmjeh ruže majske,
Milo mi se smiješiš — — —
O kako lakše dišem!
Pod očima blagim Tvojim
Digo bih se do veselih zvijezda lako;
Prošao bih i kroz isti pak'o,
Jer u Tebi mi nada idealim mojim.
Od ganuća plačem — — —
Kroz zastor Te suza gledam,
Vijek osmijeha Tvoga žedan — — —
Djevice prečista,
Anđeoski sjaješ
Kao poljski lijeri,
Pa zar i taj alem
Što Ti čelom blista
Pogaziti hoće ljudi — zvijeri!

Nutrinom mi svom
Grmnu Trgnu,
Jeknu
Kao plamni grom
Sa sto brzih strijela.
Ispravan b'jeh te zvijeri ganjat klete
I sipati na nje velje vatre.
I roj strijela
Iz vulkanskih ždrijela,
Da im lava sprži pete
I jezike crne satre — — —
— — —
Nu, zanosa brzo nesta.
Kao potez violine
Sred ponoćne tišine,
Tako brzo sve utihnu, presta.
Sav se bunim — — —
— Ne mogu! — prsa teško dahću
Ko parni puni stroj.
— Ne mogu! — usne drhte, šapću.
— — —
— O ne tako! — — — Gore srca! —
— Zakopat treba mrca!
Duša gromko zbori,
Prepadnute kori.
— Na boj!!
Podleći će plahe zvijeri
Pod šapama lavova,
Nad kosturim će njihovim razvit kleri
Njen bijeli stijeg lijerova! —
— — —
I dižem hrabro osviježeno čelo
Što hladi mi ga ljiljan - barjak Tvoj,
Ohrabren miljem očiju Ti rajskih
Ja stupam naprijed smijelo
Kroz teškoće u boj,
Jer ne dam, Majko, da Ti ime blate,
Već neka se i te zvijeri pokajane vrate;
Nek udišu miris što ga daju lijeri.
Da i njima budeš ko i meni čista,
Zvijezda života koja nosi Krista! — — —

M. J. Talajić

Zahvalnice

Iz dubine svoje zahvalne duše blagodarim Majci Božjoj Pomoćnici na Knežiji za primljene milosti nakon obavljene devetnice mladeži tog Doma. Danas sam zdrava i vesela! O Marijo! Velika Ti hvala! Marija Pomoćnica na Knežiji uslišat će i Vas, kao što je i mene! Utječite se Njoj!
Paula Riedel, ***frizerka, Osijek.***

Za primljene milosti najsrdačnije zahvaljujem Mariji Pomoćnici.
J. Horvatić, ***Osijek.***

Više puta primila sam milosti po zagovoru Marije Pomoćnice kršćana. Preporučam i drugima, da se pouzdaju u jaki zagovor nebeske Kraljice. Šestak Ana, ***Novigrad.***

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici na Knežiji za višekratno uslišanje u molitvi.
Agneza Krope, ***Stubica Donja.***

Za mnoge milosti, koje mi je izmolila „draga Majka" najsrdačnije zahvaljujem. O. Sič

Zahvaljuje se za primljene milosti:
Tkalčec Martin, ***Čakovac.***

Zahvaljujem Mariji Pomoćnici za ukazanu mi milost.
P. B., ***Zagreb.***

Hvala Ti, o Pomoćnice za ozdravljenje. Agica Jurić.

Za primljenu milost od sv. Ivana Boska, srdačno se zahvaljujem. A. Janjić, ***Privlaka.***

Naša mala nam se bila opasno razbolila; lebdila je između života i smrti. U našoj velikoj bijedi utekosmo se pouzdano molitvom i postom našoj velikoj zagovornici Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku te poslasmo milodar za jednu sv. misu, da se čita na Njenom oltaru. I gle, odmah je bolest krenula na bolje i za kratko vrijeme je mala bila opet potpuno zdrava. Stostruka hvala nebeskim Zagovornicima. Uvijek zahvalna obitelj Peško.

Visoki gost u nadbiskupskom konviktu Salezijanaca

Dne 11. studenoga, na dan sv. Martina, vršila se u konviktu salezijanska proslava kućnog zaštitnika, na koju bi pozvan i preuzvišeni gosp. nadbiskup koadjutor dr Alojzije Stepinac. Njemu je taj konvikt tim draži, što je i sam u njemu proboravio 7 godina kao pitomac, dok ga nije god. 1916. pozvala vojna dužnost na bojno polje. Svoju ljubav i naklonost je preuzvišeni gospodin i sada pokazao time, što se odazvao pozivu, te nas posjetio dva puta istog dana i tako reći cijeli dan žrtvovao za nas.

Već ranim jutrom u nedjelju, opažalo se na pitomcima neku radost i očekivanje. Gospodin direktor im je još prijašnjeg dana rekao, da će u 6 i 45 dočekati preuzvišenog gospodina. Svaki se zato potrudio, da se čim prije i što čednije i urednije obuče. Svi su željno očekivali trenutak, kad će zagledati pred sobom svoga nadpastira. I njihovo se očekivanje ispunilo. Točno u rečeno vrijeme, osvanuo je željno očekivani gost na vratima konvikta. Svi mu radosno zapljeskaše a direktor g. Josip Tkalec pozdravi ga sa par riječi, na što pođoše svi u kapelicu. Preuzvišeni gosp. nadbiskup je darovao svetu Misu za pitomce i pričestio ih, a oni u znak zahvalnosti darovaše svoje sv. Pričesti po nakani preuzv. nadbiskupa. Svršivši sv. Misu, vratio se u svoj dvor, ali ne za dugo. Međutim je u konviktorskoj kapelici bila u 10 sati propovijed, koju je održao prof. dr Janko Oberški, i svečana sv. Misa, koju je imao župnik sv. Petra Monsgr. dr Josip Lončarić. Pod sv. Misom je pjevao zbor pitomaca.

Drugim posjetom nas je počastio naš nadpastir istog dana u 3 sata poslije podne. Istom tada je potpuno zadovoljio srca naših pitomaca. U dvije družbice, družbicu sv. Alojzija i družbicu presv. Otajstva primio je nove članove, blagoslovio im znakove i sam im je stavio na odijelo. Iza toga održao je blagoslov s Presv. Otajstvom, a poslije blagoslova bi pripremljen u konviktorskoj glazbenoj dvorani igrokaz „Pobjeda sv. Alojzija". Odmori su bili ispunjeni pjevačkim i tamburaškim zborom te govorima i deklamacijama. Cijelu akademiju zaključi svojim govorom preuzvišeni gospodin nadbiskup. Kratkim a dubokim riječima nagovorio je nove članove spomenutih družbica, neka im bude sv. Alojzije uzor čistog mladića i neka svi dobro pripremljeni poput sv. Alojzija, više puta pristupaju anđeoskom Stolu, te budu vjerni svojim pravilima. Tamburaški zbor zasvira još jedan veseli komad i preuzvišeni gospodin nadpastir je u najboljem raspoloženju napustio naš konvikt.

NADBISKUPSKI KONVIKT — ZAGREB:
SALEZIJANSKI PITOMCI I POGLAVARI U ŠKOLSKOJ GODINI 1934/35

Sv. Ivan Bosko i napuljski kralj Franjo II.

Godine 1867., kad se sv. Iv. Bosko nalazio u Rimu, htio je Franjo II., svrgnuti kralj obiju Sicilija, koji je poslije godine 1861. onamo utekao, da ga upita za svoju sudbinu. Sastanak je uprilčila kneginja od Piombina u svojoj vlastitoj „Vila Ludovici."

Kralj je Sveca molio, da mu otvoreno kaže, hoće li opet dobiti svoje kraljevstvo, kako su mu mnogi obećali. On nije htio odmah da odgovori, ali kad kralj nije popustio, odvratio je:

„Kad hoćete, da govorim iskreno i otvoreno, moram vam, Vaše Veličanstvo, kazati, da se ne ćete povratiti na prijestolje."

„A na čem temeljite ovaj odgovor?"

„Na načinu, kako napuljski kraljevi postupaju s crkvom."

„Što hoćete time kazati?"

„Da u Napulju crkvu Božju malo poštuju."

„Kako to, zar nije crkva zaštićena?"

„Zaštićena crkva? Biskup nije mogao dijeliti potvrdu, ni zaređivati svećenike, ni sazivati crkvene sabore, ni održavati vizitacije, ni općiti s Rimom, ako prije nije isposlovao od vladara dopuštenje. Zar je to zaštita crkve?"

„Ali gledajte, Don Bosko," reče kralj, „to bijahu općenite mjere nadzora, politička nužda, vođena iz straha pred prevratom, da se obrane prava krune!"

„Ali to bijahu nepodnosive mjere. A jedan sudbeni sto, koji je uhađao i smetao svaki odnošaj svjetovnoga klera i vjerskih redova sa Svetom Stolicom?... Nepravedni suci prisvojili su si papinsku i samu vladarsku vlast, zapriječivali su biskupske naredbe, progonili su dobre, a zaštićivali zle redovnike. Odatle sablazan vjernika, nećudorednost, drskost, prijevare, davanje viših služba nevrijednicima, upotrebljavanje crkvenih dobara u svjetovne svrhe i tisuću drugih zlih stvari. To je razlog, zašto je Bog kaznio Vaš vladarski dom."

„Njegovo Veličanstvo kralj Ferdinand, moj otac, složio se posljednjih godina svog vladanja posve s Papom, da odstrani u Siciliji mnoge ove nepodnosivosti."

„Jest, to je istina, ali razlozi toga nijesu bili i nijesu mogli biti odstranjeni. Htjelo se zadržati još neka prvenstva ovog nesretnog sudbenog stola, koji je već odavna morao biti ukinut."

Kod te se stvari Svetac dulje vremena zamislio, a zatim je kralj počeo iznova:

„A kad bih se ja vratio na prijestolje mojih otaca, vjerujete li, da bi to onda bolje bilo?"

„Veličanstvo, ja priznajem vašu odanost Svetoj Stolici i svijetle dokaze, koje ste za to podali. Vi ste sin jedne svetice! Ali hoće li volji odgovarati moć? Zar nije loš utjecaj različnih savjetnika podržavao mnogo godina u samom srcu vašeg oca nepovjerenje prema Rimu? U stanovitim slučajevima biste vi radili kako su i vaši pređi."

Kralj se pokazivao radi ovog mišljenja gotovo uvrijeđen, te reče:

„A znadete li vi, da još nitko nije prije vas sa mnom tako razgovarao? Ipak mi se sviđa vaša iskrenost. A sad mi još kažite, ne bi li me još koji događaj mogao dovesti natrag u Napulj?"

„Ne. Imade samo jedan jedini, ali taj ne ulazi u obzir."

„A to bi bilo?" upita kralj vrlo znatiželjno.

MARIJA POMOĆNICA ZA KAPELICU SV. MARTINA U ZAGREBU (IZRADIO KIPAR TINE KOS)

„Sveopća anarhija. Kad bi bio odstranjen vladar osvojitelj i njegova dinastija, mogli bi se narodi okrenuti prijašnjem svom kralju spominjući se njegovog dobrog postupka. Samo u tom slučaju imade malena nada, ali to je samo slutnja."

Jamačno su na kralja Svečeve riječi trajno djelovale, jer kad je on godine 1893. vidio opata Vileneva — koji mu je to poslije njegove smrti pripovijedao, — kazao je on njemu: „Moja je kuća vrlo loše postupala s crkvom, pa naravno, da se to mora okajati."

Dogovor se time svršio, ali je kasnije započeo s kraljicom Marijom Sofijom. Ona je bila mnogo oholija od kralja i nije htjela priznati Svečeve razloge. Što više, uvrijedila se i ponavljala je svoju pouzdanu nadu, da će se prijašnji položaj uspostaviti.

Dva ili tri dana kasnije željela je kraljica-majka s sv. Iv. Boskom razgovarati, te on pođe pod večer sam k njoj. Don Francesia, koji ga je pratio, imao je kasnije doći po

ZAVJETNI KIP ČASNOG SLUGE BOŽJEGA DOMINIKA SAVIO U NADB. KONVIKTU U ZAGREBU IZRADIO KIPAR TINE KOS

njega. Kad je Svetac izišao, upita ga ovaj, kako ju je našao.

„Dobro! Htjela je, da joj poklonim Marijinu medalju i da posjetim njenu porodicu. Zatim se propitivala za naše zavode u Turinu i za našu novu crkvu, koju je htjela prema svojim skromnim silama pomoći i završila je: „Kad bismo bili u Napulju, mogla bih više učiniti... Što mislite, Don Bosko, hoću li ga opet ugledati?" Ja sam joj odvratio: „Veličanstvo! Ja nijesam prorok niti proročki sin, ali hoćete li znati, što mislim? Kažem vam, da Vaše Veličanstvo više nikad ne će vidjeti Napulja." Ona me iskreno gledala i primijetila: „Ja sam se već predala volji Božjoj."

Don Francesia nije se mogao uzdržati, a da ne kaže:

„Ali Don Bosko, zar ste vi imali srčanosti, da joj dadete ovu pilulu, a da je nijeste ni samo malo umekšali?"

„Što hoćeš? Ona me je silila, pa sam tako govorio. I sam znadem, da to bijaše bolno proroštvo, ali ćeš vidjeti, da imadem pravo."

Tako je i bilo. Iste godine povukla se kraljica, da izbjegne koleri, koja je u Rimu nastupila, u bližnji Albano, ali zaraza se upravo ondje pojavi mnogo žešća i ona postane jedna od prvih njenih žrtava.

Svakako je to mnoge gotovo boljelo — kao što i samog sv. Iv. Boska, — kad je čuo tako izravno govoriti o svrgnutim knezovima. Ali ako pomislimo na to, da je Svetac jednako govorio i takovima, koji su bili na vrhuncu svoje moći, onda razumijemo, kako jako i strogo je on poštivao upoznanu ili prorečenu istinu i kako ljubav prema bližnjemu, koju je on čuvao i u samom opominjanju, nije nikad ostavila na kocki njegove iskrenosti.

Sv. Iv. Bosko i njegov odgojni sastav

Sv. Ivan Bosko ide u red najodličnijih odgojitelja mladeži našega doba. Njegova pojava znači velik napredak na odgojnom polju. Mnogi, koji su izbliže upoznali njegov način odgajanja, odmah su ga začeli provoditi u život.

Kakav je bio taj način odgajanja?

Prvi „zavod", u komu je sv. Ivan započeo teški posao, da proučava dušu i srce mladoga čovjeka, bile su tamnice grada Turina, kamo je kao mlad svećenik zalazio u dušobrižničkim poslovima. Tu u tamnicama mogao je da na vlastite oči gleda žalosno stanje, na koje su pali mladi, slabo

odgojeni dječaci. Srce mu je pucalo od boli. Tu je pala njegova zadnja odluka, da se posveti odgoju i skrbi za mladež.

Drugo mjesto, gdje je mogao sabirati iskustvo za svoj rad, bilo je Valdoko, predgrađe grada Turina, najnapučenije i najsiromašnije mjesto, gdje je živjela mladež izvrgnuta svim mogućim opasnostima.

Dva sustava bila su kod odgajanja uvijek u misli: preventivni i represivni. Prvi opstoji u tome, da ogojitelj s neprestanim i skrbnim nadzorom odvraća od djeteta zlo i navađa ga na dobro. Bivstveno u tom sistemu jest to, da se dijete nadzire i da mu se u svako doba pruža potrebna moralna i materijalna pomoć.

Represivni sistem naprotiv upozna djecu s propisima, odredi tačno kazni, opomene sve skupa jedamput, da se propisa drže, i onda prekršaje kažnjava.

Sv. Ivan Bosko izabrao je za svoj rad preventivni sistem. Prvi pokusi ovoga sistema u tamnicama i predgrađu Valdoko nisu bili laki. Bilo je mnogo razočaranja, ali Svetac je ustrajao. Bilo je to doba za njega vrlo poučno. Više se je tu naučio, nego da je slušao najučenije rasprave o odgoju.

Kao temelj preventivnog odgojnog sistema sv. Ivan Bosko je postavio razum i vjeru.

Razum. Gojence treba voditi k cilju s lakim i pametnim propisima. Ništa zapovijedati, to je odviše. Gojencima treba češće dozivati u pamet ispunjavanje dužnosti i kućnih pravila, jer djeca su zaboravna. Dobar pripomoćak, da se poprave je taj, da se njihovo ponašanje ocijeni svaki tjedan, i svaki mjesec svakome kažu pogriješke. Dakako, to se mora učiniti svakomu napose. Mogu se upotrebljavati sredstva i takova, koja će u njima uzbuditi sveti ponos i potaći ih na posao. Odgojitelj mora paziti, da dječaka javno ne ponizi. Dječak mora u zavodu dobiti osim solidne izobrazbe i sve ono, što može njegov život u zavodu učiniti veselijim i lakšim: zrak, svijetlo, veliko dvorište, zdrave i zabavne igre, pjevanje, sviranje, kazalište itd.

Važna stvar jest vršenje pravila, po kom moraju i ravnatelj i drugi poglavari da svaki dan osobno prisustvuju veselim odmorima gojenaca na dvorištu. Kod toga ne smiju biti pasivni, nego moraju, koliko je moguće, kod igara živo sudjelovati. Baš tu se pokazuje više nego igdje drugdje, onaj obiteljski duh, koji mora po zamisli sv. Ivana Boska vladati u svim zavodima. Zavod mora imati lice prave obitelji, umjetne doduše, ali ipak takove, koja će moći na neki način

SLIKA DRUŽBICA PRESV. OTAJSTVA I SV. ALOJZIJA U NADB. KONVIKTU SALEZIJANACA (SLIKAO FRANJO MAJLEND)

nadoknaditi ono, što je dječak imao, dok je bio uz majku.

Za vrijeme igre mogu se bolje upoznati različiti značajevi djece. Tu im se može na lak i uspješan način kazati dobra riječ. Kod igre se može osvojiti srce lakše, nego igdje drugdje.

Vjera. U salezijanskom odgojnom sustavu ima veliku važnost vjera i temeljita vjerska izobrazba. Molitva i sv. sakramenti najuspješnija su sredstva u odgoju. Služba Božja mora biti privlačiva, zato neka nije preduga i neka se vrši s onim sjajem i dostojnošću, koja osvaja svakoga, a najviše mlado srce. Kod službe Božje moraju što više sudjelovati pitomci sami.

Mladić, koji je u vjeri dobro poučen i oduševljen vjerskim obredima, rado će pristupiti k sv. sakramentima, a da ga na to niko ne sili. Sv. Pričest stavit će ga u neposredan dodir s Bogom, što može imati samo dobre posljedice.

Sv. Iv. Bosko nije mnogo napisao o preventivnom sistemu. Nešto malo ostavio je u Pravilima svoje družbe. Ipak je dugogodišnjim radom oko mladeži ovaj sustav tako usavršio, da posve odgovara duši go-

jenca. To se vidi iz uspjeha, koje je žeo. Preventivni sustav za naše je vrijeme bez sumnje mnogo prikladniji, nego represivni. Nije čudo, ako stoga svaki dan dobiva sve više zagovornika. Sve više ima zavoda, u kojima se odgaja po ovom sistemu.

Koliko si dobio članova za savez salezijanskih suradnika? — Ni jednoga? — Nastoj da u godini 1934. barem petoricu upoznaš sa savezom.

Mladići, koji su već poodmakli u godinama, no ne preko 20 godina, mogu ako imadu vruću želju i čvrstu volju postati još svećenici. A gdje? U Omladinskom domu — Salezijanaca — Zagreb — Omiška ul. 2. — A kako? Obratite se na upravu Doma!

Sretan Božić i sretnu Novu Godinu želi svim salezijanskim suradnicima, suradnicama i čitateljima „Salezijanskog Vjesnika"

Uredništvo i Upravništvo

Velikim žrtvama uzdržava se naš ‚Vjesnik". Priložili smo u zadnjem broju čekovne uplatnice, da se i Vi sjetite poslati dar za Glasnik.

Živio Don Bosko — Svetac!

Za primjerom Evrope, iskazala se i Amerika. Ministar prosvjete republike Argentine, odredio je dekretom od 7. V. 1934., da bi se u svim školama republike držala predavanja o životu i radu velikoga pedagoga Don Boska. Tu svoju odredbu popratio je g. Ministar posebnim hvalospjevom i izrazima oduševljenja za Don Boska.

U samom pak gradu Buenos Airesu, zemaljska vlada za nastavu, izlagajući velike zasluge Don Boskove i Salezijanaca uopće u Argentini, a posebice u Patagoniji, određuje, da jedna od najodličnijih škola Patagonije, zvana „General Roka", bude od sada nazivana imenom velikoga osvajača duša „Don Boska".

Slična nastojanja visokih ličnosti i svjetovnih vlasti, da se mladež čim više privuče svetomu Don Bosku, opetovala su se i u drugim državama.

Za vrijeme velikih svečanosti u Rimu, Turinu i u drugim mjestima svijeta, pa sve tamo do zadnjih granica Salezijanskih misija, svagdje je bila poletna i idealna mladež u prvim redovima, da dade dostojnu počast Don Bosku i da Mu radosna iskaže svoju harnost i pobožnost.

MUČENIK OD OSAM GODINA

Pet je već glava palo... Tjelesa vjernih kršćana ležala su u mučeničkoj krvi pred svojim krvnicima, koji su se odmarali po okrutnom činu i opirali se o krvave ručke mačeva te pobjedonosno gledali po gomili. Zapanjena ljudstva, što se od groze stislo skupa kao stado uplašenih ovaca pred krvoločnim vukovima. Divio se taj narod hrabrosti tih mučenika. Nije im išlo u glavu, kako su mogli srtati u tako krutu smrt s pjesmom na usnama i smiješkom na licu. Vjera, koja ulijeva u grudi takovu snagu, ne može biti prazna.

Ali još nisu svi pali. Još je stajala jedna žrtva. To je bio osamgodišnji mladić.

Smililo se svjetini to nevino siroče. Zato je nestrpljivo očekivala, što će izreći nemilosrdni tiranin. Ta to je još dijete, nevino, nikomu na svijetu još nije ništa na žao učinilo. Zašto dakle, da ga liše mlada života? I zbilja: i tvrda prsa tiranina kao da se sagnuše. Ali što će? On mora da udovolji carevoj zapovijedi. Pogledao je na krvnike. I u njihovim očima nije vidio onog divljeg ognja kao obično. I njih je dirnuo pogled na tu mlađahnu žrtvu. Tiranin zapovijedi: „Vodi toga u pagodu. Bozima neka prinese kâd i bit će slobodan". Narod zgrabi dijete i povede ga u pagodu. Dječačić bijaše miran. Ta pred njegovim očima evo umoriše već njegova oca, njegovu majku, braću. Gledalo je ovo dijete na tjelesa svojih dragih, kako su još u zadnjim trenucima drhtala i valjala se u vlastitoj krvi. Gledao je na mile njihove oči, koje su ugasle. Sve je to gledao i nije se bojao. Česa dakle da se još boji? Zar nije onaj prizor bio gori od same smrti? Ta još mu je živo zvonio u ušima glas očev, koji je govorio: „Srčan budi, sine, da te vidim u nebu". — — — Strašna mu je bol trgala srce, tako strašna, da nije mogao spustiti ni suze s oka. Svaki vapaj, kojega je htio dati od sebe, zamro mu je već u samom grlu. Još je jedamput pogledao po mrtvim tjelesima svojih dragih, a onda su ga pograbili i odveli u pagodu.

Svjetina je navrla u hladan, taman hram. Od sviju strana gledala su božanstva na dječaka s izbuljenim očima, kao da ga žele prestrašiti. Neko mu ponudi u ruke kada. Pred kipom božice Pusah gori oganj. — — — Metnut će kâd na oganj — ta šta je to — i bit će spašen. Zatajit će onu vjeru, koja mu tako lijepo govori o duši i o dobrom svemogućem Bogu.

Svi čekaju nestrpljivo. — — — Što, da ne će? Krvnici namrštili obrve, a sve spopao neki strah. On zbilja krzma? U to nastane grozan trenutak. Osamgodišnji dječak uzme krepko i odvažno kâd u ruke i baci ga na tle. Svijetina pobijesni. Stiska šake i diže ih u zrak. Nastane sveopće komešanje. Svak hoće, da dopre do dječaka i da ga ondje na onom mjestu sastavi s crnom zemljom. Dječačić pokrije lice rukama i moli se Bogu.

„Smrt, smrt, van s njime, ubijte ga kao psa!" orila se vika odasvuda. Sto ruku mahne da ga pograbi i izvede napolje. Vucarili su ga kao zločinca i pljuvali na njega. Rastrgali mu odijelo i svega izmučena, iznemogla i prestrašena s debelim čavlima pribili na vrata pagode.

Visio je na vratima kao na križu — cvijetak nebeskih livada, žrtva zaslijepljena neznaboštva. Darovao je Bogu svoj mladi život bez krzmanja i suza. Niti je pisnuo, niti zubima škrinuo.

DVA BISERA

I. Biser iz Indije

Zvonovi crkava u Šilongu veselo su naviještali uskrsnuće Gospodnje, kad se jedan misionar naglim koracima uspinjao po brežuljku izvan grada. Nije ga smetalo vruće proljetno sunce. Žurilo mu se. Ruke je pobožno držao na prsima, a u rukama je nosio sv. Popudbinu.

Ustavio se pred malenom potleušicom. Kad je ulazio u kuću, a i u kući samoj, morao je da sagne glavu, da ne udari o strop. U kući i izvan kuće vladalo je siromaštvo. Ne bijaše tu ni komada daske, iz kojeg bi se mogao načiniti oltarić za nebeskog gosta. Na siromašnu ležištu kraj ognjišta ležaše bolesna djevojka. Bila je još mlada, ali crte njezina lica odavahu tešku i dugu bol. Već dvije godine leži svezana za postelju, već dvije godine gasne polako njezin mladi život.

Kad je začula korake misionara, ganula se i pogledala ga s na pol otvorenim očima, dok se na usnama pokazao smiješak zadovoljstva.

MATO GROSO (BRAZILIJA) DJEČAK BOROROS

MATO GROSO: BOROROS U SVEČANOM ODIJELU

— Oče, hvala vam, — izgovori šapčući, sada umirem zadovoljna.

— Jeleno, — reče joj misionar, evo dolazi k tebi uskrsnuli Isus i nosi ti poljubac, a možda i zdravlje.

— Zdravlje mi ne nosi, — odmah će bolesnica. To znadem, On je došao, da me uzme sa sobom. Daj mi, oče, Isusa i blagoslovi me. Bez Isusa ne bih mogla veselo umrijeti.

— Jesi li spremna, Jeleno, na ovaj veliki korak?

— Da, oče! Osjećam, da je blizu smrt. Kad primim u srce Isusa, bit ću spremna.

Tu zastane, jer joj bijaše teško govoriti. Zatim nastavi:

— Oče, ova zemlja nije više za me. Već dvije godine živim odijeljena od svijeta. Premda su me svi ostavili, ja sam mirna. Svijet me ne vuče. Isus me je naučio, da moram ljubiti samo Njega. Sada bih željela sjediniti se s Njime i od Njega se nikada više ne rastati. Neka dođe smrt, ja se je ne bojim.

Od vremena do vremena izvijao joj se iz prsiju pobožan uzdah, koji je svaki trenutak bivao slabiji i teži. Misionar je molio molitve za umiruće. Još nekoliko uzdaha, i one oči, koje su bile već skoro ugasle, najednom se zažare, dok mrzle usne jasno izgovoriše riječi: „Isuse — — moj" — —

Karlo Mlekuš, *sal. misionar.*

II. Biser iz Alžira

Mladež u dobi zanosa i velikodušnosti dala je crkvi mnogo mučenika. Sv. Tarcizije otvorio je niz, koji se ne će više nikada zatvoriti.

Još nedavno, u naše dane, za vrijeme progona u Meksiku, pali su od revolucionarnih taneta uz mnoge druge August Rios i Ezekijel Gomez. Jedan je bio star 13, a drugi 18 godina. Oba su poletjela u nebo kličući: „Živio Krist — Kralj!"

Isto je tako mnogo mladih srdaca u Asamu, Kini, Koreji i Japanu u prošlim stoljećima zapečatilo svoju odanost Isusu vlastitom krvlju.

U nekom selu muhamedanskog plemena Beni-Aissi (Alžir) živjele su dvije kršćanske obitelji. Jedna sastojala od majke-udovice i njezine 7-godišnje kćerke. Bile su siromašne. Imale su jednu kozu, koju je mala Marija morala pasti. Jednoga dana vraćala se mala Marija kroz „tajme", t. j. kraj u selu, gdje se sastaju muškarci i razgovaraju o seoskim stvarima. Bilo je tu jedno dvadesetak muhamedanskih muškaraca. Jedan od njih zaustavi malu Mariju i reče: „Ti ćeš sada reći kaadu (muhamedansku molitvu)". „Nikada," odgovori djevojčica. „Reci sa mnom: Nema Boga uz Alaha, i Muhamed je njegov prorok". Marija je šutila.

U to se djevojčici približi još jedan muhamedanac, izvadi nož iza pojasa i zaviče: „Reci „kaadu" ili ću te ubiti!" „Ubij me, ako hoćeš, ali nije Muhamed, koga ja volim, nego Isus Krist". Odvažnost male djevojčice tako je rasrdila muhamedanca, da je na nju pljunuo. To se osjetljive Marije više dojmilo nego li sama opasnost pred smrću, zato zaplače. Muhamedanci joj napokon dozvoliše, da ode. Kad se vratila kući, pitali su je: „Zar te nije bilo strah, kad su te htjeli ubiti?" „Jest", odgovori, „bilo me je strah, ali ja sam se molila L a l l a M i r i a m (blaženoj Djevici), i muhamedanac je svoj nož metnuo natrag za pojas."

J. Kristiano.

PRVI POKUŠAJ NIJE USPIO, ALI ... NIŠTA ZATO

Napokon je došla i nedjelja. Oko dva sata popodne. tri su se salezijanska klerika usmjerila prema selu Mikvi (Assam, Indija), da tamo osnuju omladinski dom. Puni pouzdanja, da će uspjeti, žure se naglim koracima u selo. Tri kilometra, koja dijele selo i njihovo sjedište, prevališe u tren oka. Mladi misionari pohodili su crkvicu, koju su sazidali kršćani, zatim školu i t. d.

„Vidiš, tamo ima dosta djece. Idimo k njima. Pokaži im loptu."

Išli su. Djeca su ih gledala. Evo lopte!" „Hej, junaci. Idimo igrati. Evo lopte!" Djećaci neko vrijeme gledaju, a onda će u jedan glas:

„Ne ćemo", i bježe od nas.

Trojica misionara ne znadu, što je na stvari. Što da počnu?

Sjednu malo u hlad i otpočinu. Tu odluče, da obađu selo i tako možda saznadu za uzrok čudnom vladanju djece. Idi amo, idi tamo, nigdje žive duše. Sretoše svega skupa dvije žene. Međutim se primicao i mrak, zato smisle da pođu kući.

Tri apostola bijahu već izvan sela, kad ih na putu sretne visok i stasit čovjek. Približi im se i zapita ih:

„Što želite u našem selu?" Zašto dolazite k nama?"

„A tko si ti, da nas to ispituješ?"

„Ja sam seoski poglavica!"

„O, drago nam je, da možemo govoriti sa seoskim poglavicom. Mi smo došli k vama, da se igramo, da se igramo s vašom djecom."

„A - a", viče poglavica, „da se igrate?! Nije istina. Znam, zašto ste došli. Da od nas načinite kršćane, kao što ste to s nekojima već učinili."

„Mi dolazimo k vama, da igramo s vašom djecom, i samo onaj, koji dragovoljno hoće, može postati kršćanin."

„A zašto želite, da postanemo kršćani?"

„Želimo, da i vi spasite svoju dušu."

Muž se čudno nasmije. Kao da je htio kazati: „Na žalost, to ne može da bude." Zatim reče:

„Spasiti dušu? Ludost! Zar ne vidiš, kako smo crni od pete do glave. Za nas se smrću sve svršava. Samo Gandhi će se spasiti."

„Bog hoće, da se svi ljudi spase. Gandhi je čovjek kao ti i ja. Kad umre, njegovo će se tijelo pretvorit u prah kao i naše."

„Ali, što mi govoriš! Idite odavle i ne dolazite više u naše selo."

Reče i sav bijesan ode prema selu. I naša tr misionara — što će drugo — udariše kući. Sreće ovoga puta doduše ne bijaše, ali ništa zato, oni nijesu izgubili srčanost i nadu. Slijedeće nedjelje opet će se vratiti u isto selo. Možda ipak bude nešto. Možda se po molitvi koje dobre duše Bog smiluje i ovih nesretnih, prezrenih ljudi.

Gauhati (sal. misije) **U. Bordin,** *misionar - salez.*

PRAZNOVJERJE NA OTOKU KOREJI

Stanovnici otoka Koreje vrlo su praznovjerni. Uvjereni su, da je čovjek posvema ovisan od različitih prirodnih pojava, kretanja životinja, od toga, kakav tko ima nos ili kosu, što se komu sanja itd. Mnogim stvarima pripisuju Korejci neku višu moć, Tako misle, da marke, koje se lijepe na pisma, mogu izliječiti od malarije, i to za to, jer te marke mogu učiniti, da pisma i paketi dođu i iz najudaljenijih krajeva svijeta. Uvjereni su, da će žena, koja nosi na leđima malen kamenčić, roditi dobro muško čedo. Svaka i najmanja stvarčica, svaki prirodni pojav ima osobito značenje u životu praznovjernih Korejaca.

Prirodne pojave

Je li prvi mjesec crven? Bit će suša. Je li blijed? Bit će kiše u izobilju. Svijetli li mjesec u noći 15. siječnja, treba vidjeti, s koje strane: ako nekoliko s juga, ljetina će biti slaba, ako li pak sa sjevera, bit će svega dosta. Pokazao se komet. Eto rata, kuge, nesreće! Duga se pokazala na istoku u prve sate u jutro, eto poplave. Na dan vjenčanja padala je kiša. Mladenci će biti nesretni. Ako prvi dan u godini puše vjetar sa zapada, bit će dobra ljetina, ako li s istoka, bit će loša.

Ptice i životinje uopće

Ko vidi bijela goluba, bit će sretan. Bijela dlaka na repu kućnoga psa velika je nesreća za kućegospodara. Pjeva li pijetao u jutro više nego li deset puta, ljetina će za onu kuću biti dobra. Pjeva li mnogo ptica skupa, eto kuge. Krava, koja baca blato na glavu, kazuje, da će brzo kiša. Dođe li u selo sova, eto smrti za čitavo selo, sjedne li na krov čije kuće, propasti će i kuća i njezini stanovnici.

Tijelo

Dug nos, dug život. Kratak nos, loša sreća. Žena kratka nosa jest žena bez kreposti. Malena usta i debeo jezik, znak su siromaštva i kratka

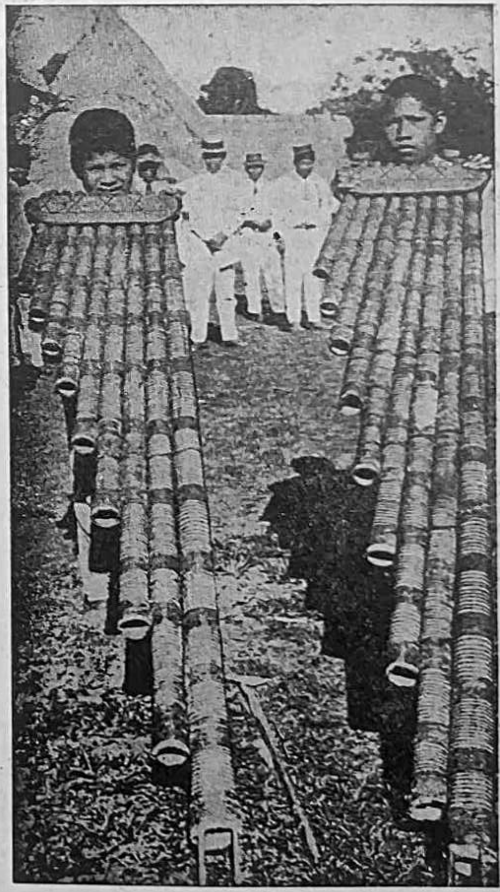

INDIJANSKE OGROMNE ORGULJE IZ TRSKE

PLES INDIJANACA

života. Ko ima velike uši, taj će na jedamput obogatiti. Duge trepavice znak su dobra značaja. Okrugle oči kažu, da je čovjek veseljak i dobričina, oči trouglate znak su zla čovjeka.

Sni

Sni imadu najveću važnost u životu Korejaca. Čim se Korejcu što sanjalo, hiti k tumaču, da mu san razloži. Ko sanja, da ima krila i da prše, dobro za njega. Jao onomu, ko se u snu znoji po čitavu tijelu! Sanjaš li, da su ti narasli dugi nokti, eto sreće na vratima. Komu je spala kosa, eto žalosti i tuge. Ko sanja, da će mu se naskoro roditi dijete, taj će biti vrlo bogat. Ko sanja, da se ugrijao na zrakama sunca ili mjeseca, ništa bolje, on će polučiti u društvu visok položaj. Dobar je znak, ako ko popravlja svoju kuću, ali jao onomu, ko gradi novu, jer taj je zapisan brzoj smrti. Ako ženska sanja, da je držala u rukama zmaja, rodit će zla sina. Ko vidi u snu kišu, izgubit će ženu... itd.

ŠINTOIZAM

Šintoizam jest vjera, koja je nikla u Japanu (Niponu). Tu su vjeru Japanci od vajkada ispovijedali, a ispovijedaju je velikom većinom još i danas. Šintoizam jest jedina vjera, koja ima svoj izvor u Japanu. Riječ „Š i n t o" znači: P u t b o g o v a. Riječ: „b o g o v a" dodali su u 9. stoljeću s namjerom, da ovu vjeru razlikuju od budističke, koja se zvala: P u t i bila neko vrijeme u Japanu vrlo raširena. Budistička vjera, kako ćemo vidjeti, preselila se je u Japan iz Kine.

Svete knjige

Kao što se u mnogočemu i naša vjera opire na Sv. Pismo, tako se i vjera Japanaca (šintoizam) opire sva na dvije knjige, i to na: K a j i - k i i na N i h o n-k i. Prva knjiga bila je napisana oko g. 712., a druga oko g. 720. Prva knjiga opisuje postanje svijeta. O njoj tvrde, da opisuje istinite događaje. Ali to ne drži. Naprotiv puna je svakojakih bajka. U tu knjigu zapisali su, što je pripovijedala neka starica Hieda no Hare, koja da je imala izvanredno pamćenje.

Knjiga Kaji-ki govori prije svega o bogu stvoritelju A m e n o - M i n a k a n u s h i (gospodar središta nebesa), koji da je za vrijeme stvaranja ostao nepomičan na svomu mjestu. Poslije toga govori se o drugih šest bogova, a za ovima opet o druga četiri, svi sa svojim ženama. Na koncu pripovijeda se o nekom I z a n a g i i njegovoj ženi I z a n a m i, koji da su stvorili Japan i sve druge manje bogove. Iz desnog oka božice Izanami rodila se T s u k i - n o - k a m i, božica mjeseca, a iz lijevog oka iste božice rodila se A m a t e r a s u, božica sunca. Božica sunca rodila je opet dva sina: O h o - K u k i - N u s h i i N i s u g i - n o - M i k o t o. Božica sunca Amaterasu poslala je ovog posljednjeg, najmlađeg, da vlada u Japanu. Ovaj je osnovao japansku vladarsku porodicu. Knjiga K a j i - k i kaže, da je taj Nisugi - no - Mikoto bio pradjed prvog japanskog vladara J i m u T e n o.

To je uzrok, što su Japanci uvijek bili jako navezani na vladarsku kuću i što svoga vladara smatraju za neko više biće.

Koliko imadu bogova?

Japanci štuju svu silu bogova. To se najbolje vidi iz njihovih molitava. „Molim se prije svega", kaže Japanac, „velikomu bogu dviju nebeskih palača, zatim 800.000, koji su na zemlji, onda 1,500.000, koji se štuju po svim hramovima sviju pokrajina velikoga naroda osmih otoka (Narod osmih otoka jesu Japanci), onda opet 1,500.000, koji ovima služe. Svima ovima obraćam se u svojoj molitvi i molim ih, da mi udijele... Japanci imadu za svaku stvar svoga Boga. Ima bog za obrađivanje zemlje, za predenje svile, bog vjetra, kiše, gore, šume itd. Jedan čuva kuhinju, drugi bunar, treći most, četvrti ptice itd. Svaki stalež opet ima svoga boga, koji ga štiti.

Povjesni razvoj

U prva vremena bio je šintoizam jedina vjera. U 6. stoljeću došli su u Japan budisti i s vjerom donijeli Japancima i kinesku kulturu. Ipak budizam nije mogao iskorijeniti šintozma, nego ga je samo nekoliko promijenio. Iz obiju vjera: šintoizma i budizma nastala je neka mješavina, uslijed koje se šintoizam poslije raspao na više ogranaka. Danas je šintoizam razdijeljen na 10 različitih sekti. U začetku 19. stoljeća nastala je u Japanu jaka težnja, da se i u vjerskom pogledu posvema oslobode od utjecaja sa strane Kine. Zato su srušili sve budističke hramove, koji su bili dosta puta pravi biser umjetnosti i bogatstva. Danas Japan ima svega ukupno 196.000 šintoističkih hramova i 18.000 svećenika.

Tko proučava malo dublje šintoizam, kakav je danas, dolazi do zaključka, da šintoizam nije vjera u pravom značenju riječi. Šintoizam danas nije ništa drugo, nego ljubav prema domovini. Ko nije šintoista, nije pravi Japanac, i obratno samo Japanac može biti pravim šintoistom. Zato Japanac, čim upozna našu vjeru, nema nikakve teškoće, da se odreče svojim bogovima. Teškoća je samo u tome, što Japanci imadu velike predrasude prema nama. Ko svlada te predrasude, svladao je sve.

Glazba kod primitivnih naroda

Glazba nije uvijek imala ono bogatstvo u izražavanju, koje danas posjeduje. Prošlo je baš onoliko godina razvoja, koliko je staro čovječanstvo, dok nije dosegla današnju visinu. Glazbe nalazimo u povijesti sve tamo, gdje dopiru prvi počeci znanja o ljudima. I štogod je koji narod stariji i primitivniji, to ima jednostavnija glazbala. Na pr. naše tambure, gusle, klavir i druga (kompliciranija) složenija glazbala razviše se tek posljednje vr jeme do tol ke visine.

Kako svagdje, svi narodi u glazbi imaju jedan stalan razvoj, tako i primitivni Crnci, samo da je kod njih razvoj nevelik.

Kako su nastala njihova glazbala i kako izgledaju?

Čovjek ima u sebi duboko usađeni osjećaj za ritam (izmjenu naglašenoga i nenaglašenoga). Izmjena dana i noći, nastojanje godišnjih dobi, hodanje, pa i samo kucanje srca čovjekova, — sve se to zbiva u stalno vrijeme, po stalnome ritmu. I toliko je taj osjećaj usađen u čovjeku da on mnoge svoje poslove obavlja po stalnome taktu (udaranje o nakovanj, nabijanje bačava, vučenje mreže itd.). Osobito se to opaža kod zajedničkog kakovog posla (žeteoci i dr.). — Ako pitate čovjeka, zašto tako radi, odgovorit će da mu je tako lakše raditi. Dapače veoma često će iz toga razloga, u ritmu pjevati ili odavati bilo kakav glas (minavanje u rudokopima).

Pređimo na sl. 1. Sjetimo li se, da je i sam ritam jedan od neizostavnih dijelova u ljepoti glazbe, dolazimo do prve i najprimitivnije muzike sviju naroda i sviju vremena, a stvorila ju je potreba; ona je izliv duše čovjekove i naći ćemo je daleko, daleko, sigurno i kod prvog čovjeka. Jedan veliki glazbenik reče: U početku bijaše ritam... Kako vidimo, to naglašavanje ritma današnji primitivci postizavaju udaranjem štapića o uporedo povezane daščice („jazz"). Naravno, i to je već viši stupanj razvoja. U početku su, u tu svrhu, obično udarali nogom o zemlju, pljeskali, lupali oružjem.

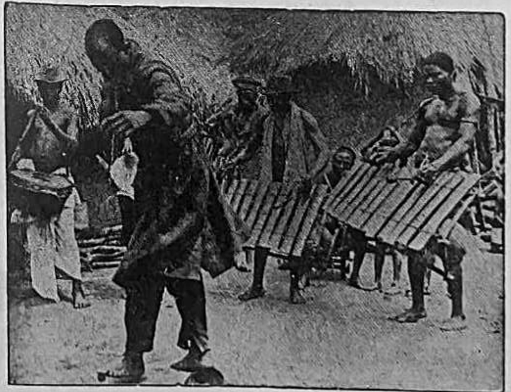

SLIKA I

Osobito se to opaža kod njihovoga plesa u sl. 2., kod česa je pljeskanje i udaranje nogom o zemlju još uvijek veoma važno sredstvo za (efekat).

SLIKA 2

lijep utisak. Ali ubrzo poslije običnog udaranja o ruke, o zemlju ili o daščice naći ćemo njihove „bubnjeve" (ista slika). Ove oni grade iz izdubljenog debla stabala, o koje se pričvršćuje životinjska koža. Upotrebljavaju ih najviše kod plesa, ali i inače, kao na pr. kod svečanosti, uzbuna i sl. Zamjenjuju dakle, naša zvona.

Od sličnih tvrdih i „bezvučnih tjelesa" treba još spomenuti i prazne tikve posude punjene kamenčićima (pogledaj sl. 7.)

Kao što daščice (jazz) tako i to preuzeše za pratnju uz ples „rumba" današnji naši „kulturni Crnci".

Posebnu, već savršeniju fazu, čine „zvučna tjelesa", koja na udarac titraju i daju nekakav zvuk sličan našim „činelima" („piatima"). Zovu ih „gong" ili „tam - tam" (sl. 3.). Slijede razne druge udaraljke (sl. 7.), triangel i t. d.

Na višem stupnju razvoja stoje „puhalački instrumenti". To su frule, diple, svirale. Mogu biti jedna ili dvije, sa jednom ili više rupa kao i kod n a š e g a n a r o d a, a može ih biti i više skupa povezano. (Vidi sl. 4.). Takvo glazbalo zove se „panova svirala". Svira se tako, da se u razne puhaljke izmjenično puše. Manje puhaljke imaju viši ton, a veće dublji.

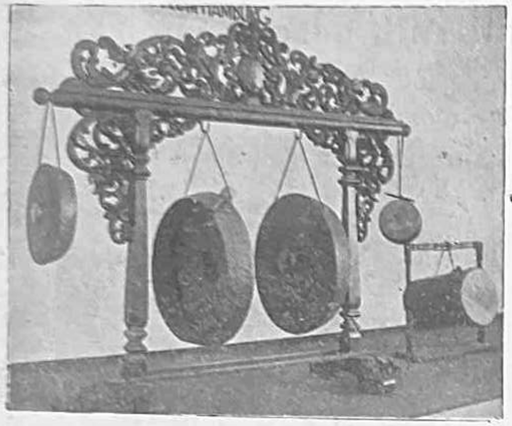

SLIKA 3

Posljednji i najsavršeniji stupanj tvore „glazbala sa strunama". Prelaz u tu fazu tvore „puhalačka glazbala spojena sa gudalačkim". (Vidi sl. 5.). Napokon dolazimo do čistog „gudalačkog instrumenta" (sl. 6.), koji zbilja pretpostavlja jednu glazbenu kulturu, koja je daleko poodmakla od prikazanog primitivnog prapočetka.

U sl. 7. nalazimo, uglavnome, eto, zastupane sve vrsti prikazanih glazbala. Tu imamo pravi jedan orkestar. Naravski, ne onakav kakovog imaju današnji kulturni narodi; ali ipak na toliko visini da se i mi danas ne stidimo mnoge od tih glazbala upotrebljavati. Neke u naravnome obliku (jazz, tikve, triangel, bubnjevi, činele), a neke umjetnički dotjerane (gusle, puhaljke.)

Ako skupimo sve, što smo kazali u jedno, reći ćemo: Muzike je bilo uvijek, čim je bilo čovjeka. Stvorila ju je potreba. Ona je duboko usađena u naravi čovjekovoj. Glazba ima svoj postepeni razvoj. U samome prikazu specijalno (crnačke) primitivne, opažamo četiri dobi:

1. Onu, u kojoj vlada isključivo ritam uz odavanje bilo kakova glasa, bez ikakove dublje zamisli; gospoduju „udaraljke" (bubnjevi).
2. Onu, u kojoj dolaze u obzir „zvučna tjelesa" (gong, činele).
3. U trećoj dobi eto već „puhalačkih glazbala", i napokon
4. Savršenstvo predstavljaju „gudala".

MARIJA I MLADA GUBAVKA IZ SCHILLONGA

Pribrajala se kćerima mladih katolikinja u gradu, no njezin rodni kraj bio je Schryngschen, veliko brdsko selo, daleko 8 kilom. od Schillonga. Uvijek se sjećam ove siromašne djevojčice, imenom Benole, koja je uvijek bila tako žalosna izgleda. Uistinu u svojem kratkom vijeku mnogo je pretrpljela, pa i radi vjere. Bila je krštena još malena. Donijela ju je sama majka udova, kad se je obratila na kršćansku vjeru. No zamalo umre mati i ovo siroče od 13 godina ostane samo. Po zakonima mjesta pripadala ju je sva baština, ali djedovi još pogani, nijesu o tom htjeli niti čuti, jer je bila kršćanka. Uzalud su je nagovarali, da ostavi svoju vjeru radi baštine, no mala je voljela siromaštvo i progonstvo, nego se odreći vjere.

Došla je i nastanila se blizu grada u kući daljnjih rođaka, također pogana, no oni su joj dozvolili, da vrši svoje kršćanske dužnosti. U to se je vrijeme upisala u društvo mladih katolikinja „Auxilium", U društvu je uvijek pokazivala lijep primjer svojim ponašanjem. Na žalost počeli se pojavljivati prvi znakovi gube. Djevojčica bila je jedina gubavka. Sirota bolno je uzdisala! Nadala se je, da će ozdraviti, no uzalud; bolest je postajala sve gora, pa je i ona postala i malodušnija u svojoj vjeri. U to dođu i rođaci, pa joj obećaju imetak i zdravlje, samo neka se vrati u svoj kraj i ostavi kršćansku vjeru.

Jednoga mi se dana najavi i reče mi: „Oče, želim se vratiti u svoj kraj". „Zašto? Zar Ti možda što manjka?" — upitam je. „Tamo imadu lijek, pa će me ozdraviti". Jedan sam čas šutio, a onda joj kažem: „Dobro, jer vidim, da si na svaki način odlučila poći, pođi, ali tamo ne ćeš naći ni zdravlja ni mira; ovdje su ti vrata uvijek otvorena."

Za nekoliko mjeseci primim pismo od suda, gdje mi se saopćuje, da je mala Benola ostavila

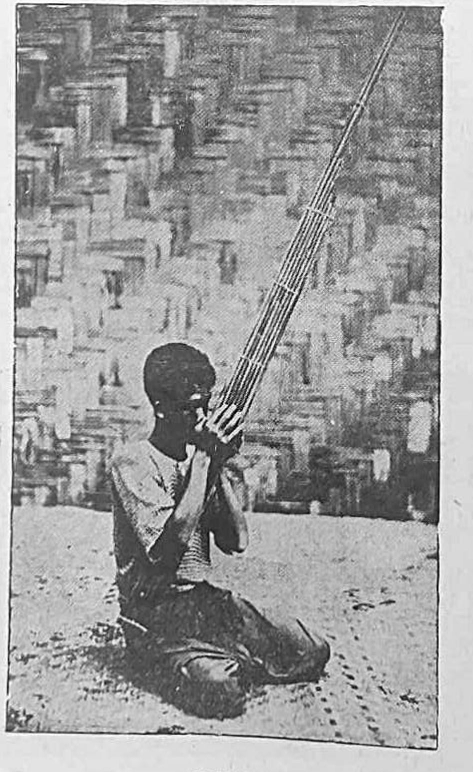

SLIKA 4

kršćansku vjeru, primila svoj imutak, za to neka je brišem iz svojih knjiga, jer i onako n[illegible] bila svijesna kod primanja krsta.

Sirota djevojka! Bojao sam se za nju, no spasu sam se nadao. Bila je brisana i iz društva, no Marija je i nadalje nad njom bdjela. Kad se je bolest strašno razvila i nagrdila čitavo lice, nisu je mogli više trpjeti kod kuće. Tražili su, da je primu u protestantske bolnice, ali uzalud. Konačno je ostala naša misija. Primili smo je. Neka mlada djevojka iz druš va dvorila ju je i brinula se je, da očisti gubu s duše, koja je bila mnogo teža i opasnija od tjelesne. Sirotica živjela je tek nekoliko dana. Primila je više puta sv. Sakramente upravo sa žarkom pobožnošću i umrla je u predvečerje Vel. Gospe. Bila je to sigurno milost Marijina. Pregledavajući imenik društva, našao sam i ime Benole, prekriženo, no natrag sam ga upisao, jer je dobrota Marijina štitila ovo siroče i izvan društva i pružila joj svoju pomoć na času smrti.

Vendrome
salezijanski misionar

GODINA U JAPANU

Japanci na različite načine nazivaju godinu. No jedan od najstarijih običaja jest, da se godina zove po nekoj stanovitoj životinji, kojih su Japanci nabrojili 12. Evo ih: mačak, vol, tigar, zec, zmaj, zmija, konj, ovca, majmun, kokot, pas i svinja. Na početku godine objese se velike figure dotične životinje na velike gostionice tako, te svaki može znati, kojoj je životinji posvećena godina. Slijedeća godina posvećena je mačku.

Mjeseci imadu također svoje posebne nazive, koji označuju karakter dotičnoga mjeseca.

Siječanj je mjesec dobrih vijesti (Mutsuki), radi vračanja i svetkovina.

Veljača je mjesec dvostrukih haljina (Kisaragbi), radi hladnoće.

Ožujak je mjesec, u kojem se budi priroda (Yayai).

Travanj je mjesec posebnoga cvijeta (Utsuki).
Svibanj je mjesec sjetve (Sa - tsuki).
Lipanj je mjesec bez vode (Mi - na - zuki).
Srpanj je mjesec značajeva. Taj se mjesec

SLIKA 5

SLIKA 6

na blagdan Tenabata pišu nekakove fraze i viješaju na vrata.

Kolovoz je mjesec lišća (ha - suki) ili Tsuki - mi - suki, jer se promatraju mijene mjeseca.

Rujan je dugi mjesec (Miaga - suki) ili mjesec krisantema (Kiku - zuki).

Listopad je mjesec bez bogova, jer svi bogovi ostavljaju svoje hramove i nalaze se kod upravitelja Izuna, boga Okumisushi.

Studeni je mjesec mijene (Sehino - zuki).

Prosinac je konačni mjesec (Shivasa).

Dani su razdijeljeni na 3 desetice, što ukupno sačinjava 30 dana. Prva desetica zove se viša, druga srednja, a treća niža (Jojim, - Chujun, - Chejin).

Dan je razdijeljen na 12 razmaka, a svaki razmak broji 2 sata i nosi ime jedne životinje. Evo pregleda: **Noć**: 1—2 sata mačka; 2—4 sat vola, 4—6 sat tigar. **Jutro**: 6—8 sat zeca; 8—10 sat zmaja; 10—12 sat zmije. **Dan.** 12—14 sat konja, 14—16 sat ovce, 16—18 sat majmuna, 18—20 sat kokota, 20—22 sat psa, 22—24 sat svinje. — Ima i drugih naziva, no oni su komplicirani.

Don Josip Morn,
salezijanac misionar

OTKRITE SUJEVJERNE GLAVE! (JAPAN)

Bilo je to jednoga hladnoga jutra u Myasaki. Svud tišina, jer su kuće još bile zatvorene. Baš su djeca dolazila na Misu. Ovu mirnoću najednoć prekine šum pljuska. Pomislim, otkuda kiša?

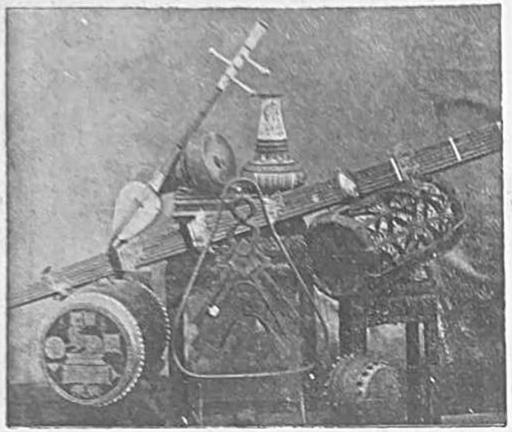

SLIKA 7

Kad je nebo vedro ? No odmah spazim zanimiv prizor. Neki bonc napola odjeven lagano je po toj zimi išao ulicom i molio neke nerazumljive molitve. Pred nekim kućama nalazili se sudovi s hladnom vodom. Bonc ih u tren oka pograbi i izlije sebi na glavu, a da nije ni obrvama trenuo. — Pomislim si, dobar „kunež" u to doba ! !

No ovaj običaj nije tako rijedak. Upotrebljava se u slučajevima očaja, a napose kad se čovjek želi riješiti vraga. Mongacu, tako se zove siromašni bonc, upotrebljavao je ovo u različitim slučajevima. Znao je, da ma neki lijek, koji mu može pomoći. Dao si je načiniti recept, i u različito vrijeme po zimskim danima lijevao bi si vodu na glavu, a pri tom bi molio : „Veliki Fudo, učini da budem znameniti bonc." Nadao se postati — slavan. I u istinu ! Postao je tako slavan, da se je uzoholio i počeo praviti prekršaje, i na koncu je svršio u progonstvu.

Ništa čudna ! I sam Noghi, veliki general i pobijeditelj kod Port-Artura, ponovio je takovu devetnicu za vrijeme bolesti cara Meiga. — Car, obični smrtnik, ipak je umro, a moj Noghi načinio harakiri, rasporio si trbuh, da ne bude sramote. — I sad se broji među oce ! ! !

Molimo se, da ovo pranje, u sebi nezgodno i sujevjerno, opere u istinu glave drukčije naprednih Japanaca. **Alojzije Fonen,**
salezijanski misionar

SV. DON BOSKO MEĐU INDIJSKIM MLADIĆIMA

Sretni mladići, koji su bili za vrijeme uskrsnih proslava u Rimu i Turinu, oduševljeno pripovijedaju svima i svakome o čudesima, što su ih tamo vidjeli i proživljavali. Neki dan je mladi riječiti govornik, pred hiljadu osoba na širokoj livadi pod sjenom drveća preko jedan sat na široko opisivao svečanu kanonizaciju na Uskrs, pa o oduševljenju prigodom velike audijencije u Sv. Petru na uskrsni utorak, „kad smo mi, s visoke tribine, na kojoj smo bili smješteni mahali šeširima i vikali : Živio Papa Don Boska !" — Na zelenom sagu, među obrađenim brežuljcima i zelenim krošnjama, množina ljudi pozorno je slušala riječi toga mladića i dozivala si u pamet prvo Don Boskovo udruženje u Beki-u, kad je za vrijeme šaljivih igara, iznašao svete misli svojim sudrugovima.

„Kako bi mogao zatomiti — nastavio je mladi govornik, — da sam poljubio ruku Papi ? Činilo mi se, da se nalazim pred Bogom, te sam bio potresen do suza". Kad me je upitao, što znače riječi, koje smo nosili na prsima : „Barabor bad u Pop", i kad je saznao, da znače : „uvijek s Papom !", odgovorio je : „Bravo ! i Papa će biti uvijek s Vama !"

Evo veselja, koje sam oćutio za čitav život, evo obećanja, koja sam učinio Bogu za čitavi život pred vama i s vama. Vjernost i ljubav Papi za uvijek."

Zatim se sjetio veličine crkve sv. Petra. „Tolika je, da bi u nju stao čitavi naš kotar, kad bi svi bili katolici, da bi u njoj svi zajedno slušali sv. Misu". (Kotar broji 280.000 stanovnika, no njemu se činilo, da je rekao premalo). Prešao je zatim na katakombe, pa na klečečki hod po sv. Stubama, koji je obavio s tol kim žarom i pobožnošću, kao što je bila revnost čovjeka, koji je po njima hodao.

A u Turinu ? Ljubav Don Bosku, koju su iskazivale stotine hiljada ljudi, duboko se utisla u srce mladoga govornika. Tu su nas voljeli kao svoju djecu, a dvorili su nas kao gospodu. Još i sada dobivamo karte i listove iz Turina, Milana i Rima od naših prijatelja. Sačuvali smo zahvalnost i ljubav prema svima, a napose prema mladićima i salezijanskom Poglavaru. Blagoslovljen uvijek poglavar Don Rikaldone, koji se je brinuo i za odjeću nas siromašnih indijanaca radi hladnoće, koja je bila nastala."

Blagdan se je proslavio u misiji. Šaroliko mnoštvo mladića, katolika, pogana i protestanata (još u najvećoj mjeri), natjecali su se u kliktanju. Neki protestantski dječak, privučen svečanošću, upita u crkvi sudruga :

„Šta slavite?" — „Don Boska". — „Kad dolazi ?" — „Već je došao". — „A gdje je ?" — Evo ga — i pokaže mu na kip Don Boska, kako se nalazi među mladićima i smiješi se s oltara ? — Ne razumiješ ! Don Bosko je već u Raju i mi ga slavimo i govorimo Mu tako jasno, da nas čuje u nebo".

— Ali za što su mladići kraj njega ? (i pokaže prstom na kip.) — Jer je Don Bosko tako i u Raju — uvijek među mladićima."

U Shillongu je također postavljen brončani kip Don Bosku na javnom trgu. Treba naglasiti, da se je s tim saglasila i javna vlast, koja je muslimanska, no prijateljski raspoložena prema Don Bosku.

Albino Komba,
salezijanski misionar

ŠTAMPA U JAPANU

Živo zanimanje Japanaca

Rekao bi tko, da se Japanci već žrtvuju željni znanja. Eno već dijete od 3—4 godine lista smotre za djecu, pogotovu K o m a r i, koju nose i na šetnju. Knjižari moraju dopustiti djeci, da slobodno, besplatno, gledaju, listaju, čitaju, pa i blate izložene knjige. Kad se djeca vraćaju iz škole, priprave im na pločniku uz knjižaru stolić sa smotrama, pa eto obilate čitaonice.

Poganska izdanja

Ima sva sila smotara i listova svake ruke. Jedno jedino društvo u Tokiju izdaje 85% listova za dječake, djevojke, djecu, radnike, obrtnike, učenjake. Ima oko 15 milijuna pretplatnika, 15 tisuća radnika, a za mjesečnu otpremu upotrebljava 200 vagona.

Časopisa

Ima u Japanu u svim krajevima i gradovima. U samom Tokiju ima 40. U malom su gradu Beppu 4 časopisa. Dva društva u Osaki, Tiranu izdaju ćanomice 4 milijuna časopisa. U uredništvu je 10 tisuća radnika. Imaju zrakoplovni odsjek, koji raznosi vrlo brzo novine na najdalje otoke. Na carskom je sveučilištu u Tokiju tiskara za poučne i uzgojne spise.

Knjige

U Japanu se izdaju na veliko. Godimice 18.000 novih svezaka. Knjižara Maruzon, najveća u Japanu, ima prevodilački odjel, koji odmah prevodi sva znatnija i inostrana djela.

Katolička izdanja — Časopisi

Da se zaustave izdanja budistička, protestantska, nemoralni romani i dr., trebalo je ustrojiti katoličku štampu. Obustavljeni su razni listovi, te osnovan tjednik K a t o l i k u Š i m b u n. Kad bude sredstava, pretvorit će se u dnevnik.

Salezijansko djelo za dobru štampu

Ugledajući se u sv. Franju Saleškog i sv. Iv. Boska u prvi red stavismo dobru štampu. Nakon 6 godina evo računa. Izdajemo mjesečnik D o n B o s k o, koji se dijeli besplatno. Tako i drugi časopis za pogansku mladež, koji počesmo izdavati na dan sv. Franje Saleškoga 1931.

Knjiga „Život Isusov" bi rasprodan u nekoliko mjeseci. „Život sv. Iv. Boska", „Dominika Savija", „Pobožnost Mariji Pomoćnici". Besplatno se dijele listići, letaci za propagandu, dva mjesečnika u nekih 8000 primjeraka.

Prva slagarska škola

Osnovana je u Oiti, da se u jednu ruku mogu učiti mladići tiskati, a u drugu najcjenije izdavati knjige i časopisi i dr. Izdan je i prvi zidni kalendar. U srpnju 1931. počesmo izdavati „Katoličko štivo", mjesečno 90 strana. Pomažu i drugi misionari. Katolicizam je u Japanu, reče jedan misionar, slabo poznat. Može se raširiti gradeći crkve u većim gradovima ili šireći katoličke knjige. Prvo stoji mnogo novaca, a tih nema. Za drugo se hoće dobra volja i ustrajnost. A toga ima dosta u sinova sv. Iv. Boska.

S DALEKIH GRANICA MISIJA U MANĐURIJI

Pišem Vam iz Mukdena (Mandžurije), gdje se nalazimo na povratku sa koncertne turneje, koje sam držao sa Don Manđarijom u Dairenu, Fushu-u, Mukdenu i Shinkyo, glavnom gradu novoga mandžurskoga carstva.

Na povratku kroz Koreju održat ćemo koncerte u Shingishu, Heijo, Keijo i Taikyu, a onda ćemo se vratiti na redoviti posao naše siromašne i malene misije. Mandžurija je lijepa i velika. Koreja ima privlačivosti, no naša siromašna Misija najviše nam je prirasla srcu tako, te možemo s najdubljim osvjedočenjem zapjevati o njoj : „Kuća moja, kuća moja — kak malena ti mi bila, — činiš mi se ko grofija".

No pitat ćete me : što sam išao u Mandžuriju ? Sigurno ne radi športa, a niti u emigraciju, kao što to čine naši dragi Japanci, nego zato, da učinim nešto dobra. Pozvan sam od crkvene vlasti, a sinovi joj se mislim, moraju pokoravati, a znali smo, da ćemo ugoditi i civilnim vlastima, koje nas na široko štite i pomažu. Dobili smo badava i putnice i vozne karte, što je za nas dobar znak u Japanu, a u njega se ugledala i Mandžurija.

Braća misionari iz različitih zemalja, radosno su primili siromašne sinove Don Boska. Kad sam se sastao s ovim borcima, koji rade ovdje već 25, 30 i 40 godina u mnogom trpljenju i progonstvima, osjetio sam duboko ganuće.

Mandžu ija broji oko 25. milijuna stanovnika. Broj kršćana od 2.000 narastao je na 200.000 hiljada, a rad apostolata razdijeljen je na 7 okruga. U Misijama se nalaze misionari iz različitih redova i zemalja. Ako se uzmu u obzir poteškoće, s kojima su se misionari borili, kao bune, nezgodna klima, prometna sredstva, napredak u broju može se smatrati čudesan. Sadašnji je rad olakšan. Mandžurija u novom položaju može se smatrati zemlja budućnosti. Otvorene su pruge za saobraćaj, sama zemlja po sebi bogata je različitim bogatim rudama, a nova vlada energično ide za tim, da organizira zemlju i u religioznom, intelektualnom i administrativno-juridičkom pravcu. Katolici u novom položaju osigurani su za svoj rad, razvijaju lijepu djelatnost, te ima nade, da bi Mandžurija mogla postati jedno carstvo vrlo močno u materijalnom i moralnom pogledu.

Don Vinko Cimati,
Salezijanac - misionar.

RUŽE I TRNJE MISIJA U TEZPURI, ASSAM

Jedan misionar iz Indije, piše pismo ovoga sadržaja : „Ljubljeni Oče ! Mislim, da ste već iz novina saznali za strahote, koje su stigle misije u Tezpuri. Bila je to velika kušnja, koja je zakrvarila naša misionarska srca.

Vratio sam se u Tezpur, kada su počele kiše, da si otpočinem i uredim poslove, kad saznam za strahovitu novost. Radi jake kiše, nabujali su lijevi pritoci Brahmaputre noseći svuda smrt i pustoš. Najljepši kraj Nowgong prelit je vodom. Bile su potresne scene. Čitave obitelji, koje su se htjele spasiti na susjednim brežuljcima, grabila je voda i pokopala ih u svojim virovima. Siromašni ljudi izvan sebe od silnoga straha, nastojali su se na svaki način spasiti. Zabilježeno je više od 600 žrtava. No hvala Bogu, nijedan naš kršćanin. Kad su se vraćali sa brežuljka Mikir, kamo su se sakrili, nailazili su na samu pustoš.

No ova nevolja ipak nam ne priječi primanje u jeha. Obraćenja neprestano rastu ; u posljednjim mjesecima zabilježili smo 2.030 krštenja.

Množe se i nove potrebe, škole, gradnja crkava, poučavanje novih katehista itd. Sad pak više od prije trebamo pomoći naših dobročinitelja. Bez njihove pomoći vojnici Kristovi morat će predati oružje. Ali ne, mi hoćemo da Krist, slavni zaštitnik, bude propovijedan po ovoj blagoslovljenoj zemlji Assama.

A. Alessi, *salezijanski misionar*

Iz uprave salezijanskog suradništva

1. Zahvaljujemo se svim p. n. suradnicima i suradnicama iz Miholjanca, Novigrada i Virja za milodare u živežnim namirnicama. Salezijanska družba može napredovati u vršenju zadaća, što joj je naložio sv. Ivan Bosko, jedino s pomoću revnih suradnika i suradnica, koji se po mogućnosti žrtvuju za slavu Božju i spasenje duša.

2. Kada p. n. suradnici i suradnice šalju imena novih suradnika i suradnica, neka osim tačne adrese izvole dostaviti, da li dotični naruče i „Salezijanski Vjesnik" ili ne.

3. U Zagrebu imadu salezijanski suradnici i suradnice svaki mjesec vježbu sretne smrti i sastanak i to na dva mjesta: na Knežiji te u Vlaškoj ulici. Na Knežiji je vježba sretne smrti u nedjelju prije 24-a u mjesecu u kapeli Marije Pomoćnice u 6 sati; sastanak suradništva je zadnju nedjelju svakoga mjeseca poslije podne u prostorijama Omladinskoga doma, Omiška 2 (Knežija).

U Nadbiskupskom konviktu, u Vlaškoj ulici 38 (kod sv. Martina) je vježba sretne smrti svaku zadnju nedjelju u mjesecu u 6 sati. Isti dan poslije podne u 3 sata je u crkvici sv. Martina za suradništvo blagoslov sa presv. Otajstvom i nakon toga sastanak u prostorijama konvikta. — Suradnici, koji obave vježbu sretne smrti, zadobiju potpuni oprost. Isto tako oni, koji prisustvuju sastanku.

Korisno bi bilo, da bi se i po drugim mjestima izvan Zagreba, gdje ima više suradnika i suradnica obavljala vježba sretne smrti i sastanci. Vježbu sretne smrti može obaviti i suradnik sam za sebe. Tiskanice sa molitvama za sretnu smrt mogu se naručiti u ovoj Upravi po 50 para komad.

4. One p. n. suradnike i suradnice, koji već više godina nisu još ništa poslali za „Vjesnik", molimo, da to učine čim prije, da može „Vjesnik" izlaziti još dalje, te da ga i oni mogu još dalje primati. Inače morat ćemo ga zaustaviti, a oni mogu i dalje biti suradnicima te primati sve oproste, ako mole svaki dan Očenaš, Zdravomariju i Slava Ocu po nakani sv. Oca Pape te udzah: Sv. Franjo Saleski, moli za nas!

OPROŠTENJA, PODIJELJENA OD SV. CRKVE SALEZIJANSKIM SURADNICIMA I SURADNICAMA

od 15. studenoga do 15. veljače:

Studeni: 21. (Prikazanje Bl. Dj. M.), 22. (Sv. Cecilija).

Prosinac: 8. (Bezgrješno Začeće Bl. Dj. M.), 25. (Božić).

Siječanj: 1. (Obrezanje našega Gospodina), 6. (Sv. Tri Kralja), 18. (Stol. sv. Petra u Rimu). 23. (Zaruci Bl. Dj. M.), 29. (sv. Franjo Saleski). Veljača: 2. (Svijećnica).

Osim ovih imadu salezijanski suradnici i suradnice još drugih potpunih i nepotpunih oprosta, koje će dobiti, ako imadu nakanu, da dobe i nepoznate oproste. Za jedne i za druge određeno je, da se svaki dan izmoli jedan Oče naš, Zdravo Mariju i Slava Ocu po nakani sv. Oca Pape sa uzdahom: Sv. Franjo Saleski, moli za nas!

UVJETI ZA POSTIGNUĆE JUBILEJSKOG OPROSTA 1934.—1935.

Sveti Otac Papa Pijo XI. konstitucijom „Quoe superiore anno" od 2. IV. 1934. odredio je, da se sveta jubilejska godina s obilatim oproštenjem vrši do uključivo 28. travnja 1935. u svekolikom katoličkom svijetu, kao što se prošle godine slavila u gradu Rimu.

1. Svaki vjernik mora da se skrušeno ispovijedi i dostojno pričesti.

2. Mora pohoditi četiri određene crkve i u njima obaviti tri sveta posjeta i to bilo istog, bilo slijedećih dana, tako naime, da vjernici mogu, čim su iz svetog hrama, nakon izvršenog pohoda, izašli, ponovno i s mjesta u nj ulaziti, da obave drugi i treći pohod.

3. Prigodom pohađanja crkvi treba u svakoj i svaki put izmoliti a) pred oltarom, u kojem se čuva presv. Otajstvo: *pet puta „Oče naš", „Zdravo Marijo" i „Slava Ocu" i osim toga jedan put „Oče naš", „Zdravo Marijo" i „Slava Ocu" na nakanu sv. Oca*; b) *pred likom Isusa Krista na križ raspetog tri puta apostolsko vjerovanje i jedan puta molitvicu „Klanjamo Ti se Kriste i blagoslivamo Te" ili druge takove vrste*; c) *pred oltarom ili slikom blažene Djevice Marije, dozivajući si u pamet njezine boli, sedam puta „Zdravo Marijo" dodavajući jedan puta molitvicu „Sveta majko, to uradi..." ili drugu takovu*; d) *pred žrtvenikom uzvišenog Otajstva jedan put apostolsko vjerovanje.*

Nakana sv. Oca, na koju On želi, da se moli, jest: *za slobodu sv. Crkve, za mir i slogu među narodima, za proširenje sv. Vjere, za milosrđe Božje, da se izjalove svi pokušaji bezbožnih ljudi, koji idu za tim, da poruše ne samo svaku vjeru nego i građansku kulturu i istinsku naobrazbu.*

Potpuni oprost može da se namijeni *i dušama u čistilištu, te se može postići toliko puta, koliko puta se izvrše naložena djela.*

„Salezijanski Vjesnik" izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1·75 — Dvomjesečnik „Salezijanski Vjesnik" izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Predstavnik: Josip Tkalec, direktor nadb. konvikta, Vlaška 38 — Odgovorni urednik: Dragutin Brumec, Vlaška 38 — Tisak: „Narodne Prosvjete", Zagreb, Trenkova ul. 1 — Za tiskaru odgovara Rajmund Sušin, Kuhačeva ul. br. 2/II — Dozvolom nadbiskupskog duhovnog stola broj 1385 Zagreb 17. II. 1930

Uprava i Uredništvo, Zagreb, Vlaška 38 Poštarina plaćena u gotovu

GODINA V 1934

GODINA VI. 1935.

Glasnik hrvatskog salezijanskog suradništva

„Salezijanski Vjesnik"

Glasnik salezijanskog suradništva — Izlazi svaka dva mjeseca

Pročitaj pomno zadnju stranu, gdje piše:

SALEZIJANSKO SURADNIŠTVO

upoznat ćeš rad i djelo Salezijanaca i svrhu „Salezijanskog Vjesnika" — molimo da se za štampanje „Salezijanskog Vjesnika" **daruje 10 Dinara godišnje.**

Što donaša „SALEZIJANSKI VJESNIK?"

- o Don Bosku
- o salezijanskom načinu **odgajanja**
- o Mariji Pomoćnici
- o salezijanskom **suradništvu**
- o salezijanskim misijama
- i diljem salezijanskog svijeta

Godina 1935. je VI. godište „S a l e z i j a n s k o g   V j e s n i k a".

Preporučamo: Svečano godište „SALEZIJANSKOG VJESNIKA", koji imade preko 100 slika, **izabranih članaka i najljepše** vijesti i zanimivosti o **salezijanskim misijama.**
Stoji: U platno uvezano 15 dinara.
Meko uvezano 10 dinara.

Knjižice za

„Vjeru i prosvjetu"

NOVO! u riječi i slici **NOVO!**

SVETI TARZICIJE mučenik presvete Euharistije. — **Zgodna knjižica za** staro i mlado. Osim povijesnog opisa **prvih kršćanskih mučenika** za sv. vjeru u njoj je i molitva prije i poslije sv. Pričesti.
Veleč. g. g. kateheti mogu prvopričesnicima preporučiti knjižicu kao uspomenu na prvu sv. Pričest.

Cijena: 2·— dinara

Nema u našoj domovini crkve ili župe u kojoj se ne časti veliki **posrednik** u nevolji i nesreći

SVETI ROK. Knjižica S v e t i   R o k probudit će još većma ljubav i pobožnost prema svetom posredniku. Cijena 2·— dinara.

Sv. Ivan Bosko radio je na prosvjetnom i vjerskom polju. Cilj njegov bio je samo jedan: spasiti što više duša. Geslo njegovo: „Daj mi duše, drugo uzmi!" vidimo u svim njegovim pothvatima. Za mjesec Marijin — svibanj — izdat će Knjižnica „Za Vjeru i Prosvjetu" Don Boskovo djelo: „MJESEC MARIJE POMOĆNICE", kratka i pobudna razmatranja za svaki dan mjeseca svibnja. U knjižici je na lijep način pokazana svrha čovjeka na ovome svijetu. Pošto se vjernici ne mogu sakupljati preko godine uvijek u crkvi, nekoji radi bolesti ili radi drugih zaprijeka, a mnogi i radi svoje velike nemarnosti, htio je Don Bosko svojim djelom „M j e s e c   M a r i j e   P o m o ć n i c e" rastumačiti svima glavne istine naše sv. vjere. U lijepim primjerima osvjetljuje svoje razmatranje. Cvijetak koji se nalazi iza čitanja daje pobudu svima za cijeli dan.

Knjižica će izaći u mjesecu travnju. — C i j e n a   3·— d i n a r a.

Salezijanski Vjesnik

GLASNIK HRVATSKOG SALEZIJANSKOG SURADNIŠTVA

1934—1935

GLASOVI ŠTAMPE O KNJIZI DON BOSKO

„HRVATSKA STRAŽA" — Zagreb — 5. siječnja 1935.

Knjiga o modernom apostolu mladeži — Don Bosku

Lemoyne-Ceria: D o n   B o s k o, preveo prof. Marko Soljačić. 314 stranica na antik papiru sa reprodukcijom svečeve slike od umjetnika Jakca. Knjiga se vrlo lako čita, puna je pouke i ganutljivih prizora iz Don Boskova života. Don Bosko, utemeljitelj salezijanaca rodio se 16. kolovoza 1815., a umro je 31. siječnja 1888. On se može nazvati ocem moderne pedagogije, jer je uveo posve novi način odgajanja. Tamo gdje mnogi laži odgojitelji isključuju vjeru i prepuštaju odgoj samoj omladini tamo Don Bosko baš nastoji, da omladina, s vjerom u Boga odgaja sebe, da bude jedamput korisna ljudskom društvu. — Svaki koji je do sada čitao životopis „Don Boska" uvidio je od kolike li je vrijednosti ta knjiga za naš narod. U lijepom prijevodu čita se knjiga kao original. Za nju se može kazati: „Uzmi i čitaj!"

„NEDJELJA" — Zagreb, 18. studeni 1934

Don Bosko — Sluga Božji

Zašto ga toliko napadaju, kad je toliko iskren i istinit — ta on je svetac. Čudno je, da i jedan svetac sa svom svojom poniznošću i ljubavi ne može izbjeći besramne napade protivnika. Kako da onda izbjegnu napadima oni koji nisu sveci, nego prosječni ljudi.

Da bi se mogao shvatiti duh i značaj Crkve, ljubavi i žrtve, od velike je koristi upoznati život i rad onoga Sluge Božjega — Don Boska.

„Glavni predmet njegove svećeničke djelatnosti bit će siromašna i zapuštena mladež. To je njegova misija... Sa njegovim ulaskom u konvikt još se više raspali onaj tajanstveni žar, koji ga je tjerao, da se brine o mladeži. Vidio je naime očaj zapuštanja u kome je živjela mladež glavnog grada u Pijemontu (19. vijek).

...I apostol siromašnih dječaka uvijek je bio Don Bosko. Posvuda ih je tražio, pohađao ih u dućanima i tvornicama, nezaposlenim nalazio posla. Tako su mu se toliko bili priljubili, da je susret za sve bio čas srdačnog oduševljenja.

...Među drugim brigama, bila je upravo čudna njegova revnost u podučavanju kršćanskog nauka. On je običavao tražiti mladiće po trgovinama i putevima, ulazio je u krčme, kavane, radionice, penjao se čak na skele kuća i palača u gradnji, da moli poduzetnike i nadglednike, ne bi li mu svoje šegrte slali na vjeronauk.

...Toliko mi brige zadavaju ovi siromašni dječaci, klicao je Don Bosko, da bih im dao srce, kad bi bilo moguće!

...Dok je izgarao od ljubavi za dobro dječaka, neumorno je i dalje radio u svetoj službi: propovijedao, ispovijedao, išao u tamnice, i sam dopratio na vješala osuđene.

...Kad se jednom vraćao, namjeri se na jednog neznanca, koji bez daljnjega zatraži novaca. On ga svojim ljubaznim manirama zadrža, dozna od njega svaku tajnu, predoči mu posljedice loša života, a zatim sjedne za zaslon jarka te ispovjedi novog prijatelja, koji mu je kleknuo uz bok.

...Ipak uvijek mislite, da Don Bosko nije drugo no vrijedno sredstvo u rukama najsposobnijeg umjetnika, dapače najmu-

drijega i svemogućega, a to je Bog. Bogu neka pripadne svaka hvala, čast i slava.

Sv. Otac Papa veli Don Bosku o Salezijancima: „Vaša je misija, da dokažete svijetu, da se može biti dobar katolik i u isto vrijeme dobar i čestit građanin; da se u svako doba siromašnoj i zapuštenoj mladeži može učiniti mnogo dobra, da se ne spotakne o političku struju, a da čovjek ostane dobar katolik... Bog sam vodi, drži i nosi Vašu kongregaciju. Govorite o tom, pišite i propovijedajte! To je tajna, kojom ste pobijedili svaku zapreku i svakoga neprijatelja."

Svetac je imao neprestane borbe, smetnje i zapreke sa svih mogućih strana, pa i tamo gdje ih se ne bi očekivalo.

...„Ali i u Molasima brzo se pojaviše otpori. Mlinari, šegrti i kočijaši nijesu htjeli trpjeti buke mladića pa digoše teške tužbe kod općinskog vijeća crtajući te sastanke kao revolucionarne i pogibeljne za javni poredak, a nadodaše i to, da dječaci čine štetu u crkvi i na dvorišnom pločniku.

...Neki zli jezici govorili su čak i to, da je don Bosko revolucionarac, drugi, da je luđak, treći da je heretik i da je njegove novotarije mirišu po velikoj slobodi."

...„Takvim brbljarijama povjerovaše vlasti, naročito markiz Cavour, namjesnik Turina. Kad je on nešto prije vidio Don Boska na tako zvanim gradskim poljima, kako sjedi okružen mladićima, kojima je na lijepi način nastojao utuviti u glavu koju dobru misao vjere i morala, rekao je, da je Don Bosko ili lud ili da ga treba predvesti u tamnicu."

...Jednom kao obično poslije večere, Don Bosko je podučavao u večernjoj školi. Najednom dva čovjeka žalosna izgleda dođu te ga pozovu, da brzo pođe ispovijedati jednoga čovjeka na umoru. — Don Bosko uđe u jednu sobu prizemlja, gdje nađe pola tuceta besposličara, koji su poslije dobre večere jeli ili se pričinjalo da jedu kestenje. Primili su ga sa svim znakovima štovanja i sa mnogo udvornosti, te su na svaki način htjeli da s njima pije. Ali je Don Bosko vidio, da mu toče vino, ne iz boce toga društva, nego iz druge, pa je shvatio, da mu hoće pružiti otrov. Zato, nakon što je digao čašu u njihovo zdravlje, položi je netaknutu na stol. Tada oni lopovi (plaćenici) prijeđoše od riječi na djela, primiše ga za ramena i rekoše: — Ne možemo podnijeti toga vladanja, ako ne ćete da pijete milom, pit ćete silom.

...Nesretnik je još više puta ponovio svoj atentat, ali uvijek uzalud. Kad je na koncu gosp. Dipre, veliki prijatelj i odlični dobročinitelj Don Boskov i njegovih pomoćnika, vidio, da se od javne sile ne može dobiti sigurna obrana, odluči, da će govoriti s tim nesretnikom, koji je noć i dan Oratorij držao u tjeskobnoj napetosti. Ja sam plaćen, odgovori lopov. Neka mi se da, koliko mi daju drugi, i ja ću otići. Kad su to čuli, dali su mu osamdeset franaka dospjela najma i ostalih osamdeset unaprijed.

Takovih slučajeva bilo je mnogo.

...„Zar nas svijet ne obasipa psovkama i nepravdama? A mi ga obasipamo dobročinstvima radeći za njegov vjerski i moralni boljitak, po mogućnosti za njegovo fizičko i materijalno dobro. Stavimo u praksu savjet sv. Pavla: „Ne budi pobijeđen od zla, nego pobijedi zlo dobrim."

Iznad svega nastojte da činite dobro djeci, siromasima i bolesnicima, kao što je činio božanski Učitelj i na taj ćete način zatvoriti usta opakima i, što više vrijedi, privući ćete zaštitu Božju na sebe i na djela svoje službe.

— Ali ne smeta; ja imam ne samo vjerojatnih, nego i sigurnih dokaza, da je Božja volja, da naša družba počne i nastavi. Mnogo se pokušavalo, da se spriječi, ali uzalud; pače neki koji su se najtvrdokornije htjeli oprijeti, skupo su platili.

— — — Ja sam ove činjenice htio iznijeti samo zato, da svoje sinove salezijance uvjerim, da Bog blagosilja one, koji nas blagosiljaju i da dobro nagrađuje naše dobročinitelje, a da je teškim bičevima kaznio one, koji su nam se protivili."

— — — Svi me napuštaju, ali je Bog sa mnom, i čega treba da se bojim? Njegovo je djelo, a ne moje, pa će se On pobrinuti, da ga povede naprijed.

— — — Don Bosko je čekao u pretsoblju Pija IX., da bude primljen u audijenciju. Međutim iziđe monsinjor Riči. Kad ga je vidio, klikne: „O, Don Bosko! Već su četiri sata, što Vas Njegova Svetost čeka i pita za Vas. Dođite, dođite, jer ste, kako je rekla Njegova Svetost, Vi sada Sveti Otac Rima".

— Najplemenitije obitelji natjecale su se, da ih primi u audijenciju.

— — — Cijela je ulica bila zakrčena ljudima. I, gle, svi su pali na koljena i vikali:

— Don Bosko, molimo blagoslov!

— — — Glas o njegovoj svetosti bio je ušao u sve kuće.

— — — Ispovijedite me, Don Bosko, ispovijedite me!

— Rim ti se divi, Turin te ljubi!

— Ustanite i hodite!

„Bio je svetac!"

— — — „apostol, čijim se gubitkom otvara praznina, za kojom žali Crkva."

— — — „poslanje Čovjeka Božjeg, Apostola mladeži, apostola novih vremena."

— „Dvostruki smo siromasi! Ali tješimo se! Ako smo izgubili oca na zemlji, stekli smo zaštitnika na nebu. A mi se pokažimo njega dostojni slijedeći njegove svete primjere.

Tako nam ovaj životopis slika život Sluge Božjega — ljubav prema Bogu, Crkvi i ljudima.

I. O.

„KATOLIČKI LIST", 13. rujna 1934. Broj 5007.

PREPORUČA SE ŽIVOTOPIS SV. DON BOSKA

Ovaj nadbiskupski duhovni stol preporučuje najnoviji životopis velikog modernog apostola „Sv. Don Boska", što ga je izdala uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu, Vlaška ulica br. 38, gdje se knjiga može i naručiti. Cijena knjizi 50·— Dinara.

U Zagrebu, dne 31. kolovoza 1934.

Dr Antun Slamić, v. r.,
gen. provikar.

„NARODNA SVIJEST" — Dubrovnik, 24. listopada 1934.

Danas želi svijet modernu odgoju i modernu mladež. Knjiga „Don Bosko" pruža svakome odgojitelju smjer, kako treba odgojiti omladinu, da bude u duhu napretka i socijalnog života ipak sjedinjena s vjerom Kristovom. Savremeni apostol mladeži Don Bosko isključuje sva prijašnja odgojna sredstva starog sistema — osobito ponizujućih kazna — batina. Ljubavlju — dosljednošću uzgaja uzdanicu ljudskoga roda za budućnost.

Salezijanci su našem narodu s knjigom „Don Bosko" dali dragocjeni dar savremene odgoje. U knjizi su nam na lijepi način prikazali život Don Boska uplićen s odgojem, kojega je dobio u nježnoj mladosti od svoje majke, a kasnije kako je sam odgajao uličnu i od ulice ugroženu mladež. Neka svaki prione uz tu biser knjigu, a onda nam ne treba tražiti uzgojnih metoda raznih laži odgojitelja ili na žalost onih, koji nisu nikada odgajali katoličku omladinu. Spas omladine je jedino u vjeri. Don Bosko je dobro rekao onima, koji su ga pitali, kako se može odgajati mladež: „Ili vjera ili batina!"

*

Preporuka „Narodne Svijesti" Dubrovnik

„Don Bosko". — Ovih je dana izašla omašna knjiga od preko 300 stranica, u kojoj je opširno opisan život novog sveca Don Boska, tog modernog apostola i najboljeg uzgojitelja osobito zapuštene mladeži. Mnogobrojni zavodi Salezijanaca po cijelom svijetu najrječitije o tom govore. Djelo najtoplije preporučamo.

„NARODNA OBRANA" — Đakovo — 26. listopada 1934.

Lemoyne-Ceria: Don Bosko

U današnje moderno doba dolazi nam knjiga „Don Bosko" kao naručena. Svi, koji žele dobro odgojiti mladež, moraju da pročitaju to vanredno djelo. Veliki apostol mladeži u ovoj knjizi daje svima priliku, da mogu upoznati početke dobre uzgoje. Roditelji osvjedočit će se, da je majka Don Boska na poseban način radila oko odgoje svog sina. Svećenicima dana je prilika upoznati iz ove knjige, kako je Don Bosko podučavao i vjerski odgajao puk, osobito omladinu. Učitelji naći će u knjizi pravi sistem lijepog kršćanskog odgoja — osobito, kako se s malo kazni dolazi do velikih uspjeha kod đaka i učenika. Mladež upoznat će svog velikog dobrotvora — srce, koje je samo za njih kucalo — naporni rad apostola mladeži — neograničenu ljubav da se spasi omladina, koja je Bogu najdraža i najmilija. Prijatelji Don Boska primit će knjigu najvećim veseljem, jer u njoj imadu sve najvažnije činjenice iz života Svečeva

Hvalimo i zadužili smo se vlč. gg. Salezijancima na tom lijepom daru, kojeg su nam spremili za Svetu Godinu Spasenja. Našu zahvalnost pokazat ćemo time, da ćemo širiti misao Don Boska među našim narodom.

„OBZOR" — Zagreb, 5. siječnja 1935.

Lemoyne-Ceria: Don Bosko

Ova knjiga izdana je od Salezijanaca prigodom kanonizacije Ivana Boska. Strana

320 na antik papiru. Prijevod prof. Marka Soljačića. Sasvim nešto nova na obzoru moderne pedagogije. Svi naši priručnici pisani su za škole u strogoj didaktičkoj formi — napunjeni različitim definicijama i problemima. Više puta i dosadni, pošto nema dovoljnog tumačenja iz prakse. Knjiga „Don Bosko" naprotiv prikazuje velikog i modernog pedagoga 20. vijeka u njegovom životu. Od mladih nogu pa sve do smrti. Čitaoca zaista osvaja lijep stil i jezik u kojemu je knjiga pisana i prati najvećom pomnjom događaje iz života apostola mladeži. Ništa drugo nam ne manjka, nego samo u praksu uvesti njegov sistem odgoja. Svima koji žele da upoznaju Don Boskov rad među omladinom i o uzgojnom sredstvu, kojim Salezijanci uzgajaju mladež, preporučamo knjigu „Don Bosko".

„SACERDOS CHRISTI" — Zagreb br.12, 1934

Don Bosko od Ivana Krst. Lemoyne-Eugenije Ceria. Preveo Marko Soljačić. Str. 314 u 4-tini. Izdali Salezijanci u Zagrebu.

Zahvalni smo izdavačima, što su nam dali životopis sv. Don Boska. Život Don Boska je uistinu zanimljiv. Sam je prijevod vrlo lijep, a oprema ukusna. Prvi dio obrađuje život Don Boska od rođenja do svećeništva (str. 76), drugi dio apostolat za mladež (str. 76—184), treći širenje salezijanskog apostolata (str. 184—242), četvrto posljednje desetljeće (str. 242—314). K. P.

„GLASNIK SV. FRANJE" — Zagreb, 1934. Br. 11.

„Don Bosko". — Nedavno je preveden i na hrvatski jezik životopis sv. Don Boska. Mnogo se o njemu pisalo u posljednje vrijeme prigodom kanonizacije, ali ipak nismo imali sustavno prikazana života i rada Svečeva, kao što ga pruža ova knjiga. Djelo je bogato sadržajem i dragocjeno. Govori o vanrednom uzgojitelju mladeži i beskućnika o heroju kršćanske ljubavi i požrtvovnosti. Riješava kršćanske i socijalne probleme o odgoju zapuštene siročadi. U cijelom se životu Svečevu odrazuje izreka: „Daj mi duše, ostalo uzmi!" To svoje geslo provodi sv. Don Bosko u život vanrednim naravnim i vrhunaravnim sredstvima: raznim vještinama, sposobnostima uma pa i velikim čudesima i proroštvima. Kao veliki štovatelj Bl. Djevice širi po svem svijetu slavu Marije Pomoćnice. Osniva dva velika crkvena Reda: salezijance i Kćeri Marije Pomoćnice, da nastave misiju njegova rada. Njegovo se djelovanje proteže i na misije, te još za života šalje do deset ekspedicija svojih sinova u Australiju i južnu Ameriku.

U tom djelu opaža se bjelodano velika providnost Božja, koja je čuvala pastirče iz Bekija i odredila ga za velike stvari, po kojima je Svetac postao doista čudo XIX. vijeka.

BISKUPSKI ORDINARIJAT U KRKU
Broj 31. 1935. **U Krku, dne 5. januara 1935.**
Predmet:

PREPORUKA KNJIGE „DON BOSKO"

Velečasnoj

Upravi Salezijanskog Suradništva

Zagreb
Vlaška ul. 38.

U vezi sa Vašim dopisom od 15. XII. 1934. Br. 2192, javljamo Vam, da smo posebnom okružnicom izdanom još 12. ožujka 1934. pod Broj 438. sve župne urede u Biskupiji upozorili na životopis sv. Ivana Boska te im preporučili, da si knjigu za župsku knjižnicu nabave. Međutim nam je i sama knjiga bila dostavljena te Vam možemo iskreno priznati, da nas je vrlo milo iznenadila.

„Vanredni su putevi Providnosti Božje u životu svetaca — tako će svatko kazati, koji će životopis „Don Bosko" pročitati. Djelo je u svakom pogledu krasno priređeno. Hrvatska nabožna književnost već dugi niz godina nije narodu pružila knjigu, koja bi se s Don Boskom dala usporediti. Ona je doduše prijevod, ali i u prijevodu stupa naš Svetac u svoj veličini pred nas. Zadivljuje nas Božji Promisao, koji ga vodi; zadivljuje nas i sam svetac koji se vjerno do kraja odazivlje njegovim pozivima. Primjer je on, kako ga naše moderno doba nema, pouzdavanja u Boga i Bl. Djevicu Mariju, neograničenog nesebičnog rada za kršćanski odgoj mladeži i kraj njeg iskorišćenja svih vlastitih sposobnosti za interese Kristova Kraljevstva na zemlji. Divan apostolat je njegov život. Naši su svećenici već počeli držati predavanja o Don Bosku na temelju Vašeg životopisa. Mladići ih slušaju s najvećom napetošću. „Knjigu toplo svima preporučamo".

Br. 1217. **Kotor, 1. augusta 1934.**

OKRUŽNICA

Svemu P. N. Svećenstvu u biskupiji

Izašao je životopis sv. Don Boska. Knjiga uvezana stoji Din 50·—, a meko uvezana Din 40·—. Spomenuti iznos može se isplaćivati u obrocima od Dinara 10·— mjesečno.

Ovaj Biskupski Ordinarijat toplo preporuča P. N. Svećenstvu i dozvoljava, da se može nabaviti na račun crkvene blagajne.

Od Biskupskog Ordinarijata:

Generalni Provikar:
I. Stjepčević v. r.

„DUHOVNI ŽIVOT" asketsko-mistička revija — Zagreb br. 6., 1934.

Sv. Ivan Bosko, utemeljitelj Salezijanaca, bio je ove godine na Uskrs uz izvanredno slavlje proglašen svetim. To je uistinu apostol najširih dimenzija u modernom vijeku. Njegov lijepi i opširni životopis od Lemoyne-a pružili su nam naši vrijedni Salezijanci u odličnom prijevodu M. Soljačića i na našem jeziku. Nema dvojbe, da je to jedan veliki prinos našoj hagiografskoj literaturi. Ne možemo ništa drugo reći nego. uzmi i čitaj.

„NOVA REVIJA — VJERI I NAUCI" — Makarska br. 6 — 1934.

Ivan Krst. Lemoyne — Euvgenije Ceria: Don Bosko

Prigodom kanonizacije sv. Ivana Boska naši Salezijanci prihvatili su se lijepog posla da dadu našem svijetu životopis Sveca. Misao veoma zgodna, jer se bolje nisu mogli odužiti velikom ljubitelju bližnjega, osobito siromašnih i potrebnih, nego da ovom prigodom kažu svijetu, ko je i što je on, kakav je bio njegov život, i koja su njegova upravo čudesna djela kad se je radilo da se pomogne bližnjega, siromaha i djecu. Salezijanska je ideja uhvatila jakog korjena kod nas, a sada će još jače i brže.

U četiri se zasebna poglavlja obrađuje život i rad sv. Ivana Boska. Ta su četiri dijela: Od rođenja do svećeništva, Apostolat za mladež, Širenje salezijanskog apostolata, Posljednje desetljeće. U njima je zahvaćeno sve što je ovaj tako skromni čovjek tako velika učinio. Na stotine mjesta vidimo po srijedi sami prst Božji, koji je jedini i učinio, da se je njegovo djelo tako brzo raširilo po svemu svijetu. Svojim humanitarnim ustanovama više je on pridonio blaženju bijede i liječenju društva, nego toliko bučne sjednice svjetskih velikana. — Dao Bog da se ovo djelo što više proširi među nama Hrvatima.

„FRANJEVAČKI VIJESNIK" — Visoko (Bosna) — Studeni 1934.

Ivan Lemoyne-Ceria: Don Bosko

Životopis I—IV. dijela, str. 314, Zagreb, 1934.

Preveo Marko Soljačić

Da i kod nas Hrvata ostane u stalnoj uspomeni kanonizacija Don Boska gg. Salezijanci za tu prigodu izdali su u prijevodu jedan od najboljih životopisa sveca socijalnog pokreta Don Boska, koji je spisao Ivan Lemoyne-Ceria, a preveli u većini Soljačić, a nešto Vilim Cecelja. Sam životopis ima četiri dijela: I. mladenačko doba do svećeništva, II. apostolat za mladež; III. širenje salezijanskog reda; IV. posljednjih deset godina, njegova smrt i proglašenje svecem. Djelo odlikuje lak i jasan stil, zanimivost pripovijedanja kojim raspolaže autor i privlačivost ličnosti socijalnog radnika i sveca naših dana. Uz životopis sv. Ivana Arškog, koji je nedavno preveden na naš jezik, ovo je nasigurno najvrijednije djelo kod Hrvata na području hagiografije.

„GOSPA OD ZDRAVLJA" — Split — Dobri br. 12 — 1934.

Don Bosko

Naši vrijedni gg. Salezijanci u Zagrebu izdali su prigodom kanonizacije svog Utemeljitelja, sv. Ivana Don Boska, krasni Svečev životopis. Knjiga od preko tri stotine stranica čita se velikom ugodnošću, jer su događaji Svečeva života veoma zanimljivi i nada sve poučni. Životopis je pisan sa lijepim stilom i svima je pristupačan. Zato će u njemu svatko naći obilje duhovne koristi a napose će dobro doći uzgojiteljima i vjeroučiteljima. Upravo moramo biti zahvalni gg. Salezijancima, što su nas obdarili ovakovim djelom i tako upoznali i naš hrvatski narod sa velikim Svecem. Knjigu koja stoji samo 40 dinara, toplo preporučujemo svim našim čitateljima.

DON BOSKO

(Napisali: I. K. Lemoyne, C. Ceria, preveo: prof. Marko Soljačić)

O Uskrsu godine 1934 proglasio je sv. Otac Papa Pijo XI. osnivača družbe salezijanaca — Don Boska — svetim. Tom su se prilikom razvile u Rimu goleme svečanosti. Na njima su uzeli učešća mnogi narodi ne samo iz Evrope, nego i iz drugih kontinenata, gdje je proširena salezijanska družba. Sve je ovo pokazalo, kako katolički svijet mnogo cijeni salezijance, a naročito njihova osnivača. A to je i razumljivo, jer je sv. Ivan Bosko bio ne samo čovjek našeg vremena, nego je on to vrijeme i potpuno shvatio.

U eri procvata kapitalizma i industrije, kad su se u grad gomilale sve veće mase svijeta i proletarizirale, vidio je sv. Ivan Bosko, da treba posvetiti naročitu pažnju baš proletarijatu, a osobito zapuštenoj radničkoj djeci. I osnovao je svoju družbu, kojoj je stavio u dužnost odgajanje zapuštene djece i praktični socijalni rad. Ta se družba za kratko vrijeme raširila iz Italije po Evropi, a doskora i po drugim kontinentima.

Da se i naš hrvatski narod što bolje upozna s ovim velikim suvremenim svecem, izdali su naši salezijanci njegov životopis, kojega su napisali I. K. Lemoyne i E. Ceria, a preveo ga je prof. Marko Soljačić.

Knjiga je pisana lijepim stilom. Tu vidimo život i rad sv. I. Boska i djelovanje njegove družbe. Ne bi smjelo biti ni jednog katolika, a naročito katoličkog inteligenta, koji ne bi poznavao sv. I. Boska. Ova knjiga može tome potpuno poslužiti. Štampana je na 314 stranice oktav-formata sa lijepom reprodukcijom svečeve slike. Knjiga stoji mekano uvezana 40 Din, a ukoričena 50 Din. Pretplatnici „Luči" dobiju znatan popust. Knjiga se naručuje kod Uprave salezijanskog suradništva — Zagreb, Vlaška ulica br. 38.

D - 1

LUČ

Zagreb broj 3

1935

„SUBOTIČKE NOVINE" — Subotica — broj 13, 1934.

Ivan Lemoyne-Marko Soljačić: Don Bosko

Vlč. gg. Salezijanci obdarili su nas jednom divnom knjigom „Don Bosko". Životopis velikog i savremenog apostola i odgojitelja mladeži. U vanredno lijepom stilu opisuje se mladost, odgoja, svećeništvo, poslanstvo, i rad Don Boska. Knjiga će poslužiti svima. Iz nje mogu svi, dapače i protivnici crpsti pouku za odgoju današnje mladeži. Jezik i stil je lijep i lahak. Papir i uvez elegantan.

„GLASNIK SRCA ISUSOVA" — Siječanj 1935 — Broj 1.

Don Bosko

Na našem jeziku još nijesmo imali tako krasnoga životopisa. Don Bosko seljačko pastirče, zatim sluga, onda svećenik, upravo zadivljujući otac sirotinje, obnovitelj Italije i misijskih krajeva, uzor u odgoji djeteta kod Don Boskove majke, mladež će vidjeti, kako se može postati velik čovjek, a odgojitelji će naći sjajan primjer.

„SVETIŠTE SV. ANTUNA" — Zagreb. Broj 1. — 1935.

U zadnje vrijeme mnogo se govori o modernom uzgoju naše omladine. Niko ne može naći pravog puta, jer laži moderni pedagozi isključuju vjeru u djetetu. Tako dugo, dok se neće naša omladina uzgajati u vjerskom i katoličkom duhu, tako dugo biti će na duševno-kulturnom polju veliki zastoj. Auktoritet, koji je danas tako malo poštivan osobito kod mladeži, podignut će se, ako našu uzdanici odgojimo zaista vjerski i katolički.

Knjiga „Don Bosko" pruža svakome izvor savremene pedagogike. Ako čitamo životopis Don Boska, apostola mladeži, vidimo, da je on od svoje majke mnogo naučio i kasnije primijenio na svoje dječake. Knjiga daje starijima kao i omladini mnoge savjete, koji vode svakoga do pobožnog i kršćanskog života.

Štev. 5557.

I Z J A V A

Knjiga: Ivan Krst. Lemoyne-Eugenije Ceria: Don Bosko, ki so jo izdali gg. salezijanci u Zagrebu 1934, je tako po odličnem prevodu, krasni vsebini in izbrani obliki vsega priporočila vredna in jo vsem toplo priporočamo.

Kn. Šk. Ordinarijat v Ljubljani, 28. decembra 1934.

Josip Jagodic
ravnatelj

„DIJECEZANSKI LIST" ZA ŠIBENSKU BISKUPIJU. — Šibenik. 1934 — Broj 9—11.

„Don Bosko". — Ivan Krst. Lemoyne-Eugenije Ceria. Preveo Marko Soljačić sa suradnjom Vilima Cecelje. Zagreb 1934. Tiskara Narodne Prosvjete, Zagreb. Trenkova ulica br. 1. Str. 316. — Preporučuje se ovaj životopis kleru i vjernicima da upoznaju veliki uzgojni rad „Apostola mladeži", i uvjere se da je spas omladine samo u katoličkom uzgojnom sistemu. Oni će u ovom životopisu upoznati najvećeg širitelja pobožnosti prama Bl. Dj. Mariji u XX. stoljeću, štovatelja Sv. Oca, branitelja sv. Crkve, propagatora katoličke akcije u činu i štampi, a napose u odgoju savremene mladeži.

„NAŠA GOSPA LURDSKA" — Broj 12 — 1934.

Knjiga o Svetom Ivanu Bosku

Nema mnogo vremena, da je vrlo svečano u Vatikanu proglašen svecem Don Ivan Bosko, utemeljitelj salezijanskog reda. Taj se moderni svetac rodio u prošlom vijeku (16. kolovoza god. 1815.), a umro je pred 46 godina (na 31. siječnja 1888.), no danas ga slavi kao Božjeg miljenika čitav svijet, jer su mnogi krajevi osjetili blagotvornu pomoć njegova velikog djela. Od ništa stvorio je neprocjenjivo velike čine, okupio zapuštenu omladinu i odgojio čitavu četu svojih učenika i sljedbenika, jer je imao uzdanje u pomoć Božju i Marije Pomoćnice. U misijama djeluju njegovi Salezijanci s vrlo velikim uspjehom, a i u našoj domovini osjećamo njihov blagotvorni rad, napose u bijelom Zagrebu.

O tom uzornom i velikom radniku za kraljevstvo Kristovo na zemlji izašla je nedavno na hrvatskom jeziku debela knjiga od 314 stranica, a može se naručiti (kod Salezijanaca, Zagreb), uz cijenu od 40 dinara (uvezano 50 dinara). Prvi dio knjige opisuje djetinjstvo i mladost Ivana Boska, dok je postao svećenik, drugi dio opisuje njegov veliki rad odgoja mladeži, treći dio govori o širenju njegova djela i njegovih sljedbenika, a četvrti o zadnjim danima neumornog sveca. Knjiga se vrlo lako čita, puna je pouke i ganutljivih prizora iz svečeva života, a i jeftina je, te je svaki štovatelj Don Boska može da naruči. Napisao ju je I. K. Lemoyne, a na hrvatski preveo prof. Marko Soljačić.

„JUTARNJI LIST" — Zagreb, 4. siječnja 1935.

Nove knjige

Lemoyne-Caria: Don Bosko. Prijevoda prof. Marka Soljačića. 314 stranica na oktav formatu na finom antik papiru sa naslovnom slikom Don Boska od umjetnika Jakca. Don Bosko slavni i jedini pedagog 20. stoljeća znao je u kakovim opasnostima se nalazi mladež velegradova. Da ih spasi osnovao je Omladinske domove, u kojima ih je sakupljao, učio ih vjeri, poštenju, građanskim zakonima; uz to mnogi su u njegovom skloništu naučili čitati i pisati. Različite zanate, koje je uveo u svoj zavod, dali su mladeži priliku, da se izobraze i usavrše u raznim strukama. Kad je vidio, da su tamnice napunjene s mladićima, koje je doveo grijeh oholosti, bluda, krađe i neumjerenosti do ruba propasti i kao izrode ljudskoga društva izbacio u naručaj posvemašnje pokvarenosti, zauzeo se Don Bosko za njih i bio im je skrbni otac i prijatelj. U knjizi „Don Bosko" vidimo njegovu mladost i odgoj, kojeg je primio od svoje majke Margarite i cijeli njegov život posvećen omladini. Lijep i lagan stil i jezik daju mnogo čara knjizi i svaki će rado čitati životopis tako velikog i modernog odgojitelja mladeži. — Knjiga se naručuje u Upravi salezijanskog suradništva, Zagreb, Vlaška ulica 38. — Cijena: tvrdo uvezana 50 Din, meko uvezana 40 Din.

KAPITULARNI VIKARIJAT SENJSKO - MODRUŠKI
Broj 3094.

U vezi sa cijenjenim dopisom broj 2187. ovaj se kapitularni vikarijat časti priopćiti svoje mišljenje o knjizi — Don Bosko.

Knjiga — Don Bosko — pisana je vrlo pobudno za svećenstvo i lajikat. Živi i zorni opisi upravo nam stavljaju pred oči izgradnju i razvitak svetačkog lika Don Boska u simpatičnoj mladosti i zrelijim godinama dušobrižničkog rada za omladinu. S njime radi, moli i pregara njegova majka — svetica. Svaka stranica životopisa nosi nešto nova i privlačivoga za svetačko nasljedovanje.

U Senju, dne 19. prosinca 1934.

Kapitularni vikar:
Ivan Midat, preprošt

LAVANTINSKI KNEZOŠKOFIJSKI ORDINARIAT MARIBOR, 17. decembra 1934. Štev. 1901/1.

„Na letošnjo Veliko noč je bil proglašen svetnikom bl. Don Bosko, velik vzgojitelj mladine. Vsak sodoben vzgojitelj bi naj proučeval življenje in delovanje tega svetnika, ki je imel od Boga poseben dar, kako pridobivati mladino za krščansko življenje. Zgornja knjiga bo vsem v ta namen dober pripomoček, radi tega se toplo priporoča."

„GRAĐANSKI VIJESNIK" — Zagreb 1935. — Broj 4.

Kršćanska odgoja ide zatim, da čovjeka ćudoredno usavrši. Dijete mora već u svojoj ranoj mladosti više slušati zakone duha, nego li nagone tijela. Drvo se savija dok je mlado, čovjek se odgaja dok je malen. To je sasvim dobro shvatila majka sv. Ivana Boska Margarita, koja je nastojala, da svome sinu ucijepi u srce u samoj mladosti strah Božji, da mrzi grijeh i ljubi samo na ono, što je sveto, lijepo i plemenito.

Salezijanci su nas ove godine vanredno iznenadili. Poklonili su našem narodu knjigu zlata vrijednu. „Don Bosko", knjiga od 314 stranica na finom antik papiru i naslovnom umjetničkom slikom. Opis Svečeva života i njegov način uzgajanja udivljuje svakoga. Njegova ljubav do omladine — osobito siromašne — može nam dati pobudu, da i mi uzljubimo još više mlada srca i duše naše uzdanice i da smo uvijek spremni priteći u pomoć vrlim odgojiteljima XX. stoljeća — Salezijancima. Naše geslo neka bude: „U svaku kuću kršćanski katolički odgoj — u svaku katoličku kuću sistem odgoja sv. Ivana Boska". Harnim Salezijancima naša najiskrenija hvala.

„KRŠĆANSKA ŠKOLA" — Broj 7. i 8. 1934.

Ivan Krst. Lemoyne-Eugenije Ceria: Don Bosko

Preveli Marko Soljačić i V. Cecelja. Str. 316. Broš. Din 40, uvezano Din 50

Tu bi knjigu morao pročitati svatko: i roditelji i uzgojitelji i uzgajanici i bonvivani da uče što je žrtva; svatko će čitajući tu knjigu mnogo naučiti i uz to se ugodno pozabaviti. Naročito će roditelji upoznati veliku vrijednost djeteta, a kateheti onu čudesnu Svečevu uzgojnu metodu, metodu naravnu i ujedno vrhunaravnu; metodu jednostavnu, koja jedina postizava cilj. Već negdje rekosmo, da je svako moderno traženje „novih" uzgojnih putova jalova danguba, jer je jedini uspješni način uzgajanja kršćanski oličen u čudesnome pedagogu sv. Don Bosku. Što dublje prodremo u njegov uzgojni duh i što ga budemo više slijedili, tim ćemo biti bolji uzgojitelji. A ta će nam knjiga biti izvrsnim pomagalom. Naši su nas Salezijanci tim djelom zaista zadužili. Svako im priznanje i svaka — naša pomoć. **ff.**

„ISTINA" — Sušak, Svi Sveti 1934.

Nikada nije bila veća potreba dobre katoličke odgoje, kao baš u današnje rastrovano doba. Omladina, koja želi biti slobodna — koja se gradi učenija i pametnija od svojih predpostavljenih odbija energično svaku odgoju. Zašto? Zato, jer se naša mladež odgaja sistemima velikih bezvjeraca ili indiferentnih pedagoga prošlog i sadašnjeg vijeka. Sami odgojitelji odbacuju najvažniju činjenicu u odgoji, a to je vjera. Ako čitate pedagošku literaturu, vidjet ćete, da je snabdjevena mnogim knjigama, listovima, raspravama i sistemima. Što se je postiglo? Ništa drugo, nego da se još većma omladina otegne Bogu i da se crkveni auktoritet umanji baš kod mladeži. Uzgojna metoda, koja ne govori o Bogu i vjeri, ne može u omladini ucijepiti krijepostan i neokaljan život.

Knjiga savremenog apostola mladeži Don Boska, pruža lijepim sastavcima iz njegova života, kako je bio on sam odgajan od svoje majke i kako je kasnije sam odgajao omladinu. Knjiga „Don Bosko" obiluje još s mnogo epizoda iz njegova života.

„GLASNIK SV. ANTE" — Sarajevo — Broj 12. God. 1934.

Don Bosko, Zagreb 1934. Izdali Salezijanci

Ovo djelo I. K. Lemoyne-E. Ceria u prijevodu M. Soljačića-V. Cecelje treba preporučiti ne samo našim svećenicima, roditeljima, učiteljima i učiteljicama, nego i omladini, koju je sv. Ivan Bosko volio i znao odgojiti kao malo tko. U životu ovoga velikoga sveca naših dana naučit ćemo mnogo za naše potrebe. Nadasve njegov život je uzoran primjer otvorene pedagogike, koja hoće da odgoji ne silom i štapom, nego ljubavlju i blagošću, kao i uzor neslomive vjere i predanosti u Providnost Boga, koji upravlja svime. Knjiga sadrži 314 stranica u osminskom formatu i sa lijepom slikom Sveca. Tisak Narodne Prosvjete, Zagreb, Trenkova ul. 1.

„OBITELJ" — Zagreb, broj 1. 1935. Lemoyne-Ceria: Don Bosko

O tom velikom modernom svecu dobili smo evo i na hrvatskom jeziku knjigu, koja prikazuje plemeniti njegov život, neumorni njegov rad i zamašito njegovo djelo. Blagotvorni utjecaj njegovih sljedbenika osjetili smo i mi u našoj sredini i to upravo na odgojnom polju zapuštene omladine, kojoj je on bio otac i najintimniji prijatelj. U svetom životu i velikoj misiji, koju je vršio, zarana je u njemu izbio Božji pedagog, koji iz prirođenog dara stvara poseban odgojni sistem i postizava zamjerne uspjehe u ambijentu, za koje se mislilo, da se uopće ne da poboljšati, i koji je bio posvema zanemaren. — Knjiga opisuje njegovo nastojanje od malih nogu do svete smrti, a ispunjena je pojedinačnim detaljima, koji se lako i s užitkom čitaju kao priča. Životopis je na hrvatski jezik preveo naš suradnik prof. Marko Soljačić.

„KATOLIČKI TJEDNIK" — Sarajevo 1934

Veliki ljudi poznaju se po velikim djelima, koja su učinili na dobrobit čovječanstva. Najveći i najmoderniji odgojitelj i ljubitelj mladeži ne samo XX. vijeka, nego i mnogo unatrag, bio je Don Bosko. Upoznati njegovu ličnost, njegov rad, a osobito njegovo nastojanje oko dobre kršćanske odgoje mladeži, je za svakoga odgojitelja najveće blago. Salezijanci su nam dali taj izvor spoznanja tog velikog muža i apostola mladeži u knjizi „Don Bosko".

Preporučamo svima, osobito dušobrižništvu i učiteljstvu a i roditeljima, da si što u skorije vrijeme naruče knjigu Lemoyne-Ceria: Don Bosko. Dobrim i istinitim ljubiteljima i odgojiteljima srdačna hvala, što su našem narodu dali knjigu neizrečene vrijednosti. Knjiga je napisana u lijepom slogu. Lijepo i ukusno uvezana i štampana.

„VRHBOSNA" — Sarajevo, broj 11-12 God. 1934.

Ivan Krst. Lemoyne-Eugenije Ceria: Don Bosko. Zagreb 1934. Tiskara Narodne Prosvjete. Str. 314 velikog formata oktav.

Vrijeme je bilo, da i mi imademo dostojan životopis ovog velikog sveca. O Don Bosku se kod nas istina dosad mnogo pisalo, ali sve što je bilo napisano, nije bilo dovoljno da nam dade zaokružen pogled na ovog velikog ugodnika Božjeg i modernog sveca. Zaslugom gg. Salezijanaca i prevodioca g. M. Soljačića, izašlo je evo sad poznato Lemoyneovo djelo prema izdanju što ga je E. Ceria priredio. I ako je ovaj posljednji znatno skratio veliko djelo Lemoyneovo, ipak je ovo vrlo kompletan životopis Don Boska. Svi su i malo važniji momenti života svečeva prikazani sa mnogo zanimljivih detalja, živih opisa, vjerno iznesenih značajki, tako da se djelo čita kao kakav neobično snažan historijski roman. A ipak roman ovo nije. U romanu je sva konstrukcija pojedinosti djelo piščevo. Ovdje je svaka i najmanja konstrukcija povjerena i da je autor htio donositi kritičke bilješke ispod teksta, morao bi djelo učiniti dvostruko opsežnijim. U svem djelu najjače se doima onaj dio, koji je posvećen apostolatu mladeži, u kome izbija genijalna intuitivnost Don Boska i vrhunaravna obdarenost u vođenju mladeži. Ali i sve ostalo što u ovom dijelu čitamo tako je veliko, snažno da čovjek zaklapajući knjigu ne može a da ne rekne: pa ovakvih bi ljudi danas trebalo! E. A.

„NOVA DANICA" — Zagreb broj 2. 1935. Knjiga o Don Bosku

Mnogo se govorilo u našim brojevima o Salezijancima i njihovom utemeljitelju Don Bosku. Da je Don Bosko jedini i najmoderniji pedagog XX. vijeka ne može nitko osporavati. Ko je toliko dobra učinio za uličnu mladež, nego Don Bosko? Ko je odstranio represivni sistem i uveo preventivni sistem? Don Bosko? Imadete li pogled u modernom odgoju mladeži? Što ćete vidjeti? Svuda jedino primjer Don Boskova uzgojna sistema. Američke države su taj uzgojni sistem uvele i u škole. Iz zahvalnosti prema apostolu mladeži nazvali su mnoge ulice, gradiće i mjesta imenom „Don Bosko".

Hoćemo li i mi upoznati njegov sistem odgajanja? Hoćemo li se i mi povesti za naprednim i velikim državama u odgoju mladeži? Čitajmo knjigu „Don Bosko" — napisao Lemoyne-Ceria — prevodio prof. Marko Soljačić. Knjiga je zanimivo pisana, strana 314 na antik-papiru, naslovna slika Don Boska od umjetnika Jakca. Knjiga se čita lijepo i sa užitkom

„KATOLIK" — Šibenik — siječanj 1935. Lemoyne-Ceria: „Don Bosko"

Preveo prof. Marko Soljačić. — Strana 314.

Presenećeni smo s knjigom „Don Bosko". Jedno vanredno lijepo djelo za hrvatski narod o najvećem odgojitelju mladeži. Marljivi naši Salezijanci mnogo su tom knjigom učinili i za naš narod i za odgojni sistem mladeži. Svaki ko čita knjigu, imat će novi vidik u odgoj, kojega je apostol XX. vijeka tako uspješno upotrebljavao za omladinu. U lakom i lijepom slogu pisana je knjiga.

Odlomak iz knjige Iv. Krst. Lemoyue — Eugenije Ceria Don Bosko

SVETA SMRT

DON BOSKOVA smrt došla je nenadano za njegove sinove, jer po ljubavi, kojom su ga ljubili, činilo im se, da još ne će umrijeti. Ipak, i u posljednjim mjesecima Svetac je više puta rekao, da će naskoro poći u vječnost. Na žalost, njegove su se riječi shvatile tek nakon njegove smrti, i tek se tada o njima razmišljalo.

Više nego njegove riječi stalno propadanje njegovih sila moralo nas je uvjeriti, da je blizu konac njegovih dana. Makar je i dalje radio, razmatrao, pravio nove nacrte, makar je htio da prisustvuje vijećanjima i da čita, primjećuje i odgovara na pisma, bio je uistinu iscrpen. I onaj, koji ga je vidio služiti Misu, morao je vidjeti, da se približava konac. Služio je s velikom mukom i dubokim glasom u bližnjoj kapelici kraj svoje sobe, često prekinut dubokim ganućem. Već više mjeseci nije se okretao, da kaže *Dominus vobiscum*; od studenoga, za vrijeme Pričesti vjernika, koji su prisustvovali Misi, on je sjedio, a drugi je svećenik dijelio svete čestice.

4. prosinca zadnji je put služio sv. Misu. Otada je počeo slušati Misu i primati sv. Pričest. Na riječi Evo Janje Božje prvi je put udario u plač. 6. se još dao otpratiti u svetište Marije Pomoćnice, da bude nazočan odlasku misionara, koji su putovali u Ekvador. Ušao je u svetište poduprt pod obje ruke, dok je don Boneti držao oprosnu propovijed. Ali je dirljiviju propovijed izrekao siromašni Don Bosko, koji se jedva vukao. Sav se narod digao, da ga vidi. Iza blagoslova dolazili su mu misionari jedan po jedan, da ga pozdrave i poljube mu ruku. Kad su misionari izašli, mnoštvo je navalilo u svetište i skupilo se oko Don Boska. Kolike su se riječi sažaljenja čule o njegovu stanju! Koliki su plakali! Koliki su blagosiljali čovjeka Božjega i nazivali ga svecem! Prolazeći dvorištem, bio je burno pozdravljen od mladeži, a zatim se vrlo umoran vratio u sobu.

Tih je dana kao zadnju uspomenu diktirao nekoliko misli, da saradnike potakne na milostinju i brigu za siromašne i zapuštene mladiće.

7. prosinca došao je iz Amerike monsinjor Kalijero. Čudom spašen u smrtnom padu na podnožju Kordiljera, bio je osjetio u srcu jeku glasa: — Pođi u Turin, da prisustvuješ posljednjim časovima Don Boska? !

Sutradan predstavio mu je don Kalijero malu divljakinju iz Ognjene Zemlje govoreći: — Evo, predragi Don Bosko, prvine, koju Vam prikazuju Vaši sinovi sa *zadnjih granica zemlje*! Mala kleknuvši, proslijedi još s napola barbarskim naglaskom: „Zahvaljujem Vam, predragi Oče, što ste nam poslali misionare, da spase mene i moju braću! Oni su nas učinili kršćanima, otvorili su nam vrata nebeska."

20. se pričestio u krevetu, zatim je ustao i sve do podne se starao o poslu, kao kad je imao četrdeset godina: Blagosiljao je, savjetovao, tješio i pomagao sve one, koji su mu se željeli približiti. Tajnik ga je molio, da napiše nekoliko riječi na naličju nekih sličica Marije Pomoćnice, koje bi se poslale kao namire nekim dobročiniteljima.

Taj dan primio je još neke posjetnike. Zadnja audijencija, koju je dao izvan kreveta, bila je audijencija grofice Soranco iz Moćeniga, a trajala je sve do 12 s. i 30 m. Poslije podne dao se u naslonjaču odnijeti u kočiju. Usprkos ponovnim molbama sinova bio je to prvi i posljednji put, što je to dopustio.

Za vrijeme šetnje najednom je zašao u ove riječi: „Viljeti, čim stigneš kući, sjeti se, da u moje ime napišeš ove riječi za sve salezijance: *Salezijanski starješine neka uvijek budu vrlo skloni prema svojim podložnicima, a napose neka s ljubavlju postupaju sa služinčadi.*

Kad se vratio kući, i kad su ga ponijeli u sobu, ljubazno se okrenuo prvome od nosača, koji su mu s veseljem učinili tu uslugu, pa mu reče: — *Načini račun, znaš: platit ću ti sve najedamput.* Malo zatim pohodio ga je liječnik, koji ga je našao vrlo slaba, pa ga je spremio u krevet. Bogoslovu Festu rekao je: — *Sad mi ne preostaje nego da učinim dobar zaključak!* Da, *ponovio je, ne preostaje mi nego da učinim dobar zaključak.*

Slijedećih dana stanje mu se naglo pogoršavalo. 23. počelo je u svetištu vječno klanjanje pred presv. Sakramentom, da se izmoli njegovo ozdravljenje. Pitomci su se izmjenjivali svako pola sata, po razredima ili radionicama. On je sam preporučivao, da se moli. Kad su dolazili stariji i starješine kuća da ga pohode, govorio je: — *Svi molite za mene. Recite svoj subraći, da mole za me, da umrem u milosti Božjoj: drugo ne želim.* Napose preporučivao se najrevnijima, da za njega upotrebe koji sat u adoraciji pred presv. Sakramentom, da se bez prestanka izmjenjuju.

Žalostan i svečan bio je 23. prosinca. Riječi, koje je Don Bosko govorio, dok mu se bolest neprestano pogoršavala, spadaju među najznamenitije njegove riječi. Rekao je monsinjoru Kaljeru: — Držiš li dobro u pameti razlog, zbog kojega Sv. Otac mora promicati naše misije? Reći ćeš Sv. Ocu ono, što je dosad bilo kao jedna tajna: *Osobita je svrha Pobožne družbe salezijanaca da brane autoritet Sv. Stolice, gdje god se nalaze i gdje god rade...* Vi ćete poći, štićeni od Pape u Afriku, prohodat ćete je... poći ćete u Aziju... u Tartarsku... i drugamo. Vjerujte. — Navečer ga je pohodio kardinal Alimonda, koji ga je zagrlio i nježno poljubio. On je skinuo biret i rekao mu: — *Uzoritosti, preporučujem Vam, da molite za spas moje duše!* Zatim: *Preporučujem Vam moju kongregaciju.* I zaplače. Kardinal ga je sokolio i govorio mu o suglasju s voljom Božjom; sjetio ga je, da je mnogo radio za Njega. Videći, da sveudilj drži biret u ruci, postavio mu ga je na glavu, a on je vidljivo dirnut nastavio: — *Uvijek sam činio ono, što sam mogao.* Neka se sa mnom vrši volja Božja! — Malo njih, odvrati kardinal, mogu na času smrti reći tako kao Vi. — *Teška vremena, uzoritosti! Prebrodio sam teška vremena... Ali Papin autoritet... Papin autoritet!...* rekao sam *ovdje monsinjoru Kalijeru, da reče Sv. Ocu, da su salezijanci za obranu Papina autoriteta, gdje god rade, gdje god se nalaze.* A dok je tako govorio, bio je sav užaren. — Da, dragi Don Bosko, prihvati monsinjor Kalijero, koji je stajao podno kreveta: sjećam se; budite uvjereni, da ću Sv. Ocu kazati Vašu poruku. — Ali Vi, Don Ivane, prihvati kardinal, ne trebate se bojati smrti: toliko ste puta preporučivali drugima, da budu pripravni. — O tome nam je govorio toliko puta, nadoveže monsinjor Kalijero, to je bila njegova omiljela tema. — Govorio sam drugima, primijeti on ponizno: *sada pak treba, da drugi govore meni.* Zaželio je, da ga blagoslovi kardinal, koji ga je na rastanku opet zagrlio i iz sve duše poljubio.

Na Badnjak ujutro tražio je sv. Pričest za Popudbinu. Monsinjor Kalijero mu je svečano donio.

Po želji, koju je toliko puta istaknuo, rekao je don Viljetiju: — Učini mi uslugu: pretraži džepove u mojoj odjeći, tamo je lisnica i novčarka; mislim, da nema više ništa u njoj, no ako je slučajno možda koji novčić, daj ga don Rui. Želim umrijeti tako, da se reče: Don Bosko je umro bez ijednoga novčića u džepu! Jedan sat prije ponoći molio je, da se za njega zatraži posebni blagoslov od Sv. Oca. Zatim je bio

Knjiga Don Bosko stoji ukoričena u cijelo platno Din 50·-, mekovezana Din 40·-

Knjiga Don Bosko naručuje se u: Upravi salezijanskog suradništva — Zagreb — Vlaška 38

pomazan sv. Uljem, pa je plačući rekao monsinjoru Kalijeru: — Tražim samo jednu stvar od Gospodina: da bih spasio svoju dušu! Preporučujem ti, da kažeš svim salezijancima, da rade s revnošću i žarom. Rad, rad! Uvijek nastojte neumorno spasavati duše. Spasavajte duše! Sada treba da Vi to činite; ja više ne mogu ništa. O, koliko će duša Marija Pomoćnica spasiti s pomoću salezijanaca!

Monsinjor Kalijero molio ga je, da bi išao u Rim, a on reče: — Da, poći ćeš, učinit ćeš mnogo dobra, ali počekaj, kasnije. Razumjelo se, što znači kasnije, na što je ciljao. Pokazivao je uvijek čudnovati mir. Kad su ga opomenuli, da se u bolima sjeti Isusa, koji je trpio na križu, a da se nije mogao ni maknuti, odgovori: — Da, to uvijek činim. — Don Sala htio ga je ohrabriti govoreći: — Don Bosko, sad ćete biti zadovoljan na pomisao, da Vam je makar uz cijenu tolikih muka i napora pošlo za rukom osnovati i učvrstiti salezijansku družbu i raširiti svoje zavode na sve strane. — Da, odgovori: Što sam učinio, učinio sam za Gospodina... a moglo se i više učiniti... Ali učinit će moji sinovi. I dahnuvši malo nastavi: — Našu Pobožnu družbu vodi Bog, a štiti je Marija Pomoćnica! Zatim je molio, da mu se sugeriraju strelovite molitvice. Svaki bi se čas okrenuo k svetištu, molio i križao se.

Na večernji znak Zdrave Marije, pozvali su ga, da pozdravi Gospu riječima: Viva Maria. To je učinio razumljivim glasom. Kasnije je ispod glasa rekao: — Isuse!... Marijo!... Isuse, Marijo, vama dajem svoje srce i svoju dušu... U ruke tvoje Gospodine, predajem duh svoj! O! Majko!... Majko!... otvori mi vrata raja! Sklopljenih ruku ponavljao je neke tekstove iz Sv. Pisma, koji su bili njegov program u čitavom životu. Ljubite svoje neprijatelje... Činite dobro onima, koji vas progone... Tražite ponajprije kraljevstvo Božje...

30. siječnja u 10 izjutra monsinjor Kalijero započeo je Litanije umirućih. Bili su nazočni mnogi salezijanci. Liječnici su bili kazali, da će uveče ili prije osvitka novoga dana odletjeti u raj. Vijest se raširila po Oratoriju, te je kidala srca. Subraća su molila, da bi ga još jednom vidjela, a Don Rua je svima dopustio, da mu poljube ruku. Šutke su se sakupljali u malenim skupinama u privatnoj kapeli, i jedan po jedan redao se u sobu umirućega. On je bio na postelji, s glavom malo nadignutom i malo okrenutom na desnu stranu i naslonjenom na jastuku, smiren, žatvorenih očiju i ruku protegnutih po krevetu.

31. januara u 1 i 45 ušao je u agoniju. Don Rua je uzeo štolu i molio je molitve za umiruće. Pozvani su brzo i drugi poglavari. U jedan čas soba se napunila svećenika, klerika i lajika. Svi su pali na koljena. Prispio je i monsinjor Kalijero, kojem je don Rua predao štolu, da pođe na desnu stranu umirućega. Prignuvši se k uhu dragoga oca, govorio mu je, gušeći se od boli: — Don Bosko, ovdje smo mi, Vaši sinovi. Molimo Vas, da nam oprostite sve neugodnosti, koje ste zbog nas morali podnijeti. U znak oproštenja i očinske ljubavi dajte nam još jednom svoj blagoslov. Ja ću Vam pratiti ruku i izgovarat ću formulu blagoslova. — I izgovarajući riječi blagoslova, podigao je ukočenu desnicu Don Boskovu te je zazvao zaštitu Marije Pomoćnice na nazočne sinove i na sve druge, koji su bili daleko.

— Don Bosko umire! — poviče don Belmonte. Svi natisnuti oko kreveta, vidjeli su, kako je u kratkom razmaku tri puta uzdahnuo. Monsinjor Kalijero šapnuo mu je posljednje strelovite molitvice: — Isuse, Josipe i Marijo, vama dajem svoje srce i svoju dušu!... Bio je navršio 72 godine, 5 mjeseci i 15 dana.

PREČASNOM SVEĆENSTVU NA ZNANJE!

Zastupnik knjižare Mario E. Marietti — za Jugoslaviju je

Ivan Pavel

Zagreb — Vlaška ul. 38. — Zagreb (Telefon 41—60)

Sadržaj kataloga: Opera nostrae editionis — Liturgiam — Philosophiam — Theologiam — Jus canonicum — Asceticam, etc respicientia

LATINE

vel aliis exarata idiomatibus

Naručene knjige zastupnik odmah šalje.
Može se i obročno isplaćivati — ali ne dulje od 4 mjeseca.
Ko naruči kod zastupnika knjiga u vrijednosti preko 100·— dinara ne plaća poštarine.
Kod veće narudžbe (preko 500·— din) dajemo znatan popust.
Knjige, koje su naručene od samoga nakladnika po zastupniku plati se samo poštarina bez carine.

VAŽNO! Pošto zastupnik Mariettija g. Ivan Pavel daje cijelu svoju zaslužbu u korist salezijanskog djela u našoj domovini, molimo prečasno svećenstvo da se izravno obrati na zastupnika.

Opera novae editionis 1934-1935

1

P. Thoma Villanova Gerster-a Zell

Jesus in ore prophetarum

Tractatus De Vaticiniis messianicis iuxta s. Bonaventurae doctrinam 1934 — Strana 232 — Cijena 40·— dinara

2

Casus conscientiae de praecipuis hujus aetatis

Peccandi ocasionibus

quos proposuit et solvit
Franciscus Ter Haar, C. S. S. R. Taurini 1934 — Strana 184 — Cijena 50·— dinara

3

Ivo Benedetti:

Ordo iudicialis processus canonici instruendi

(Pro Curiis et Tribunalibus dioecesanis Taurini 1935 — Strana 166 — Cijena 40·— dinara)

Salezijansko suradništvo

Sv. Katolička Crkva uvijek se je posluživala različitim družbama i društvima, da je mogla što uspješnije vršiti svoju spasonosnu zadaću. Sa duhom sv. Crkve prožeti biskupi i župnici ustanovljivali su svakojaka društva i bratovštine, da su po njima širili među članovima te ostalim vjernicima pravu pobožnost i kršćansku dobrotvornu ljubav. Po primjeru sv. Crkve te s dozvolom njezinom isto su činili skoro i svi utemeljitelji redova. Tako su se n. pr. poslužili svjetovnim ljudima franjevački i dominikanski red sa svojim trećorecima, koji su živeći u svijetu izvršili i još danas vrše neizmjerno mnogo dobra.

Isto tako se je ugledao sv. Iv. Bosko u primjer sv. Crkve i utemeljitelja starih redova, a naročito po savjetu i uputama sv. Oca Pape Pija IX., osnovao je on družbu salezijanskih suradnika i suradnica, to jest družbu katoličkih muških i ženskih svakog staleža. Salezijanski suradnici i suradnice čuvaju u sebi, premda živu u svijetu, duh vjere i kršćanske ljubavi, podupiru salezijansku družbu s molitvom, preporukom, djelom, novčanim i drugim milodarima, osobito odgojem siromašne i zapuštene mladeži. Oni tvore u svijetu neke vrsti Treći Red, te vrše svoje dužnosti ne u dugim molitvama i oštroj pokori, nego s vršenjem najrazličitijih djela ljubavi u korist svetoj Crkvi i čovječanskoj družbi uopće ali prije svega u vjerskom i ćudorednom odgoju zapuštene djece i odrasle mladeži.

Prvi počeci ove družbe bili su u vrijeme prvih blagdanskih Oratorija sv. Ivana Boska, koji je počeo sa svojim pothvatom dne 8. prosinca 1841. Najprije je on sakupljao mladiće, u nedjelje i blagdane, zabavljao se s njima, ali u određeno vrijeme podučavao ih je u vjerskim istinama te pomagao, da su lakše vršili u takove dane svoje kršćanske dužnosti. Kasnije uveo je nedjeljne i nato svakidanje večernje škole, uveo je i pouku za pjevanje, glazbu i sve, što mu se činilo korisno za njihov kršćanski i građanski odgoj.

Dok je imao par desetaka mladića, radio je sam, ali par desetaka naraslo je brzo u više stotina. Onda je morao tražiti pomoćnika, suradnika, koji su surađivali s njime u poučavanju, nadziranju s jednom riječi: u odgoju onih mladića. I u crkvi vodili su molitve i pjevanje i pazili na red. Izvan crkve pomogli su mladićima u zabavama i nadzirali ih, da se nisu nepristojno vladali. Osim toga brinuli su se i za besposlene mladiće, kojima su tražili i našli namještenja, a preko tjedna posjećivali bi ih te nagovarali, da u nedjelju opet dođu k Don Bosku. Nekoji suradnici dolazili bi svako veče u pomoć kod pouke raznih školskih predmeta, a drugi, osobito u korizmi, dolazili bi poslije objeda po jedan sat, da su podučavali katekizam.

Ali su bile i suradnice. One su osobito bile potrebite kad je Don Bosko počeo primati siromašne dječake i mladiće k sebi na stan i hranu. Oni nisu imali dosta odjela i ono što su imali, bilo je podrapano. Nekoji su bili tako siromašno i odvratno obučeni, da ih baš poradi ovoga nitko nije htio zaposliti. I eto vam dobrih žena i gospođa, koje su prale, krpale, nove komade rublja nabavljale i tako omogućile, da su nesretnici mogli doći do zaposlenja. U tome bili su sv. Ivanu Bosku u pomoć i nekoji ženski zavodi, u kojima je živjelo mnogo požrtvovnih suradnica.

U veliku pomoć bili su suradnici i suradnice, kad je Don Bosko priređivao loterije u korist svojeg kojeg pothvata. Jedni su tražili dobitke, drugi su prodavali srećke i to sve bez ikakve nagrade, sa velikim veseljem i kršćanskom ljubavi. Ovo je početak salezijanskih suradnika i suradnica. A Don Bosko je već onda za 50 najagilnijih suradnika i suradnica izmolio od sv. Oca Pape Grgura XVI. dne 18. travnja 1845. potpuno oproštenje za čas smrti one pedesetorice. Papa Pijo IX. proširio je kašnje ovo oproštenje na sve suradnike i suradnice.

Za suradnika i suradnicu zahtjeva se starost od 16 godina dalje, dobar kršćanski život i mogućnost, da podupire na koji god način salezijansku družbu. Za dobitak mnogobrojnih oprosta, potrebno je, da se upiše u družbu (upisnine nema niti određenih doprinosa) te da moli svaki dan po nakani sv. Oca Pape, Očenaš, Zdravumariju i Slava Ocu... s uzdahom: Sv. Franjo Saleski kmoli za nas! Ako tko želi čitati „Salezijanski Vjesnik", neka šalje 10·— Din. godišnje. „Vjesnik" izlazi svaka 2 mjeseca. Novi suradnici i suradnice neka izvole uz adresu dostaviti da li su „s Vjesnikom" ili „bez Vjesnika". Za oproste „Vjesnik" nije potrebit. Nego bi dobro bilo, da bi se svi suradnici i suradnice upoznali s djelovanjem salezijanske družbe te čitali taj „Vjesnik". Mogu se dva, tri ili više suradnika složiti, da zajedno čitaju i plate jedan primjerak „Vjesnika".

„Salezijanski Vjesnik" izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1·75 — Dvomjesečnik „Salezijanski Vjesnik" izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Predstavnik: Josip Tkalec, direktor nadb. konvikta, Vlaška 38 — Odgovorni urednik: Dragutin Brumec, Vlaška 38 — Tisak: „Narodne Prosvjete", Zagreb, Trenkova ul. 1 — Za tiskaru odgovara Rajmund Sušin, Kuhačeva ul. br. 2/II — Dozvolom nadbiskupskog duhovnog stola broj 1385 Zagreb 17. II. 1930